Limburgs Dagblad

Zaterdag 30 juli 1994

76e jaargang nr. 177.

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. - Postbus 3100, 6401 DP Heerlen - Telefoon 045-739911 - Hoofdredacteur Ron Brown - Losse nummers ƒ 1,75

Studeren wordt echt duur PAGINA 5

'Pech-eiland' een bezoek waard PAGINA 8

Maastricht, waarheen met de junken? PAGINA 12

Zilver voor dressuurploeg PAGINA 15

Fortuna naar eredivisie PAGINA 17

'Schumi' op zoek naar profiel PAGINA 18

● Michael Schumacher

Puzzels in het graan PAGINA 19

● Werk van mensen of van buitenaardse wezens?

Kruistocht tegen dwaze plannen PAGINA 22

Heer Olivier blijft hoog spel spelen PAGINA 23

Mongooltjes eerder opgespoord PAGINA 25

Koel slapen in warme zomer PAGINA 27

Recreatie-misdaad in CrimiNEE PAGINA 29

Programma's in het weekeinde PAGINA 31 EN 33

CDA weer opzij gezet ● VVD en PvdA verwachten harde onderhandelingen

Kok met paars op herhaling

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – Voor de tweede maal na de verkiezingen wordt er geprobeerd een kabinet te vormen van PvdA, VVD en D66. Koningin Beatrix benoemde gistermiddag informateur Kok tot formateur van zo'n paarse coalitie.

● *Formateur Kok*

Eerder die middag had informateur Kok de koningin in zijn eindverslag geschreven dat een paars kabinet 'het meest in aanmerking komt'. Hoewel er geen garanties zijn op succes, begint hij 'met een gerust gevoel' aan de tweede poging in deze kabinetsformatie om paars van de grond te tillen. Kok heeft bij zijn keuze tussen paars en centrumlinks (PvdA, D66 en CDA) 'de onderlinge samenhang tussen de partijen zwaar laten wegen'.

Volgens Kok vraagt zijn conceptregeerprogramma daarom. „Het is een ingrijpend pakket waarin nogal wat van de samenleving wordt gevraagd." De informateur zei gisteren op zijn persconferentie dat VVD-fractieleider Bolkestein in zijn reactie op het concept-regeerprogramma 'meer ruimte' had geboden dan CDA-leider Brinkman. Hij denkt dat onderlinge geschilpunten daardoor beter op te lossen zijn.

De fracties van VVD en PvdA verwachten geen gemakkelijke onderhandelingen. Vooral de sociale zekerheid biedt conflictstof tussen sociaal-democraten en liberalen. Volgens formateur Kok en de PvdA-fractie mag er niet worden getornd aan de hoogte en duur van uitkeringen. De VVD zal daar iets voor terug willen, zo erkende Kok, die het onderwerp 'lastig' noemde.

D66-leider Van Mierlo was gisteren verheugd over het feit dat zijn paarse droom weer dichterbij is gekomen. Waarnemend fractievoorzitter Wallage toonde zich optimistisch: „Er is nog een behoorlijk aantal meningsverschillen, maar ik denk dat bij alle drie de fracties voldoende politieke wil aanwezig is om nu in een hoog tempo het beoogde kabinet tot stand te brengen." Volgens een woordvoerder van de VVD-fractie 'beseft iedereen dat het nog geen gelopen race is'. Maar 'paars' maakt een behoorlijke kans, aldus de woordvoerder.

Formateur Kok sluit overigens niet uit dat paars nu, net als in juni, mislukt. „Maar ik zal mijn best doen om dat te voorkomen."

Het CDA is afgevallen als mogelijke coalitiepartner. CDA-fractievoorzitter Brinkman heeft 'met begrip en teleurstelling' gereageerd. „Kennelijk zijn uiteindelijk blokkerende overwegingen van D66 jegens een andere dan een paarse coalitie zwaarwegender geweest dan de overwegingen van het CDA."

Zie verder pagina 4

● **Paars wacht nog vele voetangels en klemmen**

max.32º C

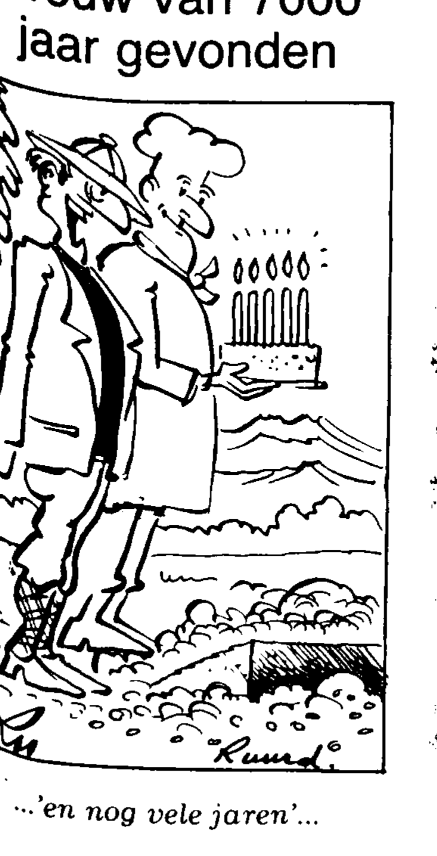
min.18º C

OPNIEUW TROPISCH

Een zwakke tot matige van zuidoost naar zuid draaiende wind brengt Limburg opnieuw in de tropische lucht. De maximumtemperatuur komt zowel vandaag als morgen op circa 32 graden. De minimumtemperatuur, circa 18 graden, wordt bereikt in de vroege morgen. De hoge luchtvochtigheid maakt het drukkend. Er zijn enkele wolkenvelden afgewisseld door flinke zonnige perioden. Vooral in de namiddag en avond vormen zich plaatselijk onweersbuien. Daarbij zijn windstoten en hagel mogelijk.
Voor verdere informatie betreffende het weer in Limburg kunt u bellen 06-9775.

VANDAAG:
zon op: 05.56 onder: 21.31
maan op: 23.47 onder: 14.44
MORGEN:
zon op: 05.58 onder: 21.30
maan op: 00.14 onder: 15.46

Vrouw van 7000 jaar gevonden

...'en nog vele jaren'...

Koerssfeer in Heerlen

● *De vijfde Profronde van Heerlen werd een grandioos succes. Enkele tienduizenden toeschouwers omzoomden het parcours in de binnenstad en genoten van het gebodene. De negenenveertig profs maakten van de strijd over tachtig kilometer een ware happening. De 35-jarige Adrie van der Poel werd winnaar. Met een na de huldiging verhoogde een groots vuurwerk nog de gezellige sfeer, die tot ver in de nacht voortduurde.*

Foto: DRIES LINSSEN

Arrestanten schilderijenroof Rembrandthuis blijken onschuldig

Van onze redactie binnenland

AMSTERDAM – De Amsterdamse politie heeft gisteravond twee neven uit Weesp die werden verdacht van de roof van twee schilderijen uit het Rembrandthuis in Amsterdam vrijgelaten. Volgens een woordvoerder is uit onderzoek gebleken dat de twee niets te maken hebben met de inbraak.

De twee, 19 en 28 jaar oud, werden vrijwel meteen na de inbraak aangehouden. Het spoor leidde naar hen via een van de ontsnappingsauto's die de daders hadden gebruikt. Bij de diefstal werden twee schilderijen van Pieter Lastman ontvreemd. 'De Kruisiging' en 'De bewening van Abel' werden in de nacht van donderdag op vrijdag omstreeks twee uur gestolen door twee mannen. Ze hingen boven de schouw in de hal.

Het museum aan de Jodenbreestraat is elektronisch beveiligd en er zijn 's nachts geen bewakers in het pand. „De elektronische bewaking is tot nu toe altijd afdoende geweest," aldus Charlotte ten Holder, hoofd algemene zaken van het museum. „Je gaat je bij zo'n gebeurtenis natuurlijk wel afvragen of de bewaking niet anders moet." Ze prijst het snelle optreden van de politie, die onmiddellijk op het alarm heeft gereageerd.

Volgens een politiewoordvoerder zijn de daders het museum binnengekomen door het forceren van de voordeur. Nadat ze hun slag hadden geslagen verdwenen ze in een wit bestelbusje. Mogelijk zijn de daders ergens in Amsterdam-Oost overgestapt in een andere auto.

De werken vertegenwoordigen geen grote waarde, maar zijn wel van groot kunsthistorisch belang omdat Lastman korte tijd de leermeester van Rembrandt is geweest. De gestolen doeken hebben een omvang van 90,5 bij 137,5 centimeter ('De Kruisiging') en 67,5 bij 94,5 centimeter ('De bewening van Abel').

Gisteren werd ook bekend dat er donderdagavond uit de Schirn-galerie in Frankfurt twee doeken van Turner en een schilderij van Caspar David Friedrich zijn gestolen. De waarde van de drie ontvreemde kunstwerken wordt geschat op ruim 75 miljoen gulden.

Verstappen zet loopbaan op het spel

Van onze verslaggever

HOCKENHEIM - Jos Verstappen heeft zijn loopbaan in de formule 1 door een ongelooflijk domme manoeuvre op het spel gezet. De Limburger plantte in de kwalificatietraining voor de Grand Prix van Duitsland de hem in bruikleen gegeven auto van Michael Schumacher al in de eerste ronde in de grindbak. Daardoor is Verstappen voorals nog niet gekwalificeerd voor de race van morgen. Hij krijgt vandaag een herkansing.

Erger was echter dat het Nederlandse talent volksheld Schumacher de kans ontnam voor eigen publiek zijn derde trainingstijd te verbeteren. Voor het eerst in zijn sportieve loopbaan liet Jos Verstappen zijn tranen de vrije loop. Als een zielig hoopje mens zat hij in de Benetton-pits. „Stom natuurlijk."

Alle kommer en kwel begon 's ochtends. Tijdens de tijdtraining had de Limburger zijn reputatie van 'zandhaas' bevestigd. En zijn auto dusdanig beschadigd dat hij niet meer op tijd kon worden gerepareerd. Daarom kreeg hij de wagen van Schumacher. Om in ieder geval in twee rondjes een kwalificatietijd neer te zetten.

Verstappen reed zijn aanloopronde voorzichtig en wilde geen risico's nemen. „Het spookte door mijn hoofd dat ik zeker met Schumachers bolide geen brokken mocht maken." Het ging toch mis. In de eerste ronde vloog Verstappen na een stuurfout van de baan.

Zie verder pagina 18

● **'Zwartste dag sinds ik autocoureur ben'**

Meer burenruzies door warm zomerweer

DOOR JOOS PHILIPPENS

HEERLEN – Een vrouw die haar planten sproeide, kreeg de politie op het dak. Haar buren klaagden dat hun schutting wel eens zou kunnen gaan rotten van al dat water.

Een ander vrouw klaagde bij de politie dat haar hond niet meer naar de buren mag kijken. Die hadden een plank op de erfafscheiding getimmerd.

Het is warm, we leven veel buiten. En dan stoor je je ook eerder aan de buren. Dus maar meteen de politie bellen.

De Heerlense politie moest in de bijna voorbije maand juli zestien keer tussenbeide komen bij burenruzies. En dat is al aanzienlijk meer dan in mei en juni. Toen mocht de politie tien respectievelijk negen keer opdraven. „En dan hebben we het nog niet over familieruzies, dat zijn er nog eens vier keer zo veel," vertelt voorlichter Herman Naberhuis.

Agenten mochten gaan kijken bij de vrouw die niet langer wilde dat de buurvrouw bij haar kwam telefoneren. Een andere Heerlense kreeg sigarettepeukjes op het hoofd gestrooid door de bovenburen, die ook al dreigbriefjes in haar bus stopten. En zij weer bij hen.

Deze grapjes kosten de politie veel tijd. Maar de agenten hebben niet echt de illusie buren te kunnen omtoveren in vredestichters. Zeker niet daar waar het om jarenlange veles gaat. Dan luidt het in het politierapport mismoedig: 'Geen eer meer aan te behalen.'

„Maar we gaan wel steeds even kijken," vertelt Naberhuis: „Want anders blijven ze ons voortdurend bellen dat de politie niks uitvoert."

Naast de 'klacht over harde muziek', de 'ordinaire woordenwisseling', de familie die de waslijn van de buren doorknipte, mocht de politie ook luisteren naar mensen die de stank van paardemest bij de achterburen niet meer konden harden. Niet dat de achterbuurman dat op prijs stelde. „Mijn vrouw is ziek, en bovendien duld ik geen brutale mond."

Een andere vrouw zaagde de seringentakken van de buren af en gooide die in hun tuin. Ze kreeg ze meteen weer retour. En na wat heen en weer gesmijt moest de politie opdraven.

De zoon die zijn marmot verzorgde, veroorzaakte een politiebezoekje bij zijn ouders. Volgens de buren had hij opzettelijk zaagsel voor hun tuinhek gegooid.

k

Verfrissende expositie van drie Minerva-kunstenaars

Groningse kunst in Museum van Roermond

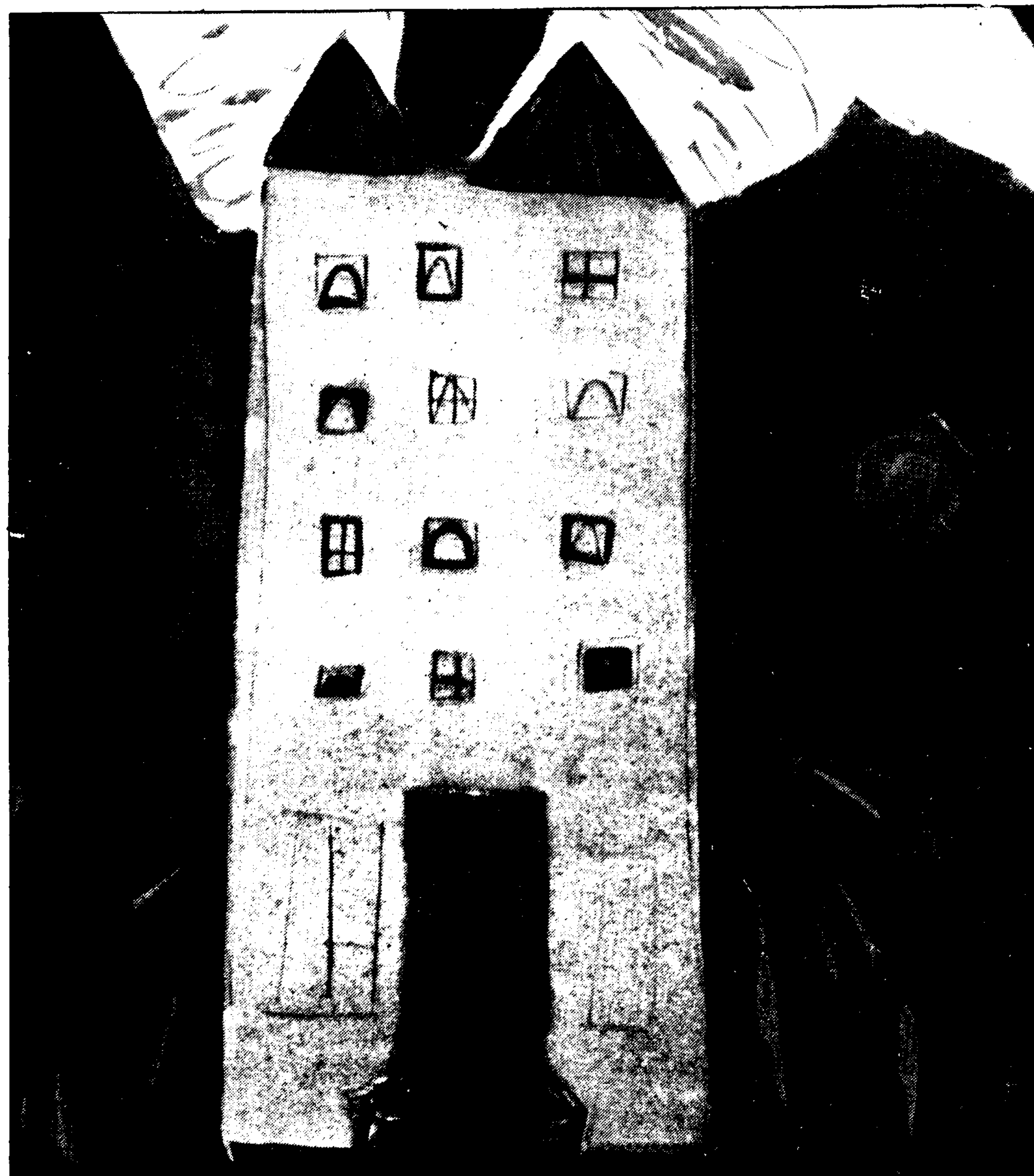
DOOR PIETER DEFESCHE

ROERMOND – Het Gemeentemuseum van Roermond bracht in een niet al te ver verleden al een tentoonstelling van 'Friese expressionisten'. Er was dus geen fikse aardbeving voor nodig om een cultureel contact van de stad met het noorden des lands teweeg te brengen. De aardbeving zelf leeft bovendien minder in de herinnering dan de watersnood; je ziet er ook geen barst meer van. Niettemin: de dankbaarheid voor de genereuze aanvulling die de provincie Groningen gaf op de uitkering uit het nationale rampenfonds is gebleven.

'De tentoonstelling van drie Groningse kunstenaars is mede georganiseerd', zo luidt een persblad, 'als dank voor de financiële steun die de stad van de provincie Groningen ontvangt in verband met de aardbevingsschade'.

De Roermondse organisatoren hebben de realisatie van hun aanbod zelf ter hand genomen en hebben aan de hand van door de provinciale culturele raad verschafte documentatie – en na atelierbezoek in Groningen – drie kunstenaars gekozen, allemaal afkomelingen van de Minerva-academie, op basis van hun eigen voorkeur, notie van kwaliteit en behoefte aan variatie.
De beschikbare ruimte is in drieën gedeeld, uitgaande van de overweging dat een kunstenaar toch wel over zes schilderijen moet kunnen beschikken voor een zinvolle presentatie.

Nu zijn de zes schilderijen van Ruud Venekamp, in Groningen geboren in 1957, van indrukwekkend formaat. Twee ervan bepalen op de achterwand de aanblik van de zaal bij binnenkomst. Zij zijn in wezen abstract, in olieverf geschilderd in sobere kleurstellingen, met veel gebruik van soorten groen, maar ontlenen hun zeggingskracht vooral aan contrasterende figuratieve elementen, op de ondergrond aangebracht, zoals de zaaltekst laat weten, met behulp van sjablonen die 'een brede kwastvoering toelaten in elke gewenst richting'. De figuratie op de twee frontale doeken is een soort ronde gele bloem.

● *Gevleugeld huis, 1993, gemengde techniek op papier, van Xandra Donders.*

Op andere doeken is de figuratie meer lineair – of bestaat ze uit vlakken van een fraaie en complementaire kleur, haarscherp afgebakend, wat een ruimtelijk effect geeft. Alles is zonder titel.

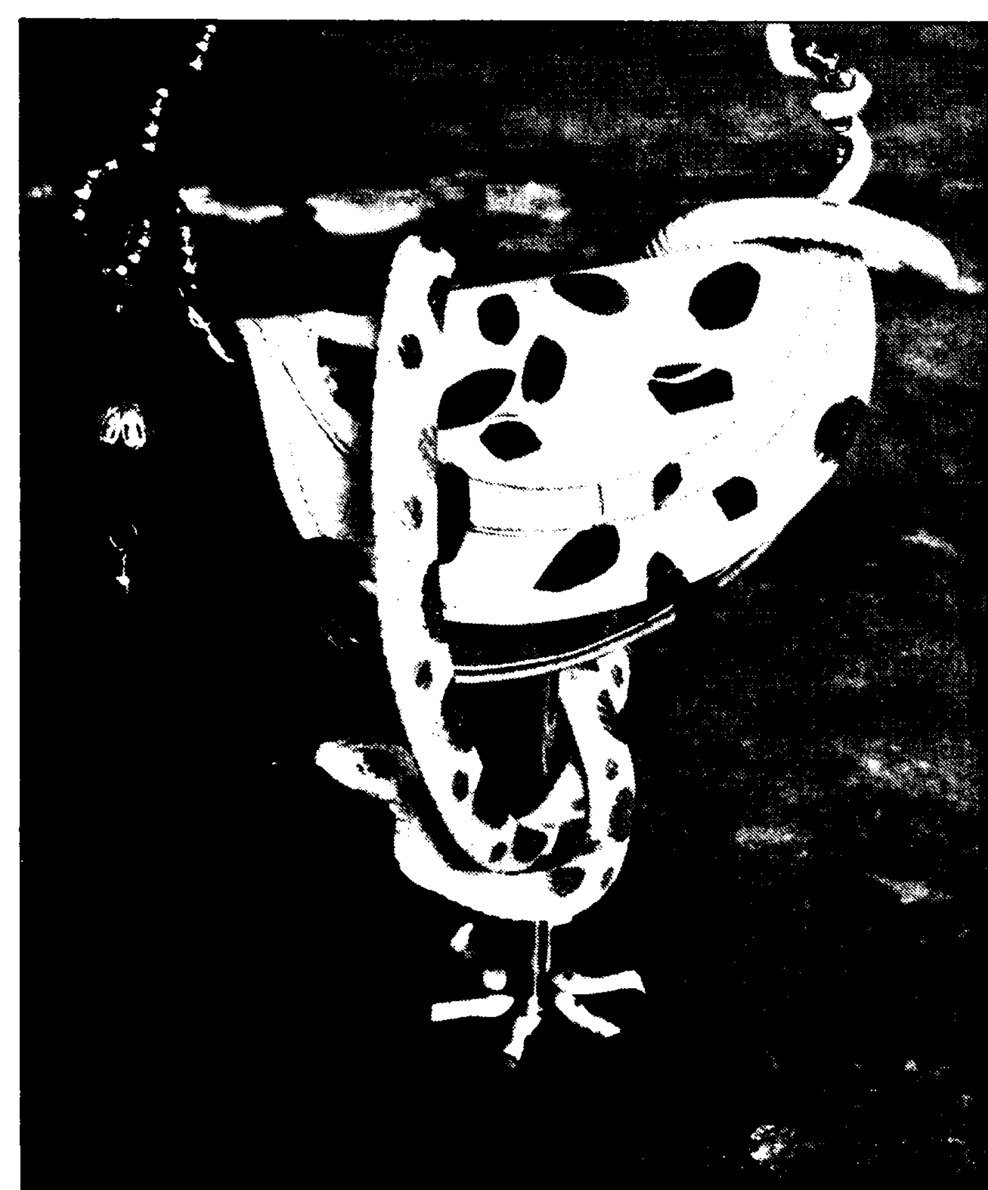
Marinus de Vries, een veertiger, verschijnt met veel meer schilderijen dan zes, maar zijn ruimtebeslag is daarom niet groter. Hij presenteert ze in groepen, of zelfs in de vorm van een murale installatie. Het is hem niet om hun individuele expressie begonnen, maar om hun rol in een context. Ze verschillen niet in figuratie: ze tonen zonder uitzondering een lineair gepenseelde staande schemerlamp, bovenop een pastelkleurige ondergrond met geometrische abstracties. Hun basiskleur verschilt en hun formaat; ze zijn er van middelgroot tot klein.
Het installatie-werk verveelt misschien nooit; bij continuering van dit soort schilderkunstige produktie kan de staande schemerlamp misschien na verloop van tijd vervangen worden door een ander stuk huisraad.

De jongste van het driemanschap is Xandra Donders, die kleurige abstracties toont op papier en achter glas. Bij nader toezien blijken de abstracties zo abstract niet: alle schilderijen hebben titels. Hele poëtische zelfs die een wereld van verbeelding suggereren. Waarin giraffen optreden, bomen dansen en huizen zich gevleugeld in het heelal verheffen.

Bij alle lyriek blijft de vorm kloek en uitermate geordend, kennelijk gehoorzamend aan een in de genen zetelend compositorisch vermogen. Evengoed blijft in de kloeke ordening de visuele informatie van belang: liefde voor sprookjes zetelt vermoedelijk ook in de donderse genen.

Er ligt een boekje met een zinvolle tekst van D. Kraaijpoel en veel in kleur gecopieerde afbeeldingen; zij ogen misschien aantrekkelijker dan de werken achter glas – omdat ze dichter zijn gebleven bij het karakter van grafiekblad: de schilderijen zijn met behulp van linosneden ontwikkeld; er bestaan van elk drie varianten. Ze hebben zelfs iets van bladen uit een prentenboek; een kinderboek uit Oost-Europa, daar zijn ze daar goed in. En zowaar: Praag en de Moldau figureren in de titels.

Een verfrissende tentoonstelling – gezien op de heetste dag van de eeuw.

● *Tas/object van Louisa Lilani.*

expositjes

Tas-objecten van Louisa Lilani

MAASTRICHT – Als gespecialiseerde galerie voor vormgeving richt Amarna in de Rechtstraat in Maastricht haar speciale aandacht op de actuele ontwikkelingen binnen de disciplines sieraden, glas, textiel en meubels. In het kader daarvan presenteert de galerie tot en met 27 augustus 'Louisa Lilani solo', een expositie met vreemdsoortige tasobjecten van de Amsterdamse kunstenares. De galerie is geopend van dinsdag tot en met zaterdag vanaf 11.00 uur.

Louisa Lilani (Amsterdam, 1960) maakt haar 'tassen' van geassembleerde rest- en afvalmaterialen en verlucht ze met spijkers, veren en namaakparels. Zo ontstaan haar (dames-)handtasjes nieuwe stijl. Zelf zegt ze van deze tasjes: „Het zijn vooral plastieken en rubberen materialen die ik samen met symbolische ornamenten in mijn objecten verwerk. Ze vormen het vocabulair waarmee ik mijn verhaal vertel. Dit verhaal, in de vorm van een mono- of dialoog, ontstaat vooral door de aanwezigheid van diermotieven."

Dat verhaal gaat over allerlei gebeurtenissen die het leven veraangenamen en verpesten: de milieuproblematiek, verliefdheid, veilig vrijen, een feestje, het weer, contactadvertenties en film. „Mijn tassen zijn draagobjecten voor op straat, als tas misschien niet altijd even praktisch. Maar zo'n kunstobject draag je ook pas echt goed als je het heel mooi vindt. Dan komt de functie op de tweede plaats."

Jos Caelen in Streekmuseum

VALKENBURG – De kunstzaal van het Streekmuseum in Valkenburg is van 5 augustus tot 25 september gewijd aan het werk van Jos Caelen. Er wordt een overzichtstentoonstelling gehouden van het werk van deze kunstenaar die zijn jeugd doorbracht in Valkenburg maar in 1966 verhuisde naar Eijsden. Er zijn tekeningen, schilderijen, gouaches, boetseerwerk en schetsboeken te zien. Samen geven zij een totaalbeeld van de ontwikkeling van de kunstenaar.

In de kleine zaal van het Streekmuseum zijn van 6 augustus tot en met 4 september gemengde technieken van Yvon Orbons te bewonderen.

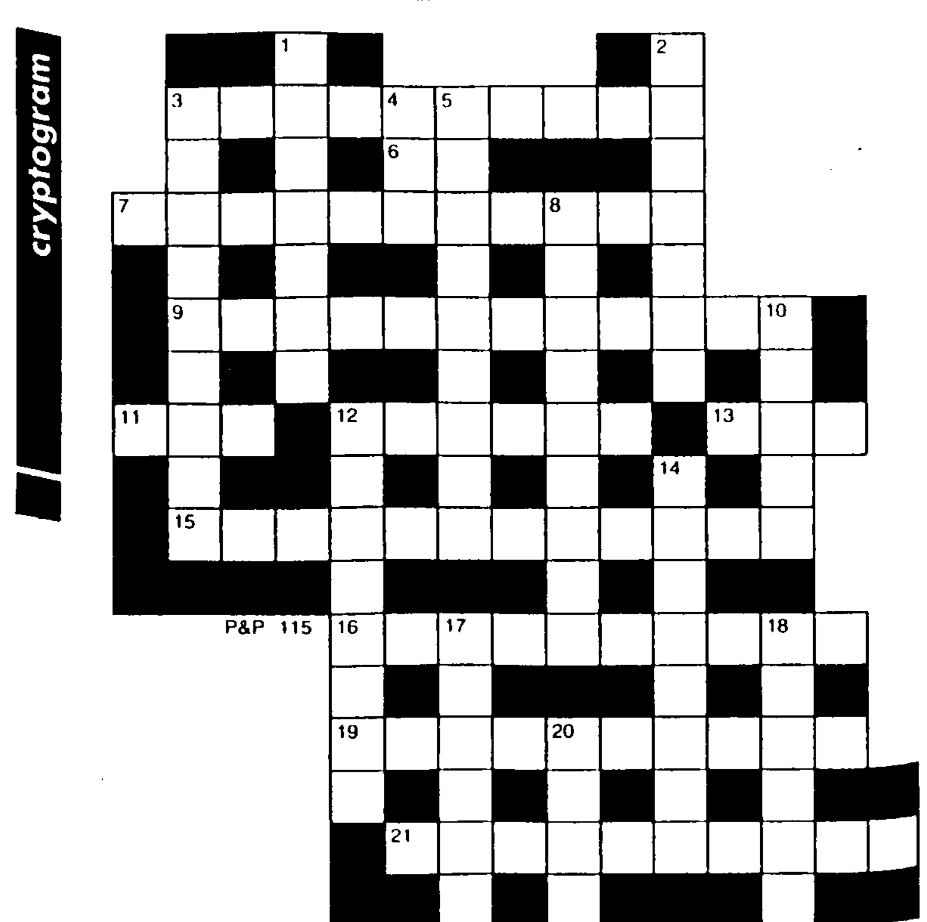
De exposities zijn dagelijks behalve op maandag van tien tot vijf uur te bezichtigen.

Tentoonstelling Asger Jorn in Stedelijk Museum

AMSTERDAM – Het Stedelijk Museum in Amsterdam brengt van 8 oktober tot 27 november een overzichtstentoonstelling van de Deense kunstenaar Asger Jorn (1914-1973). Het is het eerste overzicht sinds vele jaren. In 1964-1965 was het Stedelijk Museum betrokken bij zijn eerste internationale expositie. Daarna is zijn werk in Nederland nauwelijks meer te zien geweest.
Asger Jorn is met mensen als Appel, Corneille, Constant en Dotremont een van de oprichters van de kunstenaarsbeweging CoBrA (Kopenhagen-Brussel-Amsterdam).
Ook was hij betrokken bij de 'Mouvement International pour un Bauhaus Imaginiste' als reactie op het zuiver functionele vernieuwde Bauhaus van Max Bill. In 1962 sloot hij zich aan het 'Institute of Corparate Vandalism'.
De geëngageerde Jorn maakte veelal schilderijen waarin abstracte vormen en mythische gestalten en dieren en menselijke gezichten met elkaar waren verweven. Hij heeft een sterk kleurgebruik.
In totaal omvat Jorns oeuvre ruim 2000 schilderijen. Daarnaast maakte hij tekeningen, grafiek, bronzen beelden, keramiek en tapijtontwerpen. Op de expositie in het Stedelijk Museum zullen rond honderd schilderijen en tekeningen te zien zijn. Zij komen uit musea heel de wereld.

puzzels

cryptogram

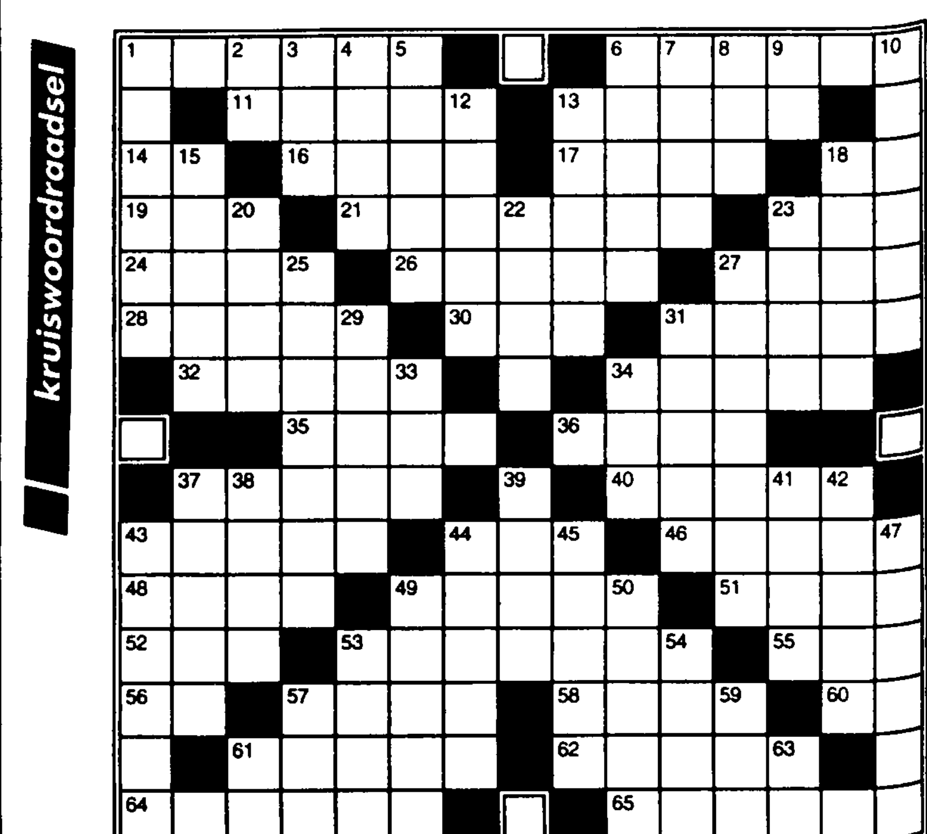

P&P 115

HORIZONTAAL: **3** Staatsaannemer (10); **6** Vader kwam op zicht terug (2); **7** Hen zoekt hem (11); **9** Hofmuzikanten (12); **11** Tom en herrie (3); **12** Netjes voorbij laten gaan (6); **13** Kernenergie (3); **15** Dat harnas voor warme streken is om gek van te worden (12); **16** Opgezouten misstap (10); **19** Vakantiedorp? (10); **21** De proef op de som (10).

VERTIKAAL: **1** Buitensporig is niet redelijk (7); **2** Leren schoppen (7); **4** Daar wordt erg gedronken (3); **5** Te veel de andere partij bezoeken (9); **8** Zitplaats voor een Feyenoordsupporter (9); **10** Hemels rund (5); **12** Scherp geprijsd? (8); **14** Hij pleit voor alcohol (8); **17** Kratten voor de vliegtuigen (6); **18** Bloem voor de bloedvaten (6); **20** Die kerel zit in 't Engelse Hogerhuis (4).

kruiswoordraadsel

P&P E817

54	22	8	10	32	18	21	38	41	53	17	64	40	58	34

Welk winwoord komt er in het balkje?

HORIZONTAAL: **1** aanstonds; **6** prijsdaling; **11** geluid; **13** waterjuffer; **14** Rubidium; **16** plant; **17** voorbij; **18** aankomend; **19** paling; **21** vis; **23** toespijs; **24** bijb. volk; **26** ferm; **27** kerk. werker; **28** maggiplant; **30** voorz.; **31** Eng. havenplaats; **32** sportterm; **34** jongens-naam; **35** onbevoegde; **36** leeg; **37** rijgkoord; **40** binnen; **43** vis; **44** groente; **46** ui; **48** kleur; **49** dienst; **51** nauwe; **52** boerderijgrond; **53** heester; **55** priem; **56** dyne; **57** presentje; **58** Europeaan; **60** elektr. traktie; **61** drinkgerei; **62** nauwelijks; **64** koolstof; **65** slinger.

VERTIKAAL: **1** lichtbundel; **2** godsdienst; **3** vogel; **4** rustig; **5** prik; **6** legerplaats; **7** bijb.fig.; **8** Europeaan; **9** suo loco; **10** wederzijds; **12** loopstok; **13** gebladerte; **15** keet; **18** zwemvogels; **20** vulkaanprodukt; **22** kachelzwart; **23** leve; **25** dis; **27** vleesprodukt; **29** kei; **31** vrouw; **33** Soc.Econ.Raad; **34** touw; **37** vis; **38** stellig; **39** schroefbout; **41** Oudgerm.teken; **42** pl. in Zwitserland; **43** gaan; **44** verlof; **45** strijdperk; **47** veter; **49** wasbekken; **50** vrg. admiraal; **53** wacht; **54** pepmiddel; **57** bolleboos; **59** loop; **61** broeder; **63** eerw. heer.

oplossing gisteren

OPLOSSING E 708

HORIZONTAAL: **1** gazeuse; **6** psalmen; **12** Kent; **13** Eden; **14** L.W.; **16** aura; **18** edel; **19** K.O.; **20** jas; **22** mistral; **24** mir; **25** Odin; **27** keren; **28** hond; **29** Eilat; **31** non; **32** wonde; **33** ogen; **35** Arno; **36** Eros; **37** taak; **39** oven; **41** Saba; **44** laden; **46** sla; **48** kader; **50** IKON; **51** loens; **53** lier; **54** pel; **55** hamster; **57** ene; **58** p.r.; **59** kers; **60** iris; **62** de; **63** moei; **64** reep; **66** rekenen; **67** ventiel.

VERTIKAAL: **1** galjoen; **2** z.k.; e.e.a.; **4** unum; **5** strik; **7** sedan; adel; **9** lel; **10** m.n.; **11** noorden; wadi; **17** Asen; **18** eren; **19** kind; silo; **23** trog; **24** mono; **26** nageven; **28** honkbal; **30** teren; **32** wraak; non; **35** aas; **38** slipper; **39** odol; fles; **42** adie; **43** irreëel; **45** aker; soms; **47** anti; **49** eend; **51** larie; serre; **55** heen; **56** Rien; **59** koe; set; **63** m.k.; **65** pi.

Winwoord: DRANKENAUTOMAAT

UITGEVERSMAATSCHAPPIJ
Limburgs Dagblad B.V.

Directie:
mr. F.A.M. van Hellemondt
K.J. Verwer

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen

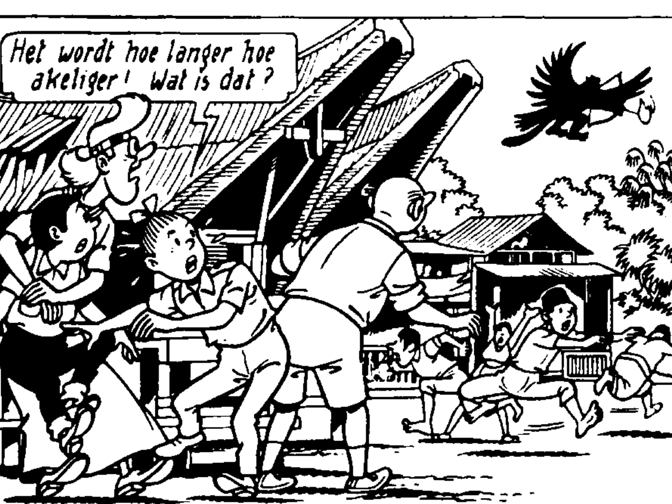
Telefoon:	
Abonnementen	045-739881
Advertenties	045-739886
Algemeen	045-739911
Piccolo-advertenties	045-719966
Fax:	
Advertenties	045-739204
Algemeen	045-739364
Redactie	045-739264
Banken:	
ABN-AMRO Heerlen	57 75 35 935
Postbank	10 35 100
Rayonkantoren:	
Brunssum	045-256363
Geleen	046-746868
Kerkrade	045-452932
Maastricht	043-254477
Roermond	04750-18484
Sittard	046-515577
Valkenburg	04406-15045

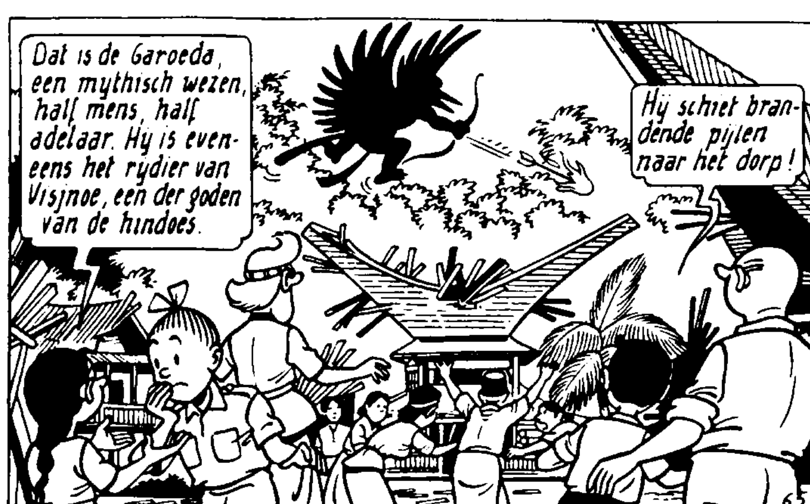
Abonnementsprijzen:
Bij vooruitbetaling te voldoen.
Bij automatische betaling:

per maand	ƒ 29,00
per kwartaal	ƒ 86,90
Per acceptgiro:	
per maand	ƒ 30,50
per kwartaal	ƒ 88,40
Losse nummers	ƒ 1,75
	Bfr. 32

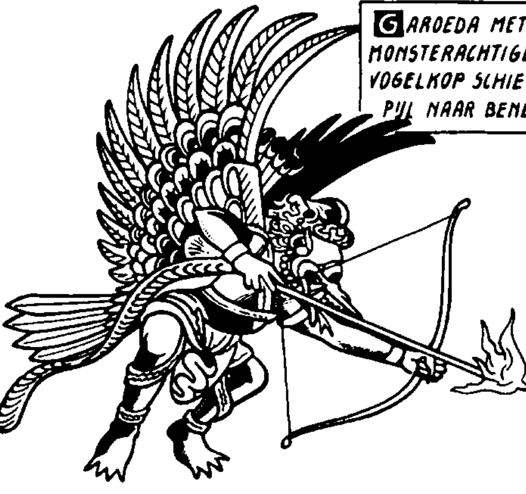
Alle orders worden afgesloten en uitgevoerd overeenkomstig de Regelen voor het Advertentiewezen en overeenkomstig de Algemene Voorwaarden van het Limburgs Dagblad.

tokapua toraja

de rechter

recept

Tortilla (4 personen)

Deze Spaanse creatie smaakt zelfs op de warmste dagen, wanneer veel gerechten tegenstaan iedereen! De vulling van de spaanse omelet kunt u varieren met wat u toevallig voorhanden heeft. U kunt de paprika vervangen door doperwtjes of door stukjes tomaat (zonder pitjes), er kunnen versgehakte kruiden of knoflook worden toegevoegd. Ui, aardappelen en eieren zijn de enige vaststaande ingrediënten. De tortilla kan ook koud, in punten gesneden worden geserveerd.

2 uien, 1 kleine rode paprika, 3 grote aardappels, in de schil gekookt, peper en zout, 7 eieren, boter of olijfolie om te bakken

Pel de uien en snipper ze zeer fijn. Was en halveer de paprika, verwijder zaadjes en zaadlijsten en snijd het vruchtvlees in repen. Pel de aardappelen en snijd ze in blokjes. Fruit in een grote koekepan de uisnippers zacht. Voeg de reepjes paprika toe en fruit ze enkele minuten mee. Voeg tenslotte de blokjes aardappel toe en bak alles al omscheppend opnieuw ca. 2 minuten. Kruid met peper en zout. Klop de eieren in een kom met een garde los. Schenk de eiermassa uit over de uisnippers, blokjes aardappel en reepjes paprika. Schep alles eerst gedurende 1-2 minuten dooreen en laat de omelet dan stollen. Schuif de pan langzaam heen en weer en zorg ervoor dat de warmtebron laag staat. Laat de tortilla op een schaal glijden en snijd de omelet in punten.

Verdacht viertal weet niets van bomaanslagen

SCHIPHOL – De vier passagiers die gistermiddag op de luchthaven Schiphol door de marechaussee werden aangehouden op verdenking van betrokkenheid bij de bomaanslagen in Londen, blijken daarmee niets te maken te hebben gehad. Een onderzoek heeft dat uitgewezen.

De marechaussee nam het zekere voor het onzekere nadat een 39-jarige Britse inzittende van de KLM-vlucht KL120 tijdens de vlucht van Heathrow naar Amsterdam, meende een terrorist aan boord te hebben ontdekt. De man die de passagier op het oog had, vertoonde gelijkenis met een compositiefoto die de laatste dagen in Britse kranten is afgedrukt.

De 110 passagiers van de Boeing 737 werden aan de gate opgewacht en moesten daar hun paspoort tonen. Vier verdachte passagiers, drie mannen en een vrouw, en de Britse aangever werden meegenomen voor een gesprek. Daaruit bleek dat het viertal niets met de aanslagen op joodse doelen in Londen te maken heeft. Ze zijn onmiddellijk vrijgelaten.

Tribunaal kan Scheveningse cellen gebruiken

DEN HAAG – Het Joegoslavië-Tribunaal zal per 1 oktober in Scheveningen cellen openen voor verdachten in voorarrest. Het complex rond het huis van bewaring in Scheveningen krijgt daarmee de eerste gevangeniscellen die de Verenigde Naties ooit heeft laten bouwen. De 24 cellen zullen 'een gevangenis in een gevangenis' vormen en komen onder het beheer van een commandant van de Verenigde Naties.

Het tribunaal voor de berechting van oorlogsmisdadigers verwacht met de nieuwe cellen voorlopig genoeg ruimte te hebben om mensen vast te zetten, zo zei woordvoerder Christian Chartier van het tribunaal gisteren. Om redenen van veiligheid wil hij geen details geven en alleen bevestigen dat de cellen 'ergens in Den Haag' komen.

De bewaking van vermeende oorlogsmisdadigers die aan het tribunaal worden overgedragen, is buiten de VN-cellen en het VN-gerechtsgebouw in handen van de Nederlandse politie. In de gevangenis en het tribunaal is een speciale VN-eenheid belast met de bewaking.

Contactgroep houdt opheffing wapenembargo moslims achter de hand

Serviërs blijven VN dreigen

Van onze redactie buitenland

SARAJEVO – De Verenigde Naties probeerden gisteren in een laatste poging de Bosnische Serviërs ertoe over te halen hun dreigement alle VN-operaties te blokkeren niet in daden om te zetten. Daarvoor toog de VN-afgevaardigde Sergio De Mello naar het Bosnische hoofdkwartier in Pale.

De Mello zou tevens proberen de Serviërs ertoe te bewegen de hoofdweg richting Sarajevo, de zogenoemde Blauwe Route, weer open te stellen zodat de stad voorzien kan worden van voorraden, aldus meldde VN-woordvoerster Claire Grimes.

De Serviërs hebben gedreigd alle bewegingen van de VN in het onder hun controle zijnde Bosnische gebied vanaf vandaag tegen te zullen gaan indien er geen uitwisseling plaatsvindt van krijgsgevangenen. De moslim-regering is in principe hiertoe bereid, maar eist van de Serviërs eerst informatie over duizenden vermiste burgers.

Grimes verklaarde dat de VN het Servische dreigement zeer serieus nemen.

Diplomaten van de zogenoemde Contactgroep – bestaande uit de Verenigde Staten, Rusland, Frankrijk, Groot-Brittannië en Duitsland – hebben gisteren de laatste hand gelegd aan de ministeriële verklaring die zal volgen indien de Bosnische Serviërs het internationale vredesplan blijven afwijzen.

De strafmaatregelen tegen de Serviërs worden uiteengezet in een gefaseerd plan. Allereerst komt er een aanscherping van de sancties tegen Joegoslavië (Servië en Montenegro) en de Bosnische Serviërs, die ondermeer financiële transacties met andere landen zal verbieden. De volgende stap zal een verscherping van de controles inhouden rondom de door de VN uitgeroepen 'veilige havens' voor de moslims op Servische beschietingen of de aanwezigheid van wapens. Daarna kunnen er door de internationale gemeenschap afgedwongen verboden gebieden worden om de moslim-enclaves Zepa, Zenica, Srebrenica en Bihac te beschermen, wat echter praktische problemen met zich meebrengt, omdat dan het aantal VN-soldaten drastisch uitgebreid moet worden.

In laatste instantie denkt de Contactgroep pas aan het opheffen van het wapenembargo tegen de moslim-regering in Sarajevo. Dit is dan ook direct de meest controversiële maatregel. De diplomaten verklaarden dat de ministeriële verklaring, die vandaag verwacht wordt, slecht een zeer terloopse verwijzing naar de opheffing van het wapenembargo zal maken.

Ravage in Madrid

● *De Madrileense politie zoekt op de plaats des onheils naar mogelijke sporen van de daders.* Foto: REUTER

Drie doden bij bomaanslag

Van onze redactie buitenland

MADRID – Bij de aanslag met een zware autobom in het centrum van Madrid is gisteren een naaste medewerker van de Spaanse minister van Defensie omgekomen. Luitenant-generaal Francisco Veguillas Elices, directeur-generaal politieke planning van het ministerie, passeerde in zijn auto op het moment van de explosie. De chauffeur van de generaal kwam ook om het leven bij de aanslag. Het derde slachtoffer is een 24-jarige technisch medewerker van het Ballet van Madrid.

Minstens veertien mensen raakten gewond, van wie een aantal ernstig. Onder de gewonden zijn leden van het Spaanse Nationale Ballet dat dichtbij is gevestigd, en politieagenten.

De bom, die volgens experts zeker een gewicht van 20 kilo had, was geplaatst in een auto die geparkeerd stond bij de Plaza Ramales, een plein in het hart van de oude stad, dicht in de buurt van het Koninklijk Paleis en het hoofdkwartier van de paleiswacht. Gebouwen tot in een omtrek van 200 meter werden beschadigd.

Door de kracht van de explosie belandde het lijk van één van de drie slachtoffers op een nabijgelegen balkon. Zeker dertig auto's vlogen in brand en hulden het plein in dikke zwarte rook.

De politie gaat ervan uit dat de verantwoordelijken voor de aanslag gezocht moeten worden in kringen van de Baskische afscheidingsbeweging ETA. De al 25 jaar durende strijd voor een onafhankelijk Baskenland richtte zich regelmatig op militaire doelen. Op 1 juni werd generaal Juan José Hernandez Rovira door de ETA doodgeschoten en op 23 mei werd een andere officier gedood door een bom die onder zijn auto was bevestigd.

Paolo Berlusconi krijgt huisarrest

Van onze redactie buitenland

MILAAN – Paolo Berlusconi, de 45-jarige jongere broer van premier Silvio Berlusconi van Italië, heeft gisteren huisarrest gekregen. Hij wordt verdacht van corruptie, zo meldden gerechtelijke bronnen in Milaan.

Berlusconi, die zich gisteren had gemeld bij anti-corruptierechter Antonio Di Pietro, is negen uur lang verhoord. Hij gaf toe voor bijna vier ton aan steekpenningen te hebben betaald aan de financiële recherche. Maar Paolo wees de beschuldiging van omkoping van de hand. De inspecteurs van de financiële recherche hebben hem veeleer hebben gedwongen tot het betalen van dit bedrag.

De Italiaanse justitie had dinsdag verzocht om de aanhouding van Paolo Berlusconi in verband met een onderzoek naar steekpenningen die het bedrijf Fininvest van premier Berlusconi, waar Paolo een topfunctie had, zou hebben betaald aan de financiële recherche.

Justitie had de jongere Berlusconi in het vizier in het kader van de Operatie Schone Handen. In de jaren 1989 en 1992 zou met de steekpenningen hebben verhinderd dat de boekhouding van Fininvest al te nauwkeurig werd gecontroleerd.

Fininvest is een conglomeraat van bedrijven met in 1993 een omzet van 12 miljard gulden. Daarmee is het de op één na grootste particuliere onderneming in Italië. President-directeur ervan was Silvio Berlusconi, die sinds enige maanden premier is van een centrum-rechts Italiaans kabinet.

Berlusconi, die eerder deze maand moest terugkomen van zijn voornemen, bij decreet te bepalen dat voorarrest in corruptiezaken niet mag worden opgelegd, heeft juist gisteren de juridische constructie van Fininvest gewijzigd. De politieke debutant wil het bedrijf omzetten in een 'blind trust'. Dit komt erop neer dat hij de dagelijkse leiding over het communicatie-imperium overdraagt aan derden, maar daarbij 'strengere regels' in acht neemt dan welke in de Verenigde Staten van toepassing zijn.

De premier werd tot deze stap gedwongen na zware kritiek van politici en media op de belangenverstrengeling van de zakenman-premier. Weliswaar gaf hij direct bij zijn aantreden als premier het voorzitterschap op van Fininvest, maar hij bleef wel de enige aandeelhouder van het mediaconcern.

ANC strijdt tegen spionnen apartheid

Van onze redactie buitenland

JOHANNESBURG – Het herenigd Duitsland had de schandalen over de Stasi-dossiers, Zuid-Afrika krijgt zijn rellen over de NIS-archieven. De papiervernietigers in Pretoria draaien al maanden op volle toeren om de mappen te legen met informatie over de politieke tegenstanders van apartheid. Maar er zijn veel kopieën in omloop en de nieuwe regering van Nelson Mandela zal iedereen hard aanpakken die probeert documenten van apartheid-spionnen te vernietigen of te vervalsen.

Dit is de boodschap van Mac Maharaj, voormalig activist binnen het Afrikaans Nationaal Congres (ANC) en nu minister van Transport. Maharaj publiceerde gisteren een aantal oude documenten van de veiligheidsdienst NIS die in het bezit zijn van het ANC, als waarschuwing dat het ANC over veel geheime informatie beschikt. Aan de hand van die dossiers kan het ANC nagaan, zo zegt Maharaj, of de extreem-rechtse agenten die nog altijd bij de NIS werkzaam zijn, met documenten rommelen om zichzelf te beschermen tegen mogelijke vervolging.

Deze agenten hebben tijdens de donkere jaren van apartheid politieke tegenstanders vermoord en gemarteld. Het ANC is voorstander van het instellen van een zogeheten waarheidscommissie, die naar Latijnsamerikaans voorbeeld slachtoffers en martelaars van apartheid moet gaan noemen, zodat familieleden van slachtoffers weten wat er met hun bloedverwanten is gebeurd en wie de daden heeft gepleegd, zodat uiteindelijk verzoening mogelijk is.

De documenten van de NIS spelen in dat onderzoek een belangrijke rol, zoals de Stasi-documenten in Duitsland hebben gedaan. Maar agenten van de NIS proberen via het vernietigen van documenten dit onderzoek te frustreren en het ANC te ontmoedigen ooit een poging te ondernemen het verleden te reconstrueren.

De reden dat Maharaj met de onthullingen van de rapporten komt, heeft te maken met zijn verleden. Hij was de leider van Operatie Vula van het ANC, waarbij in de jaren tachtig – mede dankzij Nederlandse inbreng – een ondergronds verzetsnetwerk in Zuidelijk Afrika werd opgezet. Tijdens deze operatie wist het ANC veel rapporten buit te maken.

Maharaj zei gisteren in verschillende Zuid-afrikaanse kranten dat de veiligheidsdienst van de blanke regeringen vaak amateuristisch en onzorgvuldig werk heeft afgeleverd. De dienst spaarde echter kosten noch moeite om uit te vinden wie zich tegen het zuivere blank-Afrikaanse ras durfden te verzetten. Zo is afluisterapparatuur geplaatst in de cellen van gevangenen op Robben-eiland, voor de kust bij Kaapstad, onder meer in die van Mandela.

Maar geheim agent Karl Edwards klaagt in een van de door Maharaj vrijgegeven rapporten dat de code die deze gevangenen gebruikten te moeilijk was om te breken. Diezelfde code, soms verwijzend naar literatuur, kwam ook voor in persoonlijke brieven van gevangenen. „Hierdoor waren die brieven nauwelijks te begrijpen", klaagt Edwards.

Tarieven van specialisten gaan omlaag

DEN HAAG – De tarieven van medisch specialisten gaan gemiddeld met vier tot vijf procent omlaag. Minister Ritzen (WVC) wil op die manier alsnog de overschrijding van het budget van de specialisten met 132 miljoen gulden in 1992 verrekenen. Hij heeft dat gisteren aan de Eerste en Tweede Kamer meegedeeld.

De specialisten weten sinds november vorig jaar dat de korting boven hun hoofd hangt. Toenmalig staatssecretaris Simons (Volksgezondheid) maakte in november de maatregel bekend. Het kabinet besloot in februari tot de verlaging maar noemde op verzoek van de specialisten geen datum van invoering. De partijen kregen de gelegenheid gezamenlijk met een alternatief voor de verlaging te komen. Nu dat niet is gelukt, gaat de verlaging in.

De korting geldt niet voor specialisten die op plaatselijk niveau met het ziekenhuis en de verzekeraars afspraken maken over kostenbeheersing (de zogeheten lokale initiatieven). Dat is een soort beloning voor de specialisten die veel tijd en energie steken in het bedenken van voor oplossingen voor de steeds terugkerende overschrijdingen.

Craxi krijgt 8,5 jaar cel

MILAAN – De voormalige Italiaanse premier en socialistenleider Bettino Craxi is gisteren tot acht en en half jaar cel veroordeeld wegens fraude. De 60-jarige Craxi is bij verstek veroordeeld wegens zijn betrokkenheid bij het faillissement van de Banco Ambrosiano in de jaren '80.

De rechters legden ook 8,5 jaar gevangenisstraf op aan de voormalige nummer twee van de Socialistische Partij, ex-minister van Justitie Claudio Martelli.

Er staan Craxi, die verscheidene keren minister-president is geweest, nog twee beroepsmogelijkheden open, voordat hij zijn straf echt moet uitzitten. Overigens verblijft Craxi al maanden in Tunesië. In het Noordafrikaanse land heeft hij een vakantiehuis.

Veertig gewonden bij IRA-aanslag op politiebureau

LONDEN – Bij een mortieraanval op een politiebureau te Newry in Noord-Ierland zijn gisteren ruim 40 mensen gewond geraakt. Twee van hen, beiden soldaten, verkeerden in levensgevaar. De meeste gewonden waren burgers.

De mortieren werden gelanceerd vanuit een vrachtwagen, die eerder door gemaskerde leden van de IRA in beslag was genomen. Twee mortieren troffen het politiestation, een derde raakte een winkel. De meeste slachtoffers hadden glaswonden.

De aanslag was de eerste sinds de IRA het afgelopen weekeinde het Brits-Ierse vredesplan had verworpen. Voor de IRA zijn mortieren populaire wapens. Een paar weken geleden haalde de IRA met een mortier een Puma-helikopter neer, en in maart legden de terroristen met mortieraanvallen de luchthaven Heathrow bij Londen lam.

Het politiestation te Newry werd in 1985 ook al eens door mortieren getroffen. Toen kwamen negen agenten om het leven.

punt uit

● Gijzeling

Vijf vrouwelijke gijzelaars zijn gistermorgen gedood nadat commando-eenheden in het Zuidrussische Mineralnye Vodi een helikopter bestormden waarin vier terroristen tien mensen gegijzeld hielden. Volgens het Russische persbureau Tass liet een van de terroristen een handgranaat in de helikopter exploderen toen de commando-eenheid in actie kwam. Alle vier terroristen raakten gewond, een van hen overleed later. Onder de commando's vielen vijftien gewonden. De vier kapers gijzelden eerder een bus met veertig inzittenden, onder wie acht kinderen. Ze eisten 15 miljoen dollar losgeld en een vrije aftocht per helikopter.

● Wegenwacht

De ANWB werkt aan een aparte wegenwacht voor eenvoudige autopech in de steden. Mogelijk start volgend jaar al een experiment met de zogenaamde junior-wegenwachten. Deze wegenwachten, die minder opleiding nodig hebben dan de huidige medewerkers, helpen met problemen als een lekke band of het bijvullen van de koeling. Nu is voor hulp bij autopech voor de eigen huisdeur naast het gewone wegenwachtlidmaatschap een aanvullend lidmaatschap nodig: het woonplaatssupplement. Dat vervalt bij invoering van de junior-wegenwacht. Die zal bij iedereen met een gewoon lidmaatschap voorrijden.

● Rwanda

De Verenigde Staten hebben gisteren de door het Ruandees Patriottisch Front (RPF) geïnstalleerde bewind erkend als de regering van het door burgeroorlog geruïneerde land in Centraal-Afrika. Tegelijkertijd maakten VN-medewerkers bekend dat zo'n 60.000 Rwandese vluchtelingen vanuit Zaïre zijn teruggekeerd naar hun land. Hulporganisaties vrezen dat de terugkerende vluchtelingen in eigen land ongewild zorgen voor verdere verspreiding van de cholera-epidemie.

● Kinnock

De Britse premier Major heeft zich de woede van de 'Eurosceptici' op de hals gehaald door Neil Kinnock, de voormalige Labour-leider, de baan van Europees Commissaris alsnog te gunnen. Vorig jaar had Major nog zijn veto over Kinnock uitgesproken. Kinnock trad af als partijleider na de verkiezingsnederlaag van Labour in 1992. Het jaar daarop werd hij door zijn partij voorgedragen voor de functie van Europees Commissaris. Maar Major, die op dat moment nog de steun van de Eurosceptici nodig had om het Verdrag van Maastricht er door te krijgen, zette Kinnock een jaar in de wachtkamer.

● Files

Files en langzaam rijdend verkeer hebben de Nederlandse samenleving in 1993 iets minder dan 1,2 miljard gulden gekost. Dat is een lichte stijging ten opzichte van een jaar eerder. Toen beliepen de kosten ruim 1,1 miljard gulden. Dat blijkt uit een studie die in opdracht van Rijkswaterstaat is uitgevoerd door NEA Transportonderzoek. In totaal stonden de weggebruikers 20,8 miljoen uur vast in het verkeer. Dat is iets meer dan in 1993 (20,6 miljoen). Het gaat grotendeels om extra brandstofkosten en extra reiskosten, aldus een woordvoerder van Rijkswaterstaat.

Paars wacht nog vele voetangels en klemmen

DOOR HARM HARKEMA

DEN HAAG – Tot het laatste ogenblik bleef het spannend. Zou informateur Kok kiezen voor een paarse of een centrum-linkse coalitie? Zou het CDA uit de boot gegooid worden of de VVD? Om één uur gistermiddag wist niemand nog het antwoord. In VVD-kringen werd toen nog de sleutelrol van D66-leider Van Mierlo benadrukt. „Als Van Mierlo tegenover Kok een blokkade tegen centrum-links heeft opgeworpen, dan wordt het paars," klonk het hoopvol in het formatie-jargon.

Pas rond de klok van drie, toen Kok zijn beslissing aan de majesteit kenbaar maakte, kwamen er voor doorgewinterde 'Binnenhof-watchers' aanwijzingen dat het paars zou worden: Hans van Mierlo, donderdagnacht nog somberend, werd toen in een opgewekte stemming gesignaleerd. Nu had er gedurende het eerste deel van deze week toch al een sfeertje gehangen dat paars de hoogste ogen zou gooien. Niet op programmatische gronden, want daarin staan zowel PvdA als VVD op nogal wat belangrijke punten dichter bij het CDA dan bij elkaar. Het waren vooral politieke en psychologische factoren die in het voordeel van paars pleitten.

De eerste, in juni mislukte paarse ronde, had namelijk geen al te diepe wonden achtergelaten bij PvdA en VVD. Programmatisch lagen en liggen beide weliswaar mijlen uit elkaar, maar men wist wat men aan elkaar had. Voor velen een verademing vergeleken bij de ondoorzichtige christen-democratische verdeel- en heerstactieken waaraan sociaal-democraten en liberalen in het verleden zoveel frustraties hebben overgehouden.

Bovendien raakten de afgelopen weken steeds meer VVD'ers en PvdA'ers tot de overtuiging dat het CDA momenteel een slechte huwelijkspartner is. De christen-democraten zijn na de verkiezingsnederlaag de kluts kwijt.

Ze liggen voornamelijk met zichzelf in de knoop, en fractieleider Brinkman is er het levende bewijs van. Hij opereert onzeker en vanuit het defensief, maakt dan ook fouten en wordt zowel in zijn eigen fractie als daarbuiten steeds minder serieus genomen.

Toen Brinkman het dinsdag heel belangrijk noemde dat de overheid niet langer de duur en hoogte van de wao-uitkeringen moet voorschrijven, was PvdA-onderhandelaar Wallage er dan ook als de kippen bij om het CDA uit de boot te gooien. Toen Bolkestein het op dit punt voor Kok opnam, leken hernieuwde paarse onderhandelingen opeens zeer dichtbij.

Klassiek

Bleef over de forse programmatische tegenstelling tussen PvdA en VVD, die na het mislukken van de eerste paarse ronde door Bolkestein werd verwoord als 'de klassieke tegenstelling tussen 'werk boven inkomen' en 'inkomen boven werk'. Anders gezegd: de tegenstelling tussen de solidariteitsgedachte en het principe dat iedereen zijn eigen broek dient op te houden. Hetgeen zich uitte in ernstige verschillen van mening over bijvoorbeeld al dan niet verder snijden in de sociale uitkeringen.

Hoewel Kok in zijn regeerprogramma Bolkestein op enkele onderdelen tegemoet is gekomen ten opzichte van de eerste paarse onderhandelingen, bleek donderdagavond, na langdurig overleg tussen beiden, dat belangrijke meningsverschillen (nog?) in het geheel niet zijn verbrugd. Kok kan aan zijn achterban niet verkopen dat hij nog meer gaat snijden, ten koste van de zwakkeren, dan hij nu al doet. De hel, aldus Kok, breekt immers zo ook al uit.

Bolkestein op zijn beurt kan bij zijn kiezers niet aankomen met de boodschap dat de awbz-premie volledig inkomensafhankelijk wordt gemaakt, of dat het huurwaardeforfait trendmatig wordt verhoogd.

Na hun indringende gesprek bleek dat de 'klassieke tegenstelling', nog volop aanwezig was. Over verschillende wezenlijke onderdelen van Koks plan bestond deze week in de verste verte nog geen overeenstemming. „Ik richt geen blokkade op, maar er zijn grenzen die ik niet kan overschrijden," aldus Bolkestein. Waardoor de kans op paars donderdag opeens weer een stuk kleiner leek, en centrum-links, tegen wil en dank, weer in de kijker kwam.

Uiteindelijk koos Kok dus toch voor een formatiepoging met Bolkestein, waarschijnlijk ook omdat een centrum-linkse coalitie met een zwalkend CDA en een onwillig D66 nog meer ellende belooft dan een paarse formatiepoging. Niet voor niets zei Kok dat hij bij zijn beslissing de onderlinge samenhang tussen de mogelijke coalitiepartners zwaar had laten wegen.

Bolkestein en Kok, met als middelaar Van Mierlo, mogen nu opnieuw proberen de tegenstellingen te overbruggen die hen scheiden. Een riskante optie, gezien de vele voetangels en klemmen die nog op hun weg liggen. Mislukt Kok nu als formateur, dan is wellicht ook nog een veelbelovende carrière als staatsman in de knop gebroken.

Wim Kok vergeet het grote nieuws

DEN HAAG – Halverwege de toelichting op het advies dat hij de koningin had verstrekt kwam Wim Kok er achter. Hij had op zijn persconferentie al uitvoerig gesproken over de brieven, de gesprekken, z'n conclusie, het toekomstige regeerakkoord, de regeringsverklaring en het gesprek maandagmorgen met demissionair premier Lubbers. Maar één ding was hij vergeten. „Het grote nieuws van deze middag is natuurlijk dat de koningin me heeft gevraagd of ik formateur wil worden."

Het eerste glimlachje verscheen om zijn lippen.

„Uw dienstwillige, W. Kok," zo beëindigde de PvdA-leider gisteren zijn laatste brief als informateur aan de majesteit. „Op grond van mijn bevindingen mag ik u aanbevelen een politicus van PvdA-huize te benoemen tot formateur en deze te belasten met de vorming van een PvdA-VVD-D66-kabinet," schreef hij erboven.

De majesteit zal er niet lang over hebben hoeven nadenken. Voor Kok was het echter toch nog even wennen in z'n nieuwe rol: „Ik heb er nog niet veel ervaring mee. Misschien moet ik in een aanloopschaal beginnen," zei hij met een knipoog naar zijn concept-regeerprogram.

Maandag begint de formateur aan zijn heidens karwei: dat nog nooit eerder vertoonde paarse kabinet zonder de christen-democraten. Bij de vorige poging om zo'n regeringsploeg te vormen kwam het niet verder dan langdurige verkennende gesprekken. Afgebroken op de barricade die de VVD opwierp. „Die breuk is niet weg te wissen, maar er zijn inmiddels nieuwe verhoudingen ontstaan," vertolkte Kok zijn vertrouwen in het succes van de paarse herhaling.

CDA-leider Elco Brinkman toont zich teleurgesteld over informatie

Van Mierlo zet CDA buitenspel

DOOR JOS HEYMANS

DEN HAAG – Eigenlijk begrijpt CDA-leider Brinkman er niets van. Zijn partij had zich toch constructief opgesteld? Het CDA was bereid over alles te onderhandelen met PvdA, VVD en D66. Er waren geen blokkades opgeworpen en geen punten naar voren gebracht die ononderhandelbaar zouden zijn. Toch mag het CDA niet meedoen aan de vorming van een nieuw kabinet waarmee PvdA-leider Kok is belast.

● *Elco Brinkman*

„Ik heb er een zeker begrip voor," zegt de door zoveel tegenslag getergde Brinkman, „dat de informateur het staatshoofd heeft geadviseerd een regering te doen formeren van PvdA, VVD en D66 en dat hij vervolgens ook een opdracht daartoe heeft gekregen." Maar dat begrip geldt, zo blijkt uit Brinkmans verdere woorden, alleen het feit dat er gewerkt gaat worden aan de samenstelling van een meerderheidskabinet. Want de kleur van dat meerderheidskabinet bevalt Brinkman geenszins.

In sneltreinvaart volgt een opsomming van gebeurtenissen, waarmee Brinkman wil aangeven dat informateur Kok de verkeerde keus heeft gemaakt. „We zijn constructief geweest. Natuurlijk hadden we onze wensen, maar daar viel over te onderhandelen. Kok heeft dat ook met zoveel woorden erkend." Ook het verlangen van het CDA om de uitvoering en de polisvoorwaarden van de wao over te hevelen naar de sociale partners, waarmee de – voor de PvdA onbespreekbare – hoogte en duur van de uitkeringen op de tocht komt te staan, was vóór onderhandelingen vatbaar.

Nee, aan het CDA lag het niet. Aan wie dan wel? Aan D66, weet Brinkman zeker, want die heeft de vorming van een centrum-links kabinet van PvdA, CDA en D66 bewust tegengehouden. „De heer Kok meldde mij dat D66 een aantal varianten heeft geblokkeerd. Die blokkade heeft voor hem kennelijk het zwaarst gewogen. Het gaat mij er niet om Van Mierlo als schuldige aan te wijzen. Maar de blokkade van D66 is een feit dat staat."

De CDA-leider wil er niet van weten dat zijn partij wellicht wat onhandig heeft gemanoeuvreerd door de afgelopen dagen hardnekkig vast te houden aan de wens om de hoogte en de duur van de uitkeringen ter discussie te stellen. „Dat standpunt van het CDA is al jaren bekend. En bovendien viel erover te praten." Maar toen Kok donderdagavond Brinkman voor de laatste keer vroeg of hij bereid was het ontwerp-regeerprogramma als grondslag voor een nieuw kabinet te accepteren, en dus ook het uitgangspunt dat de hoogte en de duur van de uitkeringen onaangetast blijven, herhaalde de CDA-leider zijn wens om over de uitkeringen te onderhandelen.

Daaruit constateerde Kok dat 'de ruimte in de onderhandelingen met de VVD een slagje groter is dan met het CDA'.

VVD-leider Bolkestein is tactisch kennelijk wat slimmer geweest, getuige de uitkomst van de informatieronde. De bezwaren van de VVD tegen het stuk van Kok zijn eveneens fors, maar op het cruciale moment stelde Bolkestein dat hij daarover 'onder leiding van formateur Kok graag wil onderhandelen'. Brinkman haalt zijn schouders op over die tactiek: „Ik bemerk dat er verschil is tussen wat binnenskamers wordt gezegd en wat naar buiten komt."

De CDA-leider betreurt het dat tijdens de informatie-Kok geen onderhandelingen zijn gevoerd, waardoor de vorming van een centrum-links kabinet wellicht wèl haalbaar zou zijn geweest. „Er kon geen uitruil van wensen en verlangens plaatsvinden. Als ik nu kijk naar het lijstje waarover nu bij de vorming van de paarse coalitie zal worden onderhandeld, dan zie ik een heleboel punten terug die ook door ons zijn ingebracht. Het is jammer dat wij daarover niet mogen meepraten," constateert de CDA-voorman.

Over de kansen van een paars kabinet wil Brinkman zich niet uitlaten. „Ik wacht met belangstelling deze formatiepoging af," zegt hij tot twee keer toe. Als de vraag hem niettemin voor de derde keer wordt gesteld, verzinkt hij even in gepeins en zegt: „Meteen na de verkiezingen begon de formatie met een poging een kabinet van PvdA, VVD en D66 te vormen. We zijn nu drie maanden verder en terug bij af, bij de start van paars."

Toch paars

commentaar

Dus toch paars. Na drie w... ken hard werken h... PvdA-leider Wim Kok v... koningin Beatrix de ... dracht gekregen een ka... net van PvdA, VVD en D... samen te stellen. Een ju... keus, waarmee de verk... zingsuitslag van dinsdag... mei recht wordt gedaa... Het door Kok te formere... paarse kabinet zal immers uit de twee grootste winnaars (VVD ... D66) en de partij die het minst verloor, de PvdA, bestaan. Voor h... eerst sinds 1917 worden, als de voortekenen niet bedriegen, ... confessionele partijen buitenspel gezet. Dat is uniek in de moder... vaderlandse parlementaire historie.

Kok is tot zijn paarse keuze gekomen omdat de afgelopen dag... bij gesprekken over zijn ontwerp-regeerprogram CDA-leider Brin... man meer reserves aan de dag legde dan diens VVD-colleg... Bolkestein. Er is nu een gerede kans op een goed resultaat, ma... het is nog geen gelopen race. Aan de andere kant kan Bolkeste... zich geen nieuwe crisis veroorloven, nadat hij vijf weken gelede... op het laatste moment de eerste paarse informatiepoging opbl... Zijn rol wordt dan net zo ongeloofwaardig als die van Brinkma...

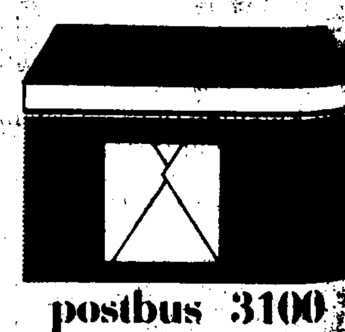
Tijdens de komende formatiepoging zal de sociale zekerheid o... nieuw een belangrijk geschilpunt vormen. Met name het punt la... tenverlichting in relatie tot werkgelegenheid en inkomensbeleid ka... nog voor veel hoofdpijn bij de onderhandelaars zorgen. Oo... hoogte en duur van de uitkeringen zal nog een lastig punt worde... Basis van het nieuwe regeerakkoord blijft echter het ontwerp-pr... gram van Kok. Dat voorziet in ombuigingen van bijna 18 miljard ... de komende vier jaar, waarvan 11 miljard op de rijksbegroting, 5... in de sociale zekerheid en 1,2 miljard in de zorgsector.

Het CDA heeft zich de laatste weken in de marge van de vade... landse politiek geplaatst. De christen-democraten hebben d... positie aan zichzelf en aan fractieleider Brinkman te danken. H... CDA mag dan een beginselpartij zijn, van politieke beginselva... heid was de laatste maanden – na het vertrek van Lubbers ... weinig te merken. Onder Brinkmans leiding voeren de christe... democraten een zwalkende koers en gaf de partij de indruk e... onbetrouwbare onderhandelingspartner – en daarmee coalitieg... noot – te zijn. Brinkmans grootste blunder bestond er uit dat ... met de presentatie van zijn centrum-rechtse optie, de vorming va... een centrum-links kabinet uitsloot. Dat was tegen het zere be... van menig CDA'er, ook binnen de kamerfractie, want daar w... nooit gesproken in termen van blokkades van centrum-links.

De dagen van Brinkman als de grote leider van de partij lijken ... al ten einde. Zijn positie wankelt. Of hij zijn leiderschap de kom... de weken ook echt verliest, moet echter nog worden afgewa... Een onomstreden opvolger dient zich op dit moment niet aan. Ni... mand in de huidige CDA-top heeft immers het 'kameleontisch... vermogen dat Brinkmans voorganger Lubbers tot zo'n groot CD... leider maakte. Eigenlijk lijkt alleen kamervoorzitter Wim Deetm... over voldoende formaat te beschikken om Brinkman op te volge...

P...

lezers schrijve...

● Korte broek

Hierbij een reactie op het artikel 'Mannen in korte broeken: een zielige vertoning' in het LD van maandag 25 juli. Warm weer, en vooral een lange aaneengesloten periode van warm weer, maakt toch in mij aanstootgevende driften los die ik normaal zonder enig probleem kan bedwingen. Tegen alle regels van de esthetiek wil ik een korte broek aandoen. Want de overlast die de warmte mij bezorgt, weegt zwaarder dan mijn preutsheid. Ongegeneerd toon ik dan aan allen mijn, sinds de vorige warme periode niet aan het daglicht blootgestelde, benen. Een lekker t-shirt, wat eens ruim zat, omspant dan mijn buik. Het boordje bungelt een beetje boven mijn korte broek, mijn navel net niet zichtbaar (denk ik). Ik draag dan een lichte schoen (ik heb geen sportschoenen) met witte, korte sokken. Mag dat, Mieke Zijlmans? Ik heb geen enkele illusie dat ik in die outfit hordes dames achter me aan krijg. Heb ik trouwens ook geen behoefte aan, ik ben reeds meer dan elf jaar heel gelukkig getrouwd. Ik vind het jammer dat ik je dan een beetje ziek maak, zoals je in je stukje suggereerde. Ik ben het met je eens dat het zeer zeker geen gezicht is, maar lekker dat het zit! Als al die vrouwen in hun te korte broek, of inderdaad in zo'n wielrenbroek met eronder met spataderen versierde kuiten, door de stad lopen hun sinaasappelhuidje op hun dijen tentoon te stellen, dan mag ik toch zeker met mijn melkflessen paraderen? Van vrouwen wordt in het algemeen verwacht dat ze er appetijtelijk uitzien, uiteraard mag je dat ook verwachten van mannen. En hoe zie je er dan appetijtelijk uit?? Nou gewoon: in de kleren waarin je jezelf lekker voelt. Een vrouw voor mijn part in een 'fluisterbroek' met hoge goudkleurige hakken en de daaruit uitstekende verkalkte half rood gelakte nagels en een man in een afgedankt sportbroekje, de buik er parmantig bovenuit. De navel nog net zichtbaar onder het vale t-shirt. Aan de v... heeft hij dan voor mijn part... dalen (brrrr...) met donkere ... ken (nog meer brrrrr...). W... nu geen gezicht, Miek? A... zich beiden maar lekker vo... Waar ik nu echt niet aan m... doen is aan de housebro... rage met sportschoenen; e... shirt zonder mouwen (en d... selharen welriekend in de w... de overgebleven grijze ha... de nek in een staart gebo... om dan op zaterdagmiddag ... cho met de hond te para... ('Hierrrrrr Astor...). Missc... kun je daar ook nog eens ... stukje over schrijven, Miek...

HEERLEN Cor van Kr...

● Wim Kok

Hoe krijgt iemand als Ko... toch klaar om voor 18 milj... bezuinigen? Kan iemand ... nog herinneren dat Kok ... voorzitter was? Als toen de ... ring hierover durfde te p... dan kwamen door het hele ... stakingen waarbij Kok vo... liep. Hoe is het mogelijk ... iemand de minderheden nu ... de rug durft te trappen? ... mensen met twee petten o... je dit verwachten.

Wij worden door de PvdA a... bedrogen. Tijdens de verki... gen worden maar beloften ... daan waar toch weer m... intrappen. Wij zullen he... leren bij de verkiezingen ... ga ergens naar toe waar m... je kent en probeer deze ... een oor aan te naaien... maak ons Nederland niet ... We zullen je allemaal d... zijn, vooral de minderhede...

LANDGRAAF H.J. R...

Negen gaten gedicht van gezonken kernonderzeeër

Van onze reactie binnenland

ROTTERDAM – Russische en Nederlandse experts zijn er in geslaagd alle negen torpedoluiken van de gezonken kernonderzeeër Komsomolets te dichten. Alleen een 20 vierkante meter groot gat in de bovenzijde van de duikboot moet nu nog worden gesloten, maar daarvoor ontbreekt het geld.

Afsluiting van alle gaten moet voorkomen dat giftig plutonium lekt uit de onderzeeër, die in 1989 na een hevige brand zonk in de Barentszee. Het schip ligt, met de lichamen van 42 opvarenden, op een diepte van 1.680 meter op de bodem. Daar vormen de nucleaire reactor en twee kerntorpedo's een bedreiging voor het gehele Noordatlantische gebied. Door chemische reacties in de Komsomolets kan plutonium vrijkomen en worden opgenomen in de voedselketen.

Nadat plannen voor een berging van de onderzeeër afketsten op de gigantische kosten, is deze maand een expeditie begonnen aan het afdichten van alle openingen in de scheepshuid. Specialisten van het Rotterdamse bergingsbedrijf Smit Internationale en het offshoreconcern Heerema zijn in mini-onderzeeërs naar de plaats des onheils gegaan. De Nederlandse regering heeft twee miljoen gulden beschikbaar gesteld voor deze operatie. Nederland is bij de zaak betrokken geraakt, omdat bedrijven uit dit land steeds brood hebben gezien in de omvangrijke bergingsoperatie.

Experts aan boord van het Russische expeditieschip Mstislav Keldysh bevestigen dat de duikers een „uiterst professionele en succesvolle klus hebben gedaan, die uniek is in de wereld." De torpedogaten zijn afgesloten met schilden van titaan. De mini-onderzeeërs Mir 1 en 2 hebben tegelijkertijd waardevolle metingen kunnen verrichten en monsters genomen uit het schip en van de zeebodem.

Nu de torpedoluiken zijn gedicht, concentreren de bergers zich op het dichten van het grote gat dat is geslagen in de bovenzijde van de Komsomolets. Het is de bedoeling dat dit volgend jaar wordt gedicht. Hiervoor hoopt de Russische Federatie onder meer geld te krijgen van de Europese Unie.

Russische nucleaire expert snapt opwinding in Westen niet

'Kernmateriaal goed beveiligd'

Van onze redactie buitenland

MOSKOU – Kerngeleerden verkopen zich aan de hoogst biedende, kilo's gesmokkeld plutonium zwerven door Europa. Als we westerse inlichtingendiensten mogen geloven is het met de beveiliging van Ruslands atoomgeheimen en -materiaal droevig gesteld.

Heimwee naar de goede oude Sovjet-tijd en z'n alles controlerende communistische knoet klinkt door in de bezorgde waarschuwingen van vooral Duitse en Amerikaanse experts. Terroristische groepen en/of notoir oorlogszuchtige landen als Noord-Korea, Irak of Libië zouden dankzij de heersende chaos in het democratisch wordende Rusland aan materiaal en kennis kunnen komen om een eigen kernbom te vervaardigen.

Andrej Gagarinski, een van de directieleden van het gerenommeerde Koertsjatov Nucleaire Onderzoeks Centrum in Moskou, kent de verhalen. Hij wil ook best toegeven dat er 'potentiële gevaren' zijn. Honderd procent uit te sluiten is het immers nooit, een deserterende atoomgeleerde of een verdwijnend kilootje plutonium of verrijkt uranium.
Maar dat het Russische nucleaire complex een grabbelton voor binnen- en buitenlandse liefhebbers is geworden, bestrijdt Gagarinski ten stelligste. „Ik heb het gevoel dat al die verhalen over plutoniumsmokkel zwaar overdreven zijn. Net zo goed als een paar jaar geleden zwaar overtrokken stukken in de kranten kwamen over de reislustige atoomwetenschappers."

Maar aannemelijk blijven ze, al die verhalen. En niet alleen omdat er nu in Duitsland in een loden cylinder verpakt zes gram Russisch plutonium 239 zijn opgedoken. Het is geen geheim dat het slecht gaat met de Russische nucleaire industrie. Uit de 35 voor buitenstaanders gesloten gebieden over heel Rusland waar twee miljoen mensen - natuurlijk niet allemaal atoomgeleerden - wonen en werken in research- en produktiefaciliteiten verbonden aan de ministeries van Defensie, industrie en nucleaire energie, regent het jammerklachten aan het adres van de regering. De salarissen zijn laag en worden bovendien niet uitbetaald.

In een ondergronds nucleair complex bij Krasnojarsk staakten de werkers wekenlang omdat ze al drie maanden geen loon hadden ontvangen. In het nucleaire onderzoekscentrum Arzamas 16, bij Nizjni Novgorod (voorheen Gorki) praten de geleerden niet over het nieuwste project of een buitenlandse studiereis, maar over de aankoopprijs van een geit of konijn, teneinde de eigen voedselvoorziening op peil te houden. Want de winkels in dit vroeger zo gepriviligeerde researchstadje - Andrej Sacharov heeft er nog gewoond en gewerkt - zijn leeg.

Kortom, de verleiding tot winstgevender activiteiten moet wel groot zijn. Gagarinski: „Dat zou je zeggen, ja. Maar zo makkelijk ligt het nu ook weer niet. Er is zeker zuigkracht. Ik denk dan meer aan de 'emigratie' naar lucratiever banen in de zakensector in ons eigen land. Neem mijn instituut. Er werken nu negenduizend mensen. Twee jaar geleden waren dat er duizend meer. Het zijn vooral jongere wetenschappers die hun heil in andere sectoren hebben gezocht. Geen wonder, want het salaris van een kerngeleerde ligt bij ons gemiddeld op 135.000 roebel (130 gulden) per maand. Binnenkort zal het tot 200.000 roebel worden opgetrokken, maar ook dan staat het in geen enkele verhouding tot wat mensen van gelijk niveau elders kunnen verdienen."

Onwaar

Volgens Gagarinski is het echter niet zo dat de gemiddelde kerngeleerde, al dan niet gewapend met een paar kilo nucleair materiaal, het grote geld zoekt. „Onderschat het patriottisme niet, dat zowel in de nucleaire als ruimte-industrie sterk leeft. Ik ken dat zelf van vroeger, toen ik aan de constructie van nucleaire ijsbrekers werkte. Je was trots op wat je voor je land deed. Het communisme mag zijn verdwenen, dat gevoel niet. Zeker de ervaren mensen, de generatie van boven de dertig, stellen geen buitengewone eisen, zijn tevreden met een redelijk loon, dat de garantie voor een normaal leven biedt."

Onverdraagzaam

● *De protesten in Bangladesj tegen de ondergedoken schrijfster Taslima Nasreen blijven voortduren. De schrijfster wordt ervan beschuldigd in haar boeken de godsdienstige gevoelens van moslims te hebben gekwetst. En dat is voor radicale moslims meer dan voldoende reden om haar dood te eisen. De fundamentalisten zijn nu naar haar op jacht om het doodvonnis zelf uit te voeren.* Foto: EPA

Na moord op zoon van Jan Cremer

Recherche ontdekt valse vwo-diploma's

Van onze redactie binnenland

AMSTERDAM – Scholieren in Amsterdam worden verdacht van het vervalsen van diploma's voor het voorbereidend wetenschappelijk onderwijs (vwo) en propaedeuse-verklaringen. Er wordt rekening mee gehouden dat enkele studenten met deze valse papieren tot de Vrije Universiteit in Amsterdam zijn toegelaten. De zaak kwam aan het licht tijdens het onderzoek naar de moord op de 30-jarige Amsterdammer Cassidy Clinton in mei van dit jaar.

De politie arresteerde in verband met die moord een 19-jarige inwoner van de hoofdstad die wordt verdacht van het lossen van de twee dodelijke schoten op Cassidy. De jongen zou van Cassidy een vals vwo-diploma hebben gekocht voor een paar honderd gulden, waarna zij ruzie kregen. Uit angst voor ontdekking door zijn ouders van de valsheid van zijn diploma, zou de jongen Cassidy – een zoon van de schrijver/kunstenaar Jan Cremer – hebben doodgeschoten in diens woning in Amsterdam-Zuidoost.
Volgens een woordvoerder van de Amsterdamse politie zijn de scholen en universiteiten in Amsterdam inmiddels van de diplomafraude op de hoogte gebracht. De controle van de documenten is daar vervolgens verscherpt. Volgens de politiewoordvoerder waren de gebruikte vervalsingen van 'hoge kwaliteit'. De politie vermoedt dat het om enkele gevallen gaat, maar heeft nog geen zicht op de werkelijke omvang van de diplomafraude.

De studenten zouden met de valse documenten toegang kunnen krijgen tot universiteiten en in staat zijn studiefinanciereing te ontvangen. Volgens de politiewoordvoerder is het mogelijk dat enkele studenten met valse papieren uiteindelijk hun universitaire bul halen.

Directie vliegveld legde toestel aan ketting

Lourdesgangers willen smartegeld na 'gijzeling'

Van onze redactie binnenland

RAALTE – Ongeveer dertig passagiers van het vliegtuig dat vorige week woensdag op weg van Lourdes naar vliegveld Twente tijdens een tussenlanding in Rotterdam drie uur lang aan de grond werd gehouden, eisen smartegeld van Rotterdam Airport. Zij hebben daartoe het in Haaksbergen gevestigde Bureau Letselschaden in de arm genomen.

Het passagiersvliegtuig, eigendom van Air Toulouse, werd vorige week in Rotterdam aan de ketting gelegd, omdat de maatschappij nog een rekening van 77.000 gulden aan landingsrechten bij het vliegveld had openstaan. De uit Twente, Salland en de Achterhoek afkomstige passagiers, op terugweg van een bedevaart naar Lourdes, werden gedwongen drie uur lang in het vliegtuig te blijven. In die tijd werden ze niet voorzien van eten en drinken. Later werden ze met een bus naar Twente vervoerd.

De getroffen passagiers stellen zeer veel ongemak te hebben gehad en stellen daarvoor de luchthavendirectie aansprakelijk. Mr. J. de Groot van het Bureau Letselschaden acht de gijzeling des te kwalijker, omdat zich onder de passagiers veel oude, zieke en zelfs invalide mensen bevonden. „Er waren mensen bij die een been of beide benen misten. Terwijl één passagier zodanig ziek was, dat hem zuurstof moest worden toegediend. De echtgenote van deze meneer raakte danig in paniek, toen het leek dat de zuurstof voor haar man dreigde op te raken. De mensen waren bang dat hij op het vliegveld zou sterven".

Volgens De Groot kan de handelwijze van Rotterdam Airport niet door de beugel. Hij noemt het onmenselijk, dat de bedevaartgangers onrechtmatig werden gevangen gehouden. Volgens hem heeft Rotterdam Airport het geschil met Air Toulouse over de ruggen van de bedevaartgangers heen uitgevochten. „Men had het vliegtuig ook kunnen laten doorvliegen naar Twente, om vervolgens daar een deurwaarder in te schakelen. En in ieder geval zou het mogelijk zijn geweest de mensen op Rotterdam Airport op te vangen in een aparte ruimte, waar ze dan bovendien van eten en drinken voorzien hadden kunnen worden.
Bureau Letselschaden doet het Rotterdamse vliegveld het voorstel om duizend gulden per passagier als smartegeld te betalen. Is de directie niet bereid om daarover te onderhandelen, dan zal mogelijk bij Justitie aangifte worden gedaan van wederrechtelijke vrijheidsberoving. Op dit moment vertegenwoordigt het Haaksbergse bureau zo'n dertig passagiers van het Lourdes-toestel. De Groot verwacht echter, dat mogelijk nog meer bedevaartgangers zich door hem zullen laten vertegenwoordigen.
Volgens woordvoerder W. Wegte van Rotterdam Airport zijn de Lourdes-gangers met hun claim aan het verkeerde adres. „Ze moeten natuurlijk bij de maatschappij aankloppen die hun heeft vervoerd," zegt hij.

Elk park heeft wel een 'vreemd' dier binnen de poorten

Afwijkend gedrag trekt mensen naar dierentuin

Van onze redactie binnenland

HEERLEN – Een tekenende mensaap of homoseksuele pinguïns in Artis; een voetballende olifant in Dierenpark Amersfoort of blinde beren in Ouwehands Dierenpark in Rhenen. Overstresste mantelbavianen in het Noorderdierenpark in Emmen en een bi-seksuele flamingo in het Rotterdamse Blijdorp. Elk dierenpark heeft minstens één dier dat door gedrag of uiterlijk afwijkt.

Een homo-flamingopaar van diergaarde Blijdorp in Rotterdam haalde vorig jaar de wereldpers na het uitbroeden van een ei. Het ei was overigens gelegd door een flamingo in Artis. Uit alle landen kwamen mensen naar Blijdorp om het homopaar te bewonderen. Nu blijkt een van de flamingo's bi-seksueel en verliefd te zijn geworden op een vrouwtje.
De meeste dierentuinen houden de curiositeiten van de dieren binnen de hekken van het park. Zo lopen in Artis al jaren homoseksuele pinguïns rond. „De mensen kunnen dat niet zien. Het is pure theorie. Een homo-pinguïn is niet te onderscheiden van een hetero-pinguïn. Het heeft niet veel zin daar ophef over te maken," zegt bioloog C. Vermeulen van Artis.
„Maar misschien zijn wij wel te bescheiden. Tegenwoordig moet je al heel hard roepen om gehoord te worden," aldus de bioloog. Met Ter Bang, de tekenende mensaap, lukte het Artis echter wel volop de publiciteit te halen. De introverte mensaap werd ingezet om een tentoonstelling te openen. „Ter Bang is heel bijzonder. Zodra ze pen en potlood in handen heeft, raakt ze zeker voor een half uur volledig in trance en gaat tekenen," vertelt Vermeulen.

Vindingrijk

Dieren met afwijkend gedrag zijn er genoeg in Ouwehands Dierenpark in Rhenen, maar het park heeft er voor gekozen daarmee niet naar buiten te treden. Woordvoerder Petra Pouwels: „Je kunt natuurlijk de gekste dingen verzinnen. Op dit moment hebben we een ijsbeertje. Volgende week krijgt die gezelschap van een kleine bruine beer. Om daar nu een bruin-wit-beertje van te maken, daar passen wij voor."

Het safaripark Beekse Bergen in Hilvarenbeek kan het publiek niet helpen aan 'abnormale' gedragingen van dieren. De mantelbavianen wonen daar gemoedelijk samen met de Afrikaanse olifanten en zitten niet, zoals in het Noorderdierenpark enige tijd geleden, uit pure angst in een boom. „Zo vindingrijk zijn we hier blijkbaar niet," zegt Hanny Verberkmoes.

Over massahysterie onder de dieren zal bij Burgers Zoo in Arnhem niet worden gerept. Ook deze dierentuin is zeer terughoudend met nieuws over afwijkend gedrag. Bioloog J. Wensing: „Hoewel massahysterie onder bavianen niet ongewoon is, is het wel heel bijzonder dat het in een dierentuin voorkomt. Het is dus nieuws, maar als het bij ons was gebeurd, hadden we het vermoedelijk toch verzwegen," zegt hij.

Burgers Zoo probeert mensen te trekken „met blijvende dingen, zodat bezoekers zich later nooit bekocht voelen."

Studeren met spoorkaartje van overheid

DOOR ANS BOUWMANS

DEN HAAG – Je bent achttien, woont bij je ouders en gaat naar de universiteit. Dagelijks spoor je met je OV-studentenkaart naar de collegebanken. Thuis hebben ze het niet breed, maar op het belastingbiljet staat wel meer dan 50.000 gulden aan inkomsten. Daarvan wordt onder meer de hypotheek betaald, de boodschappen, de kosten van lasten en de auto. En daar komen dan binnenkort nog eens de kosten van jouw studie bij. Want als het aan Wim Kok ligt zal een thuiswonende student binnen een paar jaar van de overheid niet meer krijgen dan een spoorkaartje. Zakgeld moet worden verdiend. Het collegegeld geleend.

„Een ingrijpende aanpassing van het stelsel van studiefinanciering is onvermijdelijk," schrijft informateur Wim Kok in zijn 'proeve van een regeerprogramma' op basis waarvan hij een nieuwe regeringscombinatie probeert te vormen. Een bezuiniging van een miljard op de beurzen moet kunnen, heeft hij becijferd. Maar daarmee is niet iedereen het eens. Het kersverse PvdA-fractielid Sharon Dijksma niet, de Jonge Socialisten niet, de Landelijke Studenten Vakbond niet, de HBO-raad niet en beoogd coalitiegenoot D66 evenmin.
D66-leider Van Mierlo verwerpt het bedrag als 'praktisch onuitvoerbaar' is om een miljard te bezuinigen op de studiefinanciering, en dat heeft hij Kok ook in zijn reactie laten weten. De studiefinanciering (basisbeurs, aanvullende beurs en OV-jaarkaart) kost het ministerie van Onderwijs nu 4,3 miljard per jaar. Studielingen worden op een andere manier gefinancierd. Per 1998 gaat het budget voor de studiefinanciering door de 'wet Stoeb' - Student op eigen benen - met 600 miljoen naar beneden. Wordt dit budget nog eens met een miljard gekort dan houdt de minister van Onderwijs slechts 3,7 miljard over om studerenden van beurzen te voorzien.

Consequenties

Van Mierlo heeft zijn fractiespecialisten opdracht gegeven uit te zoeken welke consequenties dit heeft. D66'er Bert Bakker heeft de getallen alleen nog maar uitgeteld op een kladje, maar zijn eerste bevindingen zijn niet bemoedigend. Als de OV-kaarten en de aanvullende beurzen zijn betaald, blijft er nog een dikke twee miljard over voor de basisbeurs. En dat bedrag wordt dus gehalveerd. Studenten moeten lenen, meent Kok.

Bakker is bevreesd dat de enorme studieschuld jongeren zal afschrikken. Het dreigt vooral moeilijk te worden voor al diegenen uit lagere inkomensklassen die nèt niet meer in aanmerking zouden komen voor een aanvullende beurs. In de praktijk komt het voorstel van Kok erop neer dat er geen basisbeurs meer overblijft voor thuiswonenden en slechts 300 gulden voor uitwonenden, zo heeft Bakker becijferd. „Kok wil immers het verschil handhaven tussen uit- en thuiswonenden."
Een groot bezwaar ziet de D66'er in de ongelijkheid die zo ontstaat met de kleine groep studenten aan particuliere opleidingen die nog kinderbijslag krijgen. De D66-specialist ziet dan ook weinig in het wegstrepen van de basisvoorziening voor studenten. Hij denkt eerder aan een geheel nieuw stelsel, waarin prestereren best een rol mag spelen. Of aan het afbouwen van een aanvullende beurs voor studenten die 21 jaar of ouder zijn.

Bakker vindt dat voorkomen moet worden dat de basisbeurs na de kabinetten Lubbers III en Kok I (in oprichting) volledig zal zijn uitgeknepen. Zodat de 14-jarige van nu niet met afgunst hoeft te kijken naar zijn vier jaar oudere zus. Die krijgt nu als thuiswonende nog een basisbeurs van 225 gulden per maand - over twee jaar 125 - en bovendien nog een aanvullende beurs als pa en ma minder verdienden dan 63.000 gulden.

De universiteitsstudent van straks is, als het aan Kok ligt, een bijklussende, hard studerende jongere. Om een zakcentje van de overheid maalt hij - of - zij - niet. Hij kiest voor een goede opleiding en leent het geld dat hij daarvoor nodig heeft. En die studieschuld, die als een molensteen om zijn nek hangt, kan hij makkelijk aan. Als hij een baan heeft, betaalt-ie 'm gewoon terug. En dat mag nog naar draagkracht ook, heeft Kok beloofd.

Limburgs Dagblad
piccolo's
Voor meer resultaat!

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postbank: 1035100
Bank: ABN-AMRO 57.75.35.935
Fax: 045-739204 of 739364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met één woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte ƒ 1,40.
Afwijkende tarieven voor rubrieken Proficiat en Vermist/Gevonden ƒ 1,25 per mm, Onroerend Goed en Bedrijven Transakties ƒ 1,90.

Reuzepiccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal één woord in grotere letter (14-punts).
Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: ƒ 1,90.
Afwijkende tarieven Kontakten/Klubs en 06-lijnen: ƒ 2,35.
Advertenties onder nummer: ƒ 7,50.
Bewijsnummers op aanvraag: ƒ 4,75.

Prijzen zijn exclusief 17,5% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.
Enkele rubrieken UITSLUITEND à contant en met legitimatie.

Telefonisch opgeven
045-719966
Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.

Schriftelijk opgeven
Opgave via de 1e post daags voor plaatsing.

Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt vrijdag 11.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door bijna 250.000 personen van 13 jaar en ouder.
(Bron: Cebuco Summo Scanner) 0930

Vermist/Gevonden

Beloning van ƒ 500,-
voor terugvinden van bouvier, slank postuur, reu, bruin/zwart, glad geschoren, tatoeagenummer EMZ1613. Weggelopen te Ubachsberg op 14-7 jl. ☎ 045-752121.

Personeel aangeboden

Dakdekkersbedrijf AADAK kan nog dakwerk aannemen. Bel voor vrijblijvende offerte. Telef. 045-226688/226377/06-52606457.

Als u ons voor 12 uur 's morgens belt, staat uw PICCOLO de volgende dag al in het Limburgs Dagblad. Tel. 045-719966.

Personeel gevraagd

Diversen personeel

Hodzelmans V.O.F.
grond- en sloopwerken
vraagt met spoed ervaren uitslopers, zonder ervaring niet solliciteren. Tel. 045-453975, na 19.00 uur.

Meric Fashion Export b.v.
is een onderdeel van de Meric Fashion groep die zich internationaal bezig houdt met de produktie en distributie van haarwerk.
Wij willen ons team op korte termijn versterken met een EXPORT MEDEWERKER M/V.
Sollicitanten dienen aan de volgende voorwaarden te voldoen:
- ruime verkoopervaring met aantoonbare resultaten
- bij voorkeur voltooide hogere beroepsopleiding
- goede spreekvaardigheid in Frans, Duits en Engels
- bereidheid om min. 60% van de werktijd in het buitenland door te brengen (Europa).
Bij gebleken geschiktheid bestaan er doorgroeimogelijkheden naar de funktie van EXPORTMANAGER.
Honoreringen en overige arbeidsvoorwaarden in overeenstemming met de belangrijkheid van de funktie.
Sollicitaties binnen 14 dagen te richten aan de direktie van Meric Fashion Export b.v., Postbus 90, 6430 AB Hoensbroek. Tel. 045-230095.

Start uw eigen winkel in zijden bloemen en kado-artikelen.
"Zijde en Zo" helpt U met de opzet en ondersteunt U met de marketing formule. Snelle opstart, directe omzet en winst. Bel: "Zijde en Zo", telefoon: 04492-6030.

FRESCO
versgroothandel
EEN DYNAMISCHE VERSGROOTHANDEL IN NUTH vraagt voor spoedige indiensttreding enthousiaste
chauffeur/besteller m/v
leeftijd ca. 20-23 jaar
inpakker vlees m/v
de werkzaamheden bestaan vn. uit inpakken en afwegen van vlees en vleeswaren.
Heeft u interesse, bel dan: 045 - 24 48 68, Industrieterrein De Horsel, Thermiekstraat 12, 6361 HB Nuth.

Bel 's avonds je zus in Tilburg voor haar vakantieplannen.
Nu 3 minuten voor 30 cent.

Geld verdienen met een goed product voor gewichtsbeheersing. Word DISTRIBUTEUR van Herbalife, wereldwijd een succes. Distributeurstraining beschikbaar. Info: 08851-12425.

OPGELET!! De Gebr. Bladt hebben speciaal verkoopwerk voor studenten die de perfecte bijverdienste zoeken ƒ 100,- p.d. vanuit Maastricht/Eindhoven. Min. leeft. 17 jr. 03465-71521 tussen 18.00 en 21.00 uur.

Was braucht einfach jeder! Wir freuen uns auf einen ehrgeizigen MARKT in den Niederlanden. Keine Versicherung, hohes Einkommen. Tel. 045-410988.

Met spoed gevraagd dames/heren-kapper. Liefst enige ervaring. Info: Hairstudio BOY Heerlen. 045-728035.

Gevr. KLEUTERLEIDSTER part-time voor crèche, meestal in weekend, liefst met ervaring; tevens crèchehulpen b.v. meisjes of jongens nog in opleiding. Tel. 04492-6034.

Met spoed gevraagd MAGAZIJNMEDEWERKSTER leeft. t/m 22 jr.,voor kappersgroothandel voor 40 uur p. wk. Liefst met admin. ervaring. Enige kapperservaring gewenst. Voor info Meric Fashion, 045-230290 vragen naar Dhr. P. Peters.

Gevraagd UITHULP voor bediening en pizzabakken voor zaterdag en zondag. Italiaans restaurant Pinocchio, Ophoven (B), ☎ 00-32.89-566662.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Met spoed representatieve 1e KAPSTER gevr. voor part-time met salonervaring en zelfstandig kunnen werken. ☎ 04493-3738.

Lieve OPPAS gevr. voor 2 kinderen (4 + 6), m.i.v. september, 4 à 5 uur per week. Reacties v.a. zondagavond 045-710429. (Welten).

Alg. Dagbl. zkt.: BEZORGER(-STER), min. lft.16 jr. I. b.v. brommer. Voor Kerkrade-West. Goede verdiensten. Aanm.: ☎ 045-728529.

Medew. BUITENDIENST gevr., hoge verd. mog. Info 10-14 u. 00-49.2405-18025.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Bouwvak personeel

Fa. Rodico vraagt voor direct
metselaars, betontimmerlieden en grondwerkers voor Duitsland
(grensstreek), goede betalingen en sociale voorzieningen. Telefoon 045-231793.

Van Daal-Dieteren Groep
vraagt voor een langdurig project Constructie Monteurs en voorlieden voor het monteren van staalconstructies en transporteurs voor montage met lieren en takels. Een week van huis moet geen probleem zijn. Ervaring is gewenst. Bellen tijd. kant.uren maand. t/m vrijd. van 8.00-17.00 uur.
Telefoon 04499-3182

Bouwbedrijf Borger Brunssum
zoekt met spoed voor Duitsland en grensstreek
ervaren metselaars en betontimmerlieden
Telefoon: 045-275772. Ned. of Duits verzekerd.

Aannemersbedrijf J. Beernink B.V.
vraagt voor Duitsland metselaars, betontimmerlieden en ijzervlechters. Hoog loon, vast werk en goede sociale voorzieningen. Melden bij Dhr. J. Nieling. 046-338441.

Wolf Europabouw vraagt voor Duitsland erv. kolonnes BETONTIMMERLIEDEN. Telef. 04499-4899, na 13.00 uur 04499-4479.

Dringend gevr. LASSERS/bankwerkers/constructiebouwers voor NL en Duitsl. Goede verdiensten. ☎ 045-223090.

Bunij bouwbedrijf b.v. vraagt met spoed voor werk in Duitsland collones ervaren METSELAARS. Hoog loon en goede sociale voorzieningen. Tel. 045-217358.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

Horeca personeel

Vakantiemedewerkers gevraagd
Tenminste 18 jaar. Voor de maand Augustus. Telefoon: 046-338573.

Gevr. jonge erv. TERRASKELNER m/vr voor zat.-avond en evenementen. Inl.☎ 046-742098 na 18.00u.

Mannelijk pers. gevr. v. Griekse GRILL-BISTRO. Erv. m. grill gewenst + andere div. werk. 045-456835.

Friture Zeswegen vraagt MEDEWERKSTER met ervaring v.a. 18 jaar. ☎ 045-726764 na 14.00 uur.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Valkenburg, BUFFETMEDEWERKER m/v gevraagd voor het seizoen. Aanmelden: Dancing Ahoy, Koninginneweg 1, Valkenburg, na 20.00 uur.

Gevr. FRITUREHULP, liefst met ervaring, voor friture in Heerlen, ca. 20 uur per week. Tel. 045-722243/314715.

Huishoudelijk personeel/Oppas

POETSVROUW gevr. v. 3x per week à 3 uren. Per mnd. ƒ 400,- (Duits sprekend). 045-416143, va. 22.00 u.

Ik zoek een OPPASMOEDER voor mijn 3 kinderen, Annemarie, Linde en Paul (9, 8 en 6 jr.) voor plm. 20 uur per wk. Inl. na 19 uur: 046-755884.

Met spoed gevraagd nette HULP in de huishouding voor 6 uur per week. Reakties: 045-229925.

Gezocht nette OPPAS voor 2 meisjes (2 en 3 jaar) te Sittard, p.wk. plusm. 20 uur, verg. ƒ 5,- p.u. Leeft. 25-35 jr. Telef. 046-528882.

WERKSTER gez. voor 3 uur p.wk. Moet zelfst. kunnen werken. Tel. 045-457524.

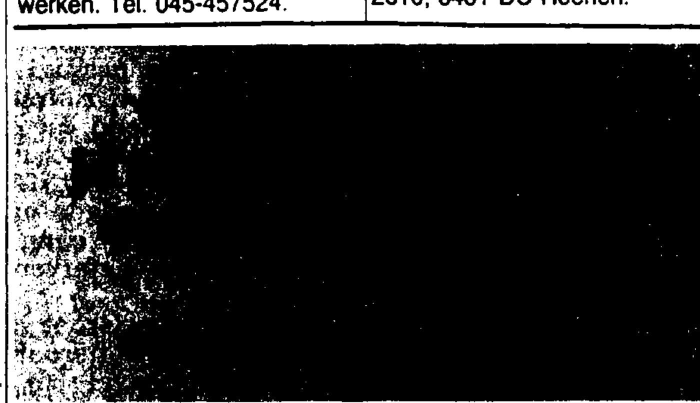
HULP in de huish. 2x 3 uur per week bij oudere heer te Heerlen, beloning en werktijden in overleg vast te stellen, na telef.afspr. Dagel. v.a. 11.00 uur: 045-717389.

Kantoorpers.

Service-centrum zkt. TELEFONISTE. Eisen 16-18 jr. Duitstalig, woonacht. in Sittard. Diploma niet vereist. Aanm. za. 9 tot 12 u. 00-49. 2456.1215.

Winkelpers.

Gevr. VERKOOPSTER voor groente- en fruitzaak, leeft. 16-19 jaar. Br.o.nr. B-05752, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Technisch personeel

SPOEDSPOEDSPOEDSPOED
Technicum uitzendburo
zoekt
*** elektromonteurs**
voor utiliteit & industrie
*** bankwerkers**
voor constructie of machinaal werkzaamheden
*** bedradingsmonteurs**
voor bedraden van schakelkasten
*** hulpmonteurs**
Bel voor werk in jouw omgeving maandag t/m vrijdag: 076-229209
SPOEDSPOEDSPOEDSPOED

Met spoed gevraagd APK 2 KEURMEESTERS. Telef. 04451-1663.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Parttime MONTEURS gevraagd voor rolluiken en zonwering. Jago-zonweringen, Schaesbergerstr. 104, Kerkrade. Tel. 045-414270.

Landbouw en Veeteelt

Zondag 31 juli! INT. TREKKER- TREKWEDSTRIJD
te GULPEN. Aanvang 10.00 uur.
Attractie: sterkste mannen van Nederland.

Te k. oude WERKTUIGEN en alle materialen v. paarden. Tev. paard Haflinger, 1 jr. hengst. ☎ 045-752848.

Te koop alle soorten STRO, aan huis geleverd. Telefoon: 04754-85581.

Transacties

Wie wil voor ƒ 150.000,- partner worden in Parenclub
"Le Mirage"
te Aken? Postbus 626, 6000 AP Weert.

SPAARBRIEFBEURS Eindhoven ☎ 040-457080. Discrete verzilvering van waardepapieren aan toonder. Adres voor discreet sparen in verband met EG-maatregelen. Boschdijk 363.

Goedlopende KAPSALON te koop nabij centrum Heerlen, huur ƒ 498,- per maand. Prijs overname n.o.t.k. Tel. 045-728639.

Ter overn. aangeb. KADOSHOP op de Markt in Eygelshoven. Huur ƒ 560,- p. mnd. 045-464891 of 353285.

Te koop jonge LEGKIPPEN en mestkuikens, 14 dagen oud. Vaesrade 43, Nuth. Telefoon: 045-241284.

Te k. div. percelen LANDBOUWGROND m. verwachtingswaarde te Brunssum-Born-Jabeek-Bingelrade-Merkelbeek en Wijnandsrade. Tel. 045-252890.

Te koop 1½ PAARDETRAILER, als nieuw, ƒ 2.000,-. Tel. 045-353896.

Te koop 4-wielige paardenrecreatiewagen/MARATHONWAGEN met lemoen en/of disselboom (geremd). Tel. 04457-1832.

Te koop 2-paards Rice TRAILER, gekeurd 7-'96, ƒ 2.500,-. Tel. 045-413773.

Te koop 2 FERGUSONS, 1 Duitse, 1 Hahnomag en 1 Eichel met frontlader, 1 tuinfrees. Telef.: 04498-54836

Barenbrug Holl. bv
heeft mogelijkh. voor Engels en Ital. maaigras teelt. Heeft u belangstelling, bel N. Spiertz, tel. 046-517756.

ONDERDELENBANK. Telefoon: 046-741026.

J. ROEBROEK. Te k. gevr. voor direkt vroege aardappelen van alle rassen, verder in 't seizoen: Bintje, Nicola en gangbare rassen. ☎ 045-212421 b.g.g. 217652, autotel. 06-52.107918

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Winkel & Kantoor

Kantoormeubelen
TEGEN FABRIEKSPRIJZEN
NIEUW: grote partijen kantoor- en directiemeubelen van zeer hoge kwaliteit en tegen zeer scherpe prijzen o.a. brandkasten, dossierkasten, tekentafels, flip-overs, whiteborden enz. enz.
NERGENS GOEDKOPER !!!
Inruil inventaris: palletstelling, magazijnstelling, burokasten, burostoelen, buro's enz. enz. Alles tegen kostprijs.
● ALLES UIT VOORRAAD !!!
Voor de goedkoopste met de meeste service naar de grootste van Zuid-Nederland: Rockmart
KANTOORMEUBELEN. Kissel 46a, Heerlen. ☎ 045-723142, geopend: ma. t/m vr. 09.00-18.00 uur, za. 10.00-16.00 uur.

Aanbieding Kantoorstoelen
vb. Rock II Za ƒ 165,-
Armleggers ƒ 50,-
Steeds 5000 stuks op voorraad, tegen fabrieksprijzen
Rockmart
kantoormeubelen
Kissel 46a, Heerlen.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Te koop TYPEWRITER Canon AP 560X met uitgebreid geheugen, lcd-scherm, beschrijving etc., ƒ 300,-. Tel. 045-312039.

Hobby/D.h.z.

ATTENTIE!! Tijdens de bouwvakantie is onze winkel/magazijn geopend voor al uw loodgieter en centr. verw. benodigdheden. A. Ploem & Zn., Grupellostr. 31, Kerkrade. Tel. 045-452841.

Reparaties

KOELKASTREPARATIE. Geen voorrijkosten en gar. Vroko 045-441566/461658.

TV/VIDEO reparatie. Zonder voorrijkosten. Görgens Industrieterr. Abdissenbosch. Landgraaf. Tel. 045-314122

DIEPVRIES- en koelkastreparaties, zonder voorrijkosten. ☎ 046-745230. Service binnen 24 uur met garantie.

S I O T U A / A U T O ' S

Alfa

Te koop ALFA Giulietta 2.0, bwj. '82, APK 7-'95, kl. rood, Ronal velgen, alarm, etc., vr. pr. ƒ 3.500,-. ☎ 046-750536.

Te koop Alfa GIULIETTA 1.6, bwj. '83, kl. rood, ƒ 2.500,-. Tel. 045-315467.

Audi

AUDI 80 SC 1800 type '86, zwartmetallic, alle extra's, ƒ 5.200,-. Tel. 045-232762.

Te k. AUDI 80 2.0E, 115 Pk, bwj. '89, vr.pr. ƒ 18.500,-. ☎ 043-479654 na 18.30 uur.

Te koop AUDI 100 CD Diesel, bwj. '87, kl. antracietmet., stuurbekr., schuifdak, trekhaak, nwe. banden, APK 8-'95, i.z.g.st., ƒ 8.500,-, inr. mog. Tel. 046-512315.

Te koop AUDI 90 136 pk, bwj. '85, in nw.st. Pr. ƒ 6.750,-. Tel. 045-418883.

Te koop AUDI 80 1.8 S, bwj. '88, rood, 5-bak, vraagpr. ƒ 15.900,-. ☎ 045-273683.

AUDI 80 1.8 N bwj. 28-12-'88, kl. blauw, 130.000 km, pr. ƒ 15.500,-. 04408-2368.

Austin

Te koop Austin METRO Surf bwj. '85, wit, i.g.st., ƒ 2.500,-; Tel.045-714006.

MINI 850, bwj. '79, APK 3-'95, vraagprijs ƒ 650,-. Tel. 045-419469.

Te koop Austin METRO Van, grijs kent., bwj. '86, APK 16-3-'95, techn. 100%, vr.pr. ƒ 2.500,-, inr. mog. Tel. 045-221371 of 06-52988865.

BMW

Te koop BMW 316, nw. mod., APK 5-'95, bwj. '84, vr. pr. ƒ 3.800,-. ☎ 045-722741

Te k. BMW 320i bwj. '84, 4-drs., APK 3-'95, met sportvelgen, pr. ƒ 4.750,-. Tel. 046-741571 b.g.g. 754418.

Te koop directie-auto BMW 730i i.z.g.st. en schadevrij. Bouwjr. '90, 155.000 km, prijs n.o.t.k. Info: tel. 046-376311 of tijdens kantooruren 045-245039.

Te k. BMW 316i, bwj. '90. Telefoon 046-528525.

Te koop BMW 315 wit, '81, zeer weinig gelopen, zeer goed onderh., pr.n.o.t.k. Tel. 045-257033.

Te k. BMW 323i, bwj. '80, motor '86, APK 5-11-'94, Gom. verl., BBS velgen, stereo, moet weg, vr.pr. ƒ 2.500,-. 045-256110.

Te koop BMW 320i, bwj. '84, i.z.g.st., alarm, ƒ 5.000,-. P. Potterstr. 25, Heerlen.

Te koop BMW 323i autom., bwj. '81, APK 7-'95, alu. velgen, vr.pr. ƒ 3.150,-. Telef. 045-312876.

Te k. BMW 320i, 9-'85, zwartmetallic, sportw., spoilers, schuifdak, ƒ 8.000,-. Telef. 046-529176.

Te koop BMW 320i 24 V, bwj. '92, Maritiusblauwmetal., 29.000 km, met boekje, zeer veel extra's, pr. ƒ 44.750,-. Telef. 045-492715.

Te k. BMW 315, bwj. '82, APK 7-'95, i.g.st., ƒ 2.750,-. ☎ 045-352816.

BMW 316 bwj. '84, kl. groen, LPG, pr. ƒ 7.500,-. Inr. mog. Tel. 04408-2368.

BMW 316 bwj. '85, bronsmet., 2-drs., trekh., 86.000 km, pr. ƒ 5.900,-. Tel. 04408-2368.

Cabriolet

BMW 325i cabrio zwartmetallic, bekleding zwart leer, Borbet 7,5/9x16, verlaagd, vaste prijs ƒ 30.000,-. 045-351738.

ALFA Spider '75, Amer. model, abs. geen roest, kl. wit, i. z.g.st., vr.pr. ƒ 16.000,-. Tel. 043-640209.

CABRIOLETS: VW Golf 1.8 GLi '83; BMW 320i Baur '85; BMW 320 Baur '82, ƒ 8.999,-. Tel. 04759-1781.

NISSAN 280 ZX Targa, bwj. '83, i.z.g.st., ƒ 7.950,-, inr. mog. 045-316940.

GOLF GLi cabrio bwj. '82, leer, sportvelgen etc., pr. ƒ 6.950,-. Tel. 045-741932.

Ford ESCORT Cabriolet met lichte achterschade, 1985, ƒ 8.900,-. Inl. 045-326163

Opel KADETT Cabrio, 1980, 104.000 km., met Nat. autopas, nw. kopp., uitl., remmen, schokbr., ƒ 9.500,-. Gar. Bovag-bedr., 045-244947.

Te k. VW KEVER Cabriolet Speedster, zeer apart, pr.n.o. t.k. ☎ 046-520999 / 518535.

Te koop GOLF Cabriolet Sportline, bwj. '86, kl. donkergroenmetallic, vraagpr. ƒ 16.500,-. ☎ 045-420174

CLASSIC & CABRIO Cars. 6 x Alfa Spider 2000, bwj. '79 t/m '88, 4 x Fiat 124 Spider 2000 bwj. '81 t/m '84, 2 x Chrysler Le Baron Cabrio bwj. '88 en '89, 3 x Pontiac Fiero GT coupé bwj. '86 t/m '88. Het juiste adres voor 'n perfekte auto. 045-275589.

Citroën

Te k. CITROËN BX 1.4 E, '85, gek. juli '95, 5-gang, 4-drs., centr. deurvergr., radio/cass., 100% in orde, vr.pr. ƒ 2.750,-. Tel. 045-259987.

BX type '84, LPG. Telefoon 045-227573.

BX 16 TRS, bwj. '84, Unescoplantsoen 9, Vrieheide-Heerlen.

BX 16 TRS type '84, APK 6-'95, Rimburgerweg 1 C, Brunssum.

CITROËN AX 1.1 Inj. Plaisir, bwj. 7-'91, diverse extra's, ƒ 11.950,-. Tel. 046-582462.

CITROËN BX 14 RE bwj. '85, kl. wit, 5-drs., prijs ƒ 4.250,-. 04408-2368.

CITROËN-ONDERDELEN, gebruikt en nieuw; in- en verkoop schade Citroën. May Crutzen, 045-752121.

Citroën XM V6 automaat, exclusief, airco, ABS, m. velgen, centr. sl., el. ramen, groenmet., 1991. Garage May CRUTZEN, Ubachsberg ☎ 045-752121.

Te koop BX 16 TRS, bwj. '86, LPG, el.ramen, rood, APK 3-'95, trekhaak, vr.pr. ƒ 3.250,-. ☎ 045-228703.

XANTIA 2.0 SX, airco, ABS, schuifdak, SXV uitv., bwj. '93, 20.000 km. Garage May Crutzen, Ubachsberg. 045-752121.

AX 11 TGE, schuifdak, centr. sl., blauw, 20.000 km., 1993. Garage May CRUTZEN, Ubachsberg ☎ 045-752121.

Citroën CX 2500 GTi Turbo II, schuifdak, airco, ABS, roodmet., GTi int., 1988. Garage May CRUTZEN, Ubachsberg 045-752121.

Chrysler

CHRYSLER
DEALER
American-Cars Schimmert
Groot Haasdal 6
Tel. 04404-1888.

Als je dokter wordt, ben je maar weinig thuis. Met deze tijd kun je je broer in Rotterdam bellen zonder veel praten.

Daihatsu

DAIHATSU
DEALER
Garage Ruud Tiems
Geleen, Zaanstr. 16
Tel. 046-753010

Fiat

FIAT
DEALER
Automob.bedrijf Creusen BV
Parallelweg 34, Heerlen.
Tel. 045-74 21 21.

Autobedrijf Klankstad BV
Kaalheidersteenweg 185
Kerkrade. Tel. 045-41 39 16.

Te koop REGATA 70, techn. i.z.g.st., APK t/m 5-'95, 1985, ☎ 045-752848.

Te k. FIAT X1.9, bwj. '74, APK 5-'95, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 7.500,-. Lichtenbergstr. 11, Kerkrade. Tel. 045-454883.

Fiat UNO model 45S '87, 3-drs., APK, zeer mooi, ƒ 3.950,-. Tel. 045-457087.

FIAT PANDA bwj. '86, 1e eigenaar, met APK, ƒ 3.400,-. Tel. 045-317675.

PANDA 1000 IE bwj. '92, 27.000 km, wit + fantasiestriping, 5 versn., auto verkeert in volledige nieuwstaat, ƒ 10.950,-. 043-216576 b.g. g. 0652-980930.

FIAT Panda 1000 CL, 1e eigenaar, rood. Tel. 04406-15041.

Te k. Fiat SPIDER Am. uitv. 2.0, div. extra's, vr.pr. ƒ 23.000,-, met tax.rapport. Inl. 045-422866.

Te koop snelle Fiat UNO Turbo IE, '85, alu. velgen, rood, nieuw kenteken, i.g.st. Telefoon: 045-230443.

Te koop Fiat UNO, bwj. '83, vraagprijs ƒ 1.500,-. Telefoon 045-741973.

Ford

Ford
DEALER
Lautenslager bv Heerlen
Breukerweg 201
Tel. 045-23 20 30.

Te k. Ford ESCORT 1300 GL, bwj. '84, auto i.z.g.s.t, pr. n.o.t.k. Tel. 045-722111.

Te k. Ford CAPRI 2.8i, bwj. '83, nieuwe schokbrekers + schijfremmen + banden, Recarostoelen, stuurbekr., zeer snel, pr. ƒ 10.000,-. ☎ 045-319216.

Te k. Ford ESCORT XR3i, bwj. '90, kleur rood. Telefoon 045-718876.

Te k. Ford ESCORT cabrio, bwj. '85, zeer mooi, vr.pr. ƒ 11.500,-. Tel. 045-412052.

Te koop Ford FIESTA, bwj. '85, i.z.g.st., pr.n.o.t.k. Tel. 045-428722.

Ford FIESTA 1100 Ghia bwj. '79, APK 2-'95, vr.pr. ƒ 850,-. Tel. 045-442952.

Te koop Ford ESCORT 1.3 C, bwj. '88, 5-gang, i.st.v.nw. met radio-cass. Vr.pr. ƒ 10.800,-. Tel. 045-259727.

Ford ESCORT 1.6 L '85, wit, veel extra's, ƒ 3.450,-. 045-752420.

Te k. Ford SCORPIO 2.4i, 5-'90, zwartmetallic, schuifdak, trekhaak, ƒ 11.000,-. Telef. 046-529176.

Te k. Ford ESCORT 1.3 Laser, 10-'84, sportvelgen, zilvermetallic, sunroof, ƒ 3.750,-. ☎ 046-529176.

Ford ESCORT 1.4 CL bwj. '86, kl. wit, 3-drs., trekh., 85.000 km, pr. ƒ 8.500,-. Inr. mog. Tel. 04408-2368.

Te koop Ford ESCORT 1.3 CL, mod. '87, APK juni '95, weg. omst. hed., ƒ 6.000,-. ☎ 045-354811.

Te k. Ford ESCORT 1.4 CL, bwj. '89, kl. rood, RS-pakket, km.st. 78.000, vr.pr. ƒ 11.500,-. 045-216225.

Te koop Ford FIESTA XR 2i model '91, uitst. onderh. en voorz. van alle access. en CD-wisselaar. Weinig km's. Vr.pr. ƒ 19.500,-. Telef. 046-752539.

Te koop Ford ESCORT 1600 GL, bwj. '82, APK '95. Telefoon: 04754-88090.

Als u ons voor 12 uur 's morgens belt, staat uw PICCOLO de volgende dag al in het Limburgs Dagblad. Tel. 045-719966.

Honda

HONDA
DEALER
Autobedrijf Rotor BV
Heerlerbaan 229, Heerlen
Tel. 045-41 69 00.
(Afslag Geleen McDonald's)
CROMBAG
☎ 046 - 74 62 60

Te k. Honda CIVIC 1.5 grijsmet., bwj. '85. Tel. 045-452399.

Honda ACCORD 2.0 EX, i.z. g.st., '91, LPG, stuurbekr., 135.000 km, ƒ 19.000,-. Tel. 04409-3574.

Honda CIVIC DX, metallic, 1.5, 1e eig. 1992. Tel. 04406-15041.

7x Honda CIVIC met 100%, Bovag-garantie, inruil, financiering mogelijk. Autobedr. Smeets Schimmert, Bekerbaan 15, 04404-2442.

Honda CIVIC 1.6i, 3-deurs, '91, rood, alarm install., sportvelgen, 1e eig. Autobedrijf Smeets, Schimmert, Bekerbaan 15. ☎ 04404-2442.

Te koop Honda PRELUDE 1.8 EX, bwj. '84, div. extra's o.a. stuurbekr., electr. sch. dak, sp.velgen, radio/cass., APK 02-'95, vr.pr. ƒ 6.500,-. ☎ 045-724753, na 18.00 uur.

Honda PRELUDE 1.8 EX, bwj. '83, nw. mod., 15" velg., t.e.a.b. Na 16 uur kerkraderweg 178, Heerlen.

Te koop HONDA CRX 1.6i, 16V, bwj. '88, ƒ 19.750,-. Tel. 045-742243.

Honda SHUTTLE 1400 16 V, roodmet., 1988. Garage May Crutzen, Ubachsberg, ☎ 045-752121.

Te koop Honda ACCORD 2.0 EX, bwj. '90, centr. vergr., stuurbekrachtiging, LPG, vr. pr. ƒ 18.500,-. ☎ 04455-1223

Hyundai

HYUNDAI
DEALER
Auto Vaessen Heerlen
Beitel 19
Tel. 045-42 40 10.

Jeep

Jeep
DEALER
American-Cars Schimmert
Groot Haasdal 6
Tel. 04404-1888.

Te k. Jeep WRANGLER, bwj. '90. Telef. 046-528525.

Lada

Gevr. Lada's
alle types, bwj. '85 t/m '91, def. of geen APK geen bezwaar. ☎ 04958-91917 b.g.g. 06-52964552.

Wij kopen alle LADA'S en ook andere auto's. Telefoon: 045-423973.

Mazda

mazda
DEALER
Mazda Caubo Kerkrade
Langheckweg 2.
☎ 045-46 46 46.

Loven Heerlen
Palemigerboord 401
Tel. 045 - 72 24 51

Te k. MAZDA 626 GLX stationcar, bwj. 11-'89, ƒ 18.000,-, event. inruil kleine auto. Tel. 046-379791.

Proficiat!

Monique
18 jaar. Proficiat!!!

Papa, mama, Roy en Patrice.

Mam
van ver weg en dichtbij van harte Proficiat

Frank, Jim, Rob, Helma en Saskia

Proficiat

Ik hou van je. Bianca

Reageren op advertenties onder BRIEFNUMMER
Stuur uw brief (voldoende gefrankeerd) naar het Limburgs Dagblad, postbus 2610, 6401 DC Heerlen en vergeet niet in de linkerbovenhoek op de envelop het nummer uit de advertentie te vermelden.

MAZDA RX 7 SDX, '85, deurschade, Duits, vr.pr. ƒ 7.600,-. 04759-1781.

MAZDA MX 5, wit, '93, 16.000 km., stuurbekr., airbag, radio-cassettespeler, hardtop dak, extra's, vr.pr. DM 28.500,-. Telef. 00-49.241552621.

Te koop SPORTWAGEN Mazda RX 7, Targa, bwj. '82, i.z.g.staat, pr. ƒ 9.500,-. Telefoon 04492-1304.

Te k. MAZDA 929, bwj. '82, ƒ 3.500,-. Tel. 046-754764.

Te koop i.v.m. verkrijgen drijfsauto MAZDA MX3 mei '92, 58.000 km, cd-speler en alarm, vaste pr. ƒ 36.500,-. Telef. 455137.

Te k. van 1e eig. MAZDA 626 HB, bwj. '91, in nw. st. Tel. 045-320123

Lancia

LANCIA
DEALER
Automob.bedrijf Creusen BV
Parallelweg 34, Heerlen.
Tel. 045-74 21 21.

Lancia Thema 16V IE
Direktieauto ABS-AIRBAG etc. etc.
donkerblauw, maart 1994, fabr. gar., plm. 8.000 km!!
Lancia Dealer
Creusen Heerlen
Parallelweg 34. Telef. 045-742121.

Mercedes

DEALER
SMEETS Mercedes Benz
Heerlen 045-754575
Maastricht 043-613200
Geleen 046-757575

Te koop MERCEDES
300 SL,
bwj. '86, 2e eig., schadevrij, origineel Agam-auto, vr.pr. ƒ 65.000,-. ☎ 04406-10133.

Te k. MERCEDES 200 Diesel, bwj. '88, diverse extra's, in goede staat. ☎ 045-216189.

MERCEDES 190 E, bwj. '83, sportvlgn. en spoilers, sl. bekr. en veel extra's, ƒ 10.900,-. Trompstr. 13, Brunssum. Tel. 045-271573.

Te koop MERCEDES CE, coupé, mooie auto, '81, APK, vr.pr. ƒ 7.750,-. Tel. 045-420119.

190 E 2.3 16V, bwj. '85, extra's, ABS stuurbekr., 93.000 km, vr.pr. ƒ 23.500,-. Tel. 046-519644 (na 18 uur 581536).

MERCEDES 190 D, '87, ƒ 16.500,-. Tel. 04493-1438.

Te koop MERCEDES 24, bwj. '93, zilvermet., st. 38.000, Duits kent., als nieuw, pr.n.o.t.k. 045-226035.

Te koop MERCEDES 190 2.5, 5 cyl.bwj. '86, div. tra's, 5 versn., alarm, centr.vergr., bekr., get. glas. ƒ 18.000,-, zeer mooi. 045-325300.

Te k. Mercedes Benz Diesel, automaat, schuifdak, centr. vergrendeling, getint glas, bwj. '84. Autobedrijf KLANKSTAD Kaalheidersteenweg Kerkrade, ☎ 045-413916.

Voor Piccolo's zie verder pagina 14

Volgens GAK is er geen sprake van 'gangbare arbeid'

Wao'er hoeft geen thuiswerk te doen

Van onze redactie economie

ENSCHEDE – Thuiswerk wordt door het GAK niet aangemerkt als 'gangbare arbeid' en wordt niet gebruikt bij het afschatten van (herkeurde) arbeidsongeschikten. Het hoofdkantoor van het GAK heeft dit per brief aan de vakfederatie FNV meegedeeld. De FNV had opheldering geëist nadat onder wao'ers in Hengelo en omstreken grote onrust was ontstaan over arbeidsdeskundigen van het GAK/GMD die de mogelijkheid van thuiswerk ter sprake hadden gebracht.

Onder de wao'ers bestond de vrees dat bedlegerige patiënten en gehandicapten hun uitkering geheel of gedeeltelijk zouden verliezen omdat zij nog wel wat werkzaamheden thuis zouden kunnen verrichten.

Volgens het GAK-hoofdkantoor in Amsterdam gaat het om een onderzoek dat het Hengelose GAK-kantoor in samenwerking met de stichting Thuiswerk Twente heeft uitgevoerd. De bedoeling was na te gaan in hoeverre thuiswerk 'gangbare arbeid' genoemd kan worden in de zin van de wao.

De wet schrijft voor dat de bedrijfsverenigingen/GMD's de loonschade van een arbeidsongeschikte moeten vaststellen aan de hand van diens theoretische mogelijkheid op de arbeidsmarkt.

Laatste loon

De arbeidsdeskundige van de bedrijfsvereniging moet het loon van de bestbetaalde baan die uit de computer-index komt rollen, aftrekken van het laatste loon. Zo wordt het percentage arbeidsongeschiktheid bepaald. Volgens een woordvoerder van de GAK-hoofddirectie wordt van 'alle' banen beoordeeld of ze vallen onder gangbare arbeid en moeten worden ingevoerd in het wao-computersysteem. Daarin staan ongeveer 7000 verschillende functies.

Dienstbetrekking

Volgens de GAK-woordvoerder is bij thuiswerk meestal geen sprake van een 'dienstbetrekking', een norm om in de wao-index te worden opgenomen. Evenmin kent thuiswerk een cao of een verzekering tegen ziekte en werkloosheid. Door het nieuwe afschattingsbesluit blijft de helft van de arbeidsongeschikten buiten de wao en verliest bijna de helft van herkeurden zijn uitkering geheel of gedeeltelijk.

Voedingsbond FNV: legaliseer hennepteelt

Van onze redactie economie

DEN HAAG – De Voedingsbond FNV wil de teelt van hennep legaliseren. Om de kwekers van de grondstof voor softdrugs te verleiden uit de illegaliteit te treden, wil de Voedingsbond een cao voor de hennepteelt afsluiten. De bond vermoedt dat alleen al in Noord-Limburg enkele honderden mensen illegaal in de hennepteelt actief zijn.

Om de arbeidsomstandigheden van deze werknemers te verbeteren, is het nodig dat ze een cao krijgen. Probleem daarbij is dat de teelt van hennep voor softdrugs illegaal is. Door openlijk te pleiten voor een cao en legalisering, wil de Voedingsbond een bondgenoot worden van de kwekers.

„De telers voelen zich misschien gesteund door ons. Op die manier kunnen wij helpen bij de legalisering," aldus een woordvoerster van de Voedingsbond FNV.

Legalisering van de teelt en van het gebruik van softdrugs zou veel problemen oplossen, vindt de bond. „Het bespaart op de kosten die de politie moet maken voor opsporing. En legalisering brengt accijnsen en belasting binnen," aldus woordvoerder M. van Veen. Bovendien meent de Voedingsbond dat hennep een ondergewaardeerd gewas is. „Hennep kan gebruikt worden als grondstof voor touw, textiel, schoenen, veevoer en benzine."

munt uit

● Stroom

Het warme weer brengt de elektriciteitsvoorziening in de problemen. Bij het opwekken van stroom komt warmte vrij, die via het koelwater wordt geloosd in oppervlaktewater. Als het water te warm wordt dreigt een milieuprobleem: vissterfte. Daardoor kan nu al een derde deel van het vermogen van de grote elektriciteitscentrales niet worden ingezet, aldus de SEP (Samenwerkende Elektriciteits-produktiebedrijven).

● Postbank

De Postbank heeft een verkapte renteverlaging voor haar kleine spaarders in petto. Spaarders die minder dan f 5000 op hun sterrekening hebben staan, wordt 'geadviseerd' vóór 5 september naar de lager getarifeerde plusrekening te gaan. Wie het advies van de bank negeert, kijkt na die datum tegen een rente van slechts 3 procent aan.

● Mercedes

Mercedez-Benz heeft in één klap zijn positie als bussenbouwer verstevigd. De Duitse fabrikant neemt begin januari Kässbohrer over, de grootste Europese fabrikant van luxe touringcars.

● Chip

PTT Post maakt gebruik van brieven met daarin een chip om de kwaliteit van het internationale briefverkeer te bewaken aldus de personeelskrant van de PTT. De chip is te vergelijken met een tachograaf in een vrachtauto. Alle bewegingen worden geregistreerd en zo is de hele reisroute te achterhalen.

Desperate aandeelhouders

● *Aandeelhouders staan voor het hoofdkantoor van MMM in Moskou te wachten om hun waardeloze waardepapieren alsnog te verzilveren.* Foto: REUTER

Russische beleggers zijn hun geld kwijt

Van onze correspondent

MOSKOU – Chaos troef gisteren bij de Moskouse aandelenbeurs en het hoofdkwartier van het omstreden beleggingsfonds MMM nadat MMM-aandelen en -waardepapieren in één klap vrijwel waardeloos werden. Opgewonden aandeelhouders sloegen ruiten van de beurs in om binnen te komen teneinde hun aandelen snel van de hand te kunnen doen.

De spanning was te snijden bij het MMM-hoofdkwartier aan de rand van Moskou, waar ook gisteren duizenden bezitters van MMM-waardecoupons probeerden hun geld terug te krijgen. De paniek daar werd veroorzaakt door de verspreiding van een pamflet van MMM-president Sergej Mavrodi, waarin werd meegedeeld dat de coupons nog slechts 1000 roebel (plm. 9 gulden) waard waren. De dag ervoor had MMM de waarde nog op 125.000 roebel bepaald.

Beleggers bij MMM kopen de waardepapieren voor een dagnotering die door het bedrijf zelf wordt vastgesteld en via radio en tv meegedeeld. Volgens MMM hebben tegen de tien miljoen Russen hun geld in het bedrijf belegd. MMM voorspelt in zijn tv-reclames, die ook gisteren nog te zien waren, dat de coupons binnen een maand 300 procent of meer in waarde kunnen stijgen. De MMM-aandeelhouders zagen gisteren de waarde van hun bezit van 55.000 roebel bij de opening van de beurs terugvallen naar 950 roebel.

MMM zegt dat het de regering is die verantwoordelijkheid draagt voor de paniek onder de MMM-clientèle. Vorige week vrijdag liet het ministerie van financiën weten dat MMM zijn verplichtingen ten opzichte van de cliëntèle niet na zou komen en de regering niet van plan en in staat was de miljoenen klanten te compenseren. Bovendien werd het bedrijf van malversaties beschuldigd en viel de belastingdienst een groot aantal van de meer dan honderd MMM-vestigingen in heel Rusland binnen.

Volgens de autoriteiten, die MMM ruim twee jaar praktisch ongemoeid lieten, werkt het bedrijf volgens het principe van de kettingbrief: degenen die het eerst belegden kregen de winst betaald uit de inleg van latere investeerders.

Veel Russen hebben, aangetrokken door de superwinsten die de tv-reclame beloofde, huis en haard verkocht of forse bankleningen afgesloten teneinde via belegging in MMM snel rijk te worden. De regering besloot donderdag te zoeken naar vormen van schadeloosstelling voor de miljoenen slachtoffers.

Persbureau Tass liet gisteren een anonieme 'mafiose zakenman' aan het woord die via de speciale rij voor aandeelhouders bij het MMM-hoofdkantoor kans had gezien zijn aandelen te verkopen voor de beurscrash. Volgens de geïnterviewde kunnen de miljoenen couponbezitters naar hun geld fluiten, omdat MMM eerst 'zijn schulden aan de mafia, die veel geld in het bedrijf had gestoken, heeft afbetaald'. Volgens deze 'zakenman' zou het bedrijf binnen twee weken totaal failliet zijn.

Ook gisteren bleef het MMM-hoofdkantoor in Moskou als enige van alle bedrijfsvestigingen open. Maar volgens Tass had MMM donderdag slechts van enkele tientallen klanten de coupons teruggekocht. Sommige beleggers verbleven al sinds afgelopen dinsdag in de rij voor het hoofdkantoor. Plaatsen voor in de rij werden gisteren verkocht voor 100.000 roebel, tien keer zoveel als het zogenaamde MMM-geld waard was.

VAM-directeur regelt zijn dubieuze zaken via doolhof van bv's

RIJEN – Compostvatenproducent Plastigi Nederland BV, die door de rijksafvalverwerker NV VAM bij de Nederlandse gemeenten wordt aanbevolen, huurt zijn bedrijfshal in het Brabantse Rijen van VAM-directeur Jan van der Steen. Blijkens het hypotheekregister in Breda is H. Blansjaar Architekt BV eigenaar van het bedrijfspand Parallelweg 50.

'Blansjaar' is een dochteronderneming van Breesteen Management BV, die weer eigendom is van Van der Steen en zijn echtgenote Neeltje van der Steen-de Bruijn. Breesteen Management verhuurt Van der Steen aan de VAM.

Via 'Blansjaar' verhuurt Breesteen Management de produktiehal in Rijen aan Plastigi Nederland, waarvan Van der Steens zoon Simon directeur is. Op het onroerend goed heeft 'Blansjaar' op 11 juni 1992 een hypotheek van f 370.000 genomen bij de bank ABN AMRO.

Volgens oud-medewerkers van de VAM en Plastigi had Van der Steen sr. destijds zelf een zakelijk belang in het Rijense bedrijf. Het is niet duidelijk of dat nog het geval is.

De algemeen directeur van de VAM kwam vorige week in opspraak vanwege vermenging van belangen van hem en zijn zoons met die van de VAM. Plastigi heeft een grote partij vaten voor een zacht prijsje van de VAM kunnen kopen. Het bedrijf verkreeg bovendien van de VAM een garantie van vijf jaar voor afname van nieuwe vaten. Die overeenkomst werd al vrij snel weer door de VAM afgekocht. De VAM schoot tevens de rotatiegietmachine van Plastigi voor.

Het verhaal van VAM-personeel over het verhuren van arbeidskrachten door Van der Steen aan de VAM blijkt een feitelijke grondslag te hebben. Onder de in dit verband genoemde BV Cromstrijen Management (Numansdorp) ressorteert sinds kort Interkader BV, een onderneming die in ieder geval tot in 1990 aan Van der Steen behoorde.

Interkader levert personeel aan de VAM. Het bedrijf huist volgens het telefoonboek in het Gelderse Gameren, maar volgens de Kamer van Koophandel in Dordrecht heeft het bedrijf zijn domicilie tot begin dit jaar gehad op Griendweg 7 in 's-Gravendeel.

Dat is het kantoor van Protel Telecommunicatie BV, een bedrijf dat - op voorspraak van Van der Steen - vaste leverancier is van kantoorelektronica van de VAM. Protel is voor 40 procent eigendom van zoon Robin van der Steen en voor 10 procent van de VAM-directeur.

Het accountantskantoor KPMG en de ex-president van de Algemene Rekenkamer Frans Kordes doen dezer dagen in opdracht van de raad van commissarissen van de VAM onderzoek naar belangenverstrengeling en onzorgvuldig gedrag van algemeen directeur Van der Steen. De resultaten van het onderzoek zullen publiek worden gemaakt, zo heeft president-commissaris Joop van der Reijden vorige week aangekondigd.

Begemann laat RDM vallen

ROTTERDAM – Het Begemann-concern lijkt zich financieel terug te trekken uit de Rotterdamse werf RDM. Dit constateerde districtsbestuurder De Vries van de Industriebond FNV gisteren na afloop van het overleg tussen de vakbonden, de directie van RDM en Begemann (moedermaatschappij). Joep van den Nieuwenhuyzen, topman en grootaandeelhouder van Begemann, is volgens De Vries niet bereid om nieuwe bankgaranties te verstrekken voor RDM, zonder daarvoor zekerheden van de RDM te krijgen.

Rentespook

AMSTERDAM – Het weer opduiken van het rentespook haalde gisteren een dikke streep door de rekening van de Amsterdamse beurshandelaren. Tijdens de ochtendhandel werd op de Amsterdamse effectenbeurs al vlotjes gesproken over het opduiken van de zomerhausse. De flink hogere dollar duwde de AEX-index zelfs naar 409,30, een plus van bijna vier punten.

Later op de dag kreeg het Damrak last van de rente-angst in het Verenigd Koninkrijk. De Londense beurs was gedurende de dag in mineur door de verwachting dat de rente verhoogd zou worden. Het prijsindex-cijfer was namelijk in juli fors omhoog gegaan. „Een rare dag," aldus een handelaar, „Londen gooide in de laatste uurtjes roet in het eten." Toch sloot de index op 408,21, een plus van 2,99.

De omzetten waren niet erg groot. In totaal ging er voor f 2,2 miljard over de toonbank, waarvan de aandelenhoek slechts f 1 miljard opeiste.

Nedlloyd behoorde tot de toppers op het Damrak. Dankzij de kracht van de dollar klom Nedlloyd f 2,90 op f 70,90. Een hogere dollar heeft een positieve invloed op de resultatrekening. Hoogovens was eveneens gevraagd na een positief advies van een Amerikaans effectenhuis. Hoogovens klom f 2,30 op f 79,50.

ING kon de doorbraak van de belangrijke grens van f 80 volhouden. De bankverzekeraar behaalde een winst van acht dubbeltjes op f 80,80. ABN Amro daarentegen ging tegen de markt in op f 59,30, een verlies van f 0,30.

Ook de internationals noteerden een goede vraag, ondanks de flink lagere koersen in Londen. Unilever, altijd gevoelig voor de bewegingen in Londen, verliet de vloer op f 189,30, een winst van f 1,70.

Hoofdfondsen

Hoofdfondsen	v.k.	sk
ABN Amro Hold.	59,60	59,30
ABN Amro A.in F.	84,90	84,80
ABN Amro L.Gr.F.	181,90	181,90
ABN Amro Obl.Grf.	203,50	203,30
Aegon	96,90	97,30
Ahold	45,80	46,00
Akzo Nobel	212,50	214,40
Alrenta	236,50	236,20
Bols Wes. c.	39,00	39,20
CSM cert.	66,90	68,20
Dordtsche Petr.	196,50	199,40
DSM	141,50	142,90
Elsevier	161,00	160,50
Fokker cert.	16,00	16,10
Fortis Amev cert.	74,60	75,10
Gist-Broc. cert.	48,00	49,20
Heineken	229,00	229,00
Heineken Hold.	205,00	205,50
Hoogovens nrc	77,20	79,50
Hunter Douglas	75,50	75,50
ING c.	79,90	80,80
KLM	54,50	54,90
Kon. KNP BT	48,70	49,00
Kon. Olie	196,50	199,40
KPN	49,80	50,00
Nedlloyd	68,00	70,90
Océ-v.d.Gr.	77,70	77,60
Pakhoed cert.	50,50	51,30
Philips	53,90	54,50
Polygram	76,40	77,30
Postb.Beleggf.	59,70	59,80
RG Florente F.	129,60	129,50
Robeco	115,60	116,60
Rodamco	55,40	55,50
Rolinco	118,00	119,00
Rorento	87,50	87,60
Stork	48,20	48,10
Unilever cert.	187,60	189,30
Van Ommeren nrc	51,60	52,30
Ver.Bezit VNU	183,00	181,90
Wolters-Kluwer	113,00	113,50

Avondkoersen Amsterdam

Hoogovens 79,80 (79,50)
Kon. Olie 199,00-199,40 (199,40)
Nedlloyd Gr. 70,50 (70,90)
Philips 54,50-54,70 (54,50)
Unilever 189,50-190,50 (189,30)

Binnenl. aandelen

Aalberts Ind	88,00	88,00
ABN AmroHld.prf.c.	6,23	6,22
ABN Amro pref.	59,00	59,00
ACF-Holding c.	44,80	44,80
Ahrend Groep c.	139,00	139,00
Asd Options Tr.	19,30	19,40
Asd. Rubber	2,75	2,75
Ant. Verff.	401,00b	–
Atag Hold. cert.	134,80	134,80
Athlon Groep	66,50	66,50
Athlon Groep nrc	66,50	66,00
Aut.Ind.R'dam	106,00	106,00
Ballast Nedam c.	77,00	76,80
BAM Groep	104,00	106,00
Batenburg	138,00	138,00
Beers	173,00	173,00
Begemann Groep	39,00	40,20
Belindo	280,00	280,00
Blydenst.-Will.	34,20	34,20
Boer De Winkelb.	64,40	63,90
Borsumy Wehry	30,00	29,90
Boskalis cert.	40,00	39,50
Braat Beheer	30,30	30,20
Breevast	8,70	8,60
Burgman-Heybroek	1570,00	1570,00
Calvé-Delft pref	850,00	850,00
Calvé-Delft cert.	1292,00	1292,00
Cap Volmac	19,30	19,50
Ceteco Hold.	39,70	39,20
Cindu Intern.	105,00	105,00
Claimindo	280,80	280,80
Content Beheer	28,00	28,30
Credit LBN	43,00	43,30
Crown v.G. cert.	131,50	131,50
CSM	68,00	67,70
Delft Instrum.	22,70	22,80
Dorp-Groep	41,50	41,50
Draka Holding	39,70	39,70
Econosto	23,70	23,70
EMBA	201,00	–
Eriks Holding	117,00	118,00
Flexovit Int.	76,00	76,00
Frans Maas cert.	50,00	51,00
Fugro cert.	34,50	33,20
Gamma Holding	95,50	95,50
Gamma pref.	6,20	6,20
Garzarelli $	10,50	–
Getronics	46,70	46,70
Geveke	33,90	33,90
Giessen-de N.	47,00	48,20
Goudsmit	26,10	26,10
Grolsch cert.	50,90	50,50
GTI-Holding	165,00	166,00
Hagemeyer	140,90	142,80
HAL Trust B	17,60	17,60
HAL Trust Unit	17,60	17,60
HBG	293,50	297,00
Hes Beheer c.	22,00	22,00
Heijmans	57,20	57,50
Hoek's Mach.	78,00	78,00
Holl. Colours	84,00	84,00
Holl.Sea S.	0,44	0,45
Holl. Ind. Mij	71,00	71,00
Hoop Eff.bank	9,50	–
Hunter D.pref.	1,85	–
IHC Caland	40,20	41,10
Internat.Muell.	80,20	81,00
ING	7,32	7,34
Kas-Associatie	67,00	69,00
Kempen & Co	13,40	13,40
Klene Holding	135,70	135,70
Kondor Wessels	45,30	47,50
KBB	102,10	102,00
Kon.KNP BT c.pref.	7,64	7,62
Kon. Sphinx	48,40	49,00
Koppelpoort	416,00	–
Krasnapolsky	151,20	–
Landré & Gl.	49,60	49,60
Macintosh	44,80	45,30
Maxwell Petr.	187,00	189,00
Moeara Enim	1670,00	1710,00
M.Enim OB-cert.	87,50	89,00
Moolen Holding	44,00	44,90
Mulder Boskoop	36,80	36,80
Multihouse	2,20e	2,30f
Naeff	435,00e	–
NAGRON	86,50	86,50
Nat. Inv. Bank	138,00	138,00
NBM-Amstelland	16,70	17,10
NEDAP	59,00	60,50b
Nedcon Groep	36,00	36,00
NKF Holding	200,00	201,00
Ned.Part.Mij	50,50	50,50
Ned.Springst.	6400,00b	6400,00b
Norit	20,40	21,00
Nutricia VB cert	85,80	86,20
Nijv.-Ten Cate	81,20	83,00
OPG cert.	45,50	45,50
Orco Bank cert.	66,70	66,50
OTRA	307,00	310,00
Philips Electr. d'95	0,10	–
Pirelli Tyre	16,00	16,00
Polynorm	178,00	177,50
Porc. Fles	26,50	26,50
Randstad	79,40	79,90
Reesink	115,00	115,00
Rothmans Int.	3,65	3,65
Roto Smeets Boer	38,20	38,20
Samas Groep	57,00	57,20
Sarakreek	7,70	7,70
Schuitema	1830,00	1830,00
Schuttersveld	41,20	41,40
Smit Intern.	47,50	45,50
St.Bankiers c.	19,00	19,00
Stad Rotterdam c.	39,50	39,20
Telegraaf De	171,00	172,00
Textielgr.Twente	76,00	76,80
Tulip Computers	16,30	16,20
Tw.Kabel Holding	187,50	187,80
Ubbink	110,00	112,00
Union	32,00	31,60
Vereenigde Glas	562,00	562,00
Volker Stevin	87,00	87,00
Vredestein	13,20	13,40
Wegener	107,00	107,00
West Invest F.	13,20	13,20
West Inv.F. wb	69,50	–
Wolters Kluwer	444,00b	–
Wyers	24,60	24,60

Beleggingsinstellingen

ABN Amro Aand.F.	96,60	97,70
ABN Amro Amer.F.	72,30	73,40
ABN Amro Eur. F.	87,10	87,90
ABN Amro Far E.F.	79,90	80,00
ABN Amro Neth.F.	115,10	116,00
ABN Amro rent.div	161,50	161,50
Aegon Aandelenf.	46,20	46,20
Aegon Spaarplus	5,00	–
Aldollar BF $	30,70	30,70
Alg.Fondsenbez.	248,50	252,00
Alliance Fund	10,20	10,20
Amvabel	96,60	97,30
Asian Cap.F.$	61,20	61,50
Asian Tigers F.	108,60	110,50
Asian Select. F.	101,70	104,00
Austro Hung. F.	7,40	7,30
Bemco RentSel.	63,20	63,20
Bever Holding	4,50	4,50
CL Aandelenfonds	97,40	98,30
CL Liq.Groeifonds	101,70	101,70
CL Obl.Dividendf.	107,80	107,40
CL Obl.Waardef.	124,40	124,90
Delta Lloyd Inv.	38,20	38,40
Donau Fonds	32,50	32,40
DP America Gr.F.	34,00	34,00
EGF Investm.	163,50	163,50
EMF Rentefonds	83,40	83,40
Eng-Holl.Bel.Tr.	21,00a	–
Eng-Holl.Bel.T1	10,60	–
Envir.Growth F.	42,00	42,00
Esmeralda part.	38,00	38,00
Eur.Ass. Trust	8,30	8,20
EMS Growth Fund	104,10	103,70
EMS Income Fund	93,30	92,90
EMS Offsh. Fund	102,70	102,20
EOE Index Fnd	438,00	443,00
Euro Growth Fund	62,50	62,70
Euro Spain Fund	8,60	8,60
Far East Sel.F.	83,50	83,50
Gim Global	59,20	59,20
Groeigarant	1,36	1,36
Holland Fund	88,10	89,20
Holl. Eur. Fund	61,80	61,20
Holl. Obl.Fonds	134,00	133,50
Holl. Pac. Fund	141,60	142,90
Holl. Sel.Fonds	98,30	98,40
Hooge Huys Hypf.	129,70	129,70
ING Bnk Dutch F.	60,70	61,10
ING Bnk Geldm.F.	60,70	60,70
ING Bnk Glob.F.	54,00	54,40
ING Bnk Oblig.F.	33,80	33,90
ING Bnk Spaard.F.	102,64	102,65
ING Bnk Rentegr.F	130,20	130,50
ING Bnk Vastg.F.	22,50	22,00
INB Bnk Verre Oost.	48,30	49,00
Innovest	60,50	60,50
Interbonds	497,00	–
Intereffekt 500	30,00	30,00
Intereffekt wt	43,20	44,40
Intereffekt Yen Value	90,10	90,10
Investa part.	84,50	84,00
IS Himal.Fund $	16,60	16,60
Jade Fonds	226,00	227,50
Japan Fund	20,30	20,50
Jap.Ind.Alpha F.	7050,00	–
Jap.Sect.Rat.Yen	5400,00	–
Korea Pac.Tr. $	12,70	–
Latin Am.Eq.F.	90,60	92,20
Leveraged Cap	59,00	59,30
Liqurent	54,20	54,20
Mal.Capital F.$	14,50	14,20
Mees Obl.Div.F.	116,50	116,50
Mexico Income F.	19,40	19,40
Mondibel	78,00	78,00
Nat.Res.Fund	76,20	77,00
New Asia Fund	10,00	10,00
Nomura Warr. F.	0,30b	0,29
Obam, Belegg.	320,70	324,00
OAMF Rentefonds	11,80	11,85
Orange Fund	27,70	27,80
Pac.Dimensions	110,00a	115,50
Pac.Prop.Sec.F.	30,00a	29,50
Pierson Rente	129,50	129,30
Postb.Aandelenf.	57,80	57,80
Postb.Obl.f.	49,60	49,60
Postb.Verm.gr.f.	60,20	60,20
Rentalent Bel.	170,40	170,20
Rentotaal NV	39,40	39,30
RG Aand.Mixfund	61,10	61,50
RG America F.	134,80	136,10
RG Divirent F.	53,80	53,80
RG Europe F.	130,50	131,00
RG Hollands Bezit	97,50	98,30
RG Nettorente F.	104,60	104,60
RG Obl.Mixfund	62,40	62,40
RG Pacific F.	143,70	145,30
RG Rente Mixfund	64,10	64,30
Rodamco Ret.Ned.	98,00	98,30
Rodin Prop.$	70,00	70,00
Rolinco cum.p	89,50	–
Schrod.Int.Pr.F	28,10	28,40
Sci/Tech $	14,50	14,50
Suez Liq.Grf.	199,00	199,00
Technology Fund	16,30	16,30
Tokyo Pac.Hold.	268,00	270,00
Tolsteeg, Beleggmij	342,50	342,50
Trans Eur.Fund	90,50	91,10
Transpac.F.	384,00	387,00
Uni-Invest	19,60	19,60
Unico Inv.Fund	72,00	72,00
Unifonds DM	33,00	–
Vaste Waard.Ned	54,00	54,00
VastNed	108,50	108,30
VIB NV	49,80	50,00
VSB Aand.F.	100,50	100,90
VSB Mix Fund	62,20	62,10
VSB Obl.Groeif.	109,50	109,90
VSB Rente Fonds	102,40	102,40
WBO Intern.	72,10	72,00
Wereldhave NV	106,00	106,50
ZOM Florida F. $	32,50	33,50
Zonnespectrum	9,05	9,00

Parallelmarkt

ABF	112,50	112,50
ARTU Biolog.	3,90	3,90
ASN Aandelenf.	51,50	51,30
Austria Global	1203,00	1203,00
AXA E&L Belegg.1	92,10	92,30
AXA E&L Belegg.2	92,30	92,30
AXA E&L Belegg.3	116,90	116,90
AXA E&L Belegg.4	86,40	86,40
AXA E&L Kap.Rente	119,70	119,60
Besouw Hold.	32,80	32,80
Biogrond Belegg.	10,50	10,50
Comm.Argeus F.	90,90	90,60
Comm.Benacus F.	93,10	92,90
Comm.Cea F.	94,00	94,00
De Drie Electr.	15,90	15,80
Delta Ll.Dollarf.	55,30	55,70
Delta Lloyd ECU	56,00	55,80
Delta Lloyd Mix	73,60	73,60
Delta Lloyd Rent	61,70	61,50
EHCO KLM Kleding	33,50	33,50
Free Record Shop	28,70	28,70
German City Est.	33,20	33,20
Gouda Vuurvast	67,90	67,90
Groenendijk	31,50	31,20
Helvoet Holding	26,00	26,00
Inter/View Eur.	5,50	5,60
Management Share	1,60	1,60
Ohra Aand.F.	63,20	63,40
Ohra Liq.Grf.	54,10	54,10
Ohra Obl.Df.	55,70	55,60
Ohra Obl.Grf	55,90	55,80
Ohra Onr.G.F.	63,20	63,20
Ohra Totaal F.	58,70	58,70
Pan Pac. Winkel	3,10	3,10
P & C Groep	108,20	108,20
Pie Medical	4,70	4,70
Pitcher	44,50	44,60
Rood Testhouse	4,80	4,70
Simac Techniek	14,00	14,20
Suez Gr.Fund	50,00	50,00
VHS Onr. Mij	4,80	4,80

Parallel top-15

Alanheri	36,70	36,80
DICO Intern	70,00	70,00
Gelderse Pap.	72,40	72,60
Grontmij	65,00	64,50
Kühne+Heitz	37,00	37,50
LCI Comput.Gr.	4,05	4,05
Melle, van nrc	112,00	112,50
Nedschroef Hold.	71,00	71,00
Neways Electr.	10,90	10,90
Ordina Beheer	21,00	21,20
Sligro Beheer	85,00	85,00
Vilenzo	42,80	42,80
Welna	48,70	48,70
Weweler	33,40	34,70
Wolff, Handelmij	61,60	61,60

Wall Street

allied signal	37½	38¼
amer.brands	34¾	34⅛
amer.tel.tel	54⅝	54⅝
amoco corp	59⅝	59⅞
asarco inc.	29⅞	29⅜
bethl. steel	21¼	22¼
boeing co	45	44⅝
can.pacific	14¾	14¾
chevron	43½	44⅜
chiquita	12⅛	12⅜
chrysler	47⅝	48⅛
citicorp	40⅞	41¼
cons.edison	28	28¾
digit.equipm.	19⅜	19⅜
dupont nemours	60⅛	59⅜
eastman kodak	48⅛	48⅜
exxon corp	59	59½
ford motor	31	31¾
gen. electric	49½	50⅜
gen. motors	50¼	51⅜
goodyear	35½	35⅝
hewlett-pack.	75½	77⅝
int. bus.mach.	62¼	61¾
int. tel.tel.	86½	85¾
klm airlines	30½	31⅛
mcdonnell	113¼	113
merck co.	29¾	29⅝
mobil oil	84	83⅞
omega financ.	24¾	26
philips	30⅜	30⅞
royal dutch	110⅞	113
sears roebuck	46⅝	47¼
sfe-south.pac.	20⅝	20⅝
texaco inc.	63⅛	63½
travelers	32⅞	33⅛
united techn.	60⅝	60¼
westinghouse	12	12⅛
whitman corp	16	16½
woolworth	15⅛	15⅛

Advieskoersen

amerik.dollar	1,720	1.840
austr.dollar	1,25	1,37
belg.frank (100)	5,29	5,59
canad.dollar	1,230	1,350
deense kroon (100)	27,10	29,60
duitse mark (100)	109,55	113,55
engelse pond	2,58	2,83
finse mark (100)	32,60	35,10
franse frank (100)	31,35	34,10
griekse dr. (100)	0,64	0,81
hongkong dlr.(100)	20,00	24,00
ierse pond	2,55	2,80
ital.lire (10.000)	10,20	11,90
jap.yen (10.000)	174,50	180,50
noorse kroon (100)	24,25	26,75
oost.schill. (100)	15,68	16,18
port.escudo (100)	0,98	1,16
spaanse pes. (100)	1,27	1,43
turkse lira (100)	0,0035	0,0072
zuid.afr.rand	0,33	0,48
zweedse kr. (100)	21,40	23,90
zwits.fr. (100)	129,50	134,00

Wisselmarkt

amerik.dollar	1,78925-1,79175
antill.gulden	0,9925-1,0225
austr.dollar	1,3180-1,3280
belg.frank (100)	5,4525-5,4575
canad.dollar	1,29325-1,29575
deense kroon (100)	28,555-28,605
duitse mark (100)	112,1950-112,2450
engelse pond	2,7295-2,7345
franse frank (100)	32,855-32,905
griekse dr. (100)	0,6940-0,7940
hongk.dollar (100)	23,0550-23,3050
ierse pond	2,6890-2,6990
ital.lire (10.000)	11,195-11,245
jap.yen (10.000)	178,050-178,150
nwzeel.dollar	1,0720-1,0820
noorse kroon (100)	25,735-25,785
oostenr.sch. (100)	15,9450-15,9550
port. escudos (100)	1,0860-1,1260
spaanse pes. (100)	1,3600-1,3700
zweedse kr. (100)	22,935-22,985
zwits.frank (100)	132,295-132,345
e.c.u.	2,1445-2,1495

Goud en zilver

Goud onbewerkt 21,870-22,470, vorige 21,700-22,300, bewerkt 24,070 laten, vorige 23,900 laten.
Zilver onbewerkt 265-335, vorige 265-335, bewerkt 380 laten, vorige 380 laten.

Indexen

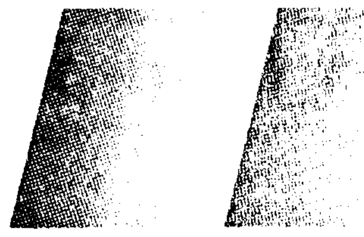
EOE-index	405,22	408,21
cbs koersindex	272,50	274,70
Dow Jones	3764,50	+ 33,67

Optiebeurs

	serie			omzet	v.k.	s.k
abn amro	c	okt	60,00	1318	2,10	2,10
abn amro	c	okt	62,50	204	1,30	1,20
abn amro	c	j96	52,50	315	10,30	10,30
aegn	c	okt	100,00	672	2,20	2,90
ah	c	jan	50,00	305	1,50	1,70
akzo	c	okt	220,00	194	6,50	7,50
bsw	c	jan	45,00	221	0,90	0,90
d/fl	c	aug	180,00	221	0,85	1,30
d/fl	p	aug	180,00	1132	4,20a	3,10
eoe	c	aug	400,00	216	9,00b	11,20
eoe	c	aug	405,00	332	6,00	7,60
eoe	c	aug	410,00	814	4,00	4,60
eoe	c	aug	415,00	607	2,30	2,90
eoe	c	sep	405,00	208	8,80	9,80
eoe	c	sep	410,00	179	6,00b	7,40
eoe	c	okt	400,00	182	14,50b	16,50
eoe	p	aug	395,00	762	1,80	1,40
eoe	p	aug	400,00	412	3,00	2,40
eoe	p	aug	405,00	303	4,50	3,50
eoe	p	aug	410,00	580	8,00	6,00a
eoe	p	aug	420,00	488	15,50a	12,50b
eoe	p	okt	420,00	207	20,50a	18,00
eoe	p	okt	430,00	200	28,50a	24,70
gist	c	okt	50,00	319	1,50	2,10
goud	c	okt	400,00	200	5,00	4,20
goud	p	okt	370,00	200	2,00a	2,20
hoog	c	okt	75,00	307	7,30	8,70
hoog	c	okt	80,00	746	4,70	5,80
hoog	c	okt	85,00	1330	3,20	3,80
hoog	p	okt	70,00	215	2,30	1,70
hoog	p	okt	75,00	649	4,50a	3,40
ing	c	okt	80,00	778	2,70	3,10
ing	c	okt	85,00	417	1,10	1,30
ing	c	jan	85,00	276	2,50	2,70
ing	p	okt	75,00	331	1,70	1,40
klm	c	okt	55,00	396	3,20	3,30
nedl	c	okt	70,00	282	4,80	6,30
nedl	c	okt	72,50	245	3,70	5,10
olie	c	okt	200,00	292	4,80	5,30
olie	p	jan	190,00	211	6,50a	5,60
phil	c	aug	55,00	470	1,20	1,50
phil	c	okt	55,00	463	2,90	3,10
phil	c	okt	60,00	364	1,10	1,40
phil	c	jan	60,00	204	2,30	2,60
phil	c	o98	55,00	313	12,30	13,00
top5	c	aug	780,00	242	5,50b	8,50
unil	c	okt	200,00	232	3,10	3,80
unil	p	aug	195,00	300	8,20a	6,80b
unil	p	okt	250,00	250	63,50a	61,00
wkl	p	aug	115,00	385	2,30b	2,90

a=laten	g=bieden+ex.div.
b=bieden	h=laten+ex.div.
c=ex-claim	k=gedaan+h
d=ex-dividend	l=gedaan+g
e=gedaan+bieden	vk=slotkoers vorige dag
f=gedaan+laten	sk=slotkoers gisteren

imburgs agblad

Met de boot naar Pampus en Muiderslot

'Pech-eiland' in IJsselmeer verdient een bezoekje

Erg veel geluk heeft Pampus nooit gehad: eerst - als ondiepte - vervloekt door VOC-schippers die Amsterdam niet konden bereiken, later het meest nutteloze fort aller tijden. En nu het unieke eiland in het IJsselmeer eindelijk tot monument is verheven en dapper wordt gerenoveerd, dreigt de gemeente Amsterdam het uitzicht te ruïneren met grootscheepse nieuwbouwplannen in het IJ-meer. Kortom: Pampus verdient wel een bezoekje. En we pikken meteen het Muiderslot mee.

DOOR MARIËTTE STUIJTS

Limburgers moeten er wel vroeg voor op: de boot vertrekt stipt om tien uur van steiger zeven, schuin achter het Centraal Station van Amsterdam. Maar de koffie en thee zijn tegenwoordig goed aan boord van de intercity, en de organisator van de tocht naar Pampus, rederij Naco, biedt wèl een op het oog onweerstaanbare dagtocht. Niet alleen Pampus staat op het programma, ook het Muiderslot in Muiden. En dat alles voor ƒ 39 per persoon (kinderen tot 11 jaar ƒ 22,50), exclusief de kosten om in Amsterdam te komen.

De boot ziet er gelukkig groot en betrouwbaar uit, want het waait hard en het kan lelijk spoken op het IJsselmeer. Maar zo ver is het nog niet. Eerst gaat het langs het Oostelijk Havengebied (waar je onder andere de 'Amsterdam', een replica van een 17e-eeuwse Oost-Indiëvaarder, kunt zien liggen), en door de enorme Oranjesluizen en de Schellingwoudebrug. Dan: open water. Het schommelt, maar we houden het droog. Ruim een kop thee later staan we op de steiger van Pampus.

Op het eerste oog: een omgekeerd groen schoteltje met daarop een klein huisje. Bij nadere beschouwing: een ingenieuze, grotendeels ondergronds gebouwde, militaire vesting vol sluip-door-kruip-doorgangen, dikke muren, schietgaten en uitkijkposten. Gebouwd tussen 1887 en 1895 als sluitstuk van de Stelling van Amsterdam, een kring van 38 forten en geschutsbatterijen rondom de hoofdstad.

In vroeger tijden was Pampus een wat onhandige en vooral impopulaire ondiepte in de Zuiderzee, waar grote (VOC-)schepen met zogenaamde 'kamelen' overheen getild moesten worden, wilden ze Amsterdam bereiken. (Inderdaad, vandaar de uitdrukking 'voor Pampus liggen'.) Maar na de Frans-Duitse oorlog van 1870 zag men wel brood in de zandplaat en zette men er een fort op: de Pruisen werden algemeen als een grote bedreiging gezien en die zouden weleens op het idee kunnen komen per schip de Zuiderzee op te trekken.

Als je door het fort wandelt, kun je het nauwelijks geloven, maar in deze tachtig bedompte en koude kamertjes konden in oorlogstijd tweehonderd soldaten wonen. En als je op een soort binnenplaats in de druilregen tegen de blote hemel aankijkt, mag je op gezag van de gids aannemen dat dáár vroeger de geschutskoepels op stonden. Met elk twee zware kanonnen, die een kilometer of acht ver konden schieten en daarna vijf minuten moesten afkoelen.

Een geduchte vesting dus. Alleen: de Pruisen kwamen niet – hoewel, in de Tweede Wereldoorlog, en toen was de Zuiderzee al lang en breed afgesloten door de Afsluitdijk en was Pampus al verlaten, zelfs door de eenzame fortwachter. Zo gaf het fort zich zonder slag of stoot over. De bezetter nam de geschutskoepels mee, de bevolking van Muiden de rest. Pampus verloederde na die tijd in vlot tempo en behoudens een verdwaalde watersporter lag het er verlaten bij.

Aan die situatie kwam pas een eind toen in 1990 de stichting Pampus het eiland van de Staat kocht, er een fortwachtersechtpaar en wat schapen stationeerde en zich verplichtte 'Pampus en de zich daarop bevindende vestingwerken in stand te houden'.

En daar, verzekert de stichting, is men nog altijd druk mee bezig. Er zal een betere ontvangstruimte komen, het dak wordt waterdicht gemaakt. De westelijke helft van het fort zal verder worden gerestaureerd en ingericht en een gedeelte van de gracht zal worden overdekt en gebruikt als party-ruimte.

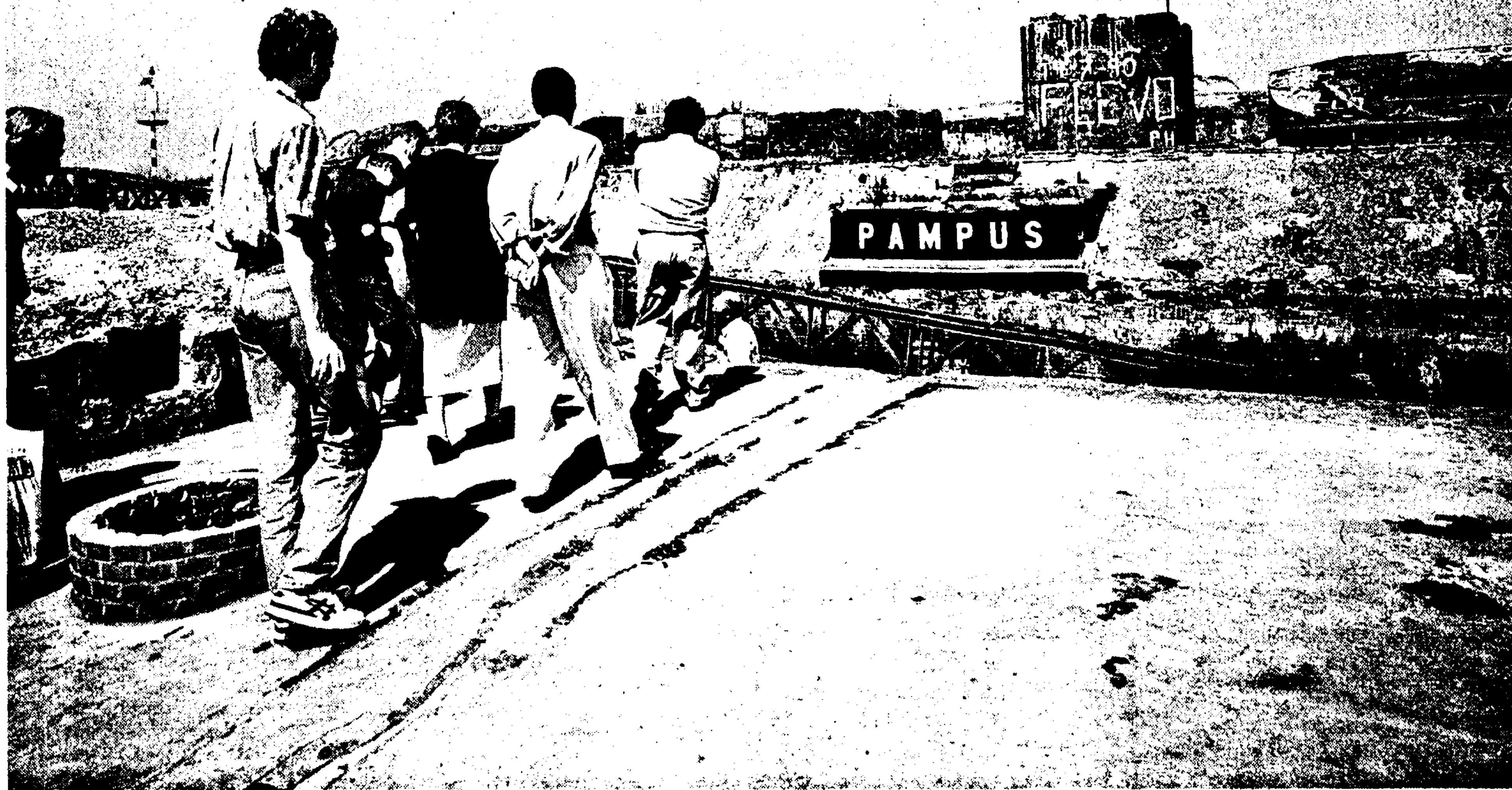
Totdat alle werkzaamheden zijn afgerond, blijft het een beetje behelpen op Pampus. Stevige schoenen en 'vrijetijdskleding' worden dan ook van harte aanbevolen, en een beetje fantasie kan ook geen kwaad. Want dat heb je wel nodig om deze ruïne te zien als een bomvolle kazerne met bulderend geschut.

De tweede aanlegplaats is het Muiderslot. Ook al gebouwd als verdedigingwerk, maar wel iets eerder: rond 1280, door Floris V, Graaf van Holland, als slot op de deur van de rivier de Vecht, destijds een belangrijke strategische waterweg. Een heus middeleeuws kasteel dus en het roept, behalve aan een beroemde ontsnapping per boekenkist, onmiddellijk herinneringen op aan Floris en Sindela. Vier torens, meterdikke muren, een prachtige binnenplaats, een slotgracht, een ophaalbrug en van die leuke fleurige luikjes. Eenmaal binnen oogt het slot heel wat moderner. Maar dat klopt, want het werd in de zeventiende 'Gouden' eeuw ook bewoond, onder anderen door P.C. Hooft.

De rondleiding is dus een leuke, soms wat gekke mix tussen middeleeuwen en Gouden Eeuw, op een enthousiaste manier aan elkaar gepraat door de gids. Van slaapkamers naar eetzaal, van wapenkamer naar kerker of keuken. Over bedstee (heel klein) en Goedendag (gemene knots met punten). Over de enorme hoeveelheden eten die werden gekookt en de plek waar de baby's, ingebakerd en wel, werden weggehangen. Over de legendarische Muiderkring (Vondel, Roemer Visscher, Hugo de Groot), waar Hooft lid van was, en die regelmatig bij elkaar zou zijn gekomen om over de kunst en het leven te discussiëren.

Een boeiende dagtocht. Als de boot rond 16 uur weer afmeert aan Steiger 7, gaan we heel wat wijzer aan land.

Tot 19 september maakt Rederij Naco (020-6262466) deze tocht twee keer per week. Op donderdag zoals hierboven beschreven, op zondag in omgekeerde volgorde. Verdere informatie: Stichting Pampus, 02942-62326; Muiderslot, 02942-61325.

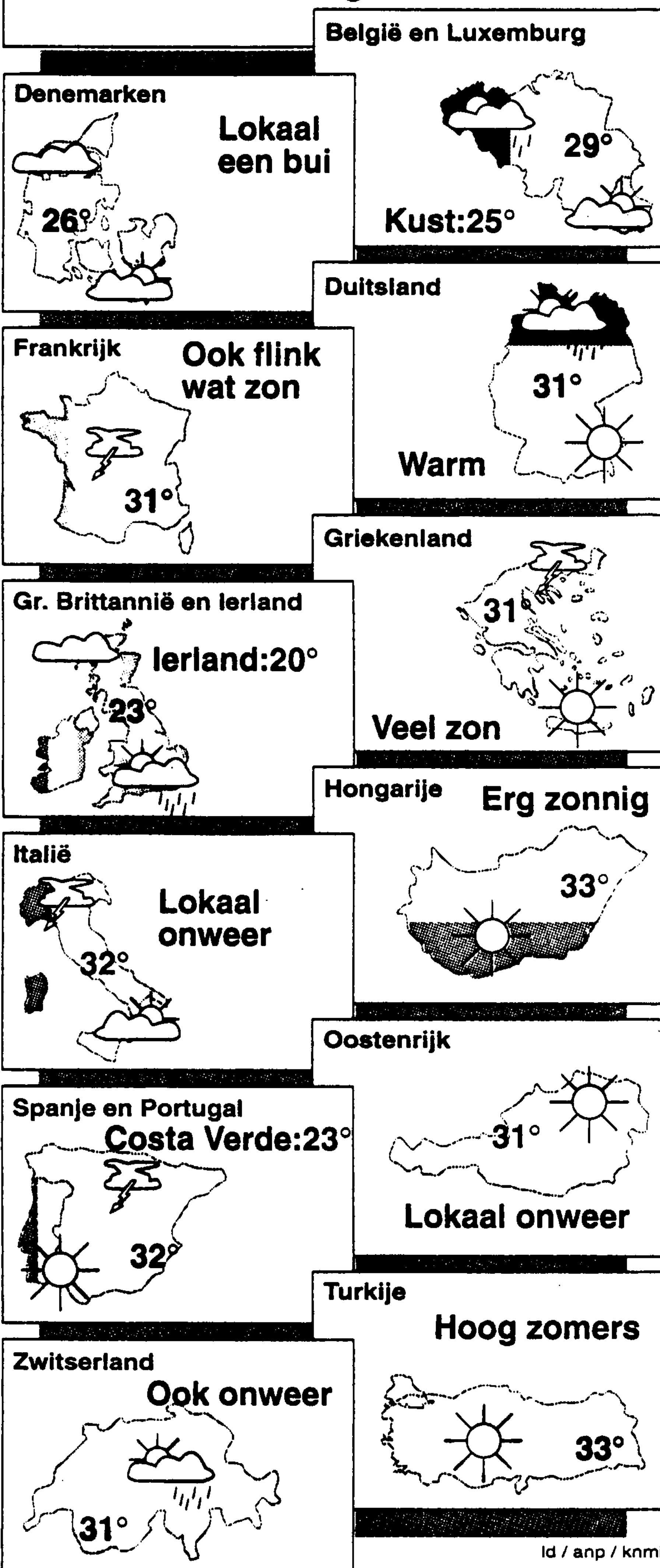

● *Stevige schoenen en wat fantasie kunnen geen kwaad bij een bezoek aan Pampus.*

Taalgids van ANWB

De ANWB heeft de taalgids 'Pech onderweg' in tien talen ontwikkeld. Allerlei mankementen aan auto's, motorfietsen en fietsen worden in het Engels, Duits, Frans, Deens, Hongaars, Italiaans, Spaans, Portugees, Tsjechisch en Turks weergegeven, met duidelijke omschrijving van de uitspraak. Handig is dat achter in het boekje enkele bladzijden zijn ingeruimd voor tekeningen van de vervoermiddelen, waarbij de verschillende onderdelen zijn genummerd. Zo kan de gebruiker (of de reparateur) aanwijzen waar het defect zit. De gids is verkrijgbaar bij de ANWB Reisboekwinkels en VVV-kantoren. Prijs f 4,95. Wie een ANWB-reisgids en een ANWB-kaart aanschaft krijg het boekje gratis.

Weersverwachting vakantielanden

Glasblazer maakt levensechte dieren

De zomer is dè tijd voor jaarmarkten, Luikse markten en braderieën. Kleurrijke marskramers trekken van dorp naar dorp. Met koopjes, snuisterijen en 'kunstjes'. En vooral met een vlotte babbel. De komende weken zoeken we hen op. Op kraamvisite bij de marskramers.

DOOR ANOUK MOMMER

Arnold Goossens is ruim veertig jaar glasblazer. Na jarenlange ervaring met het maken van laboratoriuminstrumenten is hij drie jaar geleden in het sierglas gedoken. De Helmonder helpt zijn vrouw met het maken van figuurtjes en siervoorwerpen. Hij maakt de ingewikkelde kunstwerkjes, terwijl zijn vrouw zich op eenvoudige voorwerpen als olielampjes stort. Zij verkoopt de produkten op markten en braderieën. Arnold Goossens vergezelt haar vaak en geeft demonstraties.

„Om sierglas te kunnen maken, moet je een flinke dosis creativiteit hebben. Veel glasblazers die nooit sierglas gemaakt hebben, weten van zichzelf niet of ze het kunnen. Ik wist dat tevoren ook niet. Drie jaar geleden ben ik gewoon begonnen en nu kan ik alles maken. Ik ontwerp al mijn voorwerpen zelf, dokter dingen uit.

Ik werk thuis met een speciaal soort vuurvast glas. Hetzelfde materiaal als dat waar ovenschalen van gemaakt worden. Mijn produkten worden ook in de oven gebakken. Daardoor zijn ze veel sterker dan beeldjes van andere soorten glas. Als ik op de markt blaas, kan dat natuurlijk niet. Daar maak ik alleen kleine figuurtjes, die ik aan kinderen geef.

We gaan niet meer dan één keer per week naar de braderie. Anders benen we het met het glasblazen niet bij, dan moeten we te snel werken.

We kunnen er niet echt een boterham mee verdienen; er komen namelijk ook veel kosten bij kijken. We doen het voor ons plezier, het moet leuk blijven. Ik sta nù graag op de markt. Het heeft iets feestelijks.

We verkopen heel veel miniatuurtjes, vooral dieren. We hebben zo'n vijftig verschillende soorten. Maar mensen willen net dat hebben wat er niet is. Laatst vroeg iemand om een ezel. Dat is erg moeilijk, die zou al snel op een paard gaan lijken en dat wil ik niet. Ik maak alles realistisch.

Als iemand vraagt om een doberman pincher, krijgt hij een doberman pincher. Ik maak alles op schaal, zoek zelfs de schoftbreedte op."

● *Glasblazer Arnold Goossens uit Helmond geeft vaak demonstraties op braderieën en jaarmarkten.* Foto: JEROEN KUIT

● **HEERLEN**

Royal: Four weddings and a funeral, dag. 14 16.30 19 en 21.30 uur. Beverly Hills cop 3, voorpremière za 24 uur. **Rivoli:** Maverick, dag. 18.30 en 21 uur. Duimelijntje, dag. 14.30 en 16.30 uur. **Maxim:**- Getting even with dad, dag. 16 en 21 uur. De aristokatten, dag. 14 en 19 uur. **H5:** The Flintstones, dag. 14.30 16.30 18.45 en 21.15 uur, za ook 23.30 uur. Blank check, dag. 14 16 en 18.30 uur. De aristokatten, dag. 14.15 16.15 uur. The Beverly Hill Billies, dag. 14 16 18.30 en 21 uur, za 23.15 uur. Striking distance, dag. 18.15 en 20.45 uur, za 23.30 uur. The getaway, dag. 21 uur, za ook 23.15 uur. Police academy 7, dag. 14 16 en 18.30 uur. Mr. Jones, dag. 21 uur, za 23.15 uur.

● **LANDGRAAF**

Autokino: Striking distance, dag. 22.15 uur. Blink, za 00.30 uur.

● **KERKRADE**

Wijngrachttheater: Barbar, zo 14 uur.

● **MAASTRICHT**

Mabi: Four weddings and a funeral, dag. 14.30 18.30 en 21.15 uur. Berverly Hill cop 3, voorpremière za 24 uur. Police academy 7, dag. 18.30 en 21.15 uur. De aristokatten, dag. 14.30 uur. My father the hero, dag. 18.30 en 21.15 uur. Duimelijntje, dag. 14.30 uur. Maverick, dag. 14.30 18.30 en 21.15 uur. **Ciné-K:** Lifetimes, dag. 21 uur. **Cinema-Palace:** The flintstones, dag. 14 16.30 19 en 22 uur. Striking distance, dag. 14.30 18.15 en 21.15 uur. De aristokatten, dag. 14 en 16 uur. The getaway, dag. 18.15 en 21.30 uur. **Lumière:** The piano, dag. 20.30 uur. Delicatessen, dag. 21.30 uur.

● **GELEEN**

Roxy: The flintstones, dag. 14 uur. Naked gun 33 1/3, dag. 20.30 uur. Aristokatten, dag. 14 uur.

● **SITTARD**

Forum: Maverick, dag. 20.30 uur. Striking distance, dag. 20.30 uur. Duimelijntje, dag. 14 uur.

● **ECHT**

Royal: The Beverly Hill Billies, dag. 20.30 uur. Intersection, dag. 20.30 uur. Duimelijntje, wo 14.30 uur. Beverly Hill cop 3, voorpremière za 23 uur.

● **ROERMOND**

Royal: The Flintstones, do ma t/m wo 20.30 uur, t/m zo 19.30 en 21.30 uur, zo ook 16.30 uur, dag. 14.30 uur. **Royaline:** The Beverly Hill Billies, do ma t/m wo 20.30 uur, vr t/m zo 19.30 en 21.30 uur, zo ook 16.30 uur. Duimelijntje, dag. 14.40 uur.

ZATERDAG 30 JULI

MARGRATEN: Fossielen zoeken in de Mergelgroeve van 't Ankersmit, 't Rooth-Bemelen, ingang St.Antoniusbank, van 9 tot 15.30 uur.

MAASTRICHT: Antiek- en vlooienmarkt in de Stationsstraat.

SCHIN OP GEUL: Om 20.30 uur in feesttent Walem optreden van FietseFreem in kader feestweekeinde schutterij St.-Mauritius.

HOENSBROEK: Luikse Markt in het centrum.

BRUNSSUM: Zomerwandeling R.W.V., inschrijven tussen 8 en 14 uur bij D'r Beerkelder', Maastrichterstraat 15.

ZONDAG 31 JULI

KERKRADE: Snuffelmarkt van 10 tot 18 uur op het binnenplein van het voormalige jongenspensionaat aan de Panesheidestraat in Bleyerheide.

SCHIN OP GEUL: Zomermarkt in Walem van 11 tot 18 uur. 's Avonds dansavond in de feesttent.

SITTARD: Stadswandeling met gids, stad bij café Schtad Zitterd op de markt om 14 uur.

HASSELT: Stadswandeling met gids, vertrek om 14 uur bij de Dienst voor Toerisme, Lombaardstraat 3.

GULPEN: Trekkertrek-wedstrijden.

MARGRAGEN: Groot Weidefeest met kegelen, schiettent e.d. in wei nabij Bauwerkoel in Termaar, om 17 uur.

VAALS: Catharinawandeltocht, afstanden 7-10-15-21 kilometer. Start vanaf 8 uur bij café Lemiers, Rijksweg 20.

MAANDAG 1 AUGUSTUS

GULPEN: Dia-avond 'de schoonheid van Limburg' in de toeristenkerk om 20 uur.

SCHIN OP GEUL: Avondexcursie naar hellingbos Schaelsberg, vertek om 19 uur bij kasteel Schaloen, Oud Valkenburg 5.

imburgs agblad egionaal

Zaterdag 30 juli 1994

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. - Postbus 3100, 6401 DP Heerlen - Telefoon 045-739911 - Hoofdredacteur Ron Brown

DSM maakt tussenprodukt aids-medicijn

GELEEN – DSM is betrokken bij de samenstelling van een medicijn tegen aids. De fijnchemie-afdeling van het Limburgse concern heeft een 'tussenprodukt' ontwikkeld dat gebruikt wordt bij het produceren van het geneesmiddel.

Laboratorium-experimenten met het nieuwe medicijn hebben goede resultaten opgeleverd. Uit grootschalig klinisch onderzoek zal moeten blijken of het medicijn ook in de praktijk aan de verwachtingen voldoet. De DSM-onderdelen Special Products in Geleen en Andeno in Venlo hebben het produkt ontwikkeld in nauwe samenwerking met een buitenlands farmaceutisch bedrijf, waarvan de naam nog geheim wordt gehouden. Het Limburgse chemiebedrijf is niet betrokken bij het onderzoeken van de werkzaamheid van het aids-medicijn; dat onderzoek gebeurt door de betreffende farmaceutische onderneming.

Zie verder pagina 11
● DSM verdubbelt deze eeuw in fijnchemie

Wethouders vervroegden besluiten ruim half jaar

BRUNSSUM – Vier ex-wethouders van Brunssum hebben tussen 22 april en 12 mei vorig jaar twee besluiten genomen die werden gedateerd '6 oktober 1992'. Een derde in die periode genomen besluit is zelfs gedateerd op '10 maart 1992', ruim een jaar eerder.

Dit staat in de dagvaarding van een van de vier wethouders Pierik, De Bruijn, Janssen en De Boer, die zich op 10 januari 1995 voor de rechter moeten verantwoorden.

Het eerste besluit dat is vervroegd heeft betrekking op het voorzitterschap en commissariaat van burgemeester Henk Riem van de Fodi, de Nationale Federatie van Oppervlakte Delfstofwinnende Industrieën. Het tweede heeft te maken met de reis die Riem in maart 1992 heeft gemaakt naar Israel. Het laatste geantedateerde besluit slaat op de openbaarmaking van nevenfuncties van de Brunssumse collegeleden.

In april of mei 1993 zetten burgemeester, wethouders en gemeentesecretaris hun handtekening onder de volgende tekst: 'Riem deelt mee dat hij per 1 november 1992 het voorzitterschap aanvaardt van de Fodi.(...) Om het voorzitterschap te kunnen aanvaarden is het noodzakelijk commissaris te zijn bij een aangesloten bedrijf.'

De handtekening is gedateerd op 6 oktober 1992, ruim drie weken voor de aanvaarding van het voorzitterschap. In werkelijkheid is het besluit ruim een half jaar na aanvaarding van het voorzitterschap ondertekend.

In diezelfde periode kreeg het college de volgende tekst ter ondertekening: 'De burgemeester doet mededeling van een reis naar Israel met zijn echtgenote van 15 tot 22 maart 1992. (...) De wethouders achten een zodanig Brunssums belang aanwezig, dat de noodzakelijke reis-, verblijf- en representatiekosten voor rekening van de gemeente kunnen worden genomen.' Het Brunssums gemeentebestuur parafeerde deze beslissing en vorzag het stuk van de datum 10 maart 1992. Dat was vijf dagen voor Riems vertrek naar Israel. In werkelijkheid was dat ruim dertien maanden later.

Nog een derde besluit werd niet conform de kalender ondertekend. 'Naar aanleiding van (...) het voorzitterschap van het Fodi-bestuur (...), wordt door het college van gedachten gewisseld over de 'openbaarmaking' van nevenfuncties van voorzitter en leden van het college. Besloten wordt dit te doen bij gelegenheid van de behandeling van beleidsnota '94 (...).'

Ook hiervoor zijn de handtekeningen gezet in april of mei 1993 en is het besluit voorzien van de datum 6 oktober 1992.

Petitie Zeswegen tegen prostitutie

HEERLEN – De inwoners van de Heerlense wijk Zeswegen zijn gestart met een handtekeningenactie om hun protest tegen de aanwezigheid van heroïnehoertjes in de wijk kracht bij te zetten. Aan de CBS-weg die hun wijk verbindt met het stadscentrum wordt prostitutie oogluikend toegestaan. Volgens de bewoners verpesten de negatieve neveneffecten daarvan het leefgenot in de kinderrijke wijk. De buurtbewoners willen de petitie aanbieden aan B en W van Heerlen. Zij vragen 'onmiddellijke maatregelen, in welke vorm dan ook, om een einde te maken aan de tippelprostitutie'. De komende dagen blijven de boze Zeswegenaren actie voeren. Iedere avond rond acht uur trekken ze met spandoeken naar de hoek CBS-weg/Zeswegenlaan, om op die manier hoertjes, pooiers en klanten af te schrikken. De actievoerders protesteren vandaag ook in het winkelcentrum van de wijk.

Ernstig gewond na steekpartij

BRUNSSUM – Een 28-jarige Brunssumnaar is gisteravond in zorgwekkende toestand met een ernstige steekwond in zijn buik opgenomen in het ziekenhuis. Daar werd hij onmiddellijk geopereerd. De politie noemt zijn toestand zorgelijk. Ook zijn belager, een 36-jarige plaatsgenoot, moest worden behandeld in het ziekenhuis. Hij had steekwonden aan hoofd en nek. De steekpartij vond plaats op de Oranjestraat, waar de twee aanvankelijk met elkaar op de vuist gingen. De politie zoekt nog naar de precieze toedracht. De politie neemt aan dat de reden voor de ruzie ligt in de 'relationele sfeer'.

Auto's vernield voor gratis onderdak

MAASTRICHT – Een 48-jarige Belg heeft donderdagnacht in Maastricht een misdrijf gepleegd om gratis de nacht te kunnen doorbrengen. Hij bewerkte daarvoor enkele personenwagens op de Statensingel met een hamer. De man vervoegde zich rond middernacht bij de politie en vroeg om een slaapplaats. De vier voorgaande nachten had hij in het Maastrichtse Slaaphuis doorgebracht zonder daarvoor de vereiste vijf gulden per nacht te hoeven betalen. Voor deze avond was afgesproken dat hij het tarief wel moest betalen. Daaraan weigerde hij te voldoen, waarna hem de toegang tot het slaaphuis werd ontzegd. Ook bij de politie kreeg hij aanvankelijk nul op het rekest, maar na de opzettelijke vernieling van de auto's werd hij aangehouden en ingesloten.

'Discodrug' rukt op naar de vijfde plaats verslavings-top-5

Meisjes van 14 gebruiken XTC

Van onze verslaggever

HEERLEN – De discodrug XTC is in opmars. Eén op de twintig Limburgse meisjes van 14-15 jaar het spul wel eens gebruikt heeft. Meisjes boven de 15 jaar melden nauwelijks XTC-gebruik. Voor jongens begint de XTC pas vanaf hun zestiende interessant te worden.

Dat concludeert het Nederlands Instituut voor Alcohol en Drugs (Niad) na het ondervragen van 1500 leerlingen in Oostelijk Zuid-Limburg.

„De opkomst van XTC is vooral verontrustend omdat het spul vaak versneden wordt met LSD. Daar kun je zeer depressief van worden," zegt Maurice Delil van de GGD in Heerlen. De GGD start daarom een voorlichtingsproject op scholen. „Helemaal verbieden helpt niet, dan stimuleer je alleen de illegaliteit. Als je XTC wilt gebruiken, koop het dan van een betrouwbare handelaar. Schaf het spul nooit in een discotheek aan," raadt Delil aan.

De top 5 van potentiële verslavers in Limburg luidt, volgens de GGD Oostelijk Zuid-Limburg: 1. alcohol 2. roken 3. gokken 4. hasj 5. XTC.

Jongens vanaf tien jaar in Oostelijk Zuid-Limburg roken, drinken, blowen en gokken minder dan hun leeftijdgenoten in den lande. De meisjes roken en gokken evenveel als landelijk, maar ze drinken minder en roken minder hasj.

Zie verder pagina 12
● Alcohol blijft bij de jeugd koploper

Fuchsiashow in Kerkrade

● *Frits Meessen tussen de fuchsia's: „Je kunt er zo lekker mee overweg."*
Foto: CHRISTA HALBESMA

De publiekslieveling heet Walz Jubelteen

Van onze verslaggever

KERKRADE – Eigenlijk valt hij nauwelijks op tussen zijn duizenden soortgenoten. Met fletse bloemen en dofgroene bladeren staat hij in de schaduw van een houten tuinscherm. Nog geen driekwart meter hoog. Toch is de *Walz Jubelteen* de grote publiekslieveling. „Het is een rechtopstaande plant, de meeste fuchsia's zijn hangend," verklaart Frits Meessen het succes van deze fuchsia.

Meessen is mede-organisator van de Fuchsia- en Kuipplantenshow, die tot en met morgen in de Botanische Tuin in de Kerkraadse wijk Terwinselen plaatsvindt. Een kleine zesduizend liefhebbers hebben de groene expositie van de Limburgse club Verenigde Fuchsia Liefhebbers tot nu toe bezocht.

„In Limburg zeggen ze foeksia of belleboompje, maar het moet zijn fuksia," vertelt Wittemnaar Meessen. Hij is helemaal verslingerd aan de planten. „Je kunt er zo lekker mee overweg, kweken, vormen, stekken, modelleren. En je ziet meteen het resultaat. En als je eraan begint wil je steeds meer. Je wordt er hebberig van, we noemen dat het sortenvirus."

De plant komt oorspronkelijk uit Latijns Amerika. In de loop der jaren hebben mensen hem wereldwijd gekruist, gekloond, gestekt: momenteel bestaan er volgens Meessen circa twintigduizend soorten. „Nieuwe soorten ontstaan door spontane zaadkruisingen, als een bloem van een plant opeens een andere kleur vertoont. Je kunt ook zelf kruisen door zelf te zaaien. Gemiddeld krijg je dan eens op de vijfhonderd keer een nieuwe soort."

De grote fuchsiavermenigvuldiging is wat de Limburgse club betreft nog lang niet ten einde. „De uitdaging voor de toekomst is om een gele fuchsia te kweken. Twee jaar geleden is het gelukt om een oranje te krijgen. Maar gele en ook zwarte zijn er nog niet. Dat zou een tuin flink opfleuren," aldus Meessen. Het kruisen en experimenteren gaat tegenwoordig volgens nauwgezette computerprogramma's.

Wie met fuchsia's wil beginnen kan volgens Meessen het best beginnen met een *Celia Smedly* of de *Eva Boerg*. „Succes gegarandeerd," zegt hij. Maar ook de *Celia Smedly* zucht en puft onder de huidige omstandigheden. „Ja, ze gaan wat slap hangen met dit weer. Dat is ook de reden dat vele bejaardengroepen hun bezoek aan de tentoonstelling hebben afgezegd."

Meisje (17) in trein aangerand

VOERENDAAL – Een 17-jarig meisje heeft bij de politie aangifte gedaan van een aanranding door vier skinheads, donderdagavond in de trein van Ransdaal naar Voerendaal. Ze heeft de politie een uitermate gedetailleerd signalement van haar belagers opgegeven.

De vier mannen, allen tussen de 20 en 25 jaar, stapten om 19.04 uur in Ransdaal in de trein en namen plaats in de coupé waar het meisje zat. Ze zouden onder invloed van alcohol of drugs geweest zijn. Drie skinheads pakten haar vast, maar het meisje verzette zich hevig en schopte haar belagers. Toen de trein na vier minuten in Voerendaal stopte, wist ze de trein uit te rennen.

Het meisje zegt dat een van de skinheads een tatouage op de linker kuit had in de vorm van een Keltisch teken en een piercing in de linker wenkbrauw.

Een andere belager had tien gouden ringetjes in zijn oor en een groot hakenkruis op het linker been. De derde skinhead droeg volgens het meisje een T-shirt met het opschrift 'Orbituary, morbid angel dead' en had aan elke vinger een ring. De laatste dader had het bovenlijf ontbloot met piercings in beide tepels, waarvan er een was ontstoken. De politie neemt het verhaal van het meisje serieus en is op zoek naar getuigen van het voorval.

Bezwaarschrift tegen besluit oud-minister Maij

Milieuorganisaties tegen verlenging A73

Van onze correspondent

DEN HAAG – Acht natuur- en milieuorganisaties hebben gezamenlijk een bezwaarschrift ingediend bij de minister van Verkeer en Waterstaat tegen de verlenging van rijksweg A73 tussen Venlo en Maasbracht.

De organisaties willen dat de minister het besluit daartoe intrekt, omdat het in strijd zou zijn met de beginselen van behoorlijk bestuur. Een dergelijk verzoek is mogelijk op grond van de Algemene Wet Bestuursrecht.

De intussen naar het Europese Parlement vertrokken minister Maij besloot eerder dit jaar tot de verlenging van de rijksweg op de oostoever van de Maas. Daarmee is ruim 900 miljoen gulden gemoeid. Het besluit leidde tot een golf van protest van onder meer de milieubeweging. Die vreest dat het tracé grote schade zal aanrichten aan natuur en landschap. Een traject aan de westkant van de Maas is volgens de milieuorganisaties 300 miljoen gulden goedkoper en bovendien beter voor het milieu.

Maij's besluit is volgens het bezwaarschrift in strijd met het regeringsbeleid volgens het Structuurschema Groene Ruimte. Op grond daarvan moeten waardevolle landschappen en natuurgebieden worden beschermd. Bovendien zou Maij onvoldoende overleg hebben gepleegd met de officiële inspraakorganen. Ook de lopende procedure is volgens de milieuorganisaties niet in de haak.

De Tweede Kamer is evenmin erg te spreken over het besluit rond de A73. Eind vorige maand bleek dat de Kamer de lopende procedure rond de weg wil opschorten. Volgens een krappe meerderheid moet het nieuwe kabinet nog maar eens goed kijken naar de tracébeslissing, voordat er nu mogelijk onomkeerbare beslissingen worden genomen.

Het bezwaarschrift is ondertekend door onder meer de Stichting Natuur en Milieu, de Vereniging Natuurmonumenten, Milieudefensie en de stichting Het Limburgs Landschap.

Geen uitkering voor weduwen oud-mijnwerkers

DEN HAAG – Staatssecretaris Wallage (sociale zaken) blijft bij zijn weigering om de weduwen van oud-mijnwerkers ook een silicose-uitkering te geven. Dat blijkt uit antwoorden op kamervragen van de Socialistische Partij (SP).

SP-Kamerlid Marijnissen vindt dat de weduwen wel recht hebben op een uitkering. De silicose-regeling is gebaseerd op de oude Ongevallenwet en die schrijft voor dat weduwe recht op een uitkering hebben. De staatssecretaris bestrijdt dat. Het feit dat de oude Ongevallenwet model heeft gestaan voor betekent volgens hem niet dat weduwen dan ook automatisch recht hebben op een silicose-uitkering.

De bewindsman zegt vertrouwen te hebben in de Stichting Silicose Oud-mijnwerkers. De afhandeling van de vergoeding is bij de stichting in goede handen, aldus Wallage, omdat de bestuursleden wat silicose betreft de juiste kennis en ervaring hebben.

AZM rekent op behoud beenmergtransplantaties

Van onze verslaggeefster

MAASTRICHT – Het Academisch Ziekenhuis Maastricht gaat er van uit dat het wordt aangewezen als een van de vijf centra voor beenmergtransplantaties.

In een advies aan minister Ritzen, die tijdelijk het ministerie van WVC onder zijn hoede heeft, schrijft de Gezondheidsraad dat vier centra voor volwassenen en een voor kinderen voldoende zijn om in het jaar 2000 zo'n 180 transplantaties te verrichten. Het aantal beenmergtransplantaties neemt toe, maar de overheid moet het aantal plaatsen waar deze ingrepen plaatsvinden beperken, vindt de Gezondheidsraad.

„We zouden het raar vinden als we het niet zouden mogen behouden," aldus AZM-woordvoerder Jean Servais. In het AZM vinden sinds 1991 per jaar rond de 35 zogenoemde allogene beenmergtransplantaties plaats, ingrepen met beenmerg van donoren. In het Maastrichtse ziekenhuis worden alleen transplantaties bij volwassenen verricht.

Jaarlijks zijn er in Nederland vierduizend nieuwe patiënten met vormen van bloed- of lymfeklierkanker. Naast intensieve chemotherapie blijkt de afgelopen jaren ook beenmergtransplantatie een effectieve behandeling te zijn. Voor sommige mensen biedt het betere overlevingskansen dan chemotherapie.

Tot zeven jaar geleden kon alleen beenmerg van donoren binnen de familie worden gebruikt. Tegenwoordig kan een beroep worden gedaan op (vooralsnog alleen buitenlandse) beenmergdonor-vrijwilligers. Op die manier kan voor ongeveer een kwart van de patiënten, voor wie geen familiedonor beschikbaar is, toch een passende oplossing worden gevonden.

Beenmergtransplantaties zijn echter zeer ingrijpend voor de patiënt. Ze vragen bijzondere kennis van artsen en er zijn hoogwaardige voorzieningen nodig. Bovendien zijn de kosten ervan enorm hoog.

Om de kwaliteit en de doelmatigheid zo hoog mogelijk te houden, wil de Gezondheidsraad dat WVC vier centra voor volwassenen aanwijst en één voor kinderen. De centra zouden over zes jaar per jaar 180 transplantaties moeten verrichten, waarvan 40 bij kinderen. Dat is de helft meer dan in 1990, toen 90 transplantaties bij volwassenen en 30 bij kinderen werden uitgevoerd.

De groei wordt volgens de raad veroorzaakt door een toenemend aantal nieuwe patiënten en door een betere herkenning en verwijzing van patiënten met leukemie in een vroegtijdig stadium.

Rug gebroken bij duik in Sigrano

HEERLEN – Een 23-jarige man uit het Duitse Stolberg heeft een ruggewervel gebroken bij een duik in de Sigrano-groeve aan de Heideveldweg in Heerlen. De man kwam verkeerd in het water terecht en werd door vrienden in een auto naar Stolberg teruggebracht. De vrienden hadden zijn motor laten staan bij de afgraving. Toen de vader van de onfortuinlijke zwemmer het voertuig later wilde ophalen, bleek de zwarte Yamaha gestolen. De diefstal werd gisteren gepakt. Het is een 23-jarige man uit Heerlen.

Dief kookwekker bedreigt bewaker

HEERLEN – Een winkeldief (28) heeft een beveiligingsbeambte uit Heerlen met een vork in de hand gestoken. De beambte sprak de man in een winkel aan het Homeruspleín aan op de diefstal van een elektrische kookwekker. De dief gooide de buit toen op de grond en achtervolgde de beveiligingsman eerst met een schaar, die hij van de winkelbalie pakte en later met de vork, die hij vond in de ruimte waar de twee op de komst van de politie wachtten. De man is ingesloten. Hij had een kleine hoeveelheid heroïne bij zich.

Dealer en junks opgepakt in Genk

GENK – De politie van Genk heeft tien drugsgebruikers opgepakt omdat ze overlast veroorzaakten. Twee Maasmechelaars werden in het bezit bevonden van 21 gram heroïne. Een van hen is voorgeleid bij de Tongerse onderzoeksrechter en aangehouden. Hij beweert dat de heroïne bestemd was voor eigen gebruik, maar daar is de hoeveelheid te groot voor. Volgens de Genkse politiecommissaris Marc Geerits, zullen zich in Genk geen 'Maastrichtse toestanden' voordoen. „Daarvoor spelen rijkswacht en politie te kort op de bal. Ze zullen niet toelaten dat verslaafden en dealers een ontmoetingsplaats creëren."

o/z

†

Intens verdrietig, maar dankbaar voor de fijne jaren die wij samen mochten beleven, delen wij u mede, dat na een kortstondige ziekte is overleden, mijn lieve man, onze zwager en oom

Hans Schweighofer

echtgenoot van

Rita van Zandt

Hij overleed in de leeftijd van 72 jaar.

Heerlen: R.J. Schweighofer-van Zandt
Familie Schweighofer
Familie van Zandt

6413 HG Heerlen, 28 juli 1994
Matheusstraat 24

De crematieplechtigheid zal worden gehouden op dinsdag 2 augustus a.s. om 11.30 uur in de aula van het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.
Bijeenkomst in de ontvangkamer van het crematorium om 11.15 uur.
Er is geen condoleren.
Gelegenheid tot afscheidnemen in de rouwkapel van het De Weverziekenhuis te Heerlen, dagelijks van 16.00 tot 17.00 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

---

†

Moegestreden, maar dankbaar voor de vele mooie dingen waarvan hij heeft mogen genieten, is na een leven van hard werken van ons heengegaan, mijn lieve man, onze zorgzame vader, schoonvader en opa

Derk Geerts

echtgenoot van

Antje Westerhof

Hij overleed in de leeftijd van 75 jaar, in de Verpleegkliniek te Heerlen.

Heerlen: Antje Geerts-Westerhof
Heerlen: Trijntje Jongen-Geerts
Frans Jongen
Jo
Kerkrade: Tiny Veldhuizen-Geerts
Wiel Veldhuizen
Richard, Patrick
Heerlen: Ger Geerts
Carla Geerts-Slangen
Barbara, Patricia
Familie Geerts
Familie Westerhof

6413 XT Heerlen, 25 juli 1994
Roerstraat 1

De crematieplechtigheid heeft op wens van de overledene in besloten familiekring plaatsgevonden op donderdag 28 juli jl..

---

†

Na een welbesteed leven is heden in het Maaslandziekenhuis te Sittard, na gesterkt te zijn door het h. sacrament der zieken, zacht en kalm van ons heengegaan mijn geliefde echtgenoot, onze zorgzame vader, schoonvader, opa, zoon, broer, zwager, oom en neef

Johan Peter Alphons Mentjens

echtgenoot van

Maria Leonie Josephine Smeijsters

Fons bereikte de leeftijd van 71 jaar.

Sittard: mevr. M. Mentjens-Smeijsters
Driebergen: John Mentjens
Olga Mentjens-Strijdonk
Richenel, Bennie
Sittard: Karin Mentjens
Math Scheffers
St. Joost: Charles Mentjens
Marja Mentjens-Meuter
Kylie, Lynn, Kristie
Sittard, "Invia": mevr. C. Mentjens-Vahsen
Familie Mentjens
Familie Smeijsters

6132 AM Sittard, 29 juli 1994
Ross van Lenneplaan 31

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op woensdag 3 augustus a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van Chr. Koning te Leyenbroek-Sittard, gevolgd door de begrafenis op de algemene begraafplaats aan de Wehrerweg te Sittard.
Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.
De dierbare overledene zal bijzonder worden herdacht tijdens het rozenkransgebed en de avondmis van dinsdag 2 augustus a.s. om 18.45 uur in de Andreaskapel te Leyenbroek-Sittard.
Gelegenheid tot afscheidnemen in het Maaslandmortuarium Wauben, Heinseweg te Sittard, dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

Na een werkzaam en liefdevol leven, getekend door eenvoud en oprechtheid, is toch nog onverwacht van ons heengegaan onze lieve moeder, schoonmoeder, groot- en overgrootmoeder, zuster, schoonzuster, tante en nicht

Hubertina Maria Kösters

weduwe uit het eerste huwelijk van

Hubertus Ludovicus Brouns

weduwe uit het tweede huwelijk van

Hubert Theodor Cerfontaine

Zij overleed in de leeftijd van 81 jaar, voorzien van het h. oliesel.

Helmond: A.M.G. Brouns
Bocholtz: H. Brouns
M. Brouns-Grouls
Ulestraten: M.J. Feron-Brouns
A. Feron
Sittard: L.H. Brouns
Geleen: Th.H. Brouns
A.G. Brouns-Reuvers
Cameron Park (USA): J.G. Brouns
Th. Brouns-Rensen
Landgraaf: E.M. Bisschops-Brouns
G. Bisschops
en al haar klein- en achterkleinkinderen
Familie Kösters
Familie Brouns
Familie Cerfontaine

Landgraaf, 29 juli 1994
Burg. Custerslaan 2
Corr.adres: Prins de Lignestraat 8, 6161 CZ Geleen

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op woensdag 3 augustus a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Jozef te Landgraaf-Waubach, waarna aansluitend de begrafenis zal plaatsvinden op de r.k. begraafplaats aldaar.
Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.
Rozenkransgebed voor onze dierbare overledene dinsdag 2 augustus om 18.45 uur, aansluitend avondmis in voornoemde parochiekerk.
Gelegenheid tot afscheidnemen in de rouwkapel van Lindeman Uitvaartcentrum, Beitelweg 32 te Nieuwenhagen, dagelijks van 19.00 tot 19.15 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

---

†

Dankbaar dat wij hem zo lang in ons midden mochten hebben en om alles wat hij voor ons heeft betekend, maar diepbedroefd om zijn heengaan, geven wij u kennis dat heden geheel onverwacht tijdens onze vakantie in Zeeland van ons is heengegaan mijn innigstgeliefde man, onze zorgzame vader, schoonvader, lieve opa, broer, zwager, oom en neef

Jan Vandeberg

echtgenoot van

Anche M[illegible]tens

Hij overleed op de leeftijd van 80 jaar, voorzien van de h. sacramenten der zieken.

Vaals: A. Vandeberg-Mertens
Vaals: Rietje Vermeeren-Vandeberg
Broer Vermeeren
Danny, Liesbet, Linda, Jimmy
Vaals: Eed Vandeberg
Beppie Vandeberg-Cleuters
Ellen, Bram
Eilendorf: Rosy Vandeberg
Josef Mell
Vaals: Marianne Lux-Vandeberg
Lei Lux
Irja, Guido
Lemiers: Sylvia Houtermans-Vandeberg
Jo Houtermans
Bas
Vaals: Bert Vandeberg
Iris Maintz
Maastricht: Loes Vandeberg
Familie Vandeberg
Familie Mertens

27 juli 1994
Cerestraat 2, 6291 XW Vaals

De plechtige uitvaartmis zal worden gehouden op maandag 1 augustus 1994 om 11.00 uur in de parochiekerk St. Paulus te Vaals, waarna aansluitend begrafenis op het r.k. kerkhof aan de Selfkantstraat aldaar.
Gelegenheid tot schriftelijk condoleren achter in de kerk.
De avondmis ter intentie van de overledene vindt plaats op zaterdag 30 juli om 18.30 uur in voornoemde kerk.
De overledene is opgebaard in de rouwkapel aan de Lindenstraat te Vaals. Gelegenheid tot afscheidnemen aldaar heden zaterdag na de avondmis.
Zij die onverhoopt geen kennisgeving mochten hebben ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

---

†

Vandaag namen wij afscheid van mijn dierbare vrouw, zorgzame moeder en schoonmoeder, zus, schoonzus, tante en nicht

Trees Palmen-Frölichs

echtgenote van

Hans Palmen

Zij werd 71 jaar.
Een afscheid dat ons zwaar valt, doch met dankbaarheid vervuld als wij terugdenken aan wat zij voor ons betekend heeft.

Heerlen: Hans Palmen
Heerlen: José en Wiel Hawinkels-Palmen
Familie Frölichs
Familie Palmen

6415 ER Heerlen, 29 juli 1994
Piersonstraat 14

De plechtige eucharistieviering zal gehouden worden op dinsdag 2 augustus om 13.00 uur in de parochiekerk H. [illegible] te Heerlen-Schaesbergerveld, waarna om 14.30 uur de crematieplechtigheid zal plaatsvinden in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.
Bijeenkomst in de kerk, met gelegenheid tot schriftelijk condoleren.
Avondmis tot intentie van de overledene maandag om 19.00 uur in eerdergenoemde kerk.
De dierbare overledene is opgebaard in het uitvaartcentrum Dela te Heerlen, [illegible] 20. Gelegenheid tot [illegible] 14.00 tot 15.00 uur, maandag van 18.00 tot 19.00 uur.
Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving te sturen, deze annonce als zodanig beschouwen.

---

verdrietig, maar dankbaar namen wij afscheid van onze pa, opa, overgrootvader, broer en oom

jozef meijs

* 30 september 1901 † 28 juli 1994

weduwnaar van

maria wiertz

simpelveld: [illegible]
sittard: [illegible]
geleen: [illegible]
kerkrade: [illegible]
chantal
raymond
munstergeleen: [illegible]
familie meijs
familie wiertz

brunssum, [illegible]
corr.adres: [illegible] simpelveld, [illegible]

de eucharistieviering, gevolgd door de begrafenis, zal plaatsvinden op dinsdag 2 augustus 1994 om 11.00 uur in de dekenale kerk st. lambertus te [illegible]

[illegible]

Enige en algemene kennisgeving

†

Na een werkzaam en liefdevol leven voor het gezin, dat alles voor haar betekende, geven wij u kennis dat heden van ons is heengegaan mijn lieve vrouw, onze zorgzame moeder, schoonmoeder, oma, zus, schoonzus, tante en nicht

Lena Wijnen

echtgenote van

Hub Jetten

Zij overleed in de leeftijd van 75 jaar, voorzien van de h. sacramenten.

Stein: Hub Jetten
Stein: Hub Jetten
Mia Jetten-van Mölken
Meers: Harie Jetten
Els Jetten-Vranken
Stein: Giel Jetten
Tony Jetten-Bellen
Stein: Tilly Wermgoor-Jetten
Joop Wermgoor
en al haar klein- en achterkleinkinderen
Familie Wijnen
Familie Jetten

6171 NE Stein, 28 juli 1994
Arnoldusstraat 24

De crematieplechtigheid zal plaatshebben op maandag 1 augustus om 11.00 uur in het crematorium Nedermaas, Vouershof 1 te Geleen.
Bijeenkomst om 10.45 uur in de ontvangruimte van het crematorium.
Overtuigd van uw medeleven is er geen condoleren.
Zij wordt herdacht in de avondmis in de St. Martinuskerk te Stein heden zaterdagavond om 19.00 uur.
De overledene is opgebaard in de rouwkamer van Uitvaartcentrum Daemen, Heirstraat 41 te Elsloo-Stein. Bezoek dagelijks van 18.30 tot 19.00 uur.

Dankbetuiging

Voor de vele blijken van medeleven door ons ondervonden na het overlijden van mijn moeder, schoonmoeder en oma

Maria Sibilla Sijstermans-Peters

betuigen wij onze oprechte dank.

[illegible]

De zeswekendienst zal gehouden worden op zondag 7 augustus a.s. om 10.00 uur in de Rozenkranskerk te Treebeek-Brunssum.

Jaardienst

Het is een jaar geleden.
Mam, wij waren zo gelukkig samen
en dan ben je er niet meer.
Oma, wij hadden je nog zo hard nodig.
Stil zijn de pijn en het verdriet
die niemand ziet.

Een allerliefste vrouw, mijn echtgenote, onze moeder, schoonmoeder en oma.
De plechtige eerste jaardienst voor

Tonia Mohren-Bouchez

zal gehouden worden op zaterdag 6 augustus a.s. om 19.00 uur in de parochiekerk van St. Johannes de Doper te Nieuwstadt.

Jakob Mohren
kinderen en kleinkinderen

Dankbetuiging

Na het overlijden van mijn lieve vrouw

Joke van Os-v.d. Laarschot

hebben wij geweldige en fijne reacties ontvangen.
Wij willen u allen hartelijk bedanken hiervoor.
Uw aanwezigheid bij de sfeervolle eucharistieviering in de Fatimakerk, uw bezoek, de vele brieven en kaarten, en het telefonische medeleven hebben ons goed gedaan.

Fam. M.A. van Os
Fam. v.d. Laarschot

Dankbaar voor het vele goede dat zij ons heeft gegeven, delen wij u mede dat na een liefdevolle verzorging in de verpleeghuis [illegible] Heerlen, op 85-jarige leeftijd, toch onverwacht van ons is heengegaan, voorzien van de h. sacramenten der zieken, onze moeder, schoonmoeder, oma, schoonzus en nicht

Jeanne Poell

weduwe van

Leo Nijsten

Hub en Marijke Nijsten-Hal[illegible]
Mark, Leanne en Erik
[illegible]rd: Marijke en Paul Jongen-Nijsten
Landgraaf: Emile en Agnes Nijsten-Bra[illegible]
Kevin, Remco
Familie Poell
Familie Nijsten

Heerlen, 28 juli 1994

Gelegenheid om van onze overledene afscheid te nemen in het uitvaartcentrum, Grasbroek [illegible] te Heerlen, van 18.00 tot 19.00 uur, zondag van 14.00 tot 15.00 uur.
Avondmis maandag om 18.30 uur in de [illegible] kerk.
De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden in de parochiekerk van de H. Moeder [illegible] te Heerlen-Bekkerveld, op dinsdag 2 augustus a.s. om 11.00 uur.
De crematieplechtigheid vindt aansluitend plaats in het crematorium aan de Imstenraderweg te Heerlen. Samenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is uw naam in het condoleanceregister te schrijven.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

Heden is geheel onverwachts van ons heengegaan, in de leeftijd van 81 jaar

Johannes Dereij

echtgenoot van wijlen

Josephina Mobers

Wijre: Jean Dereij
Alice Dereij-[illegible]
Zijn kleinkinderen: Dymphia [illegible]
Maurice en [illegible]
Zijn achterkleinkinderen: Wesley en [illegible]

6321 AM Wijlre, 28 juli 1994
Knipstraat 21

Volgens zijn wens is bij het leven hebben de uitvaartdienst en de begrafenis in stilte plaatsgevonden op 29 juli te Wijlre.

---

† Sef Maass, 77 jaar, echtgenoot van Dien Leyendeckers, corr.adres: Julianastraat 5, Roermond. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op maandag 1 augustus a.s. om 11.00 uur in de H. Hartkerk te Roermond.

† Maria Catharina Dorothea Vaes, 88 jaar, weduwe van Peter Hamakers, Vogelstraat 20, Weert. Corr.adres: Beukenstraat 12, 6031 XN Nederweert. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op maandag 1 augustus om 10.30 uur in de parochiekerk van O.L. Vrouw ter Paters te Weert.

† Jan (Sjeng) Brouwers, 78 jaar, echtgenoot van Ida Krekels, Oliestagenstraat 201, 6044 TG Roermond. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op maandag 1 augustus a.s. om 14.00 uur in de kapel van O.L. Vrouw in 't Zand te Roermond.

† [illegible] van Leuken-Beenen, 89 jaar, weduwe van Willem van Leuken, Emmasingel 25, Weert. Corr.adres: J. Bakker-van Leuken, Saffolkweg 20, [illegible] AC Weert. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op maandag 1 augustus a.s. om 10.30 uur in de parochiekerk van St. Oda te [illegible] Weert.

† Gér Reinders, 71 jaar, weduwnaar van Maria Janssen, St. Servaasbolwerk 69C, Maastricht. De crematie heeft in familiekring plaatsgevonden.

† Antoinette Guillaume Nicolette Nihon, 86 jaar, Koningsplein, flat 106-15, Maastricht. De uitvaartdienst vindt plaats op maandag 1 augustus om 10.30 uur in de parochiekerk van de H.H. Marcellinus en Petrus te Oud-Geleen.

† C.J.A. (Sofia) Hollen, 88 jaar, corr.adres: Kasteel Hillenraadweg 50, Maastricht. De uitvaartdienst vindt plaats op maandag 1 augustus om 11.00 uur in de parochiekerk van St. Martinus te Wyck-Maastricht.

† Marie Kengen, 87 jaar, echtgenote van Cornelis [illegible], Heirweg [illegible] [illegible]

† Maria Petronella [illegible], 79 jaar, [illegible] Willem [illegible]

† [illegible] Hilbers, 86 jaar, [illegible] Komstweg [illegible] [illegible] Bunde.

Duitse HIV-drager eist smartegeld van staat

'Bloedproces' uitgesteld

Van onze verslaggever

AKEN – De strafzaak die de met het HIV-virus besmette Wilfried Breuer (43) uit Düren deze week voor de rechtbank in Aken had willen aanspannen tegen de Duitse Staat is uitgesteld tot september. Dat gebeurde op verzoek van Breuer zelf omdat advocaten van de tegenpartij op het allerlaatste moment op de proppen kwamen met een nieuw processtuk dat een uitvoerige bestudering vergt.

Breuer stelt het Duitse ministerie van Volksgezondheid verantwoordelijk voor zijn besmetting met het HIV-virus. Evenals vijftienhonderd andere Duitse hemofiliepatiënten kreeg Breuer in de jaren tachtig bloed toegediend dat geïnfecteerd bleek met het HIV-virus. Breuer is voorzitter van de Duitse belangenvereniging van hemofiliepatiënten. Hij vindt dat het ministerie de kwaliteit van het voor transfusie gebruikte bloed beter had moeten controleren. Hij eist een schadevergoeding van 150.000 mark. Bovendien wil hij dat de regering een fonds instelt voor de naar schatting achthonderd gedupeerden die momenteel nog in leven zijn. Zij zouden een maandelijkse bijdrage van 1500 mark moeten krijgen.

Breuer is woedend over de handelwijze van de advocaten van de Duitse staat. Volgens hem had het processtuk al veel eerder kunnen worden ingediend. Breuer vindt dat de regering 'speelt met het leven' van mensen die het HIV-virus dragen. Tachtig procent van de nog levende betrokkenen zouden inmiddels al aan aids lijden en nog hooguit anderhalf jaar te gaan hebben.

● *Vanaf het eiland Robinson heeft de bezoeker een fraai uitzicht op Visé.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Chemieconcern op overnamepad in Azië

DSM verdubbelt deze eeuw in fijnchemie

Van onze redactie economie

HEERLEN – DSM wil nog voor het jaar 2000 de omzet in de fijnchemie verdubbelen. Door meer te doen aan grondstoffen voor medicijnen, zoetstoffen, reuk- en smaakstoffen wil het concern tegenwicht bieden aan de nogal conjunctuurgevoelige zware basischemie waar DSM zo sterk in is vertegenwoordigd.

Het bedrijf verwacht nog dit jaar enkele kleinere fijnchemische bedrijven te kunnen overnemen. Dat zal naar schatting enkele tientallen miljoenen guldens gaan kosten. De kleine overnames zullen de komende jaren worden gevolgd door enkele belangrijke acquisities. Directeur Dick Venderbos van DSM Fijnchemie kijkt daarbij behalve naar Europa ook nadrukkelijk naar Azië. „De fijnchemie begint in Azië flink van de grond te komen en de afzetmarkten zijn gigantisch, denk bijvoorbeeld aan China en India." De lagere loonkosten en goede opleidingenin Azië vormen een belangrijk voordeel.

De fijnchemie wordt al een tijdje tot de kernactiviteiten van DSM gerekend. Maar de plannen om in omvang te verdubbelen zijn vrij recent. Het Limburgse chemiebedrijf (totaal-omzet acht miljard) is trouwens op dit moment ook al een partij in de fijnchemie-branche die er zijn mag. In 1993 was de omzet van de divisie Fijnchemie ruim 600 miljoen gulden. Ruim voor het jaar 2000 zal de grens van 1 miljard gulden worden gepasseerd, verwacht Venderbos.

Geneesmiddelen

De divisie heeft op het ogenblik 1600 man in dienst. In 25 fabrieken worden samen zo'n honderd produkten gemaakt. De helft van de omzet in fijnchemie verdient DSM met grondstoffen voor geneesmiddelen. Vooral DSM-dochter Andeno in Venlo is daar sterk in. Een kwart van de omzet heeft betrekking op zoetstoffen, smaakaroma's en conserveringsmiddelen en tien procent van de omzet zit in geurstoffen voor parfums. Het chemiebedrijf werkt momenteel samen met een farmaceutisch bedrijf aan een aids-medicijn. Ook een geneesmiddel tegen depressies door de ziekte van Alzeimer staat op stapel.

Venderbos heeft het volste vertrouwen in de toekomst van zijn divisie: „Er komen steeds meer mensen op de wereld en zij blijven ook langer leven. Dat betekent dat de vraag naar geneesmiddelen blijft toenemen." Ook met produkten voor de persoonlijke verzorging zit het wel snor, meent hij: „Zelfs als het slechter gaat met de economie blijven mensen hun haren wassen en deodorant gebruiken."

Suiker

Een van de 'groeiers met stip' voor de komende jaren is volgens Venderbos aspartaam. Dat is een kunstmatige zoetstof die sinds 1988 in Geleen wordt gemaakt door Holland Sweetener Company, een samenwerking tussen DSM en het Japanse bedrijf Tosoh. Na een aantal zeer moeilijke jaren als gevolg van dumping door de Amerikaanse concurrent Nutrasweet, verwacht Venderbos nu dat de omzet van aspartaam de komende vijf jaar fiks zal toenemen. Op het ogenblik heeft Holland Sweetener 30 procent van de Europese markt in handen en 10 procent van de Amerikaanse. Ook voor de langere termijn is hij optimistisch, omdat hij verwacht dat aspartaam goedkoper wordt dan natuurlijke suiker. Een forse groei verwacht de divisiedirecteur ook bij de produktie van grondstoffen voor geneesmiddelen en reuk- en smaakstoffen. Steeds meer grote farmaceutische ondernemingen besteden het fijnchemische voortraject van hun produktie uit aan gespecialiseerde bedrijven zoals DSM Andeno en DSM Special Products. Op het gebied van antibiotica denkt hij spoedig de vruchten van de recent gestarte samenwerking met Gistbrocades in het bedrijf Chemferm te kunnen plukken.

Vakantie in duigen

● *Met man en macht werken politieagenten en omstanders aan het opruimen van een omgeslagen caravan op de Kruisberg in Meerssen. Voor de eigenaren was de vakantiepret in één klap voorbij toen de caravan schaarde. Het ongeval even na vijf uur leverde de gebruikelijke file op.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Hoensbroeks gezin boos na afwijzing ontheffing

'Zuiveringschap beloont waterbesparing niet'

DOOR MONIQUE PARREN

HOENSBROEK – Op allerlei manieren proberen Toos en Harry Faessen op hun waterverbruik te besparen. Het milieu gaat hen aan het hart. Hun huishouden met twee kinderen verbruikt 49 kubieke meter per jaar, voor een 'gewoon' gezin loopt dit al gauw op tot tweehonderd kuub.

Toch krijgt het gezin Faessen in Hoensbroek eenzelfde heffing voor verontreiniging en dergelijke van het Zuiveringschap Limburg als een familie die een veelvoud aan water verbruikt. „Oneerlijk," dacht Harry Faessen en hij vroeg ontheffing aan. Maar het zuiveringsschap kreeg hij niet op rekest.

Faessen moet ondanks de enorme besparing toch betalen voor drie zogeheten vervuilingseenheden. Zo wordt een gezin nu eenmaal beoordeeld, lees je tussen de regels door in de brief van het Zuiveringsschap. Het bijbehorende prijskaartje: 235,20 gulden. „Maar volgens het credo 'de vervuiler betaalt' zijn wij eigenlijk maar verantwoordelijk voor éénvierde deel daarvan," meent Faessen.

Het gezin heeft geen rare toeren uitgehaald om op het waterverbruik te beknotten. Simpele methoden als een zuinige douchekop, speciale kranen en een waterbesparend reservoir op het toilet leveren al snel een aardig resultaat op. Als je dan ook nog de kamerplanten en de tuin sproeit met regenwater en een beetje let op de hoeveelheid water die je bij het schoonmaken gebruikt, bespaar je een aanzienlijke hoeveelheid van dat 'kostbare vocht uit de kraan'.

„Wij vinden het belangrijk om zuinig om te gaan met water en andere grondstoffen. Voor het milieu ja, want daar komt het uiteindelijk allemaal op neer," zegt Toos Faessen.

Haar man klom dan ook in de pen, toen de heffing van het zuiveringsschap in de bus viel. „Ik wil niet hetzelfde aangeslagen worden als de doorsnee vervuilende Nederlander. Natuurlijk betalen we al een stuk minder aan de Waterleidingmaatschappij, maar dat is logisch omdat we ook veel minder afnemen. Nu worden we via die aparte zuiveringsheffing min of meer gestraft."

Het Zuiveringsschap lijkt een soort van hokjesmentaliteit te hanteren en daar wrikt wat Faessen betreft de schoen. Hij is vóór een gedifferentieerd tarief, maar de weg lijkt dood te lopen. „Je zit als het ware tegen een muur aan te hikken, dus we laten het er waarschijnlijk bij zitten. Maar het lijkt mij dat je de mensen zo niet echt motiveert om ook zuinig om te gaan met water."

Toos en Harry Faessen vangen in vaten regenwater op voor eigen gebruik, maar worden niet beloond voor het besparen op kraanwater. Foto: CHRISTA HALBESMA

Vlaams spreekt alleen de bezoeker in Visé

DOOR LEON JEURISSEN

Visé in Belgisch-Limburg, dat in het Nederlands Wezet heet, is altijd een plaatsje geweest waar de bezoeker graag even stopt. Het ligt gunstig aan de Maas, vijftien kilometer van Maastricht en dat was ook al in de Romeinse tijd.

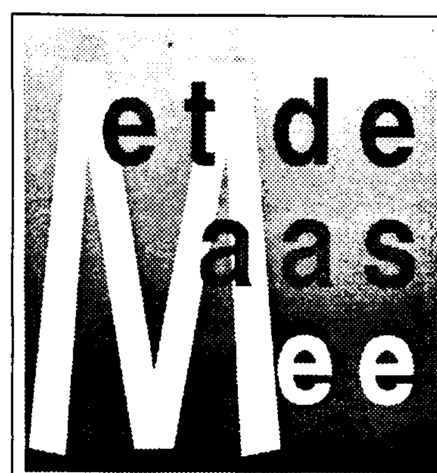
De Maas is de ruggegraat van Visé, ook wel de Ganzestad geheten. De stad ligt in het noordelijkste deel van het Franse taalgebied. Het is op de dag van vandaag nog steeds een volledig Franstalige plaats.

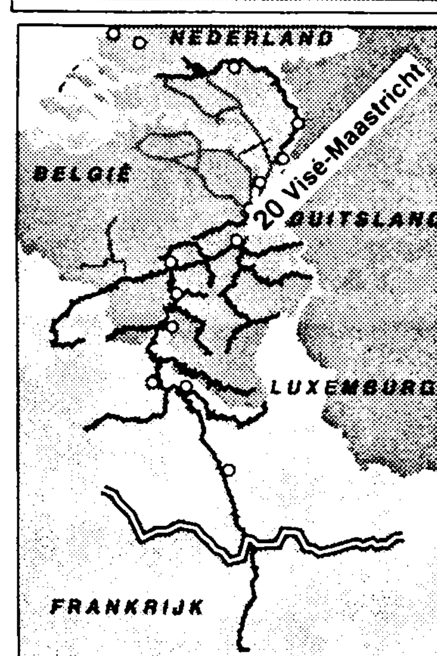
„Het Vlaams dat in de straten en in de cafés te horen is, komt meestal uit de mond van de toerist," hakkelt een kastelein.

Het opschrift op de brug met de vier bogen die in Visé over de Maas is gebouwd: 'Fourons Wallons', herinnert de toerist toch weer aan de taalstrijd. Met dit opschrift betoogt men dat de bewoners van de Voerstreek Walen zijn.

Achter deze brug ligt het eilandje Robinson met het *Centre Nautique de Visé*. Deze club heeft onlangs een eigen gebouw gekregen. Vanaf deze uitvalshoek langs de Maas zijn voortdurend instructeurs in de weer om je de kneepjes van het zeilen te leren.

Een bezoek aan de plaatselijke VVV om iets meer over Visé aan de weet te komen, gaat niet zo gemakkelijk als bij ons. Het is even gokken naar de openingstijden van het kantoor. Verder is een conversatie alleen mogelijk in het Frans. Terwijl je toch mag aannemen dat ook toeristen uit andere landen het plaatsje bezoeken. In Visé is namelijk door de gunstige ligging met Nederland en Duitsland altijd veel handel bedreven. Na duizend jaar vindt er nog steeds een markt plaats en wel elke woensdagmorgen.

Visé is na de Eerste Wereldoorlog helemaal herbouwd. Door het restaureren van typische monumenten zoals de Collegiale kerk, het stadhuis, het huis van de familie De Sluse en de gildenhuizen is de historie van de stad bewaard gebleven. Veel huizen herinneren nog aan de Renaissance stijl.

Bij een wandeling door Visé langs de gildenhuizen van de Kruisboogschutters en Kolveniers in de grote winkelstraat herleeft deze historie. De talrijke winkeltjes en cafeetjes zijn typisch Belgisch. De rugbyclub heeft hetzelfde verenigingslokaal als de *houm papa band*. Is het toeval dat in dat etablissement ook de eerste hulppost van het Rode Kruis is gestationeerd?

Vanaf Visé kun je met de auto binnendoor naar Maastricht rijden. De Maas is dan aan de oostelijke oever nauwelijks te zien. De bruggetjes over de spoorlijn langs de Maas herinneren nog aan de Romeinse tijd. De rivier komt pas weer te voorschijn in de buurt van Maastricht. Het is de autosnelweg die de Maas gezelschap houdt.

Rij je echter langs de westelijke oever, dan duurt het verblijf op Belgisch grondgebied iets langer.

Niet alleen het Maaswater kun je aanschouwen, ook het water van het Albertkanaal. Dit kanaal loopt tot Kanne (bij Maastricht) vrijwel parallel aan de Maas.

Maar met de omleidingen waarmee de automobilist momenteel rond Visé te maken krijgt, sturen je ze van hot naar haar. Om op de autoweg te komen moet de chauffeur de verkeersborden volgen en dan belandt hij op... een grote parkeerplaats.

De bordjes geven soms wel de goede richting aan, maar het vervolg blijft uit. Bovendien stoot je regelmatig op kanalen. Het gevolg is dat de bestuurder toch weer genoodzaakt is rechtsomkeer te maken.

Voor de eerste keer in bestaan CLBvP

Bond last wedvlucht af wegens hitte

Van onze medewerker FONS VAN OPHUIZEN

LANDGRAAF – De Centrale Bond van Postduivenhouders heeft gistermorgen alsnog besloten de wedvlucht Provins (320 km.), die zondag op het programma stond, af te gelasten wegens de enorme hitte die in Frankrijk op de vluchtdag verwacht wordt. Het is de eerste keer in de geschiedenis dat een duivenbond dergelijk besluit neemt. De Phoenix laat de wedvlucht vanuit het Franse Compiegne wel doorgaan (300 km.). Daar heeft men besloten om vanwege de hitte de duiven zaterdag in plaats van vrijdag in te manden.

Secretaris Hub Arets van de CLBvP: „Het was onverantwoord de jonge duiven in zo'n hitte te laten vliegen. Daarom hebben we wijselijk afgelast. We zullen volgende week besluiten hoe we verder gaan met het programma." Het opmerkelijk besluit van de CLBvP heeft bij haar leden zijn voor- en tegenstanders gekregen. Vele melkers hadden hun jonge duiven in topvorm gebracht voor de grote Derby Limburg met een auto als hoofdprijs. Hun droom is voorbij. De CLBvP gaat Derby Limburg echter de kans bieden een nieuwe vlucht te organiseren. Phoenix voorzitter Jan Cobben is verbolgen over de plotselinge beslissing van de zusterbond. „De CLBvP had ons kunnen inlichten over hun besluit. Dan hadden we misschien samen wat kunnen regelen. En waar blijft nu weer de samenwerking. Ik heb tientallen woedende CLBvP-leden aan de telefoon gehad die onmiddelijk lid van de Phoenix wilden worden."

6400 Limburgse duiven gingen gistermiddag om 13.00 uur in het Franse Soustons op de wieken voor een race over 1000 km. Ze hebben het geluk gehad niet direct geconfronteerd te worden met de grote hitte. Volgens NPO-weerman Wim Lamers hebben ze de eerste 300 km. hulp van een zuidenwind gehad die daarna overging naar het noordoosten. Ook voor deze lange afstandsvlucht hebben de bonden vooraf maatregelen getroffen tegen de hitte. Zo stond de CLBvP maar 20 duiven in de mand toe in plaats van 25. De Phoenix, die grotere manden heeft, liet de bovenste en onderste rijen in de container vrij.

Confectiebedrijf Heerlen failliet

HEERLEN – Het Heerlense confectiebedrijf Corio is failliet verklaard. Curator mr J. Hautvast zal de zes werknemers die al een maand niet meer hoefden te verschijnen, schriftelijk ontslaan. De kleren van Corio werden verkocht in winkels in Amsterdam, Eindhoven, Düsseldorf en Wenen. Volgens directeur Huits kon zijn bedrijf het door de malaise in de textielbranche niet bolwerken. Met de eigen snij-afdeling op industrieterrein De Koumen in Hoensbroek was het bovendien moeilijk concurreren tegen illegale naai-ateliers.

GGD wil eigen keuze jongeren bevorderen

Alcohol nog steeds de koploper bij de jeugd

Vervolg van pagina 9

HEERLEN – De traditionele koploper in de verslavings-top-5 bij jongeren blijft alcohol. „Het alcoholgebruik daalt licht in vergelijking met een paar jaar geleden," zegt Maurice Delil van de Heerlense GGD. „Waarschijnlijk door voorlichting en het lik-opstukbeleid." Maar toch heeft nog steeds tachtig procent van de jongeren van tien tot 18 jaar wel eens alcochol gedronken.

Van de basisschoolleerlingen verklaarde negen procent in de voorafgaande twee weken vijf of meer glazen alcohol te hebben gedronken. „We merken dat een deel van de 10-12-jarigen toch al flink wat ervaring heeft met alcohol," concludeert de GGD dan ook.

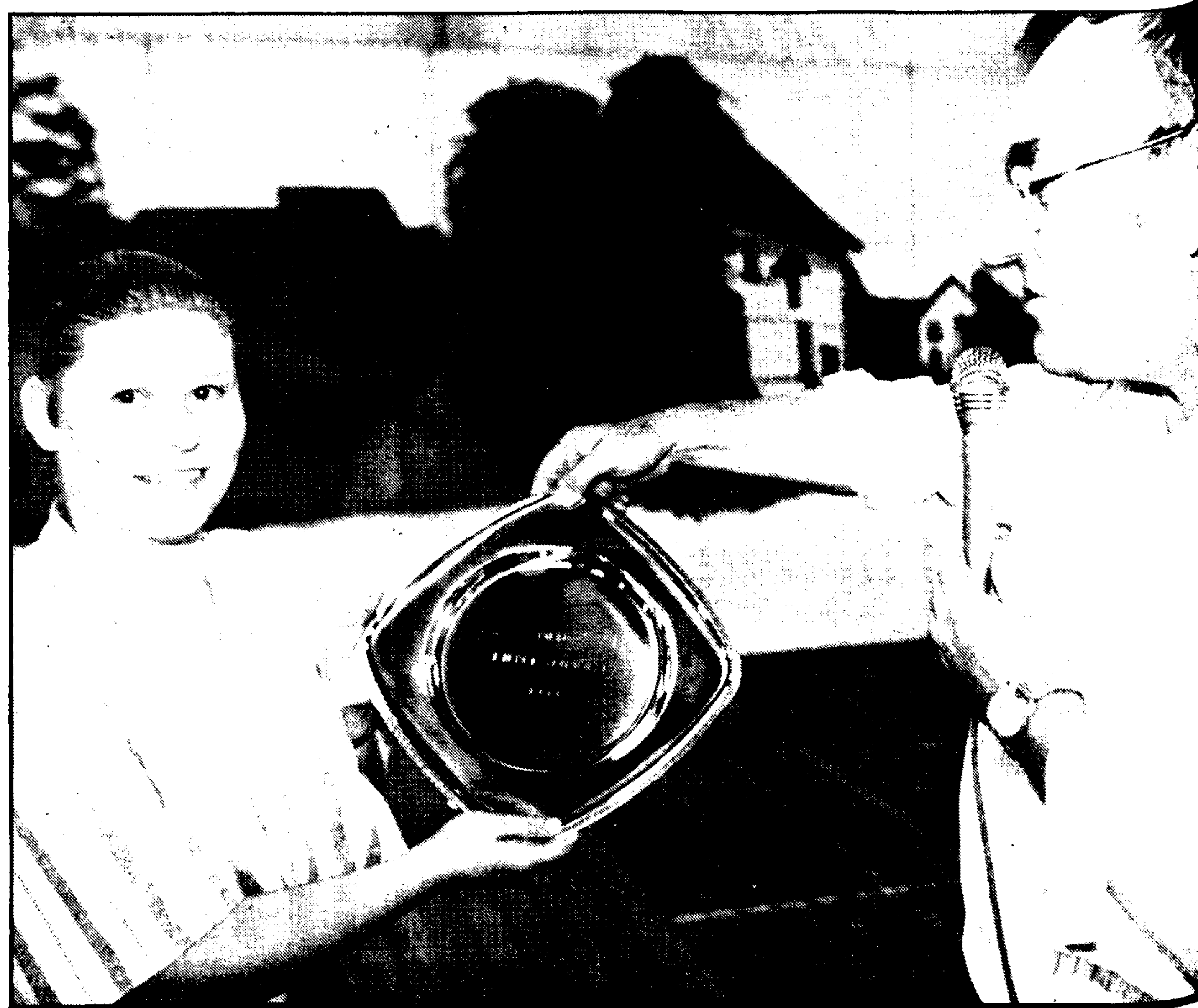
Maar vooral vanaf veertien jaar stijgen de percentages. Vandaar dat de GGD via lespakketten voorlichting geeft op de brugklassen. De kinderen krijgen heel veel informatie over drank en de gevolgen daarvan. Het aantal echte probleemgevallen valt volgens de GGD nog mee. Als ze zich voordoen dan moet de oplossing 'dicht bij huis' liggen: samen met de jongere, de ouders en eventueel CAD en kinderarts. Die aanpak wordt nu op een aantal scholen getest.

Op het gebied van roken is in Oostelijk Zuid-Limburg sprake van een 'inhaalactie' bij de meisjes. „Het taboe dat het voor meisjes niet netjes is om in het openbaar te roken, wordt doorbroken," meent Delil. Vanaf 12 jaar rookt 27 procent van de meisjes (meer dan landelijk) en 22 procent van de jongens (minder dan landelijk).

Gokken is de grote stijger van de laatste jaren. Zelfs op de basisschool heeft veertig procent van de kinderen al eens op een fruitautomaat gespeeld. Niet voor niets wil de GGD een strikte scheiding tussen spelletjes- en gokhallen. Wie in een amusementshal met Nintendo begint, kan nu nog gemakkelijk switchen naar de fruitautomaat. En die brengt veel meer financïele risico's met zich mee.

Bij een volgende peiling moet blijken of de eerste maatregel van veel gemeenten, het weren van de 'eenarmige bandiet' uit snackbars en kantines, effect heeft. Maar met de invoering van het kraslot is de volgende bedreiging al weer ontstaan. Met de hasj valt het eigenlijk best mee, zo stelt de GGD. En ook de overstap naar harddrugs is niet vanzelfsprekend. „Heroïne blijkt de eerste keer zelfs vreselijk te zijn. Maar je hebt altijd jongeren die juist risico's willen nemen. Als je hen wijst op de ernstig verslaafden denken ze dat het hen toch niet overkomt," zegt Delil.

De GGD zoekt het daarom niet in afschrikwekkende films. „We confronteren hen ermee dat je soms allerlei dingen doet, alleen omdat je bang bent anders vrienden te verliezen. Het is dan niet je eigen keuze. Als dat besef doordringt, is al heel wat gewonnen."

● Bea Simons krijgt de bij de 'nationale titel' behorende schaal uitgereikt. Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Kienkampioene uit Ingber

EPEN – De 18-jarige Bea Simons uit Ingber, is donderdagavond Nederlands kienkampioen geworden. In een kavelronde bleven zij en Jesse Vliegen uit Welten over. Op nummer tien mocht Bea, die caissière is in een Gulpense supermarkt, 'kien' roepen. En dat 'gelukkie' leverde haar de titel Nederlands kampioen kienen 1994 op, een bedrag van zeshonderd gulden en een huldiging inclusief Wilhelmus.

In de feesttent van Epen wordt sinds 1978 jaarlijks het open Nederlands kienkampioenschap gehouden waar iedereen aan kan deelnemen.

Het warme weer was er de oorzaak van dat dit jaar wat minder deelnemers geregistreerd werden. In totaal 550, terwijl in voorgaande jaren meer dan zeshonderd kienlustigen een gokje naar het kampioenschap waagden.

last, zodat de mensen even naar buiten konden om een luchtje te scheppen," aldus organisator P. Parren.

Bea Simons geniet inmiddels van haar titel. Ze deed voor het eerst mee aan het kampioenskienen in Epen. Ze gaat wel vaker naar kienavonden in Gulpen, Margraten en Cadier en Keer. Cijfertjes en getallen spelen dus een belangrijke rol in het leven van deze Ingberse caissière.

Ombudsman tikt politiekorpsen op de vingers

Van onze verslaggever

DEN HAAG – De Maastrichtse korpsleiding is tekortgeschoten bij de afhandeling van een klacht van een inwoner van Nijverdal tegen het optreden van een politie-ambtenaar. Dat stelt de Nationale Ombudsman. Ook de Venlose politie en korpschef verwijt de ombudsman onbehoorlijk gedrag bij de aanhouding van een inwoonster van die stad.

De klacht tegen de Maastrichtse politie was afkomstig van een inwoner van Nijverdal. Een hinderlijk geparkeerd staande auto was in juli 1992 de inzet van een ruzie tussen klager en een politie-ambtenaar. Het gedrag van de politiefunctionaris leidde tot een klacht van de Nijverdaller.

De manier waarop die klacht is afgehandeld is volgens de ombudsman onbehoorlijk. Over het politie-optreden zelf doet de ombudsman geen uitspraak. De precieze gang van zaken kan volgens hem niet meer nagegaan worden. Ook de klacht van een inwoonster van Venlo is onbehoorlijk afgehandeld, in dit geval door de politie in haar woonplaats. Op de klacht werd alleen gereageerd met een ontvangstbevestiging.

De vrouw, die had geweigerd een openstaande boete van 60 gulden te betalen, werd in februari 1992 samen met haar twee kinderen meegenomen naar het bureau waar ze van 16 tot 20.30 uur verbleven. De vrouw achtte het meenemen van haar kinderen in strijd met de rechten van de mens. Bovendien had zij aanmerkingen op de verzorging in het politiebureau.

Volgens de ombudsman had de vrouw voldoende gelegenheid gekregen om de boete te voldoen en had zij dus kunnen voorkomen dat zij zou terechtkomen in een situatie die voor haar kinderen minder wenselijke gevolgen zou hebben.

Het Openbaar Ministerie heeft terecht ervoor gekozen kinderen en moeder niet van elkaar te scheiden, maar mee te nemen en op het bureau te kijken welke oplossing mogelijk was.

Dat deel van de klacht acht de ombudsman dan ook ongegrond. Wel neemt hij de klacht over de verzorging over. Het niet verstrekken van een avondmaal noemt hij onbehoorlijk. De klacht van een inwoonster van Sliedricht tegen de toenmalige rijkspolitie Gulpen over de afhandeling van haar aangifte wegens mishandeling door een portier van een discotheek werd door de ombudsman ongegrond verklaard.

● Niet alleen de ontruiming van junkenpark in Maastricht trok veel aandacht, maar ook het aanhoudende ordebevel van de autoriteiten. Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Maastricht, waarheen met de junks?

DOOR MAURICE UBAGS EN PIERRE ROUSSEAU

MAASTRICHT – Er is weinig fantasie voor nodig om in te zien dat Maastricht met een ontieglijk probleem in de maag zit. Na al de orde-maatregelen compleet met junkenrazzia's en uitzettingen rijst de vraag hoe het nu verder moet met het stedelijke drugsbeleid.

Voor iedereen bij dat beleid betrokken een lastige vraag. De burgemeester let in de eerste plaats op de openbare orde. Iedere partij in de raad streeft bij een oplossing van nature vooral naar stemmen-maximalisatie. Justitie wil vooral handhaving van de (Opium)wet. De politie wil niet blijven jagen, maar wil toe naar een controleerbare situatie. CAD en DGD kijken naar de belangen van junkies en volksgezondheid. Uit die veelheid van invalshoeken moet één duidelijk beleid worden geboren.

Bij de gemeenteraad, de hoogste macht in de gemeente, ligt het primaat voor het entameren van een stedelijk drugsbeleid. Maar de raad is, zoals zo vaak (ook bij het aanpakken van misstanden binnen de ambtelijke organisatie) afwachtend. Toch zullen de komende tijd ingrijpende politieke besluiten genomen moeten worden en het is de vraag of de raad wel voldoende kennis en politieke moed in huis heeft, nodig om het junkenprobleem tot tevredenheid van de burgers én van de verslaafden op te lossen.

Justitie, politie, CAD en DGD hebben de raad deze week bijna gedwongen hun verantwoordelijkheid te nemen. Door erop te wijzen dat het slagen van het nieuwe drugsbeleid afhangt van de komst op korte termijn van een opvangcentrum voor de ernstige verslaafden. Voor de gebruikers die niet in het gareel zijn te brengen en die maling hebben aan de maatschappij. Het zal duidelijk zijn dat er nauwelijks een locatie zal zijn aan te wijzen die geen weerstanden oproept bij omwonenden.

B en W hebben aangekondigd nog voor 15 augustus een tijdelijke locatie aan te wijzen, maar dat is natuurlijk niet dé oplossing. Een tijdelijke opvang wordt echter eerder gedoogd door de omgeving dan een definitieve.

Het realiseren van een opvangcentrum aan de Sint Gerardusweg waar met 'gematigde' verslaafden wordt gewerkt aan afkicken, heeft al zoveel weerstanden en procedures opgeroepen dat je alle hoop op een definitief centrum voor die andere groep verslaafden zonder opstand van een deel van de bevolking wel kunt laten varen. Trouwens, wat heeft zich op de Boschstraat en in de wijk Caberg niet afgespeeld bij het zoeken naar een slaaphuis voor daklozen. Het was regelrechte oorlog in de wijken.

Het moet gezegd zijn dat de politiek in het verleden geregeld heeft aangedrongen op de aanpak van de drugsoverlast. Maar weinig leden van de vroedschap wisten precies wat er zich afspeelde in het junkenparkje langs de Maas. Bovendien wilde de raad niet eindeloos geld in de drugsproblematiek blijven pompen, omdat die in feite over de gemeentegrenzen heen reikt.

Het bleef echter bij verbale actie; de politiek leeft immers bij de gratie van de kiezers en bij het alleen bestuurlijk oplossen van stedelijke problemen staan de belangen van de burgers duidelijk voorop. Stemmen-maximalisatie dus.

De VVD-fractie hamert erop dat de opvang niet ten koste van alles mag gaan en wil de normale procedure-weg bewandelen. Ook de andere fracties hebben zo hun invalshoeken. GroenLinks wil een medische begeleiding van de ernstiger gevallen door hun drugs op recept te geven. Het CDA schrikt nog van het aanhoudend aantal uitzettingen en is teleurgesteld dat het college nog geen uitsluitsel over een tijdelijke locatie kan geven. Waarmee deze partij te kennen geeft het probleem te hebben onderschat.

De PvdA ziet een tweede opvang waar gebruik van hard drugs getolereerd zou worden niet als een reële optie. Wat zouden de burgers daar wel niet van denken, en hoe kun je dat recht praten als het beleid erop gericht is junkies van hun verslaving af te helpen. De Maastrichtse Senioren spreken wel de duidelijkste taal. Probeer de verslaafden te behandelen, praat met hen, laat hen afkicken; lukt dit niet, sluit hen op. Dan heb je in elk geval de criminaliteit uit het probleem gehaald. Opnieuw dus de belangen van de burgers voorop. D66 vraagt om meer mankracht bij de politie en constateert een concentratie van verslaafden in het Stadspark en in de woonwijk Oostermaas.

Opmerkelijk is dat openbaar ministerie, politie, CAD, en DGD al veel 'verder' in hun denken zijn en bijvoorbeeld kunnen aangeven aan welke eisen een opvangplaats minimaal moet voldoen om aantrekkelijk te zijn voor de ernstig verslaafden.

Officier van justitie mr. J. Nabben sprak al eerder uit dat justitie het gebruik van hard drugs in een opvangcentrum zal moeten gedogen, om spuiten op openbare plaatsen en de daarmee samenhangende openbare ordeproblematiek te voorkomen. Handelaren zullen keihard worden aangepakt, liet Nabben in één adem weten. Uit die opstelling spreekt tenminste een visie en de wil om werkelijk iets te doen. Moedig is dat in ieder geval. Het laatste woord is aan de raad.

Enschede volgt harde aanpak van Maastricht

ENSCHEDE – De gemeente Enschede scherpt per 1 oktober de gedoogregels voor de 21 koffieshops in de stad, waar softdrugs worden verkocht, flink aan in een poging de overlast van deze hasjwinkeltjes te beperken.

De Overijsselse stad volgt hiermee het voorbeeld van de harde aanpak van de drugsproblematiek. Burgemeester J.H.H. Mans en hoofdofficier van justitie, mr. J. Reinders, willen dat andere Twentse gemeenten de hardere Enschedese aanpak overnemen, zodat er in de regio één beleid tegen koffieshops en drugshandel ontstaat.

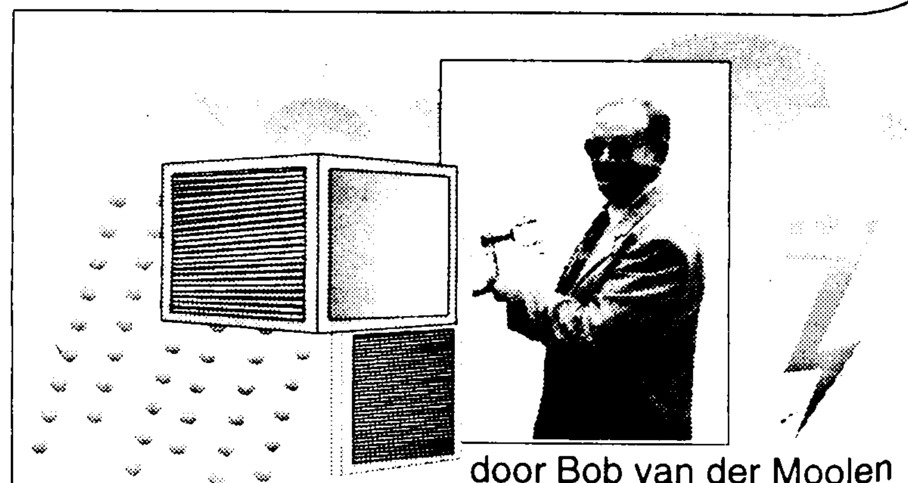
De opvallendste wijziging in het beleid is dat shops, evenals in Hengelo, geen hasj meer aan buitenlanders - met name Duitsers - mogen verkopen. Bovendien moeten de shops dagelijks vanaf twaalf uur 's avonds tot twaalf uur 's morgens uur zijn gesloten. Mensen jonger dan zestien jaar wordt de toegang verboden, terwijl er ook geen alcohol mag worden geschonken of gebruikt.

Behalve een stringenter optreden, wordt het aantal koffieshop s in de stad niet uitgebreid, maar waar mogelijk teruggedrongen.

Overtreders van de aangescherpte gedoogregels kunnen rekenen op een lik-op-stukaanpak van het openbaar ministerie in Almelo en maatregelen van de gemeente. Die zal 'foute' koffieshops na een waarschuwing zonder pardon (tijdelijk) sluiten.

In het najaar zal de Enschedese gemeenteraad tevens een verordening aannemen, waarmee tegen de overlast van de shops kan worden opgetreden. Alle 'winkeltjes' moeten dan een nieuwe vergunning aanvragen.

limburgs weerhoekje

door Bob van der Moolen

Juli breekt bijna alle warmterecords

Ondanks dat juli pas morgenavond ten einde is, kan nu reeds worden vastgesteld dat de hooimaand 1994 de warmste maand is geworden sinds het begin van de waarnemingen in 1706, toen het instrumentale tijdperk een aanvang nam. De definitieve gegevens zijn dus nog niet voorhanden, maar de voorlopige cijfers en de vele thermische hoogstandjes rechtvaardigen nu reeds een korte terugblik. Tot vandaag heeft juli in Limburg drie hittegolven afgeleverd, dus drie perioden van vijf dagen boven de 25 graden, waaronder drie dagen met 30 of meer. Slechts op één dag bleef het dagmaximum onder de 20 graden; daartegenover stonden maar liefst 24 zomerse en veertien tropische dagen, waarbij de hoogste dagtemperatuur 36.4 bedroeg (24/7).

Sinds 1976 zijn niet zoveel tropische dagen geregistreerd en evenmin dat er daarvan zeven op één rij voorkwamen. Beide records werden in 1976 in Venlo tot stand gebracht. Naast de uitzonderlijke hoge dagmaxima vallen ook de vele warme nachten op. De nachtelijke minima zijn niet onder de de 10 graden geweest; in negentien nachten bleef het kwik boven de 15 en in drie nachten werd het zelfs niet kouder dan 20 graden. Het hoogste nachtelijke minimum bedroeg 21.4.(4/7) De gemiddelde etmaaltemperatuur is tot een recordhoogte gestegen en ligt ruim 5 graden boven het langjarig gemiddelde. Juli 1994 bracht het tot 22.4 tegen 17.2 normaal. Dankzij zulk uniek thermisch stuntwerk zijn vele records gesneuveld, niet alleen voor juli maar voor elke zomermaand sinds 1783! Het enige record dat nog fier overeind staat, is het absolute dagmaximum van 38.6, dat 50 jaar geleden werd geregistreerd op 23 augustus 1944.

Over de hoeveelheid neerslag zullen de meeste landbouwers zeker niet te tevreden zijn. Er kwam in de afgelopen maand nogal wat onweer voor, maar de soms grote hoeveelheden regen leveren van plaats tot plaats grote verschillen op. In de Westelijke Mijnstreek is sprake van een ernstige droogteperiode maar ook op de meeste andere plaatsen is veel te weinig neerslag gevallen. De afgetapte hoeveelheid bleef op de meeste plaatsen onder de 40 mm, sommige zelfs onder 20 mm, tegen 80 mm normaal. Om u alvast een indruk te geven hoe warm het is geweest volgt onderstaand een overzicht dat tot vandaag is bijgewerkt met vergelijkingen met voorgaande jaren.

	normaal	1990	1991	1992	1993	1994
gem.maximum-temp.	21.9	24.1	25.8	25.6	23.1	29.2
gem.minimum-temp.	12.4	12.5	15.1	14.6	13.4	16.5
gem.etmaaltemp.	17.2	17.8	20.0	19.7	17.8	22.4
warme dagen	19	25	29	31	22	28
zomerse dagen	7	13	17	18	12	24
tropische dagen	2	3	9	3	1	14
neerslag in mm	80	27	53	77	103	28

Noodweer

In de afgelopen week werd Limburg op tal van plaatsen met noodweer geconfronteerd. Het onweer van maandagmiddag kwam nabij Eijsden onze provincie binnen en liet aldaar een spoor van hagelschade achter. Vervolgens trok dit complex via Valkenburg, ook met met veel overlast, naar Hoensbroek. Boven het centrum vond een rasechte wolkbreuk plaats met in korte tijd bijna 25 mm neerslag, waardoor straten en winkels blank kwamen te staan. Op nauwelijks twee kilometer van het centrum viel slechts 7 mm en in Nuth werd 10 mm afgetapt. Tijdens het noodweer registreerde de bliksemteller tachtig ontladingen en de temperatuur daalde in een kwartier van 30.6 naar 20.2.

weerspreuk: 'Wil september vruchten dragen dan is er in juli hitte om te klagen.'

Brunssum vrijwel akkoord met DSM en Defensie

Snel sloop Emmagebouw

Van onze verslaggever

BRUNSSUM – Het voormalige gebouw van de Emmamijn aan de Akerstraat-Noord in Heerlen wordt kort na de bouwvak gesloopt.

De gemeente Brunssum is het daarover zo goed als eens geworden met Defensie/Dienst der Domeinen en DSM, die elk een deel van het tien hectare groot complex in handen hebben. DSM bezit 8,5 hectare, Domeinen de resterende anderhalf.

Laatstelijk waren hier de Belastingdienst en Afcent gevestigd. Het grote gebouw staat deels al meer dan een jaar, deels maanden leeg.

Het verpaupert snel. Alle ruiten zijn gesneuveld en spelende kinderen lopen er gevaar. De Stadspartij Heerlen-Noord heeft het Heerlense college daar op gewezen.

Inrichten

De gemeenten Brunssum en Heerlen willen het gebied rondom het Emmacomplex geheel opnieuw inrichten met woningen, een park en bedrijven.

Een samenwerkingsverband van projectontwikkelaars en bouwbedrijven werkt die plannen nader uit. Op de plek van het Emmagebouw zelf moeten woningen komen.

Het Emmagebouw ligt op Brunssums grondgebied, vandaar dat deze gemeente het complex aankoopt. Brunssum heeft afgesproken dat de beide eigenaren het gebouw slopen en vervolgens aan Brunssum verkopen. De koopprijs is niet bekend.

DSM is al met de eerste sloopwerkzaamheden begonnen, vooral aan de achterzijde van het gebouw en binnen. „We willen medio volgend jaar zowel de gebouwen weg hebben als de schachten van een leermijn gedicht," laat DSM weten.

Kienen op terras

VALKENBURG – Behalve ontbijten op het terras willen de vakantiegasten in Valkenburg ook wel kienen op het terras in deze warme en droge zomer. Dit is het geval bij hotel Spronck aan de Spoorlaan. Het was muisstil op het terras van dit hotel, hoewel alle stoeltjes bezet waren. Het bleek dat de gasten gezellig zaten te kienen. Het enige dat te horen was gold de stem van een dame die de getrokken nummertjes nachtjes maar duidelijk omriep via de geluidsinstallatie.

In hotel Spronck wordt elke week een kienavond gehouden voor de gasten die dat wel appreciëren. In normale, koele of zelfs natte Nederlandse zomers gebeurt dat binnen in het restaurant. Aan de Spoorlaan kan op een warme avond rustig buiten gekiend worden aangezien er nauwelijks verkeer is en maar zelden een wandelaar voorbij komt. Voor die spaarzame wandelaar was het een opmerkelijk beeld: het terras vol kienende, en dus angstvallig zwijgende, vakantiegasten.

Meer aandacht voor groen in Brunssum

BRUNSSUM – De gemeente Brunssum gaat het openbaar groen beter onderhouden. Na klachten van inwoners trekt het college een ton extra uit voor bomen, struiken en plantsoenen in de wijken. Dat blijkt uit het beleidsplan 1995-1998.

Brunssum trekt ook nog eens dertigduizend gulden uit voor extra voorzieningen in het Schutterspark. De afgelopen tijd is al het achterstallig onderhoud in het park weggewerkt. Daarnaast steekt de gemeente de komende jaren een miljoen gulden in het opknappen van het Vijverpark dat weer een gezellig stadspark moet worden.

Brunssum trekt voor de komende jaren 1,1 miljoen gulden uit voor nieuw beleid. Daarbij noemt het college ook de herinrichting van de Lindestraat en de Rembrandtstraat en het laten opstellen van een nieuwe bestemmingsplanregeling voor heel Brunssum.

Belasting Brunssum een procent minder omhoog

Van onze verslaggever

BRUNSSUM – De gemeentelijke heffingen in Brunssum gaan volgend jaar een procent minder omhoog dan aanvankelijk was aangekondigd in de meerjarenraming. De burgers gaan twee procent meer betalen in plaats van drie procent. De verhoging geldt als een inflatiecorrectie.

De gemeente houdt er rekening mee dat de gemiddelde waarde van het onroerend goed in Brunssum na de hertaxatie met vijftig procent toeneemt.

Toch zal de gemeente geen extra opbrengst van de onroerend-zaakbelasting (OZB) binnen krijgen. Dat komt doordat ze tegelijkertijd het ozb-tarief verlaagt. Het college verwacht dat de meeste huishoudens door de tariefsverlaging niet meer gaan betalen.

De opbrengst van de hondenbelasting, jaarlijks 180.000 gulden, wil de gemeente ook daadwerkelijk gaan gebruiken voor het beperken van de overlast van hondepoep. Mogelijk dat het geld gedeeltelijk nog ten goede komt aan het onderhoud van groenvoorzieningen.

De tariefstijging van twee procent geldt niet voor de hondenbelasting, afvalstoffenheffing en rioolrecht.

Skelterbaan moet weg uit Valkenburg

Dassentunnels bij het casino

Van onze verslaggever

VALKENBURG – Er komen dassentunnels bij het nieuwe Holland Casino op de kop van de Cauberg in Valkenburg. Tevens wordt er struiken en ander groen geplant, zodat de dassen die daar hun foerageergebied hebben, daar eniger mate voedsel kunnen blijven zoeken.

De Vereniging Das en Boom heeft het gemeentebestuur van Valkenburg erop gewezen dat de plek waar het nieuwe casino komt te staan en nog een hotel en waar ook nog een forse parkeerplaats wordt aangelegd, precies een dassenleefgebied is. Das en Boom is dan ook bang dat de dassen zullen verdwijnen uit de burcht die daar in de buurt te vinden is.

Das en Boom heeft daarom bezwaar aangetekend tegen het bestemmingsplan voor de bouw van het nieuwe casino, het hotel en de parkeerplaats mogelijk maakt. De vereniging zegt dat het nieuwe plan in strijd is met het Dassenbeschermingsplan en een aantasting betekent van de Ecologische Hoofdstructuur uit het Natuurbeleidsplan.

Burgemeester en wethouders van Valkenburg geven de natuurbeschermers gelijk. Daarom is het bezwaar gegrond verklaard. De door Das en Boom voorgestelde maatregelen (tunnels en begroeiing) worden reëel genoemd. „Het college zal - in overleg met de initiatiefnemers van het casino – streven naar de uitvoering van deze maatregelen," schrijven B en W in een brief aan de raad, die op 29 augustus een besluit over het bestemmingsplan moet nemen.

Het bezwaar van de exploitant van de Skelterbaan Cauberg, G. Brink, is door het college ongegrond verklaard. De exploitant wil graag zijn skelterbaan op de Cauberg behouden. Hij zegt dat de attractiviteit van Valkenburg verhoogt.

B en W delen die mening niet. Op grond van de Structuurvisie 2005 wordt in Valkenburg gestreefd naar kwalitatief hoogwaardige recreatievormen, waarin ook nog eens een zonering wordt aangebracht. De Cauberg wordt gereserveerd voor attracties die aansluiten bij het karakter van Thermae 2000 en het nieuwe casino. Zodoende is er geen plaats meer voor een skelterbaan, bobsleebaan en Inglaufbaan. Die zullen dan ook moeten verdwijnen, zo vindt het college.

● *Eind jaren zestig plantte de schooljeugd nog bomen op het Voerendaalse Raadhuisplein.*

Weiland al 'Raadhuisplein' voor bouw bestuurscentrum

Voerendaal had een vooruitziende blik

DOOR LEON JEURISSEN

vervaagd verleden

De Oostelijke Mijnstreek. Dit eens zo landelijke gebied is in de loop van deze eeuw ingrijpend veranderd. Weilanden zijn bebouwd, markante gebouwen zijn gesloopt om plaats te maken voor nieuwbouw, dorpjes werden stadjes, stadjes werden steden. Onze zomerserie 'Vervaagd verleden' toont een aantal van deze plekken die een ware gedaanteverwisseling hebben ondergaan. Hoe het was, dat is in onze herinnering vervaagd. Vandaag: het Raadhuisplein in Voerendaal.

VOERENDAAL – De gemeente Voerendaal moet begin jaren zestig een vooruitziende blik hebben gehad. Het landbouwgebied dat de kerkdorpen Kunrade en Voerendaal scheidde, kreeg de naam Raadhuisplein. Maar het heeft toch tot 1977 geduurd voordat het zijn naam ook waar kon maken.

De groenstrook was in het bezit van verschilende eigenaren en had geen noemenswaardige bestemming. Kinderen gebruikten het als speelterrein en jubilerende verenigingen plaatsen er hun feesttent op. Dat alles gebeurde zonder extra voorzieningen.

„Daarna is het weiland steeds gereserveerd geweest voor de bouw van een nieuw gemeentehuis," vertelt oud-gemeentesecretaris Bert Geelen. „Pas op 1 januari 1978 kon het college van Voerendaal in het nieuwe bestuurscentrum haar eerste nieuwjaarsreceptie houden."

Alvorens het raadhuis in 1978 officieel in gebruik werd genomen, verrees aan de noordkant van het Raadhuisplein begin jaren vijftig eerst het gebouw voor Voortgezet Gewoon Lager Onderwijs, de huishoudschool voor meisjes zeg maar. Daarna volgde het Groene Kruisgebouw. In de jaren zestig kreeg het VGLO-gebouw de bestemming kleuterschool. Nu is er een Kinderdagverblijf in gehuisvest.

Tegenover het Raadhuisplein kwam vervolgens aan de Hogeweg het postkantoor en politiebureau. De geplande winkels met bovenwoningen aan de zuidkant zijn nooit doorgegaan. Geelen: „Een bouwondernemer heeft het kennelijk niet aangedurfd het plan verder uit te werken. Wel herrees op deze plek in Kunrade een artsenpraktijk en apotheek. Het 'nieuwe hart' van Voerendaal kreeg steeds meer gestalte."

De Keerberg verbindt niet alleen de kernen Kunrade en Voerendaal, maar vormt ook de scheidingslijn met het achterland. Toen de jongensschool aan de Hogeweg door de grote mijnschade eind 1969 moest worden gesloopt, werd in dat achterland de nieuwe basisschool de Dammerich gebouwd.

„De school is gebouwd volgens het zogeheten honinggraat-systeem. Het zeshoekige gebouw was in die tijd iets bijzonders. Op de plek van de oude school staat nu het dagverblijf voor mindervaliden 't Veldje en werden woningen gebouwd," aldus Geelen.

Klooster

De ambtenaren van Voerendaal hebben, voordat het gebouw aan het Raadhuisplein verscheen, voortdurend door de gemeente gezworven. De lokatie aan het Kerkplein, voormalige leslokalen, was al snel te klein. In 1964 werd het pand verlaten. Als overgangsmaatregel heeft de gemeentesecretarie vijftien jaar in het zusterklooster aan de Hogeweg zijn domicilie gehad.

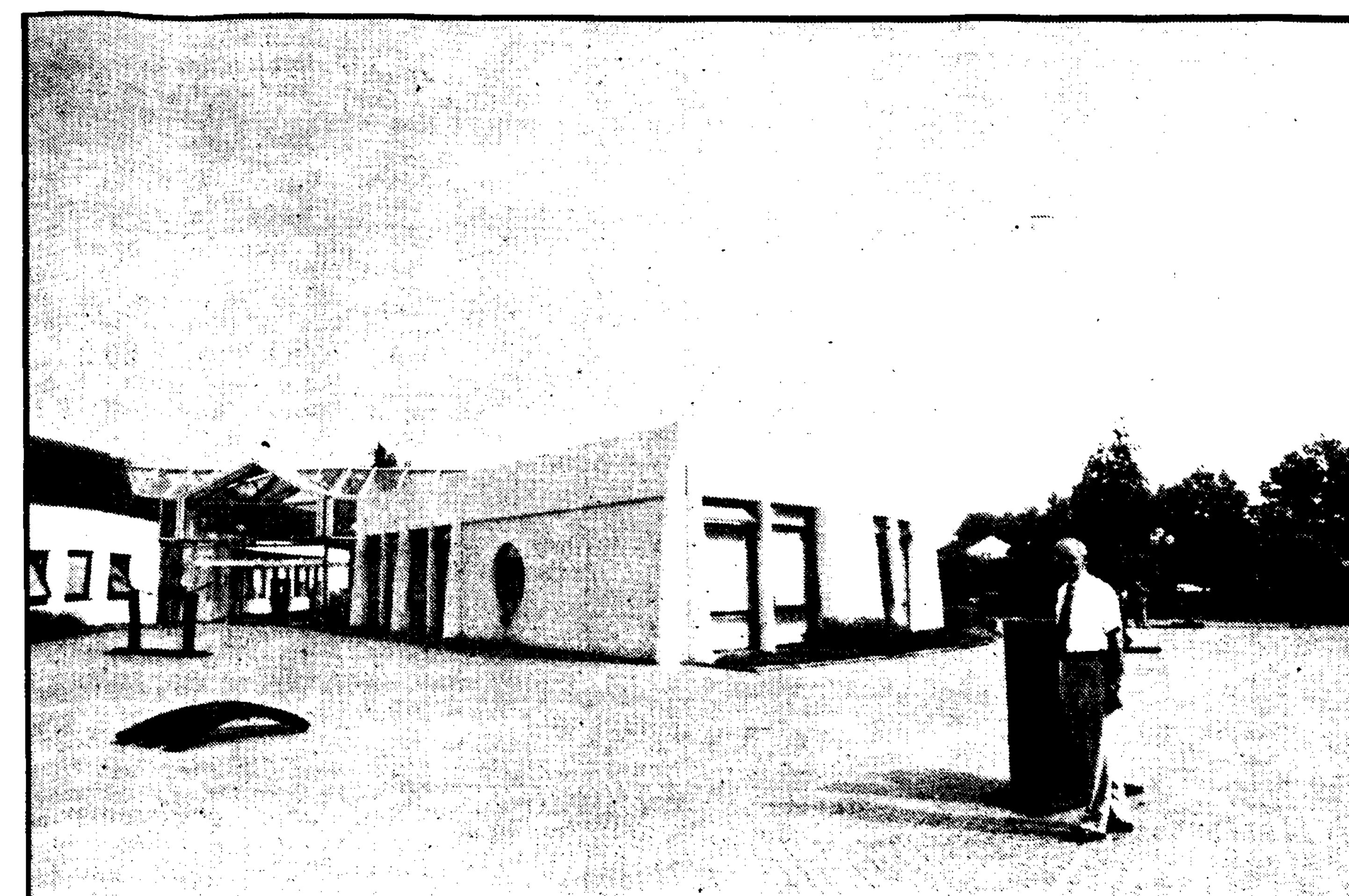
In de aanbouw van het klooster was de meisjesschool van de Zusters van de Assumpsionisten Orde gehuisvest. De zusters keerden terug naar hun moederhuis in Hulsberg. Het klooster werd verkocht aan de woningvereniging die er negen appartementen neerzette. In de aanbouw zit nu de bibliotheek en vinden er regelmatig verenigingsactiviteiten plaats.

„Het bestuurscentrum is gebouwd onder supervisie van de toenmalige burgemeester Hub Sieben," zegt Bert Geelen.

Te klein

Al direct na de gemeentelijke herindeling bleek dat het bestuurscentrum te klein was. Er is een tekort aan spreekkamers en vergader- en werkruimten. Als noodoplossing vond in 1985 een uitbreiding van het aantal kantoorruimten plaats. Maar het ruimteprobleem bleef.

Uiteindelijk werd in 1989 voor ruim twee miljoen een compleet nieuwe bestuurs/vergaderruimte aangebouwd. In deze nieuwbouw zijn onder meer de kamers van de burgemeester, wethouders en gemeentesecretaris, de trouwkamer en receptie ondergebracht. Door de forse uitbreiding op het Raadhuisplein is het bestuurscentrum vooral publieksvriendelijker geworden.

● *Oud-gemeentesecretaris Bert Geelen even terug op de plek voor het nieuwe bestuurscentrum, waarin hij tot aan zijn pesionering in 1985 heeft gewerkt.* Foto: CHRISTA HALBESMA

Heerlen snoeit 'spuitstruiken'

HEERLEN – De gemeente Heerlen heeft in recordtijd de actie van bewoners van de Carboonstraat in Heerlen beloond. Die klaagden eind vorige week over te hoge struiken, waar drugsverslaafden spuiten in achter lieten. Gisteren werden de struiken gesnoeid.

„Geweldig," vindt Anita Lontho namens de actievoerders. „Dinsdag kwam wethouder Jo Evers van Openbare Werken met een ambtenaar kijken. Hij beloofde dat binnen twee weken actie zou volgen. Vanochtend was hier wethouder René Seijben die een kijkje kwam nemen bij het snoeien."

De wijk Zeswegen, waarin de Carboonstraat ligt, klaagt dat de overlast door heroïnehoertjes op de CBS-weg de laatste tijd fors is gestegen. De prostituées worden begeleid door pooiers en trekken veel rondrijdende klanten.

in gesprek

● Kat

Naar aanleiding van het artikel 'Bij de koffie', over de neergeschoten kat in Arensgenhout wil ik als volgt reageren.

Die mevrouw praat over het territorium van een kat. Realiseert deze mevrouw zich wel dat dit zich immer uitstrekt tot andermans tuinen en/of gebied?

Ook hier in Welten hebben wij verscheidene katten rondlopen. Gevolg: duizenden guldens schade aan auto's, waar de katten rustig overheen lopen en vele krassen maken. Honderden guldens schade per jaar aan onze tuinen, aangezien de katten niet in eigen tuin maar altijd in die van anderen hun behoefte doen, gevolg: schade aan onze planten en bloemen.

Kattebezitters(sters) vinden dit heel normaal, gaan er vanuit dat wij daar zelf voor verantwoordelijk zijn en voor de schade opdraaien, daar hebben ze nog nooit van gehoord.

In onze tuin komen de mooiste vogels dagelijks eten en drinken, zelfs hun jongen worden hier gebracht, en om deze te beschermen tegen de katten van onze achterburen hebben wij er een vesting van moeten maken. Is dat normaal?

Ik ben een hondebezitter, betaal jaarlijks mijn hondebelasting en zorg dat ze niet in andermans tuinen rondscharrelt. Wanneer deze mevrouw en velen anderen zouden zorgen dat hun katten niet in eigen tuin bleven zou zij dergelijke risico's niet lopen om te worden doodgeschoten. Wordt het bovendien niet eens tijd dat de gemeenten kattenbelasting gaan heffen en boetes opleggen als katten hun behoefte doen op andermans gebied? Mensen, zorg toch dat een ander geen overlast heeft van uw katten, het zou veel ellende voorkomen.

HEERLEN M. Sturmer

regio kort

HEERLEN

● Achter winkelcentrum Heerlerheide vindt op 6 augustus tussen 10 en 17 uur de Corneliusmarkt plaats. Met standhouders, een buffet en een springkussen voor de jeugd.

● Comité Beersdal en cv de Beeren houden op 6 en 7 augustus voor de elfde keer het weidefeest op het Beersdalplein. Aanvang zaterdag om 13 uur met een fancy fair. 's avonds is er een orkest. Frühshoppen zondag vanaf 10 uur.

● VCHeerlen houdt op 14 augustus een openlucht-volleybaltoernooi als onderdeel van het Bekkerveldfestival. Aanmeldingen naar VCH, Postbus 70, 6400 AB Heerlen. Formulieren aanvragen via ☏045-740756 of 228433. Per team mag één competitiespeler meedoen.

● Als voorbereiding voor de Telematicaloop houdt AV Oranje Nassau op 7 augustus een laatste oefenloop. Om 9.30 uur gezamenlijke warming-up op het Emmaplein, start loop 10 uur. Afstanden voor beginners en geoefende lopers. Kosten twee gulden inclusief thee na afloop. Meer informatie, J. Knoop, ☏045-604553.

Oud-patiënten en verpleegsters die in de jaren '52-'58 in sanatorium Hornerheide te Horn verbleven of werkten, kunnen zich aanmelden voor een reünie via ☏045-723802 of 04709-84050. De reünie is op 11 september in Horn.

VOERENDAAL

● In de kern Winthagen is 7 augustus het jaarlijkse Kapelfeest. 's Morgens om 11 uur starten de festiviteiten met een mis in het kapelletje, met gemengd kerkelijk zangkoor Kunrade. De dag wordt besloten met een feestavond. Inlichtingen, W. Kamps ☏045-751207.

Bromfietsdief en vandaal opgepakt

HEERLEN – Een negentienjarige Heerlenaar is woensdagmiddag op Heerlerbaan aangehouden wegens diefstal van een bromfiets. Hij bleek verder nog te worden gezocht voor een vernieling van een deur bij het ziekenhuis.

De politie hield hem aan op de Bautscherweg omdat zijn bromfiets geen verzekeringsplaatje had. Hij bekende het rijwiel een week eerder op de Kruisstraat te hebben gestolen. Op 20 juni had de tiener zich misdragen bij de Eerste Hulp. Hij vond dat hij niet snel genoeg werd behandeld aan zijn enkel. Hij beledigde en beledigde een verpleegkundige en sloeg op weg naar buiten de ruit in een deur kapot.

Herindeling

● *Het idee van nog een gemeentelijke herindeling, na die van 1982, zit veel mensen klaarblijkelijk hoog. Menigeen krijgt spontaan kriebels in de buik bij de gedachte dat er nog meer dorpen samengevoegd worden. Een briefschrijver uit Schinveld, ook zo'n herindelingsgemeente, heeft een interessante theorie. Volgens hem doen er geruchten de ronde dat de gemeenten Onderbanken en Schinnen in het geheim plannen smeden om in de toekomst nauwer te gaan samenwerken om zo ooit te komen tot samensmelting van beide gemeenten. Hiermee hoopt men de plannenmakers van hogerhand een stap voor te blijven, aldus het schrijven. Om nieuwe problemen rond de naamgeving van de gemeente te voorkomen is er al op voorhand een naam bedacht: Schinveld.*

Herindeling 2

● *Die nieuwe-oude naam is samengesteld uit de namen van de twee grootste kernen van de splintenieuwe gemeente, het eerste deel van de naam Schinnen en het laatste deel van Schinveld. In Schinnen kan men die naam dan uitspreken als Schinveld, in Schinveld als Sjilvend, meent onze scribent.*

Feest

● *Ze feesten graag bij SV Langeberg in Brunssum, maar dit weekeinde houden ze het toch écht rustig. Er is dus ook geen zomerfeest van de vereniging. dit is een vergissing. Het enige echte zomerfeest van SV Langeberg wordt gehouden op 19, 20 en 21 augustus. Er is dus nog voldoende tijd om een kaartje te kopen.*

Sarajevo

● *De burgers van Maastricht herinneren zich nog het feest rond het 75-jarig jubileum van de Stadsbus. Voor een dubbeltje kon je die zaterdag een ritje maken met de bus en met de paardentram. En dat trok flink wat belangstelling. Directeur Marius Vermaas laat nu weten dat de opbrengst van de dag, dus van de 30.000 dubbeltjesritten, een bedrag van 3.000 gulden, geschonken is aan Sarajevo, de hoofdstad van het huidige Bosnië. De gemeente Maastricht vond dat een goed idee en heeft daarom het bedrag verdubbeld.*

Sarajevo 2

● *Het geld maakt deel uit van een totaalbedrag van 100.000 gulden dat stedelijke openbare vervoerbedrijven hebben bijeengebracht voor dit doel en dat aan minister Pronk is overhandigd. De enthousiaste minister sloeg ook al aan het verdubbelen en nu gaat er twee ton naar het voormalige Joegoslavië.*

Sarajevo 3

● *De burgemeester van Sarajevo had zijn buitenlands collega's gevraagd om financiele steun waarmee in zijn stad het openbaar vervoer weer op gang kan worden gebracht. Een van de eerste oorlogsdoelen was namelijk het openbaar vervoer. Het weer in gebruik nemen van de eerste tram werd door de bevolking gezien 'als een symbool van hoop op vrede', wordt nu meegedeeld. Waar een dubbeltjesrit al niet toe kan leiden.*

Limburgs Dagblad
REGIONALE EDITIE
Wnd-chef regioredactie
Joos Philippens
KANTOREN
Heerlen
Hoofdkantoor, In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen, tel: 045 - 739911, fax: 045 - 739264.
Kerkrade
Rayonkantoor, Markt 42, 6461 ED Kerkrade, tel: 045 - 452932, fax: 045 - 455506.
Brunssum
Rayonkantoor, Rumpenerstraat 81, 6443 CC Brunssum, tel: 045 - 256363, fax: 045 - 259056.

Op = Op = opruiming

Peugeot 405 1.9i SRi	01-'90 ƒ	20.950,-
Nissan 100 NX plus coupe	10-'92 ƒ	30.950,-
Mits. Galant 1.8 GLi HB	03-'91 ƒ	20.950,-
BMW 518i 1e eigenaar	05-'86 ƒ	10.950,-
Mitsubishi Colt 1.3i EXE	10-'91 ƒ	18.950,-
Mitsubishi Colt 1.3 GL	08-'89 ƒ	13.950,-
Hyundai Pony 1.5L	11-'87 ƒ	8.950,-
Suzuki Swift 1.3 GL automaat	04-'93 ƒ	21.950,-
Suzuki Swift 1.3 GS	05-'92 ƒ	19.950,-
Opel Calibra 2.0i vele extra's	01-'92 ƒ	42.950,-
Opel Frontera 2.0i Sport VAN	11-'93 ƒ	36.950,-
Opel Corsa 3-drs GSi 16i/16V	05-'94 ƒ	37.450,-
Opel Astra 3-drs 1.8i GT	01-'93 ƒ	28.950,-
Opel Astra 3-drs 1.4i GL	01-'92 ƒ	23.950,-
Opel Astra 3-drs 1.4i GL	11-'91 ƒ	19.950,-
Opel Vectra 4-drs 1.6i Frisco	01-'92 ƒ	25.950,-
Opel Vectra 4-drs 1.6i GL	01-'91 ƒ	23.450,-
Opel Vectra 4-drs 1.6i GL	05-'89 ƒ	18.950,-

Inruil en financiering mogelijk

OPEL

welling

Heelland 2, Brunssum. Telef. 045-257700

Suzuki

SUZUKI DEALER

Suzuki HLM officieel dealer

Rijksweg Zuid 212, Sittard Tel. 046-52 12 15.

Te koop SUZUKI Swift 1.3 GTi Twincam, bwj. '87, vr.pr. ƒ 9.500,-. ☎ 045-326893.

Te k. luxe SUZUKI Super Carry bus, 5-pers., model '87. Telefoon 045-273731.

Koopje wegens omstandigheden!!! SUZUKI Alto GLX, km.st. 14.000, nov. '92, in abs. nieuwstaat, ƒ 10.900,-. Tel. 045-255092.

Te koop Suzuki SWIFT 1.3 GS, bwj. '91, wit, 36.000 km, ƒ 16.500,-. Tel. 045-217951.

SUZUKI Jeep SJ 413 cabrio, '87, geel kent., veel opties, als nieuw. Tel. 045-275589.

Te koop GOLF GTi bwj. '85, type '90, kl. parlemoergroen, pr. ƒ 9.500,-. 04492-1852.

Passat VARIANT 1.6 1e eigenaar, zwartmet., 1988. Tel. 04406-15041.

Te k. VW POLO 1.3 kat., bwj. '88, zeer mooi, km.st. 75.000, vr.pr. ƒ 7.950,-. Tel. 046-522693.

VW GOLF Cabrio Quartet-uitv. 102 pk, bwj. '87, km. 56.000, ƒ 20.500,-. Voor inl. 043-254758 na 14.00 uur.

VW GOLF 1.6i Memphis, rood, div. extra's, bwj. 6-'88, APK 6-'95, ƒ 9.750,-. 045-419985.

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719966.

VW GOLF GT 1800i, bwj. '86. Tel. na 19.00 uur 046-374966.

Te k. GOLF diesel, bwj. '81, i.z.g.st., APK '95, ƒ 1.450,-. Tel. 045-456804.

Volvo

VOLVO DEALER

Autobedrijf Volvo Klijn

De Koumen 7, Heerlen. Tel. 045-22 00 55.

Te k. v. part. VOLVO 740 GL, bwj. '88 autom., LPG, schuif/kanteldak, radio/cd etc., ƒ 14.500,-. Tel. 046-744797.

VOLVO 440 GL, bwj. '91, LPG, blauwmet., ƒ 15.500,-; Volvo 460 turbo, bwj. '90, ld. zwart, ƒ 17.500,-. Tel. 04759-3565.

Te k. VOLVO 240 Stationcar, bwj. eind '84, LPG-onderb., lev. syst. 045-324942.

VOLVO 244 GL wit, model '81, LPG, APK 4-'95, trekh., t.e.a.b. Tel. 045-251889.

Diversen

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Autobedr. B. ARETZ & Zn. v.o.f., St. Barbarastr. 10, Palemig-Heerlen biedt aan onder volledige Bovag-garantie. Tel. 045-721268. BMW 318i Touring nov. '90, vele opties ƒ 25.000,-; Ford Escort Estate Combi Clipper uitv. '91 5-drs., 5-bak, 1.4 CL ƒ 17.500,-; Escort 1.4 CL '90 ƒ 11.500,-; Escort '83 ƒ 2.950,-; Ford Fiësta 1.1i '89, nw. model ƒ 10.500,-; Opel Kadett 1.4 E 5-bak '90, ƒ 14.900,-; Opel Omega Combi diesel 5-drs. '87 ƒ 9.750,-; Opel Corsa '84-'83 v.a. ƒ 2.500,-; Fiat Tipo '89 5-drs. z. mooi ƒ 13.500,-; Suzuki Swift '88 i.z.g.st. ƒ 8.750,-; Suzuki Alto '87 5-drs. ƒ 7.900,-; Peugeot 309 '86 5-drs. nw.staat, ƒ 7.800,-; Toyota Cresida station 5-drs. '82, i.z.g.st. ƒ 3.750,-; Nissan Sunny diesel '89 5-drs. ƒ 10.500,-; VW Kampeerauto '85 z. mooi ƒ 14.500,-; Mercedes 406 D kampeerauto i.z.g.st. kompl. inger. '77, nw. motor ƒ 13.950,-. Tevens off. APK keuringsstation, onderhoud en reparatie.

Mercedes

Te koop MB 230 Coupé bwj. '87, zwart, type '94, zeer veel extra's, vr.pr. ƒ 42.750,-. Tel. 045-252772.

Te koop MERCEDES 190 diesel, motorisch en optisch 100%. Tel. 045-722120.

MERCEDES 300 E, '86, blauwzwart, km.st. 158.000, airco, AGM-uitv., div. extra's. Tel. 04406-12121 of na 20.00 uur 043-473122.

MERCEDES 280 coupé, alle opties, i.z.g.st. Koopje! Tel. 045-428958.

Te k. MERCEDES 230 CE, 11-'87, mod. '92, bomit, leer, 17" AMG, ƒ 42.500,-. Telef. 046-529176.

Mitsubishi

Te koop Mitsubishi TREDIA, bwj. '83, LPG, vr.pr. ƒ 600,-. Tel. 046-338509.

Nissan/Datsun

NISSAN DEALER

Nissan Garage Schoenmakers

Limbrichterweg 78, Sittard. Tel. 046-51 28 14.

Jurgen Autocentrum

Langheckweg 36, Kerkrade. Tel. 045-452570

Te koop DATSUN Cherry 1400 GL bwj. '81, APK juli '95, ƒ 1.000,-. Tel. 045-716307.

NISSAN Laurel 6 cyl. D automaat, bwj. '86, vraagpr. ƒ 5.500,-. Chr. Kisselstr. 30, Sittard. Telef. 046-512525.

Te k. Nissan MICRA 1.2, bwj. '90, 54.000 km., absolute nieuwstaat, vr.pr. ƒ 9.500,-. ☎ 04406-16133.

Te koop Nissan BLUEBIRD diesel '84, i.z.g.st., pr. ƒ 4.750,-. Telef. 045-253682 na 18.00 uur.

NISSAN Prairi 2.0s, 5-drs. 5-drs. met., div. extra's, 1e eig. 1990. Tel. 04406-15041.

Nissan PATROL 2.8 benzine, bwj. '85, hardtop, geel kenteken. ☎ 045-224407.

Nissan SUNNY 1.7 Diesel, 4-drs., 1984, APK, ƒ 2.900,-, van Autobedr. 045-244947

Te koop Nissan MICRA, bwj. 9-'83, gerev. motor, 1ste eig. Telefoon: 04492-5714.

Te koop 100 NX plus, bwj. 6-'92, 22.000 km, antraciet, zeer veel extra's, geavan. ALARM, ƒ 35.000,-. Telef.: 045-227512.

Oldtimers

FIAT 600 (Zastava) '80, APK 6-'95, mot. gerev., ƒ 3.950,-. 045-428141.

Te koop BAGERA S loopt perfect, ƒ 1.650,-. Tel. 045-728028.

Opel

OPEL DEALER

Göttgens Sittard

Haspelsestraat 20 Rijksweg Noord 27 Tel. 046-51 65 65.

Welling Autobedrijf BV

Heelland 2, Brunssum Tel. 045-25 77 00.

Te koop CORSA bwj. '84, APK 7-'95, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 3.995,-. Tel. 045-443861.

ASTRA 1.4 Si GT '92; Vectra 1.8i GL '93; Vectra 1.8i GL '91; Kadett 1.6i type '90; Kadett 1.3 Club '86; Kadett Combi 1.2 S '87; Kadett 1.2 '88; Kadett 1.3 LS '85; Kadett 1.2 S Caravan '86; Ascona 1.6 S HB '86; Escort 1.3 CL '87. Met Bovaggar. Vermeeren Automobielbedr., Dorpstraat 107, Hulsberg.

Te koop Opel KADETT 1300 LS, '86, APK tot 06-'95, ƒ 1.250,-. Tel. 046-338380.

Te k. KADETT, bwj. '82 1.3 S, blauw, vr.pr. ƒ 1.500,-. ☎ 045-412660.

Opel ASCONA HB 1600 S luxe, get. glas, open dak, bwj. '85, i.z.g.st., APK 2-'95. Telefoon: 046-375639.

Opel KADETT 13S bwj. '86, kl. rood, 3-drs., spoiler + trekh., pr. ƒ 8.500,-. Tel. 04408-2368.

Te koop voor liefhebber oldtimer Opel KADETT B bwj. 1971, kl. oranje, zwart dak, ƒ 1.500,-. Tel. 046-370347.

Te koop Opel KADETT, bwj. '82, APK 3-'95, vraagpr. ƒ 1.350,-. ☎ 045-712468

Weg. omst. te k. Opel Kadett 1.3 STATIONCAR 157.000 km, 5-drs., wj. 8-'87, metallic, radio, trekh., pr. ƒ 9.850,-. tel. 045-720909.

Vectra 1.6 i '91; Kadett E '87; Ascona 1.6 S '86; Kadett 1.3 '81. Autobedrijf EUSSEN, Ransdalerstr. 43, Ransdaal. ☎ 04459-1677.

Te koop CORSA 12 TR, met APK, vr.pr. ƒ 1.950,-. Inr. Ascona mog. 045-428326.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Te koop Opel KADETT 13N bwj. '80, 1 jr. APK, vr.pr. ƒ 1.000,-, auto i.z.g.st. W. de Rijkestr. 11, Landgraaf.

Opel ASTRA GL, 5-drs. 1.6, met., 1993. Tel. 04406-15041.

KADETT 1.2N, bwj. '82, APK 11-'94, ƒ 750,-. Tel. 045-273512.

Te koop Opel KADETT C, '79, APK 4-'95, trekh., i.z.g.st., plaatwerk vernieuwd, ƒ 650,-. Telef. 045-728491.

Opel KADETT 1.3S wag. stergrijs, bwj. m. 1987 ƒ 6.250,-. Tel. 045-423480.

KADETT 1.2 GLS bwj. '85, nw. model, luxe uitvoering, APK, vr.pr. ƒ 4.950,-. 045-753584.

Opel KADETT 1.6 diesel Caravan, bwj. '87, extra's, vr. pr. ƒ 5.950,-. 045-216947.

Te k. Opel ASCONA 1.6S, bwj. '79, APK 5-'95, met trekh., vr.pr. ƒ 1.000,-. Tel. 045-257227.

Te koop Opel KADETT Caravan 1.3, bwj. '81, APK, ƒ 1.100,-. Tel. 045-257584.

Opel KADETT 1600 S GT, '84, 4-drs., 1e eig., div. opties, als nw. 045-275669.

Te k. Opel KADETT 1.3S, 1-'86, 5-drs., wit, schuifdak, ƒ 6.500,-. ☎ 046-529178.

Te k. Opel Corsa 1.0 S, bwj. '83, APK, ƒ 3.500,-. Tel. 045-257584.

Peugeot

Te k. PEUGEOT 505 GR, 1-'84, blauw, LPG, schuifdak, ƒ 2.250,-. ☎ 046-529176.

PEUGEOT 405 GLi 1.6 bwj. 1990, antraciet, LPG, 119.000 km, iedere keuring toegestaan, pr. ƒ 15.500,-. Inr. mog. Tel. 04408-2368.

PEUGEOT 205 XS 1.4, bwj. '87, vr.pr. ƒ 9.250,-. Tel. 04492-4746.

PEUGEOT 205 bwj. '86, rood, APK 7-'95, orig. schuifdak, ƒ 7.000,-. Tel. 045-244014.

PEUGEOT 205 XE, 1.4, kleur rood, bwj. 23 sept. '88. Telefoon 04451-1326.

Te koop PEUGEOT 205 GTI 1.9, bwj. '90, 15" LM velgen, get. glas, schuifd., c.v., vr.pr. ƒ 17.250,-. Telef.: 045-212831 of 310205.

Porsche

Te koop PORSCHE 924 bwj. '79, vr.pr. ƒ 8.500,-. Tel. 045-253781.

PORSCHE 911 Targa ombouw '91, Carrera 2 Turbo look, nw. motor, 3.0 L, 204 pk, 52.000 km, vr.pr. ƒ 25.000,-. Tel. 045-351738.

Te koop PORSCHE 944 bwj. '86, bord.rood, met vele extra's, i.z.g.st. Tel. 00-49-2456732 pr. ƒ 17.500,-.

Te koop PORSCHE 924 Targa, rood. Tel. 046-338832.

Te koop PORSCHE 911 i targa, bwj. 1977, zwartmet., div. extra's, als nw., vr.pr. ƒ 28.000,-. 04409-3403.

Te koop weg. omst. PORSCHE 944, '82, in nieuwstaat, pas gr. beurt, div. extra's, t.e.a.b. 045-323993.

Te k. PORSCHE 944 Targa S2, 7-'85, wit, sportwielen, 5-bak, ƒ 15.500,-. Telef. 046-529176.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Renault

RENAULT DEALER

Autobedrijf Kerres

Kerkrade. Tel. 045-45 24 24. Heerlen. Tel. 045-23 09 99.

Auto Bex Sittard

Tunnelstraat 2A Tel. 046-51 98 64

RENAULT Clio 16V blauwmet. 1e eig. 1990. Tel. 04406-15041.

Te koop Renault CLIO 12 RN, bwj. '91, kl. rood, vr.pr. ƒ 14.500,-. ☎ 04405-2218.

RENAULT 19, 3-drs., 5-bak, m. '90, 1e eign., i.st.v.nw., ƒ 11.750,-. 043-254462.

Renault CLIO 1.4i Parisienne, stuurbekr., bwj. 7-'93, km.st. 14.000, nog 2 jaar garantie, in abs. nieuwstaat. Tel. 045-312460.

Te koop RENAULT 5, bwj. '85, 58.000 echte km., Azurblauw, in goede staat, ƒ 5.250,-. ☎ 04455-2583.

RENAULT 9 GT Diesel, bwj. 8-'83, APK 8-'95, 4 nw. banden, ƒ 2.500,-. ☎ 045-221543

Te k. RENAULT 11 GTL, bwj. '83, 5-deurs, APK 7-'95, vr.pr. ƒ 1.350,-. Burg. Dohmenplein 30, Eygelshoven.

Rolls Royce

Te koop ROLLS-ROYCE Silvershadow, bwj. '71, bijzonder mooi, APK 6-'95, ƒ 21.500,-. Tel. 045-518726.

Rover

ROVER DEALER

Autosport Brouns BV

Schelsberg 175, Heerlen Tel. 045-72 55 07.

Autobedrijf Balt BV

Kasteellaan 1, Heerlen. Tel. 045-72 15 41.

Saab

Te koop SAAB 900 turbo APC, autom., wit, vr.pr. ƒ 5.500,-. Tel. 045-253153.

Seat

SEAT Volkswagen Groep DEALER

Subaru

Legacy 2.2 GX 4 WD '93 + 1.8 GL '91; Justy 1.2 '93 + '87; M. Jumbo '88; LH 1.0 Hi Station '88 + 1.3 DL '83. Volvo 360 GLT '86; Fiat Ritmo '86; Toyota Tercel Station '84. Autobedrijf EUSSEN, Ransdalerstraat 43, Ransdaal. ☎ 04459-1677.

Toyota

TOYOTA DEALER

Mengelers BV

OFFICIEEL DEALER VOOR ZUID-LIMBURG

Klasse Occasions

Oirsbeek tel. 04492-1814 Schaesberg tel. 045-318888 Sittard tel. 046-521000

Swentibold Officieel agent

Oude Rijksweg Noord 54, Susteren. Tel. 04499-3300.

Te koop Toyota CELICA 1.6 ST, bwj. '81, l.g.st., pr.n.o.t.k. Tel. 045-455285.

Toyota CAMRY automaat, 1984, overdrive, nw. uitl., band., ƒ 3.750,-. Weinig km. Van autobedr. 045-244947.

Triumph

Te koop TRIUMPH MK4 gerest., i.z.g.st., schadevrij, bwj. 1972, prijs n.o.t.k. Info: tel. 046-378311 of tijdens kantooruren 045-245039.

TRIUMPH TR6, bwj. '73, schadevrije historie, harde auto, i.z.g.st., inr. mog., ƒ 25.000,-. Tel. 045-254660.

Volkswagen

Golf Cabriolet

20.000 km., 28-09-1990. Zwart, Verlaagd. Leder interieur. Afstandbediening alarm en central lock. Electrische ramen. Sportvelgen. Tel. 045-721257.

GOLF III 1.4i CL nw. model, grijsmet., div. extra's, vr.pr. ƒ 19.950,-. ☎ 04408-53687.

Te k. VW GOLF diesel, bwj. '89, zwart, 3-drs., dubb. koplamp., sportint., 5-bak, alarm, ƒ 9.950,-. Tel. 045-250531.

VW GOLF GTi 1800 5-drs. bwj. '85, i.z.g.st., pr. ƒ 5.500,-. Tel. 04492-5780.

Te koop GOLF GTi bwj. '82, zwart, verlaagd, sportvelgen. Tel. 046-580174.

GOLF GTi 1800 '83, APK 6-'95, vaste prijs ƒ 4.000,-. Tel. 045-272469.

Te koop VW POLO, bwj. '81, APK tot 7-'95, vraagpr. ƒ 1.250,-. Tel. 046-338509.

Te koop VW SCIROCCO 1.6 GT, 2-'84, spoilers, 15" ATS cup, ƒ 7.000,-. ☎ 046-529176.

Te k. VW GOLF cabrio, 10-'79, mod. '92, taxatie ƒ 15.000,-, nu ƒ 8.000,-. ☎ 046-529176.

Te koop VW GOLF Turbo Diesel Intercooler, blauwmet., 4-drs., bwj. '91, vr.pr. ƒ 16.250,-. Steinadastr. 52, Schaesberg.

GOLF I, 1100, bwj. '80, APK 4-'95, vele extra's, ATS velgen, ƒ 2.200,-. Telef. 04454-61272.

Te k. GOLF 1300 C, bwj. '86, met APK, vr.pr. ƒ 5.750,-. 046-580118.

VW GOLF 1.6 D, 7-'91, zuinige betrouwbare auto, in perfecte staat, iedere keuring toegest., vr.pr. ƒ 18.500,-. Tel. 043-671952 / 618210.

VW POLO coupé GT, bwj. 6-'85, APK, sportuitl. + stoelen. Telef. 045-456996.

Te k. GOLF 16 V 139 Pk, bwj. '86, kl. rood, div. extra's o.a. stuurbekr., 15" ATS, vr. pr. ƒ 9.800,-. 04450-3697.

Te koop VW Golf 16 V, div. extra's, AIRCO, ABS enz., bwj. sept. 1987, vraagpr. ƒ 13.750,-. Inr. mogel. Golf Cabrio mog., ☎ 04405-2218.

VW PASSAT D stationcar, '86, APK, 167.000 km, ƒ 5.300,-. ☎ 045-683232.

Te koop VW POLO, APK 6-'95, vr.pr. ƒ 1.000,-, bestelt geen roest. Tel. 045-708674.

Te k. VW JETTA, bwj. '81, nws. APK, LPG, ƒ 1.250,-. Tel. 045-708674.

Te koop GOLF 1100, bwj. 12-'80, APK '95, vr.pr. ƒ 800,-. Tel. 046-515774.

GOLF GTi 16V, wit, uitgebouwd + spoiler, airbag, ATS 7Jx15H2 + veel extra's, vr.pr. ƒ 14.800,-. Tel. 045-250470.

VW PASSAT, 1985, Diesel, APK 3-'95, antraciet, pr. ƒ 3.750,-. Tel. 045-726595.

Te koop GOLF GTi 16V, bwj. '86, met extra's, inruil mogelijk. Info 045-229705.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Te koop VW GOLF op gas bwj. 9-'84, i.z.g.st., pr. ƒ 4.250,-. Tel. 04492-1304.

VW GOLF Diesel, bwj. '85, sportwielen, ƒ 5.050,-. Tel. 045-218851.

Excellent Cars

Alfa 75 d.bl. '90 1e eigen. onderh.boekje aanw. div. extra's; BMW 318i blauwmet. leuke auto '84; Chrysler cabrio Le Baron wit zeer veel extra's als nieuw '88; Citroën AX First Class zwartmet. aluvelgen 29.000 km. 1e eigen. '93; Ford Sierra 1.8 alu-velgen alarm-install. enz. '85; Ford Sierra 1.8 grijsmet. '86; zeer mooie auto '88; Ford Escort 1.4i rood als nieuw '89; Ford Fiesta XR2 zwart zeer sportief '86; Mercedes 190E 2.0 rood div. extra's uniek mooi '84; Nissan Sunny coupé rood zeer sportief '89; Opel Combi 1.3i div. extra's '89; Opel Omega 2.0i champagnemet. als nieuw 1e eigen. onderh.boekje aanw. 79.000 km. '90; Opel Kadett 1.3 '83 autom. koopje! ƒ 1.750,-; Opel Kadett GT uitgeb. '90; Peugeot 205 XT 1.4 schuifd., radio enz. '88; Peugeot 205 XE 1.1 zeer zuinig '85; Peugeot 106 XR rood '92; Peugeot 605 SV 6 cil. abs alle extra's '90; Peugeot 405 GLi 1.6 zwart '91; Toyota Carina II 1.6 liftback DX '85; VW Golf Diesel GTD rood '84. Diverse inruilers. Volvo 340 DL; Ford Orion D; Mazda 626 GLX 2.0 diesel; Ford Escort 1.3 4-drs; VW Golf Cabrio enz. Geopend: Hoek Kaalheidersteenweg/Burg. Franssenstr. 2A, Kerkrade, 300 mtr. van Pollie-tunnel. Tel. 045-423641.

Te koop weg. omst. heden BMW 318i '85; Mercedes 200 D '86. Beiden vele extra's en pr.n.o.t.k. Tel. 045-729933, tussen 16-18 uur.

Suzuki Swift Sedan 1.6 autom. '92; Suzuki Swift 1.0 5-drs. '88, '84; Nissan Cherry 5-drs. '83; Ford Fiesta XR2 '85; Ford Escort 3-drs. '83, '82; Ford Escort 1.4i '89; Mazda 626 2.0 GLX diesel '91; Mazda 626 LX diesel '87; Mazda 626 2.0 GLX coupé '84; Mazda 323 HB 1.5 '86; Seat Marbella rood '92. Autobedr. BODELIER. ☎ 045-441721.

Te k. VW GOLF GTi, bwj. '84, ƒ 4.500,-; Ford Fiesta XR2i, bwj. '89 ƒ p.n.o.t.k.; Kever Cabrio org., bwj. '72, i.z.g.st., tax. rapp. aanwezig, ƒ 16.750,-. ☎ 045-229777 of 045-708791.

Te k. gevraagd JAPANSE auto's van '79 t/m '85, ook met schade of reparatie. Tel. 046-338509, ook 's avonds.

Autocentrum P. VEENSTRA: Opel Vectra 1.6i GLS 5-drs. '90 ƒ 20.500,-; Mazda 323 1.6 GLXi vele access. '92 ƒ 20.500,-; Nissan Micra GL 5-drs. '89 ƒ 10.250,-; Honda Civic 1.5 GL '91 ƒ 18.250,-; Ford Sierra 2.0 CLXi 5-drs. '91 veel access. ƒ 22.600,-; Mazda 626 GLXi 2.2 '91 ƒ 21.500,-; BMW 316i Edition '90 ƒ 22.500,-; Opel Kadett 1.3 Club '88 ƒ 11.250,-; Opel Corsa type '90 ƒ 11.900,-; Toyota Corolla 1.3 XLi 4-drs. '87 ƒ 8.500,-; Mazda 323 LX 1.3 '88 ƒ 10.800,-; Ford Fiësta 1.1 CL '88 ƒ 9.750,-; Opel Kadett 1.6 Club '90 ƒ 15.900,-; Suzuki Alto GL 5-drs. '89 ƒ 8.900,-; Ford Escort 1.6 CLXi 5-drs. '91 ƒ 19.500,-; Nissan Micra GL sportwign., '85 ƒ 4.900,-; VW Golf 1.3i Madison '93 ƒ 15.900,-. Bovaggarantie, inruil, financiering. Autocentrum P. Veenstra, Valkenburgerweg 13, Voerendaal. Tel. 045-752999.

F. v. OPHUIZEN autohandel biedt aan: Opel Vectra 16i GT '90; Opel Ascona 1.6 S '87; Peugeot 405 GLi 1.6 zwart '91; VW LT camper '78; VW Golf GTi '79; Fiat 127, 1050 '83; Mitsubishi Tredia 14 GLX '83; Ford Escort 1.1 combi '81; inkoop, verkoop, financ. Div. inruilers. Akerstr. Nrd. 52C, Hoensbroek. ☎ 045-224425. Geopend van 10-18 uur, zaterdag 10.00-17.00 uur.

Autohandel O.K. CARS: Opel Kadett stat.car diesel '87; Corsa HB '84; Kadett '88; Nissan 1.5 '85; Nissan 1.3 stat.car '86; Ford Escort 1.6 Sierra '86; Golf GTD '87; Audi 100 autom. '81; BMW autom. 1.8 '83; Mercedes autom. '87; Toyota Corolla LB 1.6 '84. Inruil, financiering, garantie. Verlengde Lindelaan 23, Oirsbeek. Tel. 04492-5782.

Auto KALDEBORN: Wij betalen de hoogste prijs voor uw auto!!! 045-411572.

Autobedrijf John Koullen

biedt aan ANWB-gekeurde auto's met 13 mnd. garantie en nationale autopas. Alfa Spider blauwm. '87; BMW 325i Cabr. '88; Mazda 323 HB 59000km '91; Mercedes 190 D '89; Honda Accord automaat '91; Honda Prelude automaat '89; Honda Prelude '88; Alfa 33 IE rood '91; Alfa 75 1.8 IE '90; Citroën BX Leader '87; Opel Omega 2.0i GL '91; Opel Omega 1.8i '87; Kadett Sedan club '88; Kadett autom. 72.000 km '86; Kadett Station 1.6 D '83; 2x Opel Corsa TR '83-'85; Scorpio Sedan airco '90; Ford Escort 1.4i CL '91; Ford Escort 1.3 L '85; Peugeot 405 1.9i autom. '91; BMW 316i Edition wit '90; Fiat Uno diesel '88; Fiat Uno 45 blauw '86; Fiat Regatta 100 S '85; Mazda 626 12V GL Sed. '90; Renault Chamade TR '91; Renault 19 GTS 1.7 '89; VW Jetta CL wit '90; VW Jetta 1.6 CL '88; VW Polo C wit '85; Volvo 740 GLE 2.3 airco '90; Volvo 440 GLE rood '90; Hyundai Pony 1.5 XL '88; Toyota Carina II '86; Lancia Thema IE '86; Mitsubishi Galant TD '86; Mits. Colt 74.000 km '86; Seat Ronda SXi zwartm. '84; Mercedes 230 bruin '81.

Exclusief

Corvette Cabriolet '74

4X4

Cherokee 4.0 autom. '89; Daihatsu Rocky diesel '85; Landrover 88 hardtop '79

Bestellers

Seat Terra diesel '91; Ford Sierra 2.3 D Van '84; VW Passat station '82; Citroën Hy-bus veebak

Inruilers

Div. inruilauto's van ƒ 500,- tot ƒ 2.500,-. Garantie 3 tot 15 mnd. v.a. ƒ 7.500,-. Kom vrijblijvend kijken en vergelijken op ons verkoopterrein in onze showroom. ANWB-gekeurde auto's met Bovag-gar. en nationale autopas. Autobedrijf John Koullen, Beitel 114, Heerlen. (200 mtr naast disco Peppermill) Tel. 045-426995/424268.

Autobedrijf Leon SCHUMANS. Audi 80 Quattro 11-'88, parlemoerwit, veel extra's; Audi 80 1.8 S antr., sportv.; VW Passat 5-drs. diesel autom. '87; VW Jetta GLi rood '88; VW Golf 1.6i cabrio '85; Golf cabrio 1.6 '82; Ford Sporting 2.9i GL Sedan '90; Escort cabrio 1.6i rood '85; Sierra 2.0 5-drs. '85; Sierra 5-drs. 1.6 Laser '87; Orion '87 1600 LPG; Escort 1600i 5-drs. wit als nieuw 11-'87; Renault 19 TS 3-drs. rood '90; R11 GTX LPG '86; R9 GTL '87; R11 '84; Daihatsu Applaus 1600i wit 1990; Opel Kadett 1700 diesel '91; VW Golf '87 diesel; Peugeot 309 5-drs. '88; Lancia Y10 '86; Honda Shuttle 4 WD 11-'86; Opel Corsa TR '87; Corsa 1.3 GT '86; Corsa TR 4-drs. '85; Ascona 1.6 HB '87; Ascona 1.8S 5-drs.; Ascona 1.6 4-drs. LPG '87; Ascona '82 ƒ 2.000,-; Kadett dies. '86, '85; Kadett 1.3 Life '87, '86; Kadett 1.6i sedan '89; Kadett 1.3i GL '89; Omega 2.0 LPG veel ex. '91; Citroën BX Diesel 2.0 '87; Ford Sierra 1.6 GL '91; Ford Sierra '91 ƒ 16.750,-; BMW 318i '84; BMW 316 '85; BMW 320i '87; BMW 530i '90; Mercedes 300 SEC 11-'84; Mercedes 280 SL '85; Mercedes 300 diesel '85, '84. Kerkraderweg 186, Heerlen. ☎ 045-414372. Ook 's avonds. Tevens inkoop.

Te k. MAZDA 626 GC coupé 2.0, bwj. '88, kat., stuurbekr., electr. ramen, pr. ƒ 10.000,- + Zolt. Mazda 626 GD diesel, bwj. '87, 4-deurs, electr. ramen, stuurbekr., pr. ƒ 6.000,-. Tel. 045-245278.

Math KOENEN heeft in voorraad 150 auto's: Golf; Fiesta; Kadett; Escort; Ascona; Renault 5; Uno; Mini; Lada 1 jaar APK v.a. ƒ 750,-. Tel. ƒ 9.000,-. 04499-5204. Handelsweg 1, Susteren.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

MB 190 E, '84, ƒ ... Alfa GTV 2.5 L '81 ... BMW 520i, '84, ... Sierra Combi 1.6 ... ƒ 4.500,-; Austin M... '85, ƒ 1.950,-. Inruil ... Telefoon: 045-25468...

SUPERCARS Noord 20a, H... heeft voor U: Toyota 1600 ST bwj. '87; 1600 5-drs. '85; Kadett Granada 2300 '84; Ford da '85; Citroën AX Escort '84/'85; Kadett Opel Manta '85; Escort 1400 CL '86; XR 3i '83; Golf ... 1600, '86; Golf diesel 1900 '85; VW '86; Volvo 340 '86; ... '83 t/m '86; Alfa t... ƒ 4.900,-; Opel ... '83 met trekhaak; Fiesta '87; Fiësta '82; Diesel '85. Nog diverse dere auto's. Telefoon 222455 of 231448.

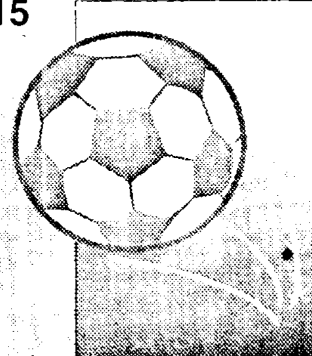
Off. FSO Dealer ... P. van DIJK & Zn ... augustus speciale ... korting op nieuwe ... ƒ 1.000,- op benzine ... op en ƒ 3.000,- op ... Mazda 323 F 1.8 ... ƒ 29.750,-; Ford ... 1.6 CLX 6-'93 ... Ford Fiësta 1.1i ... '93 ƒ 19.750,-; ... 75 '91 ƒ 17.750,-; ... 2.3 E autom. '90 ... Audi 80 1.6 div. ... en '91 v.a. ƒ 21.750 ... geot 605 SLi '91 ... Peugeot 309 1.6 ... '93 ƒ 23.750,-; Peugeot ... Look '93 ƒ 16.900 ... Astra 1.4 GL 5-drs ... ƒ 23.750,-; Kadett ... '89 ƒ 13.750,-; ... 2.0i Solar '93 ... Ford Sierra 2.0 CL ... Ford Sierra 2.0 ... 2.0 Sedan Sport ... ƒ 14.750,-; Ford ... CL '87 ƒ 8.750,-; ... plo 2.0i CL ... ƒ 18.750,-; Ford ... Sierra 2.0 ... TX 2.2i '91 ƒ 26.750 ... nault 19 Chamade ... ƒ 16.750,-; BMW 316 ... access. '85 ƒ 7.250 ... Corsa 1.3 '84 ... Seat Ronda ... ƒ 4.250,-; Ford Escort ... '84 ƒ 4.250,-; Volvo ... ƒ 4.500,-; Audi 100 ... '85 ƒ 7.250,-. Inruil ... clering. Bovaggarantie ... wijs. Autobedrijf ... keuringsstation ... Landgraaf. 045-311...

AUTOPARCK Kerkrade ... ANWB gekeurde ... Opel Kadett 1700 S... sel stationwagen 19... Opel Kadett 1400 ... 1990; Ford Sierra 2.0 ... diesel 1990; Ford ... Sedan 1800 CL Se... metallic 1990; Alfa ... 75 1E Alfarood ... 1990; Mazda 626 ... Sedan 1990; Renault ... Combi 1989; Ford ... 1990; VW Golf CL ... wit 1990; Opel ... Manhattan automaat ... Citroën BK RE ... naalrood 1989; Ford ... 4-drs. 1.1 CL autom ... 1990; Fiat Panda CL ... 750 SB 1989; Nissan ... 1300 bestelauto ... 1989; Opel Kadett ... dan 1989; Ford ... 5-drs. Bravo ... 1987; Fiat Uno 70 ... naalrood 1987; Nissan ... SB 44.000 km ... 1990; VW Golf ... 3-drs. 1986; Ford ... 1400 CL NN type ... Sierra 1600 EM ... Sedan diesel 1986 ... troën BX 1900 GT ... 1985; Ford Sierra ... blauwmet. 1985; ... Starlet 1000 DX ... parelmoer 1985; ... 1e eig. 1985; VW ... Ford Sierra 2.0 ... matic 1e eig. ... 4-drs. 1983; Opel ... 16S signaalrood ... Opel Celica 1600 ... 1982; Toyota Corolla ... back 5-drs. rood ... Sierra XR4i ... coupé 1983; Opel ... Jeep benzine ... 1983; Alfa ... Inruil en financiering ... autogarantieplan ... Kerkrade BV. ... Kerkrade. Tel. 045-...

Voor Piccolo's zie verder pagina

Limburgs Dagblad

sport

Martinello en Abdoesjaparov flankeren Nederlander op podium

Van der Poel verrast sprinters

DOOR WIEL VERHEESEN

HEERLEN – Vorig jaar mislukte het, maar gisteravond haalde Adrie van der Poel in de Profronde Heerlen zijn gram. Minder dan één kilometer voor het einde verschalkte de 35-jarige Westbrabander zijn vijf medevluchters, van wie de Italiaan Silvio Martinello en de Oezbeek Djamolidine Abdoesjaparov respectievelijk tweede en derde werden. De Deen Jesper Skibby en de twee Nederlanders Jean-Paul van Poppel en Leon van Bon legden op de volgende plaatsen beslag. Vervolgens zette Erik Dekker de sprint van het peloton naar zijn hand.

Rob Mulders, die in de laatste ronden tevergeefs jacht had gemaakt op de leiders, werd op weg naar de eindstreep door de hoofdmacht ingelopen en finishte als achttiende.

De ontknoping met Adrie van der Poel als winnaar maakte het wielerfeest in de Heerlense binnenstad kompleet. Het was warm en bovenal gezellig.

„Elders in het land heb ik in de voorbije dagen bij de criteriums een teruggloop qua publieke belangstelling gezien," zei coördinator Gerrie van Gerwen. „Niet dramatisch weliswaar, maar toch merkbaar. Heerlen daarentegen maakte duidelijk, dat het ook anders kan. Formidabel gewoon."

Enorme belangstelling

Brabander Van Gerwen, die namens de organisatoren van Nederlandse profkoersen voor de samenstelling van het rennersveld zorgt, durfde geen schatting te doen van het toeschouwersaantal. Eén ding was zeker. De opkomst schommelde tussen de 30- à 40.000 en benaderde heel dicht het recordaantal kijkers van twee jaar geleden.

Van de vijftig aangekondigde profs ontbraken slechts Jans Koerts (nog niet terug uit Amerika) en de Belg Chris Peers. De Nederlandse TVM-renner Martin van Steen werd nog aan de lijst toegevoegd.

Spel

Het spel werd volgens de regels van het criterium gespeeld. De ene vluchtpoging was nog niet ten einde of de volgende groep demarreerde en melde zich alweer aan het front. Met name Erwin Nijboer, de Tukker die in de Tour de France een van de meesterknechten van winnaar Miguel Indurain was, toonde zich erg bedrijvig.

Bij een van zijn aanvallen kreeg hij de Nieuwzeelander Stephen Swart mee, gevolgd door een achttal anderen. Daarna vervulden Rob Mulders, Marcel Arntz, Gerrit de Vries, Martin van Steen en Rob Harmeling enige tijd de rol van koplopers, afgewisseld met demarrages van deze en gene voordat de hergroepering tot stand kwam.

Kloof

De beslissende kloof werd 25 kilometer voor het einde geslagen door Adrie van der Poel, Patrick Jonker en Jesper Skibby. Vanuit het peloton rukten meteen de andere kopstukken op. Djamolidine Abdoesjaparo, Silvio Martinello, Jean-Paul van Poppel en Leon van Bon sloten bij de drie aan. Jonker werd afgehaakt, Van Bon probeerde tevergeefs een sprint te ontlopen.

Achtervolgd door Mulders, die toch nog moest zwichten, gingen de zes leiders gezamenlijk de laatste ronde in. Toen sloeg Adrie van der Poel toe.

„Mijn tweede zege dit jaar," zei de schoonzoon van de vroegere Franse Tourcrack Raymond Poulidor. „Een paar weken geleden won ik het Belgische Oosteeklo."

Tijdens de Tour de France, waaraan zijn ploeg Collstrop niet deelnam, reed hij trouwens een stuk of negen koersen in België. Van der Poel: „Nu neem ik twee dagen rust. Daarna staan weer enkele criteriums op het programma, gevolgd door de Ronde van Groot-Brittannië en Ronde van Limousin. Eens kijken of bondscoach Gerrie Knetemann mij daarna opneemt in de WK-ploeg voor Sicilië. Als ik ginds iets kan doen in het belang van het Nederlandse team zal ik zeker meegaan."

Uitslag profs: 1. Van der Poel 80 km in 1.54.12, 2. Abdoesjaparov op 4 sec, 3. Martinello, 4. Skibby, 5. Van Poppel, 6. Van Bon, 7. Dekker op 18 sec, 8. Citterio, 9. Hopmans, 10. Poli, 11. Harmeling, 12. Van Bakel, 13. Van Steen, 14. Swart, 15. Talen, 16. De Vos, 17. Brankaert, 18. Mulders, 19. Outschakov, 20. Viergever, 21. Van den Akker, 22. Eyk, 23. Vermey, 24. De Vries, 25. Daelman, 26. Walsham, 27. Hendriks, 28. Hempsall, 29. Van Veenendaal, 30. Mackay en rest van peloton z.t. als Dekker. Leidersprijs: Erwin Nijboer.
Uitslag prominentenkoers: 1. Jef Pleumeekers 8,5 km in 19.14, 2. Bert Romijn, 3. Jos Steyns, 4. Jo Geurts, 5. Leon Frissen, 6. Simon de Bree, 7. Jo Becker, 8. Dries Linssen, 9. Wil Maassen, 10. Jos Janssen.

● *Vier etappewinnaars uit de Tour flankeren de rondemiss voor de start in Heerlen. V.l.n.r. Hamburger, Van Poppel, Poli en Abdoesjaparov.*

Foto: DRIES LINSSEN

Eerste echte test Roda JC

KERKRADE – Ondanks de nog altijd heersende onzekerheid omtrent de definitieve samenstelling van de selectie voor het komend seizoen maakt Roda JC zich sterk voor een overtuigende performance tegen OFI Kreta. De Griekse club die eerder deze week in Meerssen tegen MVV vooral in verdedigend opzicht effectief opereerde, presenteert zich morgen om 18.00 uur op Kaalheide.

Het is voor Roda JC de eerste echte testwedstrijd na de rits oefenpartijen tegen amateurclubs waarin het accent op trainingsarbeid lag. „Het wordt bovendien ons eerste duel in de voorbereiding voor eigen publiek," maant Huub Stevens, aldus duidend op ruimere aandacht voor het voetballend gedeelte.
Roda JC moet het doen zonder Tijjani Babangida (nog niet terug uit Nigeria). Dubieus is de inzetbaarheid van de geblesseerden Max Huiberts, Erwin Vanderbroeck en René Trost. De nieuwkomers Johan de Kock, Iwan Tomec en Maurice Graef zijn van de partij, evenals de mogelijke aanwinst Raymond Atteveld. Over zijn inlijving zal na afloop van de wedstrijd een beslissing worden genomen.

Vandaag speelt OFI Kreta in Horn (18.00 uur) tegen VVV. Maandag om 19.00 uur is de wedstrijd Schuttersveld-OFI.

Goede tip

● *Jacq Steffanie uit Maasbracht zond zijn Tip Tour Top Tien-deelnemerslijst pas in op het allerlaatste moment: zondag 3 juli. Daardoor was hij in de gelegenheid in de plaats van de onfortuinlijke Wilfried Nelissen de naam Silvio Martinello bij zijn vijftien favorieten te plaatsen. Een gouden zet, achteraf bekeken. Pantani, Poelnikov en Oegroemov zorgden eveneens regelmatig voor puntenoogst, waardoor Jacq Steffanie uiteindelijk als bestgeklasseerde deelnemer van de door het Limburgs Dagblad georganiseerde Tip Tour Top Tien uit de bus kwam en een flitsende Giant Stonebreaker-mountainbike verdiende. Op de tweede plaats (500 gulden) eindigde overigens een dochter van Jacq Steffanie. U begrijpt het al: hij heeft haar bij de invulling van haar lijst enkele tips gegeven. Erwin Nijboer overhandigt vóór de start van de Profronde Heerlen de gewonnen mountainbike aan Steffanie. Rechts Corrie Steffanie.*

Foto: DRIES LINSSEN

De Kock vier jaar naar Roda

UTRECHT – De ruil tussen Johan de Kock en David Nascimento is perfect. Gisteren bereikten de clubs overeenstemming met de spelers. Eerder waren de clubs al samen tot een akkoord gekomen, nadat Roda JC had ingestemd met een extra geldbedrag voor FC Utrecht. Nascimento, de 28-jarige verdediger van Roda tekende gisteren een tweejarige overeenkomst in Galgenwaard, met een optie voor een extra seizoen. De Kock komt voor vier jaar naar Kerkrade.

David Nascimento toonde zich opgelucht over de transfer. „Ik wilde niet meer terug naar Roda JC of liever gezegd niet meer terug naar Huub Stevens met wie ik een rot seizoen achter de rug heb. Geen kwaad woord over Roda, een leuke club. Maar Stevens heeft geen moment vertrouwen in me gehad. Ik verwacht een veel positievere relatie met Leo van Veen die me nog kent uit onze RKC-periode."

Nederland jaagt Duitsland stuipen op het lijf

Zilver voor dressuurploeg

Van onze correspondent

DEN HAAG – Twee jaar geleden won Duitsland tijdens de Olympische Spelen de gouden dressuurmedaille voor landenteams. Nederland werd tweede. Verschil: 500 punten. Tijdens de Wereldspelen in Den Haag opnieuw goud voor Duitsland en zilver voor de Nederlanders onder leiding van Wim Ernes. Verschil: 75 punten.

Olympic Bonfire is een angsthaas van het zuiverste water. Het parmantige dressuurpaard van Anky van Grunsven bibbert als een rietje wanneer het een enthousiaste mensenmenigte ontwaart. De elfjarige ruin vergeet echter op slag zijn zenuwen bij het betreden van de dressuurarena. Dan ontpopt hij zich tot een vierbenige balletdanser, die op adembenemende wijze de moeilijkste dressuurproeven tot een goed einde brengt.
Tijdens de gisteren in het Haagse Zuiderpark verreden landenwedstrijd bij de Wereldruiterspelen deed Bonfire zijn reputatie alle eer aan. Hij durfde amper vanuit de stal naar het voorterrein te stappen. Sjef Janssen uit Elsloo, trainer en vriend van Anky van Grunsven, moest hem voorgaan. Vervolgens diende Janssen hem ook te begeleiden naar de ingang van het hoofdstadion. Maar toen was het de beurt aan Bonfire en het brave dier liet Van Grunsven niet in de steek.

De Brabantse amazone reed met Bonfire een imponerende Grand Prix-proef. Pas tegen het einde van het bijna tien minuten durende optreden verslapte de concentratie bij Bonfire. Zo maakte hij enkele Piaff-passen, alvorens aan de zes stappen achterwaarts te beginnen. De juryleden vonden dat een schoonheidsfoutje, want zij gaven de combinatie liefst 1819 punten voor de oefening. Die score zou door niemand worden overtroffen.

● *Anky van Grunsven en Bonfire jagen de Duitsers de stuipen op het lijf.*

Foto: ANP

Omdat donderdag Sven Rothenberger met Dondolo (1693) en Ellen Bontje met Heuriger N. (1684) ook al optimaal hadden gepresteerd, was het plots in theorie mogelijk Duitsland van de gouden dressuurtroon te stoten. De Duitse dressuurruiters zijn immers al sinds mensenheugenis onverslaanbaar. Nu diende de laatste combinatie van Duitsland, Isabell Werth met de grote vos Gigolo, tenminste 1737 punten te vergaren. De 25-jarige amazone vermeed derhalve onnodige risico's en kwam uit op een totaal van 1810 punten.

De opluchting was groot in het Duitse kamp. De ploeg van bondscoach Wim Ernes had hen de stuipen flink op het lijf gejaagd. Toch zei Van Grunsven dat zij geen seconde aan de overwinning had gedacht: „Daarvoor is het nog te vroeg. Al komen we nu wel heel dicht bij. In de toekomst moet het mogelijk zijn hen te verslaan."

Van Grunsven bewees dat het schier onaantastbare dressuurbolwerk scheuren begint te vertonen. Zij hield in het Zuiderpark immers de complete Duitse selectie achter zich, inclusief de genoemde Werth, Olympisch kampioene Nicole Uphoff-Becker met Rembrandt, Klaus Balkenhol met Goldstern en Karin Rehbein met Donnerhal: „Eindelijk ja, dat geeft natuurlijk een heel lekker gevoel."

Voor de Wereldspelen studeerde Van Grunsven met Bonfire een compleet nieuwe proef in. Daarbij wordt de uitvoering ondersteunt door lichte muziek, met 'Song, song blue' van Neil Diamond als basismuziek. „Muziek die aansluit bij het karakter van Bonfire", vindt Van Grunsven zelf.

Waterreus blinkt uit bij PSV

AUE – PSV is bij een internationaal toernooi in de Duitse plaats Aue op de derde plaats geëindigd. De ploeg van trainer Aad de Mos nam de noodzakelijke serie strafschoppen iets beter dan de Turkse tegenstander Fenerbahce: 3-2. Na negentig minuten was de eindstand in de troostfinale 2-2. PSV leek kansloos bij een achterstand van 0-2. Colak en de Deen Pingel brachten de Turkse treffers op hun naam. Dank zij doelpunten van Pahlplatz, die ook in de eerste wedstrijd tegen Eintracht Frankfurt had gescoord (1-1), en Meijer kwamen de Brabanders nog langszij. Doelman Waterreus blonk uit in de afsluitende loterij. De oud-keeper van Roda JC stopte drie strafschoppen.

MVV op de goede weg

HELMOND – De tevredenheid bij Sef Vergoossen neemt toe, parallel aan de prestaties van zijn elftal. Speelde MVV eergisteren tegen OFI nog behoorlijk maar verloor; gisteren deden de Maastrichtenaren het tegen Helmond Sport beter en wonnen: 1-0. Een nuttige oefenwedstrijd noemde Sef Vergoossen de boeiende pot voor 2000 toeschouwers. Het aanmerkelijk versterkte elftal van Adri Koster bood fiks tegenstand, maar vond in doelman Hein van Duijnhoven een onoverkomelijke hindernis. Omdat aan de andere kant doelman Wagenaar amper onderdeed voor de ex-Helmondenaar, bleef de score beperkt tot de treffer van Hans Visser na ruim één uur. Naast Van Duijnhoven liet ook nieuweling Sjoerd Sanders een uitstekende indruk achter.

Petersen drie jaar naar Monaco

MONTE CARLO – De liefhebbers van zijn verfijnde techniek zullen hem bij Ajax missen. Dan Petersen tekende een driejarig contract bij de Franse topclub AS Monaco. De transfer hing al enkele weken in de lucht. Na het vertrek bij Monaco van de Duitse aanvaller Klinsmann, die een contract bij Tottenham Hotspur tekende, kwamen de betrokken partijen snel tot een akkoord. De 22-jarige Deen, wiens contract in Amsterdam was afgelopen, wilde weg bij de landskampioen omdat hij voor zichzelf bij Ajax geen toekomst meer zag. Trainer Louis van Gaal gunde hem in het afgelopen seizoen weinig speeltijd.

Oekrainer Kirik naar Eaters

GELEEN – IJshockeyclub Eaters heeft de Oekrainse international Vladimir Kirik gecontracteerd. De 27-jarige verdediger kwam de laatste vier seizoenen uit voor Socol Kiev. Het is een potige speler van ruim 1,80 meter. De drie Nederlandse Canadezen Lester Arts, Al Raymond en Jamie van der Horst hebben hun overeenkomst met de Geleense club met een seizoen verlengd.

Volleybalfinale Italië - Cuba

MILAAN – Italië en Cuba hebben zich geplaatst voor de finale van het toernooi om de World Volleybal League. Het gastland won in Milaan simpel van Bulgarije met 3-0. Cuba won met 22-20 in de vijfde set van Brazilië. Voor de Braziliaanse volleyballers is verliezen de laatste jaren een zeldzaamheid. Het Zuidamerikaanse land won in 1992 de olympische finale tegen Nederland. In de WVL was Brazilië titelverdediger. In de editie 1994 had de ploeg nog geen wedstrijd verloren. „Dit is een grote dag voor Cuba", zei coach Juan Diaz na de 2,5 uur vergende thriller.

Grim naar Ajax

AMSTERDAM – Fred Grim keert terug bij Ajax. De 28-jarige doelman tekende gisteren een vierjarig contract bij de landskampioen. Grim, voor coach Louis van Gaal in principe tweede keus achter Edwin van der Sar, speelde 7,5 seizoen voor Cambuur Leeuwarden. Daarvoor stond de Amsterdammer enkele jaren onder contract bij Ajax.

lucky ten

Uitslag van gisteren: 7-9-10-11-16-18-19-21-26-34-37-39-42-46-50 - 59-62-69-74-77. (onder voorbehoud)

DE LIMBURGSE m/v PERSONEELSGIDS

tempo-team uitzendbureau

INDUSTRIE

Produktie-krachten m/v
voor een bedrijf in de omgeving van Geleen. U hebt een LBO-, MAVO- of HAVO-diploma en enige produktie-ervaring. Deze baan in 2-ploegendienst is voor langere tijd. Bent u gemotiveerd en kunt u direct aan de slag? Reageer dan snel.
Informatie: **046 - 75 61 56**, Nathalie Verlaan
Geleen, Rijksweg Zuid 1a

Medewerkers produktie m/v
voor een produktie-bedrijf nabij Kerkrade.
U hebt een LTS-diploma en/of 3 à 4 jaar werkervaring.
Deze baan is voor langere tijd.
Informatie: **045 - 46 56 56**, Simone Sporken
Kerkrade, Grupellostraat 35

SCHOONMAAK

Interieurverzorger m/v
met ervaring. Er zijn regelmatig mogelijkheden op diverse locaties voor oproepkrachten die enkele uren per week willen werken. De betaling is volgens de schoonmaak CAO.
Informatie: **045 - 46 56 56**, Simone Sporken
Kerkrade, Grupellostraat 35

Wir sind ein mittelständiches Bauunternehmen mit ca. 300 Arbeitnehmern und tätig im Tief-, Kanal-, Strassen- und Stahlbetonbau.

Wir stellen ein:

- **erfahrene Baggerführer**
für Mobil- und Kettenbagger;
- **erfahrene Raupenführer;**
- **Kraftfahrer**
Führerschein Kl.II, mit Baustellenerfahrung für Lkw-Tandemzug;
- **Kanalmaurer.**

Wir bieten eine interessante Tätigkeit und einen sicheren Arbeitsplatz.
Die Stellen sind der Verantwortung entsprechend gut dotiert.

Sollten Sie an einer vielseitigen und interessanten Tätigkeit interessiert sein, bitten wir um Ihre Bewerbung an:

Willy Dohmen GmbH & Co. KG,
Hasenbuschstraße 46,
52531 Ubach-Palenberg,
Telefon-Nr. 02451/67031.

REGIONALE ARBODIENST

De BGD Zuid-Limburg is een regionale arbodienst die arbozorg verleent aan circa 175 arbeidsorganisaties in Zuid-Limburg. Deze zorg bestaat uit preventieve activiteiten, sociaal medische begeleiding en werkplekactiviteiten. Aan de BGD zijn 66 medewerkers verbonden te weten bedrijfs- en verzekeringsartsen, arbeidshygiënisten, veiligheidskundigen, bedrijfsverpleegkundigen, doktersassistenten en administratief personeel.

BGD Zuid-Limburg

Wegens uitbreiding van werkzaamheden bestaat thans een vacature voor een

ERVAREN SECRETARESSE (m/v)

(voor een dienstverband van 40 uur per week)

De functie-eisen zijn:
- HAVO of Atheneum, gevolgd door een secretariële opleiding;
- enkele jaren ervaring in de gezondheidszorg, liefst in een soortgelijke organisatie;
- in staat tot zelfstandig werken;
- representatief;
- communicatieve vaardigheden;
- ervaring met tekstverwerking;
- vertrouwd met automatisering;
- enige affiniteit met het werk van doktersassistenten;
- leeftijd tussen de 25 en 35 jaar.

De arbeidsvoorwaarden zijn geregeld in een rechtspositieregeling, die grotendeels gebaseerd is op de CAO-Ziekenhuiswezen. Opname in het pensioenfonds PGGM. Het salaris is overeenkomstig de zwaarte van de functie.

Informaties kunnen worden ingewonnen bij mevrouw M. Nijholt, hoofd directiebureau of bij de heer J. Overhof, personeelsfunctionaris, telefoon 045-761611.

Belangstellenden worden verzocht hun sollicitatie vóór 20 augustus 1994 te zenden aan de directeur van de BGD Zuid-Limburg, Postbus 339, 6400 AH Heerlen.

LINGUAPHON

is de gevestigde leider in taalonderwijs met h
hoofdkantoor in Londen en kantoren in me
100 landen.
Vanuit onze vestiging in Geleen bieden wij 5
verschillende talen aan, van Afrikaans tot Zu

Om onze marketingafdeling te versterken zo
wij met onmiddellijke ingang:

TELEFONISCHE VERKOPERS
met een comm./adm. achtergrond

Deze nieuwe medewerkers zullen na een gro
inwerkperiode aan ons enthousiast telemark
team toegevoegd worden.

Functie-eisen:

- **Goede beheersing van het Nederlands, kenn van Engels, Duits en/of een andere vreemd taal is een pré**
- **Commerciële feeling en ambitie, gepaard ga met plezier hebben aan het (telefonisch) kon met mensen**
- **Goede contactuele en verbale eigenschappe**
- **Organisatietalent**
- **Doorzettingsvermogen**
- **Moet zelfstandig en in teamverband verschil werkzaamheden kunnen verrichten**
- **Telefonische verkoopervaring of de bereidhe om opgeleid te worden**
- **Goede typevaardigheid**
- **Alleen niet-rokers hoeven te reageren**

Deze uitermate verantwoordelijke positie bie
uitstekende toekomstperspectieven en alle m
lijkheden voor het ontplooien van uw eigen c
tiviteit en initiatief. **Part-time mogelijk.**

Sollicitatiebrief met c.v. onder vermelding v
vertrouwelijk aan: **Linguaphone Instituut**
Helweg 8, 6161 DA GELEEN

---

3 STERREN GEZOCHT!

De enige officiële Mercedes-Benz dealer voor Zuid-Limburg wil haar vestigingen in Heerlen en Geleen versterken met enthousiaste medewerkers.

"Top" verkoper personenauto's
met doorgroeimogelijkheden (vestiging Heerlen).

FUNKTIE-EISEN:
- H.B.O-opleiding autotechniek of gelijkwaardig niveau; - Aantoonbare commerciële resultaten in de autoverkoop; - Doorzettingsvermogen; - Klantvriendelijke instelling; - Leidinggevende kwaliteiten; - Goede kontaktuele eigenschappen; en - Leeftijd tussen 28 en 35 jaar.

Plaatsvervangend werkplaats-chef
met doorgroeimogelijkheden (vestiging Geleen).

FUNKTIE-EISEN:
- MTS-Autotechniek, of gelijkwaardig niveau; - APK-keurmeester (I+II) en tachograaf; - Klantvriendelijke instelling; - Relevante werkervaring in de auto-branche; - Doorzettingsvermogen; - Goede kontaktuele eigenschappen; en - Leeftijd tussen 27 en 35 jaar.

Magazijn-medewerker (vestiging Heerlen).

FUNKTIE-EISEN:
- MTS-Autotechniek, of gelijkwaardig niveau; - Klantvriendelijke instelling; - Relevante werkervaring m.b.t. magazijnwerk; - Doorzettingsvermogen; - Goede kontaktuele eigenschappen; en - Leeftijd tussen 27 en 35 jaar.

Alle kandidaten kunnen bij Smeets Mercedes-Benz rekenen op uitstekende arbeidsvoorwaarden en faciliteiten op het gebied van training en opleiding. Indien U een van de opgewekte personen bent die wij zoeken, stuur dan uw schriftelijke sollicitatie (met pasfoto) voor 15 augustus naar:
Smeets Mercedes-Benz, t.a.v. Guy Heijthuijzen (personeels-manager), Postbus 3029, 6401 DM Heerlen, telefoonnummer 045-754575.
Uw sollicitatie wordt vertrouwelijk behandeld.

SMEETS
HEERLEN - MAASTRICHT - GELEEN

Kansen in tijdelijk werk

Schoonmaker m/v
Wilt u in de ochtenden of avonden enkele uren aan de slag? Wij hebben werk voor schoonmakers met ervaring met het poetsen van kantoren, toiletten, bedrijfsruimten etc. Het werk kan voor lange of korte tijd zijn. U kunt direct aan de slag. Informatie bij Jacqueline Jorigas, **tel. 045-71 85 15,** Heerlen, Akerstraat 26.

Zwemonderwijzers m/v
Een groot sport- en recreatiebad te Eindhoven breidt in augustus haar aanbod aan aqua sportief-activiteiten uit. Deze activiteiten bestaan uit: Aqua-jogging, Aqua-fitness, Aqua-steps en Aqua-aerobics. Voor deze activiteiten zoeken wij zwemonderwijzers die, in overleg, volgens een rooster ingepland kunnen worden. De functie-eisen zijn: u bent in bezit van het diploma zwemonderwijs, een EHBO-diploma en een applicatie op het gebied van zwem- en bewegingsonderwijs (minimaal op muziek) voor een van genoemde Aqua sportief-activiteiten. Verder bent u representatief en beschikt u over goede contactuele eigenschappen. Het sport- en recreatiebad biedt u een prima werksfeer en een goede tegemoetkoming in eventuele reiskosten. Wij attenderen ook studenten ALO of CIOS (vanaf het derde jaar) te reageren op deze vacature.
Informatie bij Magda Peeters, **tel. 040-44 58 90,** Eindhoven, Hooghuisstraat 39.

randstad uitzendbureau

26685

---

ik wil ....

.... als ik dement word

Sterven betekent niet altijd rustig inslapen. U kunt dement worden
coma raken, ongeneeslijk ziek worden. Het stukje vlak voor de d
is vaak onzeker. Wat gebeurt er met u? Wat wilt u? Wellicht zijn
vragen die u, of mensen in uw omgeving bezig houden. Daarom
nu een boekje met de titel 'Tussen leven en dood; over wilsver
ringen en euthanasie'. Vraag het aan en sta eens stil bij straks. St
een briefkaart naar Postbus 978, 1000 AZ in Amsterdam.
Plak f 1,- extra aan postzegels als bijdrage in de portokosten.

AANGENAAM
OTM GELEEN BV

OTM Geleen BV, een dynamische onderneming, is actief op het gebied van o.a:

- **verhuur en verkoop van heftrucks, personenauto's en bedrijfswagens;**
- **reparatie en onderhoud van verhuurd, maar ook van uw eigen materieel;**
- **transport- en container-werk;**
- **opleiden en bijscholen van heftruckmachinisten;**
- **verhuur van specifiek materieel als graafmachines, bulldozers, hoogwerkers etc.**

OTM Geleen BV is een professionele partner, 24 uur per dag.

Op korte termijn zijn wij op zoek naar een

RECEPTIONIST (M/V)

FUNKTIE-OMSCHRIJVING:
- de receptionist is de kontaktpersoon tussen ons bedrijf en de nog steeds groeiende klantenkring;
- draagt (mede) zorg voor het functioneren van de totale werkplaatsorganisatie;
- plant reparatie- en onderhoudswerkzaamheden;
- neemt tijdig kontakt op met het magazijn m.b.t. onderdelenvoorziening.

FUNKTIE-EISEN:
- MTS-opleiding autotechniek, of gelijkwaardig niveau;
- Enige jaren werkervaring in de autobranche;
- Klantvriendelijke instelling;
- Aantoonbare leidinggevende kwaliteiten;
- Kennis van geautomatiseerde systemen;
- Leeftijd tussen 28 en 35 jaar.

Indien u de opgewekte, klantvriendelijke persoon bent die wij zoeken stuur dan uw schriftelijke sollicitatie met pasfoto voor 15 augustus naar OTM Geleen B.V., Postbus 106, 6160 AC Geleen t.a.v. Guy Heijthuijzen (personeelsmanager). Voor nadere informatie omtrent deze funktie kunt u ook telefonisch kontakt met hem opnemen, telefoonnummer 046-785555.

OTM
TRANSPORT · AUTO'S · HEFTRUCKS

ADIA PERSONEELSDIENSTEN ZOEKT

TIJDELIJK PERSONEEL

MEDISCH PERSONEEL
Wij hebben mogelijkheden voor gediplomeerde ziekenverzorgsters, bejaardenverzorgsters en verpleegkundigen-A. Het betreffen zowel "losse" diensten als banen voor een lange periode.

(HEFTRUCK)CHAUFFEURS
Wij zoeken **HEFTRUCKCHAUFFEURS** met diploma die in ploegendienst aan het werk willen.
Verder kunnen wij voortdurend **CHAUFFEURS** met groot rijbewijs en chauffeursdiploma aan de slag helpen.
Deze part- of fulltime banen zijn voor korte of lange tijd.

Alle bovenstaande banen zijn bij diverse opdrachtgevers in Zuid-Limburg.

Interesse? Neem voor meer informatie contact op met een van de volgende vestigingen:
Heerlen, Dr. Poelsstraat 16, 045 - 713120
Hoensbroek, Kouvenderstraat 81, 045 - 231680
Kerkrade, Hoofdstraat 39a, 045 - 463700.
Uiteraard kunnen zowel mannen als vrouwen reageren.

ADIA
PERSONEELSDIENSTEN

"EEN KUNSTGEBIT OP JE VIERDE, DA'S PAS VROEG!"

Het maakt ze niet uit dat ze vroeg moeten opstaan. Of dat ze na school nog even aan de slag moeten. Welnee, dagbladbezorgers doen gewoon hun werk. Zodat u zes keer per week de krant in de bus vindt. En als 't een keertje tegenzit? Ach, daar halen ze hun schouders over op.

Want er zijn wel ergere dingen. Kijk, die houding maakt van al die duize
den jongens en meisjes jonge helden. Ze hebben gewoon nèt iets meer
hun mars. U mag daar be
'ns aan denken, als u
krant in de bus vindt. Want zonder dagbladbezorgers is uw krant nerge

GEZOCHT: DAGBLADBEZORGERS M/V 15+

ZONDER NIEUWE HELDEN IS DE KRANT NERGENS.

INTERESSE?
Bel dan **045-739881,** vraag naar: H. v.d. Ven.

MEER WETEN?
Stuur je gegevens op in een open envelop naar:
Limburgs Dagblad, postbus 3100, 6401 DP Heerlen

'Met herkenbaar voetbal binnen drie jaar terug naar eredivisie'

Fortuna begint aan opmars

Van onze sportredactie

TARD – Met een miljoenminder, een andere trainer vier nieuwe spelers wil For- Sittard komend seizoen basis leggen voor de stap de eredivisie. In het gistegepresenteerde plan heeft club drie jaar uitgetrokken het één en ander te verwezelijken. Een plan dat als heeft om van voetbal in Baandert weer een aankelijk en herkenbaar prot te maken.

Verbeek, de nieuwe hoofdtraiziet zijn eerste Fortuna-jaar dan als: 'ongelooflijk belangrijk.' alleen dient de trainer met zijn wijze de supporters weer naar Baandert te halen; daarnaast is zijn taak om minimaal vier nieuspelers in het elftal in te passen.

Niet alleen dat. „We gaan een ansysteem spelen," zegt Verbeek besloten. „Waar Fortuna in het eden steeds een aanval met drie den hanteerde, gaan we vanaf dit van twee aanvallers."

duo zal worden gevormd door eds in De Baandert actieve Ro- Vroomans en Robert van der t. Aan de rechterkant van de linie, zij het met een aan het spitsensysteem aangepaste opnt, zal Ervin Lee de plaats van vertrokken Rene Hofman innen. In het hart van de verdediging Maurice Rayer (op huurbasis genomen van VVV) de vacatuandy Samuel opvullen.

totaal nam Fortuna Sittard 'afscheid' van vijftien selectiespelers. noodzakelijke ingreep om de financiële vrije val een halt toe te en. De Sittardse begroting is 3,7 ingekrompen naar 2,7 mil- „Het zijn voornamelijk persolasten, oude schulden, ree-inkomsten en het recettetedie ons deden besluiten om begroting zo ingrijpend aan te en," aldus manager Jacques enoord.

begroting die sluitend is. Meoordat onze sponsorgroep, ons de tegenvallende sportieve ultaten, trouw is gebleven. Neden sponsors haakten af; daarnover staan zestien nieuwe schieters. Dat de bedragen minhoog zijn als in de periode toen eredivisie voetbal speelden, zal elijk zijn."

enoord en ook Verbeek, gaven al een signaal richting het Sitse publiek. „Binding met de is ons voornaamste doel," al- Opgenoord. „Die binding moet stand komen op de grasmat. r moet dat geboden worden, de mensen in de Westelijke streek op af komen. En dan best eens een keer verloren den, maar wel met voetbal en strijdwijze waar de Fortunaporter zich in kan vinden."

de presentatie gisteren ontbra- Fernando Ricksen (met jongerland op toernooi in Spanje) Richard Sneekes (die op proefje is bij Bolton Wanderers).

Hechte band met Good Year

Good Year en Fortuna Sittard hebben elkaar weliswaar geen eeuwige trouw beloofd, maar dat er sprake is van een bijzondere relatie werd gisteren nogmaals benadrukt. Good Year general manager Benelux Joe Krimpenfort maakte bekend dat het bedrijf en Fortuna de sponsorovereenkomst hebben opengebroken en het contract dat tot en met het seizoen 1994/1995 liep, thans een looptijd kent tot en met het seizoen 1996/1997. Met daarin nog een optie opgenomen voor het seizoen erna. „Misschien opmerkelijk gezien het uitblijven van het sportieve succes van Fortuna, maar wij hebben twee duidelijke redenen om deze stap te doen, aldus Good Year-baas Krimpenfort. „We hebben meetbare zakelijke voordelen gehaald uit deze sponsoractiviteit. En ten tweede wilden we naar de andere sponsoren toe een duidelijk signaal afgeven. We gaan samen door dik maar ook samen door dun met Fortuna Sittard." Fortuna-aanvoerder Rene Maessen en Good Year-general manager Benelux Joe Krimpenfort zetten alvast de magnum champagne koud voor de successen die moeten komen.

Foto: PETER ROOZEN

Haarhuis/Eltingh ongeïnspireerd

HILVERSUM – Het tennistoernooi op Het Melkhuisje was al niet meer zo rijk bedeeld met bekende namen. Gisteren nam ook Nederlands beste dubbel Paul Haarhuis en Jacco Eltingh afscheid van Hilversum. Met gebogen hoofd, terwijl toernooidirecteur Piet van Eijsden het hoofd schudde.

Met 6-4 en 5-2 stonden Diego Nargiso en Udo Riglewski, een Italiaans/Duits gelegenheidsdubbel, voor. Haarhuis en Eltingh slenterden naar de andere kant van de baan, de ogen op het gravel gericht. Het fluitconcertje was niet oorverdovend. Maar hartverscheurend des te meer. Het was pijnlijk voor de wereldkampioenen in het dubbelspel die het Nederlands Davis Cupteam tegen de Verenigde Staten nog hoop gegeven hadden. Maar het publiek vergeet snel, en misschien nog wel terecht ook.

Haarhuis en Eltingh leken tegen Nargiso en Riglewski, die in de eerste ronde de Spanjaarden Arrese en Costa uitgeschakeld hadden, ongeïnspireerd. In de eerste set bleef het verlies beperkt tot één servicegame. Maar toen zowel Haarhuis als Eltingh in de tweede reeks een keer de opslag inleverde, leek de afgang compleet. De Italiaan en Duitser toonden echter genade en maakten het karwei pas op het zesde wedstrijdpunt bij 5-4 af.

Nargiso en Riglewski nemen het zaterdag, in de halve finale, op tegen Jan Siemerink die aan de zijde van Daniel Orsanic staat. In de andere halve finale staat Menno Oosting, samen met Javier Sanchez tegenover het dubbel Adams/Olhovski.

Alberto Berasategui herstelde zich net op tijd om zich via een zwaarbevochten zege (6-3 2-6 6-4) op Renzo Furlan voor de halve finales te plaatsen. In de halve finale treft de nummer één van het Hilversumse tennistoernooi de Australiër Richard Fromberg, die na een evenens spannende en slopende driesetter de Tsjech Slava Dosedel uitschakelde: 2-6 7-6 6-1. Zo krijgt de laatste editie van Het Melkhuisje zaterdag, naast Rios - Novacek, een confrontatie tussen de enige Australiër met een voorkeur voor lange rallies, en de enige Spanjaard die de slagenwisselingen vanaf de achterlijn het liefst zo kort mogelijk houdt.

Tienkamper O'Brien faalt op 1500 meter

ST. PETERSBURG – Negen onderdelen leek tienkamper Dan O'Brien in staat zijn eigen wereldrecord te verbeteren. Op de afsluitende 1500 meter faalde de Amerikaan op jammerlijke wijze. Een halve minuut bleef hij boven de vereiste tijd. Het was de vijfde keer in zijn carrière dat de laatste afstand hem teveel werd.

O'Brien moest 4.40,92 lopen, het werd 5.10,94. „Ik ben geen goede loper", zei de Amerikaan, nadat hij over de finish was gesjokt. „Ik zat er al voor de start doorheen." De trage race was een martelgang. De 28-jarige Amerikaan won wel de gouden medaille bij de Goodwill Games. Het was een schrale troost in het zwakke deelnemersveld. Zijn totaal kwam op 8715, het wereldrecord bleef met 8891 intact.

Na de eerste dag van de tienkamp had O'Brien zestien punten voorsprong op het schema van het wereldrecord dat hij in 1992 in het Franse Talence vestigde. „Hij kan het", zei trainer Mike Keller. Op de 110 meter horden begon zijn pupil met een persoonlijk record, 13,81. De discus landde na 48,10 meter, het polsstokhoogspringen was met 4,90 meter voor verbetering vatbaar. De speer vloog naar 62,20 meter. Maar die vermaledijde 1500 meter was teveel gevraagd.

O'Brien kon zich niet troosten met een koud biertje. „Ik heb de alcohol afgezworen", zei de tweevoudig wereldkampioen. De afgelopen winter ging hij nog eenmaal in de fout. „Maar nu heb ik mezelf definitief overwonnen. Niet op de baan, wel privé. Ik zal deze teleurstelling het hoofd bieden."

Ook bij het hoogspringen was het wereldrecord vrijdag in St. Petersburg in het geding. Olympisch kampioen Javier Sotomayor kwam over 2,40 meter. Het was de zesde keer dat hij de grens overschreed; geen hoogspringer die hem dat kan nazeggen.

In de boksring zorgde Felix Savon voor de enige knock-out in vijf finales. De Cubaanse zwaargewicht, oude bekende van Arnold Vanderlijde, had nog geen minuut nodig om de Rus Mochalov te verslaan. Twee van zijn landgenoten verloren. Zwaarweltergewicht Lemus van de Rus Karavajev, bantamgewicht Carrion van de Rus Antonov. Manilla (lichtvlieg, tegen de Zuidkoreaan Choi) en Hernandez (welter, tegen de Rus Sjkalikov) behaalden wel goud voor Cuba.

Tweekamp in evenwicht

SANGHI NAGAR – In de tweekamp tussen Jan Timman en de Rus Valeri Salov tijdens de kwartfinales van het FIDE-kandidatentoernooi is nog altijd geen tekening gekomen. De derde partij in Sanghi Nagar (Indië) werd na zes uur speeltijd afgebroken. De eerste partij onderging hetzelfde lot. De tweede partij eindigde in remise, vandaag worden de twee afgebroken partijen voortgezet. De stand in de tweekamp is 1/2-1/2. Viswanathan Anand nam verder afstand van de Amerikaan Kamski met winst in de vierde partij. Hij leidt met 3-1. In de andere kwartfinale-tweestrijd boekte Gelfand een zege met de witte stukken op Kramnik. De Witrus herstelde het evenwicht: 2-2.

oefenvoetbal

ZONDAG

Heerlen Sport-Waubach	11.00 uur
Heksenberg-Roda JC 2 (terrein NEC)	14.30 uur
SVN-Fortuna 2	14.30 uur

Volleybalregisseur Misha Latuhihin breekt door

Vuurdoop van een begaafd technicus

● *Misha Latuhihin: „Bij WK in Griekenland valt pas een echte hoofdprijs te verdienen."* Foto: PAUL KUIT

Van onze correspondent
PAUL DEMELINNE

SWALMEN/HEERLEN – Het Oranjegevoel. Daarmee wil het deze zomer maar niet echt lukken. Na de voetballers, tennissers, hockeysters en wielrenners liet ook de nationale volleybalploeg het mes in het varken steken. Zowel qua sportief prestige als financieel betekende uitschakeling in de kwartfinales van de World League een voortijdige streep door de beoogde rekening.

Niettemin kon bondscoach Joop Alberda aan de debetzijde ook winst noteren. In Italië, het mekka op volleybalgebied, braken de jonge, Limburgse neo-internationals Guido Görtzen en Misha Latuhihin definitief door.

Het duo fungeert in de nationale ploeg als stand-in voor de boegbeelden Zwerver en Blangé. Tegen Italië kreeg Zwerver in de vierde set rust en demonstreerde Görtzen onder moeilijke omstandigheden zijn talent en onverstoorbaarheid. Misha Latuhihin viel in tegen Bulgarije en was de startende spelverdeler in het warmbloedige, cruciale duel tegen wereldkampioen Italië.

Ondanks de alom lovende kritieken hield Latuhihin geen goed gevoel over aan zijn vuurdoop tegen de mondiale volleybaltop. Terug thuis in Swalmen, liet de tweede regisseur van Oranje weten: „De finale bereiken van de World League. Dat had een hoogtepunt in mijn carriere tot nu toe moeten worden. Ik heb wel gespeeld, maar het hoogtepunt is uitgebleven. Dat kan je moeilijk tevreden zijn."

De begaafde technicus koppelde in Cuneo lef aan strijdlust. Inzicht en maatgevoel aan koelheid en het wa-re kenmerk van een topsporter: een winnaarsmentaliteit. „Ik wist dat ik kan presteren onder druk. Nu weet de buitenwereld het ook," reageert de toekomstige opvolger van Blangé rustig en zelfverzekerd op het ontbreken van plankenkoorts.

Temidden van alle toegezwaaide lof over zijn persoonlijk optreden, analyseert Misha Latuhihin nuchter waarom Nederland de hooggespannen verwachtingen niet kon inlossen en twee keer in de tie-break nipt het nakijken had: „Alles was gefixeerd op de wedstrijd tegen de Bulgaren. We hebben die ploeg niet onderschat, maar onszelf overschat. Nederland vormde in die partij geen echte eenheid."

„Omdat Italië de eerste kwartfinale ook verloor, stonden beide teams met de rug tegen de muur. Het was de dood of de gladiolen. Twee ploegen speelden we op perfect niveau. We waren daarna misschien te gretig, niet rustig genoeg. De omslag kwam in een fase waarin onze service en pass een lichte terugval lieten zien. Zo'n kans moet je de Italianen voor eigen publiek niet geven. Die jongens spelen dan als in een roes. Uiteindelijk maakten wij in de beslissende vijfde set net twee, drie fatale foutjes meer en hebben ze la-ten ontsnappen."

Door de uitschakeling voor de World League finale zakt Nederland op de mondiale ranglijst naar plaats vier ten faveure van Cuba. Uit de, met zes miljoen dollar gevulde, toernooiruif wordt slechts 463.400 dollar overgemaakt naar het bondsbureau in Woerden, inclusief de individuele prijs voor Jan Posthuma als beste blokkeerder. Na aftrek van 300.000 dollar aan inschrijfgeld en TV-rechten plus nog wat organisatiekosten, blijft er weinig over om onder de spelers te verdelen.

In de termijnplanning van dit internationale seizoen vormde de World League slechts een tussenstation. De absolute piek moet dit najaar bereikt worden als in Griekenland de WK afgewerkt wordt. Misha Latuhihin: „Daar, in Athene, valt pas een echte hoofdprijs te verdienen."

sport op tv

DAAG
-16.00 Ned 2: tennis open NK
-13.45 BRT 2: autosport samenvatting ...faler Pokal Rennen.
-14.00 BRT 2: autosport samenvatting ...lass Cup Francorchamps.
-16.00 BRT 2: tennis Belgisch vrou...kampioenschap.
-17.53 Ned 3: Wereldruiterspelen en ...dleague volleybal.
-19.00 BRT 2: tennis Belgisch mannen...pioenschap.
-17.40 Ned 1: tennis open NK
-17.30 Dld 3: Sport im Westen.
-18.02 Dld 1: Sportschau.
-19.17 Ned 2: Studio sport.
-19.10 RTL Television: Sport.
-19.50 Dld 1: Sportschau.
-20.24 Ned 2: zeilen Ronde van Texel.
-23.20 Dld 2: Aktuelle Sport-Studio.
-22.50 Ned 3: Studio sport.
-23.00 BRT 1: Sport op zaterdag.
-00.50 Ned 2: Wereldruiterspelen en ...will Games.

GEN
-16.00 Ned 1: tennis open NK
-15.40 RTL Television: GP formule 1
-16.30 Ned 3: Wordleague volleybal.
-18.15 Dld 2: Wereldruiterspelen, WK ...ek gehandicapten, sportklimmen en ...etbal.
-18.40 Dld 1: Sportschau.
-20.15 Ned 3: Studio Sport.
-19.58 Dld 1: Sportschau-Telegramm.
-20.15 BRT 1: Sportweekend.
-23.05 BRT 1: Sport.
-23.05 Dld 2: Sport am Sonntag.
-01.10 Ned 2: Wereldruiterspelen en ...will Games.
-01.10 RTL Television: GP Duitsland ...ule 1, herhaling.

sport kort

KUNSTRIJDEN – Tonya Har... keert terug op het ijs. De Ame...anse zal binnenkort haar hand...ning zetten onder een contract professional in een ijsshow.

ATLETIEK – Een record aantal 1200 atleten uit 44 landen zal 7 tot 14 augustus deelnemen het EK in Helsinki. Slechts de ...rgstaatjes Andorra, Monaco, Gi...tar en San Marino ontbreken.

PAARDESPORT – De Arabische ... Jabeer Abdullah moet een ... van 250.000 gulden, die hij on...s won met zijn renpaard Royal ... inleveren. Het dier reageerde ...tief op een dopingcontrole.

sport in cijfers

PAARDESPORT

Wereldruiterspelen Dressuur, landenwedstrijd: 1. Duitsland 5269 punten, 2 Nederland (Van Grunsven, Bontje en Rothenberger) 5196, 3. Verenigde Staten 4787, 4. Frankrijk 4633, 5. Italië 4616 6. Zweden 4614, 7. Groot-Brittannië 4578, 8. Zwitserland 4556, 9. Denemarken 4532, 10. Canada 4477. Dressuur Grand Prix: 1. Van Grunsven, Olympic Bonfire 1819, 2. Werth , Gigolo 1810, 3 Uphoff-Becker, Rembrandt Borbet 1742, 4. Balkenhol , Goldstern 1717, 5 Rothenberger, Dondolo 1693, 6. Bontje Heuriger N 1684, 7. Rehbein, Donnerhall 1675, 8. Dover, Devereaux 1651, 9. Kyrklund, Edinburg 1639, 10. Faurie. Virtu 1635.

Voltige, eerste ronde Mannen: 1. Föcking, Aladin 9,061 punten, 2. Lensing, Aladin 9,028, 3. Fiskbaek, Hamlet 8,967, 30. De Bruin, Hannibal 6,211, 31. Preenen, Hannibal 6,139, 34. Arnken, Amadeus Aloha 5,478. Vrouwen: 1. Benedetto, Zarewitsch 9,145, 2. Strobel, Chrysostomos 8,989, 3. Lemon, Maxwell 8 8,855, 12. Danvers, Amadeus Ahola 7,855, 28. Van den Hoven, Tenor 6,989, 39. Ridder, Rosita 6,311.

VOLLEYBAL

World League, mannen. Halve finale: Cuba - Brazilië 3-2 (15-11 6-15 5-15 15-12 22-20). Italië - Bulgarije 3-0 (15-4 15-4 15-13). Finale: Italië - Cuba.

WIELRENNEN

Tour Féminin, vijfde etappe Moissac - Tarbes: 1. Odin 145 km 4.02.15, 2. Sydor 0.04, 3. Vink, 4. Legal, 5. Polikiavitsjoete, 6. Polhanova, 7. Proednikova 2.04, 8. Guo Xinghong, 9. Fanini, 10. Fatkoelina, 21. Brunen 2.35, 31. Borst, 37. Dijkstra 2.50, 49. Overgaag 3.10, 71. Groen 4.10. **Klassement:** 1. Odin 18.12.45, 2. Polhanova 0.07, 3. Polikiavitsjoete 0.14, 4. Vink 0.18, 5. Sydor 0.21, 6. Legal 0.26, 7. Samplonius 1.57, 8. Brunen 1.59, 9. Hughes 2.05, 10. Fanini 2.06, 29. Borst 2.35, 37. Overgaag 3.10, 49. Dijkstra 3.59 83. Groen 7.10.

TENNIS

Hilversum. Mannen. 460.000 gulden Kwartfinales: Berasategui - Furlan 6-3 2-6 6-4. Halve finales: Rios - Novacek en Berasategui - Fromberg.

Open Sittardse heren: Merry-Boester 6-3, 6-2; Van Dommelen-Op der Heijde 6-4, 6-2; Nagel-Goderis 6-3, 6-4. Dames Copier-Kuiper 6-2, 6-3; Bonnen-Scheuten 6-0, 6-4; Van der Linden-Verbeet 6-1 6-4; Oosters-Beltgens 6-3, 6-4.

DAMMEN

Nijmegen. Internationaal toernooi, negende ronde: Krajenbrink-Foerman 1-1. Mehtijev-Harmsma 0-2, Goedemoed-Ba 0-2, F. de Koning-Okken 1-1, G. van Aalten-M'Benque 1-1, Plantinga-Van der Pal 1-1, Thijssen-Knoops 1-1, Drent-L. Tomase 0-2, Godthelp-Kuperman 1-1. Stand aan kop: 1. Harmsma en Ba 14, 3. Van Aalten, M'Benque, Krajenbrink, Foerman, De Koning, L. Tomase 13.

AUTOSPORT

Hockenheim. GP Duitsland formule 1, negende WK-race, eerste kwalificatietraining: 1. Hill Williams Renault 1.44.026, 2. Berger Ferrari 0,590, 3. Schumacher Benetton Ford 0,849, 4. Alesi Ferrari 1,246, 5. Coulthard Williams Renault 1,451, 6. Hakkinen McLaren Peugeot 1,461, 7. Blundell Tyrell Yamaha 1,788, 8. Irvine Jordan Hart 1,885, 9. Barrichello Jordan Hart 1,936, 10. Frentzen Sauber Mercedes 2,462, 28. Verstappen Benetton Ford, niet gekwalificeerd.

GOODWILL GAMES

Atletiek Mannen. Hinkstapsprong: 1. Harrison 17,43, 2. Conley 17,25, 3. Sakirkin 17,05. 4x100 meter: 1. Santa Monica 38,30, 2. Cuba 38,76, 3. Rusland 38,92. 4x400 meter: 1. Verenigde Staten 2.59,42, 2. Cuba 3.01,87, 3. Rusland 3.02,70. Tienkamp: 1. O'Brien 8715 punten (100 m: 10,49, ver: 7,81, kogel: 15,70, hoog: 2,20, 400 m: 47,73, 110 m horden: 13,81, discus: 48,10, polshoog: 4,90, speer: 62,20, 1500 m: 5.10,94), 2. Fritz 8177, 3. Janvrin 7908.

Vrouwen. 5000 meter: 1. Romanova 15.28,69, 2. Pentoekova 15.30,15, 3. Karlshoj 15.33,88. 4x400 meter: 1. Verenigde Staten 3.22.27, 2. Rusland 3.25.00, 3. Cuba 3.26.35. Kogel: 1. Siu Xingmei 20,15, 2. Huang Zhinong 20,08, 3. Mitkova 19,74. Speer: 1. Hattestad 65,74, 2. Tilea 59,50, 3. Jarigina 59,32. **Boksen** Finales. Lichtvlieg: Manilla w.o.p. van Joon-Wook Choi . Bantam: Antonov w.o.p. van Carrion Licht: Gvasalia w.o.p. van Hinz . Welter: Hernandez w.o.p. van Sjkalikov . Zwaarwelter: Karavajev w.o.p. van Lemus Zwaar: Savon wint door knock-out 1e ronde van Mochalov . **Waterpolo** Mannen. Halve finales: Rusland - Italië 9-7, Duitsland - Spanje 11-8. Om vijfde plaats: Verenigde Staten - Hongarije 9-7.

KERPEN/HOCKENHEIM – De gedoodverfde opvolger van Ayrton Senna. Onder die noemer ging Michael Schumacher al door het leven voordat het Braziliaanse formule 1-idool op 1 mei van dit jaar tijdens het horror-weekeinde van Imola zijn passie voor racen met de dood moest bekopen. De 25-jarige Duitser geldt allang niet meer als supertalent; daar is Schumacher een maatje te groot voor. Hij is favoriet voor de wereldtitel. Razendsnelle ontwikkelingen, die in de mega-wereld van de formule 1 slechts gedragen kunnen worden door stevige schouders. Hoge bomen vangen veel wind. Met dat gegeven zal Michael Schumacher moeten leren leven.

Michael Schumacher en de problemen van een formule 1-vedette

De zware erfenis van Ayrton Senna

• *Michael Schumacher, heel even tijd voor vriendin Corinna.* Foto: MCM Productions

De status die hij na het overlijden van Ayrton Senna min of meer in de schoenen kreeg geschoven, wordt hem af en toe te veel. Michael Schumacher: held van de natie; onaantastbaar achter het stuur van zijn bolide, maar ook een man die zijn menselijke gevoelens en zwakheden verbergt achter een pantser van arrogantie. Net als Benetton-teambaas Flavio Briatore, de zakenman van graniet.

Met zijn tweetjes dachten ze de de Grand Prix-wereld te kunnen regeren. De Duitser en de Italiaan lapten in Silverstone de zwarte vlag, het signaal om onmiddellijk de pits op te zoeken en de strijd te staken, aan hun laars. Dinsdag in Parijs kreeg het tweetal de deksel op de neus. Schumacher moet twee races aan de kant blijven en ziet zijn al zeker gewaande wereldtitel toch nog in gevaar komen. De reactie was als van een kleuter die voor straf in de hoek moet staan: verongelijkt, medelijden vragend.

„Ik dacht dat ik in Silverstone al voldoende gestraft was," verwees Schumacher naar de vijf seconden stop-and-go-penalty waarvoor hij weldegelijk naar de pits kwam en die hem vrijwel zeker de overwinning in de Grand Prix van Engeland kostte. Berouw komt echter na de zonde, want vooraleer de trots van de Duitse autosport zijn straf aanvaardde, hadden hij en Briatore het wel erg bont gemaakt. De overkoepelende autosportfederatie FIA greep dan ook keihard in. „Maar ik heb die zwarte vlag echt niet gezien," aldus de wat kinderachtige reactie van Schumacher.

Wie is deze querulant, die ongetwijfeld de beste formule 1-coureur van dit moment is? Maar die ook te boek staat als arrogant, kil en gevoelloos. Die slechts emoties toont als hij op de hoogste trede van het erepodium staat; in de euforie van het succes.

De kartingbaan van Kerpen, onder de rook van Keulen. Het is daags voor de zitting van de FIA-commissie in Parijs. Michael Schumacher is heel even terug op de plaats waar het allemaal begon. Als zoon van de uitbater van het skeltercircuit kreeg het race-virus twintig jaar geleden al vat op hem. Heel even voelt hij zich weer kind. De in Monte Carlo levende multimiljonair ligt, samen met zijn ook al racende jongere broertje Ralf, in een deuk van het lachen als hij een aantal journalisten, die zich voor even mogen meten met de meester zelf, in de strobalen van de baan ziet belanden.

Michael Schumacher is een man van nukken. Zo krijgt een voor een handtekening bedelend meisje van amper acht jaar nors te verstaan dat ze later nog maar een keer terug moet komen. „Ik moet me tegenwoordig afschermen van de buitenwereld," is het excuus voor zijn soms weerbarstige karakter. „Er is in korte tijd heel veel veranderd. Iedereen wil iets van me. Dat kan niet. Soms wordt het me wel eens te veel. Ik heb een beroep waar ik veel energie in moet stoppen. Racen, trainen, fysiek sterk blijven, sponsors tevreden stellen. Dan blijft er niet meer veel vrije tijd over."

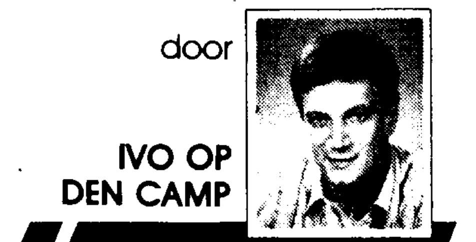

• *Terug in de tijd. Michael Schumacher geniet achter het stuur van een kart.* Foto: MCM Productions

De sporadische momenten dat Michael Schumacher vrijaf heeft, vertoeft hij doorgaans in Monte Carlo. „Daar word je op straat tenminste niet door iedereen aangeklampt. In Monaco kan ik nog gewoon op een terras zitten en wat drinken. Of ik ga met mijn boot de zee op om te zwemmen."

Toch lijkt zijn privéleven zelfs aan de Franse zuidkust niet meer veilig. Onlangs publiceerde een Duits boulevardblad een pikante foto van de coureur en zijn vriendin Corinna bij het zonnebaden. „Ik kan me nu wel iets voorstellen bij de affaire van Maradona, die met een pistool in de lucht schoot toen een aantal fotografen te opdringerig werd. Ik vind het niet te tolereren dat mijn vriendin 'oben ohne' wordt gefotografeerd. Met name zij heeft recht op een privéleven."

Michael Schumacher begon zijn loopbaan uiteraard in de kart. Een Europese titel werd zijn deel, alvorens hij de overstap maakte naar de formule-wagens. In 1990 pakte hij de Duitse titel in de formule 3, hetzelfde huzarenstukje dat Benetton-teamgenoot Jos Verstappen drie jaar later opvoerde. Mercedes ontfermde zich vervolgens

over het talent, maar de ster van Schumacher steeg sneller dan verwacht. In augustus 1991 bood Jordan hem de kans te debuteren in de formule 1. Hij gaf zijn visitekaartje af met een zevende trainingstijd, al duurde de race zelf op het circuit van Francorchamps niet langer dan een ronde.

Benetton-teambaas Flavio Briatore rook geld en net als drie jaar later met Verstappen zette de flamboyante Italiaan het complete formule 1-wereldje een hak. Een bliksemtransfer was het gevolg en al bij zijn tweede race zat Schumacher in een Benetton-Ford. De eerste punten werden nog in 1991 behaald. De eerste zege volgde op de dag af een jaar na zijn debuut in de formule 1. Vorig jaar werd de stijgende tendens voortgezet en in 1994 lijken Schumacher en Benetton de vruchten te plukken van hun noeste arbeid. Inmiddels staan er al acht Grand Prix-overwinningen op zijn naam. Een aantal dat van de huidige formule 1-elite alleen Gerhard Berger evenaart.

Het bekende Motodrom in Hockenheim zal dit weekeinde op zijn kop staan. Rond de 300.000 fans worden er verwacht, verdeeld over drie dagen autosportspektakel. En ze komen maar voor één man: Michael Schumacher. „Daar ben ik me van bewust. Dat feit maakt me niet nerveus. Ik put er extra motivatie uit. Het liefst zou ik de fans persoonlijk bedanken voor hun steun, maar dat is onmogelijk. Vorig jaar heb ik in Francorchamps de fanclub op de camping naast het circuit bezocht. Dat ontaardde meteen in een gigantische chaos."

Een salaris van bijna een miljoen gulden per maand; een solide bodem onder de kont. Wat wil een coureur nog meer? Toch zegt de zelfverzekerde Schumacher zijn twijfels te hebben gehad. „Na de dood van Senna en Ratzenberger in Imola was iedereen geschokt. Ik heb daar een week of vier problemen mee gehad. Je gaat twijfelen. Maar uiteindelijk merkte ik dat ik in de auto als het ware een knop kan omdraaien en alles van me af kan zetten. Toen wist ik ook zeker dat ik door zou gaan met deze sport."

Het zelfvertrouwen was weer terug. Schumacher voelde zich weer gelukkig. „Ik kon weer genieten van de kleine dingetjes. Van de zon; van het terras bij mijn woning in Monte Carlo; van een lekker ontbijt met Corinna. En 's avonds bij een lekkere temperatuur onder de sterrenhemel naar de zee kijken. Dat zijn de momenten dat ik helemaal tot rust kom."

Kort na de dood van Ayrton Senna en Roland Ratzenberger, kreeg Schumacher geen kans op zijn lauweren te rusten. De Duitser stond centraal in een spervuur van kritiek. Als enige van alle topcoureurs liet hij verstek gaan in Sao Paulo bij de begrafenis van Senna en ook de moeite om even naar Salzburg te gaan voor een laatste groet aan de omgekomen Oostenrijker nam hij niet.

Een groot deel van Duitse pers kraakte hem voor zijn geringe blijk van medeleven tot op het bot. Schumacher zelf weet beter dan wie ook waar de schoen wrong. „Het is eigenlijk een zaak waar ik niets meer over wil vertellen. Ik ben nu eenmaal niet iemand die zijn gevoelens uit. Die houd ik voor mezelf. Ik ben een zeer gelovig mens, maar etaleer dat niet door naar de kerk te gaan.

Ik had mijn vlucht naar Sao Paulo al geboekt, maar er waren voor mij gegronde redenen om toch van de reis af te zien. Daar wil ik verder niet op ingaan, al moet ik achteraf concluderen dat ik beter wel had kunnen gaan. Maar naderhand is het altijd gemakkelijk praten. Waar ik wel spijt van heb, is dat ik twee weken na Imola in Monaco niet een Braziliaanse en Oostenrijke vlag heb gepakt tijdens mijn ereronde. Dat zou een mooi gebaar zijn geweest."

De biecht van Michael Schumacher klinkt oprecht. Het zijn de menselijke trekjes, die hij liever voor zichzelf had gehouden. Maar tevens de uitingen van warmte die van Ayrton Senna een coureur met een ongeëvenaarde uitstraling maakten. De erfenis van de Braziliaan weegt loodzwaar. Michael Schumacher, door de buitenwereld geperst in het keurslijf van wereldster, speurend in de jungle van de formule 1 naar een eigen charisma.

DOOR IVO OP DEN CAMP

Brokkenpiloot Jos Verstappen crasht met bolide van Schumacher

'Zwartste dag sinds ik autocoureur ben'

HOCKENHEIM – Als een speer vluchtte Jos Verstappen achter de schermen. In een hoekje, diep weggedoken, zat hij zijn zonden te overdenken. In de kwalificatie voor Grand Prix van Duitsland werd hij door pech achtervolgd. „Wat moet ik ervan zeggen," stamelde de Montforter, met een brok als een rotsblok in zijn keel. „Stom natuurlijk, maar laat me nu even alleen."

Een doodse, haast onwezenlijke stilte viel. Verstappen wist niet meer hoe hij het had. Zijn ogen werden vochtig en voor even wendde hij zich af van Jan en Alleman die hem troostende woorden wilden toespreken. „Wat hard voor die jongen," vond Maria Bellanca, de perschef van Benetton, die duidelijk te doen had met de 22-jarige coureur. „Ik loop al heel wat jaren rond in de formule 1, maar ik heb nog nooit iemand zo kapot gezien. Gelukkig is het een sterke jongen. Hij zal er wel weer snel bovenop komen."

Dat laatste klopte. Drie uur had Verstappen nodig om zijn ergste teleurstelling te verwerken. Toen zat hij weer klaar om, op het eerste oog monter, de ware toedracht van deze zwarte bladzijde in zijn autosportloopbaan van commentaar te voorzien. „Het is de zwartste dag sinds ik autocoureur ben," kwam hij ruiterlijk voor zijn blunder uit. „Ik heb me ook nog nooit zo slecht gevoeld. Machteloos eigenlijk."

Aan de escapade van Verstappen ging uiteraard een geschiedenis vooraf. In de vrije training van gisteren was de Montforter in de eerste bocht na start en finish al in de grindbak beland en daarbij was de achterkant van zijn auto beschadigd. „Het team had me niet verteld dat er olie van de opgeblazen motor van Gerhard Berger in die bocht lag. Ik wist dus van niets en in een keer raakte ik in een slip. Omdat ik met de achterkant tegen de vangrail kwam ontstond er een klein brandje en begon een baanpost meteen te blussen."

Een actie met verstrekkende gevolgen. De monteurs zagen zich genoodzaakt de complete achterkant van de Benetton, inclusis motor, te vervangen, omdat alles vol met bluspoeder zat. Een karwei dat niet tijdig voor de officiële training geklaard kon worden. Omdat het reglementair verboden is dezelfde dag over te stappen in de reservewagen, moest Verstappen hopen dat de teamleiding zou besluiten hem een kans in de auto van Schumacher te geven.

Die mogelijkheid kwam er, maar onder strenge restricties. „Ik mocht twee rondjes rijden om in elk geval een tijd neer te zetten. Dan was ik in elk geval zeker van een startplaats, mocht het zaterdag tijdens de training regenen," verklaarde Verstappen.

Zover kwam het niet. „Misschien dacht ik wel te veel aan het feit dat ik heel voorzichtig moest zijn. Ik merkte wel meteen dat de auto van Schumacher beter was. Bij hem hebben ze iets nieuws gemonteerd, dat bij mij nog niet toegepast kon worden. Dat kreeg ik pas te horen toen ik in de wagen van Schumacher stapte. Ik had het gevoel dat het prima ging, maar toen ik in de Ostkurve even over de rand reed, reageerde zijn auto anders dan die van mij. Daardoor verloor ik de controle."

Verstappen ziet bovenstaande verklaring niet excuus. „Hier is geen pardon voor. Het was gewoon heel stom." Over de gevolgen heeft de Limburger nog niet nagedacht. JJ Lehto, die als tweede rijder in het Benetton-team was gecontracteerd, maar vanwege zijn matige prestaties werd vervangen door Verstappen, lachte in zijn vuistje. In geen tijden meer had de Fin zo goedgemutst door het rennerskwartier gelopen.

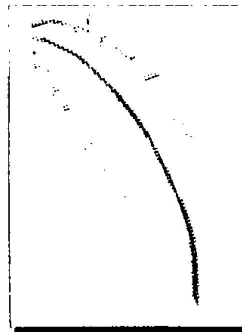
Flavio Briatore is de man die bij Benetton alle beslissingen neemt. Zijn gezicht stond op onweer, al is het voor Verstappen te hopen dat het echte noodweer in Hockenheim in elk geval vandaag achterwege blijft. Dan kan hij zijn tijd immers niet verbeteren en moet de Limburger de race morgen vanaf de tribune bekijken. „Het was een fout van Jos," was het korte commentaar van de Italiaan.

Meer wilde Briatore niet prijsgeven. „Ik heb nog niet met de baas gesproken," waren de woorden van Verstappen. „Dat zal nog wel gebeuren. Nee, bang ben ik niet. Ik kan er nu immers toch niets meer aan veranderen. Bovendien was het de beslissing van Briatore om mij in de wagen van Schumacher te laten rijden." Maar dat doet weinig ter zake.

Bang dat hij zijn plaats in het Benetton-team verliest en het formule 1-avontuur van de talentvolle een vroege dood sterft, is Verstappen niet. Jackie Stewart, drievoudig ex-wereldkampioen, zei onlangs te vrezen voor de loopbaan van Verstappen. „Want je kunt niet in twee jaar tijd naar de formule 1. Dat is hetzelfde als van de kleuterschool ineens naar het gymnasium," vond Stewart.

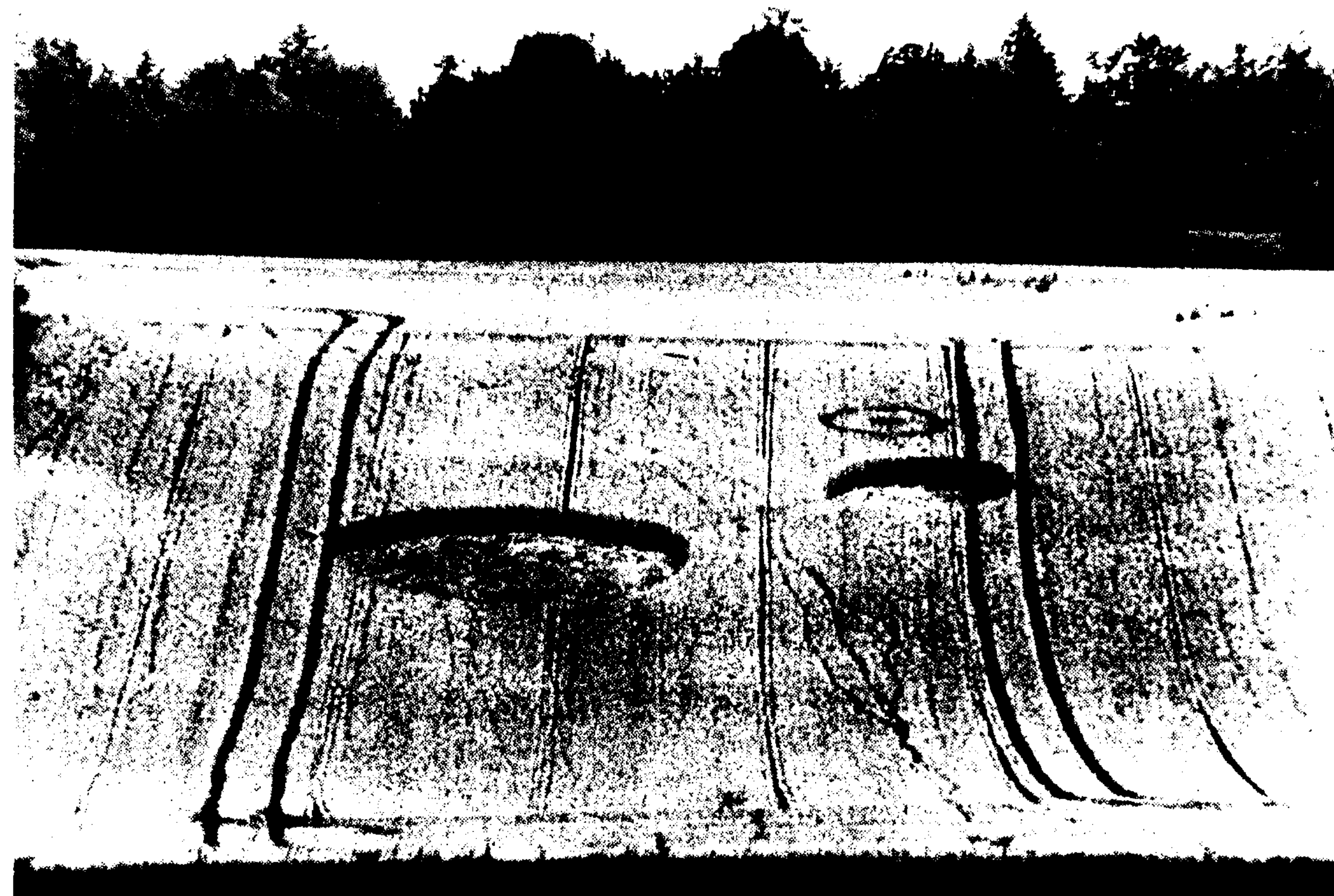
„Racen in de formule 1 is moeilijker dan we allemaal gedacht hadden. Het is een lang leerproces," weet Verstappen inmiddels ook. „Maar ik heb nog twee dagen," sprak hij zich wat moed in.

Dat Lehto in de wachtkamer zit en handenwrijvend de fouten van Verstappen begeleidt, deert hem niet. „Als het de laatste keer is, dan is het de laatste keer. Dan zien we daarna wel weer verder."

Zijn ze buitenaards? Gewoon mensenwerk? Natuurverschijnselen? Sinds deze maand op Schouwen-Duiveland een mysterieuze graancirkel werd aangetroffen, zijn de discussies losgekomen. Dit is het begin, zeggen onderzoekers: als hier net zo'n logo-ritmische vermeerdering volgt als in andere landen, wordt Nederland vanaf nu overspoeld met een reeks wiskundige cirkels in de gewassen. Pas nu blijkt dat in 1991 al de eerste cirkel werd gemeld. In de Haarlemmermeer, waar ze er geen ruchtbaarheid aan gaven. In 1992 volgde er weer één, in Drenthe ditmaal. Vorig jaar verschenen er vijf, allemaal in Limburg. Pas deze maand barstte de ware stormvloed los, ook in de publiciteit.

Onderzoeker: 'Misschien is er een sleutel die we met z'n allen moeten kraken'

● *Deze maand ontdekten kinderen cirkels in een Maastrichts korenveld.*

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

DOOR JELLE BOONSTRA

Boer Leendert Hanse uit Zierikzee had de primeur: hij ontdekte zaterdag 9 juli drie cirkels in zijn graanveld. De media stortten zich er met enthousiasme op en daarna trapten nieuwsgierigen voorzien van transistor-radio's, pocketcamera's en metaaldetectors z'n akkers plat. De afgelopen weken volgden meldingen uit Almere, Bovensmilde, Assen en Maastricht – meteen twee stuks, het fenomeen houdt blijkbaar niet alleen van graan, maar ook van Limburg.

Kermis

„Deze week belden twee boeren uit Zeeland en Zuid-Holland: ook zij hebben cirkels aangetroffen. We mogen ze bekijken op strikte voorwaarde dat de locaties buiten de publiciteit houden. Die boeren hebben geen zin in kermis op hun land," zegt Herman Hegge (33) uit Dronten. Hij is serieus onderzoeker van graancirkels in Nederland. Samen met de stichting Contact Network International in Gorredijk brengt hij de cirkels in kaart. De plaats, vorm, straalgrootte, hoe het graan eruit ziet. Stengels uit Nederlandse cirkels zijn al voor onderzoek naar Engeland gestuurd.

Spannende tijden, beaamt Herman volmondig. Al in 1991 werd hij gegrepen door het vreemde fenomeen. Hij was op bezoek in Engeland, bij Stonehenge. Vlakbij was zo'n cirkel ontdekt, een van de duizenden (!) die sinds 1918 in Engeland zijn opgedoken. Ze concentreren zich vooral in de graafschappen Wiltshire en Hampshire, een mystieke gordel in Engeland, met gigantische witte tekeningen van paarden op de heuvelruggen, met zonnecirkels bij Stonehenge en Avesbury en een molshoop van honderd meter hoog in het vlakke land van Glastonbury – waarvan niemand weet hoe die daar ooit gekomen is. King Arthur doolde er rond, op zoek naar de graal. „Die mystieke sfeer was niet echt aan me besteed," zegt Hegge nuchter. „Als het zweverig en esoterisch wordt, houdt het voor mij op." Hij gelooft dan ook niet dat het graan is platgedrukt door vliegende schotels die aan sight-seeing doen.

Meetbaar

Herman Hegge is computeranalist bij een Flevolandse firma. Hij staat met z'n beide benen op de Dronter kleigrond. „Het gaat mij om de meetbare dingen. We willen feiten in kaart brengen, we zijn nu bezig met een databank over cirkels die in Nederland verschijnen. De gegevens gaan naar het CCCS in Engeland, het Centre for Crop Circle Studies, waar ze een wereldwijd netwerk voor de meldingen opzetten. In de hoop, dat we het raadsel ooit kunnen ontsluieren met een grondige, wetenschappelijke benadering."

Het zijn enerverende tijden voor Hegge. Want opeens liggen de fascinerende graancirkels binnen eigen handbereik. Van de tarweboeren mocht hij ze allemaal persoonlijk onderzoeken. Zijn conclusie: de onderzochte cirkels zijn echt, behalve die in Almere, want dat was pure nepperij. „Bewijzen te over dat de graancirkels niet door mensenhanden worden gemaakt. De cirkels moeten zijn ontstaan door een krachtige energiebron. Het graan wordt namelijk neergedrukt op de grond, zonder dat de stengels breken. In Engeland hebben ze inmiddels 20 jaar voorsprong met onderzoek. Binnen het CCCS zijn serieuze wetenschappers verenigd. Biologen, natuurkundigen, hoogleraren die wiskunde doceren. Vanuit hun eigen vakgebied pogen ze een oplossing te vinden."

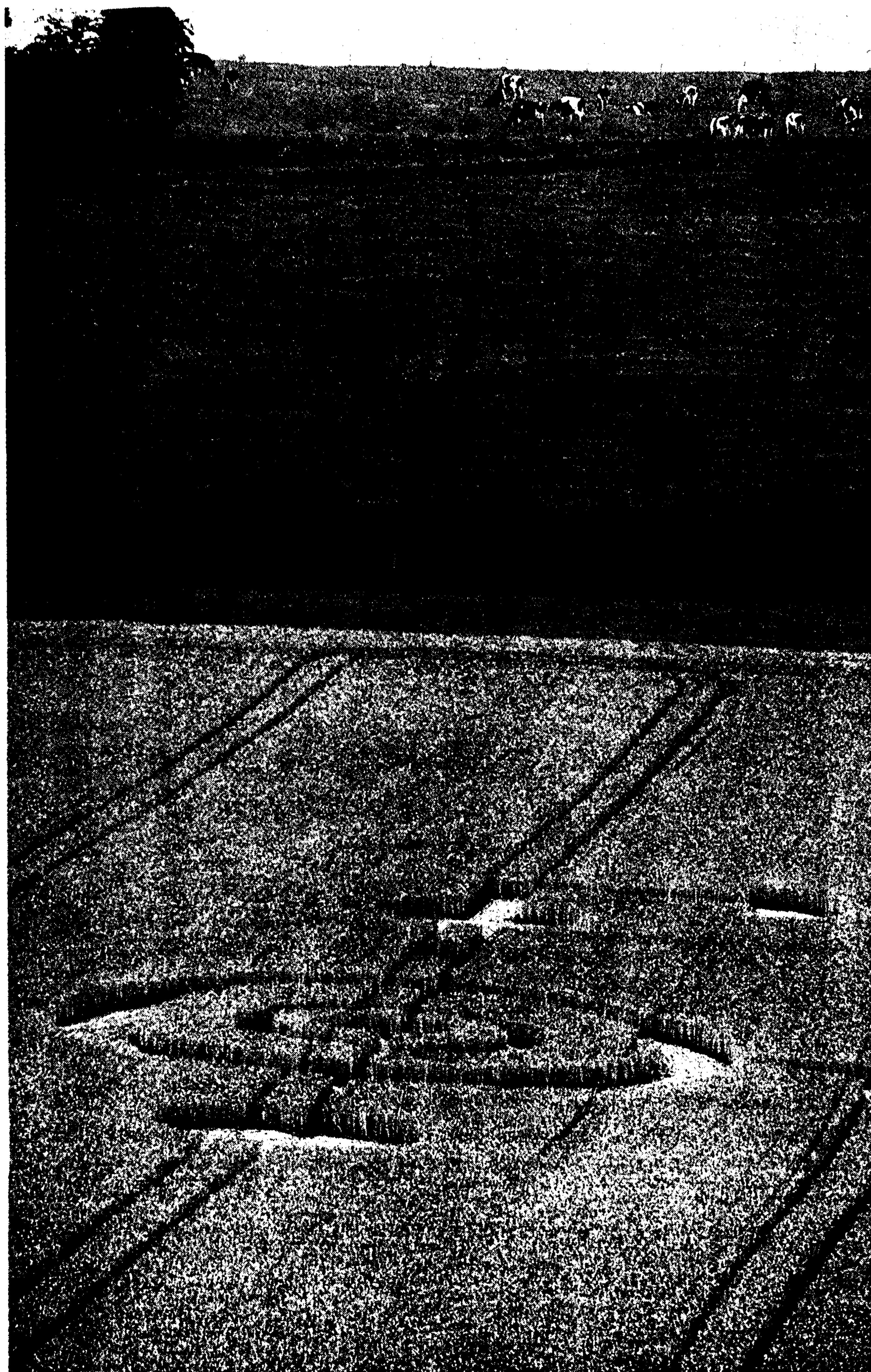
„Tarwestengels uit de cirkels worden onder de microscoop gelegd. En altijd blijkt de hele celstructuur te zijn veranderd. Aan de ene kant lijkt de halm uitgerekt en aan de andere kant geïmplodeerd. Om het anders te zeggen: sommige cellen in de stengel krimpen, anderen zetten uit. Ook op de akkers is het effect bestudeerd. Als de tarwe nog groen is, proberen de stengels zich weer op te richten en is soms een gewone oogst mogelijk. Een Canadese onderzoeker plantte graankorrels uit een cirkel en ontdekte dat ze sneller groeien dan korrels erbuiten. Ook de opbrengst is groter."

Luchtmacht

Ruim honderdmaal rinkelde bij Herman al de telefoon over deze zaak. „Mensen bellen met eigen theorieën. 'De cirkels kondigen de komst van Maitreya aan, de nieuwe Messias', of: 'De bewoners van Mars en Venus geven nu hun tekens door'. Inmiddels boden ook wetenschappers, zoals een celbioloog, de stichting (tel. 05133-5567) hun hulp aan. „Uiterst welkom natuurlijk. Van zulke mensen moeten we het hebben." Ook boeren beginnen zelf te bellen. Een Asser tarweboer liet weten dat er voor de oorlog al cirkels op z'n land voorkwamen, en nu nog steeds, met vaste tussenpozen. De stichting gaat het allemaal onderzoeken, en benadert in de tussentijd ook de luchtmacht, reclamevliegers en andere piloten met de vraag uit te kijken naar nieuwe verschijnselen.

Vroeg of laat, zegt Herman, dient zich zonder twijfel een grappenmaker aan, die verantwoordelijk zegt te zijn voor de cirkels. Zo gaat het overal. Twee bejaarde Britse kunstenaars – Doug Bower en David Corley – beweerden in 1991 dat ze iedereen in Engeland dertien jaar bij de neus hadden genomen door 's nachts met een schoep van een watermolen cirkels in het graan te maken, nadat ze met een passer en een loodlijn de vorm hadden uitgezet. Ze kregen wereldwijd publiciteit. „Het was een beetje alsof de media opgelucht waren. Zie-zo, daar heb je de oplossing van het grote raadsel." Maar toen de mannen bij daglicht mochten laten zien wat ze konden, bleek het zielig broddelwerk te zijn.

Ook de eerste Nederlandse nep-cirkel is al een feit. Die in Almere deugde aan geen kant, zegt Hegge. Kunstenaar Steffen Buikema ontdekte er anderhalve week geleden een cirkel ('Puur toeval, echt') en greep de aandacht in de media aan om reclame te maken voor zijn eigen expositie in... Galerie De Cirkel.

● *Een van de mysterieuze graancirkels die vorig jaar in Limburg (in Ubachsberg) werd aangetroffen.*

Foto: DRIES LINSSEN

„Maar als mensen in de akkers aan de gang zijn geweest, laat dat meteen sporen na. In dat geval zijn de stengels geknapt en niet gebogen. De tarwekorrels zijn uit de stengels gerold. Echt mooi rond wordt zo'n cirkel bovendien nooit, en de moeilijker wiskundiger vormen lukken al helemaal niet."

„Bij onderzochte graancirkels zijn de stengels in een spiraalvorm geplet. Dat begint middenin en het gaat met een soort middelpuntvliedende kracht naar de buitenrand. Dat kun je met de hand onmogelijk namaken." Hij krijgt steun van de boeren in Assen en Zierikzee, en die kennen hun gewassen van haver tot gort (vaak ís het trouwens haver of gort). „Hij heeft gelijk. Die stelen zijn vlak boven de grond gebogen. Als je dat zelf met de hand probeert te doen, knapt de plant meteen af," meldt boer Leendert Hanse vanuit Zierikzee.

Daarnaast is het fysiek onmogelijk dat grappenmakers al die cirkels maken. In de hele wereld zijn er tienduizenden gemeld. In Engeland alleen al ontstonden er in 1991 zo'n 400. Ze duiken op in Japan, Nieuw-Zeeland, Amerika, Scandinavië, overal ter wereld. Niet alleen in het tarwe, ook in het zand van Saudi-Arabië, in sneeuw en koolzaadakkers. Welke energievorm het allemaal bewerkstelligt? Het blijven raadsels. „Vorig jaar werd in Canada een verkoold egeltje in zo'n cirkel aangetroffen. In Engeland vond een toerist een steen in de straal van de cirkel, die precies op de scheidslijn was gebarsten."

Bij z'n eigen onderzoek schakelde Hegge twee wichelroedelopers in. Onafhankelijk van elkaar constateerden ze dat in de cirkels twee energielijnen (zogeheten ley lines) elkaar kruisten. „Hun bevindingen kwamen 100 procent overeen." In de nepcirkel te Almere werd geen straling gevonden.

Boodschap

Inmiddels wordt in dikke pillen al jaren gespeculeerd over een mogelijke 'boodschap' in de wiskundige patronen van de cirkels. „Wiskundigen ontdekten er hele cijferreeksen in, die duidelijk op intelligentie duiden: het getal 'e' is terug te vinden, en Pi. Er zijn rekensommen gemaakt, waarbij de straalgrootte van de cirkels bij elkaar zijn opgeteld, en waarbij het totaal overeenkomt met de snelheid van het licht, nauwkeurig tot acht decimalen achter de komma. Daarnaast is gebleken dat de verhoudingen van enkele cirkels in Engeland en Amerika exact overeenkomen met die van de buitenste stenenrand van Stonehenge."

„Tot nu toe is het onduidelijk hoe de cirkels ontstaan. Een boer in Wiltenbury – Midden-Engeland – zei dat hij 's nachts 'een geluid als van honderd vliegtuigen' had gehoord en de andere dag een gecompliceerd pictogram in het gewas vond."

„Maar vaak wordt juist helemaal niks gehoord. De BBC liet dit jaar een opname zien van een lichtgevende bol boven een verse graancirkel in Wiltshire. De bol tartte elke logica, zodra hij in de richting van de camera kwam werd-ie kleiner, en bij verwijdering werd-ie groter. De beelden toonden hoe een boer op een trekker stopte en er in stomme verbazing naar keek. Trouwens, ook in Limburg en Zierikzee zijn felle, zwevende, lichten waargenomen in de nacht waarin de cirkels werden getrokken."

Tegendraads

Het probleem is dat je geen peil kunt trekken op die getuigenissen. Het is met de graancirkels net als met het aids-virus. Net als je denkt dat je er vat op krijgt, glipt het allemaal weer door je vingers. Herman Hegge: „Soms lijkt het of zich een patroon aftekent. Dan lijken er overeenkomsten in de straal van de cirkels. Zodra iemand dat ontdekt, is de volgende cirkel juist weer groter of kleiner. Dat is hetzelfde met de richting van het graan. Net als je ziet dat alles tegen de klok in ligt, dan kun je er donder op zeggen dat het bij de volgende cirkel precies andersom zal zijn."

Dan nu toch de hamvraag: wat voor boodschap kunnen die cirkels hebben?

Hegge kijkt verontschuldigend: „Ik kan er werkelijk niets zinnigs over zeggen. Ik wil het zo nuchter mogelijk benaderen. Sommigen zeggen dat moeder aarde een levend organisme is, dat met cirkels tegen de teloorgang waarschuwt. Er zijn theorieën dat het boodschappen zijn van een buitenaardse intelligentie die het graan als een soort schoolbord benut om op te schrijven. Wellicht zijn de cirkels bedoeld om ons op te voeden, om ons wat te leren."

In zekere zin vergelijkbaar met de manier waarop de NASA met de Voyager II stukjes aardse beschaving de ruimte inschoot: rekensommen, de tonen van Beethovens 9e en de hartelijke groeten in zestig talen.

„Misschien zit er een sleutel in die we moeten kraken. Ik vind het opvallend dat de cirkelfrequentie de laatste twintig jaar zo is toegenomen, en dat ze nu wereldwijd verschijnen. Bovendien worden ze steeds ingewikkelder. Vroeger waren het simpele cirkels. Nu zijn het hele pictogrammen, met driehoeken er doorheen, halve manen, rechthoekige vormen. In Engeland is gebleken dat de laatste cirkel in de reeks van een seizoen de meest ingewikkelde wordt. Ik zit er in Nederland met spanning op te wachten."

„Technisch gezien zijn we zo vergevorderd, dat we alles kunnen maken wat de klant wil." Dr. John Mayo, president van de befaamde Bell Laboratories van AT&T, is geen bescheiden man. De multinational die binnenkort in Heerlen een distributiecentrum opent, is Amerika's grootste telecommunicatiebedrijf. Voorlopig zullen de wizards van Mayo nog geen tijdmachine, laservoertuig, of gedachtenlezer hebben, ontwikkeld. Daarvoor is het menselijke lichaam nog te weerbarstig. Maar wie een paar dagen rondreist langs de bolwerken van Amerika's grootste telecombedrijf leert dat er vrijwel geen technische belemmeringen meer bestaan in het op afstand communiceren tussen mensen.

● *Bij AT&T in Bedminster brengen 75 grote videoschermen, het communicatieverkeer van de Verenigde Staten en het internationale telefoonverkeer in kaart.*

De wizards van AT&T op weg naar de 21e eeuw

'Sesam open u!' is niet langer een sprookje

DOOR JAAP TIMMERS

Wat te denken van een polstelefoon, een videofoon zonder draad, het openen van de voordeur met je stem, een telefoongesprek met een Chinees zonder kennis van zijn taal? Het is een kleine greep uit de produkten die we binnen enkele jaren voorschoteld krijgen. De techniek en de kennis zijn voorhanden, de kinderziektes nog niet overwonnen. Datzelfde geldt voor de ontwikkeling van het medium televisie.

De informatietechnologie in de Verenigde Staten wordt opgejaagd door de snoeiharde concurrentie op de telefoonmarkt. De drie grote telefoonbedrijven AT&T, MCI en Sprint maken elkaar uit voor rotte vis in advertenties en commercials. De Omo Power-zaak is er niets bij. In New York zagen we elektronische uitslagenborden waarop MCI van seconde tot seconde aangeeft hoeveel de tarieven van AT&T de klant extra kost. Wie stilzit, is het haasje.

Prijzen van telefoons, computers, tv-toestellen en videorecorders dalen in hoog tempo. Deskundigen weten dat een produkt als de drie weken geleden gepresenteerde multimedia-machine van AT&T die nu nog tienduizend gulden kost en vooral in bedrijven terechtkomt, over twee jaar binnen het bereik van de individuele consument zal liggen. Met dit apparaat leg je beeld-, geluid- en datacontact met een ander. Koppel de telefoon aan je pc en plaats een cameraatje van zeshonderd gulden op het beeldscherm en je bent klaar.

Informatiesnelweg

Maar voordat we de voordeur met onze stem openen, een fax vanaf het strand sturen en op afstand ons eigen huis in de gaten houden, moet er nog flink gebouwd worden aan de informatie-snelweg. Deze snelweg beperkt zich niet tot de glasvezelkabel die huizen en bedrijven verbindt, de 'elektronic highway' is een verzamelnaam geworden voor alle netwerken en communicatie-apparatuur. Waar vice-president Al Gore aanvankelijk dacht aan een Amerikaanse infrastructuur, spreekt men nu over de 'global village'. Het wereldomspannende dorp maakt van iedereen een buurman. Amerikaanse telecombedrijven gaan in zee met Europese en Aziatische. Want, wie groot is kan sterk zijn.

De oorspronkelijke telefoniebedrijven hebben vanwege hun uitgebreide netwerken een voorsprong op de televisiekabelmaatschappijen. Of de elektronische snelweg nu wordt gebruikt voor telefonades of interactieve televisie maakt de PTT'ers niet uit. Onze rondgang begint in het AT&T Worldwide Network Operations Center in Bedminster, New Jersey (vijftig kilometer van New York). We zien een ruimte met 75 grote videoschermen, die het communicatieverkeer in kaart brengen van de Verenigde Staten en het internationale telefoonverkeer. Om de vijf minuten komen hier actuele gegevens binnen over het verkeer uit de 130 telefooncentrales. Waar files ontstaan, wordt het verkeer automatisch omgeleid. Met gevoel voor dramatiek wordt het netwerk aldus beschreven: „De informatiestroom, het hartebloed van de wereldeconomie, haast zich door het circuit." PTT Telecom profiteert van de Amerikaanse know-how. Medewerkers van AT&T zijn ingehuurd voor het technische begeleiden van het nieuwe telecommunicatie managementcentrum in Hilversum.

Een aardige illustratie van het nut van het controlesysteem is het verhaal over de aardbeving van 1989 in San Francisco. In telecommunicatiekringen wordt een dergelijke ramp een *mass calling event* genoemd, als ware het een popconcert. Op twee van de 75 schermen wordt de nieuwszender CNN doorgegeven. Zo ook tijdens de aardbeving. Pr-vrouw Lori Glover: „De eerste schokken zagen we live op televisie. Dit betekende dat vrijwel iedereen meteen op de hoogte was van de ramp. Het telefoonverkeer kwam meteen in alle hevigheid op gang; we kregen dertig miljoen telefonades extra te verwerken en moesten maatregelen treffen."

„We besloten de capaciteit om naar San Francisco te bellen te verkleinen en meer ruimte te creëren om naar buiten te bellen. Dit om te voorkomen dat de schakelcentra overbelast zouden raken. We wilden de de hulpverzoeken in de stad voorrang geven. Er was ook een logistieke reden: iemand die vanuit het rampgebied naar buiten belt, speelt informatie efficiënter door dan iemand die van buiten naar binnen belt. Een telefoontje naar buiten genereert zeven tot tien vervolggesprekken met andere bekenden, terwijl in het andere geval mensen slechts individueel op de hoogte raken." In zulke gevallen blokkeert AT&T dus telefoonlijnen. Glover: „Dit noemen we het controleren van de lijnen. We hebben het recht ons netwerk te beschermen, met redenen, vinden we."

Tien jaar terug werd de American Telephone & Telegraph Company, de Amerikaanse PTT, geprivatiseerd. Het telefoonwerk onder de stoere naam The Bell System (ook wel 'Ma Bell' genoemd) werd verdeeld over zeven regionale maatschappijen, die op hun beurt 22 lokale ondernemingen zouden tellen. De telefonie moest op last van de federale regering concurreren. AT&T werd de nieuwe naam en behield de interlokale en internationale netten en onder meer de Bell Labs, het uitvindersbolwerk op Murray Hill, New Jersey, vernoemd naar Alexander Graham Bell, de Schots-Amerikaanse uitvinder van de telefoon in 1876. Op de gewijde grond van Murray Hill kwamen nadien nog meer grote uitvindingen tot stand waaronder de transistor, de laser, de zonnecel, de communicatiesatelliet, de draadloze telefoon, lange afstandtransmissie voor tv en de geluidsfilm. Er werken 25.000 mensen. Zeven medewerkers ontvingen Nobelprijzen.

● *De multimedia-machine van AT&T: koppel de telefoon aan je pc en plaats een cameraatje van zeshonderd gulden op het beeldscherm en je hebt beeld-, geluid- en datacontact met de ander.* Foto's: GPD

● *John Mayo, president van AT&T.*

President John Mayo laat zich tijdens de lunch ondervragen door de journalisten. Bedachtzaam etaleert hij zijn visie op de rol van de techniek in het moderne leven. „Business is moving out of the office," stelt hij. Het werken gebeurt steeds minder op kantoor. Er worden beperkingen gesteld aan het autogebruik. Veel zakenlieden verschijnen vier dagen op het werk en doen de rest thuis met behulp van hun pc en fax.

Dr. James West, aanwezig bij de lunch, ziet het thuis werken als een goed alternatief. Je kunt je eigen tijd kiezen om te werken, zegt hij, „het leert je efficiënt omgaan met de tijd en bovendien win je tijd.

Zodra je gebruik maakt van deze communicatiemiddelen, ontvang je gedwongen eerst goed na te denken wat je wilt zeggen. Alleen functionele gegevens wissel je uit. Op de andere werkdagen is er wel weer ruimte voor sociale contacten."

In de ogen van Mayo en de zijnen dient de technische vooruitgang mede te zijn gericht op de gebruikersvriendelijke bediening van de apparaten. „Over enige tijd hoeven we niet meer te beschikken over ingewikkelde gebruiksvoorschriften, maar zal de machine reageren op onze stemmen en onze opdrachten uitvoeren."

Het woord telefoon wordt niet meer gebezigd. In de ogen van Mayo zal de telefoon als afzonderlijk apparaat het loodje leggen en worden geïntegreerd in de personal computer, of een daarop gelijkende machine. Op die manier kunnen spraak, beeld en schrift te zamen worden gebracht. Ter illustratie: AT&T bereidt de komst voor van een draadloze videofoon, vergelijkbaar met een draagbare telefoon maar dan inclusief beeldcontact. Welkom in de 21e eeuw!

Of en wanneer de krant als gedrukt medium verdwijnt, weet Mayo niet. „Moeilijk te zeggen. Uiteindelijk zijn lezen en schrijven bedacht voor een bepaald doel, namelijk om te communiceren, ze kunnen verdwijnen. Alles verdwijnt op den duur."

Overigens wijst Mayo ook op een nadeel van de voortschrijdende informatietechnologie. „De nieuwe banen in de informatiesamenleving zullen bestemd zijn voor de hogeropgeleiden. De snelheid waarmee de ontwikkelingen zich aandienen, betekent dat veel mensen zullen uitvallen uit het arbeidsproces. Dat is een betreurenswaardig effect."

Dit weerhoudt de Amerikanen er echter niet van te blijven hameren op de noodzaak de datacommunicatiemarkt te liberaliseren. Gevolg is, menen zij, dat nieuwe technologie een kans krijgt en prijzen laag blijven. Daarbij is het welslagen van de informatiesnelweg gebaat. De snelweg levert in hun visie belangrijke bijdragen aan de gemeenschap: namelijk een grotere mondigheid en meer maatschappelijke betrokkenheid van burgers.

Met de supervisie op het grootste telefoonnetwerk ter wereld voorhanden wil AT&T een zo groot mogelijke klandizie bereiken.

Doelstelling is: „Het ontwikkelen van een werkelijk wereldwijd netwerk dat iedereen de gelegenheid geeft overal en op ieder gewenst moment informatie te verzenden of te ontvangen zonder technische of economische hindernissen."

Hiertoe moet de capaciteit van de glasvezelkabels ieder jaar verdubbeld worden. Dat is nodig om voor het eind van de eeuw perfecte hoge definitie-televisie (HDTV) mogelijk te maken, waardoor je op je scherm mensenharen en houtnerven kunt onderscheiden. Ander doel is een tienduizendvoudige verhoging van de intelligentie van microchips, die in onderlinge samenhang net zo complex en rijk moeten worden als de menselijke hersenen. Dergelijke chips kunnen worden ingezet voor apparaten die in staat zijn informatie te selecteren en te presenteren die de gebruiker wenst, zoals bij voorbeeld nieuwsberichten, films, beursnoteringen of berichten. Maar ook voor stemherkenning en elektro nische vertaling.

Vertalen

De in Nederland geboren Jan van Santen weet alles van stemherkenning. Machines kunnen nu 2000 woorden herkennen en verwerken en in het jaar 2000 10.000 tot 20.000. Momenteel wordt geëxperimenteerd met een apparaat dat vertalingen verricht in het Engels en Spaans. Volgens Van Santen kunnen we in het jaar 2000 rekenen op de komst van 'real time translation', vertaling op het moment spreken. Inderdaad: een praatje voeren met iemand in China.

Van Santen toont aan de hand van grafieken hoe hij in staat is klanken, klinkers, medeklinkers en losse letters digitaal te benoemen. Iedere letter en klank heeft zijn eigen grafische weergave en ontvangt een bijpassend (binair) nummer. Dank zij deze techniek kan men al een gesprekje voeren met een bestelcomputer van een reisbureau. Het apparaat kent 132 woorden, juist genoeg voor de aanschaf van een vliegticket.

De vertaling van een alledaags gesprekje is complexer. De omzetting is gebaseerd op de aloude taaltheorieën van Noam Chomsky. Chomsky legde de basisregels van de taal vast in een formule. Iedere zin is een herleiding van deze formule. Door een Nederlandse zin te ontleden en de bijpassende Chinese begrippen erbij te zoeken kun je met de hulp van Chomsky vervolgens uitkomen op een Chinese zin die grammaticaal in orde is. Iedereen begrijpt dat dit soort trucs alleen kan met een chip die supersonische aantallen componenten bevat. Je hebt er circa 1 miljard voor nodig.

Dezelfde techniek wordt gebruikt voor het AT&T-plan om machines te besturen met de stem. Het simpele voorbeeld is het openen van je voordeur. Sesam open u! is niet langer een sprookje. Volgens Van Santen is een digitale weergave van de stem een betere identificatiemethode dan een vingerafdruk. Intonatie, stemhoogte en breedte zijn voor iedereen uniek.

Toch zijn de Bell Labs voorlopig nog druk met de vervolmaking van deze curieuze voordeursleutel. Van Santen wist in elk geval nog geen antwoord op de vraag, of de computer ook positief reageert op het geluid van een stem die is opgenomen op cassette.

STANDPLAATS
Amsterdam
Thea van Beek

Plantage

'Wel in de Plantage daar is er een kroeg
Al onder de groene bomen,
Daar drinken ze laat en daar drinken ze vroeg,
Daar drinken ze nooit haast jenever genoeg,
Mijn lief zei: ik mag er niet komen'

Het gedichtje stamt uit de vorige eeuw en is van de hand van Jan Pieter Heije. Niet alleen tegenwoordig, ook vroeger stond de Amsterdamse Plantage in de belangstelling.

Dat de dierentuin Artis in Amsterdam staat, kan vrijwel elke Nederlander je vertellen. Maar dat die zich bevindt in de Plantagebuurt is minder bekend. Evenals de vele andere musea, attracties en bezienswaardigheden die daar zijn te vinden. Sterker, eigenlijk is de Plantage een culturele en toeristische trekpleister.

In de Plantage zijn alleen al zes musea te vinden: het Joods Historisch-, het Tropen- en Vakbondsmuseum, het Rembrandthuis en, geplakt aan Artis, het Geologisch- en Zoölogisch museum. Dan zijn er nog diverse instellingen gehuisvest op het gebied van milieu-educatie. Er staat de onlangs gerestaureerde en uit 167. daterende Portugees-Israëlitische Synagoge, met daar dichtbij het beeld de Dokwerker. En als oudste is er de Hortus Botanicus.

Ruim drie eeuwen oud is de Plantage en onvergelijkbaar met de rest van de stad. Statige huizen en gebouwen, brede lanen en veel groen. Ooit is de Plantage begonnen als lusthof voor de Amsterdammer vanwege de stukjes grond die er werden gehuurd. Daarop kwamen vaak tuinen en met het vele groen verschenen de wandelaars met in hun kielzog de cafeetjes en theetuinen.

In 1682 begon de Hortus Botanicus er een medicinaal kruidhof voor de bevolking. Zeelieden en ontdekkingsreizigers brachten van hun verre reizen planten mee die in deze Hortus Medicus onderzocht werden op hun bruikbaarheid als geneesmiddel. De meegebrachte dieren, kunst- en gebruiksvoorwerpen legden de basis voor het nabij gelegen Artis en het Tropenmuseum.

De statige allure kreeg de Plantage in de 19e eeuw, een periode waarin ook de diamantindustrie tot bloei kwam. Het waren vaak joodse diamantbewerkers die in deze buurt kwamen wonen. Geen wonder dat de Algemene Nederlandsche Diamantbewerkersbond zich in de Plantage vestigde. Berlage ontwierp voor de bond een indrukwekkend pand, de 'Burcht van Berlage', waarin nu het Vakbondsmuseum is gevestigd.

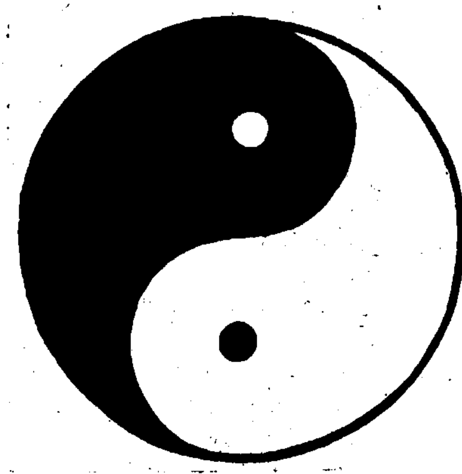
De buurt herinnert op vele manieren aan het joodse verleden. Zoals de Hollandsche Schouwburg, waar tijdens de Tweede Wereldoorlog aanvankelijk uitsluitend joodse artiesten voor een joods publiek mochten optreden. In 1942 werd het de verzamelplaats van joden die na razzia's opgepakt waren. Marga Minco beschrijft in 'Het bittere kruid' een dergelijke razzia in de Plantage. En onder leiding van de verzetsman Gerrit van der Veen werd hier nog een aanslag gepleegd op het toenmalige bevolkingsregister. In het oudste parkje van Amsterdam, het Wertheimpark, staat ter herinnering het Auschwitz-monument van Jan Wolkers, dat vóór de eerste onthulling al kapot werd geslagen.

De buurt heeft ook altijd een aantrekkingskracht gehad op kunstenaars. Zo woonden Gerard Reve en Ischa Meijer achtereenvolgens in hetzelfde huis aan de Plantage Kerklaan. De beeldhouwer H.J. Teixeira de Mattos had zijn atelier aan de Henri Polaklaan in een pand waar later ook Bertus Aafjes, Constant, Appel en Corneille woonden. Aan de Plantage Muidergracht woonden Doeschka Meijsing, Hans Andreus en Tim Krabbé. Adriaan Morriën woont daar nog steeds en gaf zelfs de titel van een van zijn boeken aan die straat. Ko van Geemert, de voorzitter van de Vereniging Vrienden van de Plantage, stelde vorig jaar al een literaire wandeling samen aan de hand van meer dan honderd auteurs die in de Plantage schreven of er woonden.

Nu is in samenwerking met de vereniging, de VVV en vijftien instellingen in de buurt, een culturele wandeling samengesteld. Met als titel 'Ontdek de wonderen van de wereld op drie vierkante kilometer' voert die langs de vele attracties die de Plantagebuurt kent.

Zelfs een para-normaal genezer kan niet iedereen helpen. Frustrerend, vindt Leo Vermeeren (43) uit Heerlen, sinds meer dan tien jaar als alternatief genezer werkzaam. Samen met een hypno- en psychotherapeut, Bach-bloesemtherapeute, klassiek homeopate, podoloog, acupuncturist en yoga-lerares en rebirthingspecialiste denkt hij de oplossing voor dit probleem te hebben gevonden. „Ik heb nu alles in huis wat het alternatieve circuit kan bieden."

Groepspraktijk alternatieve geneeswijzen in Heerlense Heksenberg

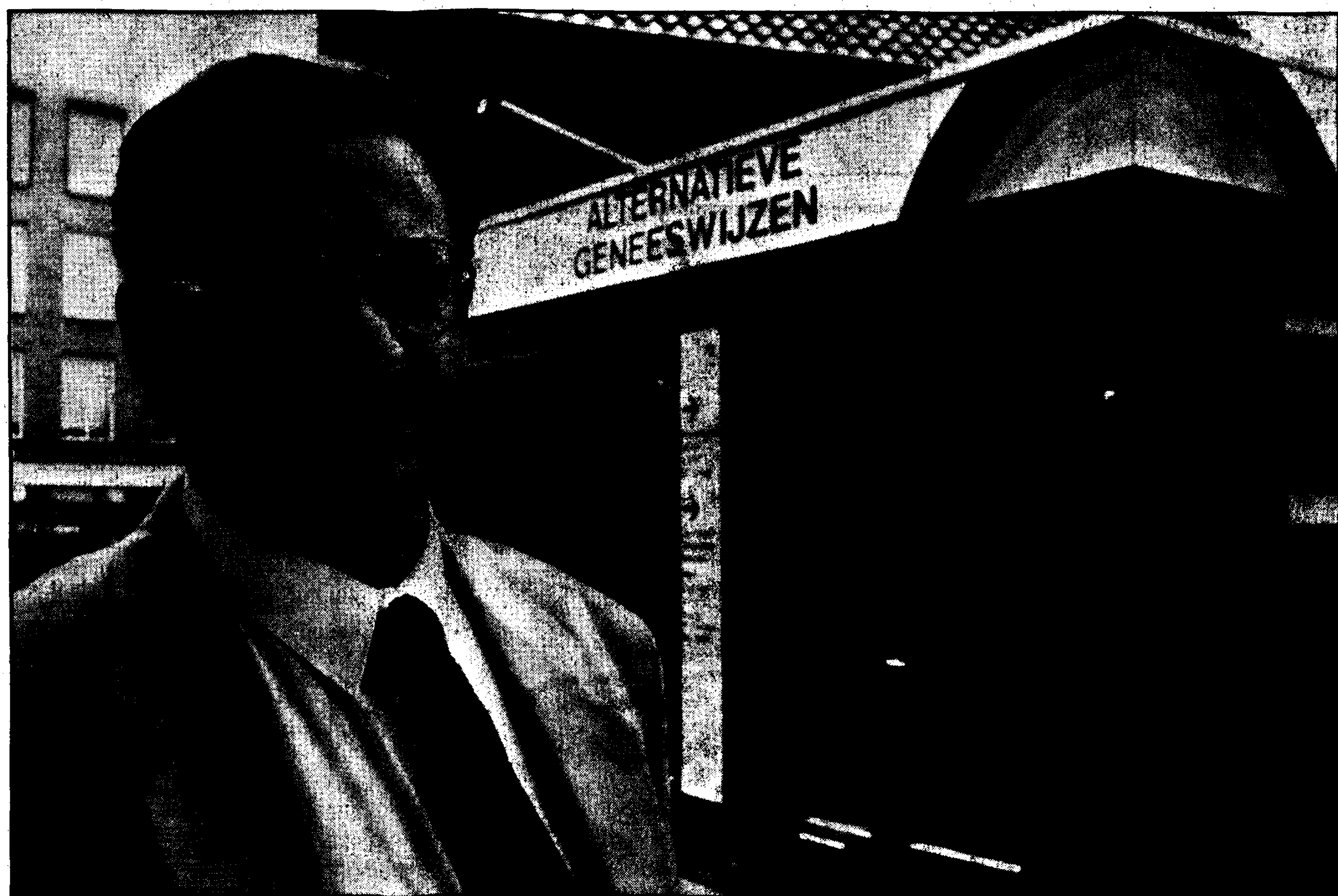
Genezers zonder bul

Tegenstanders blijven hun steevast kwakzalvers noemen. Alternatieve therapieën zijn niet wetenschappelijk bewezen en daarom afkeurenswaardig, vinden zij. Maar de maatschappelijke realiteit is anders. Ruim een miljoen patiënten bezoeken per jaar zo'n zesduizend alternatieve artsen en therapeuten. Ook de wetgeving uit de vorige eeuw, die stelde dat alle 'alternatieve' genezers vervolgd moesten worden, is inmiddels verleden tijd. Met de nieuwe wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg (beter bekend als de wet BIG), die eind vorig jaar door de Eerste Kamer werd aangenomen, heeft Justitie zich aan de praktijk aangepast. Iedereen mag zich nu genezer noemen, zonder het gevaar van vervolging, mits hij of zij de gezondheid van de patiënten niet schaadt, zo meldt de vernieuwde wetgeving. Wetsveranderingen of niet, de Inspectie voor de Volksgezondheid blijft waarschuwen voor het vele kaf onder het alternatieve koren.

'Ik werk als een huisarts die doorverwijst'

Een para-normale genezer, die zich ook nog bezighoudt met homeopathie, Chinese kruidentherapie, Bach-bloesemtherapie, of wat voor alternatieve geneeswijze dan ook, dat kan niet kloppen, vindt Leo Vermeeren. Je kunt maar in één ding goed zijn, is zijn stellige overtuiging. Maar de verschillende alternatieve geneeswijzen kunnen elkaar wel goed aanvullen. Net als in de reguliere geneeskunde kan een klacht, zoals bijvoorbeeld migraine of nekpijnen in het ene geval beter door een para-normale genezer behandeld worden; in het andere geval brengt een hypnotherapie meer verlichting. „Sommigen komen hier en willen per se naar de homeopate, maar anderen zoeken hun heil bij 'een' alternatieve methode. Ik ken de grenzen en mogelijkheden van de verschillende therapieën en kan vervolgens doorverwijzen. Ik heb dan ook het gevoel huisarts te zijn. In bepaalde gevallen behandel ik zelf, vaak verwijs ik door."

door CINDY JASPERS

● *Leo Vermeeren: „Helaas schort het nogal eens aan professionaliteit in het alternatieve circuit."* Foto: DRIES LINSSEN

„Als migraine of rugklachten worden veroorzaakt door een scheve rug, dan kan ik als para-normaal genezer dat wel behandelen, maar zo iemand zie ik over een paar maanden dan zeker weer met dezelfde klacht. Die stuur ik dus eerst naar de podoloog, die bijvoorbeeld steunzolen aanmeet en daarna komt die patiënt weer bij mij. Ligt de oorzaak van de klachten meer op psychisch gebied, zoals een incestervaring, waar we hier veel mee te maken hebben, dan is dat meer iets voor de hypnotherapeut."

„Heeft iemand last van depressies, dan kan ik mij wel op die energiebanen storten, maar een Bach-bloesemtherapie kan daar ook al heel goed helpen. Met behulp van flesjes met bloesemextracten kan de therapeute samen met de patiënt kijken wat die patiënt mankeert. De Bach-bloesem gaat ervan uit dat ieder mens in zijn onderbewustzijn namelijk precies weet wat er met hem of haar aan de hand is. Door het onderbewuste simpel gezegd via flesjes met plantenextracten te laten spreken, kun je oorzaken aanwijzen waarom iemand last heeft van bepaalde kwalen. Druppels van bloesemextracten helpen de mensen die negatieve eigenschappen om te buigen."

Een makkelijke, snelle en goedkope therapie, vervolgt Vermeeren enhousiast. „Een consult kost veertig gulden, druppels vijftien. Met drie of vier keer ben je klaar. Nee, de ziekenfondsen vergoeden dit niet, maar bij zulke prijzen kan zelfs een uitkeringstrekker zich zo'n behandeling veroorloven."

Op erkenning door het ziekenfonds zit hij trouwens bepaald niet te wachten. „Bij deze behandelingen is de motivatie van de patiënt heel belangrijk. Op het moment dat het ziekenfonds de therapieën gaat vergoeden zou het best eens zo kunnen zijn dat de motivatie van de patiënten een stuk minder wordt. Mensen kunnen naar de praktijk komen voor een gratis en vrijblijvende afspraak. Daarna kunnen zij zelf bepalen of zij bij een van de therapeuten in behandeling willen."

Scepsis hoort erbij, vindt Vermeeren. „Tuurlijk, je moet een beetje argwanend blijven. Als je naar een nieuwe slager gaat, zal je ook kritisch het eerste biefstukje dat je daar hebt gekocht proeven. Is het goed, dan ga je terug. Dat is een gezonde zaak, zo werkt het hier uiteraard ook."

Het moge duidelijk zijn dat hier een zoon van een slager spreekt. Vermeeren werkte eerst in de slagerij van zijn vader en vervolgens onder andere als bedrijfsleider in het grootwinkelbedrijf. Meer dan tien jaar is hij nu full-time paranormaal genezer. „In het begin kreeg ik wel veel rare reacties. Mensen zeggen: goh, toen was hij nog bedrijfsleider, nu is hij ineens para-normaal genezer. Maar dat ben je natuurlijk niet ineens. Vanaf mijn vijftiende voelde ik al dat ik para-normaal begaafd was. Mijn vader behandelde ook mensen, na sluitingstijd, dan was het van 'Mat, d'r is er nog een met hoofdpijn'."

„Toen ik zelf merkte dat mensen genazen wanneer ik ze met mijn handen aanraakte moest ik daar ook aan wennen. Vooral wanneer mensen van je gaan verwachten dat je ze geneest. Je bent tenslotte vaak de laatste strohalm. Die mensen zijn het hele medische circuit vaak al door geweest. Wanneer je dan zou zeggen: ik kan niets voor je doen, dan is dat vreselijk. Doorverwijzen is daarom heel belangrijk," gaat Vermeeren verder op zijn stokpaardje. „In de reguliere geneeskunde zie je dat heel veel, maar in het alternatieve circuit gebeurt dat nog veel te weinig."

„De meeste therapeuten hebben die patiënt gewoonweg nodig om te kunnen overleven. Zij moeten ook huur betalen en het kostenplaatje moeten tenslotte ook kloppen. Doorverwijzen betekent dan dat die patiënt de praktijk verlaat, die zie je niet meer terug."

„In dit centrum delen we de huur, stroom, onderhoud, de vaste kosten blijven laag, dat is goedkoper voor de patiënten, maar ook voordelig voor de therapeuten. Niet alleen financieel, maar ook voor de uitoefening van je vak. Net als in een ziekenhuis bespreken wij samen de patiënten. Geven elkaar raad. Komt de een niet verder met een patiënt, dan lukt dàt de ander misschien wel. Zo kunnen we bijna iedereen die hier binnenkomt helpen, daar gaat het tenslotte om."

„Net als bij een huisartsenpraktijk is de organisatie professioneel. Dat mis ik vaak bij andere alternatieve genezers en dat is jammer. Hier is altijd iemand te bereiken, ook 's avonds of in het weekeinde. Tijdens de vakanties is er een vervanger. Geen huisarts werkt van negen tot vijf, dat doen wij ook niet. Soms verwijs ik ook naar de reguliere geneeskunde, die wil ik zeker niet passeren."

Zoals veel kleine bedrijfjes begon Vermeeren thuis, in de huiskamer. De huiskamer werd een kamertje boven. Met een scheve lach somt Vermeeren in snel tempo de groei van zijn bedrijfje op: „Pandje gehuurd, groter pandje gehuurd, samen met hypnotherapeut Jan Coenen een pandje gehuurd, Anja Hornstra, de Bach-bloesemtherapeute kwam erbij... Op een gegeven moment werd het zo groot dat ik op zoek ben gegaan naar een pand met een vergunning voor de gezondheidszorg."

Sinds anderhalf jaar werkt Vermeeren nu samen met tien therapeuten in het voormalige Groene-Kruisgebouw aan de Heigrindelweg in Heerlen. De praktijk biedt naast para-normaal genezer Vermeeren plaats aan een psycho- en hypnotherapeut, Bach-bloesemtherapeute, acupunctuur, podoloog, klassiek homeopate. Ook is er een ruimte waar onder andere yoga-lessen worden gegeven aan kleine groepen van vier tot acht personen. „Zeer geschikt ook voor het bedrijfsleven," aldus de ondernemende genezer. „Voor gestresste managers of werknemers die door de een of andere aandoening vaak ziek zijn. Vooral nu werkgevers de eerste zes weken van het ziektverlof zelf voor de kosten op moeten draaien, zouden ze meer van deze mogelijkheden gebruik moeten maken. Nog aftrekbaar van de belasting ook."

Naast de in deze serie reeds ter sprake gekomen therapieën, zoals acupunctuur, homeopathie en paranormale geneeswijze, biedt het Heerlense centrum voor alternatieve geneeswijzen tevens hypnotherapie, Bach-bloesemtherapie en yoga-lessen.

Hypnotherapie

Hypnotherapie is een psychotherapeutische behandeling onder hypnose. Deze therapie gaat ervan uit dat veel oorzaken van problemen diep in het onderbewuste opgesloten liggen. De hypnotherapie volgt op een of meer psychotherapeutische gesprekken. Een hypnotherapeut is psychotherapeutisch opgeleid. Hij is psycholoog, orthopedagoog of psychiater. Hypnotherapie wordt onder andere toegepast bij eenvoudige problemen zoals inslaapproblemen, vergaderangst of angts voor dieren en voor zwaardere problemen als stress of trauma's. Het aantal behandelingen hangt af van de ernst van de problemen. Een consult van een uur kost 100 gulden.
Voor meer informatie: Nederlandse Vereniging voor Hypnotherapie, tel. 030-341354

Bach-bloesemtherapie

Grondlegger van deze therapie Dr. Edward Bach. Hij was in Londen werkzaam als arts, bacterioloog en homeopaat en ging in de jaren '30 op zoek naar energiehoudende bloesems. Volgens Bach kan men door het karakter en het gevoelsleven te verbeteren ziekten voorkomen en genezen. Negatieve stemmingen en problemen worden met behulp van de therapeut(e) geanaliseerd en behandeld. De Bach-remedie bestaat uit 38 middeltjes, gemaakt van bloemen, bomen en planten. De krachten van de bloemen zouden door een speciale bereiding zo verfijnd zijn dat zij op een hoger niveau van het menselijk wezen kunnen inwerken.

Yoga

Yoga betekent letterlijk methodische inspanning. Het klassieke standaardwerk over yoga is het Yogasutra van Patanjali, vermoedelijk uit de vijfde eeuw na Christus. In de eerste plaats in yoga een levenstechniek, die moet leiden tot een evenwichtige levensopbouw. In de tweede plaats is het een vorm van therapie. Yoga wordt in onze samenleving vooral toegepast ter voorkoming van ziekten. Het aantal yoga-leraren in Nederland loopt in de duizenden.

Meer informatie: Stichting Raja Yoga Nederland, tel. 02990-43231

---

denkwijzer

Prozac, een pil voor revalidatie van onderdanige meiden

Stel, u lijdt al jaren aan een bepaald psychisch probleem, zoals chronische depressie of een dwangstoornis met de neiging om almaar dingen te controleren, u voortdurend te verliezen in pietepeuterige details waardoor alles veel te langzaam gaat. En: obsessies die alleen maar weggaan – en dan nog maar voor korte tijd – door het uitvoeren van bepaalde rituelen, zoals handen wassen of het uitspreken van een bepaalde formule. U krijgt op een bepaald moment het aanbod om te kiezen uit een van twee behandelingen. Voor de ene behandeling hoeft u niet meer te doen dan gedurende een maand of wat een medicament te slikken. Voor de andere behandeling die bestaat uit psychotherapie, moet u gedurende dezelfde tijd veel meer doen, zoals het leren van en thuis oefenen met precies omschreven gedrags- en denkoefeningen. Wat zou u kiezen?

door RENÉ DIEKSTRA

Het gezonde verstand zegt dat u, alvorens uw keuze te maken, er goed aan doet informatie in te winnen over wat bekend is over de effecten van elk van beide behandelingen. Als u dat zou doen bij de man die in een paar maanden tijd wereldberoemd is geworden door zijn boek Listening to Prozac, te weten de psychiater Peter Kramer, dan zou hij u naar alle waarschijnlijkheid vertellen dat het, voor wat betreft behandelingsresultaat, niet zoveel uitmaakt wat u kiest. Zowel tien weken Prozac slikken als tien weken gedragstherapie heeft bij zes op de tien mensen een duidelijk positief effect. Het is zelfs zo, dat als foto's of scans van uw hersenen van het begin en van het eind van die tien weken met elkaar zouden worden vergeleken, exact dezelfde veranderingen in bepaalde centra van uw brein zouden worden waargenomen, ongeacht of u nu de ene of de andere behandeling met succes heeft ondergaan.

Maar deze, wetenschappelijk gefundeerde, informatie helpt u niet veel verder bij uw besluitvorming. Want nog altijd is en blijft de keuze die tussen een gemakkelijkere weg – simpel een pil slikken – en een moeilijkere methode, namelijk er zelf het nodige voor moeten doen. Als u verstandig bent, dan gaat u dus nog even door met vragen stellen, zoals: 'Wat gebeurt er als ik stop met Prozac?' 'Moet ik het voor altijd blijven slikken?' 'Zijn er ongunstige bijwerkingen van het middel bekend?'

Afgaande op het boek van Kramer zelf en op een uiterst kritische reactie daarop, namelijk het zojuist gepubliceerde boek getiteld Talking back to Prozac van Peter en Ginger Breggin, blijkt het nog niet zo eenvoudig om op deze vragen bevredigende antwoorden te geven. Kramer begint zijn boek met de beschrijving van het 'geval' Tess, een door hem behandelde vrouw die werd verwezen vanwege een ernstige depressie. Hij behandelt haar aanvankelijk met een 'gewoon' antidepressivum (het zogenaamde imipramine), waar haar depressie inderdaad van behoorlijk van opklaart, maar bepaalde persoonlijkheidsproblemen blijven min of meer onveranderd. Bij verhoging van de dosis krijgt ze hevige last van allerlei bijwerkingen: droge mond, moeheid en gewichtstoename.

Kramer besluit daarom met andere antidepressiva te experimenteren om na te gaan of ze daar wel hogere doseringen van verdraagt. Precies in de periode dat hij daarmee bezig is, komt Prozac op de markt. Kramer besluit meteen dit middel op haar te proberen en binnen een paar weken, zo schrijft hij, is er een andere Tess geboren: energiek, ontspannen, humorvol, assertief en zelfverzekerd in haar werk en ook in het versieren van mannen. Ze voelt zich een andere persoonlijkheid worden, meer myself, zoals ze het omschrijft.

Na negen maanden Prozac wordt in onderling overleg besloten de medicatie te stoppen. Het gevolg is weliswaar dat ze minder energiek, doortastend, ad rem en uitbundig wordt, maar ze voelt zich nog altijd aanzienlijk beter dan vóór Prozac. Na acht maanden zonder Prozac deelt Tess aan Kramer mee, dat ze het gevoel heeft weer helemaal terug te vallen en ze verwoordt dat op de volgende, veelbetekenende wijze: 'I am not myself'. Kramer weet, op aandrang van Tess, weinig anders te doen dan haar weer Prozac voor te schrijven, een handelswijze waarvan hij zelf zegt dat die neerkomt op chronische of levenslange medicatie.

Als we mogen afgaan op de kritische bespreking van de Breggins over de effecten van Prozac is het verhaal van Tess bepaald geen uitzondering. De overheidsinstantie in de Verenigde Staten die beslist of medicamenten de markt op mogen, de FDA (Food and Drug Administration), heeft vastgesteld, aldus 'Talking back to Prozac', dat het een stimulerende drug is. Bijna alle wetenschappelijk vastgestelde effecten van Prozac zouden niet of nauwelijks te onderscheiden zijn van die van aloude stimulantia, zoals amfetamines en cocaïne: het maakt (over)actief en energiek, zenuwachtig, angstig, geagiteerd, verstoort de slaap, veroorzaakt nachtmerries, zweten, verstoort de eetlust, veroorzaakt gewichtsverlies en kan, in extreme gevallen, mensen zelfs meer of minder manisch maken.

Een aantal van deze gevolgen zijn dezelfde als die Kramer bij Tess heeft beschreven, zij het dat bij haar deze effecten prachtig pasten in hoe ze wilde zijn en haar in beroep en relaties datgene opleverden wat ze verlangde. Maar volgens de Breggins, en overigens ook volgens Kramer zelf, kan Prozac bij bepaalde mensen ook de ernstige toestanden teweeg brengen, die worden waargenomen bij de andere stimulantia, zoals: achterdocht en gewelddadigheid, en, tamelijk verwonderlijk voor een medicament dat een antidepressivum verondersteld te zijn, depressie en de neiging tot zelfdoding.

De Breggins wijzen erop dat een van de effecten van Prozac op de persoonlijkheid is, dat mensen minder de neiging hebben zich in te leven in, of zich iets aan te trekken van de gevoelens van anderen en ook minder de neiging hebben om zich in negatieve gevoelens over zichzelf om-en-om te wentelen. Deze effecten kunnen voor mensen die al te zeer geneigd zijn om op de gevoelens en stemmingen van anderen te letten en zich daarnaar te richten – of die al te negatief over zichzelf zijn – gewenst zijn, omdat ze daardoor in staat worden gesteld zich onafhankelijker, zakelijker, zelfbewuster en egocentrischer op te stellen.

Het kan daarom ook nauwelijks toeval zijn dat van de tien patiënten die Kramer uitvoerig in zijn boek bespreekt, er acht vrouw zijn. Alle acht met klachten als zich al te zeer richten naar de behoeften en wensen van anderen, overafhankelijkheid en sociale geremdheid.

Tegen deze achtergrond begin je je wel af te vragen: waarom nou al die uitbundige, haast dweperige, ophef over Prozac? Het is ten onrechte om de schuld daarvan helemaal aan Kramer te geven. Hij is in zijn boek heel wat relativerender dan allerlei chemische heilzoekers (zoals Emma Brunt in haar artikel in de Volkskrant) dat over Prozac zijn. Ook schroomt hij niet voor de stelling dat naar zijn mening psychotherapie, en dus niet Prozac, de meest werkzame behandeling is voor matig ernstige depressie en angsten en dat Prozac het best werkt bij mensen, die psychotherapie ontvangen of ontvangen hebben. Waar hij niet over rept, is het uiterst belangwekkende feit dat een psychologische behandelingswijze – zoals gedragstherapie waar de patiënt het voor een belangrijk deel zelf doet – tenminste even duurzame en waarschijnlijk zelfs duurzamere veranderingen in onze hersenen teweeg kan brengen als een of andere stimulerende chemische stof dat doet.

Veelbetekenend, tenslotte, vind ik Kramers uitspraak in een interview dat een van de oorzaken van de populariteit van Prozac vermoedelijk is, dat het zo naadloos past in de hedendaagse Amerikaanse (en ook steeds meer onze) cultuur met zijn 'gebrek aan richting of doel, zijn voorkeur voor stimulatie boven contemplatie', voor activiteit boven passiviteit, en zijn afkeer van verlegenheid en afhankelijkheid. Het zou daarom wel eens kunnen zijn dat in een verdere toekomst mensen bij het woord Prozac zullen reageren met: 'Prozac? Was dat niet de 'Pil voor Revalidatie van Onderdanige en Zeer Afhankelijke Chicks?'(= Amerikaans voor: meiden).

Boze burgers ook naar Plateau van Margraten

Kruistocht tegen 'dwaze plannen'

Half september trekken vijfhonderd boze burgers tegen 'blunderende plannenmakers' op. De driedaagse kruistocht doet elf door 'dwaze plannen' bedreigde etappeplaatsen aan. De dwarsliggers rijden in bussen door het land. Van de torenhoge vuilnisbelt die als 'fraai lichtglooiend landschap' werd opgediend tot in het diepste gat van Nederland. De tocht voert ook naar een 'blunder in Limburg', het Plateau van Margraten dat met afgraving wordt bedreigd. Hotelier Bert Kisjes uit Wijk aan Zee nam het voortouw. „Wij voelen ons verantwoordelijk voor onze omgeving."

● *Initiatiefnemer Bert Kisjes van de dwaze-plannentocht.*

DOOR HENK POSTMA

De veerman van het Zuidhollandse eilandje Tiengemeten is lid geworden van Natuurmonumenten. Niet omdat hij die club zo'n warm hart toedraagt. Integendeel, hij hoopt iets te kunnen ondernemen tegen een plan dat zijn pontje overbodig dreigt te maken. Als het aan Natuurmonumenten ligt krijgt de natuur Tiengemeten terug. Dan worden de dijken lek gestoken en raken honderd boeren en burgers hun boerderijen, akkers en vakantieverblijven kwijt. Waanzin, oordelen zij. Maar hen wordt niets gevraagd. Hooguit mogen ze vernemen dat het eiland, als men dan per se geen natuurgebied wil, ook uiterst geschikt zou zijn als baggerdepot, windmolenpark, bungalowpark of vliegveld.

„Tiengemeten is typisch zo'n plek die voortdurend op de snijtafels van dwaze- plannenmakers ligt, lieden met meer belangstelling voor papier dan voor de mens," zegt uitbater Bert Kisjes van hotel Sonnevanck in de Noordhollandse badplaats Wijk aan Zee. Hij is initiatiefnemer van een driedaagse kruistocht door Nederland die zo'n vijfhonderd dwarsliggers naar elf etappeplaatsen voert die door 'blunderende' plannenmakers worden bedreigd. In iedere etappeplaats wordt met acties, toespraken of activiteiten van artistieke aard onderstreept dat geldverspilling en mensontering dreigen.

Strijdlied

„Laat al uw plannen varen," staat al jarenlang in nette letters boven de entree van Kisjes' hotel dat in Wijk aan Zee de grens tussen dorp en duin markeert. Die aansporing staat er al jaren. Het is een overblijfsel van een culinair festival dat – uitbater Kisjes houdt van kwinkslagen – aan het hiernamaals was gewijd. Maar de aansporing kan deze dagen ook worden opgevat als zinspeling op het heden. Want Hotel Sonnevanck is zenuwcentrum voor de 'dwaze-plannentocht'. In de gelagkamer hangt al een een groot bord dat de bezoeker op beeldende wijze over de trip informeert. Muzikanten druppelen binnen om het speciaal gecomponeerde strijdlied te repeteren.
Op de achtergrond vertelt een enorme muurschildering over de 'waanzin' die nu al jarenlang het strand schuin achter de duinen bedreigt. Ooit wilde Hoogovens daar fabrieken bouwen. Tegenwoordig ziet Rijkswaterstaat het als de ideale plek voor het dumpen van de enorme hoeveelheden giftig slib die de bodem van het Noordzeekanaal bedekken. „Stel je voor," zegt Kisjes, „Dan krijgen de mensen op het strand tientallen jaren prikkeldraad voor de neus en daarachter borden met het opschrift 'levensgevaar'. Zoiets gaat het gezond verstand te boven."
Dat geldt, ontdekte hij, voor zoveel van die plannen die achter bureaus en tekentafels worden gemaakt. Zo informeerde een Overijsselse kennis hem over de aanslag op Scheerwolde. Moeras dat begin deze eeuw met veel kosten en moeite in cultuur is gebracht, moet weer moeras worden. Kosten: een half miljard gulden. „Zo jagen ze de mensen uit hun leefomgeving weg omdat de otter daar moet zwemmen."
Dat, en de plannen voor een slibdepot op het strand bij Wijk aan Zee, brachten Kistjes een idée dat snel weerklank kreeg in den lande. Zijn oproep om soortgelijke 'blunders' bij hem aan te melden, leverde bijna dertig reacties op. Her en der bleken mensen boos te ageren tegen 'dwaze plannen' die dingen van waarde kapot dreigen te maken. Het kostte weinig moeite om, verspreid over het hele land, elf uiteenlopende voorbeelden voor de tocht te selecteren.

● *Een carnavalesk paneel geeft de etappeplaatsen aan.*

Foto's: GPD

Rondweg

In het Friese Sneek moet zonodig een rondweg worden aangelegd. Alleen, er ligt al een rondweg. Je moet er alleen even wachten als de brug open is. De tegenstanders kunnen er dan ook maar één reden voor de aanleg van die weg bedenken: er ligt EG-geld voor klaar in Brussel. Zeven jaar geleden kreeg het Van Hall Instituut (een agrarische school) in Groningen een splinternieuwe behuizing. Kosten 20 miljoen gulden. Twee jaar nadat de Groningse commissaris Vonhoff het gebouw plechtig opende, sloot hij een deal met Friesland. Die brengt met zich mee dat het instituut binnenkort naar Leeuwarden moet verhuizen.
Nog twee van die 'dwaze' noordelijke plannen. In Borgercompagnie zijn in de jaren zeventig wat meertjes met een strandje aangelegd. Om er een fraai 'lichtglooiend landschap' van te maken, werd afval aangevoerd zodat heuveltjes konden worden opgeworpen. Die heuveltjes zijn inmiddels uitgegroeid tot een twintig meter hoge vuilnisbelt. Als de buurt, die daar al 17 jaar vruchteloos tegen vecht, opnieuw bakzeil haalt, komt daar nog eens 20 meter bovenop. In Havelte is ooit een militair oefenterrein in gebruik genomen om het leger beter te trainen de gemeenschap te beschermen. Nu dat terrein opnieuw aan uitbreiding toe is, probeert de gemeenschap zich tegen het leger te beschermen.

Put

Door zand- en grindwinning dreigt in het Gelders Maasbommel het 'grootste gat van Nederland' te ontstaan. Bewoners zien zich op een bijna-eiland gezet. Ze zijn bang langzaam maar zeker in de 40 tot 60 meter diepe put weg te zinken. In Neerijnen moet en zal Rijkswaterstaat de Waaldijk verhogen. Dat betekent vernietiging van een in eeuwen gegroeid cultuurlandschap. Volgens de tegenstanders handelt Rijkswaterstaat louter 'uit liefde voor de rechte lijn'.
In Limburg oordeelde de toenmalige minister Smit dat het Plateau van Margraten geen verdere mergelwinning meer kon verdragen. Niettemin wil het provinciebestuur daar toch weer laten graven. Tenslotte Ruigoord, het dorp dat ooit werd ontruimd voor Amsterdamse havenplannen. Die bleken te groot. De bonte leefgemeenschap, die er vervolgens in trok, dreigt te worden weggejaagd.
„Dit is te gek voor woorden. Dit doen alleen gestoorden," zingen ze nu alvast in Wijk aan Zee. „Wat goed is, dat moet slechter. Wat echt is, moet onechter," zo vervolgt het lied dat straks ook in de tien andere etappeplaatsen klinkt. Eenzijdig? Initiatiefnemer Kisjes verwijst de bedenking resoluut naar het rijk der fabelen. „Neem nou dat plan om dat slib op het strand te storten. Wij zeggen: „Dat slib moet gewoon schoon. Dat is duur ja, maar dat zijn nou eenmaal de kosten als je vervuilt. Anders moet je praten over roofbouw."

De dwaze-plannentocht vindt plaats van vrijdag 9 tot en met zondag 11 september.

Nederland smeekte om verkoeling in 1947

Nederland zucht en steunt onder de heetste juli-maand sinds 1783. Of de zomer van '94 in zijn geheel net zo tropisch wordt als die van 1947, is nog de vraag. Drie maanden lang brandde toen de zon in de tot nu heetste zomer van deze eeuw. Herrijzend Nederland smeekte in die tijd letterlijk om verkoeling.

DOOR IVAR HOEKSTRA EN FRANK HILBRANDS

'Hoelang zullen we nog op verkoeling en regen moeten wachten! De natuur heeft een gruwelijke politiek van 'verschroeide aarde' toegepast, meedogenlozer dan ooit de mensen in enige oorlog.' Zo opende Het Vrije Volk op 28 augustus de voorpagina in een oproep aan moeder natuur om verkoeling. Na bijna drie maanden verzengende hitte was ons land het beu. Het gras verdord, slechte graan- en aardappeloogsten, veel vee geslacht wegens een tekort aan voer en daardoor was er nauwelijks boter en melk verkrijgbaar. Te veel voor een land dat de belangrijkste levensmiddelen nog op de bon had en alle zeilen bij moest zetten om er zo vlak na de oorlog weer bovenop te komen.
Zelfs de ijshandelaar had last van de hitte. 'In tal van zaken waar ijs geserveerd wordt waarin melk is verwerkt, is de ijsverkoop verboden.' meldde Het Vrije Volk op 20 augustus. Melk was zo schaars, dat roomijs uit den boze was en kinderen zich tevreden stelden met waterijsjes van vijf cent.

Uitgedroogd

Net als dit jaar was de Nijmeegse Vierdaagse voor de wandelaars in de zomer van '47 een zware beproeving. Het Utrechts Nieuwsblad stuurde een redacteur mee die elke dag verslag deed van de 'heldentocht'. Drie dagen plaatste hij boven zijn artikel: 'Van onze meelopende redacteur'. De vierde dag werd dat: 'Van onze afgesleten uitgedroogde, maar aangekomen redacteur'. Het verslag was geschreven op een toon die tegenwoordig alleen nog voor de grootste rampen wordt gebruikt. „Ik heb een meisje langs de kant zien liggen met het hoofd van haar schijndode verloofde in de schoot. Twee minuten later liep hij strompelend verder terwijl het meisje tranen in de ogen had en hij zelf zijn tanden haast kapot beet. Ik heb kerels naast elkaar zien sjouwen die hun laatste platgedrukte tomaat deelden. En ik heb van een man die voorbij sjouwde alsof hij de hel tegemoetging, woordeloos een halve citroen toegestopt gekregen..."
In dezelfde zomer werd Ajax voor de achtste keer landskampioen door in de Meer NEC met 6-0 te verslaan. Serieuzere zaken in '47 waren de verdeling van de Amerikaanse Marshall-hulp en de politionele acties in Nederlands-Indië die door het buitenland zwaar werden veroordeeld.

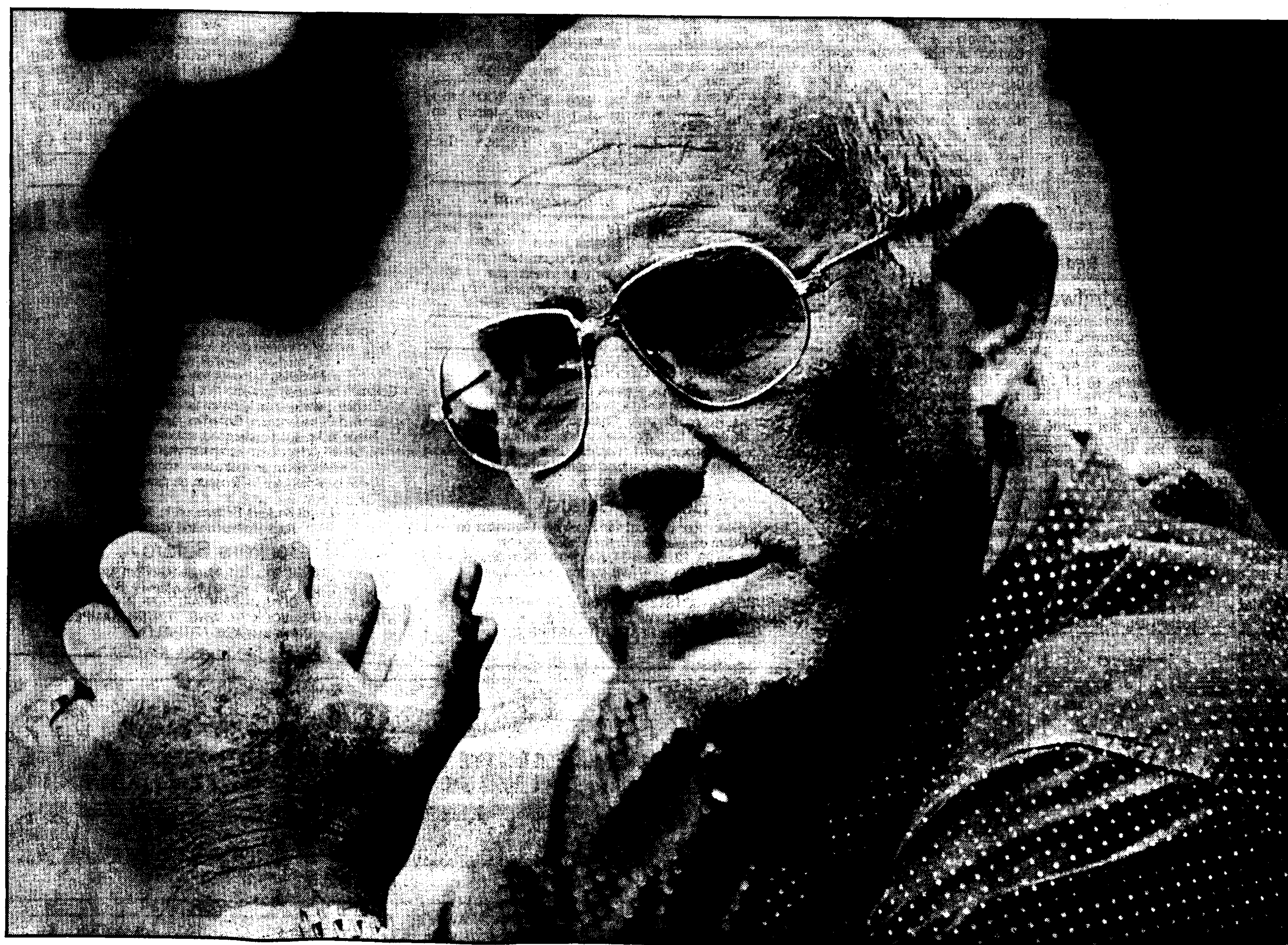
Verscheurd

Niet alleen Nederland maar heel Europa leed onder het extreem warme weer. In de Parijse dierentuin Jardin des Plantes, waar het kwik opliep tot 39 graden Celcius, raakten zelfs de dieren van slag. Het Vrije Volk op 27 augustus: 'Een bruine beer heeft bevangen door de hitte zijn vaste verzorger verscheurd. Het drama voltrok zich toen de oppasser, een getrouwde man van 57 jaar met twee kinderen, het dier kwam voederen. Voor de ogen van geschrokken toegesnelde collega's werd de brave man in stukken gescheurd.'
Door de hitte ontstonden er in de zomer van '47 grote branden in hooibergen en graanschuren. Nederland bleef gespaard voor grote bosbranden zoals in het Duitse Reichswald dat grotendeels in vlammen opging. Wel brandde een groot gedeelte van het heidegebied De Peel af.

Vrolijk

Dramatische berichten aan het einde van een zomer die zo leuk begon. Vrolijke kiekjes van zonnebadende vrouwen in hooggesloten badpakken en spetterende kinderen in het pierebad domineerden de kranten in juni en juli. Verheugd werd gesproken van een heerlijke zomer. 'Waar men ook komt in Nederland, het is vol. In de hotels, de pensions, de kampeerboerderijen, de jeugdherbergen, de wegen en op de kanalen en de meren. Het is druk, drukker dan voor de oorlog en ook drukker dan in het reeds zo goede vacantiejaar 1946.' Op de advertentiepagina's werd gevraagd naar 'flinke meisjes' en 'kranige jongens' om bij te springen op de overvolle terrassen. Limonadefabrikanten (Het hoogtepunt van den dag, een fris glas Hero Perl in een der vijf heerlijke smaken) bierbrouwers (bij een plaatje van een grasmaaiende man: 'Zie Hem Bezig. Straks snakt hij naar een koel glas bier van de Zuid Hollandsche Bierbrouwerij. Brengt U het lege flesje wel weer terug!) en leveranciers van zonnebrandcrèmes (Wilt U die ideale huid en teint bezitten die elke man zo bekoort?) spelen net zo handig op de hittegolf in als de airco- en barbecue-verkopers dat nu doen.
Niet dat iedereen zich zomaar vol bier kon laten lopen of naar hartelust met crème kon insmeren. Allerlei artikelen waren in 1947 nog op de bon. Zo werd voor mannen boven de 18 de scheerzeep tegelijk met het tabaksrantsoen verstrekt. Zo'n rantsoen scheerzeep bestond uit: 50 gram scheerzeep, 100 gram scheercrème of 500 gram snelscheercrème. Met andere produkten waren ook problemen. Eieren mochten eerst wel en toen weer niet vrij verkocht worden. Sigaren waren even van de bon af totdat iedereen sigaren leek te gaan roken en de distributie weer werd ingevoerd. Ook aan limonade was gebrek, er was wel een soort surrogaat-limonade maar die werd algemeen betiteld als vergif. De bonnen zouden voor sommige produkten nog tot in de jaren '50 gehandhaafd blijven.

Ari Olivier, geboren op 20 augustus 1939 in Hoofddorp, werd op 24-jarige leeftijd voor de eerste keer veroordeeld. Hij zou met zijn gladde tong bij het Haarlemse automobielbedrijf Kimman twee Jaguars ter waarde van 52.000 gulden met een ongedekte cheque hebben losgepraat. Hij ontkende, maar kreeg toch zeven maanden gevangenisstraf. Toen hij vrij kwam, besloot de meesteroplichter het grootschaliger aan te pakken. Olivier handelde onder meer in opalen, goud, auto's en zwarte en valse dollars. Miljoenen guldens werden de inzet van praktijken en projecten (in binnen- en buitenland), die het daglicht niet konden verdragen. Tussen '77 en '81 tilde hij banken en particulieren voor ruim 7,5 miljoen gulden. Vaak ontsprong hij de justitiële dans, maar in '81 werd hij in België wegens zwendelpraktijken tot drie jaar cel veroordeeld. De meeste aandacht kreeg Olivier toen hij - weer op vrije voeten - in Parijs werd gearresteerd. Hij bleek notaris Slis-Stroom, later zelf ook veroordeeld en uit haar ambt gezet, drie miljoen lichter te hebben gemaakt. De rechter veroordeelde hem tot vier jaar. Dank zij zijn raadsman mr. Max Moszkowicz kwam Olivier beduidend eerder vrij. In mei '86 belandde hij opnieuw, nu voor zes maanden, achter de tralies. Ditmaal wegens oplichting van een vrouw uit Aerdenhout. Sindsdien kwam hij niet meer met justitie in aanraking.

● „Als terugkijk zeg ik: wat een kwal was ik toen."

Foto: GPD

'Heer' Olivier blijft hoog spel spelen

'Ik kijk nog altijd hoe ver ik kan gaan'

Begin jaren '80 werd Ari Olivier ontmaskerd als het brein achter een reeks van geruchtmakende fraudezaken. De 'grootste gentleman-oplichter van Europa' werd voor diverse affaires bij elkaar tot acht jaar cel veroordeeld. Van die straf zat hij 42 maanden en 5 dagen uit. Lange tijd is het stil geweest rondom 'Heer' Olivier. Maar stil zitten doet de 55-jarige Nieuwvenneper nooit. Sinds kort opereert hij in de voor hem hoogst ongebruikelijke rol als 'geheim agent'. Ook gaat hij meewerken aan een tv-produktie van Veronica over corruptie en fraude. Tips genoeg.

DOOR WIM BANK EN AD HEESBEEN

Ergens middenin het interview zet een agent zijn ronkende motor naast het tafeltje op het buitenterras van het Heemsteedse landgoed Groenendaal. Hij richt zich direct tot Ari Olivier.„Die auto daar", wijst hij op een peperdure Daimler, die onder een paar bomen staat gestald, „die wagen is toch van u?"

Olivier knikt bevestigend.

„Weet u niet", gaat de politieman verder, „dat er vakken zijn om uw auto in te plaatsen?."

„Ja,", blijft Olivier vriendelijk. „Maar ik parkeer 'm al jaren op die plek. Mag van Hein, de eigenaar van het restaurant. Maar ik wil 'm best wegzetten hoor!."

„Graag," antwoordt de agent en rijdt tergend langzaam weg.

Als Olivier het klusje heeft geklaard en weer aanschuift, zegt-ie stoïcijns. „Dat is het enige conflict dat ik soms nog met de politie heb," lacht de voormalig meesteroplichter

Hij zit er ontspannen bij. Wisselt een Spaatje af met een biertje. Vertelt schaamteloos over zijn besmette verleden, praat over miljoenen alsof het appels en peren zijn en doorspekt zijn verhalen met ludieke en ongeloofwaardige anekdotes. Soms reageert hij nukkig of grimmig op vragen die hem herinneren aan zijn duistere handel en wandel van jaren terug. Maar meestal verschijnt er een grote grijns op het brede gelaat als hij met conclusies wordt geconfronteerd. Olivier voelt zich zichtbaar als een vis in het water in het mediagezelschap. Om woorden zit hij nooit verlegen en van publiciteit kan hij intens genieten. Ooit verstrekte hij vanuit de gevangenis De Koepel in Haarlem een spraakmakend tv-interview aan gossip-journalist Henk van der Meijden. Hij kreeg er landelijke bekendheid door. Hij werkte mee aan talkshows en gaf gastcolleges op de School voor de Journalistiek in Utrecht en aan de Erasmus Universiteit in Rotterdam. In totaal verschenen drie boeken over hem.

Boek

Het laatste: SA 14 NL, Heer Olivier als geheim agent - van de hand van Haarlemmer Bert Voskuil, verslaggever van Nieuwe Revu - kwam een paar weken geleden op de markt. Het boek geeft een gedetailleerd beeld van het werk dat Olivier tegenwoordig doet. In het waar gebeurde verhaal is hij de spil in een breed opgezette operatie van BVD, CID en de Amerikaanse douane om de drugsmaffia de grootste financiële klap in de geschiedenis toe te brengen. Daarbij moest een van de machtigste witwassers in de wereld, een drugsbaron uit Aruba, in de val worden gelokt. Olivier gebruikte al zijn kennis en contacten uit zijn roemruchte carrière om de man twee miljard dollar afhandig te maken. Dat geld zou hij aan de autoriteiten toespelen. De hele transactie mislukte echter, waardoor Olivier zijn toelage - zestig miljoen gulden - misliep.

Harder

Op het eerste gezicht is Olivier nauwelijks veranderd. De 'provinciale' charmeur van weleer (inmiddels 55) ziet er met zijn indrukwekkende postuur (1.90 m) nog steeds goed en verzorgd uit. Geen maatkostuum deze ochtend vanwege de verstikkende warmte, maar zomerse kledij. Het gebruinde gezicht, het fraaie polshorloge en de blauwkleurige ringen met briljantjes aan de linkerpink en de rechter ringvinger verraden een onbezorgd bestaan.

Binnen handbereikt ligt een draagbare telefoon met geheim Zwitsers nummer. Het apparaat rinkelt slechts eenmaal. Een zakelijke transactie, zo blijkt. Want in de wonderlijke wereld van valse en schone schijn is voor de 'failliete' veelvoudige miljonair uit Nieuw Vennep altijd wel 'wat te doen'. Behalve als het gaat om wapens, geweld en drugs. Te gevaarlijk, heeft hij altijd gevonden.

Olivier zocht in het recente verleden zijn slachtoffers vooral in zakencircuits. Daarbij hanteerde hij het principe: 'als ik de boel niet oplicht dan doet een ander het wel'. „Ik zeg altijd: iedereen is te koop, alleen de prijs verschilt. Je ziet corruptie overal om je heen, in het groot en in het klein. Uit pure hebzucht worden de grenzen van de wet en het fatsoen heel gemakkelijk overschreden. Ik schat dat dertig procent van onze samenleving echt eerlijk is. Zeventig procent doet alles. Van belastingfraude, het oplichten van de vakantieverzekering, het opkopen van gestolen goederen tot het stelen van sigaren op recepties. In de zakenwereld, in de politiek, bij justitie en politie is het niet anders." Voorbeelden daarvan heeft hij genoeg. Zelf kocht hij - met succes - tweemaal een officier van justitie om.

Met politiefunctionarissen, registeraccountants en notarissen is het in zijn ogen van hetzelfde laken een pak. „Ze hebben allemaal boter op hun hoofd. Neem zo'n Korthals Altes, voormalig minister van justitie. Was zelf ooit betrokken bij een olieschandaal en die Slavenburg-affaire. Uitgerekend van hem mocht ik de bajes niet uit om één dagje naar Den Haag te gaan teneinde mijn rechtenstudie af te ronden."

Bovenmodaal

Olivier zag hoe menigeen een graantje uit de ruif meepikte en volgde dat voorbeeld. „Er wordt wel eens gezegd: misdaad loont niet. Maar dat spreekwoord is niet uitgevonden door de man of vrouw die in deze wereld actief is. Als iemand mij vertelde dat hij via slinkse wegen een miljoen gulden winst had gemaakt, wilde ik aantonen dat ik twee miljoen kon pakken. "

Bij wet is het hem nu verboden zaken te doen. „Officieel doe ik niets, maar toch leef ik bovenmodaal," klinkt het raadselachtig. „Hoe dat kan? Ach, vroeger was ik goed voor mijn vrienden. Nu zijn zij het voor mij. De handel blijft gewoon op mijn reputatie afkomen. Ze benaderen me omdat ze de kennis ontberen en de contacten niet hebben om een probleem zelf op te lossen. Als ik het leuk vind en er zin in heb, help ik ze."

Voor het geld hoeft hij geen streken meer uit te halen. Toch kruipt kennelijk het bloed waar het niet gaan kan. Hij opereert in wat hij noemt 'een groot grijs circuit'. Gebruikmakend van 'legale sluizen' om - buiten het wakende oog van allerlei instanties - de eigen portemonnee te spekken, bankrekeningen op een andere naam te openen, verworven onroerend goed in binnen- en buitenland te behouden en fiscale heffingen te ontlopen. „Elk jaar valt er bij mij zo'n blauwe brief in de bus. Afgelopen jaar was de aanslag 1.978.000 gulden. Maar ja, die stuur ik gewoon door naar de curator, want ik ben tien jaar geleden failliet verklaard," grinnikt hij.

Het is Ari Olivier ten voeten uit: slim, sluw, volgens sommigen zelfs briljant en vooral charmant. Een grootmeester die enkele zetten vooruit denkt. En voor alles een oplossing weet.

Kwal

Voor de buitenwereld is en blijft hij de meesteroplichter. Maar tien jaar na dato begint hem dat zo langzamerhand de keel uit te hangen. Hij heeft zijn straf gehad en uitgezeten. Hij wil gewoon Ari Olivier zijn. Dat lukt echter niet in dit 'klootjesland'. „Als je een keer je neus flink hebt gestoten, ben je exit. Ik leef zoals ik leef, ook al benadert dat niet altijd de hoogste graad van perfectie. Ik teer in elk geval niet op de zak van de gemeenschap en heb er ook nooit een beroep op gedaan."

Olivier hield zich vroeger graag op in de schijnwereld van glitter en glamour, dure auto's, kapitale villa's en mooie vrouwen. Hij haalde, wat hij nu noemt, kwajongensstreken uit 'om erbij te horen'. „Ik voelde me echt het baasje. Zag er bovendien goed uit en leefde er maar een beetje op los. Ook met vrouwen. Wat kon mij het schelen als het over ging. Als terugkijk zeg ik: wat een kwal was ik toen."

Vier huwelijken gingen kapot, voordat hij rust vond bij zijn huidige Poolse levenspartner, Goshia. „Door mijn gedrag heb ik mezelf toch in de vingers gesneden," realiseert hij zich. „Ik mag mijn zoon Boris niet meer zien. Hij is nu 21. Ik moet van anderen horen hoe hij er uit ziet, dat hij in Hillegom woont en hoe het met hem gaat. Daar heb ik veel verdriet van. Aanvankelijk was er tot zijn vierde jaar een omgangsregeling. Haalde ik hem op met mijn Rolls Royce, vond-ie prachtig. Hij kreeg niet één, maar tien T-shirts tegelijk en mocht in de speelgoedwinkel uitzoeken wat-ie wilde. Zijn moeder vond dat ik hem te veel verwende. Ik voel me niet te groot om dat te erkennen. Maar ze heeft hem te veel opgevoed met verhalen over mijn wilde tijd, zodat die jongen een eenzijdig beeld van me kreeg. Dat heb ik niet verdiend."

Dubbelagent

De wilde jaren liggen inmiddels ver achter hem. „Ik ben rustiger en milder geworden," zegt hij. „Al besef ik dat je zoiets gemakkelijk kunt zeggen als je je zakken goed hebt gevuld. Gooi het geld niet meer over de balk. Ik geniet meer van het leven dan vroeger. Wil ook niet weg uit Nieuw Vennep. Ik heb wel een dure auto, maar woon in een normaal rijtjeshuis. Noem het maar een stukje psychologie om een bepaald imago buiten de deur te houden. Ik hoef geen rietgedekte villa in Laren. Heb ik ooit gehad. Maar dat heeft in zo'n buurt ook nadelen. Toen ik een voorruitje van mijn deur liet vervangen, schreef een roddelblad dat mijn woning kogelvrij werd gemaakt. Nee, laat mij maar lekker hier tussen de boertjes zitten. Toen ik zeven jaar geleden in dit dorp kwam wonen, werd ik uiteraard gewantrouwd, maar langzamerhand is er een perfecte relatie met de buren en de omgeving gegroeid. Bij de plaatselijke juwelier loop ik zo naar binnen en krijg ik probleemloos sieraden op zicht mee. Vroeger deed ik zulke dingen niet. Uit angst dat het verkeerd zou worden opgevat."

Te rustig moet het echter voor Olivier ook niet worden. Vandaar dat hij tegenwoordig als dubbelagent voor de Nederlandse overheid 'geheime' missies uitvoert. Voor de Binnenlandse Veiligheids Dienst en Centrale Inlichtingen Dienst is hij de ideale man om criminele netwerken bloot te leggen. „Deze instanties hebben mensen zoals ik keihard nodig. Ik heb de kennis en de contacten. Maar ook het avontuur en de spanning spreken me aan. Bovendien is het op deze manier mogelijk te laten zien dat er een andere kant zit aan heer Olivier."

---

ander-zijds

Eetgenoegens

DOOR PETER STIEKEMA

Toegegeven, ik ben geen culinair expert. Ik weet van de gemiddelde maaltijd, thuis of in een restaurant, doorgaans alleen te vertellen of ik iets lekker vind of niet. Ik beschik dus wel over een tamelijk essentieel onderscheidingsvermogen waar het de smaak van het gebodene aangaat, maar daar houdt het ongeveer mee op. Nu moet ik daar aan toevoegen dat ik gelukkig nog niet tot de categorie onnozelen behoor, die in een eetgelegenheid 'een bord warm eten' bestellen. Aan de andere kant, zelfs in gerenommeerde restaurants pleegt het nog wel eens aan dat 'warm' te ontbreken. Evenmin denk ik bij de term 'chateaubriand' ogenblikkelijk aan een bepaald type wijn, hoewel een tafeldame na een dergelijke menu-suggestie kort en krachtig suggereerde dat ze niet van rode wijn hield. Ze heeft, geloof ik, nooit begrepen waarom ik toen hoestend even de tafel moest verlaten.

Van drank heb ik iets meer verstand, vooral ook omdat mijn huisarts me – in verband met een chronisch nierkwaaltje – heeft aangeraden veel te drinken. Ik verkeer regelmatig in gezelschap dat kennelijk dezelfde dokter frequenteert. Aan het eind van zo'n drankavond wil je wel eens tot verrassende conclusies komen: bier na wijn, dat smaakt zo fijn: wijn na bier dat geeft plezier; ouwe na jonge is goed voor je longen; jonge na ouwe daar zul je van houwe; ad fundum en ad infinitum. De andere dag ben je geneigd daar een tikje genuanceerder over te denken, wanneer de aanblik van enkele hagelwitte aspirientjes je bijna een zonnesteek bezorgt. Dat krijg je met Château migraine, appellation oubliée de contrôler, misère en bouteille.

Ik neem aan dat het bovenstaande duidelijk maakt dat ik mezelf niet buitengewoon geschikt acht om over allerlei culinaire perikelen te schrijven, laat staan voor een rubriek als 'eetlust', die wekelijks op onze consumentenpagina prijkt. Daar hebben wij ter zake deskundige redacteuren en redactrices voor. Zij gaan naar diverse restaurants in het verschijningsgebied van het Limburgs Dagblad, bestellen een representatieve maaltijd van de kaart, betalen daar gewoon voor, en schrijven vervolgens een 'eetlust' over hun wederwaardigheden. Tot zover is er niets bijzonders aan de hand en er zijn heel wat restaurateurs die graag een aardig stukje over hun bedrijf in ons dagblad lezen. Altijd goed voor wat extra klandizie, moet je maar denken en klachten horen we nooit.

Tegenwoordig komt het echter wat vaker voor – gelukkig is het nog geen epidemie – dat restaurant-eigenaars en hun koks denken dat ze geen voedsel meer bereiden, maar dat ze aan de basis staan van een creatief proces. Sommigen zijn geen uitoefenaar meer van een edel ambacht, nee, zij zijn créateurs des repas, een soort mengvorm van Paul Bocuse en Vincent van Gogh, waarbij ik altijd maar hoop niet diens laatste oortje in de zojuist opgediende groentesoep aan te treffen. Groentesoep? Ik bedoel natuurlijk consommé de légumes du chef aux fines herbes, avec des pièces de l'oreille de Vincent.

Onlangs at een collega in een Valkenburgs restaurant – waarvan we de naam uit piëteit maar niet zullen noemen – een, dat dient gezegd, smakelijke maaltijd met de bedoeling daar een toepasselijk stukje over te schrijven. Toen zij haar voornemen aan de restaurateur bekend maakte, schoot hij regelrecht in de kolere. Na wat heen-en-weer-gepraat en gedreig van 's mans kant, waarbij nogal wat diskwalificaties aan het adres van een flink deel van de culinaire LD-(hoofd)redactie werden geuit, stuurde hij een fax met ongeveer de volgende inhoud: 'Ik verzoek u dringend in uw krant geen artikel op te nemen betreffende mijn restaurant. Wij ervaren het als kwetsend, als er wel gepubliceerd zou worden. De kwaliteit van uw rubriek is van een aantoonbaar te laag niveau. Nu wij de kwaliteit van uw rubriek ter discussie stellen, lijkt het me voor uw journaliste niet doenlijk meer om – zelfs binnen haar ondeskundige grenzen – objectief te blijven. Ik ben wel bereid om met haar van gedachten te wisselen omtrent een wat modernere vorm van culinaire journalistiek." Tjongejonge, wat een pretenties, wat een gebraden hanengedrag. Gelukkig laat de hoofdredactie van dit dagblad zich niet zo gauw imponeren. Bovendien lijkt het me voor een keukenprins niet verstandig te pretenderen journalistieke deskundigheid te bezitten, vedisch gekruid of niet. Schoenmaker blijf bij je leest, kok achter je fornuis, ober op je terras!

Auto's

Te k. BEDFORD Pick-Up (kieper) 1970, tev. Ford Transit Pick Up dubb. lucht 968. Tel. 046-583533.

Opel Vectra 2.0 GL '92 nieuw model; Omega 2.6i combi autom. '93; Astra combi 1.6i '92; Astra 4-drs. sedan '93; Audi 80 2.3 E '92; Opel Corsa 5-drs. nw. model 14i '93; Astra 5-drs. 16i '92; VW Golf 3-drs.bwj. '88; VW Passat 1.8i bwj. '89; 1.5 GTS '85; Vectra 2.0 GL 4-drs. '88. Garage BUIS-MAN, Stenen Brug 6, Landgraaf (Ind.terrein Strijthagen). ☎ 045-323800. Inruil en financiering mogelijk, 1 jaar garantie.

Auto kopen?? Met een ANWB techno overzicht?? Met de nationale autopas?? Met een waarde overzicht??? Met een goede garantie dan naar AUTOBEDRIJF G.G. Heerenweg 284/286 Heerlen grote weg Heerlen-Brunssum). Tel. 045-224172.

GOLF Diesel '83, APK, 5-drs. prijs kent.; Opel Manta 1.9 '81; Kadett 1.2, '74 Oldtimer, m. APK. 045-722743.

Te koop gevraagd AUTO'S '79 t/m '86. Ook met schade en reparaties. Tevens bedrijfsauto's. Incl. wettelijk geldig vrijwaringsbewijs. Bel 046-338509. Ook 's avonds; b.g.g. 00-32.89-564008.

INKOOP goede auto's, cont. geld. Joosten, Schanserweg 3, Maastricht. 043-634978.

ELKZONDAG bij Autoparc Maastricht. Elke zondag dijkzondag van 12 tot 16 uur. Meer dan 300 occasions. Maastricht, Molensingel Randwyck, wijk 29, langs autoweg A2 afslag AZM.

STOP! Wilt u kopen of verkopen bel de Nationale Auto, Motor, caravan bemiddeling. Tel.: 05990-50320.

Te koop gevr. alle merken auto's. Bel. HOOGSTE prijs!! 045-416239 tot 21 uur open

Sloopauto's

Te k. gevr. SCHADE- sloop- en loopauto's, en verkoop gebr. auto-onderdelen. Joep Volters. Telef. 045-411480.

Te koop gevraagd sloop- en SCHADE-AUTO'S. Autosloperij Marxer. ☎045-720418.

Te koop gevr. SLOOP- en schade auto's, tev. in- en verkoop gebr. auto-onderd. v. Körler. ☎ 045-229045.

Te koop gevr. schade- en oude sloopauto's. Tev. onderd. Autosloperij K. KÖR-TER, 045-227377, Industriestr. 7, Hoensbroek.

PAPIE vraagt loop- sloop- en schadeauto's, met vrijwaringsbewijs. Locht 70, Kerkrade. ☎ 045-423423.

Aanhangwagens

AANHANGWAGENS en alle losse onderdelen. Jo Knops, Rijksweg-Zuid 195, Sittard. Tel. 046-512718.

AKANTIE! bagage geen probleem. Huur tijdig uw bagagewagen. De Hoefslag, Maastricht Lanaken. Telef. 0-32.89713451.

BAGAGEWAGENS en motortrailers, groot assortiment in verhuur en verkoop. Vender trailers. Tel. 045-219475.

AANDEMASSER 2 ton met duif, 3.5x1.5x2 meter. Tel. 045-4455-1369.

Te k. AANHANGWAGEN, 2.50x1.30x0.30m. en 1.80x-1.10x0.30m. 045-720602.

Motoren

Honda Shadow 1100, kl. blauw/groen 4-'94 600 km. Yamaha Virago 535 rood-nwst. 8-'92; Suzuki 500 GS 400E Slingshot 1990 4.000 km. AUTOPARCK Kerkrade ZV, Locht 44, Kerkrade.

Te koop SCOOTER Honda Lead 125, km.st. 15.000, met verz., in nw.st., vr.pr. ƒ 1.750,-. Tel. 045-423312.

Te koop SUZUKI 1100 GSX-RS, bwj. '83, vr.pr. ƒ 3.750,-. 046-580835, na 17.00 uur.

HONDA CB 400 N, bwj. '81, met koffers, vr.pr. ƒ 1.850,-. Tel. 045-442052.

Te koop KAWASAKI Z 1000 A1, bwj. '77, incl. taxatierapport ƒ 10.500,-, als nieuw, vr. pr. ƒ 8.500,-. 04409-3403.

HONDA VFR interceptor, '87, -10.000 miles, i.z.g.st. pr. ƒ 8.500,-. 043-616431.

Te koop HONDA MX 650 Dominator, kleur rood, alarm, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 7.500,-. Telefoon 045-311965.

Moto GUZZI L.M. 1000 cc, bwj. '87 i.z.g.st. Vaste prijs ƒ 6.750,-. Tel. 045-458652.

Te koop HONDA CBX 550 F, bwj. '82, pr.n.o.t.k. Tel. 045-275091.

HONDA VF 1100 Sabre, bwj. '84, nw. Krauser kofferset 40 L, km. st. 45.000, vraagpr. ƒ 10.500,-. ☎ 045-228703.

Te k. HONDA CBR 600 S Fil, bwj. '91, nw. model, i.nw.st., vr.pr. ƒ 13.500,-. 045-712770 b.g.g. 225229.

HARLEY WLA ƒ 8.000,-; Harley WLC ƒ 11.500,-; Zündapp KS 600 ƒ 4.000,-; KW Jawa ƒ 600,-; DKW 1936 ƒ 1.850,-; NSU Max ƒ 2.450,-; Simson 1957 ƒ 1.000,-; motor en zijspan nieuw ƒ 2.950,-; Moto Guzzi 1987 ƒ 4.250,-; BMW R35/R5/R61/R66/R75; los zijspan ƒ 500,-. Telef.: 013-340384.

Te k. ZIJSPANCOMBINATIE merk Dnjeper, bwj. '94, vr.pr. ƒ 3.750,-. ☎ 046-580118.

Te k. KAWASAKI KLE 500, rood, als nieuw, 4-'93, pr.n.o. t.k. Tel. 045-742424.

Te koop YAMAHA FZR 1000 bwj. '92. Tel. 045-722120.

HONDA VF 1000 F2, '85, volle kuip, in perfecte st., ƒ 6.750,-. Tel. 045-416291.

YAMAHA Virago XV 535, bwj. '91, blauwmet., i.nw.st., met sissibar, event. sportuitl. Tel. 04405-3352

RD 350 YPVS, bwj.'81, blok '86. Tel. 04408-42524.

Te koop Honda Magna 750, in uitst. st. ƒ 5.900,-. Tel.: 04755-2024.

SUZUKI 600 DR Off the Road, bijna '87, zeldz. mooi, ƒ 3.500,-. 04406-13688.

Te koop MOTORBANDEN tegen scherpe prijzen. Bandenspecialist Abel, Reeweg 143, Landgraaf. ☎ 045-314027.

Dreams MOTORVERHUUR biedt aan: uniek in verhuur, BMW K1; Ducati 851; Honda VT 1100; Yamaha FZR 750 en diverse Choppers in verschillende CC-klassen. Jongmansweg 39, Heerlen Nrd. ☎ 045-214942 of 06-52-759767 of 045-210575.

Pracht CHOPPER Yamaha Virago 700 '85, 17.000 mijl, nieuw zadel, accu, koppeling en voorband. ƒ 8.700,-. Tel. 045-420159 of 793701.

Te koop SUZUKI Intruder 1400, 10 mnd oud, in abs. nieuwst., ƒ 3.500,- onder nieuwprijs. Tel. 045-317027.

Te koop KAWASAKI KLR 250 Of The Road, bwj. '90, z.g.a.nw., ƒ 5.000,-. Tel.: 046-523764.

Te koop HONDA VF 500 F2, bwj. '86, km.st. 9.900, 70 Pk, rood/wit/blauw, nwe. banden, zeer snel, als nw. Telef.: 04454-65759.

Te koop YAMAHA XV 535, bwj. '90, km.st. 9.500, prijs ƒ 7.900,-. Tel. 046-339294.

YAMAHA V Max, rood, '88, 11.000 km., ƒ 16.750,-. Kerkraderweg 198, Heerlen. Telef. 045-414372.

HONDA XR 600 bwj. '87, goed onderh., pr. ƒ 3.500,-. Tel. 045-708403.

Te k. SUZUKI 125cc Off the Road, vraagprijs ƒ 950,-, bwj. '81. Tel. 045-271895.

HONDA CBR1000 F, '89, zwart/rood, nw.st., moet gezien (evt. inr. 600F mog.); trailer 1-3. ☎ 04406-42507.

HARLEY Davidson softtail Custom 1340 cc ƒ 33.000,-; Honda Off the road 350 cc ƒ 2.500,-. Tel. 04406-16754.

Te k. KAWASAKI GPZ 900 R Ninja, bwj. '88, i.z.g.st., zeer snel, prijs ƒ 9.850,-. Telef. 04459-2120.

Te k. BMW R80 GS, bwj. '90, alle extra's, prijs ƒ 14.000,-. Telef. 045-429380.

DUCATI superlight 900, bwj. 6-'92, pk 78. Marvic- (magnesium velg.) + alu. spatbord. Carbon en open Droge koppel. Vr.pr. ƒ 19.700,-. Tel. 045-459752 v.a. 17.00 uur.

HONDA CBR 1000 F, bwj. '92, kleur antraciet/grijs, vr.pr. ƒ 15.750,-. ☎ 045-420623.

Te k. SUZUKI GS 750, bwj. 10-'78, in goede staat, ƒ 3.250,-. Tel. 045-722132.

Te koop HONDA Rebel 250, bwj. '86, uitz. mooi, vr.pr. ƒ 5.750,-. Tel. 045-522693.

Bedrijfswagens

"Bedrijfwagencentrum"

Industriegebied "de Berk" Echt
Amperweg 2, Echt. Tel. 04754-87455

plm. 75 bestelbussen, personenbussen, Pick-Up's en Jeeps o.a. Toyota Hi-Ace, Lite-Ace, Hi-Lux; Mercedes 207 D; VW Transporter en LT 28 en LT 35 met meubelbak; Nissan Vanetta en Urvan; Ford Transit; Fiat Ducato; Suzuki Carry Commercial; Mitsubishi L 300; Renault Traffic; Peugeot J5 enz. enz. met garantie, schrift. 3 mnd. tot 1 jaar.

Te koop VW BUS 1.6 diesel bwj. '82, met nieuwe motor, pr.n.o.t.k. Tel. 045-315079.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Auto onderdelen en accessoires

In- en verkoop schade-auto's

Autodemontage Deumens

Verkoop gebruikte en nieuwe onderdelen van alle recente merken auto's. Tevens nieuwe trekhaken. Haefland 20 (industrieterrein) Brunssum, 045-254482. Geopend dag. v. 9.00-18.00 uur, zaterdags 9.00-15.00 uur.

AUTO RÖSER AN- u. VERKAUF ERSATZTEILE

Auto Röser

Prager Ring 63
D-52070 Aachen.
Gebruikte en gekeurde auto-onderdelen, super prijzen, u spaart tot 80%!
VAKKUNDIGE INBOUW
in eigen bedrijf mogelijk.
Belt u: 00-49.241-161038.

Ink./verk. goede gebr. AUTOBANDEN. Passartweg 39, Heerlen. ☎ 045-222675.

Te koop Borbet VELGEN voor BMW E36, nieuw model; tev. BMW motor 24 klepper. Tel. 045-454532.

Te koop IMPERIAAL merk Fabri voor Audi 80 v.a. '87, ƒ 150,-; 4 velgen met nieuwe banden voor Kadett E ƒ 100,-. Tel. 045-465169.

Te koop AZEV VELGEN, 7½x16, 4 gaats, met band. 205/55, voor Audi 80/90 coupé. ☎ 04454-65836.

Golf Jetta en Kadett E AUTOSTOELEN. Uno 5-bak. Tel. 045-753564.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

(Brom)fietsen

Hogenhout Bike-fun

een ACE in fietsplezier!!
(gewoon meer in TREK)
Aanbevolen door het Euregio tennisteam
(045-426249).

Te koop VESPA Ciao bwj. '90, id. blauw, met witte sterwielen. Telef. 046-514962.

Te k. VESPA Gilera, 4 mnd. oud, prijs ƒ 1.500,-. Telefoon 045-353896.

MOUNTAINBIKE, merk Splendor, 4 mnd. oud, nw.pr. ƒ 1.000,- vr.pr. ƒ 550,-. Tel. 045-253153.

Enorme keuze in nieuwe en gebruikte FIETSEN, Rekers Tweewielers, Rumpenerstraat 40A, Brunssum, telef. 045-252361.

Te k. zeer mooie BROM-SCOOTER Vespa 50 Pk., aut., met verz., bwj. '91, wit, ƒ 1.400,-. Tel. 045-459235.

Te k. HERENFIETS Union, 3-versn. ƒ 275,-; sport/racefiets met comp. ƒ 350,-. Tel. 04405-2306.

"SUPER Occasion" Puch Typhoon en Vespa Sfera Quarts bromscooter. Gespreide betaling mogelijk. Tweewielers Jan Rekers Hoensbroek, 045-212537.

Te koop PUCH Maxi, met sterwielen, bwj. '90, i.z.g.st., ƒ 650,-. Tel. 045-218386.

Te koop RENFIETS Raleigh, als nieuw. ƒ 300,-. Spoordijkstr. 78 Hoensbroek. Tel. 045-214864.

Te k. VESPA Ciao, bwj. '92, met sterwielen, vr.pr. ƒ 775,-. Kasteellaan 2a, Meezenbroek/Heerlen.

Groot assortiment gebr. Dames en HERENFIETSEN. Rijwielhandel Rens Janssen. Tel. 045-211486.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Vakantie en Rekreatie

Gelderland

Loenen Veluwe
Hotel ('t Zonnehuis) ***

ook bungalowverhuur, direct aan natuurgebied. Ideaal voor wandel- en fietstochten, zonnig terras, comf. kamers met douche/toilet, h.p. ƒ 82,50; bung. ƒ 395,- tot ƒ 595,- kind. reductie; goede keuken; uitgebr. ontbijtbuffet. ☎ 05765-1265.

Drenthe

Te huur stacaravan bij rustig gelegen boerderijtje in ZUID-DRENTHE. 05286-1476.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

N-Holland

Te h. ENKHUIZEN centrum luxueus 4-kamer vakantie-app. voor 50-plussers. ☎ 02280-13791/13988.

Zeilen/Boten/Surfen

Te k. z.g.a.n. Hi-Fly '91 SURFPLANK met groot zeil, mastvoet etc., prijs plm. ƒ 950,-. Tel. 045-259464.

Te k. MISTRAL Garda, allr. Fun 3.50 m. met 2 zeilen, 6.0 + 5.3 en Mistral Maui allround 3.70 m., compleet ƒ 600,- per st. ☎ 045-752287.

Direct uit U.S.A. 20 alum. sport- visboten, merk STARCRAFT, aantrekkelijk geprijst v.a. ƒ 1.500,-. Op is Op. Jachtwerf Snijders, Korvetweg 14, Maastricht. Tel. 043-633034.

Te k. 4-pers. VISSERS-BOOT polyester met nwe. 4 Pk. b.b.-motor, ƒ 800,-. Tel. 045-326745.

Te koop weg. omst. 3-pers. JETSKI Yamaha 650 TL gloednieuw, 1½ jr. oud, 20 bedrijfsuren, uniek ding met terugggang. Incl. trailer. Vr.pr. ƒ 8.000,-. Tel. 045-323993.

Te koop SPEEDBOOT met 85 pk b.b.-motor Mercury en trailer, incl. waterski-uitr., i.z. g.st., vr.pr. ƒ 6.950,-. Tel. 045-224264.

Zeeland

Te h. in ZEELAND, 4-5-pers. caravan met voortent en keuken, eigen tuin, plusm. 1 km. v.h. strand, p.w. ƒ 375,- excl. kampeergeld. Nog vrij v.a. 21-8. Tel. 045-325462.

Te k. camper BEDFORD benzine; tevens diverse onderdelen voor Bedford bus. Bellenkampweg 30, Oirsbeek, ☎ 04492-1967.

Camper CITROËN C35 diesel opknapper, vaste prijs ƒ 1.000,-. Tel. 04408-2368.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

Te huur bij Sijstermans: 4-6 persoons CAMPERS v.a. ƒ 900,- per week all-in. ☎ 045-216476 - 04492-3311.

Als u ons voor 12 uur 's morgens belt, staat uw PICCOLO de volgende dag al in het Limburgs Dagblad. Tel. 045-719966.

Te k. camper PEUGEOT J7 met klein defect. Vr.pr. ƒ 2.000,-. Tel. 045-225160.

Caravans/tenten

Zomer-Caravan-Show

Het is weer erg druk geweest bij Beckers Sittard.
Er staat dus weer een flinke kollektie puike inruil-caravans van o.a. Hobby, Burstner, Chateau, Wilk, Kip enz.
Primeur: de eerste 1995 modellen van Wilk caravans vindt u nu al in onze showroom. Let op! Kip, Wilk en Caravelair caravans: Vakantieklaar aanbiedingen! Kom nu kijken in onze showroom

Beckers Sittard

Officieel dealer voor Limburg van Kip, Wilk, Caravelair en Predom caravans en Conway vouwwagens.
Handelsstraat 20, 22, 24 en 31, Handelscentrum "Bergerweg" Sittard (Volg de ANWB-borden Industrieterrein Bergerweg)
LIMBURGS GROOTSTE SPECIAALZAAK IN TOER- EN STACARAVANS, VOUWWAGENS, TENTEN, KAMPEER-, OUTDOOR- EN REKREATIE-ARTIKELEN.

Div. Vakantie/Rekreatie

Zomer 1994 ADVENTURE

U hout wel van een beetje aktie en avontuur. Bij Beckers Buitensport - de outdoor shop van Limburgs grootste rekreatiespecialist - vindt u werkelijk alles voor een sportieve vakantie/vrijetijdsbesteding
Coleman rugzakken nu vanaf ƒ 99,-
korte broek (bermuda model) 5 pockets nu ƒ 59,95
berg- wandelschoenen groot assortiment al vanaf ƒ 99,-
mummy slaapzak nu ƒ 35,-
self inflating kampeermatras nu ƒ 79,95
Coleman beveiligde gaslamp met piezo-ontsteking ƒ 89,95
T-shirts, hemden met korte en lange mouw, broeken, bermuda's, regenjacks, Gore-Tex jassen, was-kleding, fleece jacks, sport-ondergoed, sokken, berg-wandelschoenen, lichtgewicht kampeermateriaal, rugzakken, slaapzakken en matrassen, kompassen...
Eerst naar Beckers Buitensport en dan op avontuur!

U vindt Beckers Buitensport in de grote rekreatiesupermarkt van

Beckers Sittard

Handelsstr. 20, 22, 24 en 31, Handelscentrum "Bergerweg." Sittard (Volg de ANWB-borden Industrieterr. Bergerweg)
LIMBURGS GROOTSTE SPECIAALZAAK IN TOER- EN STACARAVANS, VOUWWAGENS, TENTEN, KAMPEER- EN REKREATIE-ARTIKELEN

AANBIEDINGEN
3000 m² kampeerplezier!
WIJ DOEN DE GEKSTE DINGEN OM U DUIDELIJK TE MAKEN DAT WIJ DE SCHERPSTE PRIJZEN HEBBEN!!
HANS STASSAR
De Koumen 148 HOENSBROEK Tel.: 045 22 42 00
(naast van Melick party service)

SHOW van Nederlands meest populaire Beyerland en Award caravans, Raclet vouwwagens en de eerdgelijke luxe Deense Larsen voortenten. Tevens alles voor in en om Uw caravan of vouwwagen bij: De Olde Caravan, Dr. Nolenslaan 141, Industriepark Noord Sittard. Tel. 046-513634. Donderdag rekreatiekoopavond.

CHATEAU & HOMECAR

Verkoop, verhuur, reparatie, taxatie van alle merken caravans.
RALON, Brommelen 58A, GEULLE. Tel. 043-645079.

Te k. VOUWWAGEN gerenovd Andre Jamet, 4 pers., bwj. '81. Tel. 045-272478.

Te k. HOBBY Prestige 420 met voortent, bwj. '91, pr. n. o.t.k. Telefoon 04405-2367 b.g.g. 04406-16739.

CARAVAN voortenten, kampeer tenten. Ned. grootste en voordeligste adres, 110 modellen per filiaal uitgestald tegen Theo Stet akle prijzen Eindhoven. Tel. 040-482945.

CARAVAN- en botenstalling aangeb.: Gronsveld, Stationsstr. 44. ☎ 04408-1251.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Te koop op rustige camping te LUXEMBURG stacar./zomerhuisje. Woonk., open keuk., 2 slpks, badk., schuur en berging. Pr. ƒ 30.000,-. Telefoon: 030-938283.

Te k. houten STACARAVAN type Chalet 1 jr. oud, geh. nw. inrichting, ruime living met interieur, 3 slpks, grote badk. met ruime douche, toilet, v.wastafel, luxe aanbouwkeuken. Te bezichtigen Camping Reigershorst te Montfort. 04744-2050. Antw. apparaat 045-270207.

Te k. 4-pers. ADRIA tourcaravan, 1977, i.z.g.st., vaste pr. ƒ 3.000,-. ☎ 045-244674.

Te koop HOBBY Prestige 495 bouwjaar '84, met zomer/wintertent, ringverwarming, kompleet ingericht, vakantieklaar. 045-416231.

SPRITE Caravan, 3 à 4-pers., met ijsk. en voort. gebr.ld. ƒ 900,-. 04405-2380.

Te koop CARAVELAIRE Rubis 375 4-pers. tourcaravan met vele extra's. Tel. 04492-5479.

Te k. CARAVAN Dethleffs 460, licht inter., inb. toilet, tv-ant., 2x gasfl., voort., bwj. '90, ƒ 12.500,-. 045-460202.

Caravan HOBBY 350 '90/'91, 420 '92, 370 '89/'90, 460 '94, 520 '90/'93. 04498-54390.

Te koop VOUWWAGEN 6-pers., met voortent en luifel, i. g.st., ƒ 550,-. 045-312039.

Te koop ADRIA 380, bwj. '82, i.z.g.st., rijklaar! ☎ 04498-54507

Te k. TABBERT Comtesse 590, 4-'86, vast bed, luifel, ƒ 13.500,-. ☎ 045-529176.

CARAVAN Tabbert 500 Comtesse DeLuxe, 1979, vr. pr. ƒ 3.500,-. 046-748922 b. g.g. 04754-81676.

Campers

Te koop 4-pers. CAMPER Mercedes 307D bwj. '82, vr. pr. ƒ 10.000,-. 043-431025.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Luxemburg

LUXEMBURG prachtig gel. vak. woningen te huur te Wilwerwiltz. Inl. 045-410071

Spanje

Noord Spanje: VAKANTIE-HUIS te huur in romantische omg. ☎ 00-49.241-71895.

Frankrijk

Zuid-Frankrijk naast PERPIGNAN te huur luxe strandflat, 4-pers., balkon aan zee v.a. 20 aug., ƒ 500,- p/week. Telef. 045-318713.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

(Huis)dieren

Te k. Duitse Herder-PUPS met stamboom, ingeënt en ontwormd, geb. 10-06-94. Te bevr. 046-580228.

Door Raad van Beheer erkende Kynologische Vereniging K.V.V.O. organiseert GEHOORZAAMHEIDS-CURSUS voor honden vanaf 3 maanden in Oirsbeek. Start cursus 25/08 a.s. o.l.v. gediplomeerde instructeurs. Info-avond om 20.00 u. in manege Oirsbeek. Telef. inl. 04743-3252 of 046-510121 (na 19.00 u.)

Te koop PUPS 7 weken oud, Holl. HERDERS, Mech. herders, beide ouders K.N.P.V.-certificaat, pol. 1 en tot. Info: H.J. van Heeringen, tel. 04454-64379 na 12.30 uur.

Te koop jonge Golden RETRIEVERS-PUPS, met stamboom, HD vrij, ingeënt en ontwormd. ☎ 04118-1826.

Te koop ROTTWEILER pup, ingeënt en ontwormd, geb. 29-5-'94, stamb. St. Hubert. Vader Artos v.d. Meerkampen, int. kampioen. Moeder Nele v. Cedes, dochter van Sultan Bess van de Hanna Hoeve. Tel. 00-32. 89567207 na 16.00 uur.

Te koop Chihuahua, kort haar, reu met stamboom. Telef. 04750-20738.

De grootste KENNEL van Limburg. Alle jonge rashondjes. Meer dan 60 rassen plus gar. en tatoeage. Kl. America, Th.Watsonln 34 Achel(B). 09-3211644489 Zond. open maand. gesl.

BRIARD-PUPS te koop met stamboom, van uitmuntende ouders, schriftelijke garantie. Tel. 04752-1885.

Te koop BOUVIERPUPS, prima stamboom, lid NBO, tel. 045-725480.

BOEMERS West-Highl.white-, Yorkshire- en Tibet. terr., Maltezers, Shi-Tzu's, Wallen 11A. 04459-1237 / 3097.

Heilige BIRMAAN kittens BP. Tel. 045-718461.

Te k. uit gedipl. kennel pups van Malthezers; Shihtzu's; Yorkshires; Cockers; West Highland Terriërs; Teckels; Dwergkeesjes; Golden Retrievers en losse baastaardhondjes. Met goede garantie. Lochterweg 8, Budel Schoot.04958-91851, ook zondag.

Weg. omst. te koop zeer mooie Airdale TERRIER, met stamb., reu, geënt en ontwormd, 15 weken oud, met alle toebehoren, ƒ 450,-. Tel. 045-410056.

Te koop 1 Perzische Color Point POES, kitten. Tel. 045-457927.

Te koop jonge HONDJES, klein soort. Tel. 045-257584.

Te koop SHETLAND Pony, hengst, vos. Tel. 045-223583.

Te koop prachtige DOBERMANN pups, kamp.afst., ingeënt en ontwormd. Tel. 08866-3151.

Te koop zeer mooi getekende BERNER-SENNEN pups ingeënt en ontwormd, ouders HD vrij. ☎ 08866-2483.

Te koop nest JACK-RUSSELTERRIERS, ingeënt en ontw. Hooldstr. 92, Posterholt. Tel. 04742-3612.

Te k. BOBTAIL reutje, stamboom, 13 weken. Telefoon 045-315878.

Te koop 2 MINIPONY's, jonge fretten. Tel. 751587.

Te koop BOXERPUPS, stamboom, van off. kennel. Tel. 045-253109.

Te koop PUPS van ... en Blonde Bouviers (reutjes). 04130-65750.

Weg. omst. goed tehuis met veel aandacht Schotse COLLIE, teefje met stamb., alleen aan ... didaten. Tel. 046-377009.

Opleidingen

Rij-instructeur/trice

Vraag onze gratis studiegids aan.
ROC Heerlen, ☎ 045-224556 of 045-258398.

Kapster worden?!

Informeer naar de meest uitgebreide kappersopleiding van Limburg.
Dag- en avondopleidingen. Tel. 046-743027.

ANWB & Bovag erkende Verkeersschool WISCHMANN & ZN voor al uw rijbewijzen en chauffeursdiploma's. Europaweg Zuid 340, Landgraaf, telefoon 045-321721. Rij-opleiding kan in 8 dagen of in 9 weken.

Als u ons voor 12 uur 's morgens belt, staat uw PICCOLO de volgende dag al in het Limburgs Dagblad. Tel. 045-719966.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Huwelijk/Kennismaking

Vrouw 55 jaar zoekt betrouwbare eerlijke VRIEND. Br.o.nr. B-05763, L.D., Pb. 2610, 6401 DC Heerlen.

Hoi! 40 jarige 1.70 m. aardige vrouw zkt. ... tot plm. 45 jr. L. plm. 1.... voor een liefdevolle ... latie. Br. liefst met foto. nr. B-05753, L.D., ... 2610, 6401 DC Heerlen.

Samen van het mooie genieten? J.man 32 jr. zo'n beetje alles wat ... mist alleen nog 'n lief JE voor vriendsch. en ... schien wel meer. Schr. Br.o.nr. B-05755, L.D., 2610, 6401 DC Heerlen.

Hr. 57 jr. zkt. DAME ... zien in Europa, evt. rel. mog. alles wordt ... gedeel. Br.o.nr. B... Limburgs Dagblad, ... 2610, 6401 DC Heerlen.

Dame, 50 jaar, Jeh. ... zkt. weg. het alleen zijn PARTNER. Br.o.nr. 05758, Limburgs D... Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Ben jij de VROUW tft. 25-40 jr. geïnter. is in een opwindende vriendsch. relatie met zakenman tft. 45 jr. Schrijf me dan, dan kunnen we het in de realiteit brengen. Br.o. nr. B-05765, L.D., Postb. 2610, 6401 DC Heerlen.

Jonge vrouw, 44 jr., ... we VRIENDIN voor ... Br.o.nr. ... Limburgs Dagblad, ... 2610, 6401 DC Heerlen.

Repres. DAME 1.70 l., spont. eerl. brede interesse zkt. charm. rustige vriend 60-70 jr. Br.o.nr. B-05760, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Charm. DAME slank 1.65 l. zkl. nette vriend tuss. 60-65 jr. Br.o.nr. B-05761, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Relatie en bemiddeling Stichting Intercontact ... nissert heden 30 juli een zellige KENNISMAKINGS-AVOND met diner, dans, muziek, tussen ... dames en Nederlanders heren in Hoensbroek, heeft u interesse, ... ring tel. 045-233243.

Charm. geh. vrouw, ... alg. ontw., zoekt ... voor gesprek en ... Br.o.nr. B-05751, ... Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Kapper/Coiff.

SCHOONHEIDS-massage-ped. stoelen, beursmod. Tel. 04923-66561.

Computers

Te k. ATARI ST 4Mb HD 20Mb kl. + zw.wit mon., printer, softw. midi televerw. + spellen ƒ 995,-. 045-231490.

Te koop computer Commodore AMIGA 2000 GVP. SCSI + 120 Mb Hd. 2 Mb Shipmem. 8 Mb ram. Kickst. 2.0 3 diskdr., kleuren mon., softw. enz. 045-324049.

Te koop diverse COMPUTERS. Telefoon: 045-221545.

Telecommunicatie

Te koop ATF3 ZAKTELEFOON met accu en lader, ƒ 475,-. Telef. 045-225160.

TV/Video

KLEUREN TV grote sortering vanaf ƒ 65,-. Radio/TV van Voorst, Ganzeweide 48 Heerlerheide. ☎ 045-213879.

Bel de Vakman

Ervaren vakman biedt ... aan voor straatwerk ... ritten, sierbestrating. ... voor uw gehele tuin ... zeer SCHERPE ... Gratis offerte: 045-323176.

Voor alle voorkomende DAKWERKZAAMHEDEN Dakcentrale Limburg. ... offerte. Telef. 045-465265.

NEW LOOK BV La... Gevelreiniging, ... voegen, steigerverhuur. 045-312154. Fax 323452.

Hans LIPS voor ... dak en zinkwerk met ... tie. Vraag vrijbl. offerte. Bel 045-453818.

Voor Piccolo's zie verder pagina ...

Bel 045-719966 Piccolo's voor méér resultaat en snel Bel 045-719966

Mongooltjes eerder opgespoord met nieuwe bloedtest

...een in Groningen ontwikkelde ...bloedtest kan al in de tiende week ...de zwangerschap worden vast...ld of een baby het syndroom ...Down heeft – in de volks...: of het een mongooltje is. Op ...manier kan bij 60 procent van ...boren vruchten dit syndroom ...den gevonden, een verdriedub...ing ten opzichte van de tot dus... gebruikte methode.

...et stellen van diagnosen voor de ...boorte is in Nederland goed ont...kkeld, maar de gebruikte selec...methoden zijn slecht. Dan kun ...een streep halen door de dia...stiek, of de selectie verbeteren. ...laatste heb ik gedaan," zegt de ...jarige Jan van Lith. Hij promo...erde afgelopen woensdag op zijn ...derzoek tot doctor in de genees-kunde aan de Rijksuniversiteit Groningen.

Bij ouder wordende vrouwen neemt de kans op een kind met een aangeboren afwijking (in veruit de meeste gevallen een mongooltje) toe. Vanaf 36 jaar komen vrouwen in aanmerking voor een vruchtwaterpunctie, die uitsluitsel geeft. Omdat niet alle vrouwen zo'n test willen ondergaan, wordt toch maar een kwart van de afwijkingen ontdekt. De test geeft een kans van één procent op een miskraam, een risico dat veel vrouwen niet willen lopen. De afgelopen 20 jaar is het aantal kinderen dat met het syndroom van Down wordt geboren dan ook nagenoeg gelijk gebleven, zo'n 250 per jaar.

Van Lith vindt leeftijd een slecht selectie-criterium. Hij ontwikkelde daarom een bloedtest, waarmee al na tien weken zwangerschap kan worden vastgesteld of er een verhoogde kans is op een kind met Down's syndroom. Een vlokkentest moet daarna uitwijzen hoe reëel die kans is.

De uitslag daarvan is binnen een week bekend. Als ouders op basis daarvan besluiten de zwangerschap af te breken, dan is dat nog eenvoudig te realiseren, aldus de promovendus. Zijn onderzoek onderscheidt zich daarmee van dat van zijn Groninger collega Johan Beekhuis, die een jaar geleden promoveerde.

Beekhuis ontwikkelde eveneens een bloedtest, maar die kan pas in de vierde maand van de zwangerschap worden toegepast. Dat betekent dat een vlokkentest niet meer mogelijk is. De vrouwen moeten een vruchtwaterpunctie ondergaan, die als nadeel heeft dat de uitslag daarvan een week of vier op zich laat wachten. Dat leidt tot veel onzekerheid bij de aanstaande ouders.

Bij Van Liths methode is dat in veel geringere mate het geval. „Het onderbreken van de zwangerschap is veel minder ingrijpend in de tweede maand en ook de privacy van de aanstaande ouders is groter. Zij hoeven door het vroege stadium van de zwangerschap niet iedereen in te lichten," zegt Van Lith.

Problemen rond bouw stapelen zich torenhoog op

Ruimtestation Alfa wil niet van de grond komen

DOOR BEN APELDOORN

...Amerikaanse ruimtevaart...anisatie Nasa heeft onlangs ...aantal contracten afgeslo... met zijn Russische tegen...ger (ooit 'Glavkosmos' ...eten maar nu simpelweg 'Russian Space Agency' ...A) omgedoopt) op het ge... van toekomstige samen...king in de ruimte. Zo is het ...af 1997 de bedoeling dat de ...erikaanse ruimtependel ...ceshuttle een aantal malen ... Russische ruimtestation ...zal aandoen.

...endien nemen de Russen ook ...aan het internationale ruimte...on Alfa (vroeger Freedom ge...) waarvoor de 'hardware' in ...tsville, Alabama, reeds in aan...is.

...racten en 'hardware' of niet, ...n nog problemen te over. Om ...ginnen moet het Amerikaanse ...gres binnenkort een definitief ...eel vellen over Alfa. Als dat ...is, is Leiden in last. Maar 'no' ...ts minder waarschijnlijk ge...en nu enkele Senatoren hun ...arrige houding, ondermeer ... deelname van Rusland in ...zo delicaat project als Alfa, ...en laten varen. De 'slikken-of...en'-politiek van Nasa lijkt ...e te hebben. Immers, als je ...e ruimtestation ook deel laat ... door landen als Canada, ...opa (ESA), Japan en Rusland, ...armee verregaande afspraken ...t, dan betekent dat extra poli... druk voor de potentiële 'no'...tici (in het Amerikaanse Con...

...blad Aviation Week & Space ...nology meldt dat de Senato... Roemer en Zimmer desalniet...in hebben voorgesteld om de ...miljard gulden, voor 1995 voor ... uitgetrokken als begrotings..., te verminderen tot ander... miljard. Niet als begrotings...en, maar als kosten om de hele ...k te 'cancellen'.

...cieel specialisten van Nasa ...n echter dat dat een lachertje ...olgens hen zullen de kosten, ...nden aan het algehele afbla...van het Alfa-project, „zeker ...veelvoud van de begroting ...1995 bedragen." Dus: waarom ...dan niet gewoon door met Al...een afgeslankte versie? Dat is ...immers al jaren de gewoon...

...ent rees dan nog het probleem ...het Spaceshuttle-systeem in de ...ige configuratie te weinig stuwkracht levert om de benodigde 'hardware' (modules, drukcabines, zonnepanelen) naar de door de Russen voorgestane, hogere banen van Alfa en Mir te dirigeren.

● *Tekening van het ruimtestation Alfa.* Foto: AP

Bovendien staan Russische ruimtevaarttechnici, mede in verband met een betere communicatie met Russische centra en met de bereikbaarheid van het ruimtestation vanaf de Siberische lanceerbases, een bijna tweemaal grotere hoek voor tussen het baanvlak van Alfa en dat van de aardse equator. De Amerikanen staan een hoek voor van 28,5 graden maar de Russen zien liever een hellingshoek van minimaal 51,6 graden.

Deze veel grotere hellingshoek betekent voor de shuttlevluchten, nodig om de Alfa-hardware omhoog te brengen, dat zes ton minder massa omhoog gebracht kan worden.

Het restant zou dan met een extra shuttlevlucht afgeleverd kunnen worden, ware het niet dat men de toch al sterk geslonken begroting voor Alfa dan (weer) met bijna een miljard gulden overschrijdt.

Daarom studeert men naarstig op een aantal opties. De maximale stuwkracht van de shuttlemotoren zou nog twee procent kunnen worden opgevoerd tot 106 procent tijdens 'throttle-up' (vrij vertaald: 'gas open'), een fase die ongeveer een minuut na de lancering intreedt. Dit betekent vrijwel zeker een vervanging van de huidige turbo-motoren die vloeibare waterstof en zuurstof uit de externe brandstoftank (EBT) in de meng- en verbrandingsruimten van de shuttlemotoren persen.

● *Zo moet het laboratorium van Alfa eruit gaan zien.* Foto: AP

Ook zouden de wanden van de 'solid rocket boosters' (SRB's, de beide enorme aanjagers ter weerszijden van de EBT) misschien van een lichtere legering zijn te maken, zonder concessies te doen aan de sterkte ervan. Maar daaraan prutst men, met de ramp met de Challenger van 28 januari 1986 nog in het achterhoofd, liever niet.

Op en over een derde optie wordt al ruim een half jaar gestudeerd en gediscussieerd: de behuizing van de EBT, die leeg 34 ton weegt, zou ongeveer vier ton lichter kunnen worden gemaakt. Dit door de nu gebruikte aluminium-legering uit te breiden met één procent lithium. De discussie over deze verandering wordt voornamelijk gevoerd over de wenselijkheid eerst een full-scale testmodel te maken om te zien hoe dat zich gedraagt tijdens lanceercondities. Per slot van rekening herbergt de 47 meter lange en acht meter brede tank in totaal meer dan 700 ton van de krachtigste en meest explosieve stuwbrandstof die momenteel in de ruimtevaart wordt gebruikt: vloeibare waterstof (102 ton) en zuurstof (604 ton).

Strikte scheiding daarvan, vóórdat beide, superkoude vloeistoffen gedoseerd worden bijeengebracht in de verbrandingskamers van de motoren, is van het grootste belang. Niet voor niets zijn beide stoffen in aparte tanks ondergebracht die hermetisch van elkaar zijn afgesloten.

Met de genoemde wijzigingen verwachten Nasa-deskundigen dat per shuttlevlucht 5,5 ton extra aan nuttige lading in een baan om de aarde kan worden gebracht. En niet volgende week of volgende maand; de nieuwe tank zal op z'n vroegst pas over ruim twee jaar klaar zijn. Alleen al de ontwikkelingskosten ervan belopen een bedrag van 350 miljoen gulden.

Misschien dat de (theoretische) winst aan nuttige lading al teniet is gedaan. Medio juni ontdekten technici van het Johnson Space Center dat deelname van Rusland aan Alfa en, dus, de noodzakelijke aansluitmogelijkheden van bijvoorbeeld een Russische Salyut; een luchtsluis vereist die veel massiever en groter moet zijn dan gedacht. Dat alleen al houdt een gewichtsvermeerdering in van bijna 700 kilogram.

Er zijn nog meer van dergelijke onvoorziene omstandigheden aan te wijzen, verband houdend met deelname van de Russen aan het Alfa-project. Omstandigheden die ook te maken hebben met verschillen in de gebezigde techniek en management. Zo deden Europese en Amerikaanse officials, die de vluchten van de Spaceshuttle naar Mir (1997) voorbereiden, nu al hun beklag over het gebrek aan contacten en chronisch wantrouwen, ook onderling tussen de diverse management-echelons in de Russische ruimtevaartindustrie.

„Ons wordt soms een bureaucratisch optreden verweten," liet een Amerikaanse ruimtevaart-official zich ontvallen, „maar wat we daar hebben gezien en meegemaakt, doet het ergste vrezen voor een gladjes verlopende samenwerking in de ruimte. Het lijkt wel alsof de Berlijnse Muur nog steeds niet is gesloopt."

Wondere wereld der micro-elektronica schiet te hulp

Gemakkelijker taal leren met multi-mediatechniek

...tjes stampen. Zo zijn veel ...n voorgoed afgeholpen van ...ontluikende liefde voor de ...e taal. Of Duits. Of überhaupt ...taal. Want het heeft een eeuw... geduurd voordat leraren ...er kwamen dat sommigen ...e hebben met het opnemen ...e taalstof door middel van le...Probleem was dat er nauwe...en alternatieve methode was. ...gt nu wél in het bereik, dank... toepassing van multi-media...chnieken uit de wondere we...n de micro-elektronica.

...n leren met multi-mediatech...n gaat vooral snel en gemak.... De Leeuwarder kabelex...ant Telekabel nv begint in ...mber bij wijze van proef een ...is Nederlandse spelling via ...kabelnet. Bij dit voor Europa ...ke experiment doen cursisten ...actief mee met de lessen via ...eigen televisie. Met behulp ...een speciale afstandsbedie...gaven zij antwoord op de ...ven die hun elektronische do...stelt. De leerling weet gelijk ...j de les heeft begrepen en de ...nt kan onmiddellijk zien hoe ...erprestaties van de individue...rsist zich ontwikkelen.

...nis aanreiken op elk gewenst ...ent in elke gewenste vorm. ...zal het op den duur naar toe gaan, zo meent Heleen Kerkhof van het telematica-adviescentrum De Spil in Leeuwarden. Het zal in Nederland nog wel even duren voordat het zover is. Voorlopig verheugt De Spil zich in het experiment tele-leren voor de Universiteit Twente.

De universiteit heeft sinds vorig jaar een dependance in Leeuwarden. De propedeuse-studenten in de Friese vestiging hebben echter een beperkter lesaanbod. Door middel van een directe videoverbinding via het nieuwste communicatienetwerk ISDN kunnen TU'ers vanuit Leeuwarden bij de nieuwe studierichtingen technische bedrijfskunde en bedrijfskundige informatietechnologie vakken volgen die in Enschede worden gegeven.

Voor de TU-docenten is het lesgeven voor de camera's geen nieuwtje. Op de campus van de TU is een gesloten videocircuit. Studenten en leraren zijn inmiddels gewend aan het niet-lijflijke maar wel directe contact. Vorig jaar gaven enkele docenten al op proef vanuit Enschede les voor Leeuwarder studenten.

„Eén van de grootste voordelen is dat iedereen minder hoeft te reizen. Dat zal op den duur een enorme besparing geven. In een later stadium maak je met deze techniek leerstof beschikbaar voor groepen die moeilijker bereikbaar zijn. Je kunt lessen opzetten voor bejaarden, zieken, gehandicapten of gevangenen. In het buitenland wordt daar al flink mee geëxperimenteerd. In Nederland verkeren deze experimenten nog in de beginfase," aldus Kerkhof.

De nieuwe manier van lesgeven heeft echter ook zijn consequenties. Leraren moeten zich instellen op een ander soort van doceren. „Zij zullen veel meer op hun presentatie moeten letten. Het is toch niet even wat anders als de leerlingen niet in de klas, maar op een grote afstand naar jou op een videoscherm zitten te kijken."

Sommige docenten zijn wat angstig voor deze nieuwe technieken. Zij vrezen dat zij op een gegeven moment door de computer buitenspel worden gezet, meent Kerkhof.

„Het is niet ondenkbaar dat je op een gegeven moment de ultieme les vastlegt en die steeds weer gebruikt. Aan de andere kant zal het vooral een aanvulling op het lesprogramma blijven. Ook al maak je gebruik van alle mogelijke multi-media, er zijn steeds docenten nodig. De inhoud van zijn functie zal wijzigen, de docent zal echter nooit overbodig worden."

Multi-media, apparaten als cd-rom, cd-i, beeld-, data- en geluidsverbindingen en communicatie tussen computersystemen kunnen het de leerling wel veel gemakkelijker maken. Bij taalonderwijs kan de computer direct reageren op fouten die een cursist maakt. Het is zelfs mogelijk dat de computer de leerling helpt zijn uitspraak te verbeteren.

Het is maar een klein kunstje om bepaalde klanken in een grafisch beeld om te zetten. De cursist kan dan zien waar het bij een bepaald woord verkeerd gaat. Daarbij kan de cursist met interactieve systemen zijn talenkennis gelijk in een praktijksituatie toepassen. Zo kun je de cursist tevens wat meegeven over de omgangsvormen in het land waarvan hij de taal bestudeert.

„De computer kan de leraar veel werk uit handen nemen," denkt Kerkhof. „In plaats van zelf op alles te moeten letten, kan hij bijvoorbeeld de computer de ingegeven antwoorden laten nakijken en de vrijkomende tijd besteden aan individuele aandacht voor de leerling."

wetenschap kort

's Nachts koken op zonne-energie

De Universiteit van Aken heeft een zonne-kooktoestel ontwikkeld waarmee ook na zonsondergang maaltijden bereid kunnen worden. Het kooktoestel kent een ingebouwde warmte-opslag die de zonne-energie vasthoudt. De bouw en de materialen zijn zo gekozen dat het kooktoestel gemakkelijk nagebouwd kan worden. Hiermee is een belangrijke stap gezet in de energievoorziening van Derde-Wereldlanden. Immers, de zon schijnt overdag, maar dan kookt men daar niet. Al jarenlang was men daarom op zoek naar eenvoudige methoden om de zonnewarmte vast te houden. Wereldwijd koken twee miljard mensen op hout. Het probleem daarbij is echter dat hout steeds schaarser en duurder wordt. Een eenvoudig kooktoestel op zonnewarmte betaalt zich daarom binnen enkele maanden terug.

Inscriptie over koning David

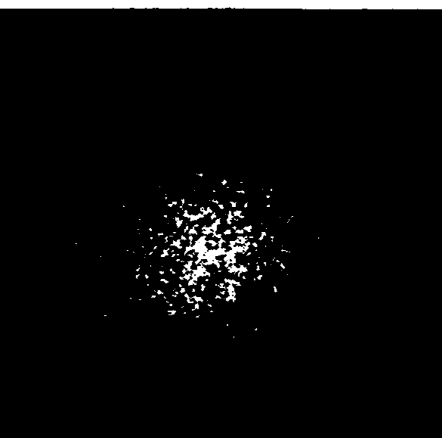

Israëlische archeologen hebben tijdens opgravingen in de vroegere stad Dan een inscriptie gevonden met een vermelding van het Huis van David. Het is voor het eerst dat er buiten de bijbel naar koning David wordt verwezen. De inscriptie is volgens de archeologen een fragment van een overwinningszuil, die door één van de koningen van Aram is opgericht. De tekst, opgesteld in het Aramees, verwijst naar de gebeurtenissen die zijn beschreven in het bijbelboek 1 Koningen 15: 16-20. Daar is sprake van oorlogen tussen koning Asa van Juda en koning Basa van Israël. Van de oorspronkelijke tekst zijn nog dertien regels (gedeeltelijk) te lezen. Het fragment dateert naar schatting uit de negende eeuw vóór Christus.

Kip is prima afvalverwerker

Plantaardig en dierlijk afval kan goed worden gebruikt als voer voor pluimvee. Dat stellen twee wetenschappers van de Landbouw Universiteit in Wageningen. Volgens beide veevoedingsdeskundigen A. el Boushy en A. van der Poel kan het hergebruik van organisch afval vooral in ontwikkelingslanden een belangrijke bijdrage leveren aan de strijd tegen de honger. Als kippen afval eten, blijven granen en peulvruchten beschikbaar voor de mens. Gezien de verwachte groei van de wereldbevolking tot negen miljard mensen in 2030 is hergebruik van afval voor pluimveevoer zelfs onvermijdelijk, aldus de wetenschappers. In Westerse landen biedt het hergebruik een goede oplossing voor de gigantische afvalbergen. Wel is het nodig het afval technisch te bewerken om ziektekiemen te doden. Omdat kippen fijnproevers zijn, kan het nodig zijn zoetstoffen aan het niet bijster smakelijke afval toe te voegen, adviseren de onderzoekers.

Enorme 'sterrenbloem' in melkweg

Elk puntje op deze foto is een ster, een zon als de onze. De meeste zijn zelfs nog veel groter en ook heter dan onze zon. Deze enorme sterrenverzameling wordt 'bolvormige sterrenhoop' genoemd. Daarvan kent ons melkwegstelsel er enige honderden. Maar dit is onbetwist de allergrootste en tevens meest heldere. Hij staat bekend als 'Omega Centauri' en is, vanaf het Zuidelijke Halfrond, met het blote oog als een wazig vlekje zichtbaar. De sterrenhoop bevat enkele miljoenen zonnen. Dat is minstens tien keer zoveel als elke andere, bekende soortgenoot. De grote massa zou de geweldige stabiliteit van bolvormige sterrenhopen kunnen verklaren. Door de grotere aantrekkingskracht blijft alles netjes bij elkaar. Het licht van de sterren op de foto was 16.500 jaar onderweg voordat het hier aankwam. Het vertrok daar dus in een tijd dat grote delen van Nederland schuilgingen onder dikke lagen ijs en gletsjers.

Moedervis kiest goede huisvader

Het mannetje van de vissoort Aidablennius sphynx slooft zich voor niets uit met een paringsdans en haantjesgedrag. Het vrouwtje wil pas met hem paren als hij heeft bewezen goed op de kleintjes te kunnen passen. Dat concludeert drs. S. Kraak in haar proefschrift waarop ze onlangs is gepromoveerd tot doctor in de wiskunde en natuurwetenschappen aan de Rijksuniversiteit Groningen. De vissoort leeft bij de rotskusten van de Middellandse Zee. Afmetingen en baltsgedrag spelen voor de vrouwtjesvis geen enkele rol bij de keuze van een partner, zo blijkt. Eén van de selectiecriteria is het aantal eieren van andere vrouwtjes die het mannetje bewaakt. Ze kiest een mannetje dat veel eieren onder zijn hoede heeft. Het mannetje eet immers dagelijks een aantal eieren op om in leven te blijven, want hij mag het nest niet verlaten. De kans dat hij eieren van een bepaald vrouwtje opeet, is kleiner wanneer er ook veel eieren van andere vrouwtjes in het nest liggen. Ook legt het vrouwtje soms enkele eitjes in een leeg nest om te testen of het mannetje goed op de eieren past. Indien de testeitjes binnen een dag verdwenen zijn, trekt het vrouwtje haar conclusie: het mannetje is niet zorgzaam genoeg. Dus gaat ze op zoek naar een ander.

Reusachtig skelet dino gevonden

Canadese oudheidkundigen hebben in de provincie Saskatchewan het skelet blootgelegd van een dinosaurus. Ze nemen aan dat het gaat om de grootste en meest complete resten van een Tyrannosaurus rex. Compleet zou het skelet van de dinosaurus 50 voet (ruim 16 meter) lang zijn. Het zou dan gaan om het grootste bekende skelet van een Tyrannosaurus rex. In de hele wereld zijn tot dusver slechts twaalf deel-skeletten gevonden van dit monster. De Tyrannosaurus rex was de grootste van de vleesetende dinosaurussen, die staande ongeveer zeven meter hoog was en ongeveer 6.000 kilo woog. Onderzoekers houden het erop dat het gevonden skelet dateert uit het eind van het Krijt, bijna 65 miljoen jaar geleden. Tot dusver hebben paleontologen slechts zes gevonden van de voorzijde van de dinosaurus, waaronder een deel van de kaak met 15 centimeter lange tanden, een voorpoot en ruggenwervels. In de cirkel op de foto is één van de snijtanden van de dino te zien.

Honderden diersoorten bedreigd

In Brazilië worden 303 diersoorten met uitsterven bedreigd. Dat is 8,6 procent van de nationale fauna. Dit blijkt uit een onderzoek van het Braziliaanse Instituut voor Geografie en Statistiek (IBGE). Het instituut stelde een catalogus op van 3.500 soorten. Het onderzoek nam dertien jaar in beslag. Op grond van een eerder onderzoek van het Braziliaanse Instituut voor Milieu en Natuurlijke Hulpbronnen werd vastgesteld dat het voortbestaan van 250 diersoorten op het spel staat. De conclusies moeten als basis dienen voor overheidsbeleid en milieubeschermingsprojecten. Van enkele diersoorten wordt opgemerkt dat die op economisch rendabele wijze kunnen worden gefokt. Dat geldt bijvoorbeeld voor de yacu, een vogel die in verschillende gebieden in Brazilië voorkomt. De meest bedreigde diersoorten komen voor in de kustgebieden. Dat is het dichtstbevolkte gebied van Brazilië, waar bovendien de meeste industrie is gevestigd.

STANDPLAATS:

Londen

Cees van Zweeden

Laatst moest ik bij de koningin zijn. Ze gaf een tuinfeestje en op mijn deurmat was een uitnodiging met het bekende gouden kroontje beland. Hare Majesteit, zo schreef de Lord Chamberlain (de hofmeester), zou de aanwezigheid van 'de heer en mevrouw Cees van Zweeden' zeer op prijs stellen.

Ik hees mij in mijn beste pak, een zijden exemplaar van Yves Saint Laurent. Mijn vrouw ging hooggehakt, strakgerokt, en met hoed.

Hoewel wij ons vaker in hoge kringen bewogen, hadden wij realiteitszin genoeg om thuis wat beleefdheidsbuigingen in te studeren. Wij kwamen niet elke week bij de vorstin over de vloer, maar dat hoefden de andere genodigden niet meteen te merken.

Wij waren wat vroeg, zodat wij op weg naar het paleis nog even bij de Ritz binnenwipten. Ik gebruik hier geregeld een lunch, hoewel altijd op uitnodiging van mensen met diepe zakken. Maar in de wetenschap dat de koks ten paleize al voor ons bezig waren, volstonden we nu met elk een vruchtensapje. We waren slechts 25 gulden kwijt.

Bij Buckingham Palace baanden we ons een weg door het gepeupel dat zich in groten getale bij het hek had opgesteld om een glimp op te vangen van mensen zoals wij. Het volk ging gekleed in veelkleurige jeans en korte broeken, maar wij lachten vriendelijk.

We kuierden loom over het enorme plein voor het paleis en slenterden naar binnen door de poort die wordt geflankeerd door paleiswachten met halfautomatische geweren. Weinig gewone stervelingen beseffen dit, maar achter de poort strekt zich nog een groot binnenplein uit. Pas aan gene zijde van dat plein begint het eigenlijke paleis. Maar het feestje was dus in de tuin, achter het paleis.

Gelukkig waren er een paar bekende gezichten. Douglas Hurd was er, de flegmatieke minister, en we zagen de in het paars gehulde aartsbisschop van Canterbury.

Verder waren er mannen in jacquets en met hoge hoeden, en geparfumeerde dames met hoofddeksels in de vorm van een fruitmand. Wat echter vooral opviel, was hun aantal. Wij stonden op het bordes en lieten onze verbaasde ogen glijden over een tuin ter grootte van Hyde Park. In die tuin stond een menigte van 8.000 mensen.

Wij hadden wel eens gehoord dat de aristocratie een bedreigde diersoort was, maar hier liepen duizenden exemplaren in het wild rond. Zo veel hoogmogenden waren toegestroomd dat de vorstin enige voorzieningen had moeten treffen in haar tuin.

Zo was er een tent van het Rode Kruis, waarvan de ingang werd gemarkeerd door twee ambulances. En er waren toiletten, die echter in tegenstelling tot de openbare toiletten in de Londense parken geen kroontjes-papier hadden. Borden wezen de weg aan genodigden die waren verdwaald in de bosschages achter de vijver met de flamingo's.

Wij waren zo druk met de kritische analyse van de gekrijtstreepte billentikkers en de geparfumeerde fruitmanden, dat wij bijna waren vergeten dat er ook nog zoiets als een koningin was. Maar om precies 4.00 uur klonk het 'God Save The Queen', stokte het geroezemoes, en blikten duizenden aristocratische ogen omhoog naar het bordes. Een zijdeur ging open, en daar was ze, prins Charles in haar kielzog. Het feest kon beginnen.

Expositie vol 'frisse visioenen van kalm geluk'

door

PIETER DEFESCHE

Boeken, wandschilderingen, opera's, alle vormen van kunst kunnen het leven verrijken; de ontvankelijkheid ervoor neemt toe, de kennis ervan, door de kunsthistorie aangedragen, is een waardevol bezit. Naast de objectieve perceptie van kunst-uitingen, bestaat er nog een andere, een van uiterste subjectiviteit. Men stelt dat vast door zichzelf de vraag te stellen: wat heeft het luisteren naar de muziek van de Falla, nachten in de tuinen van Spanje, voor ons levensgeluk betekend; hebben wij troost gevonden in de canon van Pachelbel, en is er niet een boek dat wij als eerste uit een brand willen redden? En wat, uit alle aanbod van tentoonstellingen, heeft ons voorgoed in het hart getroffen? En hoe komt zo'n ervaring tot stand? Meestal door toeval en lijkt ze op een godswonder. Het klinkt misschien allemaal wat pathetisch, maar de eerste ontmoeting met een schilderij van Rik Wouters was zo'n godswonder.

● *Portret van mevrouw Rik Wouters uit 1912.*

Men kwam de schilderijen van Rik Wouters ook zo vaak niet tegen, tenzij men regelmatig bezoeker was van het museum van Antwerpen. Een Nederlands museumbezoeker kon de verbeelding van een stadstuin in late sneeuw, bekeken door een raam en over een vensterbank met daarop rode tulpen en een kooi met parkieten, zien in het Stedelijk Museum van Amsterdam. Het is daar mogelijk verworven in het jaar waarop Rik Wouters in de stad verbleef als Belgisch banneling: 1916, een jammerlijk jaar, zijn laatste. Hij stierf er in de leeftijd van nauwelijks vierendertig jaar.

Een ander schilderij van Wouters hebben wij tussen alle meesterwerken van het begin van de twintigste eeuw ontmoet in de vaste opstelling van het Centre Pompidou, een kloek vrouwenportret, onmiddellijk herkenbaar. Wij plachten daar regelmatig terug te komen om dat schilderij te zien, omdat het iets had wat wij naar ons gevoel nog nooit ergens anders hadden aangetroffen, iets wat het uniek maakte en onvervangbaar. Het zat niet alleen in de schijnbaar moeiteloze perfectie van de techniek, waarin alle verworvenheden van impressionisme en fauvisme bij elkaar kwamen, maar in een graad van helderheid, eenvoud en oprechtheid die je de adem benam. Je hoefde niet te weten dat het een portret was van de vrouw van de schilder, Helène Duerlinckx, in de omgang geheten Nel, in de titel Mevrouw W., een schildersmodel dat als zestienjarig meisje met de schilder trouwde toen die drieëntwintig was, om te beseffen dat dit een van de meest sublieme verbeeldingen was van een vrouw. Misschien door klassieke meesters geëvenaard, maar niet overtroffen. Het had een transparantie en een luminositeit die de alledaagse werkelijkheid van het beeld niet weersprak, maar op een onnavolgbare manier sublimeerde. Het schilderij is na jaren uit de vaste opstelling verdwenen.

Of het nu komt door de korte duur van de verschijning van Rik Wouters aan het firmament van de beeldende kunst, of door de turbulentie van de jaren na de eerste wereldoorlog en de tijden daarna - veel literatuur is er over Wouters niet eerder verschenen. Misschien was de herinnering aan zijn leven en kunstenaarschap nog meer verzwakt als zijn wonderbaarlijke vrouw niet door het beheer van zijn nalatenschap en het bezorgen van zijn brieven getracht had hem de eer te verschaffen die ze hem toewenste.

Tentoonstellingen buiten België kwamen er pas na de Tweede Wereldoorlog. Als wij in 1947 in Maastricht hadden vertoefd hadden wij, volgens thans beschikbare gegevens, ook daar meer van zijn werk onder ogen kunnen krijgen.

Een enkeling herinnert zich dat er toen bij gebrek aan een museum werk van Wouters hing in de kunstzaal van Fouraschen aan de Brusselsestraat.

Sinds kort heeft het Provinciaal Museum voor Moderne Kunst in Oostende de schilderkunst, de beeldhouwkunst en de tekenkunst van Rik Wouters in een zo breed mogelijk overzicht onder de aandacht gebracht, in een streven om de betekenis van het patrimonium aan Brabantse en Vlaamse schilderkunst te stellen naast die van de nieuwe en experimentele ontwikkelingen, gepresenteerd door internationale podia als die van Documenta in Kassel. Voor de tentoonstelling zijn 44 beelden bijeengebracht in brons en gips, 70 olieverfschilderijen, 13 pastels, 48 aquarellen en 63 tekeningen in potlood, houtskool en inkt. De herkomst uit privécollecties overheerst verre die uit musea of openbare eigendom.

De presentatie is in hoofdzaak chronologisch. Zij begint met twee mansportretten uit 1900; de schilder was in dat jaar achttien jaar oud. Maar weinig verderop volgen twee sublieme portretten uit het huwelijksjaar 1905: een zelfportret, knap in dubbele betekenis, en een sober en poëtisch beeld van Nel, hier formeel geheten 'Vrouw in grijs'. Bij een haastige verkenning dient zich het portret uit het Centre Pompidou al aan; ook het gezicht door het raam op late sneeuw uit het Stedelijk van Amsterdam ontbreekt niet.

Ze hangen er nu dan in een context van vele tientallen portretten en landschappen, allemaal nauwelijks minder knap, bewogen en luisterrijk van kleur en materie, maar ze houden naar ons gevoel hun unieke betekenis.

Behalve het zelfportret uit 1905 – en een zelfportret met bontmuts uit 1909 – is er, frontaal in de opstelling, een portret uit 1912, waarop de schilder poseert met het palet in de hand, hoed op, in een blauw pak, om dimensie te geven aan de kennismaking met de man achter de naam Rik Wouters: hij lijkt daarop een zelfbewust man, van zekere elegantie. Zowel uit de schilderijen en de werken op papier als uit de beelden blijkt hoe dicht het oeuvre van Wouters bij de werkelijkheid van zijn leven blijft staan. Geen grote denkbeelden drijven hem, geen mythologische verbeelding, geen glorie en geen heldendom.

Zoals zijn vrouw later in een treffende tekst zal bevestigen vindt hij zijn 'joie de peindre' dichtbij, in de intimiteit van zijn weinig indrukwekkende woonhuizen in Brussel en in Bosvoorde bij het Zonienwoud, later van zijn tijdelijke onderkomens in Amersfoort en Amsterdam. Een vensterbank met flessen, een gevild konijn, een tafel met paddestoelen.

En altijd opnieuw de wijze van verschijnen van Mevrouw W. Als dame in het wit, met een geel halssnoer, dat nooit door een ander wordt vervangen, of gezeten op een bed op een zomerse namiddag in Bosvoorde: altijd minzaam en schijnbaar geduldig, slechts een enkele maal hilarisch en uitbundig als 'De dwaze maagd'.

Het leven van Rik Wouters ontvouwt zich hier, in de voltooide werken en in de spontaniteit van reeksen schetsboekbladen, en tenslotte in een documentatie die niet eerder in deze omvang voorhanden was: de tentoonstelling wordt begeleid – behalve door de gebruikelijke muurkrant met biografische gegevens, die men hier vindt aan de voet van het onveranderd enge trapje dat naar de verdieping voert – door een catalogus van 240 bladzijden, rijkelijk voorzien van reproducties in kleur en in zwart-wit. Hierin wordt het fenomeen van zijn mysterie ontdaan, en het kunstenaarschap dat het firmament van de beeldende kunst heeft opgelicht en na tien jaar jammerlijk is uitgedoofd, beschreven in koele termen van wetenschap.

De biografie verloopt als gebruikelijk: vanaf de jeugdjaren, via de jaren in het openbare leven naar een veel te vroeg einde als banneling in Nederland, nog tijdens de eerste wereldoorlog.

Rik Wouters, die in 1882 in Mechelen werd geboren, beschrijft zichzelf als een moeilijke jongen. 'Ik heb in Mechelen maar twaalf jaar school gedaan, ik zou niet deugen en werd op een mooien dag buiten de deur gezet.' Apocriefe verhalen melden dat hij uit het houtsnijders-atelier van zijn vader vluchtte naar de Ardennen, met medeneming van een jachtgeweer en het geld uit de kassa.

Omdat hij kunstenaar wilde worden en niets anders vertrouwde zijn vader hem toe aan de Mechelse kunstenaar Theo Blickx, die hem drie jaar begeleidde aan de Academie van Mechelen. Hij kreeg les in beeldhouwen, tekenen en schilderen: 'Ik heb Rikske geschoold gelijk de cowboys; elke dag een kop boetseren. Paf, paf, paf, raak, een vol jaar onvermoeibaar op de bres.' Zijn opleiding bewees haar waarde toen 'Rikske' belandde aan de Brusselse academie en in het Brusselse kunstenaarsmilieu, regelmatig te vinden in het cafe La Rose du Midi. Hij leerde daar de Nederlander De Kat kennen, de Belgen Tijtgat, Verhaegen, en de uit Rusland afkomstige joodse kunstenaar Ferdinand Schirren.

In hun gezelschap trof hij Helène Duerlinckx, de 'Vrouw in grijs' met wie hij voor altijd in liefde viel. Gegevens over zijn kunstzinnige loopbaanr, de invloeden daarop van Cezanne, Van Gogh, en vooral van Ensor, die hij boven de anderen stelde om zijn door de zee begunstigde luminositeit, maar vooral om zijn Vlaamse betrokkenheid, zijn geleidelijk toenemende successen, met hoogtepunten in 1914, het jaar waarin hij tentoonstelde in Brussel, Parijs, en Venetië, zijn uitvoerig te vinden in de inleiding van de directeur van het Provinciaal Museum, Willy van den Bussche. Zij worden nog aangevuld met een biografie van Olivier Bertrand en Stefaan Hautekeete, die werken aan een driedelig boek over Wouters.

Ook van zijn persoonlijk leven blijft weinig meer onbekend. Het was kort, vervuld van 'frisse visioenen van kalm geluk, temidden van eenvoudige dingen' zoals zijn vrouw zich herinnerde, maar ook door grote bekommernissen geplaagd, in een mate dat men zich verwondert over de toon van gelukzaligheid die zijn oeuvre doortrekt. Als het paar trouwt in 1905 gaat het wonen in Watermaal, maar financiële middelen ontbreken. Na twee weken staat het op straat en zit er niets ander op dan bij de vader in Mechelen in te trekken. Daar met ruzie vertrokken belanden de jonggehuwden op twee kamers in Sint Joost-ten-node. 'Het is een gore plaats, een echt krot'.

Nel krijgt tuberculose en moet als zieke vrouw – de tekeningen volgen het leven op de voet – uit de stad vandaan. Er volgt een periode te Bosvoorde, een plaats waar veel kunstenaars wonen, o.m. Tijtgat en de zo pas overleden Paul Delvaux. Sommige brachten het echtpaar met regelmaat een bezoek in wat hun 'warme nestje' heette. 'Ze waren eigenlijk allemaal zo arm als job. Iedereen bracht iets mee om te eten.' Er is een foto van Wouters in een strandstoel en zijn vrouw staande op de achterplaats.

Vijf, zes jaar zijn Rik Wouters gegeven om zijn omvangrijk gebeeldhouwd en geschilderd oeuvre te scheppen. Hij heeft het eenmaal mogen beleven om Parijs te zien, de stad die een portret van zijn vrouw bewaart in het Centre Pompidou. Op het hoogtepunt van zijn roem beletten de eerste tekenen van een ziekte die hem weldra zou slopen, hem vaak te werken. In diezelfde tijd brak de oorlog uit en bevond Rik Wouters zich als dertiger in de loopgraven van Fleron bij Luik. Hij deserteerde en vluchtte via Eijsden, het politiebureau van Maastricht en Maaseik terug naar Lier. 'Hij werd gewond vervoerd naar Lier' meldt de muurkrant aan de voet van de smalle trap naar boven, terzijde van een mooie foto van het echtpaar, Wouters met bril en in een uniformjas. Na de val van Antwerpen geraakte Wouters met duizenden Belgische krijgsgevangenen in kampen in Amersfoort en Zeist. De tijd in Nederland, waar Nel zich bij hem had gevoegd, werd ten dele doorgebracht op kamers, o.m. aan de Kostverlorenstraat in Amsterdam. Hij zal gekenmerkt worden door heimwee en de verschrikkingen van zijn ziekte.

Men had hem zich, aan de hand van zijn sublieme schilderkunst, graag een fortuinlijk en euforisch leven toegedacht. Het is misschien een van de indrukwekkende aspecten van zijn kunstenaarschap dat het in staat geweest is het leven boven zijn slordige alledaagsheid uit te tillen en een staat van groot geluk te creëren uit zo weinig.

Als het driedelige boek, waarvan het eerste deel al is verschenen, de vraag aan de orde stelt of het wel passend is zo uitvoerig uit brieven en uiterst persoonlijke documentatie te putten, waarom dan geen bedenkingen tegen de publicatie, - niet als materie voor een medisch congres, maar, overigens met oprecht respect voor de kunstenaar gedaan, in de catalogus - van alle bijzonderheden uit de medische rapporten van het Antonie van Leeuwenhoek ziekenhuis. Dat is toch ook bij het overlijden van Modigliani, van Seurat, zelf van van Gogh niet gedaan. Het traumatiserende beeld dat ze opleveren zal nooit meer ontbreken op de achtergrond van de idyllische schilderijen uit het Zoniënwoud.

Ook het museum van Bommel van Dam heeft in dezen niet geageerd voor iets wat goede smaak zou mogen heten. Het Venloose museum zal in het najaar de tentoonstelling, enigszins gewijzigd en aangevuld overnemen. Het zal ze bij de gelegenheid niet – als in Oostende – aan de pers presenteren gelijktijdig met een onoverzienlijke hoeveelheid versierde bromfietshelmen.

Werken ook naar Venlo

De beeldhouwwerken, schilderijen, pastels, aquarellen en tekeningen van Rik Wouters zijn tot 25 september in het museum voor Moderne Kunst in Oostende te zien. Daarna verhuist de tentoonstelling naar Venlo. De werken van de kunstenaar worden daar in het museum Van Bommel Van Dam van 7 oktober tot 9 januari 1995 geëxposeerd.

Als het tropisch heet is en 's nachts niet voldoende afkoelt

Lekker slapen in warme zomer

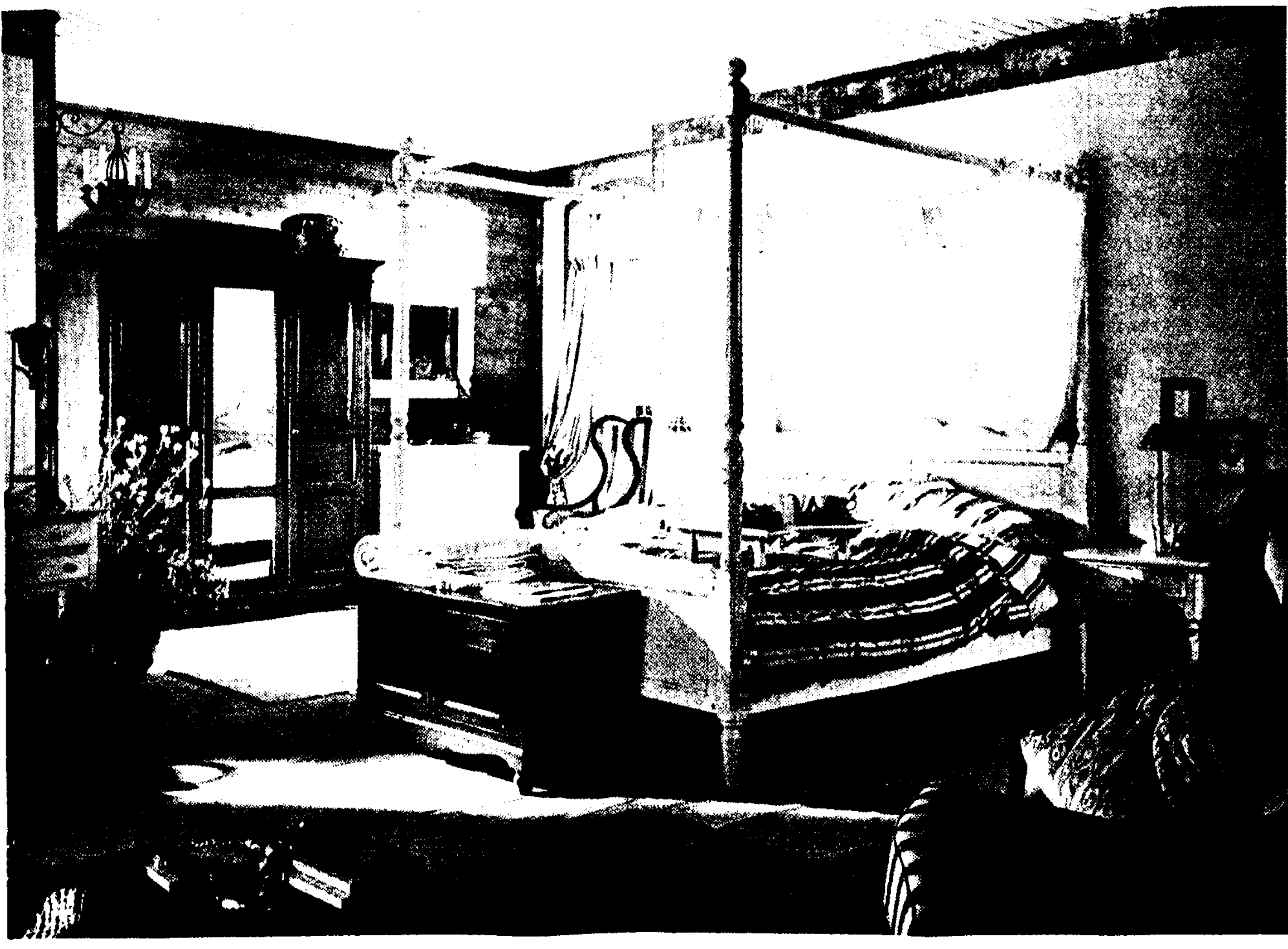
DOOR THEA WAMELINK

Het valt vaak niet mee om te slapen als de temperaturen overdag naar tropische waarden stijgen en het 's nachts niet voldoende afkoelt. Dan verzinnen we van alles om onder zeil te raken en te blijven. Wie van koel slapen houdt zal daar de meeste kans op hebben wanneer de slaapkamer op het noorden of oosten ligt. Dan word je 's morgens wel wakker met de zon in je gezicht, maar dan is hij nog niet sterk en is bovendien na een paar uur uit het zicht verdwenen.

Wie als Nederlander voor het eerst in zuidelijke landen komt, verbaast zich er soms over dat men daar in alle huizen luiken en gordijnen gesloten houdt, de zon volledig buitensluit. Wij, die niet elk jaar met echte zomers worden verwend, vinden dat aanvankelijk maar een rare gewoonte. Maar na een tijdje ontdek je dat ramen, gordijnen en luiken dicht de beste methode is om de warmte buiten te houden zo lang de zon schijnt.

Ligt uw slaapkamer op het zuiden of westen, dan is het een kwestie van 's ochtends even alles goed laten doortochten (als er tenminste een zuchtje wind is) en dan de ramen sluiten, gordijnen en/of zonwering dicht. Kies in zonnige kamers koele tinten als blauw en groen of neem (gebroken) wit. Dan lijkt het er al een stuk koeler.

Met buitenzonwering kunt u de binnentemperatuur gemakkelijker laag houden dan met rolgordijnen of lamellen die aan de kamerzijde voor de ramen zijn aangebracht. Immers, een zonnescherm houdt 45 procent van de ontwikkelde zonnewarmte echt helemaal buitenshuis. Bij binnenzonwering kan de zonnewarmte tot achter de ruit komen en ontstaat er tussen ruit en zonwering een dot hete lucht die je er niet zo gauw meer uitkrijgt.

● *Kies in zonnige kamers koele tinten als blauw en groen of neem (gebroken) wit. Dan lijkt het er al een stuk koeler.*

Ventilator

Een vleugje kunstmatige wind, een ventilator dus (op een vloerstandaard of als tafelmodel) is een veel gekozen mogelijkheid om wat afkoeling te realiseren. Maar het lawaai van dit soort apparaten vinden velen een remedie tegen het inslapen. Vrijwel geruisloos zijn de nostalgische tropenfans die tegen het plafond hangen. Ze zijn er ook in combinatie met verlichting en ze worden dan vaak gemonteerd op de plaats van de plafondlamp.

Er is keus uit verschillende uitvoeringen en afmetingen, maar voor de slaapkamer heeft men meestal voldoende aan een klein type met vier circa 50 cm lange ventilatorbladen. Houd er wel rekening mee dat voor een veilige montage twee ankerbouten nodig zijn.

Ventilatoren in de slaapkamer hebben nog een ander voordeel. Muggen houden absoluut niet van dat geblaas en blijven dus ook mooi uit uw de buurt. Als je al niet gemakkelijk in slaap kunt komen, verdraag je een zoemende mug al helemaal niet.

In een woonomgeving met veel water en/of geboomte is het trouwens altijd aan te bevelen horren aan te schaffen. Dan kunnen ramen open blijven, maar vinden alle zoemers en vliegers de weg naar binnen versperd. Vooral deuren naar tuin of terras hebben zo'n hor nodig. Want die gaan bij mooi weer vele malen per dag open - en meestal niet weer meteen dicht.

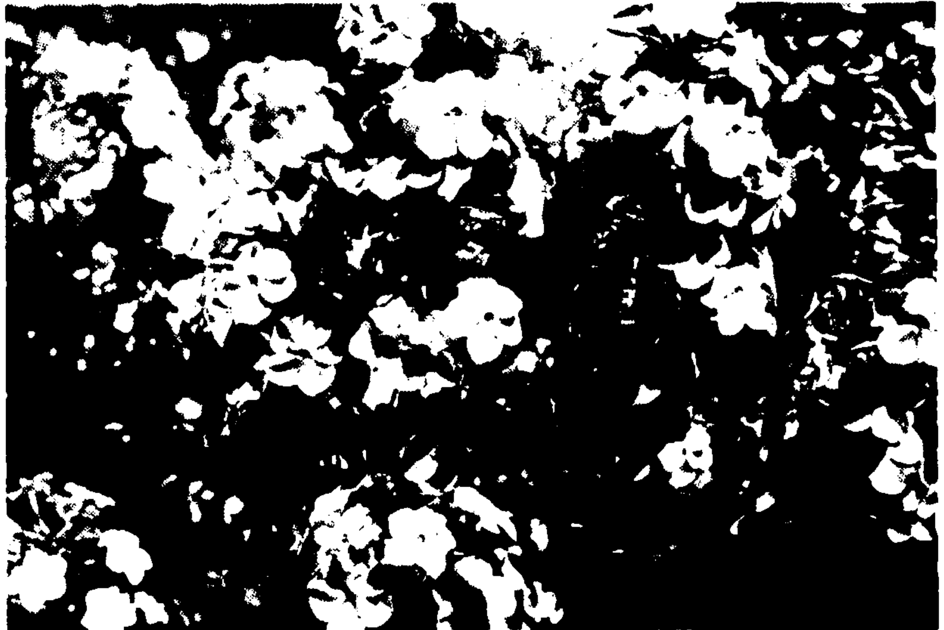
Er zijn vaste hordeuren te koop (ook voor zelfmontage) en rolhorren. Bij die laatste hoef je geen rekening te houden met opendraairuimte. Ook voor ramen zijn er zulke horren. Ze worden aangebracht in een koker waar het opgerolde hor helemaal in verdwijnt. Deze horren kunnen ook 's winters blijven zitten, terwijl scharnierende horren in het koude jaargetijde meestal worden uitgenomen en opgeborgen.

Klamboe

In plaats van horren plaatsen kunt u natuurlijk boven elk bed een klamboe hangen. Heel romantisch, en kinderen vinden dat vaak lekker knus. Als er geen muggen te verwachten zijn kun je ook probleemloos zonder dekbed of deken slapen. Hoewel de meeste mensen toch altijd graag iets over zich heen trekken, al is het maar een laken.

Slapen in de zomer hoeft geen probleem te zijn, maar in ons land komen extreem hoge temperaturen zo sporadisch voor dat we er meestal niet op ingesteld zijn. Daarom liggen we eerst nachtenlang te puffen en te klagen zonder iets te ondernemen, denkend 'het warme weer zal wel weer gauw over zijn'.

Buitenzonwering voor slaapkamers op de zonkant, een hor, een klamboe en een ventilator zijn van die dingen die je in een warme zomer één keer aanschaft om er jaren lang profijt van te hebben. En à la minute, zodra een hittegolf zich aankondigt!

● *Phlox maculata, die iets hogere bloeiwijzen heeft dan de gewone phlox.* Foto: DRIES LINSSEN

Phlox ruikt naar 'toen je jong was'

DOOR SANTE BRUN

Heel vaak heb ik mensen gesproken voor wie de geur van phloxen verbonden was met gebeurtenissen uit hun jeugd. Een niet al te zoete, ik zou bijna zeggen: ietwat roekeloze geur hebben ze, de boerenphloxen. Het gaat daarbij meestal om *Phlox paniculata*, die in tientallen variëteiten bestaat en allerlei kleuren, behalve in alle aan geel verwante tinten. Ze worden een meter hoog, en als u ze te hoog vindt worden, dan kunt u ze verplanten en scheuren. Dat kan ook nodig zijn als ze worden aangetast door 'aaltjes', waardoor de vlekkerig geel worden en het blad gaat krullen.

Ook kunnen ze helaas enorm veel last hebben van meeldauw. Let na het verplanten op: de achterblijvende wortels vormen vaak nieuwe planten, zo weet u meteen dat je van phloxen wortelstek kunt nemen.

De plant op de foto is nauw verwant, maar heet *Phlox maculata* die volgens mij een betere gezondheid geniet dan *P. paniculata*. Hij heeft weinig last van aaltjes en van meeldauw, maar er is nog weinig mee geëxperimenteerd, zodat er alleen een wat saaie mauve kleur van bestaat, een witte en een witte met een lila oog; die laatste twee heb ik nog nooit ergens gezien.
Hoge Phloxen zijn in ieder geval waardevol voor de wat latere kleur in de border.
En dan zijn er natuurlijk diverse laagblijvende soorten voor de rotstuin, waarvan sommige ware kleurendekens kunnen maken; je hebt *P. subulata* (waarbij hele fraaie witte) en *P. douglasii*. In de Plantenvinder zie ik er een bij staan die 'Tschernobyl' heet: zou die licht geven?

Adviesbureau wil eenvoud en helderheid uitstralen

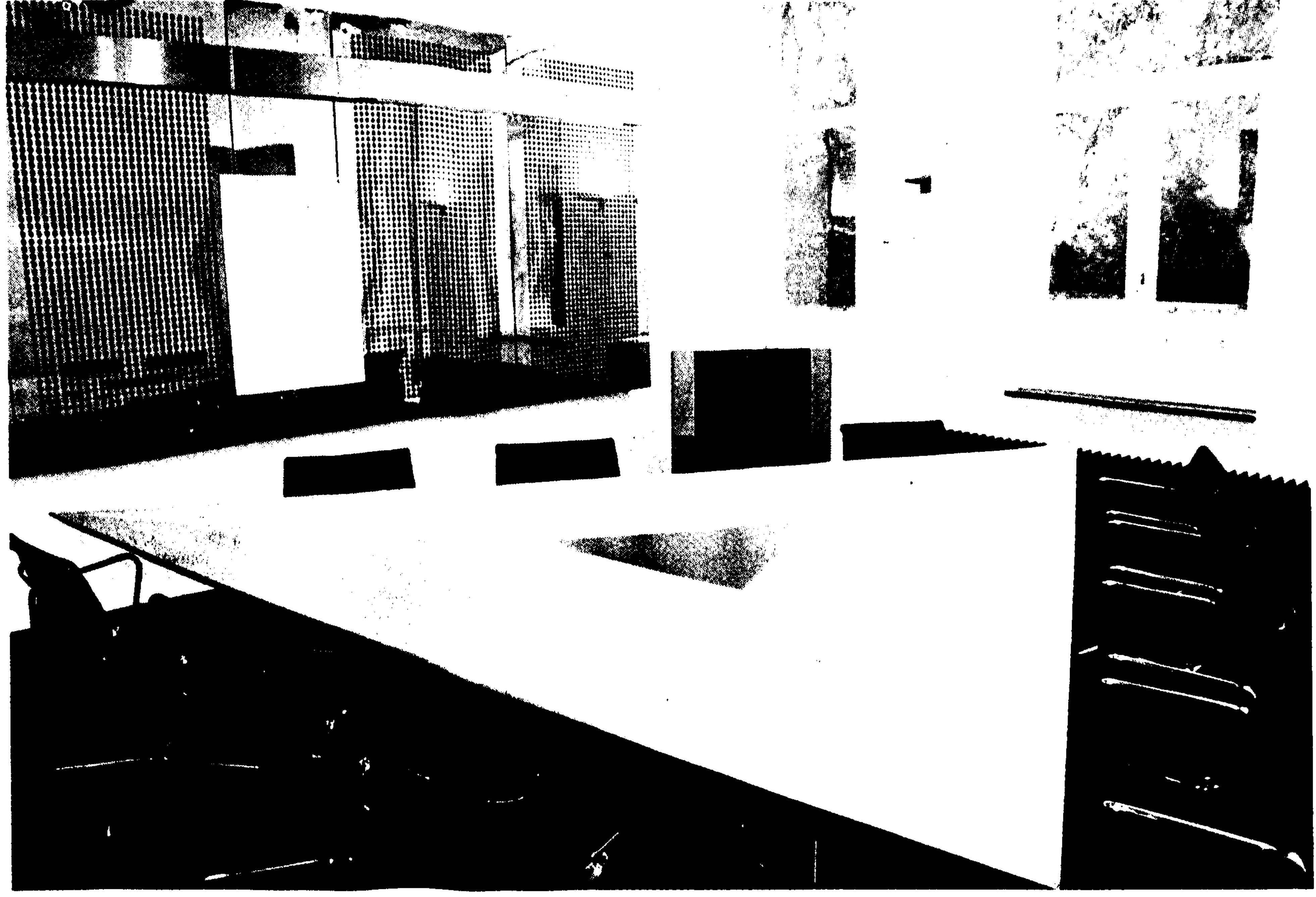
DOOR CATHARIEN ROMIJN

Koel glas staat voor een heldere organisatie. Roestvrij staal voor zakelijkheid, zwart en wit voor eenvoud en beukehout voor creativiteit. De nieuwe kantoorruimte van Veldhoen Facility Consultants weerspiegelt feilloos waar het Maastrichtse bureau voor wil staan. Niet verwonderlijk want dat is ook waar de 14 medewerkers hun brood mee verdienen. De inrichting van een kantoor, de huisvesting van een instelling of organisatie een 'eigen gezicht' geven. Want herkenbaarheid komt de bedrijfsvoering, de werksfeer ten goede en straalt bovendien professionaliteit uit.

Wanneer een bedrijf niet goed is gehuisvest, geen eigen identiteit heeft werkt dat volgens Pierre Buys van het adviesbureau als een boemerang. De klant stapt minder snel over de drempel en het personeel functioneert niet optimaal. Een heldere analyse van de werkplek kan wonderen verrichten. Dit keer werd niet de eigen klantenkring - het bureau lichtte bedrijven als DSM, Mega Limburg door en begeleidt de herhuisvesting van de politie in Limburg Zuid - maar de eigen organisatie onder de loep genomen.

De oude werkplek, een vleugel in het MECC, voldeed allang niet meer. Een speurtocht in de omgeving van Maastricht leverde een statige villa met koetshuis aan de Meerssenerweg op. Alle wensen en behoeften van de medewerkers werden vervolgens op een rijtje gezet en geanalyseerd. Daaruit bleek al snel dat niet het fraaie hoofdgebouw maar het eenvoudige bijgebouw aan het eisenpakket voldeed.

Het interieur van het voormalig koetshuis was -in tegen stelling tot de villa - makkelijk op verschillende manieren in te delen. De belangrijkste wens, een ruim en open kantoor kon hierdoor volledig in vervulling gaan. Die openheid is volgens Pierre Buys voor het adviesbureau van levensbelang. De medewerkers moeten voortdurend de mogelijkheid hebben met elkaar te communiceren, te overleggen.

● *De vergaderplek wordt gedomineerd door een grote driehoekige tafel.*

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Ze moeten elkaar kunnen stimuleren want zo komen de meest creatieve oplossingen tot stand. Even bij elkaar binnen lopen om van gedachten te wisselen. Het archief en de bibliotheek op grijpafstand. Maar ook de mogelijkheid om je af te sluiten om geconcentreerd aan de slag te gaan.

Samen met interieurbouwer Soons in Schimmert werd het koetshuis verbouwd en ingericht. De grote open gemeenschappelijke ruimte met archief en bibliotheek. Daaraan gelegen de gezamenlijke projectruimte en tien dezelfde werkplekken.

Zo ingedeeld dat de kleine ruimte zo goed mogelijk wordt benut. Licht, telefoon, computer en kastruimte binnen handbereik. Buys vergelijkt de kantoortjes met de cockpit van een piloot. Een grote glazen wand staat voor openheid en nodigt uit tot binnenlopen. Een hoge zwarte deur, die meestal open is, wordt gesloten als iemand in afzondering wil werken.

De vergaderplek wordt gedomineerd door een grote driehoekige tafel. Een vorm die terugkomt in de drie kastje in de hoeken van de kamer en in het logo van het adviesbureau. Een verwijzing naar hoe Veldhoen Facilty Consultants wil werken: zoeken naar het ontbrekende stukje om de verschillende onderdelen weer tot één geheel te maken.
Ook de directeurskamer blinkt uit door openheid. Geen beslissingen achter gesloten deuren maar duidelijk zichtbaar achter transparant glas. Dat is tenminste diepere gedachte achter de grote glazen wand.

Niets lijkt bij de eenvoudige strakke inrichting aan het toeval te zijn overgelaten. Over elk detail - van koffiepot tot deurknop - is nagedacht. Moderne klassiekers als de Barcelona-stoel van Mies van der Rohe, de bureaustoel van Charles Eames en de koffiekan van Arne Jacobsen sieren het kantoor.
Een ets van architect Wiel Arets en een bronzen plastiek van beeldhouwster Désirée Tonnaer maken het plaatje compleet. Kunstwerken die staan voor eenvoud en rust. Eigenschappen die de adviseurs van Veldhoen ook willen uitstralen.

overzicht hypotheekrente

Hypotheekrente per 26 juli 1994.

Ondanks het grillige verloop vertoont de rente op de kapitaalmarkt een dalende tendens. De hieronder ontstane ruimte is door Generali benut om de hypotheekrentetarieven met 0,3% te verlagen. De rentestabielhypotheek van de Rabobank is komen te vervallen.

Naam bank		rente vast gedur.	afsl. prov. in pct.	rentepercentages: opgave bank	nwr bij fisc. besparing van constant 38,25%	50%
ABN.AMRO	spaarhyp.	5 jaar	1,00	8,00	4,40	2,92
ABN.AMRO	spaarhyp.	10 jaar	1,00	8,40	4,67	3,14
ABN.AMRO	spaarhyp.	15 jaar	1,00	8,80	4,95	3,36
ABN.AMRO	ann. hyp.	variabel	1,00	6,50	4,29	3,46
ABN.AMRO	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,80	5,14	4,14
ABP	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7,70	4,23	2,79
ABP	spaarhyp.	10 jaar	1,00	8,10	4,50	3,00
ABP	spaarhyp.	15 jaar	1,00	8,50	4,77	3,22
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,50	4,95	3,99
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	7,90	5,21	4,20
AEGON	spaarhyp.	5 jaar	1,00	8,00	4,46	2,98
AEGON	spaarhyp.	15/20 jr.	1,00	8,80	5,00	3,41
BLG-Hypotheken	spaarvasth.	5 jaar	1,00	7,60	4,18	2,76
BLG-Hypotheken	spaarvasth.	10 jaar	1,00	8,00	4,45	2,97
BLG-Hypotheken	spaarvasth.	15 jaar	1,00	8,40	4,72	3,18
BLG-Hypotheken	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,40	4,88	3,94
BLG-Hypotheken	ann. hyp.	10 jaar	1,00	7,80	5,142	4,14
GWK-bank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7,90	4,39	2,92
GWK-bank	ann. hyp.	1 jaar	1,00	6,40	4,23	3,41
GWK-bank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,70	5,08	4,09
Centrale Volksbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,60	5,01	4,04
Direktbank	besp-dir.h.	5 jaar	1,00	7,90	4,38	2,92
Nationale Ned.	spaarhyp.	5 jaarr	1,00	8,00	4,45	2,97
Nationale Ned.	spaarhyp.	15 jaar	1,00	8,80	5,00	3,41
ING BANK	spaarhyp.	5 jaar	1,00	8,00	4,41	2,93
ING BANK	spaarhyp.	10 jaar	1,00	8,40	4,68	3,14
ING BANK	ann. hyp.	1 jaar	1,00	6,40	4,23	3,41
ING BANK	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,80	5,14	4,14
Postbank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7,90	4,37	2,91
Postbank	spaarhyp.	7 jaar	1,00	8,20	4,57	3,07
Postbank	spaarhyp.	12 jaar	1,00	8,60	4,85	3,29
Postbank	ann. hyp.	2 jaar	1,00	6,40	4,14	3,33
Postbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,70	4,98	4,00
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	3 jaar	1,00	7,20	3,88	2,51
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	10 jaar	1,00	8,40	4,70	3,17
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	variabel	1,00	6,30	4,16	3,36
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,80	5,14	4,14
SNS Bank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	8,00	4,39	2,90
SNS Bank	spaarhyp.	7 jaar	1,00	8,30	4,60	3,07
SNS Bank	ann. hyp.	1 jaar	1,00	6,40	4,23	3,41
SNS Bank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,80	5,14	4,14
Westland Utrecht	lage last h.	7 jaar*	1,00	8,00	4,44	2,97
Zwolsche Algemene	zA-hyp plan	5 jaar	1,00	7,80	4,29	2,84
Zwolsche Algemene	zA-hyp plan	10 jaar	1,00	8,20	4,57	3,06
SNS Bank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	8,00	4,39	2,90
Bouwf. Hoevelaken	sp.vasthyp.	5 jaar	1,00	6,90	3,69	2,40
Bouwf. Hoevelaken	ann. hyp.	5 jaar	1,00	6,70	4,40	3,57

* Deze rentevasteperiode kent geen rentebedenktijd.
De vermelde tarieven hebben betrekking op standaard hypotheken met gemeentegarantie.
De netto werkelijke rente (nwr) is gebaseerd op de totale netto lasten van de hypotheek.
De vermelde nwr-percentages gelden voor een man van 30-jarige leeftijd en een hypotheek ad. ƒ 150.000,–.
Voor vrouwen en/of bij andere leeftijden kunnen andere nwr-percentages gelden.
Bij andere hypotheekbedragen wijkt de nwr bij een aantal instellingen enigszins af.

Limburgs Dagblad
woonpiccolo's

Voor meer informatie zie eerste piccolopagina of bel

045-719966

OG te huur gevraagd

Te huur gevraagd in hogere prijsklasse
ruim woonhuis/appartement
3 slpkrs., ruime living, mod. keuken/badkamer en garage.
Tijdens kantooruren telefoon 045-719044.

Amerikaanse officier, getrouwd, 2 kind., zkt. huis met 3 à 4 slpks voor 3 jaar in HEERLEN/Brunssum of omgev. Tel. 045-711883.

Te huur gevraagd voor anesthesist, getrouwd, 2 kinderen, in omgeving HEERLEN/Kerkrade van medio augustus tot januari 1995, gemeubileerd/gestoffeerd woonhuis met tuin. Tel. tijdens kant.uren St. Jozef-ziekenh. Kerkrade, Desirée Hendriks, 045-450774.

Student zoekt kamer in Sittard, max. ƒ 350,-, met SPOED! Tel. 04604-16626.

Te h. gevr. APPARTEMENT 1 of 2 slpks., Hrl/Kerkrade/Landgraaf. 045-740558.

Te huur gevr. woning/app. omg. WITTEM, Gulpen, Cadier en Keer, Schin op Geul. Tel. 04450-1246.

Artsengezin zoekt woonruimte te huur in MAASTRICHT of omgeving. Tel. 040-839246 (na 19.00 uur).

Te huur gevr. BOVENWONING te Brunssum. Postbus 301, 6440 AH Brunssum.

Student zoekt goedkope zelfst. woonruimte tot 10 km buiten MAASTRICHT. Tel. 04783-2555.

ƒ 1.000,- BELONING. Te huur gevraagd nette woonruimte voor 3 studerende dames in Maastricht. Inlichtingen: 04754-82826.

Te huur oudere WONING met grote tuin te Hulsberg. Tel. 04405-2438.

Klein APPARTEMENT met keuken/kamer en slaapk. Tel. 04498-55217.

Onroerend goed te huur aangeboden

Te h. in SUSTEREN: 1-pers. luxe appartement, ind. woonk., keuken, hal, toilet, badk., slaapk., ƒ 700,- p. mnd. Mobu, R. v. Gelderstr. 11, Susteren, ☎ 04499-1323.

Te h. RUSTIG gel. woonhuis, event. kantoor en wei voor paard, huurprijs ƒ 1.200,-. ☎ 04450-2244.

Te h. 2-kamerappartementen te KERKRADE. Ind.: woonkamer met open keuken, 1 slaapkamer, badkamer met douche. Huurprijs van ƒ 626,53 incl. s.k. Inlicht.: N.S.A.W., tussen 09.00-12.00 uur Mevr. E. v.d. Heuvel, ☎ 073-120911. Schriftelijke reakties: postbus 741, 5201 AS 's-Hertogenbosch.

SITTARD, Rijksweg Zd. kantoorruimtes te huur, 200m2, ƒ 1.500,- p.mnd. Dir. te aanv. Tel. 045-241400.

KERKRADE-WEST, Spekholzerheide, Industriestr. 23. Per 1-8-'94, te h. woning, 1e verd. Ind.: hal, woonk., open keuk., badk., 2 slaapk., berging, ƒ 780,- p.mnd. excl. Borg ƒ 1.000,-. 04742-3362.

Huis + tuin in LANDGRAAF, 3 slaapk., zolder, kelder, berging, v. 2 pers. Tel. 045-322463 na 16.00 uur.

Te h. APPARTEMENT te Spek'heide, kale huur ƒ 455,- p.mnd. 045-319847.

Te h. 3-kamer app. HEERLEN-Centr. ƒ 820,- incl. servicekosten. Info: 045-714865 b.g.g. 01878-4303.

Te h. in HEERLEN 1-pers. appartement, ca. 40 m2, ƒ 400,-, 1-10-'94 t/m 1-2-'95. Tel. 077-514262.

Te h. GARAGE c.q. stalling op boerderij in Simpelveld plm. 45 m2. 045-441650.

Onr. goed te koop aangeb./gevr.

Immobilien GmbH
van Lier-Radermacher
Een betrouwbare naam
met groot verkoopsucces en een 100% correcte werkwijze.
Als ook voor u een correct en succesvol verkoopresultaat belangrijk is, dan verkoopt u ook uw huis, zoals al meer dan 1000 tevreden klanten tot heden, via het grootste Duitse Makelaarskantoor voor Nederlandse O.G.
In sommige gevallen direkte aankoop mogelijk.
Ook als uzelf niet wilt verkopen maar een huis weet dat te koop is, belt u ons.
U ontvangt dan na de notariële transportakte voor uw bemiddeling ƒ 250,-.
Om onze klanten te bedanken, verloten wij elk jaar op 30 november fantastische prijzen.
1. prijs: 1 week Gran Canaria voor 2 pers.
2. prijs: 1 weekend in Parijs voor 2 pers.
3. prijs: 4 entreekaarten voor Phantasialand Köln/Brühl en nog veel meer mooie prijzen.
☎ 00-49.24073017
☎ 045-451291

**** Leuk huis gezien ??****
Eerst laten taxeren, dan pas kopen!!
VAN DE PAS MAKELAARDIJ
HYPOTHEEKCENTRUM LIMBURG
Burg. de Hesselleplein 13, Heerlen
Telefoon: 045 - 741616
NVM
Van de Pas. de makelaar van de koper!

*** Hypotheekrente v.a. 6,5%!! ***
Met tienduizenden guldens voordeel;
VAN DE PAS MAKELAARDIJ
HYPOTHEEKCENTRUM LIMBURG
Burg. de Hesselleplein 13, Heerlen
Telefoon: 045 - 741616
NVM
Van de Pas. de makelaar van de koper!

IMMO-TREND
Der Immobilien Partner
Door enorm verkoopsucces zoeken wij dringend huizen
in de regio Kerkrade, Landgraaf, Heerlen Bocholtz, Simpelveld en Vaals.
Hebt u of uw makelaar moeite met de verkoop van uw huis?
De top-verkopers werken voor ons en daarom, als u wilt, ook voor u!
Belt u ons geheel vrijblijvend
00-49.24072037
Als beloning ontvangt u voor uw bemiddeling bij het passeren van de koopakte ƒ 250,- en een presentje.

Geleen
Jan Steenstraat 38
ƒ 189.000,-. k.k.
Halfvrijstaand woonhuis met tuin en garage. Woonkamer, keuken, bijkeuken, kelder, 4 slaapk., douche en zolder.
TROOST ONROEREND GOED, HEERLEN.
Telefoon 045 - 71 79 76.

TE KOOP
Brunssum winkel/woonhuis gelegen Lindeplein 12-13
Inhoud ca. 1.400 m3. Aanvaarding direct. Prijs ƒ 395.000,- v.o.n. Voor meer info of afspraak 045-271864.

Open huis zaterdag 30 juli van 15.00 tot 16.30 uur te Valkenburg, Nieuweweg 30B.
Nabij centrum gel. royaal woonhuis met buitenberging. Tuin ca. 16 mtr. diep met mooi uitzicht. Ruime hal. Doorzonwoonk. en keuken met moderne, luxe aanbouwcomb., tot. ca. 48 m2. 3 Ruime slaapk, badk. met ligb. en 2e toilet. Royale bergzolder ca. 60 m2. Goed onderhouden. Opp. ca. 230 m2. Prijs ƒ 239.000,- k.k. 8382.
Inl. STIENSTRA MAKELAARDIJ B.V.
TELEFOON 043 - 61 62 63.

Heerlen - Centrum
CORIOVALLUMSTRAAT 65. Nieuw modern en zeer ruim appartement (ca. 145 m2). Indeling: ruime hal, betegeld toilet, c.v.-berging, keuken (inrichting zelf te bepalen), betegelde bijkeuken, L-vormige woonkamer ca. 47 m2 met groot balkon 3,5 x 4,5 meter uitkijkend op ABP-tuin, royale betegeld badkamer met ligbad, douche, 2e toilet en 2 vaste wastafels, 2 slaapkamers 430 x 390 en 390 x 370, kelderberging, overdekte carport op afgesloten terrein, t.v.-bewakingscircuit. Prijs ƒ 310.000,- v.o.n

Moet u beslist gezien hebben!!!
Bel voor bezichtiging of brochure

UW HUIS VERKOCHT SNEL EN GOED VIA AQUINA! NVM aquina HEERLEN 045-715566

Te koop
riant landhuis Belgisch-Limburg
10 km van Genk, privacy in rustige groene omg., 6000 m2 tuin en bos; 246 m2 woonopp. Exclusieve ind. met 50 m2 kelder (wijnkelder); 90 m2 gesloten patio; 20 m2 wintertuin en 2 garages. Hogere prijsklasse. Géén makelaars!
Inl. 00.32-89-853352.

Te koop in Heerlen
Tussengelegen woonh. met garage en tuin. Ind.: prov. kelder, woonk., keuken, serre, 3 slaapkmrs., badk. met ligbad, vlizotrap naar zolder. Prijs ƒ 152.000,-.
Inl. Makelaardij Fons Heuts B.V. Nuth. Beëdigd taxateur.
Tel. 045-244636 b.g.g. 043-474021.

Heerlen, Iepenstraat 10
Ruim halfvrijst. woonhuis ca. 750 m3 met carport, garage en 4 slpks. Geh. onderkelderd. Vaste trap 2e verd. Bouwjaar 1977. Opp. 281 m2. Prijs ƒ 250.000,- k.k.

Melick, W. Alexanderlaan 7
Zeer mooi en rustig gelegen vrijst. bungalow met o.a. 4 slpk., garage, carport en perf. tuin, fraaie speelse archit. grondopp. 815 m2. Vr.pr. ƒ 398.000,- k.k.

Landgraaf, Elzehof 14
Halfvrijstaand woonhuis met o.a. L-vormige woonkamer ca. 9 meter diep met parketvloer. Ruime eetkeuken met luxe aanbouwkeuken. Garage. Ruime tuin. Zes slaapkamers c.q. hobbykamers! Vraagprijs ƒ 249.000,- k.k.

Wij zoeken voor onze cliënten:
* VRIJSTAAND WOONHUIS TOT ƒ 250.000,- MET 4 SLPKS., IN EEN STRAAL VAN 10 KM ROND KERKRADE
* HALFVRIJSTAAND WOONHUIS TOT ƒ 250.000,- IN KERKRADE VOOR EEN DUITSE CLIENT
* HALFVRIJSTAAND WOONHUIS TOT ƒ 200.000,- IN KERKRADE-LANDGRAAF OF HEERLEN, LIEFST MET DICHTE KEUEKEN

Wij zoeken te huur:
* WOONHUIS IN KERKRADE OP LOOPAFSTAND VAN HET CENTRUM. HUURPRIJS CA. ƒ 1.300,-

☎ 045-460444
Deken Quodbachlaan 13, Kerkrade.
MAKELAAR O.G. HYPOTHEKEN TAXATIES VERZEKERINGEN — MAKELAARDIJ HONINGS

Sittard Stadspark
Wilt u wonen op één van de mooiste plekjes van Sittard?
Er zijn nog enkele bouwkavels voor u te koop (plm. 600 m2)
Direkt grenzend aan het schitterende Stadspark en op loopafstand van het Centrum
Inl. GROUWELS-DAELMANS
☎ 043 - 25 45 65

Onr. goed te koop aangeb./gevr.

Eygelshoven, Past. v. Schijnsstraat
Nog te bouwen souterrainwoning met veel ruimte en moderne architectuur. Sout.: gar./berging ca. 35 m2. Part.: L-vorm. woonk. ca. 36 m2 incl. open keuken. Bijkeuken. 1e Verd.: 3 slpks., resp. ca. 16, 12 en 8 m2, alsmede badk. met ligbad en 2e toilet. Vaste trap naar ruime zolder (mogelijkh. voor extra kamer). Prijs ƒ 234.900,- v.o.n. (10094006)

Schinveld, Merkelbeekerstr./Op de keuken
Nog te bouwen comfortabel halfvrijst. woonhuis met gar. Woonk. ca. 38 m2, incl. open keuken. 1e Verd.: 3 slpks., resp. ca. 13, 8 en 6 m2, alsmede badk. met ligbad en 2e toilet. Vaste trap naar zolder ca.35 m2 (mogelijkh. voor extra kamer). Prijs ƒ 189.900,- v.o.n. (10094005)

Inl. Stienstra makelaardij bv
Tel. 045 - 71 22 55

Kerkrade-C
goed onderhouden, gestoff. tussenwoning te koop, ƒ 190.000,- k.k. Tel. 045-462561/461189.

BRUNSSUM, halfvrijst. woonh. met gar. en riante aangel. tuin. Ind.: L-vorm. woonk., keuk. met app., hal, wc, 3 slpks., badk. met ligbad, zolder, kelder. Geh. kunstst. koz., ged. roll., plavuizen vl. Geh. vern. 1990, vr.pr. ƒ 225.000,- k.k. Telef.: 045-258936.

Particulier zoekt met spoed WOONHUIS (evt. opknappen geen bezwaar). 040-128897.

Uw huis verkopen met behulp van de
echte makelaar
Bel de onroerend goed lijn
046 - 750 000 !
Peters & Partners Geleen
Geen verkoop - Geen kosten

Te k. woonh. te GREVENBICHT m. gar. en tuin. St. Cath. Plts.12. 046-517615.

HEERLEN, De Koumen 90. Op Industrieterrein "De Koumen" gelegen bedrijfsruimte met kantoren. Perceelsoppervlakte: ca. 2.000m2. Bedrijfsruimte 450m2, kantoren 150m2. Reserveterrein. Uitstekend bereikbaar. Object verkeert in goede staat van onderhoud. Vraagprijs ƒ 545.000,- k.k. Ruber Makelaar en Taxateur o.g. BV. Tel. 04498-51900.

Te huur BOVENWONING, ƒ 680,- incl. gelegen Holzstraat 95, Kerkrade.

Man 38 jr. zkt. gemeub. app., liefst KERKRADE-WEST of omgev. 045-415370.

MAASTRICHT: halfvrijst. woonh. met ruime gar., met o.a. 3 slpkrs., badkr., hobbyruimte (mog. 4e slpkr.). Aanv. i.o. Vr.pr. ƒ 215.000,- k.k. Tel. 043-213111.

APPARTEMENT 3e verd. Centrum-Heerlen. Woonk. plm. 30 m2, open keuk. incl. app., slpk. plm. 12 m2, badk. m. douche, berg. op beg. grond, afgesl. parkeerpl. ƒ 115.000,- k.k. Tel. 046-379772.

Verhuizen??
Doe-het-zelf. Te huur bestelvrachtwagens (hydr. laadlift). Ook pers.auto's en busjes. AutoRent Bastiaans, Spoorsingl 50, Hrl. ☎ 045-724141.

Brunssu[m]
Haansberg 19 prim[a] royaal halfvrijst. wo[onhuis] met garage, ƒ 210.0[00] Inl. en/of afspr. Ass.k[antoor] Boer ☎ 045-3251[..]

Heerlen
Hamerstr. 13
nabij centrum HEREN[HUIS] t.o. ABP, goed onder[h.] gr.: kelder, toilet, gr. (plm. 47 m2) met open schuifpui naar besl. tu[in] dubb. beglazing, park[et] verd.: overl., 3 slpks, m. ligb. en 2e toilet, b[..] v.w. m. wandm. 2e v[erd.] met vaste tr. naar zo[lder] slpks (plm 40m2). Inl[.] 717828. Prijs op aanv[raag]

UBACH OVER WO[RMS] Maastrichterlaan 63. woonh. met 3 slpk[s.] tuin 15 diep, vrije a[..] witte aanbouwk., nieuwe c.v. ƒ 149.00[0] Tel. 046-742550. Storms O.G.

Voor Piccolo's zie verder pagina 3[..]

TE KOOP
LANDGRAAF
Hoofdstraat 85. O[..] tussenliggend woon[huis] nabij winkelcen[trum] Schaesberg. Hal/en[tree] ruime keuken met e[..] aanbouw, woonka[mer] ensuite, bijkeuken, [toi]let, waskeuken met d[ou]cheruimte. Verd. 3 ruime slaapkamers, toiletruimte ([..] geschikt voor badkamer). Grote zolder via vaste t[rap]. Grote voorraadkelder. Terras, tuin met vrije achter[..] Grondopp. 245 m². Koopprijs ƒ 164.000,- k.k.

BRUNSSUM
Het Ambacht 95. Bedrijfspand met appartement, 2 [ga]rages (in aanbouw), parkeerruimte voor meer[..] auto's. Receptie/balieruimte ca. 43 m², showroom[..] 122 m², 2 kantoren ca. 22 m² en 17,5 m², kantoor/k[eu]ke ca. 14,5 m², toiletunit en werkkast. Opslagruimte[..] 16 m². Garages ca. 58 m². Appartement ca. 147[..] Pand is in 1990 gerenoveerd. Rondom alu. kozi[jnen] met dubb. glas. Pand is goed onderhouden. Bebo[uwde] opp. ca. 319 m². Kavel 938 m². Bestemm. handels[..]leinden. Koopprijs ƒ 295.000,- k.k.

Wilt u uw huis verkopen?
Bel dan vrijblijvend voor een afspraak!!!

HORSCH VASTGOED
LANDGRAAF
Hoofdstraat 45
tel. 045-315170

Pickée, van huis uit aktief !

BRUNSSUM: Gr. Halfvrijst. herenhuis m. gaskachels, gar. berging en grote tuin. **Een pand dat u beslist van binnen moet zien. Ind. o.a.:** Prov. kelder, woonk., eetkeuken met keukeninstal., bijkeuken. **1e Verd.:** 3 grote slaapks., doucheruimte. Vaste trap naar 2e verd., zolderkamer. Aanv. direct.
Prijs: ƒ 279.000,- k.k.

HEERLEN - ZUID: Ruim uitst. onderh. splitlevelwoonh. m. c.v.-gas, gar. en mooie tuin. **Ind. o.a.:** Hal, ruime woonk. (39 m²) m. vide en studior., keuken m. luxe keukeninstal. m. app., bijkeuken, 3 slpks, studie-werkk., badk. m. o.a. ligb. en douche. Hobby-ruimte en prov.-werkr.
Prijs: ƒ 289.000,- k.k.

KERKRADE-HAANRADE: Rustig gel woonh. m. c.v.-gas, berging en tuin. Geh. geïsol., ged. dub. begl. Roll. **Ind.:** Prov.-bergkelder, woonk., keuken m. compl. keuken- instal. met app. 2 slpks bet. badk. met douche. Zolderruimte. **Een pand dat u beslist van binnen moet zien!**
Prijs: ƒ 207.000,- k.k.

KERKRADE-HAANRADE: Goed onderh. halfvrijst. woonh. m. c.v.-gas, carport, berging en tuin. Muren en dak geïsol. Geh. voorz. van dub. begl. **Ind.:** Woonk., keuken, 3 slpks., bet. badk. m. douche, v.w. en 2e toilet. **2e Verd.:** Vaste trap, zolderk. en bergruimte.
Dit pand moet u van binnen gezien hebben
Prijs: ƒ 209.000,- k.k.

LANDGRAAF-NIEUWENHAGEN: Halfvrijst. woonh. m. c.v.-gas, berging en tuin. Bwj. 1990. Goed geïsol. Goed onderh. Roll. **Ind. o.a.:** Woonk., keuken, 3 slpks., badk., zolder.
Koopprijs: ƒ 179.000,- k.k.

LANDGRAAF-SCHAESBERG: Nabij draf- en renbaan. Rustig en blijvend goed gel. hoekw. m. c.v.-gas, gar., berging en tuin. Muren en dak geïsol. Dub. begl. **Ind. o.a.:** Woonk., m. parket, grote tuink., keuken, 3 slpks., badk. m. ligb. en 2e toilet. Vaste trap naar ruime zolderberging.
Prijs: ƒ 215.000,- k.k.

LANDGRAAF-SCHAESBERG: Blijvend goed gel. semi-bungalow m. c.v.-gas, inpand. gar. (2 auto's) en tuin. tuin. Geh. voorz. van dub. begl. **Ind. o.a.:** Kelderruimte, 3 slpks., hobbyruimte, bet. badk. m. ligb. en 2e toilet. Part.: Woonk., ca. 35 m², open haard, keuken m. keukeninstal en app. Ruim terras
Prijs: ƒ 275.000,- k.k.

Onze 35 jarige ervaring zorgt voor een snelle verkoop!
Daarom zijn wij steeds op zoek naar panden in alle prijsklassen. Belt u eens voor een vrijblijvende afspraak.

SCHAESBERG: Ruim Vrijst. landhuistype met carport en gr. tuin (tot. ca. 1000 m²) Het bouwen van kantoor- praktijkruimte of andere bedrijfsruimte is mogelijk. Uitst. onderh. Bouwj. ca. 1987. Geh. geïsol. **Ind.o.a. sout.:** Hobby- en Prov. ruimten. **Beg. gr. en 1e verd.:** Royale hal, ruime woonk. m. openhaard, eetkeuken m. een moderne kunstst. keukeninstal. m app., bijkeuken, werk-studeer-kamer, 4 gr. slpks. compl. inger.badk., bergzolder.
Prijs n.o.t.k.

HEERLEN - CENTRUM: Ruime geh. gerenov. luxe uitgev. bovenwoning m. c.v.-gas. Geh. gestoff. Mogelijkh. voor wonen m. kantoorr. Uitst. onderh. **Ind.:** Woonk., eetkeuken m. compl. keukeninstal. m. app., 3 slpks. Goed uitgev. badk. Grote werkruimte of 4e slpk.
Huurprijs: ƒ 1.600,- p. mnd.

KERKRADE WEST - TERWINSELEN Dit nieuwe plan ligt in de wijk Terwinselen. Deze wijk grenst aan de gemeente Landgraaf en Heerlen, gelegen in een rustige omgeving en vele recreatie faciliteiten. In de direkte omgeving is een basisschool. Prima verbindingen. In dit plan worden 35 vrije sektor woningen gerealiseerd, 34 halfvrijstaande en één vrijst. woning. De woningen zijn prima afgewerkt en uitstekend geïsoleerd en geven u met hun comfort een blijvend woongenot. **Indeling:** Entree-hal, toilet, roy. woonk., open keuken, garage. **1e Verdieping:** overloop, 3 slpks, badk. **2e Verdieping:** zolderruimte bereikbaar via vaste trap. Deze woningen worden gebouwd door Aann.bedr. Jongen BV uit Landgraaf.
Met de bouwwerkzaamheden is gestart. Nog slechts enkele woningen te koop
Prijzen vanaf ƒ. 225.000,- v.o.n.

NVM
Taxaties, makelaardij o.g., NVM Hypotheekshop
Heerlenseweg 22, 6371 HS Landgraaf
045 - 326767
Maandag t/m vrijdag van 8.30 tot 17.30 uur, 's Zaterdags van 9.00 tot 15.00 uur. (Verder volgens afspraak)

Pickée makelaardij bv

TE KOOP

KERKRADE
Bosberg 10
Landhuis met inpandige garage en tuin met veel privacy. Ruime entree, gastentoilet, inpandige garage met bergzolder. Living met open haard, tuindeuren naar terras. Dichte keuken met moderne Bulthaupt-keuken met div. apparatuur. Drie slaapkamers, ruime betegelde badkamer met dubbele v.w., bidet, 2e toilet en in vloer verzonken ligbad. Vaste trap naar zolder, alwaar tv-ruimte en 4e slaapkamer. Gehele pand onderkelderd met div. ruimtes, met o.a. gemetselde bar, trap naar achtertuin.
Prijs ƒ 385.000,– k.k.

Alleen achter een goede naam staat NVM.
NVM

Kerkrade
Finefrau 88
Woonhuis met tuin en garage aan achterzijde. Betegelde entree met gastentoilet en m.k., trap naar verdieping. T-vormige woonkamer met bergkast, open keuken met eiken keukeninrichting voorzien van inbouwapparatuur. Tuin ca. 20 m diep. Drie slaapkamers met laminaatvloer, betegelde badkamer met ligbad, v.w. en 2e toilet. Zolder middels schuiftrap, alwaar cv-ketel.
NB: gehele beganegrondvloer voorzien van boeren eiken parketvloer, nagenoeg gehele pand rolluiken.
Prijs ƒ 225.000,- k.k.

GELEEN
H. Hermanslaan 490
Appartement op 1e verdieping met balkons en berging in het souterrain.
Indeling: royale hal met toegang tot toilet, twee slaapkamers, dichte keuken met installatie, badkamer met zitbad en vaste wastafel. Woonkamer met afgescheiden slaapkamer.
Prijs: ƒ 109.000,- k.k.

LANDGRAAF
(Schaesberg)
Swagemakersstraat 17
Rustig gelegen vrijstaand woonhuis met ruime garage en mooi aangelegde tuin met vijverpartij en optimale privacy. Indeling: entree, m.k., gastentoilet met fonteintje, woonkamer met inbouwhaard, ruime open keuken met luxe eiken inrichting, voorzien van div. apparatuur. Gehele benedenverdieping travertinvloer. Overloop met toegang tot drie slaapkamers, badkamer met ligbad, douche, v.w. en 2e toilet. De zolder is middels vlizotrap bereikbaar. N.B.: gehele pand optimaal geïsoleerd en voorzien van hardhouten kozijnen en elektrische rolluiken.
Prijs ƒ 349.000,- k.k.

HEERLEN
(Aarveld)
Dr. Jaegersstraat 49
Tussengelegen woonhuis met tuin en buitenberging. Indeling: tweetal kelderruimten, entree/hal met gastentoilet, ruime doorzonwoonkamer met parketvloer en tuindeuren naar terras. Open keuken met eetbar, plavuizenvloer, houten keukeninrichting voorzien van div. apparatuur. Drie slaapkamers, badkamer met ligbad, v.w. en 2e toilet, vaste trap naar zolder alwaar twee mansardekamers en bergzolder met cv-ketel, vliering.
Prijs ƒ 215.000,- k.k.

HEERLEN
(Beersdal)
Waalstraat 27
Geschakeld (energiezuinig) woonhuis met garage en patiotuin. Entree/hal met gastentoilet en gescheiden garderobe en trap naar verdieping. Gezellige woonkamer ± 40 m² met apart zitgedeelte, tegelvloer en schuifdeur naar overdekt terras met tuin en berging. Open, aan voorzijde gelegen, keuken met div. apparatuur. Drie slaapkamers, badkamer met douche, v.w. Bergzolder met c.v.-ketel.
N.B.: pand wordt verwarmd middels luchtverwarming, nagenoeg overal elektr. rolluiken, begane-grondvloer voorzien van tegelvloer en verdieping met parket.
Dit pand moet van binnen gezien worden.
Prijs ƒ 198.000,- k.k.

HEERLEN
(Schandelen)
Eymaelstraat 20
Ruim tussengelegen woonhuis. Ind.: provisiekelder, entree met tegelvloer en gastentoilet, woonkamer ensuite met parketvloer, inbouwhaard en tuindeuren naar terras en geheel omsloten tuin met tuinberging. Dichte keuken met aanbouwkeuken voorzien van div. inbouwapparatuur. Betegelde doucheruimte. Twee ruime slaapkamers op eerste verdieping, betegelde badkamer met ligbad, v.w. en 2e toilet. Vaste trap naar zolder alwaar twee mansardekamers en derde slaapkamer, alle voorzien van dakkapel. Het pand is tevens via separate onderdoorgang aan zijkant bereikbaar.
Prijs ƒ 198.000,- k.k.

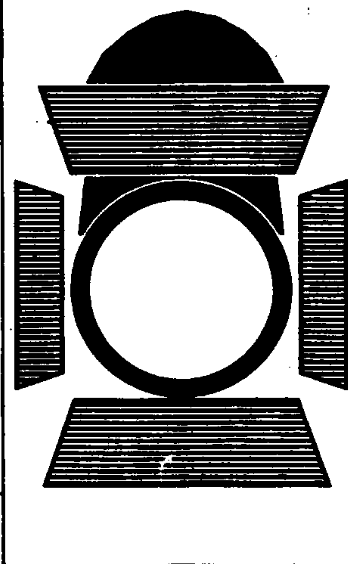
SPAUBEEK
Parallelweg 4
Vrijstaande semi-[bun]galow met ruime in[pan]dige garage en [..] Nagenoeg geheel [on]derkelderd, overd[..] entree met toegang [..] royale hal met gas[ten]toilet, kantoorruimte. Dichte keuken met kunststof a[..]rechtblok in hoekopstelling met div. apparatuur, bij[keu]ken. Gezellige woonkamer met schouw in veldbrand[..] inbouwhaard, betegeld zonneterras met vijverpartij. [..] slaapkamers, betegelde badkamer met ligbad, dubb[..] v.w. en 2e toilet. Objekt heeft naast inrit drie eigen p[ar]keerplaatsen, geheel vernieuwde dakbedekking in 19[..]
Prijs ƒ 415.000,- k.k.

VAALS
„Het Hooghe Oord"
Diverse service-ap[par]tementen in het [ge]bouw „Het Hoog[he] Oord" te Vaals. De [ap]partementen vari[ëren] in ligging en inde[ling] maar beschikken [..] over o.a. één of tw[ee] slaapkamers met co[m]pleet ingerichte keuken en badkamer.
De huurprijzen liggen voor de tweekamerwoningen [..] respectievelijk ƒ 1.200,- en ƒ 1.400,- per maand, in[c]lief servicekosten. Bij koop variëren de prijzen va[n] ƒ 105.000,- k.k. tot ƒ 135.000,- k.k., plus servicekos[ten] vanaf ƒ 716,- per maand, afhankelijk van indeling, [..]ging en aantal gebruikers.

VOORGEVEL

HEERLEN
„Hukkan"
Ideaal voor een- of tweepersoons oudergezinnen, gerieflijke semi-bungalows. Oplevering v.a. augustus tot december 1994.
Huurprijzen v.a. ƒ 965,- per maand, excl. sk.

ABC Makelaardij
Akerstraat 23, 6411 GW Heerlen
tel. 045-712040
fax 045-711357
A.J.M. Sijstermans
NVM

Jaap Jongbloed legt vinger op zere plek in nieuwe serie

Recreatie-misdaad in eerste deel CrimiNEE

DOOR ELSBETH JONGSMA

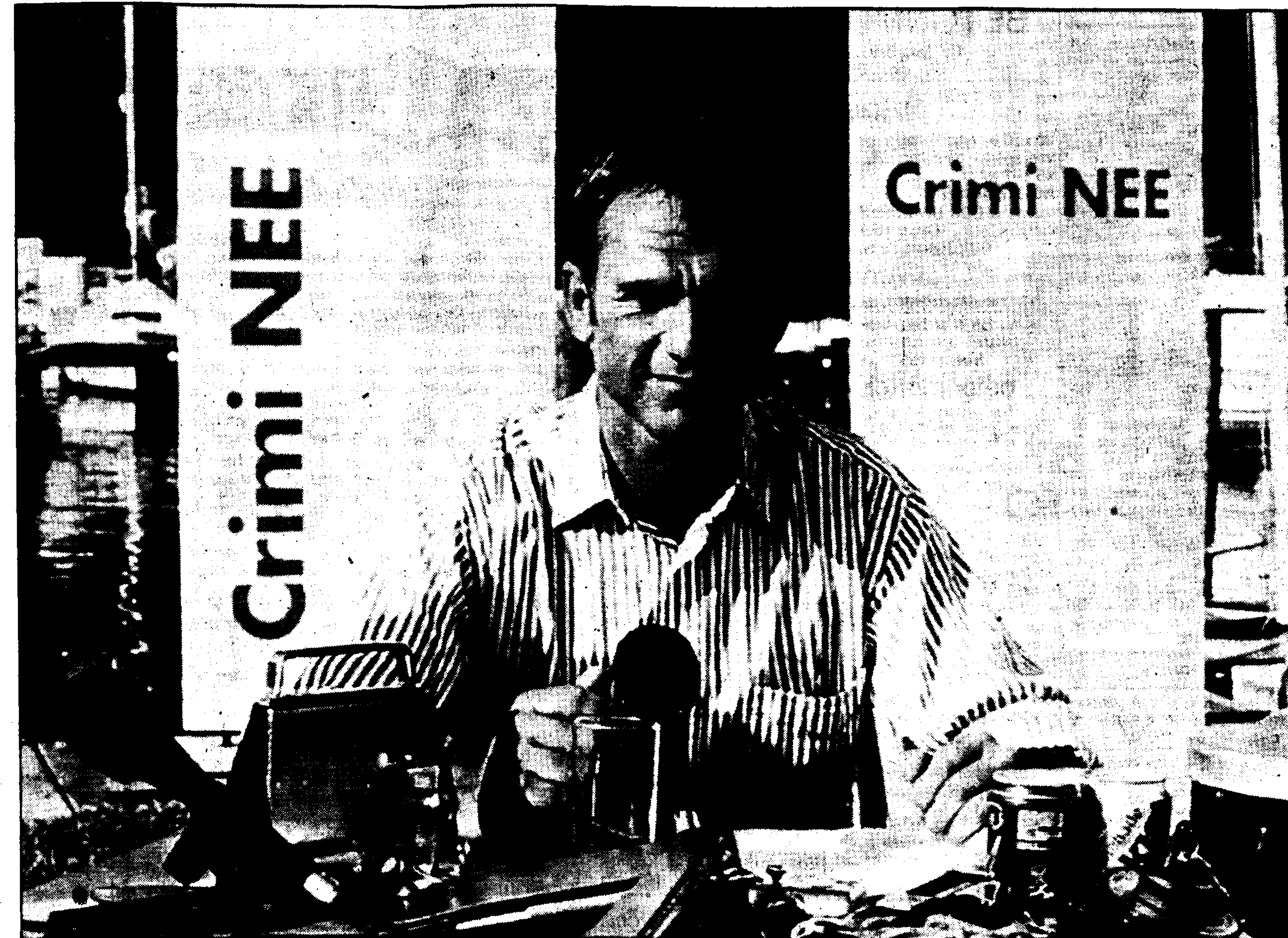
HILVERSUM – „Neem nu die gigantisch grote vuilnisbakken die we tegenwoordig allemaal hebben. Ook worden die ergens tegen het huis gezet, waardoor ze een opstapje vormen naar een plat dak, of het balkon. Het ligt voor de hand, maar ik verwacht dat wanneer mensen het programma zien, een aantal zal denken, 'Verdomd, dat is bij mij ook zo. Laat ik het maar veranderen'." Jaap Jongbloed presenteert vanaf maandag 8 augustus (Nederland 2, 21.08 uur) de vijfdelige informatieve Tros-serie CrimiNEE.

Tijdens de vijf afleveringen komen verschillende deelterreinen van criminaliteit aan de orde. Met de nadruk hoe je kunt voorkomen dat je zelf slachtoffer wordt. Het programma is een mengeling van reportages, interviews en tips van politie en slachtoffers. Ook zal er bij elke uitzending iemand van het Verbond van Verzekeraars aanwezig zijn om in te gaan op de verzekeringstechnische aspecten. Zo wordt er bijvoorbeeld op gewezen dat in het geval van tasjesroof de schade vaak via de inboedelverzekering gedekt is. Het programma zit vol met deze tips, variërend van een hoog open deur-gehalte, tot leuke weetjes en nuttige ideeën.

Politie

Jongbloed vertelt dat de politiekorpsen enthousiast hun medewerking verleenden aan de totstandkoming van het programma. „Ze willen natuurlijk graag dat juist dit soort informatie bij de mensen komt. Wat dat betreft is het een serviceverlenend programma. Het is handig dat heel veel middelen en tips met betrekking tot een onderwerp, bijvoorbeeld het beveiligen van je caravan of huis, zijn samengebracht in één programma." De nadruk ligt erop, hoe je zelf op eenvoudige wijze kunt anticiperen op bepaalde vormen van criminaliteit, door op hulpmiddelen te wijzen en gedragstips te geven.

Jongbloed: „Bepaalde zaken liggen erg voor de hand, maar uit de verhalen van slachtoffers blijkt wel dat je sommige dingen niet vaak genoeg kunt zeggen, want die worden steeds weer fout gedaan. Aan de andere kant zitten er ook een heleboel logische of grappige dingen in waar je niet zo gauw aan denkt. Wat ik zelf wel een komische vind, omdat 'ie zo simpel is, heeft betrekking op fietsendiefstal. Als je een kettingslot om je fiets doet, moet je dat bij voorkeur zo hoog mogelijk bevestigen. Dieven maken vaak gebruik van een betonschaar, en daar moet je flink kracht bij zetten. Hoe hoger het slot zit, hoe moeilijker dat is."

● *Jaap Jongbloed, presentator van het nieuwe Tros-misdaadprogramma CrimiNEE.* Foto: GPD

In de eerste aflevering wordt aandacht geschonken aan de zogenaamde recreatie-criminaliteit. Op een camping in Loosdrecht demonstreert CrimiNEE wat je zoal kunt doen om je boot of caravan te beveiligen. In de tweede aflevering wordt de politie in Zwolle gevolgd, die een project heeft over veiligheid op straat. Hierin komen onder andere tasjesroof en zakkenrollerij aan de orde, maar ook zaken als hoe veilig te pinnen bij een geldautomaat. De andere afleveringen hebben respectievelijk Hoofddorp (diefstal van auto's en fietsen), Den Bosch (veiligheid in openbare gebouwen) en Amersfoort (inbraak in woningen) als lokatie.

Onveiligheid

Volgens Jongbloed wordt het gevoel van onveiligheid dat bij veel mensen heerst, niet vergroot door dit soort programma's.

„Veel bejaarden bijvoorbeeld voelen zich inderdaad onveilig, hoewel deze groep juist het minst vaak slachtoffer wordt van overvallen. Uit onderzoek is gebleken dat dat gevoel van onveiligheid vaak veroorzaakt wordt door de stroom informatie die op hen af komt, waardoor ze het idee krijgen dat de wereld een enge plek is. Maar ik vind dat je daar niet de conclusie aan moet verbinden dat je die informatie moet stoppen. Mensen zijn oud en wijs genoeg om dat zelf te selecteren. En voor zo'n preventieprogramma als dit is het al helemaal geen goed argument."

Hij is dan ook van mening dat de 'onveiligheid' niet moet worden overdreven. „Ik vind het vreselijk wat er tijdens de verkiezingscampagne is gebeurd: dat elke partij zo hard mogelijk van de toren blies dat het zo verschrikkelijk onveilig was in Nederland. Dat kwam mij heel overdreven over. Maar tijdens het maken van dit programma kwam ik in aanraking met de cijfers, en het is wel maf zoveel als er gebeurt."

Autodiefstal

„Er vinden zo'n 300.000 autoinbraken per jaar plaats. Van de vijf miljoen auto's (de getallen heb ik niet exact in mijn hoofd) worden er tussen de 35.000 en 30.000 gestolen. Dus elke dag worden er honderd auto's gejat in Nederland, dat is gigantisch! En een miljoen fietsen. En als je ziet bij hoeveel mensen er wordt ingebroken... Je auto of je fiets, dat gaat nog, je krijgt dat meestal wel terug van je verzekering.

Maar het lijkt me een heel onprettig idee, dat er iemand in je huis is geweest, dat heeft veel verdergaande gevolgen dan je auto. Dàn kan ik me voorstellen dat dat gevoel van onveiligheid wel een beetje terecht is."

Moord en doodslag maandlang centraal in Vara's Van Belang

Van onze rtv-redactie

DEN HAAG – '754, Bonifatius bij Dokkum vermoord', bijna iedere Nederlander kent dit regeltje. Maar ook Floris V, de gebroeders De Witt en de Oekraïense staatsman Konovalets stierven een gewelddadige dood op het grondgebied van het huidige Nederland. In de maand augustus besteedt het Vara-Radio 5 programma Van Belang aandacht aan deze moordzaken.

In de eerste aflevering, maandag 1 augustus van 10 tot 11 uur, neemt Van Belang een kijkje in Dokkum en onderzoekt of daar nog iets te vinden is dat aan de moord op Bonifatius herinnert. Schamen Dokkummers zich er voor of zijn ze er misschien juist trots op?
Op 8 augustus staat de moord op Floris V centraal. Via het Muiderslot en Alphen aan de Rijn (waar een middeleeuws stadje is nagebouwd) voert het spoor naar Rijnsburg waar waarschijnlijk het skelet van 'Der Keerlen God' terug te vinden is.

De derde aflevering behandelt de moord op de gebroeders De Witt. Zo wordt in het Haags Historisch Museum de uitgerukte tong van een van de broers bezichtigd. Op 22 augustus draait het programma om de moord op Konovalets. Hij kwam in 1938 op de Rotterdamse Coolsingel door een bomaanslag om het leven. Pas 56 jaar later werd bekend wie deze moord pleegde.

De laatste uitzending van de vijfdelige serie bestaat uit een uitvoerig gesprek met Hans van Straten, die in de jaren veertig en vijftig Nederlandse huis- tuin - en keukenmoorden beschreef. Daarin komt de vraag aan de orde of er in ons allemaal een moordenaar schuilt.

CTL start Europese nieuwsuitwisseling

Van onze rtv-redactie

LUXEMBURG – CLT, de moedermaatschappij van RTL, heeft de ENEX, een commerciële tegenhanger van de EBU, opgericht. ENEX, wat staat voor European News EXchange (Europese nieuwsuitwisseling), gaat in oktober van start. De coördinatie wordt vanuit Luxemburg verzorgd.

Met de komst van ENEX hebben de Europese commerciële tv-stations hun eigen uitwisselingsorganisatie. RTL-directeur Freddy Rhyes: „Elk commercieel tv-station heeft in principe toegang tot ENEX; ook onze concurrenten. ENEX is ontstaan vanuit een CLT-gedachte om de aangesloten zenders van elkaars nieuws te voorzien. We hebben vanuit Luxemburg straalverbindingen met alle delen van Europa dus is het idee ontstaan om er een open club van te maken,"

Uit heel Europa zijn inmiddels positieve reacties binnengekomen op het Luxemburgs initiatief. Thyes: „Het Belgische VTM, maar ook commerciële zenders uit Frankrijk, Italië, Spanje en het voormalige Oostblok hebben al gereageerd."

'Als je altijd in Birmingham hebt gewoond, kun je moeilijk over Jamaica zingen'

Hapklare zomermuziek Bitty McLean

Vorig jaar had de Brit Bitty McLean een knoeper van een zomerhit in ons land met het liedje 'It Keeps raining'. Een eendagsvlieg? In tegenstelling tot in de ons omliggende landen staat Bitty's nieuwe single 'Dedicated to the one I love' bij ons nog niet in de hitlijst. Maar z'n platenmaatschappij blijft volhouden. En Bitty zelf is begin augustus voor het eerst op een Nederlands podium te zien. Vrijdag 5 augustus zingt hij tijdens de Marlboro Music Tour in Zwolle.

DOOR PETER BRUYN

DEN HAAG – Hij kwam vorige zomer helemaal uit het niets, de Brit Bitty McLean met z'n lichtgewicht hit 'It keeps rainin' – een bewerking van een oud Fats Domino-succes. En de Nederlanders en Engelsen op hun verregende campings lustten daar wel pap van. Bij een pilsje in de kantine zong iedereen het deuntje mee.

Dit jaar probeert dezelfde McLean het met een ander gelegend liedje in zomerse hoeketakke-verpakking. 'Dedicated to the one I love', vooral bekend van The Mamas & Papas en The Shirelles, maar in 1958 al op de plaat gezet door The Five Royales.

Bitty's successtory is zo'n showbiz-verhaaltje waar menigeen van droomt. Op z'n achttiende, een jaar of vier geleden, rondde de uit Jamaicaanse ouders geboren jongen uit Birmingham een opleiding voor geluidstechnicus af. Hij solliciteerde bij de studio van zijn beroemde stadgenoten UB40 en werd aangenomen als een soort manusje van alles.

Het verhaal wil, dat Bitty heel, heel hard werkte. Bijna dag en nacht. En in z'n schaarse vrije uurtjes ook zelf wat muziek in elkaar flanste. Dat kwam de UB40's ter ore en het beviel hen.

Bitty mocht niet alleen wat koortjes op de laatste UB40-plaat inzingen, maar werd ook gesteund bij z'n eigen project. Een tapeje werd rondgestuurd. De jonge platenmaatschappij Brilliant hapte toe en luttele weken later was Bitty McLean een ster.

Toen moest er natuurlijk een echte cd komen. 'It Keeps Rainin" was een lichtvoetig niemandalletje geweest en dus toog Bitty aan de slag om elf maal hetzelfde konijn uit de hoed te toveren. Stuk voor stuk ook duidelijk tot wasdom gekomen in de broedmachine van UB40. Geen zware Jamaicaanse rastadub, maar hapklare suikerspinreggae die naadloos aansluit bij de successen van Chaka Demus & Pliers en Shaggy.

'Brits'

„Ik ben een tweeëntwintigjarige jongen die z'n hele leven in Birmingham gewoond heeft," zegt de zanger. „Dan kan ik moeilijk over Kingston, Jamaica, de armoede en de vuurgevechten daar gaan zingen. Daarom houd ik het bij lovesongs en entertainment. Ik voel mij honderd proces Brits. Als ik mij als Jamaicaan voor zou doen, zou ik mijzelf belachelijk maken."

● *Bitty McLean: „Muziek is voor mij entertainment en niets anders."* Foto: LEX VAN ROSSEN

Zijn repertoire put hij voornamelijk uit de platencollectie van z'n ouders, zegt hij. Die luisterden naar dezelfde muziek als de jongens van UB40 doen. Veel reggae en lovers-rock uit de jaren zeventig. Dat verklaart volgens Bitty waarom zijn muziek niet zelden buitengewoon veel op die van z'n beroemde stadgenoten lijkt.

Z'n debuutalbum 'Just to let you know...' heeft hij vrijwel geheel in z'n eentje opgenomen. Dat gaat steeds gemakkelijker in een tijd dat je ritme, bas en tal van andere instrumenten zo uit een computer of ander doosje haalt. „Maar ik heb die computers en synthesizers weldegelijk allemaal zelf geprogrammeerd hoor," benadrukt hij.

Songfestival

Muzikaal fastfood is het. Daar moet je dan ook verder niet moeilijk over doen. „Muziek is wat mij betreft entertainment en niets anders," zegt Bitty. Dus vragen we hem daar ook maar niet over door. Talent om een lekker in het gehoor liggend moppie op de plaat te zetten heeft-ie zeker. Misschien zelfs nog wel eens een succesvol Eurovisiesongfestivalliedje. „Nou, zo ver heb ik nog niet eens gedacht," reageert de Brit verrast. „maar als dat eens zou kunnen... Dat zou fantastisch zijn."

● *Madonna* Foto: KIPPA

Madonna wil straatverbod voor 'echtgenoot'

LOS ANGELES – Madonna heeft schoon genoeg van hem en gaat de rechter vragen een straatverbod in te stellen tegen de man die haar al sinds 8 juli lastig valt en zichzelf haar echtgenoot noemt.

De popster zegt dat ene Todd Michael Lawrence al bijna een maand lang elke dag aan de poort verschijnt van haar huis in Hollywood, aanbelt en zegt 'Schat, ik ben thuis'. Tuiniers bevestigen dat de man elke dag langskomt en zich in de bosjes schuilhoudt.

Op 19 juli werd Lawrence gearresteerd nadat hij over het hek was gesprongen en in de kraag werd gegrepen door een van Madonna's veiligheidsagenten, die hem dronken aan de politie overleverde.
De man werd na betaling van een borgsom van 13.000 dollar op vrije voeten gesteld en komt sindsdien weer dagelijks bij Madonna langs. Lawrence moet op 2 augustus voorkomen wegens het wederrechterlijk betreden van privegebied.

Oprichter van Tros overleden

HILVERSUM – Oprichter en oud-voorzitter mr. Henri Minderop van de Tros is in zijn woonplaats Den Haag overleden. Hij is 71 jaar geworden. Minderop was al geruime tijd ernstig ziek. Na zijn terugtreden als voorzitter in december 1993 nam hij zitting in de raad van advies. In 1964 richtte hij de Televisie Radio Omroep Stichting (Tros) op, de omroep die hij de daarop volgende dertig jaar trouw bleef.

Normaal maandag in Epen

EPEN – De 'boeren'-rockgroep Normaal treedt maandagavond op in Epen en niet op zondagavond zoals vermeld in onze editie van woensdag jl. Het optreden van de Achterhoekers vindt plaats in de tent bij het sportcomplex 'Der Bennet', waar het 31ste Epense zomerfeest wordt gevierd. Entree 17,50 gulden; in de voorverkoop 15 gulden.

HEERLEN, Benzenrade 37. Landel. geleg. boerenwoonh. met leuke tuin, gedeelte van carré. Opknapper ƒ 129.000,- k.k. Tel. 046-742550. Jos Storms O.G. Geleen.

HEERLEN-Rennemig. Te k. in jonge wijk, tussengel. woonhuis. Ind.: entree m. toilet, woonk. ged. open keuk., mooie tuin en berg. Verd.: 3 slpks, badk. m. 2e toilet, gr. zolder bereikb. via vlizotr. Ged. dubb. beglazing en rolluik. Geh. in goede st. Bwj. 1983. Pr. ƒ 155.000,- k.k. Tel. 045-226999.

BRUNSSUM halfvrijst. woonhuis in goede toestand, woonopp. a. 115 m2, perceel ca. 250 m2, tuin met terras, vijver en grote garage, keuken met kookeiland, 3 slaapk., grote badkamer met douche en ligbad, c.v., gedeelt. rolluiken en dubbel glas. Vr.pr. ƒ 178.000,- k.k. Beckers Onroerend Goed 04492-2447.

SCHINNEN, Hegge 44. Vrijst. woonh. m. gr. tuin opp. plm.1.000 m2, bwj. '56, inpandige garage + kelder. Beg. gr. woonk., gang, keuk., achterkeuken, toilet. 1e verd. : 3 slpks en douche/toilet. 2e verd.: zolder met vaste trap. Vr.pr. ƒ 272.000,- k.k. Bezichtiging na tel. afspraak 04493-1057 b.g.g. 2681.

VALKENBURG, Roevoetstraat 3. Op goede lokatie gelegen ruim woonhuis met onderpandige garage, kantoorruimte. Ind.: o.a. woonk. met parketvl., gesloten keuken met aanb.keuken v.v. app., kantoorruimte met aanrechtbloc, toilet, v.w., douche. Verd.: 5 ruime slpkmrs., 1x badk., v.v. ligbad, bidet, v.w. 1x badk. v.v. douche, v.w., toilet. Zolder is bereikbaar middels vlizotrap. Pand is grotendeel v.v. dubb. glas. Perceel 527m2, Vraagprijs ƒ 259.000,- k.k. Ruber Makelaar en Taxateur o.g. BV. Tel. 04498-51900.

AMSTENRADE: Op goede lokatie winkel/woonhuis, opp. 100 m2 waarvan 40 m2 kadowinkel, bouwjr. 1920, in goede staat, ruime parkeermogelijkheid, overname huidige activiteit mogelijk. Vraagpr. ƒ 149.000,- k.k. Beckers Onroerend Goed 04492-2447.

Brunssum Hazenkampstr.

Rustig gel. halfvrijst. woonhuis met tuin en schuur. Ind.: kelder, woonk., keuken, badk. Verd.: 2 slpks., zoldering. Goed onderhouden. Ged. roll. Pr. ƒ 139.000,- k.k. Tel. 045-256132.

Te koop gevr. ouder WOONHUIS met tuin (opknappen geen bezwaar). Tel. 046-753367.

HUIZEN gezocht voor binnen- en buitenlandse kandidaten. Verkoper betaalt geen kosten. Wijman & Partners, 045-728671.

Berg a/d Maas, 7 vrijstaande woningen, prijzen v.a. ƒ 251.600,-. Staande woningen prijzen v.a. ƒ 195.000,-. Bel voor vijbl. info. v.a. 1 aug. a.s. Aannemersbedr. WAGEMANS. Telef.: 046-526020 b.g.g. 339200.

Te k. vrijst. BUNGALOW te kerkrade, Peschbeemdenstr. 13 met mooie siertuin 1100 m2, vr.pr. ƒ 415.000,- k.k. ☎ 045-464787.

KERKRADE-Terwinselen, rustig gelegen halfvrijst. woonh. met garage en tuin, ged. dubbele beglazing. Koopprijs ƒ 250.000,- k.k. Telefoon 045-413729.

GELEEN, Bloemenmarkt 8: winkelwoonhuis met inpandige garage en veel ruimte, ƒ 155.000,-. Wijman & Partners, ☎ 045-728671.

Bedrijfsruimte

In representatief pand: praktijk, winkel, KANTOORRUIMTE te huur. Tot. opp. 120 m2 langs drukke doorgangsweg, gemeente Kerkrade. Tel. 045-460446.

Te h. KANTOORRUIMTE tot max. 80 m2, 1e etage, gemeubileerd, Duitsland omgeving TPH-Zentrum, Herzogenrath-Kohlscheid. Telef. 00-49.2407-5003, fax 00-49.2407-5008.

Te koop op A1-lokatie, uitstekend bedrijfspand voor detailhandel enz. op industrieterrein Handelscentrumbergerweg. Winkelshowroom, plm. 400 m2, in perfecte st. Uitbreiding mogelijk. Grote parking. De totale oppervlakte is 4.000 m2. Incl. 2 bungalows met zwembad, verder vele extra's. Te bezichtigen: Industriestr. 8 Sittard, vragen naar Dhr. Wolters. ☎ 046-520303, na 18 u. 046-511235.

Te huur OPSLAGLOODS 18 m x 18 m, nieuwbouw. Tel. 045-411480.

Kamers

Te huur KAMER in studentenhuis Heerlen, alleen v. meisje. Tel. 045-750229.

Aank. 1e jrs. studente zkt. met spoed kamer in MAASTRICHT, bel. ƒ 100,-. Bln. na 17.30 04120-36466.

Te huur goed gemeubileerde zit/SLAAPKAMER. Pannesheiderstr. 1, Kerkrade.

Te huur kamer te HEERLEN, 5 minuten van station. Telefoon 045-725260.

STAGIAIRE hotelschool zoekt z.s.m. kamer v. 6 mnd. in Maastricht, omg. Barbizon hotel. ☎ 03465-50197.

Gedeelt. gemeubileerde KAMER te huur centrum Heerlen voor studerend of werkend persoon. ☎ 045-713717 of 046-512326.

Student (24) in afstudeerfase zkt. kamer in BEEK en omg. Tel. ma. t/m vrijd. na 18 u. 04451-1561

Gezocht kamer voor student 21 jaar, in HEERLEN. Bel Marijke op 08851-15645.

HEERLEN-CENTRUM, te huur kamer in studentenhuis, gestoffeerd, ƒ 377,-. Tel. 045-310570.

Kamer te huur in studentenhuis, ƒ 325,-, centrum HEERLEN. ☎ 045-718013.

AMSTERDAM-ZUID OOST, te huur kamer, ƒ 300,- incl. Tel. 04405-2041.

Mooie STUDENTENKAMERS te huur in centrum Heerlen, alleen voor meisjes. Telef. 045-725143.

Kamer te huur, nabij centrum HEERLEN, aparte keuken, met balkon en bad. 045-729987, na 12.00 uur.

Bouwmaterialen & Machines

Wij leveren ook op zaterdag en tijdens de bouwvakvakantie

BETONMORTEL+POMP

Bel ABC-Beton, Geleen, ☎ 046-755555 b.g.g. 00.49-2451-67031.

Vloertegels

30 x 30 wit grijs I keus	p.m2	ƒ	24,50
veel soorten en maten	p.m2	ƒ	29,50
43 x 43 wit grijs	p.m2	ƒ	49,50
wandtegels vanaf	p.m2	ƒ	28,50

OOK UW ADRES VOOR SIERBESTRATING, OPEN HAARDEN EN KACHELS.
Tijdens de bouwvak zijn wij geopend.

Arnold Opreij

Heerlen, Heerlerbaan 275. Maastricht, Beatrixhaven.

Wij zijn in de bouwvakvakantie open voor het leveren van **betonmortel** Europaweg Nrd. 148, Landgraaf. ☎ 045-312469.

Te k. nw. beschad. binnen- en buitendeuren v.a. ƒ 40,-; rollen dakleer (Rubberroid) 10 m2 v.a. ƒ 20,- t/m ƒ 65,-; daktrim ƒ 10,- 2½ mtr.; underlaymentplaten ƒ 45,-; laminaatparket topmerk LAMET (normaal ƒ 100,-) nu ƒ 40,- + ƒ 35,- p.m2.; B-keus ƒ 25,- + ƒ 30,- p.m2. Rennemigerveldweg 70 A, Heerlen. Tel. 045-729710.

Te koop STENEN v.a. ƒ 0,25; cement 50 kg à ƒ 11,50; nieuwe pannen vanaf ƒ 1,25 p.st.; houten balken tegen zeer lage prijzen; tuinschermen op maat gemaakt; en zand, grind en bosgrond. Bouwmat. De Grubbe, Grubbenlaan 50, Hoensbroek (naast Mega). Tel. 045-219428.

Te k. 60 stalen SCHROEFSTEMPELS voor ƒ 1.000,-. 045-271955 na 22 uur.

In/om de tuin

DOMPELPOMPEN voor kelders en vijvers, 7.000 liter per uur, 220 V, ƒ 225,-. Jo Knops, Rijksweg Zuid 195, Sittard. Tel. 046-512718.

TUINDECORATIES: sierbestrating, boomschors, zand, grind, cement, keien, natuurstenen, tuinschermen, tuinhout, plantenbakken, bielzen, palissaden, etc. Veel keus! Scherpe prijs! Cremers BV, Valkweg 32-Industrieterr. Abd.-bosch Landgraaf. Tel. 045-312127.

Koop uw TUINHOUT bij de man die het impregneren kan! Impreg Tuinhout b.v., houth. en impregneerbedrijf, In de Cramer 18, Heerlen. 045-717733, bezorgen mog.

BETONBEELDEN voor binnen en buiten. Alles voor uw vijver! Creugers Beton, Economiestr. 46, Koumen-Zuid, Hoensbroek (bij station). Tel. 045-213877.

Dautzenberg GRASZODEN 1e kwaliteit, bezorgd door geheel Z-Limburg en aanleg. Telef. 04450-2131.

Voor Piccolo's zie verder pagina 32

WIST U dat wij in Brunssum en omgeving de meeste bestaande woningen verkopen? Derhalve TE KOOP GEVRAAGD voor onze cliënten, woningen in Brunssum en omgeving. Geen verkoop: geen kosten.

Brunssum — **Backstraat 3.** Vrijst. woonhuis met garage op goede lokatie. Ind.: hal, keuken, woonkamer met plavuizen en open haard, balkon, terras en tuin, 3 slpk., badkamer, diverse bergingen. Pand is geheel onderkelderd en voorzien van rolluiken. Pr. n.o.t.k.

Brunssum — **Rumpenerstraat 151.** Beleggingsobject of voor eigen gebruik woon/winkelpand in drukke winkelstraat, vr.pr. ƒ 139.000,- k.k.

Schinveld — Kloosterlaan 46. Tussengelegen woonhuis, zeer ruim en zeer goed onderhouden, woonkamer 50 m², keuken met app. 3 gr. slk. tevens zolder met 2 kamers. Dit pand moet u gezien hebben. Vr.pr. ƒ 280.000,- k.k

Brunssum — **ABC-straat 2A.** Centraal gelegen appartement in de wijk Treebeek. Vr.pr. ƒ 625,- netto per maand bij volledige financiering.

RENTE vanaf 5,7%.

INSTAPTARIEF SPAARHYPOTHEEK 5,7%!!! Eff. 5,9%.

assurantie-, financierings- en adviesburo van Oppen bv

Lindeplein 5, 6444 AT Brunssum, tel. (045) 254543 - fax (045) 257128.

!!! NET EVEN BETER !!!

HUIZEN GEZOCHT!

ALS SPECIALIST voor onroerende goederen in de streek rond Aken zijn wij in het nederlandse grensgebied voortdurend op zoek naar geschikte objekten voor onze betaalkrachtige klanten.

UW PERSOONLIJK VOORDEEL zijn onze pluspunten voor u: competentie • vakkennis • langdurige internationale ervaring want wij komen op voor u belangen ten opzichte van:
- een reële prijsstelling bij de verkoop van u onroerend goed
- een verkoop-afwikkeling zonder problemen
- een snelle verkoop van u huis

PROFITEERD U ervan, dat wij gewoon meer te bieden hebben dan anderen want een goede dienstverlening brengt u meer winst als kosten en spaart een hoop ergernis.

EEN BELONING VAN DM 250,- betalen wij aan diegene, die ons helpt aan iemand, die een huis te koop heeft. Belt u ons voor meer informatie.

HAUSVERMITTLUNG & FINANZIERUNG **APPEL**

0049/241/27715 • 9.30–13.30

TE KOOP *bij de makelaar van Limburgse huize....*

Heerlen — **Vr.pr. ƒ 139.000 k.k.**
Leuk halfvrijstaand woonhuis met c.v. en o.a. woonk. (4x5), keuken (3x3), 3 slaapkamers en douche op 155 m² grond. Geheel onderkelderd en voorz. van rolluiken. De achtergevelramen zijn uitgevoerd in kunststof met thermopane.

Ransdaal — **ƒ 295.000,- k.k.**
Karakteristiek vrijst. woonhuis in het dorpscentrum. Ind.: o.a. provisiekelder, hal, woonk., eetk., grote woonkeuken, badk., div. bergingen, carport en friture. 1e verd.: 3 slaapk. 2e verd.: 4 mansardekamers. Besloten tuin (perc.opp. 340 m²)

Simpelveld — **ƒ 178.000,- k.k.**
Uitstekend onderh. tussengelegen woonhuis. 1e etage: woonk. en woonkeuken (eiken inb. + app.). 2e etage: 2 slaapk., luxe badk. Beg. grond: 3 kmr. app. Perc.opp 100 m²

Slenaken — **prijs n.o.t.k.**
Ruim halfvrijst. woonhuis m. garage en 2 vakantieapp. Ind. woonhuis: souterain, garage (ca. 25 m²) en kelderruimten. Beg. grond: woonk. (26 m²), woonk.. 1e verd.: 3 slaapk. en 'n douche. In de bijgebouwen is 'n 2-persoons en 'n 4-persoons vakantie-app. De inventaris v.d. app. is in de koop begrepen. Perc.opp. is 325m². Grotendeels voorzien van thermopane + rolluiken.

Ons kantoor is geopend van 10.00-13.00 uur

VONCKEN MERTENS
MAKELAARDIJ OG/ VERZEKERINGEN EN GELDZAKEN
Rijksweg 9 6271 AB Gulpen
tel.: 04450 -1724/1754 fax.: 04450 -1780

PAUL SIMON
MAKELAARDIJ B.V.
ASSURANTIËN·TAXATIES
HYPOTHEKEN·FINANCIE

EUROPAWEG ZUID 214 UBACH OVER WOR

Ubach over Worms:
Aan besloten straat gelegen goed onde ruime woning met berging, carport en af sloten tuin; Ind. o.a. keuken, ruime woonk., slaapk. badkamer met toilet, ligbad, zold (vaste trap)
Prijs: ƒ 187.500,- k.k.

Kerkrade-Centrum:
Op uitstekende lokatie gel. vrijst. bungalow met tuin en gar.. Ind. o.a. kelder, garage, hal, L-vorm. woonk. met open haard, keuken met aanb. install. en appar., terras, 2 slaapk badk. met ligbad, toilet.
Vraagprijs: ƒ 348.000,- k.k.

Heerlen-Heerlerbaan:
Tussenliggend woonh. met berging en tuin Ind. o.a.: hal, toilet, trap naar verd., L-vorm woonk. met tegelvloer, open keuken, slaapk., badk. met douche, zolder via vaste trap. Gedeelt. dubb. glas.
Vraagprijs: ƒ 179.000,- k.k.

Kerkrade West:
Goed onderh. grote tussenwoning met ruime indeling; gang; woonkamer met parket, keuken, terras, tuin; 3 slaapk., badkamer; ruime zolder (vaste trap) met 4e slaapk.; geen garage.
Prijs: ƒ 189.000,- k.k.

Op zaterdag is ons kantoor geopend van 10.00 tot 13.00 uur.

NVM **045-31818**

BLONDÉ BELEGGINGEN
Uw huis verk
Wij kopen di
045-743490

Een woning van Ruijters, vast goed!

RUIJTERS

Te koop

BRUNSSUM, Honingboomstraat — H
Goed gel. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: souterrain:waskelder, garage. Beg. gr.: hal/entree, toilet, keuken, woonkr. met o.h. 1e verd.: overloop, 3 slaapkrs., badkr. met zitb., bidet en v.w. 2e verd.: vliezotrap naar zolder. Aanv.: i.o. Prijs: ƒ 165.000, k.k.

BRUNSSUM, van Ruysdaelstraat — H
Rustig gel. halfvr. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: Souterrain: 3 kelders. Beg. gr.: entree met toilet, keuken met app., woonkr. 1e verd.: overloop, 4 slaapkrs., doucheruimte met v.w. 2e verd.: vliezotrap naar zolder. Aanv.: i.o. Prijs: ƒ. 159.000,- k.k.

BRUNSSUM, Stadhouderstraat — H
Halfvr. drive in woning met tuincontact, c.v., garage. Ind.: Beg. gr.: entree met tegelvloer, bergkast, waskr., grote garage. 1e verd.: overloop, woonkr., keuken. 2e verd.: overloop, douche met v.w en toilet, 3 slaapkrs. Aanv.: i.o.
Prijs: ƒ 175.000,- k.k.

ECHT-PEY, Lelfert — S
Roy. halfvrijst. woonh. met c.v., kelders, garage, werkplaats en tuin. Ind. o.a.: woonkr., 2 keukens, 2 badkrs., bijkeuken, 3 slaapkrs. Het pand biedt vele mogelijkheden. Aanv.: i.o. Koopprijs: ƒ 195.000,- k.k.

GELEEN, v. Ostadestraat — S
Op goed loc. gel. halfvrijst. woonh. met c.v., garage, kelder, berging en besloten tuin. Ind. o.a.: living met open haard, tuinkr., keuken, 3 slaapkrs., badkr. met ligb., v.w. en toilet. Aanv.: i.o.
Koopprijs: ƒ 214.000,- k.k.

GELEEN, Rijksweg Noord — S
Zeer ruim, tussengel. woonh. met c.v., kelder en tuin. Ind. o.a.: woonkr., open keuken, bijkeuken, badkr., wasruimte, 4 slaapkrs., badkr, wasgelegenh., vaste trap naar zolder. Pand is ook via achterkant bereikbaar, evt. bedrijfsmatig te gebruiken. Aanv.: i.o. Prijs: ƒ 269.000,- k.k.

GELEEN, Rijksweg Noord — S
Roy. vrijst. herenh. met c.v., garage, kelder en grote tuin. Perc.opp.: 912 m2. Ind. o.a.: living ensuite (± 47 m2), keuken, 5 slaapkrs., bet. badkr. met ligb., v.w., toilet, vaste trap naar zolder. Aanv.: i.o.
Vraagprijs: ƒ 375.000,- k.k.

HEERLEN, Geleenstraat — H
In centrum gel. goed onderhouden appartement met c.v., berging en lift. Ind.: hal, toilet, woonkr., slaapkr., doucheruimte, keuken, bijkeuken. Aanv.: direct.
Prijs: n.o.t.k.

HEERLEN, Kap. Ramakersstraat — H
Goed gel. halfvr. woonh. met c.v. en tuin. Ind.: Souterrain: 2 kelders. Beg. gr.: hal, toilet, woonkr. met leistenen vloer en o.h., keuken met app., slaapkr., badkr. met ligb. 1e verd.: overloop, 4 slaapkrs., toilet. 2e verd.: grote zolder. Aanv.: i.o.
Prijs: ƒ 235.000,- k.k.

HEERLEN, Raadhuisstraat — H
Souterrain:berging. Appartement; entree, met toilet en bergkast, badkr. met ligb. en v.w., slaapkr, woonkr met parketvl., keuken met balkon. Aanv.: i.o. Prijs: ƒ 129.000,- k.k.

HEERLEN, Riekhof — H
Prima gel. halfvr. woonh. met c.v. en tuin. Ind.: entree, toilet, woonkr. met half open keuken en parketvloer, berging. 1e verd.: overloop, 3 slaapkrs., badkr. met ligb., douche, v.w. en 2e toilet. Het gehele pand is geïsoleerd en verkeert in uitstekende staat van onderhoud. Aanv.: i.o.
Prijs: ƒ 195.000,- k.k.

HEERLEN, Thorbeckestraat — H
Rustig gel. halfvr. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: kelder, entree, toilet, living, keuken, garage/berging. 1e verd.: overloop, 2 slaapkrs., badkr. met ligb., v.w., 2e toilet. 2e verd.: vaste trapnaar zolder (mog. voor 3e kamer). Aanv.: i.o.
Prijs: ƒ 179.000,- k.k.

HOENSBROEK, Heerlerweg — H
Uitst. gel. halfvr. woonh. met c.v., garage en grote tuin. (perc. opp.: 575 m2). Ind.: ruime hal, toilet, L-woonkr. met o.h., keuken, bijkeuken, garage. 1e verd.: overloop, 3 slaapkrs., geheel betegelde badkr. met ligb., douche, v.w. en 2e toilet. Het pand verkeert in prima staat van onderhoud. Aanv.: direct Prijs: op aanvraag

LANDGRAAF, Heereweg — H
Goed gel. halfvr. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.:hal, woonkr., keuken, garage. 1e verd.: overloop, 3 slaapkrs., badkr. met ligb., 2e toilet. Aanv.: direct.
Prijs: ƒ 185.000,- k.k.

LANDGRAAF-HOEFVELD — H
Rustig gel. halfvr. woonh. met c.v., berging, carport en tuin. Ind.: o.a. hal, toilet, woonkr. met allesbrander, eetkeuken met app., 3 slaapkrs., badkr. met ligb., douche, v.w. en bidet, apart 2e toilet. Vliering. Het gehele pand is voorzien van rolluiken. Aanv.: i.o.
Prijs: ƒ 230.000,- k.k.

LANDGRAAF, Reeweg — H
Goed gel. vrijst. semi-bungalow met garage en loods (perc. opp.: 1450 m2). Ind.: Beg. gr.: ruime hal, living met o.h. en parketvloer, keuken met app., serre, badkr. met ligb., dubb. v.w. en douche. 2 ruime slaapkrs., loods (± 72 m2). 1e verd.: ruime zolder. Aanv.: i.o. Prijs: ƒ 450.000,- k.k.

LANDGRAAF, Vlekkenkamp — H
Uitstekend gel. vrijst. bungalow met c.v., inpandige garage en tuin. Perc. opp.: ± 1300 m2. Ind.: souterrain: grote hobbyruimte, div. bergingen, wijnkelder. Beg. gr.: ruime hal, living met o.h. (± 72 m2), keuken, waskeuken, bijkeuken, 4 slaapkrs., 2 badkrs. Het pand verkeert in prima staat van onderhoud. Aanv.: i.o. Prijs: ƒ 625.000,- k.k.

NUTH, Valkenburgerweg — H
Goed gel. woonh. met c.v., zij-ingang, berging en mooi aangelegde tuin. Ind.: kelder. Beg. gr.: entree, toilet met fonteintje, woonkr., keuken met app., badkr. 1e verd.: overloop, 2 grote slaapkrs. 2e verd.: vaste trap naar grote hobbyzolder. Het pand is v.v. kunststof kozijnen, ged. rolluiken en alarminstallatie. Aanv.: i.o. Prijs: ƒ 195.000,- k.k.

OIRSBEEK, Bachstraat — S
Uniek gelegen halfvrijst. woonh. met c.v., berging, schitterende tuin met zwembad en tuinhuis. Ind. o.a.: woonkr. met open haard, keuken, studeerkr., 3 slaapkrs., badkr. met ligbad en 2e toilet. Perc.opp.: 825 m2. Aanv.: i.o. Vraagprijs: ƒ 285.000,- k.k.

PUTH, Onderste Puth — S
Gunstig gel. semi-vrijst., carré-vormige boerenwoning met schuur en diverse stallen. Voor vele doeleinden geschikt, o.a. dubbele bewoning. Ind.: 2 kelders, 2 keukens, 3 woonkrs., 2 douches, bijkeuken, berging, 6 slaapkrs., vaste trap naar zolder. Grondopp.: ca. 2.000 m2.
Vraagprijs: ƒ 348.000,- k.k.

SCHINVELD, Nieuwwijkstraat — S
rustig gel. vrijst. woonh. met grote garage en tuin met vijver. Ind. o.a.: L-vorm. woonkr., grote keuken met apparatuur, bijkeuken, 4 slaapkrs., badkr. Aanv.: spoedig.
Vraagprijs: ƒ 279.000,- k.k.

STEIN, Heerstraat Nrd. — S
Roy. vrijst. herenh. met c.v., kelder en prachtige tuin met veel privacy. Perc. opp.: 810 m2. Ind. o.a.: L-vorm. living met open haard, mod. keuken met app., ap. zitkr., tuinkr., bijkeuken, 3 slaapkrs., badkr. met ligb., douche. Vaste trap naar zolder. Pand is voor velerlei doeleinden geschikt. Aanv.: i.o.
Prijs: op aanvraag.

Nieuwbouw

BRUNSSUM, Raadhuisstraat — H
Aan de Raadhuisstraat worden 11 vrije sector appartementen met balkon gebouwd. Ind.: berging, entree, hal, woonkr. met open keuken, 2 slaapkrs., badkr. met douche, v.w. en toilet. Prijs: ƒ 157.900,- v.o.n.

HEERLEN, Sittarderweg — H
Op deze goed bereikbare en centraal gelegen lokatie te Heerlen worden 25 premie A-woningen gerealiseerd. De woningen worden degelijk gebouwd en goed afgewerkt. Woonkr., keuken, hal en toilet zijn op de beg. gr., evenals de inpandige berging (mogelijkheid uitpandige berging). Op de 1e verd. zijn 3 royale slaapkrs. en een badkr. met douche. De zolder is bereikbaar via een vliezotrap. (mogelijkheid voor vaste trap). Deze aantrekkelijke woningen hebben een tuin aan de voor- en achterzijde.
Prijs: ƒ 142.000,- v.o.n. excl. renteverlies.

België

MAASMECHELEN, Hermanslaan — S
Op zeer goede locatie op enkele minuten van autoweg gel., uitst. onderh. vrijst. landh. met c.v., souterrain, dubb. garage, en mooie besloten tuin. Perc.opp.: ± 800 m2. Ind. o.a.: royale living (± 48 m2) met vide en open haard, zitkr. met open haard, 2 tuinkrs., mod. keuken met app., grote bijkeuken, 3 ruime slaapkrs., badkr. met ligb., douche, vliering. Aanv.: i.o.
Koopprijs: ƒ 395.000,- k.k.
2 Bouwkavels.
Prijs per kavel Bfrs. 1.500.000,- k.k.

MAASMECHELEN, Klevitstraat — S
Op uitst. loc. gel. goed onderh. vrijst. landh. met c.v., inp. garage, tuinhuisje en tuin. Ind. o.a.: living m. open haard (± 46 m2), mod. keuken, 3 slaapkrs., badkr. met ligb., zolder. Aanv.: i.o. Prijs op aanvraag.

S - Inlichtingen kantoor Sittard
H - Inlichtingen kantoor Heerlen

RUIJTERS
Ruijters Makelaardij B.V. – Sittard Maastricht Heerlen
6131 AL Sittard - Rijksweg Zd 35 - Tel. 046 – 595151
6411 AT Heerlen - Van Grunsvenplein 12 - Tel. 045 – 713746
6221 ED Maastricht - Wycker Brugstraat 62 - Tel. 043 – 218941

Taxaties, Hypotheken, Financieringen, Verzekeringen

UW HUIS VERKOCHT SNEL EN GOED VIA AQUINA! NVM MAKELAAR

SITTARD
HAAG SITTARD. EDISONSTRAAT 15
Moderne bungalow met fraaie tuin. Ind.: hal, ruime woonkamer met lametvloer, open keuken met koelkast, kookplaat en afzuigkap, mooie badkamer met douche, toilet, wastafel met ombouw, 2 slaapks, berging, houten tuinberging, vijver, terassen. Bwjr 1989. Aanv. in overleg.
Prijs ƒ. 175.000,— k.k.

SCHINNEN
SCALAHOF 23 (A.D.ALTAARSTRAAT)
Modern ruim woonhuis met c.v. en tuin. Ind.: hal met tegelvloer, toilet, ruime woonkamer, keuken, bijkeuken/berging, tuin met terras. 1e Verd: overloop, 3 slaapkamers, fraaie badkamer met ligbad + douche. 2e Verd: zolderberging. Bwjr 1990. Aanv. november 1994.
Prijs ƒ. 174.000,— k.k.

HEERLEN
SINTERMEERTENSHOFKE 11
In fraaie wijk gelegen patiobungalow met c.v. en garage. Ind.: hal/eetkamer, portaal met toilet en berging, woonk. ca. 50 m2 met zicht op patio, keuken met eenvoudige inrichting, gang naar 3 slaapkamers en badkamer met douche, toilet en v.w. Object vertoont achterstallig onderhoud. Bwjr. ca. 1965. Aanv. direkt.
Prijs ƒ. 275.000,— k.k.

HEERLEN
DR. HUSTINXLAAN 18
Prima gelegen halfvr. woonhuis met garage. Ind.: hal, woonkamer met parket, keuken met aanbouwinstallatie, tuin met terras en gazon, garage/berging. 1e verd.: overloop, 4 slaapkamers, badk. met ligbad, v.w. en toilet. Grotendeels hardhout/kunststof met dubbel glas. Bwjr 1968. Perc. 296 m2, aanv.direkt.
Prijs ƒ. 279.000,— k.k.

HEERLEN
AMBACHTSTRAAT 5 EN 7
Ruim woonhuis c.q. woon-praktijkobject met c.v., gelegen nabij het centrum van Heerlen. Ind: kelderruimte. Beg.gr.: hal, kantoorruimte, berging, keuken, klein binnenhofje. 1e Verd.: overloop, woonkamer, keuken, slaapkamer, balkon. 2e Verd.: via vaste trap, overloop, doucheruimte, 2 kamers. Begane grond + kelder thans als kantoorruimte verhuurd, overig thans leeg te aanvaarden.
Prijs ƒ. 179.000,— k.k.

aquina NVM MAKELAAR
Makelaardij O.G., Taxaties, Hypotheek-adviescentrum
L. AQUINA en E. WEERTS
Ruys de Beerenbroucklaan 28, Heerlen
Oók zaterdags van 10.00 tot 13.00 uur.
045-715566

NEDU MAKELAARDIJ
"De makelaar in tevredenhe
BEHEER/VERHUUR O.G. • MAKELAARDIJ • TAXATIES • HYPOTHEKEN • ASSURANTI

TE KOO

HEERLEN/ZUID:
"Uitstekend gelegen patio-bungalow met garage!"
Ind. hal, ruime woonk. m. open haard, keuken m. app 3 slaapk., waarvan één met badk, berging, aparte douche. Geïsoleerd, dubb. beglaasd en ged. roll. Nie c.v. ketel. Alle ramen/kozijnen in aluminium uitgevo Aanv. in overleg. **Vraagpr. f. 345.000,-**

HEERLEN/WELTEN:
"Zeer aantrekkelijk gesitueerd royaal halfvrijstaand woonhuis!"
Ind: hal met garderobe, living (41 m²) met aparte eetkamer (18 m², ook geschikt als slaapk.), woon-eetkeuken, 3 ruime slaapkmrs. m. balkon, badk. m. v.w. en 2e toilet. Aanv. direkt.
Kooppr. f. 190.000,- k

HEERLEN:
"Aan achterzijde geheel vrijgelegen (visvijver met groen gebied) royaal halfvrijstaand woonhuis met garage en diepe achtertuin!"
Ind: hal, Z-vormige woonkamer m. parketvl., ruime keuken compl. uitgev. m. inb. app., 3 grote slaapkmrs. grote badk. m. ligb., douche enz. Grote zolder m. mog voor 4e slaapk. en vaste trap. Aanv. spoedig.
Vraagpr. f. 269.000,- k

HEERLEN/DE ERK:
"Op toplokatie gelegen ruim halfvrijstaand herenhuis op een perceel van 475 m²!"
Ind. sout: hal/berging, gar. 1e/2e verd. hal, woonk., keuken, eet/werkamer (5.50 x 3.00) 4 slaapk., badk. ligb., v.w. en 2e toilet. Geh. beg. grondvloer in marm Geïsoleerd en grotendeels dubb. begl. Aanv. in overl. desgewenst op korte termijn.
Vraagpr. f. 395.000,- k

AMSTENRADE:
"Uitstekend gelegen ruim halfvrijstaand woonh
Ind. kelder, hal, L-vormige woonk. (± 40 m²) ruime woon/eetkeuken, ... 3 slpk's, badk. zolder. Ruime achtertuin m. veel privacy. Perc opp. 283 m². Aanv. in overleg. **Vraagpr. f. 195.000,- k**
VERKOCHT

HOENSBROEK:
"Ruim, uitstekend gebouwd halfvrijstaand woonhuis met garage!"
Ind. hal, mooie woonk., keuken, garage, 3 slaapk., badk. m. ligb. douche ... toilet. Zolder bere via vaste trap ... voor 4e slaapk. Geïsolee dubbel beglaasd en alle ramen/kozijnen hardhout. Ankerloze spouwmuren. Bwjr. 1989. Aanv. op korte termijn. **Vraagpr. f. 215.000,- k**
VERKOCHT

LANDGRAAF/HOEFVELD:
"Grotendeels vrijstaande bungalow in prachtige woonomgeving!"
Ind. hal, L-vormige woonk. (± 41 m²) m. open haard, keuken m. app., bijkeuken, 4 slaapk. badk. m. ligb. v. en 2e toilet, separate douche-ruimte, grote verwarmd gar. Geïsoleerd. Perc. opp. 605 m². Aanv. 1-9-1994.
Vraagpr. f. 342.000,- k

EMMAPLEIN 12, HEERLEN
TEL. 045-711500
Maandag t/m vrijdag van 9.00-17.30 uur, kantoor op zaterdag geopend van 9.00-13.00 uur

Nederland 1

Avro/KRO
08.00-10.59 Alles kits. Gevarieerd kinderprogram.
11.00 Highlight. Portret. Herh.
11.30 Uitvinders. 11-delige documentaireserie over uitvinders. Herh.
12.00 De keuze. Serie over mensen die voor moeilijke keuze stonden.
12.50 Lied.
12.55 Peter. Sketch. Herh.
13.00 (TT) Journaal.
13.07 Gehandicaptensport. Afl. 2.
13.50 De ontwikkeling van de computer. Afl. 4. Herh.
14.39 Man en macht. Afl.: Hij heeft een relatie. Herh.
15.19 Peter. Sketch. Herh.
15.25 Culturele antropologie. Afl. 11.
16.00 (TT) Journaal.
16.05 Melkhuisje '94. Open Nederlandse Tenniskampioenschappen vanuit Hilversum, halve finale.
17.40 (TT) Hints. Spel. Herh.
18.15 Sesamstraat. Afl.: Insekten.
18.30 Next stop Europe. Serie informatieve documentaires waarin jongeren hun land of stad voorstellen. Afl. 5: Australië.
18.40 Zevenmijlskoffers. Serie verhalen over vluchtelingen in sprookjesvorm. Afl. 2: Tussen hemel en aarde.
De Bosnische vluchtelinge Mira en haar dochter Aska zijn naar Nederland gevlucht. Ze gaan een onzekere toekomst tegemoet en bevinden zich in dezelfde positie als de prins uit het sprookje dat Mira vanavond vertelt.
19.00 Thunderbirds. Engelse poppenserie. Afl.: Cry wolf.
19.29 De achtbaan. Informatieve serie over moderne vormen van communicatie. Afl. 3: De wassalon.
20.00 (TT) Journaal.
20.26 Moon over Parador. Amer. speelfilm uit 1988. Herh.
22.08 This gun's for hire. Documentaire over een bijeenkomst van duizenden (aspirant-)huurlingen in een hotel in Las Vegas.
22.36 ■ Alan Ladd-cyclus: This gun for hire. Amerikaanse speelfilm uit 1942. Met: Alan Ladd e.a.
23.54-23.59 Journaal.

Nederland 2

EO/Veronica
11.53 Nieuws voor doven.
12.00-16.00 (TT) Melkhuisje '94. Tennis, halve finales vanaf het Melkhuisje in Hilversum.
17.58 2 Vandaag. Met om:
18.00 Journaal.
18.15 Actualiteiten.
18.30 Hoofdpunten uit het nieuws
18.38 Studio sport. Beelden van de Goodwill Games.
19.17 Wekelijkse lottotrekking.
19.25 Ik weet het beter. Spel.
19.54 Ronde van Texel. Reportage over de 17e Ronde van Texel, een internationaal zeilevenement.
20.24 Okavango. Amerikaanse serie.
-21.15 Het ziekenhuis. 11-delige documentaireserie over verschillende afdelingen van een ziekenhuis. Afl. 7: Oogheelkunde. Herh.
21.47 Uitvinders. 11-delige documentaireserie over uitvinders. Afl. 6.
22.19 (TT) Wereld van verschil.
22.45 De keuze. Serie over mensen die iets positiefs gedaan hebben met een moeilijke situatie. Afl. 6.
23.35 Studio Sport. Met beelden van de Wereld Ruiter Dagen (dressuur - kur op muziek) en de Goodwill Games, waarin de onderdelen; finales boksen, turnen voor teams en een samenvatting van de volleybalwedstrijd tussen de damesteams van Nederland en de VS.
00.50-00.55 Journaal.

● *Rebecca Gibney en Peter O'Brien uit 'Flying doctors'. (Ned. 3 - 18.35 uur).*

Nederland 3

Vara/NOS
08.53-09.00 Nieuws voor doven.
14.00 (TT) Studio Sport. Verslag van de Wereld Ruiter Spelen: military uithoudingsproef.
17.53 Nieuws voor doven.
18.00 Journaal.
18.18 Dieren centraal. Over opmerkelijke dieren in dierentuinen.
18.35 Flying doctors. Austral. doktersserie. Afl.: De schijn ophouden. Elaine Dermody laat zich door Chris voor kneuzingen behandelen die ze bij een val zou hebben opgelopen. Chris twijfelt aan haar verhaal.
19.23 (TT) Lingo. Woordspel.
19.45 Lois en Clark: Nieuwe avonturen van Superman. Amerikaanse serie. Afl.: De wereld van illusies.
Een aantal kinderen van rijke ouders uit Metropolis wordt gekidnapt en pas nadat losgeld betaald is, vrijgelaten. Per ongeluk wordt ook het zoontje van de huishoudster van een rijke zakenman meegenomen; zijn moeder roept de hulp in van Lois en Clark.
20.35 (TT) Oppassen!!!! Nederlandse comedyserie. Afl. 6: Verrassingen.
De informatietechniek gaat ook Huize Bol-Buys niet voorbij: opa Henry heeft een super de luxe computeragenda. En Anna heeft een onbereikbare liefde op 't oog. Opa William geeft haar een tip. De agenda van Henry geeft een belangrijke datum aan, dus wordt er een feestje georganiseerd.
21.00 (TT) Fons Jansen - Kwartetten. Samenstelling uit het 4e theaterprogr. van deze cabaretier.
22.00 Journaal.
22.15 Studio sport. Terugblik op de Wereld Ruiter Spelen en een samenvatting van de voetbalwedstrijd PSV-Eintracht Frankfurt.
22.50 Nova. Actualtieitenprogramma.
23.20 Trekking dagelijkse lotto.
23.23 (TT) Twee voor twaalf. Quiz.
23.56 Museumschatten. Prof. Dr. Henk van Os, directeur van het Rijksmuseum, geeft achtergronden bij voorwerpen uit Nederlandse musea. Herh.
00.01-00.06 Nieuws voor doven.

RTL4

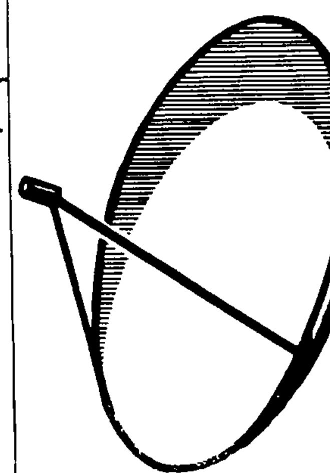
06.30 Hei elei kuck elei. Luxemburgs programma.
07.00 Telekids in Amerika. Kinderprogramma.
12.00 Ron's honeymoon quiz. Herh.
13.30 Fairy tales: Galdiro Blancaflor, the demon's daughter. Tv-film van Jesus Garcia de Duenas.
Martin, een jonge boer, is een hartstochtelijk kaartspeler. Hij wint zo vaak dat hij het waagt de duivel uit te dagen. Martin wint ook van hem, maar de duivel neemt wraak. Hij wil dat Martin drie taken uitvoert in zijn eigen duivelse onderwereld.
15.10 Klasgenoten. Herh.
16.10 The streets of San Francisco. Amerikaanse politieserie.
17.05 Life goes on. Serie. Herh.
18.00 Zes uur nieuws.
18.10 Disney Festival.
19.00 Family matters. Amer. comedy.
19.30 Half acht nieuws.
19.50 Weer.
20.00 Beverly Hills 90210. Serie.
20.55 Soundmixshow.
22.30 Twilight zone. Amerikaanse dramaserie.
23.00 Nieuws en weer.
23.15 Walk like a man. Amerikaanse comedy uit 1987 van Melvin Frank.
Bobo groeit op in de wildernis, maar door het lot wordt hij weer herenigd met zijn familie. Bobo is onvoorspelbaar en wild en is, volgens broer Reggie, de miljoenen, die zijn vader hem heeft nagelaten, niet waard. De mooie Penny helpt Bobo in de wrede beschaafde wereld en leert hem op eigen benen te staan.
00.55 The man who fell to earth. Amerikaanse speelfilm uit 1986.
De planeet Anterus wordt bedreigd door dodelijke stralingen. Dory overleeft als enige een ruimteschipongeluk en stort neer op aarde. Zijn missie om Anterus van de ondergang te redden wordt door zijn verblijf op aarde onderbroken. Dory raakt emotioneel betrokken bij Eva Milton en haar zoon Billy. Ondertussen zit de regering achter hem aan en lijkt Dory steeds verder van zijn thuisland verwijderd.
02.40 Nachtprogramma.

RTL5

18.00 C.O.P.S. Cartoon.
18.25 Sport: Futbol Mundial.
18.55 M.A.S.H.. Serie. Herh.
19.25 De Rabo Top 40.
20.05 Studs. Amer. datingshow.
20.35 Civil wars. Amerikaanse dramaserie.
21.25 Weer.
21.30 Half tien nieuws.
21.45 Palace guard. Amer. serie.
22.40 Playboy late night. Erotisch magazine.
23.10 The gang that couldn't shoot straight. Amerikaanse actiefilm uit 1971. Met Robert de Niro e.a.
Een topman van de maffia, Baccala, heeft het voor het zeggen in Brooklyn, New York. Omdat Kid Sally, een van zijn volgelingen, volgens Baccala een beetje te inhalig begint te worden, heeft hij een leuke opdracht voor hem verzonnen: het organiseren van een zesdaagse fietsrally. Deze valt echter volledig in het water en Kid Sally en de zijnen verklaren de oorlog aan Baccala.
00.55 Hei elei, kuck elei aktuell. Luxemburgs programma.
01.25 Nachtprogramma.

● *Scène uit de Amerikaanse actiefilm 'The gang that couldn't shoot straight'. (RTL5 - 23.10).*

RTBF/La Une

11.00 Ciao Italia. **11.30** EspaNol con Victor. **12.00** Vivre à Bruxelles. **12.30** Autant savoir. **13.00** Nieuws. **13.20** Télétourisme. **13.50** Ennemies: a love story. Amer. komedie uit 1989. **15.45** Papa, maman, l'amant de maman. Animatiefilm. **15.55** Les carnets du bourlingueur. Magazine met reportages. **16.30** L'Odyssée de l'esprit. Afl. 3. **17.30** Nouba nouba. **18.00** Beverly Hills, 90210. Afl. 17. **18.50** Genies en herbe intern.. **19.30** Nieuws. **20.05** Le jardin extraordinaire. **20.45** Votez pour moi. Amer. misdaadfilm. **22.25** Contacts. Verkeerstips. **22.30** Dites-moi. **23.35-23.55** Laatste nieuws.

SPORTS 21

13.00 Autosport. Formule 1-races om de Grote Prijs van Duitsland. Live. **14.00** Autosport. Porsche Cup 94: Grand Prix van Engeland. **14.15** Tennis. Belgische Kampioensch. **19.06** Spirou et Fantasio. Tekenfilm. **19.30** Zie RTBF/La Une. **20.01-23.55** L'adieu au roi Baudouin. Documentaire.

TV 5

06.00 Ochtendprogr. **12.00** Nieuwsflits. **12.05** Montagne. **12.40** Weerbericht. **12.45** Nieuws. **13.00** Horizons. **13.30** Autovision. **14.00** Reflets images d'ailleurs. **14.55** Sport uit Afrika. **15.50** Correspondance. **16.00** Nieuws. **16.10** Méthode Victor. **16.30** Génies en herbes intern. **17.00** Les débrouillards. **17.30** Clip postal. **18.00** Perfecto. **18.30** Nieuws. **19.00** Embarquement porte no. 1. Afl.: Lissabon. **19.25** La météo de cinq continents. **19.30** Nieuws. **20.00** L'or et le papier. Afl. 30. **20.55** La météo des cinq continents. **21.00** Nieuws. **21.40** Jour blanc. Tv-film. **23.10** Demain il fera beau. **00.10** Nieuws. **00.30** Scoubidou. **01.30** Bouillon de culture. **02.50** Sport. Herh. **03.50** Correspondance. **04.05** Pas de problème. **05.00** Claire Lamarche.

RAI UNO

06.00 Ochtendprogr. **12.30** Nieuwsflits. **12.35** Maratona d'estate. Vervolg. **12.50** Linea blu. **13.30** Nieuws. **13.55** TG1 tre minuti di ... **14.00** Linea blu. Vervolg. **14.45** Tre piccole parole. Speelfilm. **16.25** Sette giorni al parlamento. **16.55** Quell' Italia del '43. **18.00** Nieuws. **18.20** Il meglio di piu' sani piu' belli. **19.35** Parola e vita. **20.00** Nieuws. **20.30** Sport. **20.40** Giochi senza frontiere. **22.15** Viaggi d'estate. **22.45** Nieuws. **22.55** Speciale TG1. **00.05** Nieuws. **00.15** Il decalogo due. Speelfilm. Aansl.: Nachtprogram.

BBC 1

08.25 nws. **08.30-09.10** Tekenfilmseries. **09.10** The adventures of Skippy.' Kinderserie. **09.35** Swat Kats. Tekenfilmserie. **10.00** Parallel 9. Kindermagazine. **11.55** Clarence, the cross-eyed lion. Amer. speelfilm uit 1965. Deze film vormde de basis van de succesvolle serie Daktari. **13.30** Grandstand. Sportprogr. met om 13.35 Autosport: Vooruitblik op de Grand Prix van Duitsland; 14.00 nws; 14.05 Atletiek: Samenvatting van de Goodwill Games; 14.50 Paardenkoersen vanaf Goodwood; 15.05 Paardesport: Wereld Ruiter Dagen in Den Haag: military, cross-country; 15.30 Paardenkoersen: Vervolg; 17.25 Zwemmen: De Mycil National Championships. **18.05 en 18.15** nws. **18.25** Regionaal nws. **18.30** A word in your ear. Vandaag: Olympisch hordenloper Kris Akabusi. **19.00** Tron. Amer. speelfilm uit 1982. **20.30** Pets win prizes. Spelprogr. **21.10** Police rescue. Australische politieserie. **22.00** One foot in the grave. Engelse comedyserie. **22.30** nws en sport. **22.50** Shirley Bassey. Portret. **23.40** Shirley Bassey in concert. **00.40** From the hip. Amer. speelfilm uit 1987.

BBC 2

07.00 Open University. **13.15** ■ The gay divorcee. Amer. dansfilm uit 1934. Met: Fred Astaire e.a. **14.55** Ways of seeing. Serie kunstprogr.'s. **15.25** ■ A town like Alice. Engelse speelfilm uit 1956. **17.20** Car boots. Reportage over de explosieve toename van het verschijnsel 'car boot sale'. **17.45** Bridesmaids. Amer. tv-film uit 1989. **19.15** Design for an alien world. Serie Open University-progr.'s. Afl. 2. Vandaag over wetenschappers die apparatuur ontwerpen voor een ruimtereis naar Titan, de grootste maan van Jupiter. **19.45** nws en sport. **20.00** A telling eye. Portret van kunstcriticus, essayist en schrijver John Berger. **21.00** Brooklyn Bridge. Afl. 2. **22.00** Seinfeld. Amer. comedyserie. **22.25** Screen Two: Truly, madly, deeply. Engelse speelfilm uit 1991. **00.10-02.00** Goin' south. Amer. speelfilm uit 1978 met Jack Nicholson.

Eurosport

08.30 Step aerobics. **09.00** Zeilen. **10.00** Olymp. magazine. **11.00** Atletiek. **12.00** Boksen. **13.00** Grand Prix van Duitsland voor Formule-1 wagens vanaf Hockenheim, live. **14.00** Tennis. ATP-toern. van Hilversum. Halve finale. Live. **16.00** Wereldruiterspelen vanuit Den Haag. Live. **17.30** Golf. Scandinavian Masters. **19.30** Tennis. ATP-toern. van Hilversum. Halve finale. **21.00** Grand Prix van Duitsland. Hoogtepunten kwalificatie. **22.00** Boksen. **00.00-02.00** Tennis. WTA-toern. van Stratton Mountain. Halve finale. Live.

NBC

05.30 NBC News. **06.00** Business insiders. **06.30** NBC News. **07.00** The McLaughlin Group. **07.30** Hello Austria, hello Vienna. **08.00** ITN World news. **08.30** Europa journal. **09.00** Super shop. **10.00** The McLaughlin Group. **10.30** Memories then and now. **11.00** Entertainment X-press. **11.30** Videofashion! **12.00** NBC News magazine. **13.00** Today. **14.00** Sportprogramma, met om 14.00 Go Intern. motorsport: Supercross vanuit Hongarije en Renault Clio Cup van Spa; 15.00 Golf: Volvo PGA. **16.00** Wheel to wheel. **17.00** Formula One documentaries. Afl.: Car wars 1979. **17.30** This week in baseball. **18.00** Today. **19.00** ITN World news. **19.30** Ushuaia. Avontuurlijke documentaires. **20.30** Dateline. Actueel magazine. **21.30** Executive lifestyles. **22.00** ITN World news. **22.30** The tonight show. Talkshow. **23.30** Talkin' jazz. **00.30** Science-fiction classics: Asphyx. Engelse sf-film uit 1972. **02.00** Classic series. Met om: **02.00** Honey West. Serie. **02.30** Richard Diamond. **03.00** The rogues. **04.00** ■ European cinema season: The round up. Hongaarse speelfilm uit 1965.

MTV

08.00 Pink Floyd weekend. **11.00** The big picture. **11.30** Yo! Raps. **14.00** Pink Floyd weekend. **17.00** Dance. **18.00** The big picture. **18.30** News - weekend edition. **19.00** European top 20. **21.00** Unplugged with Paul McCartney. **22.00** The soul of MTV. **23.00** First look. **23.30** Live! with Radiohead. **00.00** Pink Floyd weekend. **02.00** Beavis & Butthead. **02.30** Marijne van der Vlugt. **04.00-08.00** Night videos.

CNN

24 uur per dag nieuws, met om: 06.30 Diplomatic licence. **07.30** World business this week. **08.30** Earth matters. **09.00** World business this week. **09.30** Style. **10.30** Science and technology. **11.30** Travel guide. **12.30** Healthworks. **13.30** Money week. **14.30** Pinnacle. **15.00** Larry King live. **16.30** Global view. **17.00** Earth matters. **17.30** Your money. 24 uur per dag nieuws, met om: **18.30** Evans and Novak. **19.30** Newsmaker Saturday. **20.00** World business this week. **20.30** Science and technology. **21.30** Style. **22.30** Futurewatch. **23.00** Inside business. **23.30** Showbiz. **00.00** The world today. **00.30** Diplomatic licence. **01.00** Pinnacle. **01.30** Travel guide. **02.00** Prime news. **03.00** Larry King Weekend. **05.00** Both sides ... with Jesse Jackson. **05.30** Capital gang.

Duitsland 1

08.00 eene meene mopel. Kindermagazine.
08.30 Prinz Eisenherz. Afl. 4.
09.00 Tagesschau.
09.03 Käpt'n Blaubär Club. Kinderserie. Afl. 44: Die Kutterinventur.
10.00 Tagesschau.
10.03 Jagd um die Welt: Schnappt Carmen Sandiego! Kinderquiz.
10.30 Stich der Woche. Satirisch.
11.00 Tagesschau.
11.03 Die Dame von Palast Hotel. Duits-Franse speelfilm uit 1985.
12.30 Umschau.
12.55 Presseschau.
13.00 Tagesschau.
13.05 Europamagazin.
13.30 Nachbarn. Vandaag een reportage over de politieke en economische verhoudingen tussen de Baltische staten en het aangrenzende Rusland.
14.00 Ein seltsames Paar. Tv-spel.
15.30 ARD-Ratgeber: Reise. Vakantietips. Vandaag: Familienurlaub.
16.00 Tagesschau.
16.05 Disney Club. Kindermagazine.
17.30 Sportschau. Sportprogramma.
18.02 Heute Abend im Ersten.
18.03 Tagesschau-Telegramm.
18.05 ARD-Wetterschau.
18.10 ARD vor acht. Met om :
18.10 Mich laust der Affe, dierenquiz.
18.40 Golden girls, serie.
19.05 Tagesschau-Telegramm.
19.10 Sportschau, sportprogramma.
19.50 Ziehung der Lottozahlen.
20.00 (TT) Tagesschau.
20.15 Das beste aus dem Musikantenstadl. Compilatie van het afgelopen seizoen van dit volksmuziekprogramma. Met medewerking van artiesten uit Oostenrijk, Zwitserland en Duitsland.
21.45 Tagesthemen.
22.05 (TT) Das Wort zum Sonntag.
22.10 (TT)The principal. Amer. speelfilm uit 1987. Met: James Belushi.
23.55 Marlene Jaschke in Sevilla. Tv-spel.
00.40 Tagesschau.
00.50 Heisse Grenze (Wunderful country). Amer. western uit 1959.
02.25-02.30 Z.E.N.. Galante Barockmusik aus Frankreich. Afl.: Jean-Philippe Rameau: La timide aus den Pièces de clavecin en concert.

Duitsland 2

08.00 Nachbarn in Europa. Actualiteiten in het Pools, Kroatisch en Hongaars.
09.00 Tagesschau.
09.03 Nachbarn. Magazine voor Duitsers en buitenlanders. Herh.
09.45 JOYrobic. Ochtendgymnastiek.
10.00 Tagesschau.
10.03 Verschlusssache Atomtod. Reportage over een atoom-ongeval in de Oeral dat in de doofpot verdween. Herh.
10.45 ARD-Ratgeber: Unterwegs - Das Reisemagazin. Vandaag o.a. hotel-prijzen en Eurodisney.
11.00 Tagesschau.
11.03 Pingu. Poppenserie.
11.10 Ferien auf Saltkrokan. Zweedse serie jeugdfilms uit de jaren '60. Afl.: Glückliche Heimkehr.
12.40 logomobil. Jeugdjournaal.
12.55 Presseschau.
13.00 Tagesschau.
13.05 Diese Woche. Weekoverzicht.
13.25 Bill and Ted's excellent adventure. Amerikaanse speelfilm uit 1989 van Stephen Herek.
14.50 Reiselust. Vandaag o.a. muziekreizen, een Caribisch feest in Londen, interrail-treinreizen en fietsen langs de Oostzee-kust.
15.30 X-treme. Gevarieerd programma rondom extreme sporten.
16.58 Anders Fernsehen 3sat.
17.00 heute.
17.05 Länderspiegel.
17.50 Die grosse Hilfe. Balans van Aktion Sorgenkind.
18.00 The flying doctors. Australische doktersserie. Afl.: Keimende Liebe. Aansl.: Guten Abend. Herh.
19.00 heute.
19.20 Weerbericht.
19.25 Verliebt, verlobt, verheiratet. Duitse serie. Afl.: Geld oder Liebe.
20.15 (TT) Die schönsten Geschichten mit Lilli Palmer. Serie verhalen.
21.45 heute-journal.
22.00 Das aktuelle Sport-Studio.
23.20 heute.
23.25 Die MondSchein-Show. Late-night show. Met vanaf ca. 00.25 een registratie van het Billy Joel-concert van 18 juni jl. vanuit de Frankfurter Festhalle.
01.55-03.45 Purple Rain. Amerikaanse muziekfilm uit 1983.

Duitsland 3 West

09.00 Hilferufe. **09.30** Cursus Engels. **10.00** Die Weinmacher. Serie over wijnen. Afl.: Penedes. **10.30** Cursus Engels. **11.00** Odysseus und die Sterne. Tsjechische jeugdfilm uit 1975. **12.22** Die Lösung. **12.30** Documentaire over de spoorweggeschiedenis van Berlijn. **13.15** Mit Telekolleg II zur Fachhochschulreife. **13.45** Reportage over hoe jongeren met boeken omgaan. **14.15** Es grünt so grün. Afl.: Wasser von oben - Brunnen. **14.30** (TT) Die Flórida-Keys: Schlüssel für Amerikas Hintertür. **15.00** Sport extra. **17.00** Konto. **17.15** Sport im Westen. **17.30** Rückblende. Afl.: Vor 125 Jahren: Margarine. **17.45** Pan Tau. Afl. 6. **18.15** (TT) Gott und die Welt. Afl.: Fromme Besserwessis? **18.45** Aktuelle Stunde. **19.15** Hier und Heute unterwegs. **19.45** Natuurfilm over libelles. **20.15** Tatort - Rechnung mit einer Unbekannten. Misdaadfilm. **21.40** WDR aktuell. **21.50** Wildnis in Afrika. Afl. 6: Luipaarden en jachtluipaarden. **22.35** Arnulf Rating - Perlen der Heimat. **00.05** Beatclub. Vandaag met Rory Gallagher, The Byrds e.a. **00.50** Nachrichten. **01.00-08.15** Nachtprogram. met o.a.: Die WDR-Rocknacht. Met Rockpalastopnames uit 1980 en '82 van o.a. John Cipollina/Nick Gravenites Band, Terry and The Pirates en Rockin' Jimmy and the Brothers of the Night.

Duitsland 3 SWF

14.00 Ohne Filter extra. Vandaag: Walt Trout Brand. **15.00** Sport 3 extra. **17.00** Pays de Loire. Over de Westfranse streek tussen Le Mans en St. Nazaire. **17.45** Telejournal special. Tips voor last-minutereizen. **17.50** Drei in einem Boot. **18.50** Haus Hagar. **19.20** Glaskasten. Met het openingsfeest van 1. FC. Kaiserslautern. **19.50** Landesschau aktuell. **20.00** Tagesschau. **20.15** Europas grüne Inseln. Afl.: Im Delta der Flamingos. **21.00** Die Nordkalotte. Documentaire over Lapland. **22.30** Südwest aktuell. **22.35** Jetzt schlägt's Richling. **22.45** Auf los geht's los. Spelprogr. **00.55** Comic & Chaoten. Sketches. **01.25** Schlussnachrichten. **01.40** Non-Stop-Fernsehen.

RTL Television

05.30-12.10 Tekenfilmseries. **12.10** The mighty morphin power rangers. Amer. jeugdserie. **12.30** Alle lieben Julia. Duitse jeugdserie. **12.55** Major Dad. **13.25** The fresh prince of Bel-Air. **13.55** Full House. **14.25** Step by step. **14.55** Knight rider. **15.50** The A-Team. **16.45** seaQuest DSV. Sf-serie. **17.45** Beverly Hills. **18.45** RTL aktuell. Nieuws, sport en weerbericht. **19.10** Hockenheim. Vooruitblik op de Grand Prix van Duitsland voor Formule 1-wagens. **20.15** The ivory ape. Amerikaanse avonturenfilm uit 1980. **22.00** Link. Amer. horrorfilm uit 1986. **23.45** RTL Samstag Nacht. Amusementsprogramma. **00.45** Oswalt Kolle: Liebe als Gesellschaftsspiel. Duitse softsexfilm uit 1972. Uit de serie Sexy Sixties. **01.50** Turks fruit. Nederlandse speelfilm uit 1972. Met: Rutger Hauer, Monique van de Ven e.a. **03.40** Beverly Hills, 90210. **04.30** Das A-Team. **05.15** Tekenfilm.

SAT 1

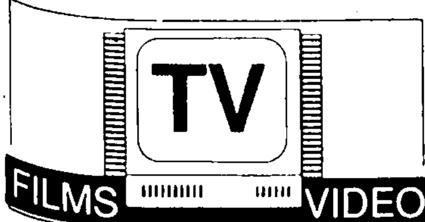
06.35 DROPS! Quiz. **07.00** alles capito?! Spelprogr. **07.30** Popcornia. **08.00-10.40 Tekenfilmseries. 10.40** Games World. Video-spelprogr. **11.10** See no evil, hear no evil. Amer. misdaadkomedie uit 1989. **13.05** The trouble with angels. Amer. komedie uit 1965. **15.00** Carry on behind. Engelse komedie uit 1975. Aansl.: TopNEWS. **16.30** Riskier' was! Quiz. **17.00** Geh aufs Ganze! **17.55** Das Millionenspiel. SKL-trekking. **18.00** ran - Sportprogr. **18.30** Catwalk. Amer. jeugdserie. **19.20** Sat.1 Newsmagazin. **19.30** Glücksrad. Spelshow. **20.15** Das grosse Wunschkonzert. Vandaag: Andy & Bernd. Aansl.: TopNEWS. **22.00** Jux & Dallerei. Talkshow. Aansl.: TopNEWS. **23.00** Myriam - Meine wilden Freuden. Duitse erotische speelfilm uit 1982. **00.35** Autostop - Lustreport. Duitse erotische speelfilm uit 1974. **01.50** Catwalk. Amer. jeugdserie. **02.35** ran - Sportprogr.. **03.00** The trouble with angels. Amer. komedie uit 1965. **04.50** Carry on behind. Engelse komedie uit 1975. Met: Elke Sommer, Kenneth Williams, Kenneth Connor e.a.

België/TV 1

17.20 Regionale televisie.
17.50 Samsonclip.
17.55 Tik tak. Animatieserie. Afl. 211.
18.00 Journaal.
18.10 Moeders mooiste (Some mothers do 'ave 'em). Engelse comedyserie.
18.45 Vlaanderen vakantieland. Toeristische portretten uit binnen- en buitenland.
Vandaag: Binnenland: Oostkantons en kerkschatten in Limburg.
Buitenland: Het eiland Kos (Griekenland).
19.25 Joker- en lottotrekking, paardenkoersen, mededelingen en programma-overzicht.
19.30 Journaal, sport en weerbericht.
20.04 Brittas Empire. 19-delige Engelse comedyserie rond Gordon Brittas, het hoofd van een vrijetijdscentrum. Afl. 5.
Aansl.: Winstverdeling Joker en Lotto.
20.35 Weekendfilm: True Blood. Amerikaanse tv-film uit 1989. Ray Trueblood wordt ten onrechte verdacht van moord en slaat op de vlucht.
22.15 Vlaanderen Vakantieland. Toeristische tips.
22.25 Vandaag, sport en weerbericht.
22.45 Sport op zaterdag.
23.00-00.30 Vigilante Cop. Amerikaanse politiefilm uit 1981 van Mel Damski.

België/TV 2

13.30 Sport extra: Autosport. Samenvatting van de Westfaler Pokal Rennen.
13.45 Sport extra: Autosport. Samenvatting van de Carglass Cup - 24 uur van Francorchamps.
14.00 Sport extra: Tennis. Rechtstreeks verslag van het Belgisch Kampioenschap, dames.
16.00 Sport extra: Tennis. Rechtstreeks verslag van het Belgisch Kampioenschap, heren.
18.00-19.00 Sport extra: Tennis. Vervolg.

Duitsland 2
13.25 uur - Bill & Ted's Excellent Adventure - (1989-USA) Twee pubers, Keanu Reeves en Alex Winter, gebruiken hun tijdmachine om hun geschiedeniscijfers op te krikken. Hilarische komedie van Steven Herek.

Nederland 1
20.26 uur - Moon over Parador - (1988-USA) Aangename, soms wat hysterische comedy van Paul Mazursky. Richard Dreyfuss moet één jaar in de huid van een vermoorde Latijns-Amerikaanse dictator kruipen. Verder met: Sonia Braga.

RTL Television
22.00 uur - Link - (1986-GB) Getikte doctor doet onderzoek naar de intelligentie van apen. Zijn assistent komt achter het slechte karakter van de dieren. Horror van Richard Franklin met Elisabeth Shue en Terence Stamp.

Duitsland 1
22.10 uur - The Principal - (1987-USA) James Belushi krijgt een topfunctie op een ruige school: criminelen teisteren zijn instituut en de leerlingen nemen meer cocaïne dan leerstof tot zich. Actie-film van Christopher Cain.

● *Richard Dreyfuss kruipt in de Amerikaanse comedy 'Moon over Parador' in de huid van een vermoorde Latijns-Amerikaanse dictator. Links op foto Raul Julia. (Nederland 1 - 20.26 uur).*

Nederland 1
22.36 uur - This Gun for Hire - (1942-USA) Misdaadfilm van Frank Tuttle waarin een man, zonder het te weten, medeplichtige wordt van een huurmoordenaar. Gebaseerd op een boek van Graham Greene. Met: Alan Ladd.

RTL5
23.10 uur - The Gang That Couldn't Shoot Straight - (1971-USA) Maffiabaas bedenkt een lastige opdracht voor een ondergeschikte die wat al te bijdehand dreigt te worden.
Actiefilm van James Goldstone met o.a. Jerry Orbach.

RTL4
23.15 uur - Walk Like a Man - (1987-USA) Geforceerde komische versie van 'Junglebook' waarin Bobo opgevoed wordt door de wolven en door een gril van het lot zijn familie weer ontmoet. Regie: Melvin Frank. Met: Howie Mandel.

BBC 2
00.10 uur - Goin' South - (1978-USA) Western van Jack Nicholson waarin hij ook de hoofdrol voor zijn rekening neemt. Een veroordeelde paardendief wordt gered door de bel als een dame met hem wil trouwen.

Duitsland 1
00.50 uur - Wonderful Country - (1959-USA) Western van Robert Parrish met Robert Mitchum en Julie London. Een Amerikaan, op de vlucht voor de wet, vindt onderdak in Mexico. Dan moet hij weer terug naar Texas....

RTL Television
01.50 uur - Turks Fruit - (1972-NL) Pakkend drama van Paul Verhoeven, die het boek verfilmde van Jan Wolkers over de heftige relatie tussen een kunstenaar en zijn vriendin. Met: Rutger Hauer en Monique van de Ven.

Duitsland 2
01.55 uur - Purple Rain - (1984-USA) Semi-autobiografische muziekfilm van de rock-ster Prince over een jongen op zoek naar zelfbewustzijn, liefde en muzikale erkenning. Spectaculaire optredens. Regie: Alberto Magnoli.

radio

Radio 1
Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 16,30, 17.30 Nieuws. 7.07 TROS Nieuwsshow. 11.05 Wegwezen. 12.07 TROS Aktua. 14.05 Langs de lijn, sport en muziek. 17.07 Tijdsein. Elk heel uur en om 18.30 en 6.30 Nieuws. 18.10 Echo. 19.04 Het geding. 20.04 Zomaar een zomerse zaterdagavond. 22.04 Langs de lijn, sport en muziek. 23.07 Met het oog op morgen. 0.04 Easy listening. 2.02 AVRO Nachtdienst. 6.02-7.00 Van-nacht naar morgen.

Radio 2
7.04 Intro. 9.04 De tweede ronde. 12.04 Spijkers met koppen. 14.04 Uitgelicht. 16.04 Terug naar de toekomst. 17.04 Ophef en vertier. 18.04 Ophef en vertier, vervolg. 19.04 Voor wie niet kijken wil. 22.04 Podium van de Nederlandse lichte muziek. 23.04-24.00 The Bands.

Radio 3
Elk heel uur nieuws.
6.04 Ook goeiemorgen. 8.04 Goud van oud. 10.04 D'Rob of d'ronder. 12.04 Evers in het wild. 14.04 Mega top 50. 17.04 Rinkeldekinkel. 18.04 De Vakantiespits. 19.04 Rave radio. 20.04 Leidsekade live. 22.04 Twee meter de avond in. 0.04 Shock radio. 2.02-6.00 Oh, wat een nacht.

Radio 4
Elk heel uur nieuws.
Om 7.00, 8.00, 13.00 Nieuws. 7.02 Wakker worden... 8.04 Fiori musicali. 9.00 Toppers van toen klassiek. 10.00 Caroline. 11.00 Kamer en suite. 12.00 Platenzaak - zomereditie. 14.00 Middagconcert. Symf. Ork. van de RAI met piano. 16.00 De Nederlandse musici. Muz. voor accordeon. 17.00 Het witte doek. Om 18.00 en 20.00 Nieuws. 18.02 Leo Boudewijns' Langspeelplaats. 19.00 Folio 1. 20.02 Het Avondconcert. The fairy queen, opera van Purcell. Freiburger Kammerorchester en RIAS Kammerchor met sol. 23.00 Folio 2. 0.00-1.00 Vier na middernacht.

Radio 5
Elk heel uur t/m 17.00 Nieuws. 6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en scheepvaartberichten. 7.05 Opo doro. 8.08 Zomerzeggus. 8.30 Euro-ronduitmagazine. 8.55 Waterstanden. 9.02 Vrouw-zijn. 10.02 De muzikale fruitmand. 11.02 Het interview. 12.02 Meer dan een lied alleen...! 12.45 Vragen naar de weg. 13.10 De verandering. 14.02 Start. 14.30 NOS Taal. 15.02 De schrijftafel. TELEAC: 16.02 Faros. 17.10 Radio UIT. RVD: 17.45 Postbus 51 op 5. Om 18.00 en 23.00 Nieuws. 18.02 De wereld zingt Gods lof. 18.51 Tekst en uitleg. 19.00 Homonos. 19.30 Nieuws in het Turks. 19.40 Nieuws in het Marokkaans. 19.50 Nieuws in het Chinees. 20.02 Jubilate. 20.30 Laat ons de rustdag wijden. 21.15 Reflector. 21.35 Praise klassiek. 22.00 Een ontmoeting. 23.07-24.00 Met het oog op morgen.

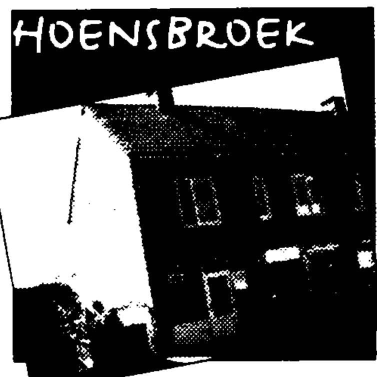
Omroep Limburg
Elk heel uur ANP-nieuws.
9.00 Postbus 94, verzoekplaten. Met Ria van Grinsven. 10.00 Het Ei van St.-Joost, dialect en volkscultuur met Lei Meisen. 11.00 De Onderstroom/Radio Qark. 12.00 Omroep Limburg Klassiek. 13.00 (Inter)nationale actualiteiten. 13.30 Musica Sacra. 14.00 Radio Tour de France, overgenomen van Radio 1. 17.00 Regionale nieuwsbulletin. 17.05-18.00 Vrij spel, Limburgs popmagazine.

België/BRF
Nieuws t/m 20.00 op elk heel uur (behalve om 13.00 en 18.00) voorts om 6.30, 12.30 en 18.30.
6.05 Radiofrühstück (6.15 Wort in den Tag; 6.45 Hörergrusslotterie; 7.15 Agenda; 7.30 Regionalnachrichten; 8.30 Presseschau). 9.05 Regionalnachrichten. 9.10 Hitwelle. Oldies, Gags & neue Scheiben. 12.00 Musik à la carte. 13.00 Presseschau. 13.05 Internationale Hitparade. 16.05 BRF-Mobil. 18.00 Regionalnachrichten. 18.40 Forum - Das Kulturmagazin. 20.05-20.30 Freie Tribüne. Philosophie und Ethik.

BRTN/Radio 2
6.00 Nieuws. 6.05 Vroege vogels (6.30, 7.00, 7.30 nieuws). 8.00 Nieuws. 8.10 Ochtendkuren. 10.00 Nieuws. 10.03 De zoete inval, radiokwis met Luc Appermont. 11.30 Vlaamse top tien. 12.00 Top 30. De nationale hitparade met Guy de Vynck (om 13.00 nieuws). 14.00 Radio Rijswijck. Swingend entertainment voor iedereen. 17.00 Nieuws. 17.05 De ketting, telefoonspel met Martin de Jonghe (18.00 nieuws). 20.00 Cupido. Romantisch programma met vlinders in de buik. 22.00 Nieuws en lotto-uitslagen. 22.10 De late stem. Muziekprogramma. 23.30-6.00 Nachtradio met vanaf 24.00 elk uur nieuws

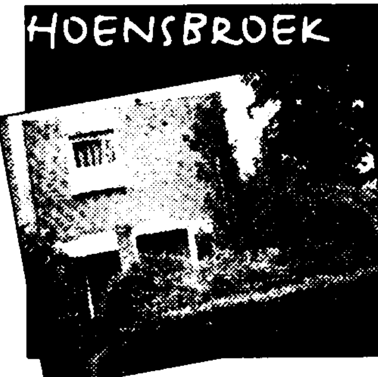
Happy RTL Radio
Nieuws op elk heel uur.
8.00 Bart van Leeuwen. 10.00 Jan de Hoop. 12.00 Jan van de Putte. 14.00 Ron Bisschop. 16.00 Luc van Rooij. 20.00 De Goudmijn. 24.00-08.00 RTL Nightshift.

WDR 4
4.05 Radiowecker. 6.00 Nieuws. 6.05 Morgenmelodie. 8.00 Nieuws. 8.05 Zum Tage. 8.07 In unserem Alter. 8.55 Morgenandacht. 9.00 Nieuws. 9.05 Der Musikpavillon (10.00 nieuws). 12.00 Nieuws. 12.05 Pop-Report. Overzicht Duitse hitparade (om 14.00 nieuws en economisch praatje). 15.00 Bonbon, voor de kinderen. 15.05 Café Carlton (16.00 nieuws). 17.00 Der Tag um Fünf, aansl. Fünf Uhr Tee (18.00 Nieuws; 18.05 Auf ein Wort). 19.00 Nieuws. 19.05 Musik für gross und klein (19.30 Ohrenbär, voor kinderen). 20.00 Nieuws. 20.05 Das Samstagskonzert. 22.00 Nieuws. 22.05 Musik zum träumen. 22.30-04.05 ARD-Nachtexpress.

f 239.000,– k.k.

Kouvenderstraat 156c
1/2 vr.st. woonh. met gescheiden bedrijfs-(praktijk)ruimte en tuin.
(WOONHUIS) Beg.gr.: entr., 1/2 bet. toil., woonk., keuken, tuin met terras.
1e Verd.: overl., 2 slaapk., 3/4 bet. badk. met ligb. en v.w.t..
2e Verd.: vaste trap bereikb. ruime bergzold., evt. 3e en 4e slaapk..
BEDRIJFSRUIMTE: gesch. entr., 1/2 bet. toilet, div.ruimten.
1e Verd.: 2e spreekk. (tot. bedr.opp.vl.: ± 45m).
Alg.: goede lokatie. Aanv.i.o., bouw.jr. 1987
Ideaal pand voor startende ondernemers in de zakelijke dienstverlening.

f 179.000,– k.k.

Raambouwstraat 116
Moderne 1/2-vrijstaande woning met buitenberging en tuin met privacy in een uitstekende buurt.
Beg.gr.: entr., toil., woonkeuk., woonk. met tuincontact, tuin met terras en buitenberg.
1e Verd.: overl., 3 slaapk., badk. v.v. douche, 2e toil., vaste wast. en aansl. wasmachine.
Alg.: uitst. lokatie, loopafst. centrum. Aanv. direct.

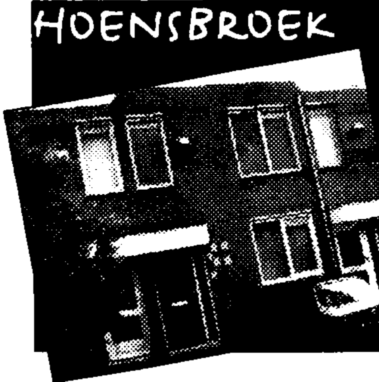
Een ander huis

Ons aanbod zorgvuldig voor u geselecteerd!

f 189.000,– k.k.

Delstraat 13
Uitstekend onderhouden 1/2 vrijstaand woonhuis met garage, in een kindervriendelijke buurt.
Beg.gr.: entr. 1/2 bet. toil., woonk., keuken met div apparatuur, garage, berging, fraaie tuin.
1e Verd.: overl., 3 slaapk., badkamer met douche en w.m.a. **2e Verd.:** d.m.v. een vaste trap bereikbare zolder, evt. 4e slaapk.
Alg.: uitstekende ligging. Aanv. op korte termijn., bouw.jr. '86.

f 155.000,– k.k.

Prof. Koopmansstr 22
Moderne woning met berging, en terras / tuin In een jonge buurt Ideale starterswoning.
Beg.gr.: entree / hal m.k., 1/2 bet. toilet, woonk. met tuincontact, 1/2 open moderne keuken (wit), fraai omsloten terras / tuin, berging, achteringang.
1e verd.: overloop, 3 slaapk., badkamer met douche, vaste wastafel en aansl. wasm.
Alg.: aanvaarding in overleg, bouw.jr. 1990, ged. dubbel glas, C.V.-inst-combi 1990, premie -A- subsidie overdraagbaar geen inkomensbeperking.

BEDRIJFSPANDEN

HOENSBROEK — *f 150.000,- k.k.*

Nieuwstraat 50-52
Cafe-pand met appartement en apart toegankelijke ruime bovenwoning (c.v.-gas). Lokatie: centrum - Hoensbroek, aanvaarding direct, enig achterstallig onderhoud.

HOENSBROEK — *f 350.000,- k.k.*

Nieuwstraat 61
Groot woon- winkelobject eventueel geschikt voor beleggingen middels kamerverhuur.

BELGIË

IZIER — *f 120.000,– k.k.*

vacantie-bungalow / belegging (Belgische Ardennen tweetalig)
In een bosrijke fraaie omgeving bieden wij aan een 8 persoons stenen bugalow, e.e.a. gelegen op 1 uur auto rijden van Maastricht. Het object tevens geschikt als beleggingsobject (verhuur in de recreatiesfeer), professioneel beheer is aanwezig.

BRUNSSUM — *f 175.000,- k.k.*

Sluiterdstraat 25
Halfvrijstaand woonhuis met grote tuin.
Sout.: provisier.
Beg.gr.: entr., toil., woonk. met aansl. haard, gesl. keuk., ruime tuin, buitenb.
1e Verd.: overl. 3 slaapk., badk. v.v. douche en v.w.t..
2e Verd.: vliering
Algemeen: redelijke staat, aanv.direct.

NIEUWBOUW

BRUNSSUM — *f 275.000,- v.o.n.*

Grachtstraat
Op een goede lokatie wordt binnenkort aan de GRACHTSTRAAT gestart met de bouw van 4 grote souterrainwoning. Degelijke architectuur alsmede interne efficiency kenmerken deze zeer ruime huizen. De woonhuizen worden gebouwd met G.I.W.-garantie, dus kopen zonder risico !!
Sout.: royale 1e entree, meterkast, berging (2.50m x 3.00m), garage (4.10m x 7.00m).
Beg.gr.: royale 2e entree, 1/2 betegeld toilet, grote woonkamer (circa 45m), gesloten keuken, grote tuin.
1e verd.: overloop, 3 slaapkamers resp. 3.50m x 4.00m, 4.10m x 4.20m en 2.60m x 3.00m, ruime badkamer.
2e verd.: bergzolder.
Alg.: optimale isolaties, totaal woonoppervlak 120m.

LANDGRAAF — *f 189.000,- k.k.*

Koelmoer 72
Goed gel. woonh. met park.pl., berg. en tuin in een groene omg.
Beg.gr.: parkeerplaats / oprit, entr./hal, m.k., 1/2 bet. toil., ruime woonk. met trap naar 1e verd., 1/2 open keuken, berging, tuin.
1e Verd.: overl., 3 slaapk., badkamer met douche, vaste wastafel, 2e toilet en aansl. wasm.
2e Verd.: riante bergzolder evt. 4e slaapkamer.
Alg.: aanv. direct, bouw.jr. 84, ged. dubb. glas, rolluiken, c.v.-inst-combi 84, dak- spouwisolaties, FRAAIE "GROENE" OMGEVING.

LANDGRAAF — *f 209.000,- k.k.*

Op de Heugden 13
Hoekhuis met garage, berging en tuin, centrum van Schaesberg.
Sout.: grote provisiek. Beg.gr.: entr. toil., woonk. met vloer verw., keuken, bijkeuken, berging, tuin, garage.
1e Verd.: overl., 2 slaapk., bet. badkamer met ligb., douche, vaste wastafel en 2e toilet.
2e Verd.: overl., 2 slaapk., zolder.
Alg.: goede lokatie, kunstst. koz. met dubbel gl., ged. v.v. rolluiken, perc.opp.vl. 276m .

HEERLEN — *P.N.O.T.K.*

Julianusstraat 40 (Aarveld)
Ingenieurswoning met garage en tuin.
Sout.: (straatniveau) entr. garder., gar., cv-r., was- en prov.-ruimte, fraaie tr. naar part.
Beg.gr.: (tuinniveau) hal, toilet, keuken v.v. div. app.. Ruime woonk. (50m2) met open haard, gesch. study, serre met schuifpui naar tuin.
1e verd.: overl., moderne "witte" badk. met o.a. ligbad/douche, vaste wastafel en 2e toilet; 4 slaapkamers.
Algemeen: uitstekende staat. (compleet, incl. alle leidingen, gerenoveerd). CV-gas '90, dak ('90) + isolatie, ged. kunst. koz. met dub. gl., aanv. in overleg.

HOENSBROEK — *f 190.000,– k.k.*

Hoogstraat 43
Halfvrijstaand woonhuis met garage, ruime berging en tuin in een kindervriendelijke, goede buurt van Hoensbroek (nabij de Lucas-kliniek).
Beg.gr.: hal / entree, toilet, ruime woonk. met aansl. haard, bergkast, 1/2 open keuk., terras, leuke tuin, garage, ruime berging.
1e verd.: overloop, 3 slaapk., badkamer v.v. ligbad, vaste wastafel, aansl. wasmachine en 2e toilet.
2e verd.: d.m.v. een vaste trap bereikbare zolder waar een 4e slaapk. realiseerbaar is, gescheiden c.v.-ruimte.
Alg.: goede staat.

HEERLEN — *f 169.000,- k.k.*

Heerlerbaan 132
Ruim vooroorlogs woonhuis met grote tuin.
Sout.: div. kelders.
Beg. gr.: entr., toil., woonk., woonkeuken met div. app., bijkeuken en grote tuin.
1e Verd.: overl., 3 slaapk., badk. v.v. ligb., vaste wast. en 2e toilet.
2e Verd.: d.m.v. een vaste trap bereikb. zolder, 2 mansardekam.
Alg.: aanv. op korte term., 625 m², c.v. '84

HEERLEN — *f 225.000,- k.k.*

Duikerstraat 23
Patio-bungalow met parkeer-pl., terras, fraaie tuin..
Beg.gr.: parkeerpl., buitenber., entr., woonk., keuk., patio, slaapk., badk. met douche en v.w.t., gesch. toil., berg., trap naar
1e verd., 2 sl.k.
Alg.: goede lokatie, bjr '92, pand is v.v. mod. tegelvl.
Aanvaarding in overleg.

MAASTRICHT — *f 335.000,- k.k.*

Hoogbeeltplein 171
Hartje stad. Zeer luxe appartem.. Een perfekte "pied a terre" voorzien van talloze acc. van beroemde designhuiz.; marm.- en parketvl., schuifw., verlicht., vitrages en sanitair. Div. extra luxe voorz. zoals tel. en tv/audia aansl. in iedere kamer. Dit excl. object moet U beslist van binnen zien. Het tot. woonopp. bedraagt 110 m2. Twee balkons completeren het geheel.

Steens / De la Haye / Wald / Dogge
MAKELAAR DRS. J.H.A. DE LA HAYE
hoofdstraat 86 hoensbroek
telefoon 045-223434

MAKELAARDIJ • ONROEREND GOED

In en om de tuin

Te koop ONDERWATERPOMP, merk Flygt, 380 V, 80 m3/uur, compleet, t.e.a.b. ☎ 045-442063.

Diverse grote ZWERFKEIEN te koop. Tel. 04455-1369.

Ant. KINDERKOPJES, div. maten *f* 45 per m2. Q&Q Natuursteen. Bergseweg Voerendaal. 045-751884.

Wonen Totaal

Eiken-meubelgroothandel
t.o.h. reüniegebouw Geleen

30% goedkoper dan elders

Groenseykerstraat 41B. Tel. 046-747446.
Open ma. v. 13.00-18.00 uur; dinsdag-vrijdag v. 09.00-18.00 uur; zaterdag v. 10.00-17.00 uur.

In- en verkoop 2e hands MEUBELEN en antiek. Iedere dag geopend tot 18.00 uur. Voskuilenweg 91, Heerlen. Tel. 045-741708.

Zkt. u 2e hands MEUBELS? Veel keus, ook antiek. Kouvenderstr. 208 H'broek.

Moderne 2½ zits BANK met opklapb. rug, zandkleur, merk Cor, *f* 450,-. Tel. 045-315317.

Te koop Vietnamesche STIJLMEUBELEN, handgemaakt uit kostbaar hardhout. Halve prijs. Tel. 046-379908.

Eiken KEUKEN 2.60x2.60, i. g.st. incl. app. weg verh., vr. pr. *f* 1.599,-. Te bevr. 045-214822 b.g.g. 712158.

Te koop 3 ant. Fr. Jacht STOELEN, led. zitting, *f* 125,- per stuk. Tel. 045-751741.

SLAAPKAMER 2-pers., kl. eiken met schuifd.kast en 2 nachtkastjes, pr. *f* 350,-. 045-425296, na 18.00 uur.

Kachels/Verwarming

Reker KACHELSPECIAALZAAK. Ook uw adres voor dubbelwandige RVS-rookkanalen. Kluis 28, Geleen, telefoon 046-740785.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

GASKACHELS/houtkachels. Zomerprijs! Gratis geplaatst. De Kachelsmid, Walem 21 Klimmen. Tel. 04459-1638.

Bel de Vakman

Riet- en BIEZENSTOELEN, vernieuwen *f* 50,- per stuk, met garantie. Telefoon 043-435761 b.g.g. 646919.

Gaat U VERHUIZEN. Bel 046-377122, wij verhuizen U tegen een betaalbare prijs.

Kunst en Antiek

Komt U eens vrijblijvend kijken naar onze enorme collectie ANTIEK o.a.: kasten, tafels, stoelen, klokken, brons, koper, tin enz. Wim Scheepers, Panheelderweg 28, Heel. Tel. 04747-1593. Iedere dag geopend.

In- en verkoop antieke grammofoons en SPEELDOZEN. Tel. 043-649494.

De grootste keuze en de beste kwaliteit in antiek vindt u alleen bij WIJSHOFF Antiques, Amstenraderweg 9, Hoensbroek-Centrum. Tel. 045-211976. Geopend: dond., vrijd. en zat.

Antiek SIMONS gespecialiseerd in noten, grenen, eiken antieke meubelen, lampen, klokken enz. Dorpstraat 45A, Nuth (in het centrum t.o. kerk). ☎ 045-243437. Een begrip voor de regio!

Te koop gevr.

Wij betalen de hoogste voor al uw oude MET Gebr. Swinkels, Beitel Heerlen. 045-422025.

Te koop gevraagd BAR, bistrotafeltjes en conditioning. ☎ 045-7525

Voor Piccolo's zie verder pagina 3

EEN HUIS KOPEN OF VERKOPEN in Limburg VIJGEN VRAGEN!!

St. Franciscusweg 16, / Oliemolenstraat 3, Heerlen, tel. 045-711617 — Roermonderstrasse 21 in Aken, tel. 0049-241873066

Vaak verkopen wij huizen die de krant net niet halen. Zoekt u een huis? Laat u vrijblijvend inschrijven. Zie ook onze etalage St.Fransiscusweg 16, oliemolenstr.5 te Heerlen en Roermonderstrasse 21 in Aken

ONROERENDE ZAKEN

BRUNSSUM:

OP HET KEPPERKE 4. Goed onderh.vrijst woonhuis op 590 m2 grond. Bj.'63. Kelder 8 m2, woonk. 28 m2, gesl.keuken, bijkeuken, garage, tuin met terras, 3 slk., 8/12 en 16 m2, badk.met ligbad, zolder 24 m2 met vlieso-trap. Nieuw dak. **Vrpr.f.269.000,-kk.**

MAASTRICHTERSTR.111. Uitstekend onderh. halfvrijst. woonhuis met garage/carport en tuin op z/w. Bj.'75, perc.317 m2. Ind.: provisie- en hobbykelder 9 en 24 m2. Z-living met open keuken 50 m2, 3 slk., 11/14 en 17 m2, nieuwe badk., ligbad, v.w. en 2e toilet. Zolder, vaste trap, 4de slk 30 m2, grote dakkapel. Lage stookkosten. **Vrpr.f.249.000,-kk.**

RDR.THIBALDSTR.38. Goed onderh.halfvrijst.woonhuis met garage/carport en tuin. Bj.'80, percopp. 333 m2. Ind.: Kelderkast, l-living 31 m2, open haard en parketvloer, serre 20 m2, half open eiken aanb.keuken 12 m2. 3 slk., 8/12 en 16 m2, badk. ligbad, v.w. en 2de toilet. Zolder 30 m2 met vaste trap. Voorzien van rolluiken en dub.glas. **Vrpr.f.269.000,-kk.**

HEERLEN:

BOKSTR.44. Goed onderh.tussengel.woonhuis met mooi aangelegde tuin. Woonk.40 m2, nieuwe witte aanbouwkeuken, bijkeuken, 3 ruime slk., 12/16 en 19 m2, badkamer met ligbad. Zolder 25 m2 met vlieso-trap. **Vrpr.189.000,-kk.**

BUYS BALLOTSTR.1. Halfvrijst. woonhuis met garage op 195 m2 grond.Woonk.30 m2 met o.h.,gesl.keuken, 4 slk., badk.. **Vrpr.f.192.000,kk.**

GELEENSTR.68A. Goed onderhouden appartement met woonkame 30 m2 en balkon 12,5 m2, half open aanbouwkeuken 6 m2, 2 slk 22 en 20 m2, badk met ligbad, douche, v.w. en 2e toielt, berging. **Vrpr. f. 268.000,-kk.**
met parkeerplaats of FL 259.000,- zonder parkeerplaats.

KAMPSTR.23. Perfect onderh.halfvrijst.woonhuis. Geheel gestoffeerd incl. lamellen, woonk.32 m2, laminaat, open keuken, mooie tuin, garage, 3 slk., badk., zolder, vliezo-trap.
* geheel gestoffeerd * met 18.000,= subsidie * met garage **Vrpr.f.172.000,-kk.**

NOBELSTR.44A. In centrum gel.schitterend gerenoveerde bovenwoning met 3 ruime slk, woonk. 38 m2, gesl. SieMatic aanb.keuken, dakterras 12 m2, mooie badk. **Vrpr.f.183.000,-kk.**

ROGGEHOF 65. Perfect onderh.tussengel.woonhuis. Ind.: woonk.32 m2, half open aanb.keuken 6 m2, tuin op z/w, 3 slk. 7/10 en 12 m2, badk., douche, v.w. en 2e toilet. Zolder 30 m2, vlieso-trap.Voorzien van rolluiken. **Vrpr.f.189.000,-kk.**

SCHAESBERGERWEG 38. Keurig onderh.vrijst.herenhuis op 800 m2 grond. Bj.'30. Ind.: kelder, woonk. 30 m2, serre 22 m2, schuifdeuren, gesl.keuken, bijkeuken, berging, tuin op z/w, 2 ruime slk., badk., douche, 2e toilet, zolder, vaste trap, 2 slk. parkeergelegenheid voor de deur, loopafstand centrum. **Vrpr.f.259.000,-kk.**

SCHAESBERGERWEG 151 A MET GROOT BOUWKAVEL. Ruim vrijstaand herenhuis op 1060 m2 grond. Ind.:geh.onderkelderd met toegang tot tuin, L-woonk.40 m2, gesl.keuken,serre, overdekt terras, diepe tuin, 2 ruime slk., mog.3e slk., douche, vaste trap zolder. Dub.beglazing.Bijz. geschikt voor dubbele bewoning. **Prijs op aanvraag.**

UTERWEG 100. Goed onderh.halfvrijst.woonhuis. Perc.357 m2, bj.: '74. Was- en wijnkelder, woonk. 45 m2, open haard, schuifdeuren, tegelvloer, garage, tuin op z/o, zitkuil, 3 slk., 7/11 en 14 m2, badk. met douche, zolder 20 m2, vlieso-trap. **Vrpr.f.243.000,-kk.**

VULLINGSWEG 99. Mooi gel.vrijst.bungalow te Heerlerbaan met garage en tuin. Bj.'62, percopp.450 m2. Ind.: hal, l-living 32 m2, gesl.keuken 9,5 m2, bijkeuken 6 m2, 2 slk., 15,5 en 16 m2, badk. ligbad en v.w. Voorzien van rolluiken, dub.glas en kunststoffen kozijnen. **Vrpr.f.279.000,-kk.**

HOENSBROEK:

MR.LUTHER KINGLAAN.50. Halfvrijst.woonhuis op 275 m2 grond. Bj.'71. Woonk. 34 m2, open haard, gesl.aanb.keuken, garage met oprit plaats voor 3 auto's, tuin op z/w, 3 slk., zolder, slk 12 m2, vaste trap. **Vrpr.f.239.000,-kk.**

KERKRADE:

DE LINGESTR.30. Rustig gelegen halfvrijst.woonhuis met ged.dub. glas. Perc.220 m2. Ind.: kelder 8 m2, living 32 m2, parketvloer, gesl.keuken, garage, tuin op z/w, 3 slk. 5,5/10 en 12 m2, badk. ligbad,zolder 20 m2, vlieso-trap. **Vrpr.f.205.000,-kk.**

FREDERIKAGRACHT 1. Ruim halfvrijst.woonhuis met carport en berging. Ind.: L-woonk. 32 m2 met laminaat, half open aanb. keuken 8 m2, 3 slk. 8/8 en 14 m2, badk. met ligbad. Geheel voorzien van rolluiken, tuin op z/w. **Vrpr.f.189.000,-kk.**

FREDERIKAGRACHT 5. Goed onderh. tussengel.woonhuis. Bj.'76, perc.119 m2.Ind: Woonk. 29,5 m2, half open moderne aanb.keuken 15 m2, ruime tuin met berging, 3 slk. 9/9 en 13 m2, badk. ligbad, v.w. en 2e toilet, slk. 17,5 m2 op 2e verd.Voorzien van rolluiken. **Vrpr.f.192.000,-kk.**

LOYSONSTR.18. Royaal halfvrijst.woonhuis.Woonk. 34 m2 met parketvloer, keuken 14 m2, geheel onderkelderd, garage onder het pand, 4 slk, complete badk. Geheel voorzien van dub.glas en kunststoffen kozijnen. **Vrpr.f.209.000,-kk.**

P.POTTERSTR.44. Rustig gel. tussengel. patio-bungalow. Perc. 285 m2, bj.'72. L-woonk. 38 m2, gesl.eiken aanb.keuken , garage, tuin op z/w, 3 slk., 10/10 en 16 m2, badk. met ligbad en v.w. **Vrpr.f.285.000,-kk.**

SCHAESBERGERSTR.51A. Goed onderh.halfvrijst.woonhuis uit 1908, perc.300 m2. Ind.: Kelder 20 m2, l-living 40 m2, open aanb. keuken, bijkeuken, carport, tuin met terras 50 m2, buitenberging en vijverpartij, 4 slk, badk. ligbad, v.w. en 2e toilet, zolder 40 m2 met vaste trap. **Vrpr.f.219.000,-kk.**

LANDGRAAF:

HEIGANK 38. Goed onderh.tussengel. woonhuis in nieuwenhagen gelegen. Ind.: woonk.20 m2, tegelvloer, keuken, garage, tuin, 2 slk. 14 en 15 m2, badk., douche, v.w. en 2de toilet. Ged. dub.glas en rolluiken. **Vrpr.f.153.000,-kk.**

HEIGANK 56. Ruim goed onderh.vrijst.woonhuis, bj.1969, percopp. 564 m2. Ind.: Woonk.36 m2, parketvloer, gesl.aanb.keuken 34 m2, 2 bergingen, tuin op z/w, serre 8 m2, 3 slk., 8/8 en 15 m2, badk., ligbad, dub.glas en rolluiken. Garage/berging.**Dit huis moet u van binnen zien!!** **Vrpr.f.269.000,-kk.**

PASWEG.33. Goed onderh.halfvrijst.herenhuis. Bj.'41, percopp. 295 m2. Ind.: kelder 24 m2. Woonk. 40 m2, inbouwhaard, 2 muurkasten, parketvloer,-keuken 10 m2, bijkeuken, garage, tuin op z/w. 3 Slk. 7/16 en 18 m2, badk., ligbad, v.w. en 2de toilet. Zolder 60 m2, vaste trap, mogelijkheid voor 2 kamers. Voorzien van kunststoffen kozijnen en dub.glas, achterzijde rolluiken. **Vrpr.f.279.000,-kk.**

PASWEG 55. Vrijst.woonhuis met garage op 330 m2 grond. Ind.: kelder, woonk.40 m2, serre 20 m2, gesl.keuken,3 slk.waarvan 2 met balcon,badkamer met ligbad,tuin op z/w **Vrpr.f.234.000,-kk.**

RANSDAAL:

LEO DOHMENSTR.14. Goed onderh. geschakelde bungalow in rustige buurt gelegen. Bj.'77, perc.opp.525 m2. Ind.: woonk.44 m2 met o.h. en plavuizenvloer, half open eiken aanb.keuken 10 m2, garage 20 m2, tuin met zwembad en tuinhuisje. 3 Slk. 10/10 en 18 m2, badk., ligbad, douche, 2 v.w. en toilet. **Vrpr.f.366.000,-kk.**

UBACH OVER WORMS:

BURG.BECKERSTR.5. Halfvrijst.woonhuis. Bj.'54, perc.opp. 266 m2. Woonk.34 m2, naar achteren uitgebouwd. Grote zit/eetkeuken 20 m2, garage, 3 slk., badk. ligbad/douche, v.w. en 2e toilet. **Vrpr.f.179.000,-kk.**

HEGGEWIKKE 23. Halfvrijst.woonhuis, perc.280 m2, bj.'76. Woonk. 35,5 m2, open eiken aanb.keuken, garage, tuin op z/w, vijverpartij, 3 slk., 8/12 en 14 m2, badk., ligbad, v.w. en 2de toilet. **Vrpr.f.205.000,-kk.**

WEEGBREE 30. Goed onderh.halfvrijst.woonhuis. Bj.'73 perc. 180 en 21 m2. Ind.: L-woonk.30 m2, gesl.eiken aanb.keuken 24 m2, tuin en garage, 3 slk., 8/14 en 15 m2, badk. ligbad en v.w.. Zolder 30 m2 met vaste trap. **Vrpr.f.209.000,-kk.**

Uw huis verkopen? Vijgen vragen!!!
't Loont zich
Heerlen, 045-711617
Aken, 0049-241873066
Regio Sittard/Geleen
04498-51891

URMOND:

GREATHEIDELAAN 9. Ruim halfvrijst.woonhuis. Perc.205 m2, bj.'74.Woonk.28 m2, half open keuken 8 m2, 2 ruime slk. (eventueel 3e slk.)grote badk. met ligbad, garage, tuin op n/w Zolder 36 m2 met vlieso-trap. **Vrpr.f.199.000,-kk.**

VOERENDAAL:

TENELENWEG.28. Goed onderh. halfvrijst.hoekpand (slagerij). Winkel 24 m2, woonk., keuken, 3 slk., zolder, vaste trap. Slagerij is zeer gunstig over te nemen. **Vrpr.f.209.000,-kk.**

Exclusief wonen met Vijgen!!

BRUNSSUM:

AKERSTR.135. Vrijstaand herenhuis. Percopp. 401 m2. Ind.: kelder 8 m2, woonk.38 m2 met erker, o.h. en parketvloer, kantoortje 6 m2. Gesl. aanb.keuken 7 m2, bijkeuken 10 m2, garage, tuin met terras grenst in Brunssemerheide, vijverpartij, berging, 3 slk. 10/16 en 16 m2, badk. ligbad, douche en v.w. Zolder, 2 slk 8 en 12 m2. Voorzien van dub. glas en rolluiken. **Vrpr.f.349.000,-kk.**

DORPSTR.78. Vrijst.woon/winkelhuis op 1478 m2 grond. Bedrijfsruimte 600 m2, winkel 100 m2. Ind.woonh.: Woonk. 50 m2, o.h., open keuken, garage 45 m2, balkon, 3 slk., 8/18 en 25 m2, badk. ligbad, douche en 2 v.w. **Vrpr.f.420.000,-kk.**

EIJS:

HOEBIGERWEG 10. Fraai gelegen vrijst.landhuis op 1600 m2 grond in gezellig dorpje. Bj.'74. Ind.: kelder, l-living 60 m2, travertinvloer, gesl.eiken aanb.keuken 24 m2 met luxe ruimte, werkk. 15 m2, garage, tuin op z/w. 2 ruime slk., badk., ligbad, douche, 2 v.w. en toilet, extra douche. Weiland achter huis 625 m2. **prijs op aanvraag.**

HOENSBROEK:

SLOT HARENLAAN 25. Schitterende villa in villawijk gelegen. Geschikt voor woonhuis/praktijk. Bj.'73, perc.opp 1200 m2. Ind.: Sout.: Ruime hal, praktijkruimte 16 m2, tuinkamer 18,5 m2, nieuwe badk. douche, v.w. en toilet, inpandige garage 62 m2. Part.: living 75 m2 met schuifdeuren, kantor 10 m2, gesl. aanb.keuken 10 m2. Mooi aangelegde tuin op z/w, terrasw 40 en 60 m2, vijverpartij. 1e Verd.: 3 slk., 16/21 en 25 m2, badk., ligbad, 2 v.w. en toilet. **Dit pand moet u zien.** **Prijs op aanvraag.**

LANDGRAAF:

DR.NOLENSTR.40.Vrijstaand landhuis op rustige lokatie. Bj.'90, perc.723 m2. Ind.: l-woonk.45 m2, tegelvloer, vloerverw. gesl.kunststoffen aanb.keuken met app. 10 m2, studeerk. 11 m2, garage met zolder, tuin op zuiden, vijverpartij. 1e Verd.: 5 slk., 10/10/11/11 en 18 m2, badk., ligbad, 2 v.w., 2de toilet en bidet. Aparte douche. Dub.glas. **Prijs op aanvraag.**

MAASMECHELEN (BELGIË):

MONNIKHOF 1. Vrijst.woonhuis met hondenpension voor _ 100 honden. Perc. 9000 m2. Ind.; woonk.52 m2, open haard, gesl. keuken 10 m2, garage met werkplaats 70 m2, magazijn, kantoor, 4 slk., 10/11/12 en 25 m2, badk., ligbad, zolder 50 m2 met vaste trap. **Vrpr.f.399.000,-kk.**

NUTH:

EIJKENDERWEG 65. Landelijk gelegen vrijst.landhuis op 1474 m2 grond. Ind.: souterrain: 16 m2. Part.: ruime hal 12 m2, woon-/eetkamer 60 m2, open haard, plavuizen, incl. open eiken aanb.keuken , ruime garage voor 2 auto's, inpandig zwembad, douche, 2 terrassen, grote tuin, schuurtje. 3 slk. 15/20 en 24 m2, badk., ligbad, douche, 2 v.w. en 2e toilet. **dit pand moet u van binnen zien!!** **Vrpr.f.457.000,-kk**

RANSDAAL:

OPSCHEUMER 4. Geheel gerenoveerd landelijk gelegen vakwerkboerderij. Bj.'79, perc.515 m2. Ind.: sout.: kelder 12 m2. Part.: hal 15 m2, l-woonk. 38 m2, open haard, tegelvloer, gesl.eiken aanb.keuken 12 m2, zithoek 8 m2, bijkeuken 8 m2, garage met zolder, tuin op z/w, terras 48 m2, blokhut. 1e Verd.: 3 slk., 7/13 en 20 m2, open viden, badk., ligbad, douche, 2 v.w. en 2e toilet. Voorzien van rolluiken. **Vrpr.f.475.000,-kk.**

SCHINNEN:

In Puth-Schinnen kunnen wij een schitterend vrij en landelijk boeren woonhuis aanbieden met 2 bouwkavels. Pecopp. 1260 m2. Ind.: sout.: kelder 6 en 12 m2. Part.: living 37 m2, open haard en Noorse Lei. Gesl.aanb.keuken met div.app 14 m2, bijkeuken 30 m2. Schuur 35 m2, zolders 24 en 50 m2, open vide, kantoor 12 m2, tuin op z/w, berging, terras. 1e Verd.: 4 slk., 12/12/14 en 16 m2, badk., ligbad, douche, v.w. en 2de toilet. 2e Verd.: zolder 60 m2 met vlieso-trap. Het onderpand is compleet gerenoveerd en gemoderniseerd. In combinatie met de verkoop van de boerderij kunnen de bouwplaatsen apart verkocht worden. **Prijs op aanvraag.**

SIMPELVELD:

HOUBIERSTR.19. Vrijst.bungalow op 966 m2 grond, bj.'68. Ind.: provisiekelder, woonk. 40 m2, parketvloer, gesl.keuken 12 m2, bijkeuken 7 m2, oprit, tuin op z/w, terras 40 m2. 5 Slk., 7,5/8/9,5/14 en 23 m2, badk. met ligbad, douche en 2 v.w. **Vrpr.f.409.000,-kk.**

STRAMPROY:

In de bossen van Stramproy kunnen wij u aanbieden een schitterend gelegen landgoed wat uitermate geschikt is voor dubbele bewoning. Het object is totaal vrij gelegen op een grondoppervlakte van 17000 m2. **Inl.op aanvraag**

UBACH OVER WORMS:

VLIEGENPOEL 2. Perfect onderh.vrijst.landhuis. Bj.1990 percopp. 430 m2. Ind.: ruime living, marmerenvloer, o.h., schuifdeuren, gesl. aanb.keuken, bijkeuken, garage, mooi aangel.tuin. 3 slk., 14/16 en 17 m2 m2. Luxe badk., zolder met vaste trap, 4de slk.16 m2. Voorzien van vloerverwarming en dub.glas. **Prijs op aanvraag.**

In het directe Nederlands, Duitse grensgebied zoeken wij panden in de hogere prijsklasse

VOGELZANKWEG.14. Perfect onderh.vrijst.landhuis. Bj.1993. Ind.: Living 64 m2, o.h., natuursteenvloer, gesl. aanb.keuken 20 m2, bijkeuken, garage en keuken met zolder, tuin, 3 slk., 12/20 en 25 m2. Luxe badk. met luxe sanitair, ligbad, douche, v.w. en 2de toilet. Zolder 100 m2 met vaste trap. **Vrpr.f.429.000,-kk.**

IN DE REGIO SITTARD, GELEEN EN BORN ZOEKEN WIJ VOOR POTENTIELE KLANTEN DIVERSE WOONHUIZEN IN DE PRIJSKLASSE VAN Fl. 200.000,= - Fl. 600.000,= K.K.

VOERENDAAL:

WINDHAGEN 13. Landelijk en rustig gel. schitterend gerestaureerde boerderij op 3770 m2 grond.Ind.:gewelfde kelder 12 m2, entree, garderobe,toilet, eiken mooie aanbouwkeuken 12 m2, woonk.1 met open haard en plavuizen, woonk.2 met kachel beide met vloerverwarming, c.v.-ruimte, 3 slk.:12/1 en 14 m2 met open vide, badkamer met ligbad, douche, v.w. en 2e toilet. Tuin op zuid met 30 m2 terras, weiland 200 m2 met stal voor 2 paarden. Grotendeels retaureerd met originele bouwmaterialen. **Inl.op aanvraag**

WIJNANDSRADE:

KONINGSGRAVEN 3. Royaal rustig gel. vrijst.landhuis. Perc 1155 m2. Grote garage 52 m2, geheel onderkelderd, woonk. 55 m2, o.h. en schuifdeuren naar buitenterras 60 m2. Grote aanbouwkeuken, 3 slk., logeerkamer. Zolder 100 m2, mogelijkheid voor meerdere kamers. **Vrpr.f.579.000,-kk**

VERKOCHT VERKOCHT VERKOCHT

MOLENBEEKSTR.	VOERENDAAL
MARGRIETSTR.	PUTH-SCHINNEN
DE GASPERISTR.	BRUNSSUM
GRASBROEKERWEG	HEERLEN
SLEPERSTR.	HOENSBROEK
REUKENDERWEG	NUTH
BOYENSTR	KERKRADE
TRICHTER VOOGDENSTR	MAASTRICHT
OUDE LANDGRAAF	LANDGRAAF
JOSEPH HAYDENSTR.	BRUNSSUM
BENELUXSTR.	HULSBERG
ESSENSTR.	BRUNSSUM

VERKOCHT VERKOCHT VERKOCHT

WIJ ZOEKEN VOOR CLIENTEN

1. Oud fabrieksgebouw aan water, ook in België.
2. Luxe appartement in Roermond met maaszicht!

BEDRIJFSONROERENDE ZAKEN

TE HUUR: KERKRADE:

KLARENANSTELERWEG. Luxe kantoren van 200 tot 1000 m2. Prijs slechts fl. 137,= m2 gestoffeerd. **Inl. op aanvraag**

BELEGGINGSPANDEN: KERKRADE:

Winkelpand met 2 appartementen en 5 kamers huuropbrengst 70.000,= p.j. **koopprijs 429.000,=kk**

HEERLEN:

Karakteristiek zeer groot herenhuis huuropbrengst 44.000,= p.j. **Vrpr.f.410.000,=kk**

Dubbel woonhuis ingericht in 4 appartementen, huuropbrengst 40.000,= p.j. **Vrpr.f.320.000,=kk**

Studentenhuis met 7 kamers huuropbrengst 24.000,= p.j. **Vrpr.f.139.000,=kk**

Winkelpand met 11 kamers huuropbrengst 65.000,= p.j. **Vrpr.f.535.000,=kk**

MAASTRICHT CENTRUM:

Herenhuis ingericht in 3 appartementen huuropbrengst 45.000,= geheel gerenoveerd uitermate geschikt voor kantoor/wonen. **Vrpr.f.425.000,=kk**

HYPOTHEEK/FINANCIERING? VIJGEN VRAGEN!!

Nederland 1

O/Avro/NCRV
30-11.20 **Herdenkingsconcert ho-caust 2.** Concert ter herdenking an de holocaust vanuit het Vaticaan. erh.
00 **Melkhuisje '94.** Open Neder-ndse Tenniskampioenschappen anuit Hilversum, finale.
00 **(TT) Journaal.**
05 **NCRV op zondag.** Aansl.: C-ajeur. Muziekprogramma m.m.v. et koor Close Harmony uit Utrecht n de slagwerkgroep van de streek-uziekschool De Waldsang uit Bui-enpost. Presentatie: Gregor Bak. ansl.: Waar blijf je anders. Praatpro-ramma over levensbeschouwelijke aken. Afl.: Trouwen/scheiden. Pre-entatie: Ruud Foppen. Aansl.: Doku-ent.Serie documentaires. Afl.: Star-ng Peter. Het dubbelleven van een antal amateur-acteurs.
47 **Televizier-zomerspecial.** ctuele reportage.
15 **Sesamstraat.** Kinderprogram-na. Afl.: Schoenen.
32 **(TT) Made in Holland.** rogramma over Nederlanders die in et buitenland bijzondere prestaties ebben verricht.
andaag: Noëlla Gemke, Disney-mbassadrice. Herh.
57 **KRO's Tekenfilmfestival.**
09 **Star trek, the next generation.** merikaanse sf-serie. Afl.: The de-ector.
Een Romulaan vraagt politiek asiel an op de Enterprise. Hij vertelt Pi-ard dat zijn volk over 48 uur de Fe-eratie wil aanvallen. Ondanks de ijdsdruk wil Picard geen overhaaste eslissing nemen.
.00 **(TT) Journaal.**
.16 **Ook dat nog extra.** Terugblik p een aantal door dit satirische con-umentenmagazine behandelde za-en uit het afgelopen seizoen.
.04 **Brandpunt.** Actualiteiten-rogramma.
.33 **The inspector Alleyn myste-ries.** Engelse serie misdaadfilms. Afl. 4: Moord in de gelagkamer.
.11 **Journaal.**
.16-32.21 **Nieuws voor doven.**

Nederland 2

Veronica/Tros
11.23-11.30 Nieuws voor doven.
13.30 Studio I.M. Produkties over remigratie.
16.00-16.05 (TT) Journaal.
17.10 Ontdek de chemie. Afl. 11.
17.40 (TT) Knoop in je zakdoek. Afl.: De buurt. Herh.
18.00 Journaal.
18.05 Criminaliteitspreventie.
18.10 Ontdek de geologie. Afl. 15.
18.40 Informatie.
18.45 Culturele antropologie. Afl. 12.
19.15 Exotisch koken met kruiden.
19.50 Tweede lijn. Documentaireserie.
Vandaag: Op heterdaad betrapt, over winkeldiefstal in Groot-Brittannië.
20.45 (TT) Postcode bingo. Spelshow rond de postcode-loterij.
22.00 Dempsey and Makepeace. Engelse misdaadserie. Afl. 14: Een explosieve zaak.
Een Afrikaans bevrijdingsleger pleegt een serie overvallen. Het onderzoek naar deze zaak vlot niet erg.
22.55 Op zoek naar de bronnen van onze beschaving. Afl. 4.
23.55 Studio sport. Verslag van de Goodwill Games, waarin de onderdelen: wielrennen, turnen (dames) en een samenvatting van de volleybalwedstrijd tussen de damesteams van Nederland en Duitsland.
01.10-01.15 Journaal.

Nederland 3

Vpro/RVU
08.53 Nieuws voor doven.
09.00-11.00 Villa achterwerk. Kinderprogramma.
14.00-16.30 (TT) Studio sport. Wereld Ruiter Spelen: dressuur Grand Prix Speciaal.
17.00-17.07 Nieuws voor doven.
18.00 Journaal.
18.05 Reclame. Aflevering uit de serie Werken-aan-Werk-films over communicatie. Herh.
Een art director, copywriters en o.a. grafici werken in teams aan een frissen biercampagne. De teamleden stimuleren elkaar met creatieve onzin of heftige discussies. Soms slaat de twijfel toe, zoals bij elk creatief proces.
18.35 Socutera. Het zieke kind in beweging, film van de Stichting Het zieke kind in beweging.
18.45 (TT) Studio Sport. De finale in de World League volleybal, atletiek (de nacht van Hechtel). Verder aandacht voor de Goodwill Games en de Wereld Ruiter Spelen. In deze uitzending: Hulshorst-Feijenoord, Noordwijk-Ajax en Twente-Go Ahead Eagles (in het Maritiem-toernooi)..
20.15-23.56 Zomergasten. Avondvullend programma waarin Peter van Ingen een gast zijn of haar ideale televisie-avond laat bepalen. Vanavond: de architect Ton Alberts.

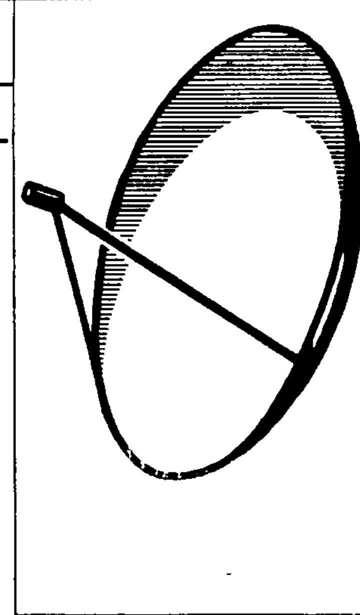
● *Michael Brandon en Glynis Barber uit 'Dempsey and Makepiece'. (Nederland 2 - 22.00 uur).*

RTL4

06.30 Hei elei kuck elei.
07.00 Telekids presenteert de cartoon express vanuit Amerika. Jeugdprogramma
11.00 Teleteens in Amerika.
13.00 Love boat. Amer. serie. Herh.
14.00 The shaggy D.A. Amerikaanse Disney-classic.
Twee dieven stelen een ring uit een museum, maar wanneer ze horen dat hij niets waard is, verkopen ze hem aan de ijscoman Tim. Wilby Daniels, die aast op de functie van officier van justitie, hoort van de diefstal via het nieuws en herkent de ring onmiddellijk. Toen hij een tiener was had hij namelijk de ring in zijn bezit.
15.40 The streets of San Francisco. Amerikaanse politieserie.
16.35 Life goes on. Dramaserie.
17.30 Film & videonieuws.
18.00 Zes uur nieuws.
18.10 De beste van Oprah Winfrey.
19.00 Family matters. Amerikaanse comedy.
19.30 Half acht nieuws.
19.45 Speelfilmoverzicht. Vooruitblik.
19.55 Crime international. Amerikaanse documentaireserie.
20.25 Columbo. Amer. detectiveserie.
22.05 Tineke's wereld. Compilatie.
23.00 Nieuws en weer.
23.15 Caveman. Amerikaanse comedy uit 1981. Met: Ringo Starr e.a. Atouk is een klungelige holbewoner. Hij behoort tot een stam die zo primitief is, dat de mensen niet weten hoe ze rechtop moeten lopen. Atouk heeft echter, in tegenstelling tot zijn stamgenoten, meer hersens dan spieren. Wanneer hij te duidelijk laat merken dat hij zich aangetrokken voelt tot de goed ontwikkelde vrouw van de stamleider wordt Atouk verstoten. Alleen ronddwalend ontmoet hij Lar en vele andere verschoppelingen. Atouk leert deze groep rechtop lopen en brengt hen de basisbeginselen van muziek bij. Uiteindelijk komt ook de romantiek om de hoek kijken.
01.00 The Oprah Winfrey show. Amerikaanse talkshow. Herh.
01.45 As the world turns. Herh.
02.30 Nachtprogramma.

RTL5

11.00 Lumen 2000.
12.00 RTL text.
13.00 Sport: Auto- en motorsport.
16.00 Sport: Nabeschouwing Golf Heineken Dutch Open.
16.45 Mark Twain: No. 44 - The mysterious stranger. Amerikaanse speelfilm uit 1982 van Peter H. Hunt. Oostenrijk 1490. Heinrich Stein leidt zijn leventje in een kasteel. Zijn vrouw is geheel onder de invloed van de ietwat vreemde magiër, Balthazar Hoffman. Het geluk van de familie is ver te zoeken. De vrouw des huizes heeft een bloedhekel aan haar schoonzus die bedlegerig is. Een zekere Katrina is loyaal ten opzichte van Heinrich, maar zij haat zijn vrouw. En dan is er nog de hond Felix die vanwege zijn karakter constant aan de ketting ligt. Op een dag zit de gehele huishouding met elkaar te eten en er is weer de nodige ruzie. Opeens staat er een volslagen vreemde voor de deur. Hij stelt zich voor met een opvallende naam: 44.
18.15 Sport: Major League Baseball.
19.00 M.A.S.H. Comedyserie. Herh.
19.30 Sylvania Waters. Australische reality-soap. Herh.
20.00 Woops! Amer. comedyserie.
20.30 Soldier, soldier. Engelse dramaserie.
21.25 Weer.
21.30 Nieuws.
21.45 Beavis & Butt-Head. Amerikaanse cartoon.
22.10 The real world. Amerikaanse reality-soap.
22.35 Sport: samenvatting GP Formule 1 Duitsland.
22.55 Confessione di un commissario... Italiaanse speelfilm uit 1971. Politie-commissaris Giacomo Bonavia is een gezworen vijand van de crimineel Fernando Lomunno. Al drie keer werd Lomunno door Bonavia voor het gerecht gesleept, maar dank zij hoogstaande politieke contacten is het Lomunno steeds gelukt te worden vrijgesproken. Bonavia grijpt noodgedwongen naar andere middelen.
00.40 Hei elei, kuck elei aktuell.
01.10 Nachtprogramma.

RTBF/La Une

10.25 Le coeur et l'esprit. **10.55** Oecumentische dienst. Ter nagedachtenis aan Koning Boudewijn. **12.00** CMIREB: Que sont-ils devenus? Onder voorbehoud. **13.00** Nieuws. **13.15** La roue du temps. **13.50** Le sang des autres. **15.30** Intérieur nuit. **16.30** Planète des hommes: Secrets d'initiés. Onder voorbehoud. **17.20** Nouba nouba. **17.55** Le retour d'Arsène Lupin. Afl. 8. **19.00** Week-end sportif. **19.30** Nieuws. **20.05** Ces années-là: Le jeu. Spelprogr. **21.10** Paper mask. Engelse komedie uit 1990. **22.55-23.15** Laatste nieuws.

SPORTS 21

13.00 Racing. **13.30-16.00** Autosport. Rechtstreeks verslag van de Formule 1 races om de Grote Prijs van Duitsland. **19.06** Spirou et Fantasio. **19.30** Zie RTBF/La Une. **21.03** Autosport. Samenvatting van Grand Prix. **21.33** Zwemmen. Samenvatting van de Belgische Kampioenschappen. **22.03** Week-end sportif. **22.27-22.59** Laatste nieuws.

TV 5

06.00 Ochtendprogr. **12.45** Nieuws. **13.05** L'école des fans. Amusementsprogr. **13.50** Le jardin des betes. Blanc. **14.45** Evasion. Vandaag: De Vercors. **15.15** Le Canada en guerre. Afl. 5: Profil du combattant. **15.45** Correspondance. **16.00** Nieuws. **16.10** Fort Boyard. Spelprogr. **17.30** Juste pour rire. **18.30** Nieuws. **19.00** Trente millions d'amis. **19.25** La météo des cinq continents. **19.30** Nieuws. **20.00** 52 sur La Une. Vandaag over kansspelen. **20.55** La météo des cinq continents. **21.00** Nieuws. Met internationaal weerbericht. **21.40** Cinéma: Cycle québécois: Les princes. Canadese speelfilm van Tony Gatlif. **23.20** Taratata. Amusementsprogr. Met o.a. Julien Clerc. **00.50** Nieuws. **01.15** Divan. Discussieprogr.. Vandaag: Marek Halter. **01.45** Paris lumière. Herh. **02.10** Surprise sur prise. Amusementsprogr.. Herh. **03.40** Envoyé spécial. Magazine. Herh. **05.00** Planète musique: Musique au coeur.

RAI UNO

06.00 Ochtendprogr. **13.30** Nieuws. **14.00** Toto-tv radiocorriere. . **14.15** Domenica in. Amusementsprogr. **18.00** Nieuws. **18.10** Sport 90 minuto. **19.00** Domenica in. Vervolg. **20.00** Nieuws en sport. **20.40** Festa della mamma. **22.25** La domenica sportiva. Sportprogr. **23.25** Nieuws. **23.30** D.S. Tempi supplementi. **00.00** Nieuws. **00.15** Nachtprogrammering.

BBC 1

08.30 Dilly the dinosaur. **08.35** King Greenfingers. **08.40** Playdays. **09.00** Telling tales. **09.15** Breakfast with Frost. Met om 9.15 en 10.00 nws. **10.15** Summer sunday. **11.00** See hear! **11.30** Blue fin. Australische speelfilm uit 1978. **13.00** CountryFile. **13.25** Weekweerbericht. **13.30** nws. **14.00** Bugs Bunny. **14.05** Steven Spielberg's amazing stories. **14.30** EastEnders. **15.50** Boeing boeing. Amer. speelfilm uit 1965. **17.30** The lady and the highwayman. Amer. speelfilm uit 1989. **19.05** nws. **19.25** Summer praise. **20.00** Small talk. **20.30** 2point4 children. Serie. **21.00** Tales of para handy. **21.50** nws. **22.05** Gallowglass. Afl. 2. **23.25** Mastermind. **00.00** Everyman. **00.50** The sky at night. Vandaag over de komeet Shoemaker-Levy 9 die in juli op Jupiter insloeg. **01.10** The bank shot. Amer. komedie uit 1974. **02.30-02.35** Weerbericht.

BBC 2

07.15 Open University. **10.10** Littl' bits. Animatieserie. **10.35** Spacevets. **10.50** Fieval's american tails. **11.15** The really wild guide to Britain. **11.40** Grange Hill. **12.05** Dynamite. Documentaireserie over racisme. **12.20** White Fang. Amer. jeugdserie. **12.45** The O-Zone. **13.00** The Flintstones. **13.30** Sunday grandstand. Met om 13.35 Autosport: Grand Prix van Duitsland; 15.30 Cricket: Sunday League; 16.30 Golf; 16.50 Cricket, vervolg; 17.20 Zwemmen: Britse Kampioensch.; 18.00 Cricket, vervolg; 19.15 Paardesport: Wereld-Ruiterspelen vanuit Den Haag. Deze en volgende tijden onder voorbehoud. **19.30** Rough guide to the world's islands. Afl.: Sicily. **20.20** The score. Serie. **21.00** Under the sun. Afl.: My country. **21.50** Monty Python's Flying Circus. Engelse satire. **22.20** Grand Prix. Samenvatting. **23.00** Moviedrome. Inleiding op de hierna volgende film. **23.05** Race with the devil. Amer speelfilm uit 1975. **00.30** Moviedrome Inleiding op de hierna volgende film. **00.35-01.45** ■ Moviedrome: Detour. Amerikaanse speelfilm uit 1945.

Eurosport

08.30 Step aerobics. **09.00** Ronde van Frankrijk voor dames. **09.30** Autosport. Grand Prix van Duitsland. Live. **10.30** Atletiek. IAAF-Grand Prix Meeting. Live. **12.30** Paardesport. Wereldruiterspelen vanuit Den Haag. Live. **13.30** Autosport. Grand Prix van Duitsland. Live. **16.00** Golf. Scandinavian Masters. **18.00** Tennis. ATP-toern. van Hilversum. Finale. **19.30** Autosport. Indy-car-race van Brooklyn. Live. **22.30** Autosport. Grand Prix van Duitsland. **00.00-01.30** Tennis. WTA-toern. van Stratton Mountain Finale.

NBC

05.30 NBC News. **06.00** Intern. business view. **06.30** NBC News. **07.00** Strictly business. **07.30** Weekly business. **08.00** ITN World news **08.30** Intern. business view. **09.00** Rivera live. **10.00** Holiday destinations. **10.30** Memories then and now. **11.00** Super shop. **12.00** Ushuaia. **13.00** First person with Maria Shriver. Documentaireserie. Afl.: The moon and beyond. **14.00** Sportprogr., met om 14.00 Horses in action, paardesport; 14.30 Trailside, avontuurlijk magazine: Hiking & Camping in Alaskan Bear Country; 15.00 Powerboat world; 16.00 Autosport: DTM-race vanuit Deipholz. **17.00** Meet the press. **18.00** The Mclaughlin Group. **18.30** Weekly business. **19.00** ITN World news. **19.30** Holiday destinations. **20.00** Videofashion! **20.30** Now. Magazine. **21.30** Talkin' jazz. **22.00** ITN World news. **22.30** Disaster chronicles. **23.00** Sportprogr. met Autosport: DTM-race vanuit Deipholz. **00.00** Entertainment X-press. **00.30** NBC Nightly news. **01.00** Equal time. **01.30** Executive lifestyles. **02.00** Classic series. Met om: **02.00** Turn of fate. Serie. **02.30** Dante. Serie. **03.00** The rogues. Serie. **04.00** ■ The Sunday spine chiller: The killer shrews. Amer. horrorfilm uit 1959.

MTV

08.00 Pink Floyd weekend. **10.30** News - weekend edition. **11.00** The big picture. **11.30** European top 20. **13.30** First look. **14.00** Sports. **14.30** Pink Floyd weekend. **18.30** News - weekend edition. **19.00** US Top 20 video countdown. **21.00** 120 minutes. **23.00** Beavis & Butt-head. **23.30** Headbangers' ball. **02.00** Marijne van der Vlugt. **03.00-06.00** Night videos.

CNN

24 uur per dag nieuws, met om: **06.30** Global view. **07.30** Moneyweek. **08.30** On the menu. **09.30** Science and technology. **10.30** Style. **11.00** World report. **12.30** World business this week. **13.30** Inside business. **14.30** Earth matters. **15.00** Larry King weekend. **16.30** Futurewatch. **17.30** This week in the NBA. **18.30** Travel guide. **19.30** Diplomatic licence. **20.00** Moneyweek. **21.00** World report. **23.00** CNN's late edition. **00.00** The world today. **00.30** This week in the NBA. **01.30** Managing. **02.00** Prime news. **03.00** CNN Presents ... Special reports. **05.30** Showbizz this week.

Duitsland 1

.55 **Sesamstrasse.** Kinderprogram.
.25 **Disney-Club.** Kindermagazine.
.50 **Hundert Meisterwerke.** Serie.
.00 **Musikstreifzüge.** Klassiek.
.30 **Tagesschau.**
.33 **Sonntagsmagazin.** Cultureel.
.30 **(TT) Die Sendung mit der Maus.** Educatief kinderprogramma.
.00 **Presseclub.**
.45 **Tagesschau.** Wochenspiegel.
.20 **Round the Twist.** Aus. jeugdserie. Afl. 9: Garantiert kussecht!
.45 **TELEwischen.** Magazine.
.30 **Das war einmal. 1971.** Serie waarin belangrijke gebeurtenissen uit een bepaald jaar de revue passeren.
.00 **Tagesschau.**
.05 **(TT)Adventures in babysitting.** Amer. speelfilm uit 1987.
.45 **Die Metros dieser Welt.** Afl.: In Peking ohne umsteigen. Herh.
7.00 **ARD-Ratgeber: Heim und Garten.** Tips voor in en om het huis.
7.30 **Warten auf den Untergang.** Reportage over de opvattingen van Jehova's Getuigen, die soms verstrekkende gevolgen hebben voor de lichamelijke en geestelijke gezondheid van de leden van deze sekte.
8.00 **Tagesschau.**
8.05 **Einblick.**
8.10 **Sportschau.** Sportprogramma.
8.40 **(TT) Lindenstrasse.** Afl. 452.
9.09 **Die Goldene 1.** Bekendmaking.
9.10 **Weltspiegel.** Reportages.
9.50 **Sportschau-Telegramm.**
9.58 **Heute abend im Ersten.**
0.00 **(TT) Tagesschau.**
0.15 **(TT) Tatort.** Duitse misdaadserie. Afl.: Jetzt und alles.
1.44 **Tagesthemen-Telegramm.**
1.45 **Die Kriminalpolizei rät.** Tips ter voorkoming van misdrijven.
1.50 **Kulturreport.** Cultureel magazine. Vandaag uit München.
2.20 **Tagesthemen.**
2.35 **ZAK.** Weekoverzicht.
3.05 **Operation Walküre.** 2-delige gedramatiseerde documentaire. Afl. 2: Tote Stunden. Herh.
0.55 **Tagesschau.**
1.05 **Zum Freiwild erklärt** (Folle à tuer). Franse speelfilm uit 1975.
2.40-02.45 **Z.E.N.** Galante Barockmusik aus Frankreich. Afl.: Jean-Philippe Rameau: La Poplinière aus den Pièces de clavecin en concert.

Duitsland 2

07.55 Europas Jugend musiziert. Klassieke muziek. EBU-concert.
08.40 Musik-Zeit: Die schöne Müllerin. Liederencyclus. Afl. 2. Herh.
09.15 Zur Zeit. Religieus magazine.
09.30 Verbrannte Zungen. Protestantse kerkdienst.
10.15 Genau so Geschichten.
10.25 Löwenzahn. Jeugdserie.
10.55 Pingu. Poppenserie.
11.00 ZDF-Fernsehgarten. Live muziekprogr. Met o.a. Franzisca.
12.45 heute.
12.47 blickpunkt. Magazine.
13.15 Damals. Afl.: Vor 40 Jahren.
13.30 ■ Canaris. Duitse speelfilm uit 1954 van Alfred Weidenmann.
15.20 Treffpunkt Natur. Natuurbescherming in het Nuthe-Nieplitzgebied.
15.50 mach mit. Balans van Aktion Sorgenkind. Aansl.: Prämienziehung.
15.55 heute.
16.00 ZDF Sport Extra. Met Paardesport: Wereldruiterspelen vanuit Den Haag, met military, springen en dressuur-individueel; Atletiek: WK Gehandicapten vanuit Berlijn, en Hoogspring-meeting vanuit Halle; Sportklimmen; Basketbal: Voorbeschouwing op WK in Toronto (Canada). Met om ca. 17.00 heute.
18.15 ML Mona Lisa. Magazine.
18.57 Guten Abend.
19.00 heute. Met weerbericht.
19.10 Bonn direkt. Actualiteiten.
19.30 (TT) Wunderbarer Planet. 7-delige serie over het ontstaan van de aarde. Afl. 2: Auf dem Feuerball.
20.15 (TT) Gustl Bayrhammer in 'Weissblaue Geschichten'. Duitse episoden-film van Peter Weissflog.
21.15 Der fröhliche Weinberg. Blijspel uit 1993 van Carl Zuckmayer.
22.50 heute.
23.00 Sport am Sonntag.
23.05 Antje Vollmer und 'Tete du Cavalier Rampin'. Kunstbeschouwing van theologe Antje Vollmer. Uit de serie 'Meine Bildergeschichte'.
23.15 Karajan und Salzburg. Portret van Herbert von Karajan. Opname van de Salzburger Festspiele 1987.
00.35 heute.
00.40-02.35 (TT) Skalpell, bitte (Skalpel, prosim). Tsjechische speelfilm uit 1984 van Jiri Svoboda.

Duitsland 3 West

08.15 Die Zeit der Züge. Documentaire. **09.00** Die Weinmacher. Afl.: Penedes. **09.30** Nordwestpassage. Afl. 5: Das Rätsel von Beechy Island. **10.15** Bremer Gesundheitswerkstatt. **11.00** Zum 50. Geburtstag: Antoine de Saint-Expupéry. Portret. **11.45** Jamaica entdecken. **12.00** Nachbar Dänemark. **12.15** Verrückt nach Sibirien. **12.45** Sonntagsgespräch. **13.00** Freiraum. **13.30** Buchladen. **14.15** Das war's - diese Woche. **14.45** The adventures of Don Juan. Amer. speelfilm uit 1948. **16.30** Klatschmohn. Talkshow. **17.00** Hollymund. **17.45** Der kleine Vampir - Neue Abenteuer. Afl. 9: Vom Teufel geritten. **18.15** Libellensommer. Natuurfilm. **18.45** WDR aktuell. **18.50** Sport im Westen. **19.10** Aktuelle Stunde. **19.45** (TT)Reportage over Sarah Kirsch in Wales. **20.15** Coup de foudre. Franse speelfilm uit 1983. **22.02** WDR Aktuell. **22.10** Sport aus dem Rheinland und Westfalen. **22.20** Angst - was ist das? Portret. **23.05** Hexenkessel. Late night show. **23.50** Nachrichten. **00.00-08.15** Nachtprogrammering.

Duitsland 3 SWF

09.30 Denkanstösse. **09.35** Das war die DDR. Afl. 5: Geist und Macht. **10.20** Der Mongolensturm. Afl. 5: Das Erbe. **11.20** Rückblick - gibt's was neues? Afl. 4. **11.35** Mozart auf Reisen. Afl. 5: Mozart in Schwetzingen. **12.20** Zeit-Zeugen. Portretten. **13.05** Silvretta-See. Reportage. **13.50** Käpt'n Blaubär Club. Afl. 44. **14.50** The Canadians. Amer. speelfilm uit 1960. **16.10** Kolumbus und das Zeitalter der Entdeckungen. Afl. 5: Das Schwert und das Kreuz. **16.55** Gute, alte, böse Zeit. Afl. 1: Man lebt, man lebt. **17.40** Aus der Rolle fallen. **18.10** Von der Pfalz zum Bodensee. **18.55** Treffpunkt. **19.35** Alles Kleber. Duitse serie. **20.00** Tagesschau. **20.15** Die Alpen. Serie. **21.00** Pfarrerin Lenau. Afl. 9. **21.50** Flutlicht. **22.45** Südwest aktuell. **22.50** Wortwechsel. **23.35** CIA - Waffe im Kalten Krieg. Afl. 4. **00.20** Ohne Filter extra. Gast: Bill Champlin and Band. **01.20** Schlussnachrichten. **01.35** Non-Stop-Fernsehen.

RTL Television

05.30-12.10 Tekenfilmseries. **12.10** The mighty morphin power rangers. Amer. jeugdserie. **12.30** Alle lieben Julia. Duitse jeugdserie. **12.55** Major Dad. **13.25** The fresh prince of Bel-Air. **13.55** Full House. **14.25** Step by step. **14.55** Knight rider. **15.50** The A-Team. **16.45** seaQuest DSV. Sf-serie. **17.45** Beverly Hills. **18.45** RTL aktuell. Nieuws, sport en weerbericht. **19.10** Hockenheim. Vooruitblik op de Grand Prix van Duitsland voor Formule 1-wagens. **20.15** The ivory ape. Amerikaanse avonturenfilm uit 1980. **22.00** Link. Amer. horrorfilm uit 1986. **23.45** RTL Samstag Nacht. Amusementsprogramma. **00.45** Oswalt Kolle: Liebe als Gesellschaftsspiel. Duitse softsexfilm uit 1972. Uit de serie Sexy Sixties. **01.50** Turks fruit. Nederlandse speelfilm uit 1972. Met: Rutger Hauer, Monique van de Ven e.a. **03.40** Beverly Hills, 90210. **04.30** Das A-Team. **05.15** Tekenfilm.

SAT 1

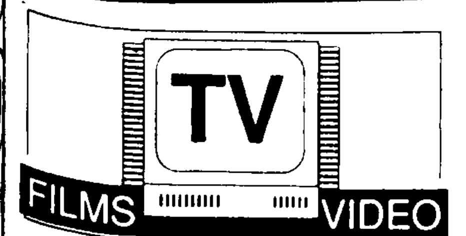
06.35 DROPS! Quiz. **07.00** alles capito?! Spelprogr. **07.30** Popcornia. **08.00-10.40** Tekenfilmseries. **10.40** Games World. Video-spelprogr. **11.10** See no evil, hear no evil. Amer. misdaadkomedie uit 1989. **13.05** The trouble with angels. Amer. komedie uit 1965. **15.00** Carry on behind. Engelse komedie uit 1975. Aansl.: TopNEWS. **16.30** Riskier' was! Quiz. **17.00** Geh aufs Ganze! **17.55** Das Millionenspiel. SKL-trekking. **18.00** ran - Sportprogr. **18.30** Catwalk. Amer. jeugdserie. **19.20** Sat.1 Newsmagazin. **19.30** Glücksrad. Spelshow. **20.15** Das grosse Wunschkonzert. Vandaag: Andy & Bernd. Aansl.: TopNEWS. **22.00** Jux & Dallerei. Talkshow. Aansl.: TopNEWS. **23.00** Myriam - Meine wilden Freuden. Duitse erotische speelfilm uit 1982. **00.35** Autostop - Lustreport. Duitse erotische speelfilm uit 1974. **01.50** Catwalk. Amer. jeugdserie. **02.35** ran - Sportprogr.. **03.00** The trouble with angels. Amer. komedie uit 1965. **04.50** Carry on behind. Engelse komedie uit 1975. Met: Elke Sommer, Kenneth Williams, Kenneth Connor e.a.

België/TV 1

09.00-10.04 Samson. Met tekenfilms.
11.00-12.30 Herdenkingsplechtigheid. In de basiliek van Koekelberg n.a.v. de eerste sterfdag van Koning Boudewijn.
17.00 Animated classics: Alice in Wonderland. Tekenfilm.
17.50 Samsonclip.
17.55 Tik tak. Animatieserie. Afl. 212.
18.00 Journaal.
18.10 Clowning around. 8-delige Australische jeugdserie. Afl. 5.
18.35 De groene pracht van Europa. 12-delige Franse documentaireserie over natuurschoon in Europa. Afl. 9.
19.30 Journaal en sport.
19.50 Sportweekend.
20.15 Paardenkoersen.
20.20 Leven en werk van Boudewijn I. Historische documentaire over de geschiedenis van België sinds de geboorte van Boudewijn in 1931.
21.40 Amour. Show met Berdien Sternberg, fluit en Richard Clayderman, piano.
22.10 N.V. De wereld. Magazine met verhalen over mensen en emoties. Vandaag: 1. School voor het leven, reportage over het grote aantal kindmoeders in de V.S.: Meisjes van 13, 14 jaar die meestal ongewenst zwanger worden, niet meer naar school kunnen, moeilijk werk vinden en bijna altijd door de vader van hun kind in de steek worden gelaten; 2. Kliniek op straat, reportage over een mobiele kliniek in Calcutta, waar dokters honderden mensen behandelen.
22.40 Vandaag en sport.
23.05-23.50 Ziggurat. Kunstmagazine.
Vandaag: Furkart: een verslag van het Furkaproject, het hotel Furkablick en zijn min of meer toevallige gasten. Op de hoogvlakte van de Zwitserse Furkapas exploiteert Marc Hostettler een 19e-eeuws hotel. Elke zomer nodigt hij gerenommeerde kunstenaars uit om ter plekke een kunstwerk te realiseren.

België/TV 2

Geen uitzending.

Duitsland 2
13.30 uur - Canaris - (1954-D) Biografische film van Alfred Weidenmann over Canaris, de chef van de Duitse Abwehr van 1937 tot 1944. Over zijn twijfels over het nationaalsocialisme. Met: O.E. Hasse en Adrian Hove.

RTL4
14.00 uur - The Shaggy D.A. - (1976-USA) Twee dieven stelen een ring uit het museum. Matig vervolg op Disney's veel betere 'The Shaggy Dog'. Regie: Robert Stevenson. Met: Dean Jones en Tim Conway.

Duitsland West 3
14.15 uur - The Adventures of Don Juan - (1948-USA) Don Juan, de nieuwe instructeur van de koninklijke schermacademie, ontdekt een complot tegen koningin Margarete. Romantisch drama van Vincent Sherman met Errol Flynn.

Duitsland 1
15.05 uur - Adventures in Babysitting - (1987-USA) Komedie van Chris Columbus met Elisabeth Sue

● *Scène uit de Italiaanse speelfilm 'Confessione di un commissario...' met Martin Balsam en Marilu Tolo. (RTL5 - 22.55 uur).*

en Keith Coogan. De babysitter moet een vriendin uit de stad redden, dus moeten de kinderen mee.

Duitsland West 3
20.15 uur - Coup de Foudre - (1983-F) Twee getrouwde vrouwen leiden een welvarend maar oersaai leven. Ze sluiten een vriendschap die overgaat in wederzijdse liefde. Film van Diane Kurys met Miou-Miou en Isabelle Huppert.

TV 5
21.40 uur - Les Princes - (1983-F) Drama van Tony Gatlif met Gerard Darmon en Céline Militon. Een Algerijnse zigeunerfamilie weet niet wat te kiezen: de moderne stad of het traditionele nomadenbestaan.

RTL5
22.55 uur - Confessione di un Commissario di Polizia al Procuratore della Republica - (1971-I) Commissaris (Franco Nero) wil een crimineel nagelen die door zijn goede contacten echter steeds weer vrijkomt. Regie: Damiano Damiani.

RTL4
23.15 uur - Caveman - (1981-USA) Een klungelige holbewoner, de ex-Beatle Ringo Starr, valt buiten de stam omdat hij meer hersens dan spieren heeft. Komedie van Carl Gottlieb met o.a. Dennis Quaid en Barbara Bach (mevrouw Starr).

BBC 2
00.30 uur - Detour - (1945-USA) Zeer spannende lowbudget thriller van Edgar G. Ulmer over een lifter die opgepikt wordt door een man die het leven laat na over een gevaarlijke lifster verteld te hebben. Met: Tom Neal en Ann Savage.

Duitsland 2
00.40 uur - Skalpel, Prosim - (1984-CS) Indrukwekkend psychologisch drama van Jiri Svoboda over een chirurg die, ondanks negatieve adviezen, toch een zware operatie op een kind wil uitvoeren. Met: Jana Brejchova.

Duitsland 1
01.05 uur - Folle a Tuer - (1975-F/I) Misdaadfilm van Yves Boisset met Marlène Jobert en Thomas Milian. Als Julie uit een inrichting komt krijgt ze meteen een verantwoordelijke baan: het neefje van de rijke Mostri verzorgen.

radio

Radio 1
Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 17.30, 18.30 en 6.30 Nieuws 7.07 De andere wereld van zondagmorgen. 8.10 Vroege vogels. 10.05 O.V.T. 12.07 AVRO Radiojournaal. 14.05 Langs de lijn, sport en muziek. 18.10 Aktuele zaken. 19.04 Onder woorden: 06-300078. 20.04 Appels en peren. 21.04 3D, drie generaties in debat. 22.04 Het hek van de dam. 23.07 Met het oog op morgen. 0.02 Volgspot. 1.02-7.00 Tussen gisteren en morgen.

Radio 2
7.04 Geblaf in het hondsdal. 10.04 AVRO's Muziekmozaïek. 11.04 Sunday morning comin' down. 12.04 Het beste uit VPRO's Music Hall '93/94. 13.04 Wat ik hoorde. 14.04 De noodingang. 15.52 De wijde blik. 16.04 M.C. zondagsrust. 17.04 Van 0 tot 80. 18.04 Het concert en Archief Hilversum. 19.04 Country time. 20.04 Razz-ma-tazz. 21.04 Ararat. 23.04-24.00 Levenslief en levensleed.

Radio 3
6.04 TROS 3-draai. 9.04 TROS Gouden uren. 12.04 TROS Somertijd. 15.04 TROS Wereldhits. 19.04 TROS Dancetrax. 21.04 De cd show. 22.04 Poster. 23.04 TROS Nachtwacht. 2.02 Papa is wakker. AKN: 4.02-6.00 Pyjama FM.

Radio 4
Om 7.00, 8.00, 13.00, 18.00 en 20.00 Nieuws. 7.02 Ochtendstemming. 9.00 Muziek voor miljoenen. 11.00 Het ochtendconcert I. Amsterdam Baroque Orch. met blokfluit en traverso; 12.25 II. Muz. voor piano, viool en cello. 13.02 Winnaars Edison Klassiek 1994. Arlecchino, capriccio van Busoni. Ork. van de Opera in Lyon met sol. 14.15 Het middagconcert. Aansl.: Praten over muziek. 16.00 De Nederlanden. 17.00 Thuis, hoorsp. 18.04 Muziek uit duizenden. 19.00 Continu klassiek. 20.02 Specialiteiten à la carte. 22.00 VPRO Jazz op Vier. North Sea Jazz Festival 1994. 0.00-1.00 Vier na middernacht.

Radio 5
Elk heel uur t/m 18.00 en 23.00 Nieuws (behalve om 10.00, 11.00 en 17.00). 6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en scheepvaartberichten. 7.05 Praise op zondag. 8.08 Groot nieuws. 8.55 Waterstanden. 9.02 Woord op zondag. 9.30 Te Deum laudamus. 10.00 Het verhaal. 10.10 Kerkdienst. 10.58 Wilde ganzen. KRO/RKK: 11.02 Eucharistieviering. 12.02 'n Zondagspak voor alledag. 13.10 De andere wereld van zondagmiddag. 14.02 Ratjetoe. 14.20 Het bestaan. 15.02 Medelanders Nederlanders. 16.02 Zorg en hoop. 17.00 Kerkdienst. 17.58 Wilde ganzen. 18.10 Drieluik. 19.00 Tambu. 19.30 Suara Maluku. 20.02 Het meest gevraagd. 20.45 Kom over en help ons! 21.15 Populaire orgelbespeling. 21.35 De bijbel open. 22.00 Radio romantica. 23.07-24.00 Met het oog op morgen.

Omroep Limburg
Elk heel uur ANP-nieuws.
9.00 Postbus 94, met Ria van Grinsven. 10.00 Postbus 94 Klassiek. 11.00 Trefpunt in de Zomer. Praatprogramma met Fons Geraets. 12.00 Omroep Limburg Klassiek met Ed Gerits. 13.00 (inter) nationale actualiteiten. 13.30-18.00 Sport. Met commentaren, uitslagen van regionale en (inter0nationale sport. Pres.; Alf Poell.

BRTN/Radio 2
6.00 Nieuws. 6.05 Goede morgen, morgen. Een opgewekte muzikale ochtendgroet. (6.30, 7.00, 7.30 nieuws). 8.00 Nieuws en Lotto-uitslagen. 8.12 Relax. Non-stop retromuziek. 9.00 Visum. Toeristisch programma. 10.00 Nieuws. 10.03 De préhistorie met Guy de Pré. 11.00 Bengels. Kindvriendelijk programma met Julien Put. 13.00 Nieuws. 13.10 Hit of flop met Conny Neefs. 14.00 Fiestag, muzikaal familieprogramma met Ro Burms en Johan Verstreken. 17.00 Nieuws. 17.05 Afgefloten. Sportprogramma. 18.10 Funiculi Funicula. Muziek à la carte met Marc Brillouet. 20.00 Vragen staat vrij, verzoekplaten met Christel van Dijk. (22.00 Nieuws). 23.30-6.00 Nachtradio (vanaf 24.00 elk heel uur nieuws).

België/BRF
Nieuws elk heel uur.
6.05 Radiofrühstück (6.45 Horergrusslotterie; 7.15 Veranstaltungstips; 7.30 Evangelium in unserer Zeit; 8.30 Glaube und Kirche) 9.05 Mundartsendung. 10.05 Treffpunkt Frischauf, volksmuziek 12.05 Schlager-Souvenirs. 14.05 Deutsche Schlagerparade. 16.05 BRF-Sporttreff. 18.30 Nachrichten 18.40 Seniorenfunk. 19.00-20.00 Volkstümliches Schlager-Karussell

Happy RTL Radio
Elk heel uur nieuws
10.00 Jan de Hoop. 12.00 Jan van de Putte, 14.00 Ron Bisschop, 16.00 Luc van Rooij. 20.00 De Goudmijn. 00.00 RTL Nightshift.

WDR 4
4.05 Radiowecker. 6.00 Nachrichten. 6.05 Morgenmelodie. 8.00 Nachrichten. 8.05 Volkstümliche Matinee. 10.00 Nachrichten. 10.05 Operette nach Wunsch. 12.00 Nachrichten. 12.05 Gestern, heut' und morgen. Musikalische Stunde mit Chris Howland. 13.00 Folklore. Mit Aviva Semadar. 14.00 Nachrichten, Wirtschaft. 14.07 Was darf es sein? Wunschmelodien mit Rolf Röpke. 17.00 Der Tag um funf. Aansl. Chore der Völker. 18.00 Nachrichten. 18.05 Auf ein Wort Anschl. Schellack-Schätzchen. 19.00 Nachrichten. 19.05 Musik für gross und klein (19.30 Ohrenbähr). 20.00 Nachrichten. 20.05 Zwischen Broadway und Kudamm. 22.00 Nachrichten. 22.05 Musik zum traumen. 22.30-4.05 ARD-Nachtexpress.

Vakantie & Recreatie

Voor informatie en reserveringen: RDP, postbus ... 1830 AA Alkmaar
Advertentiecombinatie van 40 Regionale Dagbladen. Tel.: 072.196.596, Fax 072.196.484

Rijles

ANWB Autorijleskampen

snel je rijbewijs halen

[De] ANWB organiseert een unieke rij-opleiding. Afhankelijk [v]an de duur van de test, duurt de opleiding tussen de 8 en 14 dagen inclusief het CBR-examen.
Meer weten bel nu de ANWB: 06-8991161.

Huwelijksbureaus

Wij zoeken een partner voor:

[L]INDA 33 JR. Pittige, aantr., slanke wed., vriendelijk, [roma]ntisch en eerlijk, 1,64 mtr., 3 inw. kinderen, LBO nivo, [we]rkt part-time, houdt o.a. v. muziek luisteren, fietsen en [...]en, zoekt gevoelige man die van kinderen houdt.
[...] 57 JR. Zeer jong uitziende, aantr., spontane wed., [...] mtr., lerares, is grote muziekliefhebster, houdt verder o.a. de natuur, wandelen en creatief bezig zijn, w.k.m. representatieve heer uit goed milieu.
[...] 42 JR. Betrouwbare, rustige, huiselijke, natuur- en [...]liefhebber, 1,86 mtr., HBO nivo, leuke baan, houdt o. [...] van reizen, muziek en wandelen met zijn hond, w.k. m. lieve, verzorgde vrouw.
[V]oor reacties of meer informatie over onze werkwijze:
HEERLEN E.O.: 045-726539 MEVR. LUCHTMAN.
[GR]ATIS BROCHURE: postbus 5050, 6401 GB HEerlen.
[Bet]rouwbaar, beter en toch betaalbaar. Erkend AVR!
* Vraag ook naar onze ViVid-activiteiten *

Mens en Relatie.

[...] brengt u bij elkaar! [...] gewenst reeds bin[nen] [...] week uw eerste con[tact] [...]raag gratis en vrijblij[ven]de folder aan: 03451- [...] (automatisch) of [...]31364 (telefoniste). [...] per dag, 7 dagen per [week]. Cupido: erkend, voor[...] één van Nederlands [...] relatie-organisaties.

[PI]CCOLO in het Lim[burgs] Dagblad helpt u op [...] snel succes. Bel: [...]

Literatuur

Te k. STUDIEBOEKEN 1e jaar HEAO, als nieuw. Telef. 045-426843.

Te k. boeken 1e jaars BEDRIJFSKUNDE HTS (50%), ☎ zat. na 19 uur 045-242564.

Te koop gevraagd HEAO-BE BOEKEN 3e-jaars. Tel. 045-242676.

Te koop MEAO-BOEKEN, A en S, helft nieuwprijs. Tel. 045-753326.

Muziek

[M]uzikanten gezocht!

die zichzelf omschrijven als zijnde
[am]bitieus, creatief, enthousiast en héél erg avontuurlijk
voor de oprichting van een:
[A]ll-round amusementsorkest
[Uitgebr]eide en serieuze reakties s.v.p. naar: Br.o.nr. [...]/54, Limburgs Dagblad, Pb. 2610, 6401 DC Heerlen.

[...]ONS, dwarsfluiten [en] vele andere blaas[in]strumenten. Nieuw [...] Adams Thom, [...]

Piano's in alle prijsklassen. Te koop en te huur. J. Somers & Zn. PIANOHANDEL, Akerstr. 82, Heerlen. Telefoon 045-713751.

[...] zoekt erv. ZAN[GER] [...] v. eigen werk (evt. [...]). 045-222042

GIBSON les Paul Custom Tiger shap hout. Nieuwpr. ƒ 6.700,- voor ƒ 3.500,-. Weinig gebr. 045-215056.

Diversen

Coolstar

[W]aar u ook wilt in huis de ideale afkoeling
* luchtbevochtiger * perfekte luchtreiniger
* ijskoeling-waterkoeling
* luchtverplaatsing/verspreiding
Afgeprijsd van ƒ 795,- voor ƒ 495,-
- Uit voorraad leverbaar
- Bezorging binnen 24 uur bij u thuis
[m]aandag-woensdag-vrijdag 10-00-18.00 uur
dinsdag-donderdag 13.00-20.00 uur
zaterdag 10.00-17.00 uur

Au Soleil

Markt 38, Kerkrade, 045-461417
[Gr]oothandel. Verkoop rechtstreeks aan particulier.

[...] vanijdb. TENNISTA[FEL] [...] fietsen, imperial, [...]korf met vonken[...] 046-522126.

Te koop Russisch cafe BILJART en piano accordeon, 120 bas, 4 reg. Tel. 04405-3116.

Vakkundige REPARATIES aan horloges en klokken. Gedipl. Horloger-Juwelier Hugo Verhoeven, Kerkplein 32 Voerendaal. 045-750850.

Te k. 4-pits GASTOESTEL; 1-pers. kajuitbed; babybad + standaard. ☎ 04492-4960.

3-zits BANKSTEL, stoel en voetbankje, ƒ 1.000,-; wasdr. ƒ 300,-; gasfornuis ƒ 350,-; motorhelmen ƒ 150,-. ☎ 046-526820.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Huishoudelijke artikelen

Massale magazijnverkoop van duizenden apparaten.

In de Witte Hal

Met volledige garantie en service!
Koelen-vriezen-wassen-hifi-stereo-kleurenTV-video's etc. waar nieuwe, licht-beschadigde of overjarige apparaten uit de Horn-winkels worden verzameld en verkocht tot liefst....

60% korting

OP = OP. Slechts enkele stuks!

Hier enkele voorbeelden uit onze duizenden koopjes:

ZANKER DIEPVRIESKAST
GS 125, diepvries met 4 lades, snelvriesschakelaar, ruime inhoud, regelbare thermostaat.
GEEN ƒ 1.099,- OF ƒ 799,- MAAR:
ƒ 499,-

ZANUSSI KOELVRIESKAST
Z914/4DS, drie sterren vriesvak, automatische ontdooiing, verstelbare rekken, ruime inhoud.
GEEN ƒ 1.149,- OF ƒ 898,- MAAR:
ƒ 599,-

INDESIT WASAUTOMAAT
WE 1200, 1200 toeren centrifuge, energie-spaarprogramma, regelbare thermostaat, kleine wastoets.
GEEN ƒ 1.299,- OF ƒ 999,- MAAR:
ƒ 699,-

EXCLUSIVE STOFZUIGER
ST 11/1100, 1100 Watt vermogen, metalen buizen, diverse hulpstukken.
GEEN ƒ 329,- OF ƒ 179,- MAAR:
ƒ 99,-

GRUNDIG KLEURENTELIVISIE
M55-575, grootbeeld, stereo teletext, afstandsbediening, daglicht filter, 99 kanalen.
GEEN ƒ 1.829,- OF ƒ 1.499,- MAAR:
ƒ 899,-

PHILIPS COMPACT DISC-SPELER
AZ 6892, inclusief hoofdtelefoon, versneld voor- en achteruit zoeken, shuffle play, herhalingsfunktie.
GEEN ƒ 569,- OF ƒ 299,- MAAR:
ƒ 249,-

PHILIPS MIDI-SET
AS 501 CD, 2x 30 Watt, dubbel cassette-deck, digitale tuner met voorkeuzezenders, programmeerbare CD, inclusief boxen.
GEEN ƒ 1.099,- OF ƒ 949,- MAAR:
ƒ 599,-

BOSE LUIDSPREKERBOX
205 Zwart, geschikt voor versterkers tot 60 Watt, 2-weg systeem box.
GEEN ƒ 425,- OF ƒ 279,- MAAR:
ƒ 199,-

WITTE HAL

SITTARD, Bergerweg 51-53, telef. 046-518162.
HEERLEN, Heerlerbaan 273, telef. 045-426842.
MAASTRICHT, Schamerweg 66-70, telef. 043-633162.

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

Te k. mobiel KEUKENTJE "Kitchenette", afm. br. 105 x h. 190 x d. 73 cm. incl.o.a. ijskast, electr. kookpl., warm/koud water + koffiezetapp., diepvrieskist "Electrolux" h. 84 x d. 62 x br. 105 cm. Telef. 045-318241.

Bosch diepvr./koelk. COMBI 247 ltr., als nieuw, ƒ 375,-. Telefoon: 045-422778.

IJSK., gasf. ƒ 95,-; wasaut. ƒ 175,-; diepvr. ƒ 175,-; wasdr. ƒ 175,-. 045-725595.

PICCOLO'S 045-719966

Bloedbank Zuid-Limburg heeft nieuwe donoren nodig! 043 - 877778

DE ZONNEBLOEM GROEIT...

Met 30.000 vrijwilligers zorgt de Zonnebloem jaarlijks onder andere voor:

60.000 dagjes uit
45.000 dagboottocht-passagiers
5.700 vakantiegasten
900.000 bezoeken bij zieken en gehandicapten

De 30.000 vrijwilligers van de Zonnebloem doen meer dan bootvakanties op de Rijn. Zij organiseren voor langdurig zieken en gehandicapten ontspanningsbijeenkomsten, verzorgen een dagje uit en, heel belangrijk, komen regelmatig langs voor een gesprek. Er zijn ruim 1400 afdelingen, met veel praktische initiatieven.
Dit jaar bestaat de Zonnebloem 45 jaar.

Geef de Zonnebloem 25,—
Giro 145

de zonnebloem

Postbus 2100, 4800 CC Breda - Telefoon (076) 602060

WIJ WENSEN U EEN FIJNE VAKANTIE

maar... laat ons even weten wanneer u gaat.

U hebt de vakantieplannen al gemaakt? En u gaat langer dan één week? Vul dan onderstaande bon in en u maakt het uzelf en uw bezorger gemakkelijk. Laat de bezorging van het Limburgs Dagblad tijdelijk stoppen. Dan heeft u straks geen stapels oude kranten achter de deur. Het door u teveel betaalde abonnementsgeld wordt automatisch met uw eerstvolgende betaling verrekend. Wilt u het Limburgs Dagblad ook op uw vakantie-adres niet missen of op een ander adres bezorgd hebben? Geef ons dan uw tijdelijke adres op en wij zorgen ervoor dat uw krant elke dag wordt bezorgd.

Naam: ....
Adres: ....
Postcode: .... Woonplaats: ....
Vakantie van: .... t/m ....
(tenminste 1 aaneengesloten week)
○ s.v.p. geen krant bezorgen
○ s.v.p Limburgs Dagblad wel bezorgen, maar op het volgende adres:
Adres: ....
Postcode: .... Woonplaats ....
Land*: ....
Telefoon (i.v.m. controle bezorging): ....

*) Bezorging per post is duur, vooral naar het buitenland. Wij zullen u de portokosten helaas in rekening moeten brengen. Helaas kan het Limburgs Dagblad niet instaan voor de (tijdige) postbezorging van de krant.

De portokosten bedragen:
Nederland ƒ 0,55 per dag (alleen van toepassing buiten het verspreidingsgebied van het Limburgs Dagblad).
Buitenland ƒ 3,50 per dag.

Vul bovenstaande bon in en stuur deze in open envelop, zonder postzegel, naar
Limburgs Dagblad, Antwoordnummer 46, 6400 VB Heerlen

DE KRANT VAN LIMBURG

[CU]RSUSSEN + [OP]LEIDINGEN

OPLEIDINGSINSTITUUT „DE THERMEN"

Raadhuisplein 15-16, 6411 HK Heerlen
Telefoon 045-713717

[Erkend] door de Minister van Onderwijs en Wetenschappen [op gro]nd van de Wet op de erkende onderwijsinstellingen

[In sep]tember starten de volgende cursussen:
[Ma]chineschrijven
[Te]kstverwerking Word Perfect
[Ste]nografie Nederlands, Engels, Duits, Frans
[...]
[Kantoor]- en secretariaatspraktijk
[Han]delscorrespondentie Nederlands, Engels, [Duits], Frans
[Spre]kvaardigheid Engels, Duits, Frans
[Spa]ans voor beginners
[Exa]mens voor het SEPR-diploma
[...]bureau-medewerk(st)er)
[Medi]sche specialisatie voor secretaressen
[Mid]denstand
[...]diploma boekhouden

[Inform]atie en aanmelding:
[Raadh]uisplein 15-16, 6411 HK HEERLEN
[045]-713717

HEAO

Een modulaire aanpak aan de Avond-HEAO Limburg

Opleidingen
- **Bedrijfseconomie**
- **Commerciële economie**
- **Management, economie en recht**

Studeren per module.
Eén module per avond.
Maximaal drie avonden per week.

Voor meer informatie bel naar:

HEAO Limburg
Havikstraat 5
Sittard, postbus 5268
6130 PG Sittard
Telefoon 046-591111

De Nederlandse Lever Darm Stichting

EETLUST WORDT EETLAST

JE ZULT MAAR NOOIT GEWOON KUNNEN ETEN...

Eten. Het lijkt zo gewoon. Zo'n drie keer per dag doen we dat allemaal. Hoewel, allemaal? Voor de 2 miljoen Nederlanders met 'n spijsverteringsziekte is eten helemaal niet zo vanzelfsprekend.

De Lever Darm Stichting helpt deze mensen met wetenschappelijk onderzoek, voorlichting en patiëntenzorg. Daarbij is uw financiële hulp onmisbaar. Steun ons daarom met uw gift. Dan kunnen wij samen zorgen dat eten voor steeds meer mensen heel gewoon wordt.

Giro 2737. Bank 70.70.70.538

De Nederlandse Lever Darm Stichting
Postbus 25, 3620 AA Breukelen. Tel. 03462-64946.

GEEF OM MENSEN MET SPIJSVERTERINGSZIEKTEN

Met een *rijbewijs* en een briefje van *duizend* heb je genoeg op zak voor een *nieuwe* Peugeot 106 of 306.

Wat je vandaag de dag bij ons nodig hebt voor het aanschaffen van een nieuwe auto? Een rijbewijs, duizend piek en verder helemaal niets. En dan rij je ook nog eens in een gloednieuwe Peugeot 106 of 306.

Die **uitzonderlijk lage aanbetaling** is mogelijk omdat we nu een unieke financieringsvorm aanbieden met een wat langere looptijd. Tot zelfs 60 maanden.

Daardoor kun je het af te lossen bedrag flink uitsmeren en blijft het maandelijks te betalen bedrag lekker laag. En dat tegen zo'n **aantrekkelijk rente-tarief** (van 0% tot max. 7,9%), dat het voordeel op de diverse modellen behoorlijk kan oplopen.

Zo biedt de sportieve 106 Accent (al v.a. f 20.990,-) nu een voordeel van maximaal **f 2.466,-**. En op de aantrekkelijke 306 Plus (al v.a. f 26.995,-) is het voordeel zelfs **f 3.189,-**. Goede redenen dus, om eens snel bij ons langs te komen voor meer informatie.

Mocht je ook van plan zijn om een proefrit te maken, dan is het misschien geen gek idee om naast je rijbewijs een briefje van duizend op zak te hebben. Want als je de Peugeot 106 of 306 eenmaal geprobeerd hebt, ben je meteen verkocht.

JE VOELT JE LEKKERDER IN EEN PEUGEOT.

PEUGEOT

Autobedrijf Jasper B.V.

Windraak 29, 6153 AC Munstergeleen, 046-521944/528254.

FINANCIERING OP BASIS VAN DE GEBRUIKELIJKE BETAALPLANVOORWAARDEN VAN PEUGEOT FINANCIERING NEDERLAND [...]

[B]EVEILIGINGSBEAMBTE M/V, [EEN] BEROEP MET TOEKOMST!

[Het Opleid]ingsinstituut voor Politie- en Beveiligingspersoneel verzorgt [...] opleidingen voor beveiligingspersoneel in o.a. Sittard. [...]ring draagt bij tot een hoog slagingspercentage. De jaargroep [...] 1993 had een slagingspercentage van 80%.

[In se]ptember start het rijkserkende opleidingsinstituut O.P.B. in [...]ving met de volgende mondelinge opleidingen:

OPB

[B]EVEILIGINGSBEAMBTE

[Di]ploma: 10 september te SITTARD (zaterdagochtendcursus); 15 september te SITTARD (donderdagavondcursus);
[Dipl]oma : bij voldoende deelname (basisdiploma vereist).

[C]OUPON
[Ik] ben geïnteresseerd in één van de bovenvermelde opleidingen. Stuur mij [na]der informatie over de
[C]ursus ....
[(sl]echts 1 cursus vermelden)
[N]aam ....
[A]dres ....
[Po]stcode ....
[W]oonplaats ....
[De]ze bon in een gefrankeerde enveloppe sturen naar:
[O]PLEIDINGSINSTITUUT O.P.B., postbus 609, 6130 AP Sittard.

OPLEIDINGSINSTITUUT „DE THERMEN"

Raadhuisplein 15-16, 6411 HK Heerlen
Telefoon 045-713717

Erkend door de Minister van Onderwijs en Wetenschappen op grond van de Wet op de erkende onderwijsinstellingen

ÉÉNJARIGE DAGOPLEIDINGEN
MET MOGELIJKHEID TOT STUDIEFINANCIERING
INCLUSIEF OV-STUDENTENKAART

- Directie-secretaresse
- Medisch-secretaresse
- Afdelings-secretaresse
- Medewerk(st)er Uitgaand Reisverkeer en Toerisme
- Informatrice/Receptioniste
- Receptioniste

Enkele opleidingen zijn ook als tweejarige avondopleiding mogelijk.

Informatie en aanmelding:
Raadhuisplein 15-16, 6411 HK HEERLEN
tel. 045-713717

SMEETS

De enige officiële Mercedes-Benz-dealer voor Zuid-Limburg

(H)	MB 190E 1.8	9-'90
(G)	MB 190E 1.8	2-'91
(H)	MB 190E 1.8	1-'92
(G)	MB 190D	3-'91
(G)	MB 200D	5-'85
(G)	MB 200E	8-'90
(G)	MB 200E	7-'91
(G)	MB 230E aut.	4-'90
(G)	MB 260E	1-'90
(G)	MB 260SE	1-'88
(G)	Audi 80 1.6	3-'91
(M)	Audi 100 2.0E	2-'93
(G)	BMW 318i	12-'90
(G)	BMW 525i	10-'89
(G)	Ford Escort 1.4	8-'89
(G)	Fiat Panda 1000 CLX	4-'92
(G)	Peugeot 205 XE	1-'86
(G)	Peugeot 205 Gentry	12-'92
(G)	Renault Clio 5-drs.	1-'92

(H) Heerlen, Wijngaardsweg 35 tel. 045-754575
(M) Maastricht, Akersteenweg 1C tel. 043-613700
(G) Geleen, Rijksweg-N. 125 tel. 046-757575

Vakantie & Recreatie

NU RUIM 1.700.000 EXEMPLAREN!

RDP Vakantie & Recreatie is Nederlands grootste dagbladcombinatie.
Met een betaalde oplage van ruim 1.700.000 exemplaren, goed voor een bereik van 4,2 miljoen reislustige Nederlanders
Voor informatie en reserveringen: RDP, postbus 2, 1800 AA Alkmaar,
Sluittijd woensdag 16.00 uur. Kaderadv. mits gereserveerd donderdag 10.00 uur.

Tel.: 072.196.596, Fax 072.196.484 Advertentiecombinatie van 40 Regionale Dagbladen.

L.O. op boerd. De Waal-Texel tel:02220-12504.

AMELAND - NIEUW v.a. 19 aug. luxe 4/6 pers. app. en bung's. Tel. 05191-54423.

TERSCHELLING: Te huur div. stacar's :05620-8344

TERSCHELLING, eiland met brede stranden. Hotel-Pension 'De Holland', L.O. v.a. ƒ 40,-. Tevens huisje te huur. Tel. 05620-2302.

TEXEL - Den Hoorn 4 pers. app. met KTV + video, v.a. 20 aug. Tel. 02220-19361.

AMELAND OP Z'N BEST!

't Eilandvakantie is meer dan even vrij zijn. Hotel d'Amelander Kaap: zwembad, sauna, tennis, squash, zonnebanken, beauty-centre & haarmodesalon, uitstekend restaurant, etc.... en de bosrijke omgeving van strand, zee, duinen en polder. d'Amelander Kaap

Hotelkamers
L/O ƒ 85,- p.p.p.n.
HP ƒ 110,- p.p.p.n.

APPARTEMENTEN (tot max. 6 pers.) prijzen per app.

2 KAMER APPARTEMENT: Midweek ƒ 499,- Week ƒ 894,-
3 KAMER APPARTEMENT: Midweek ƒ 599,- Week ƒ 994,-

Last minute boekingen worden niet verrekend met reeds gedane boekingen.

HOTEL - APPARTEMENTEN - CONGRESCENTRUM Postbus 6, 9160 AA Hollum - Ameland
Telefoon: 05191 - 54646

TERSCHELLING te huur voll. inger. stacaravans, 2 slpkmrs., toilet, douche, verwarming, radio/ktv; vrij na 9 sept.; 2 weken 20% korting; 9/9-16/9 ƒ 290,- p.w., 16/9 - 14/10 ƒ 230,- p.w.; Tel. 05620-2562.

TERSCHELLING: 2-4 p. app. vrij na 3-9 Inl. 05620-8953.

'T KAN NOG: VAKANTIE VIEREN OP AMELAND. In Creatief Vakantiepark Ameland State. In aug. 1 week al v.a. ƒ 995,- (Inkl. lakenset en Servicekosten). Bel & Boek rechtstreeks: 050-262627. Zat. 30/07 v.a. 10.00 geopend.

'T KAN NOG: VAKANTIE VIEREN OP TEXEL. In de Creatief Vakantieparken Beachpark Texel en Bosch & Zee. In aug. 1 week al v.a. ƒ 610,- (exkl. Servicekosten). Bel & Boek rechtstreeks: 050-262627. Zat. 30/07 v.a. 10.00 geopend.

HOTEL OEPKES, West-Terschelling

Een paar heerlijke dagen eruit. Ook in de komende weken nog voldoende ruimte. Aantrekkelijke arrangementen v.a. ƒ 250,- p.p. 3 dagen, 2 nachten H.P. incl. bootretour, fiets en trop. zwembad. Bel: 05620-2005.

Een dagje uit op Vlieland!

Voor slechts ƒ 43,50 p.p. Kinderen ƒ 30,- incl. bootkaart, 1 dag fietshuur en een lunchbon van 10,-. Gewoon kopen bij REDERIJ DOEKSEN in Harlingen! Geldig van maandag t/m donderdag. Vertrek: Harlingen 9.20 uur. Vlieland 16.45 uur.

Ontdek de stad GRONINGEN vanuit het MARTINI HOTEL 2-daags zomerarrangement à ƒ 155,- p.p.: 050-252040.

Nu LAST MINUTE korting bij Hogenboom Recreatie v.a. ƒ 765,- per week. Tel. 02977-45797. Lid ANVR/SGR.

GAASTERLAND BIEDT AAN:

een geheel gerenoveerde groepsaccommodatie voor een vriendelijke prijs. Bel met de fam. Dooper 05140-3343.

Vrijstaande bung. aan vis-vaarwater in uniek merengeb. + prive aanlegplaats: 05154-69566 /fax: 69925.

HOGENBOOM RECREATIE, de vakantiebungalowspecialist bij uitstek. In het bos, a.h. water of beide. Alle fac. Nu met te gekke last minute korting. Info-gids 02977-45797. Lid ANVR/SGR.

A.N.W.B.-ZEILSCHOOL 'DE VEENHOOP'

- cursussen v.a. 7 jaar
- Verhuur van boten en nieuwe accommodaties.
- Onze naam staat reeds 28 jaar borg voor kwaliteit.
- Inl. familie Zandstra, tel. 05128-1412, fax 05128-1907.

Chalet te koop a.h. water in Eernewoude Friesland Tel: 05620-2302.

LEMMER, VAK.HUISJES, 4 pers. aan visw. en mooie fietsomg. 05146-5180.

Bij RUINEN, vak. bung's, rand bos: 05280-63599.

Nog vrij vanaf 19 augustus enkele 5 sterren bungalows op 5 sterren vakantiepark bij Assen. Tel. 05920-55688.

Buinen: Boerderij, Pension "TRIENTE" huis. int. sfeer lo/hp/vp, bosr. fietsgeb., 9 kmrs. v.v. do/wc, ook groepen tot 20p. 05998-12491.

NIEUW: Recreatie Centrum 't Veenmeer. Nu ook verhuur van luxe stacar's op mooi park in Drenthe. Info: 05921-43625.

20 procent last-minute korting

Als u nu een bungalow boekt op Recreatiepark Hunzebergen in Exloo of Westerbergen in Echten in de periode van 5/8 t/m 9/9/1994
Bel snel: 05919-49116 (Exloo) of 05288-1224 (Echten) voor de mooiste plekjes in Drenthe. [Nog enkele bungalows vrij!!!]

Kom naar Langelo,

voor een mooie rustige fietsvakantie in een schitterende bosrijke omgeving. Vanaf ƒ 35,- p.p. p.d. Gratis fietsen beschikbaar. Café/Petit Restaurant/Pension 'Bralts', Hoofdweg 10, 9333 PB, Langelo. 05928-12289.

BUNGALOWPARK NUILERVELD-PESSE, ANWB-erkend Luxe bung's t.h. Vraag kl.folder: 020-6459541 of 6413940.

Zomerh., stacar. hoogs. v.a. ƒ 450,- p.w. zwembad. Camping 'De zorg vliedt' Wateren. 05612-1368/05212-7258

BUNGALOWPARK HET ZUIDERVELD

Vindt u in de driehoek Coevorden - Hoogeveen en Emmen. Vrijstaande 4* en 5* bungalows, met elk ca. 1000 m² tuin, bieden u veel privacy. En uw buren?? 1100 ha. bos-heide en vennen. Tennisbaan, kinderbad, mini-golf, recr.team, bistro, enz. Nog enkele mogelijkheden. Vraag kleureninfo bij Krovac bv. Geesbrug. 05249-1350.

'T KAN NOG: VAKANTIE VIEREN IN OVERIJSSEL. In Creatief Vakantiepark De Elsgraven. In aug. 1 week al v.a. ƒ 995,- (Inkl. Verwen-Pakket, en exkl. Servicekosten). Bel & Boek rechtstreeks: 050-262627. Zat. 30/07 v.a. 10.00 geopend.

In het hart van Twente

Luxe appartementen in een schitterende omgeving. Zwembad, sauna, bowling-, tennisbanen, recreatieteam, etc.
★★★★
RESORT HOTEL BAD BOEKELO
prijzen per app. voor juli en aug. '94 tot max. 6 pers.:
Weekend ƒ 525,-
Midweek ƒ 592,-
Week ƒ 984,-
Last minute boekingen worden niet verrekend met reeds gedane boekingen.
Bel voor info: 053 - 28 30 05

Hotel-Restaurant „'T WAPEN VAN OOTMARSUM" Een persoonlijke ervaring in huiselijke sfeer. Tel: 05419-91500. Speciale Arrangementen Folder.

Te huur nabij Ootmarsum, 2 tot 6 pers. rustieke landelijk gelegen Engelse bungalows. 'VAKANTIEVERBLIJF DENNENOORD', Tel: 05418-80221.

Denekamp, Bung.park BAVELDS DENNEN. T.h. 6 pers. luxe bungalows, vrij gelegen op 900 m² incl. overdekt zwembad, tennisbaan, midgetgolf. Vraag vrijbl. info. Prima fietsmogelijkheden. Tel:05413-52393.

OMMEN, T.h. inger. stacaravans op vak.centrum Besthmenerberg in de bossen, overd. en buitenzwembad, sept. v.a. ƒ 165. Herfstvak. ƒ 295 Vrij na 3-9: 05274-1267

HOGENBOOM RECREATIE, de vakantiebungalowspecialist bij uitstek. In het bos, a.h. water of beide. Alle fac. Nu met te gekke last minute korting. Info-gids 02977-45797. Lid ANVR/SGR.

LET OP: 50+ (extra korting na 2-9). Holten met de Holterberg. Te huur 33 in het bos gel. vrijst. bung's met alle comfort zowel in als buiten de bung's zoals: kabel kl.tv., verw.zwemb., rest., midgetgolf, fietsverhuur, enz. Vr. gratis kleuren folder. Bung. park de Lindenberg, Borkeldsweg 57, 7451 TA Holten of bel: 05483-61364.

Sandra en John v.d. Hoff van Camping ERVEN HOLTKAMP heten u welkom op de oudste camping van Twente. Vele moderne voorzieningen zoals café, restaurant, subtropisch zwembad, speeltuin, recr.zaal, eigen viswater, wandelbos en recr.team. Tel. 05404-94215.

Omringd door het fraaie Twentse coulissenlandschap ligt landgoed
★★★★
RESORT HOTEL BAD BOEKELO
Comfortabele hotelkamers op basis van halfpension. Zwembad, sauna, tennisbanen, fiets- en wandelpaden, etc.
BEST WESTERN ★★★★ RESORT HOTEL BAD BOEKELO
3 dgn/2 nachten ƒ 199,-
4 dgn/3 nachten ƒ 294,-
5 dgn/4 nachten ƒ 374,-
Geldig juli en aug. '94.
Last minute boekingen worden niet verrekend met reeds gedane boekingen.
Bel voor info: 053 - 28 30 05

Nieuwe Camping, kamperen bij de boer in prachtige omg. Hellendoorn/Nijverdal. Lid SVR.: 05488-1276.

OMMEN, 2-15p. bosbung's midw./wk-end 05291-52926.

HOLTEN t.h. luxe vak. bung. ****. Vrij 19/8 tot 5/9 na 19/9 ook w'kends : 05483-62564.

CAMPING 'DE SCHERPENHOF' Veluwe. Nog enkele plaatsen vrij voor toercaravans aan het water. Tennisb., zwembad, bowling en recreatie. tel: 05717-1731. Bereikbaar via A-50 afslag Terwolde-Vaassen.

Hotel "De Lochemse Berg" ***

Ons gezellig familiehotel prachtig gelegen in het Gelderse Land. Uw garantie voor een geslaagde (fiets) vakantie. Alle kamers v.v. do/wc en tel. Voor inl. of folder. Tel. 05730-51377.

VELUWE en ZEELAND stacaravans, voll. inger., bos en nabij strand, 20/8 tot 2/9 v.a. ƒ 384,- p.w. Sept. v.a. ƒ 284, p.w. Bung's na 6/8 v.a. ƒ 950,- p.w. Inl. 03410-16357.

'DE BOSRAND', luxe APPARTEMENTEN o.a. met bubbelbad. Tev. kamp. plaatsen, overdekt zwemb., fietsverh. recr. progr. etc. Veluwe, Vaasen 05788-71343

Fietsen in het mooiste stuk van Nederland vanuit Hotel de LINDEBOOM*** WINTERSWIJK/ Brinkheurne. Arrangementen v.a. ƒ 210,-. Bel 05430-63295 of 63360.

2 t/m 8 daagse Hotelvak. op de Veluwe

GRATIS: tennisbaan, midgetgolf, zwembad, sauna en fietsen t.h. Ook: 4/6 pers. appartementen. Inl. Hotel Bosoord, Loenen tel. 05765-1264 / 2193.

LOCHEM, **Pension 'Villa l'Autriche' kamers met douche/wc/ktv. L.O. en H.P. Tel. 05730-56322.

Meer informatie over adverteren op deze pagina? B E L: 072-196596

MEDEMBLIK bij ijsselmeer Pens. Opperdoes L/O ƒ 35 p.p. Ook app. 02274-5082.

VAKANTIE op de Grebbeberg!

Naar keuze ons 4-dgs. hoogzomer-arr. à ƒ 255,- p.p. H.P. of ons 8-Daags arr. H.P. à ƒ 595,- p.p. Met gratis attracties en diverse recreatiemog. o.a. sauna, fitness, solarium, biljart, kinderspeel-ruimte en gravel tennisbaan. Bel voor info.: 08376-19003
HOTEL 't PAVILJOEN RESTAURANT le Maquisard
Grebbeweg 103, 3911 AV Rhenen.
GELDIG IN JULI EN AUGUSTUS

St Maartenszee/Julianadorp luxe bung's/villa's aan zee tennisb., subtrop. zwembad, golfb. v.a. 13/8. 02246-1596.

DE CAMPING BIJ ZEE

Natuur - Zwemparadijs - Attraktiepark
Na 26 aug. ook bungalows te huur voor w'kend en midweek. Brouwer Rekreatie, St. Maartenszee: 02246-3109.

Noordwijk aan Zee: HOTEL DE INSTUIF, enkele kamers vrij v.a. 13/8, HP v.a. ƒ 295,- p.p. per week. Folder: 01719-15462.

Noordwijk aan Zee, HOTEL PIROMBO**

1 week half pension v.a. ƒ 345,- p.p. Inl. 01719-12417.

8 DAGEN HOTEL SLECHTS ƒ 399,- P.P.
4 DAGEN (3 NACHTEN) HOTEL ƒ 195,- P.P.
ZOMER *** ARRANGEMENTEN: v.a. heden tot 4/9/94. Incl. welkomstdrankje, resp. 3 x of 7 x ontb. buffet en diner, kamer met douche/wc/ktv. In rustig landelijk 3-sterren hotel (50 kamers) bij Brasemermeer en Kagerplassen. Leiden 7 km, strand 15 km. 20 autominuten van A'dam en Den Haag. Verlenging ƒ 55,- HP p.p.p.n. kinderen t/m 11 jr. ƒ 25,- per nacht.

Hotel "Rijnland"***Hoogmade",

Kerkstr. 37, 2355 AE Hoogmade. Tel. 01712- 8000.

DUINRELL WASSENAAR

Ga lekker nat in het nieuwe Tikibad.

Kom kamperen op de gezellige Duinrell camping of huur een 4-6 persoons Duingalow in het naseizoen. Tevens is er de groepsakkommodatie Duinhostel. Wie op Duinrell overnacht krijgt het attraktiepark kado en kan genieten van het nieuwe Tropische Tikibad. Duinrell. Daar kikker je van op. Folders/Reserveringen: 01751-19314/Fax. 12339.

ƒ 82,50

DEN HAAG
EN HET NOVOTEL VAKANTIE VOORDEEL

Logeren in onze regeringsstad Den Haag? Midden in het centrum, tegenover het Binnenhof en dichtbij het Mauritshuis, Madurodam en Scheveningen? Boek dan een weekendje in Novotel Den Haag Centrum voor slechts ƒ 82,50 p.p.p.n. incl. ontbijt, op basis van een 2-pers. kamer. Met veel gratis extra's in het voordeelpakket. Twee kinderen tot 16 jaar verblijven gratis als ze de kamer met hun ouders delen. Bel: 070-3648846.

Noordwijk aan Zee HOTEL DE BRANDING 3 min. v.h. strand. Geheel verzorgde vak. v.a. ƒ 300,- p.p. p.w. Sept.div. midweek of weekendarr. Info. Fam. Scholten 01719-12425.

Hoe bereikt u 4,2 miljoen geïnteresseerde lezers met uw advertentie? Bel 072-196596.

ZEELAND CAMPINGS

NATUURLIJK(E) KWALITEIT
BEL VOOR GRATIS INFORMATIE
01185 1348
VOOR EEN FANTASTISCHE VAKANTIE OP EEN VAN ONZE ZEELAND CAMPINGS VANAF 6 AUGUSTUS T/M DE HELE NAZOMERPERIODE

T.H. PART. BUNG'S OP SCHOUWEN-DUIVENLAND, a.h. Grevelingenmeer, enk. min. v. Noordzeestrand. Voord. arr. Info. 01119-1866 of fax 1355. Ook s'avonds/w'end.

Zeeland KAMPERLAND, luxe bung. a.h. strand, met uitzicht over zee of aan het Veerse Meer. Vrij v.a. 6/8 Last minute korting. Ruiterplaat Recreatiebeheer 01107-1866

Hotel HUYS TER SCHELDE, 6 minuten v/h strand. Kamer DO/WC/KTV. Incl. Diner en fiets v.a. ƒ 95,-. KOUDEKERKE Info: 01185-3003.

Verhuur LUXE INGER. BUNGALOWTENTEN aan zee of Veerse Meer KOKO HOLIDAYS 01100-32301 Vrij va 12-8.

'T KAN NOG: VAKANTIE VIEREN IN ZEELAND. In de Creatief Vakantieparken Resort Haamstede en Villapark Livingstone. In aug. 1 week al v.a. ƒ 1095,- (Inkl. Servicekosten en Verwen-Pakket). Bel & Boek rechtstreeks: 050-262627. Zat. 30/07 v.a. 10.00 geopend.

Pr. Vak.Bung. nabij Knokke Cadzand, Zeel. 04956-1444.

T.h.: vak.won. 4 - 5 p. van 13-8 tot 27-8 ƒ 650 p.w. Vlissingen/strand 01184-11048 (9-12 uur en zat. 10-5 uur).

ZOUTELANDE/Zeeland. Bung's aan zee, 4/5 pers. v.a. 13/8. Tel. 01186-1333.

Bungalows 2-7 p. bosr., omgev. Eindh. 04907-62158.

KLEINE GROENE CAMPINGS 070-3202598.

JUBILEUMSHOW

The Red Army Band Moskou
Slovak Army Band Bratislava
Orkest Zweedse Landmacht Stockholm

NATIONALE TAPTOE BREDA

Marinierskapel
Luchtmachtkapel
Johan Willem Friso Kapel
The Rhythm Stars
Sternse Slotlanders
Fanfarekorpsen Genie & Limburgse Jagers

25 AUG T/M 3 SEPT

Spookpeloton
50 jaar Stoottroepen
Luchtmobiele Brigade

KAARTVERKOOP: VVV-BESPREEKBURO'S

VALKENBURG 8-dgs reizen mei t/m okt. v.a. ƒ 530,- p.p. met halen en brengen per bus VP of HP/3 bustocht/kmr + do/to vele extra's. Tel. Spronck Bel nu Bondshotel ANWB. Gratis folder 04406-13017.

GULPEN, fam.hotel** Trois Fontaine LO ƒ 32,50 HP ƒ 52,50 toesl. kam. do/wc ƒ 10 p.p. p.d. Voor/naseiz. 60+ 10% kort. 04450-1501.

JUBILEUM AANBIEDING 3 dgs arrangement. ƒ 129,- HOTEL ASTERIA Venray. Folder:04780-11466.

SLENAKEN, Hotel van Houten. Alle kamers douche/ toilet. Weekarr. v.a. ƒ 375,- p.p. Tel. 04457-3252.

HULSBERG Hotel/Pension van SOMEREN. Gerenoveerde kamers met do/wc. Gez. bar, biljart, speelt., terras, eigen parkeerpl., 2 km van Valkenburg. Inl. 04405-1646

Gulpen, schitt. gelegen LANDHUIZEN + bung's. 2-25 p. Nog enkele in Hoogseiz. Ook w'kend/midwk. 04450-1180

Valkenburg "BERGZICHT" *** Gezell. 2 pers. app. bosr. omg. 300 m. van centr. Vrij v.a. 12/8. Inl. 04406-12119.

Schin op Geul, Hotel Heuvelzicht, alle kamers do/toilet, tv op aanvraag. Div.terrassen, zonneweide eigen parkpl. ideaal wandelgebied, 3 min. van station. 04459-1324

'T KAN NOG: VAKANTIE VIEREN IN LIMBURG. In de Creatief Vakantieparken Het Roekenbosch en Het Vosseven. In aug. 1 week al v.a. ƒ 695,- (exkl. Servicekosten). Bel & Boek rechtstreeks: 050-262627. Zat. 30/07 v.a. 10.00 geopend.

SCHIN OP GEUL: Hotel De Kroon 1 week HP Kamer/douche/toilet voor 2 pers. ƒ 875,-. Vr. onze folder 04459-1518.

EPEN ** HOTEL CREUSEN ****
Zit/slp.kamer met bad/douche, toilet, radio, tv, minibar, lift aanw. Prijs v.a. ƒ 93,- hp/pp. Prospectus op aanvraag. Wilhelminastr 50, 6285 AW Epen Tel. 04455-1215 fax 2101

VALKENBURG? Hotel à Campo. V.a. ƒ 37,50 p.p.p.n. incl. ontbijt., gerenov. kamers, Broekhem 58. 04406-12455.

*** VALKENBURG 8-dgs reizen ***

april t/m okt. ƒ 575,- p.p. met halen en brengen per bus + volpension + 3 bustochten + vele extra's. Bij ons geen annuleringsverzekering nodig P. Hermens, Bondshotel ANWB ***, Speciale Nazomer- en oktoberreizen. Vraag gratis vakantie-pakket Tel. 04406-13020.

Camp. HIGH CHAPPARELL Oirsbeek 12 km van Valkenburg, gezellige gezinscamp., nieuw sanitair, zwemb./ kinderbad, speelt., sportvelden, activit. progr. Stacar. t.h. van 20/8 t/m 3/9 v.a. ƒ 725,- voor 2 wkn. Standpl. tarief na 13/8 ƒ 16,- p.n. all-in. voor 2 pers. Folder 04492-2044.

ANWB-zeil- en vaarschool Nautilus Kerkdriel voor fijne cursussen. Vakanties en verhuur. Zeilen, surfen, kanoën, avontuurlijke kampen, enz. v.a. 8 jr.:04183-2887.

Yachtcharter Niemarkt Fri. luxe motorkruisers 11 t/m 13 mtr. met douche, wc 05665-1880 fax 05665-1585

ZEIL*ZWERF*VAKANTIES Geheel verzorgd, deskundig begeleid! Info. PREGO 04704-7099.

DUIKBREVET in 6 dg.! Padi. Over hele wereld erkend. Slaaggarantie Incl. huur uitrusting ƒ 795,- Opl. voor Benelux. Adenture Diving. Info: 079-425450.

GROOTZEIL ZEEREIZEN Enkhuizen op trad. vloot o.a. zeilen bij Denemarken van 7 - 14 dg. 02280-15712.

AVONTUURLIJKE ZEIL ZWERFTOCHTEN langs zonnige stranden v. Sardinië. 2 wk zeilen/surfen-catamaran zeilen. Al va ƒ 495 AMFIBIE TREKS 015-623683/070-3645836

UCPA Sportieve vakanties
Surf, catamaran, duiken, raft, golf, kayak, tennis.
Uniek in NL! Brochure? BIZZ:050-144255 (ANVR/SGR).

●● EEN LANGE HETE ZOMER..... ●●
Razendvoordelige bus- en vliegreizen v. jongeren inkl. camping of hotel al vanaf ƒ 195,-. Brochure? BIZZ TRAVEL 050-144255 (SGR/ANVR)

JONGEREN-CAMPING-REIZEN incl. bus, evt. met tent, v.a. ƒ 195,-. Markant Reizen SGR. 010-2330513.

RDP Vakantie & Recreatie: één centraal adres voor reservering en plaatsing van uw advertentie.

T.H. Voll. inger. stacaravans op camping aan zwem- en viswater i/d ARDENNEN (GOUVY): 03407-71422 of 74281.

TE HUUR AANGEB.: Voll. inger. stacaravans op camping KNOKKE, 600 meter van zee. Tel: 03407-71422 of 74281.

LAST-MINUTE VAKANTIEKRANT, met vele Vakantiewoningen. Bel nu Interlux 072.183.183.

VAKANTIE IN DE ARDENNEN

T.h. nog enkele 4-5 pers. vakantieappartementen. Prijs per week v.a. ƒ 535,-. Folder en Inlichtingen: COUNTRY CLUB BENELUX, Schnellenberg 36, 4720 La Calamine (België). Tel: 00-3287659702 Ned.spr.

STACARAVANS te huur in de Belgische Ardennen v.a. ƒ 250,- p.w. all-in. Bezet tot 13-8 Inl: 04459-1598.

T.h. ZUID-BELGIE volledig ingericht appartement 0032-86211692 (Ned.spr.)

ARDENNEN, T.h. 6-pers. vak. bungalows in park: 01828-18899 of 040-833026.

ARDENNEN sta-car. op **** ANWB camp. 020-6264308.

ZORGELOOS kamperen in één van onze Compl. inger. bung.tenten op een uitst. camp. in de zonnigste streek v.d. Franse Westkust. PALMARES Tentvak. 05753-1048.

LAST-MINUTE VAKANTIEKRANT, met vele Vakantiewoningen. Bel nu Interlux 072.183.183.

Losse busretours Languedoc, Côte d'Azur, Dordogne, Fr. Alpen evt. fiets v.a. ƒ 195 Markant 010-2330513 SGR.

BRETAGNE/NORMANDIE/MIDD.ZEE. Komf.won. Hoge kort. in aug. Interzon-Vakanties 080-241064. Lid SGR.

ONBEZORGDE KAMPEERVAKANTIES, Nog enkele luxe bungalowtenten en caravans beschikbaar v.a. 13 aug. met aantrekkelijke prijzen. EUROSPORVAC Tel. 078-414562.

●BUNGALOWTENTEN● kompleet ingericht 300 m. van strand op 4* gezinscamping in de VENDEE Vrij v.a. 13 aug. Info: Recre A France: 010-4342631 lid SGR.

NAZOMEREN IN LE CHAT

Village Le Chat (Charente) met 1800 zonuren p.j. Nog mogelijkheden van 2e helft aug. en maand sept. Onze vrijst. bungalows bieden veel privacy. Zwemmen, vissen, tennissen. Eigen restaurant, bar, winkel. Profiteer van de naseizoen kortingen. Vraag de kleureninfo bij Krovak bv. W. Menweg 4a, 7917 TK in Geesbrug, of bel ons: 05249-1350.

JONGERENCAMPING incl. bus vanaf ƒ 199,-. Bel voor folder: Holiday Express 020-6916020 SGR/ANVR.

JONGERENREIZEN busr. + tent a.h. strand. Break Away 033-618600 of 618811.

INTERTENT Ingerichte tenten staan voor u klaar op campings met veel akt. Plaats v.a. 13 aug. Bel: 05945-13730.

Voor JONGEREN. Camping met luxe ingerichte tent aan/bij strand en disco's. Bel Camping Holidays: 020-6910619 of 071-232020 (SGR/ANVR).

Last minute aanbieding: 20/8 - 27/8 halve prijs. Vakwon., gîtes, bung.parken en mobilhomes. Gratis gids. SEJOUR EN FRANCE 085-257800. Lid SGR.

JONGERENREIZEN Camping incl. bus v.a. ƒ 199,-. Go Go Tours 010-4142599 SGR/ANVR.

Hotel Grossfeld

Droomvakantie in 't bergstadje net over de grens
Het gezellige familiehotel in Bad Bentheim, bij Oldenzaal, met zijn heuvel-achtige, bosrijke omgeving. Kamers met ligbad, toilet, KTV, mini-bar en telefoon. Groot zwembad (30°), sauna, solarium, bowling, bar en konditorei.
Luxe 4-daags arrangement (3 n.) DM 285,- p.p.
Incl. elke dag gevarieerd ontbijtbuffet en culinair diner. Tevens aantrekkelijke weekend- en meerdaags-arrangementen Hotel Grossfeld, Schlossstrasse 6, 48443 Bad Bentheim, Duitsland. Fax 00 49 59224349.
Bel 053 - 353246 (NL) of 00 49 5922828 (D) voor prospectus.

LAST-MINUTE VAKANTIEKRANT, met vele Vakantiewoningen. Bel nu Interlux 072.183.183.

BOPPARD, Gezell. Holl. fam. ANWB-hotel dir. a.d. Rijn. Alle kamers met do./wc/telef./ktv met RTL-4. HP v.a. DM 48,- p.p.p.d. v.a. 7 nachten. Hotel Bergschlösschen alle kamers met do./wc/ktv/RTL-4.Kamer met ontbijt v.a. DM 38,- p.p.p.n. v.a. 7 nachten. Bel (wij spr. Ned.) of schrijf ons even voor een folder:

HOTEL L'EUROPE***

Mainzerstr. 4, D-56154 Boppard. Tel. 00-496742-8020 Fax. 802802. Fam. A. Potharst.

HOTEL HESBORNER KUCKUCK

NEDERLANDS HOTEL IN HET MOOIE SAUERLAND
18 km van Winterberg. Het best geoutilleerde hotel ter plekke. Comf. inger., ANWB AA-erk. hotel beschikt over: 53 k., lift, gr. verw. zwembad, sauna, sol., kegelb., bilj. Uniek gel. a.d. voet v.d. Bollerberg (758), midden i. d. bergen en bossen van HOCH-SAUERLAND. Wij nodigen u uit een plezierige ontsp. vakantie bij ons door te brengen. 7 Dagen van DM 441/546 HP incl. keuzemenu, ontb. sal.buffet. Hoge kind-korting. Oelfestr. 22, D59969 Hallenberg/Hesborn. Tel:0049-2984.475. NL.gespr. Fax 573

Aantrekkelijk fietsarrangement

Er even lekker tussenuit in het gezellige hotel van Bad Bentheim, dichtbij Oldenzaal. Wij bieden u kamers met luxueuze badkamer/ligbad, toilet, KTV, tel. en minibar. 3-DAAGS FIETSARRANGEMENT (2 n.) 2x ontbijtbuffet, 2x culinair diner, 2x lunch v onderweg

DM 215,- p.p.

HOTEL MOZART, Stadtmitte, 48443 Bad Bentheim. Bel 05423-88177 (NL) of 00-49.5922.3128 voor brochure.

GALAXY

NIEUW 1994 Uniek in Europa met IMAX HD-techniek
Instappen en veiligheidsgordels vast voor een opwindend avontuur in de ruimte
en nog veel meer: kinderland, draaimolens, Europa's kostbaarste, zeer succesvolle Magic Show, de Hollywood Tour, de zilvermijn, Chinatown, Petit Paris, Alt-Berlin, shows, monorail, restaurants, snackbars, picknickplaats, Westernstad en ga zo maar door. Eigenlijk te veel voor een dag alle attrakties in de entreeprijs inbegrepen!
70% van de attrakties is overdekt
Phantasialand Brühl bij Keulen
Routebeschrijving en uitgebreide informatie: ☎ NL 0 11 80 - 2 34 56
attentie ANWB leden! Kaarten tegen speciaal tarief in alle ANWB-kantoren. Brühl: Berggeiststrasse · van tot 31/10 dagelijks van 9 - 18 uur. Info-tel. NL 0 11 80 - 2 34 56 · Tip: gunstige bezoekperioden vanaf half augustus, in september en oktober.

Comf. Vakantie-woningen 2, 4, 6 of 8 pers. Vrij vanaf aug. voor een zeer VOORDELIGE prijs. Tel: 05910-22...

●GRATIS GIDS 10/17 dgn. App. v.a. ƒ 199. Hotel** in C... ella Aug. ƒ 349. Sept. ƒ 289. Okt. ƒ 279. Camp. ingericht tent Aug. ƒ 299. Boosten Busreizen SGR 045-22777...

FREELINE (ANVR/SGR) Vriendelijkheid en plezier staan voorop bij onze fijne busreizen met hotel, app. of camping en v.a. 1 aug. met gratis maaltijden tijdens de busreis naar C.Brava/Dorada of Salou. Na 2 sept. ook wel Benidorm en Calpe. Nu boekt u nog voor een lekker prijsje (aanbied.) voor aug., sept. en okt. En let op herfstvak. 14 okt. loopt loeihard. Bellen dus! 04970-18...

Afwisselende 8-dgse excursiereis Barcelona v.a. ƒ ... RONDJE SPANJE: 12-dgse busrondreis met o.a. Madrid, Barcelona, Toledo & Burgos v.a. ƒ 1099. ANDALUSIE: 8-dgse vliegrondreis met o.a. Cordoba, Sevilla en Granada v.a. ƒ 1199! Weer vertrek mogelijk v.a. 29/8! Gratis reisgids? Bel: Speciale Reizen Centrale 050-120100 (24 uur per dag) of 020-6202121 ANVR/SGR.

LAST MINUTE

Extra ingekocht voor ons JONGERENPROGRAMMA iedere maandag en vrijdag 10/17 daagse busreizen
Lloret, hotel logies/ontbijt v.a. 12-8 .... ƒ 299/...
Lloret, hotel halfpension .... ƒ 449/...
Calella, hotel volpension v.a. 5-8 .... ƒ 399/...
GOGO TOURS: 010-4142599,
Korte Hoogstraat 11 Rotterdam Lid ANVR/SGR.

JONGERENCAMPING incl. bus vanaf ƒ 249,-. Bel voor folder: Holiday Express 020-6916020 SGR/ANVR.

Voor JONGEREN. Camping met luxe ingerichte tent aan/bij strand en disco's. Bel Camping Holidays: 020-6910619 of 071-232020 (SGR/ANVR).

Losse busretours Costa Brava, Dorada, Blanca v.a. ƒ 195,-. MARKANT REIZEN 010-2330513 SGR.

ROSAS annul. 6, 13 aug app/villa CBS 04929-645...

ANWB Reisnieuwslijn 06 - 910 910 10
Verkeersdrukte, blokkades, bosbranden, algenplagen, e...

ANWB Vakantie-weerlijn 06 - 9579 *
Actueel weersoverzicht en verwachting van 450 populaire bestemmingen over de hele wereld.

ANWB Reisformaliteitenlijn 06 - 340 340 75
Inentingen, visum, paspoort, in- en uitvoer, betaalmiddelen enz. van ruim 60 landen. * 75 ct...

Alle vrijdagen aug/sept/okt ALGARVE vliegr. ± kamer 2-3 kamerappartementen/villa's m/z zwembad/auto bij Albufeira, scherpe prijzen! ApriOri 020-6002511 SGR

PRAAG-C., pension, km./badk. + bew. parking l/o ƒ 3... Kam. bij part. l/o v.a. ƒ 28,-. BoB Travel: 02290-39762

Vraag onze TSJECHIE brochure aan voor pendels, excursie- en low budgetreizen. 10 dgn al v.a. ƒ 289,- Info: GEBO REIZEN 05280-67000.

TSJECHIE/POLEN + DRESDEN 8 dgn bus, hotel*** met binnen zwembad, tennisbaan, halfpens., diverse excursies ƒ 595,-. PRAAG 10 dgn bus, hotel l.o. ƒ 375,-. BUS RETOUR ƒ 195,-. Vliegretour ƒ 395,-. JONGERENREIS Praag 10 dgn ƒ 285,-. Verh. vakantiewon. Tsjechië & Slowakije. MEVO Reizen Holten 05725-1547 (lid SGR)

PRAAG! Wekelijks keuze uit 5 verschillende reizen, o.a. 7-dgse nachtbusreis v.a. ƒ 349! 7-dgse excursiereis met eigen ***-HOTEL CAROL v.a. ƒ 599! 8-dgse verzorgde excursiereis Praag & Omgeving v.a. ƒ 649! 4-daagse Lang Weekend Vliegreis v.a. ƒ 599. Bel snel voor gratis reisgids en de laatste plaatsen in aug. en sept.! Speciale Reizen Centrale 050-120100 (24 uur per dag) of 020-6202121 anvr/sgr.

WENEN, BUGAPEST & PRAAG: afwisselende 12-dgse rondreis v.a. ƒ 1198,-! Prachtige 12-dgse reizen PRAAG & MORAVIE met Praag, Brno, Wenen en de hoogtepunten van Moravië v.a. ƒ 998,-! Ook nog (beperkt) plaats in aug en sept! Gratis reisgids? Bel Speciale Reizen Centrale 050-120100 (24 uur per dag) of 020-6202121 anvr/sgr.

OOST-BOHEMEN vrijstaand vakantiehuis aan het water, vrij vanaf 6/8. Tel. 05250-81818.

Recrea: Verhuur door heel Tsjechie last minute korting Gratis gids 05780-13992.

Ontdek PRAAG busretour ƒ 180,- di/do hotels v.a. ƒ 22,-. Tel.04138-72853.

PRAAG per bus v.a. ƒ ... incl.: bus, hotel, ov... Dino Tours 070-3252899.

BUDAPEST: 7-dgse nachtbusreis v.a. slechts ƒ 399! 8-dgse afwisselende excursiereis v.a. ƒ 699! 4-dgse vliegreis v.a. ƒ 740,-. Prachtige 12-dgse RONDREIS met o.a. Budapest, Eger, Balatonmeer en Pécs v.a. ƒ 998,-. Weer vertrek mogelijk v.a. 20 aug. Gratis reisgids? Bel Speciale Reizen Centrale 050-120100 (24 uur p. dag) of 020-6202121 anvr/sgr.

JONGERENCAMPING incl. bus vanaf ƒ 199,-. Bel voor folder: Holiday Express 020-6916020 SGR/ANVR.

Voor JONGEREN. Camping met luxe ingerichte tent aan/bij strand en disco's. Bel Camping Holidays: 020-6910619 of 071-232020 (SGR/ANVR).

2000 Vakantiewoningen: MEVO Reizen Holten. Tel. 05725-1547 (lid SGR).

JONGERENREIZEN Camping incl. bus v.a. ƒ 199,-. Go Go Tours 010-4142599 SGR/ANVR.

Voor JONGEREN. Camping met luxe ingerichte tent aan/bij strand en disco's. Bel Camping Holidays: 020-6910619 of 071-232020 (SGR/ANVR).

RODE ZEE Hurghada, volop zon & zee vlucht & hotel 8 dgn l/o v.a. ƒ 699,-. Egypte kompleet 15 dgn cruise v/p & strand l/o incl. excurs. ƒ 1494,-. SEAC 010-4716777 (SGR).

Dankzij bijzondere samenwerking met KLM nu al vanaf ƒ 899,- per Landrover door het zuiden van Tunesië. Vertrek iedere week gegarandeerd. Folder? CHARACTER Travel: 03... 292474. Natuurlijk lid SGR

JONGERENCAMPING incl. vlucht v.a. ƒ 649,-. Bel voor folder: Holiday Express 020-6916020 SGR/ANVR.

CORFU en SAMOS, vak. woningen/pension 2-8 p. Alle vlak bij zee v.a. ƒ 135,- p.w. Eventueel ook met vlucht. Vraag de gratis brochure

ROSS HOLIDAYS 08894-24848 lid SGR.

KRETA: van mooie app. luxe hotels, fly-drives, week v.a. ƒ 895,-. Vrij aug. Tel. 043-640440.

Voor JONGEREN. Camping met luxe ingerichte tent aan/bij strand en disco's. Bel Camping Holidays: 020-6910619 of 071-232020 (SGR/ANVR).